ਟਾਇਪ ਦਾ ਛਾਪਾ

ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰ

ਜਿ. ਮੇਂ

ਸ੍ਰੀ ਲੱਲੂ ਜੀ ਲਾਲ ਕਵਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਵਦੀਚ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ ਦਾਸ ਕਵਿ ਕੇ ਦੋਹੇ ਚੌਪਾ- ਈਓਂ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਦਸਮ ਸਕੰਧ ਕੀ ਕਥਾ ਸਰਲ ਬ੍ਰਿਜਭਾਖਾ ਮੇਂ ਬਰਨਨ ਕਰੀ ਹੈ

ਜਿਸਕੋ

ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੇ ਔਰ ਸਹੀ ਕਰਕੇ

ਮੁਫ਼ੀਦ ਆਮ ਪ੍ਰੇਸ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ
ਮੁਨਸ਼ੀ ਗੁਲਾਬਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਜ਼ ਨੇ ਛਪਵਾਯਾ

ਸੰਨ ੧੯੧੬ ਈਃ

੧ ੴਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਅਬ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰ ਲਿੱਖਯਤੇ ॥

ੰ ਵਿਘਨ ਵਿਦਾਰਨ ਵਿਰਦ ਵਰ, ਬਾਰਣ ਬਦਨ ਬਿਕਾਸ
ਬਰ ਦੇਵਹੁ ਬਾਢੇ ਵਿਸ਼ਦ, ਬਾਣੀ ਬੁੱਧਿ ਬਿਲਾਸ
ਯੁਗਲ ਚਰਣ ਜੋਵਤ ਜਗਤ, ਜਪਤ ਰੈਨ ਦਿਨ ਤੋਹਿ
ਜਗਮਾਤਾ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਸੁਮਿਰ, ਯੁਕ੍ਤਿ ਉਕ੍ਤਿ ਦੇ ਮੋਹਿ ॥

ਏਕ ਸਮਯ ਬ੍ਯਾਸਦੇਵ ਕ੍ਰਿਤ ਸ੍ਰੀਮਦ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਦਸਮ ੰਧ ਕੀ ਕਥਾ ਚਤਰਭੁਜ ਮਿਸਰ ਨੇ ਦੋਹੇ ਚੌਪਈ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਜ ਖਾ ਮੇਂ ਕੀਆ ਸੋ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾਓਂ ਕੇ ਲੀਏ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਲ ਗੁਣ ਨਿਧਾਨ ਪੁਨ੍ਯਵਾਨ ਮਹਾਜਨ ਮਾਰ ਕੁਇਸਬਲਿ ਲ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਰਾਜ ਮੇਂ ॥ ਦੋਹਰਾ

ਕਵਿ ਪੰਡਿਤ ਮੰਡਿਤ ਕੀਏ ਨਗ ਭੂਖਣ ਪਹਿਰਾਇ
ਗਾਹਿ ਗਾਹਿ ਬਿੱਦ੍ਯਾ ਸਕਲ, ਬਸ ਕੀਨੀ ਚਿਤ ਲਾਇ
ਦਾਨ ਰੌਰ ਚਹੁੰ ਚੱਕ੍ਰ ਮੇਂ, ਚਢੇ ਕਵਿਨ ਕੇ ਚਿੱਤ
ਆਵਤ ਪਾਵਤ ਲਾਲ ਮਣਿ, ਹਯ ਹਾਥੀ ਬਹੁ ਬਿੱਤ ॥

ਸ੍ਰੀ ਯੁਤ ਗੁਣਗ੍ਰਾਹਕ ਗੁਣਿਯਨ ਸੁਖਦਾਯਕ ਜਾਨਗਿਲ ਗ੍ਰਿਸ੍ਰ੍ਰਿ ਮਹਾਸ਼ਯ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਸੇ ਸਨ ੧੮੬੦ ਈਸਵੀ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਲੱਲੂ ਜੀ ਲਾਲ ਕਵਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗੁਜਰਾਤੀ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਬ ਦੀਚ ਆਗਰੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਵਿਸ ਕਾ ਸਾਰ ਲੇ ਯਾਮਿਨੀ ਭਾਖਾ ਛੋੜ ਦਿੱਲੀ ਆਗਰੇ ਕੀ ਖੜੀ ਬੋਲੀ ਮੇਂ ਕਹਿ ਨਾਮ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰ ਧਰਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸ੍ਰੀਯੁਤ ਜਾਨਗਿਲਗ੍ਰਿਸ੍ਰ੍ਰਿ ਮਹਾਸ਼ਯ ਕੇ ਜਾਨੇ ਸੇ ਬਨਾ ਅਧਬਨਾ ਛਪਾ ਰਹਿਗਿਆ ਥਾ ਸੋ ਅਬ ਸ੍ਰੀਮਹਾਰਾਜੇਸ਼ਰ ਅਤਿ ਦਯਾਲੂ ਕ੍ਰਿਪਾਲੂ ਯਸ਼ਸ੍ਵੀ ਤੇਜਸ੍ਵੀ ਗਿਲ[illegible] ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪਵਾਨ ਕੇ ਰਾਜਜ ਮੇਂ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਣ [illegible] ਨਿਧਾਨ ਭਾਗਜ਼ਵਾਨ ਕਪਤਾਨ ਜਾਨ ਬਲਿਯਮਟੇਲਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੀ ਆਗਜਾ ਸੇ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਯੁਤ ਪਰਮ ਸੁਜਾਨ ਦਯਾ ਸਾਗਰ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ [illegible]ਕਟਰ ਬਲਿਯਮਹਟਰਨਖੱਤੀ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਨਿਪਟ ਪ੍ਰਬੀਨ ਦਯਾ ਯੁਤ ਲਿਪ[illegible]ਰਾਹਮਨ ਕਟ ਰਤੀਵੰਤ ਕੇ ਕਹੇ ਸੇ ਉਸੀ ਕਵਿ ਨੇ [illegible]੬੬ ਈਸਵੀ [illegible] ਪੂਰਾ [illegible] ਪਾਠਸ਼ਾਲਾਓਂ ਕੇ ਬਿ[illegible]ਓਂ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੇ ਵਾ[illegible] ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ॥

ਅਥ ਕਥਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਃ

ਮਹਾਭਾਰਤ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅੰਤ੍ਰਧਜਾਨ ਹੁਏ ਤਬ ਪਾਂਡਵ ਤੋ ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ [illegible] ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕਾ ਰਾਜ ਪਰੀਛਤ ਕੋ ਦੇ ਹਿਮਾਲਯ ਗਲਨੇ ਗਏ ਔਰ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਸਬ

ਜੀਤ ਧਰਮਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਕੇ ਅੰਤਰ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰੀਛਤ ਆਖੇਟ ਕੋ ਗਏ ਤੋ ਵਹਾਂ ਦੇਖਾ ਕਿ ਏਕ ਗਾਇ ਔਰ ਬੈਲ ਦੌੜੇ ਚਲੇ ਆਤੇ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਮੂਸਲ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਏਕ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਮਾਰਤਾ ਆਤਾ ਹੈ ਜਬ ਵੁਹ ਪਾਸ ਪਹੁਚੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਦੁਖ ਪਾਇ ਝੁੰਝਲਾਇਕਰ ਕਹਾ ਅਰੇ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈ ਅਪਨਾ ਬਖਾਨ ਕਰ ਜੋ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਗਾਇ ਔਰ ਬੈਲ ਕੋ ਜਾਨਕਰ ਕਜਾ ਤੈਨੇ ਅਰਜਨ ਕੋ ਦੂਰ ਗਿਆ ਜਾਨਾ ਤਿਸ ਸੇ ਉਸਕਾ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨਾ ਸੁਨੋ ਪਾਂਡੋ ਕੇ ਕੁਲ ਮੇਂ ਐਸਾ ਕਿਸੀਕੋ ਨ ਪਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਸੋਹੀਂ ਕੋਈ ਦੀਨ ਕੋ ਸਤਾਵੇਗਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਰਾਜਾ ਨੇ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਆ ਵੁਹ ਦੇਖ ਡਰਕਰ ਖੜਾ ਹੂਆ ਫਿਰ ਨਰਪਤਿ ਨੇ ਗਾਇ ਔਰ ਬੈਲ ਕੋ ਭੀ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇਕਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕੌਨ ਹੋ ਮੁਝੇ ਬੁਝਾਕਰ ਕਹੋ ਦੇਵਤਾ ਹੋ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰ ਕਿਸਲੀਏ ਭਾਗੇ ਜਾਤੇ ਹੋ ਸੋ ਨਿਧੜਕ ਕਹੋ ਮੇਰੇ ਰਹਿਤੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਇਤਨੀ ਸਾਮਰੱਥਜ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਮ੍ਹੇਂ ਦੁਖ ਦੇ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਤਬ ਤੋ ਬੈਲ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਕਰ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਪਾਪ ਰੂਪ ਕਾਲੇ ਬਰਣ ਡਰਾਵਨੀ ਸੂਰਤ ਜੋ ਆਪਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੈ ਸੋ ਕਲਿਯੁਗ ਹੈ ਇਸੀਕੇ ਆਨੇ ਸੇ ਮੈਂ ਭਾਗਾ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਯਿਹ ਗਾਇ ਰੂਪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਇਸੀਕੇ ਡਰ ਸੇ ਭਾਗ ਚਲੀ ਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਧਰਮ ਹੈ ਚਾਰ ਪਾਵ ਰਖਤਾ ਹੋ ਤਪ, ਸੱਤਜ, ਦਯਾ ਔਰ ਸੋਚ, ਸਤਯੁਗ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਚਰਣ ਬੀਸ

ਬਿਸ੍ਵੇ ਥੇ ਤ੍ਰੇਤਾ ਮੇਂ ਸੋਲਹ ਦ੍ਵਾਪਰ ਮੇਂ ਬਾਰਹ ਅਬ ਕਲਿਯੁਗ ਮੇਂ
ਚਾਰ ਬਿਸ੍ਵੇ ਰਹੇ ਇਸਸੇਂ ਕਲਿ ਕੇ ਬੀਚ ਚਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ
ਧਰਤੀ ਬੋਲੀ ਧਰਮ ਅਵਤਾਰ ਮੁਝਸੇ ਇਸ ਯੁਗ ਮੇਂ ਰਹਾ ਨਹੀਂ
ਜਾਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਰਾਜਾ ਹੋ ਅਧਿਕ ਅਧਰਮ ਮੇਰੇ ਊਪਰ
ਕਰੇਂਗੇ ਤਿਨਕਾ ਬੋਝ ਮੈਂ ਨ ਸਹਿ ਸਕੂੰਗੀ ਇਸ ਭੈ ਸੇ ਮੈਂ ਭੀ
ਭਾਗੀ ਹੂੰ ਯਿਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਲਿਯੁਗ ਸੇ
ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਅਭੀ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ ਵੁਹ ਥਰਥਰਾ ਰਾਜਾ ਕੇ ਚਰਣੋਂ
ਪਰ ਗਿਰ ਗਿੜਗਿੜਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ
ਅਬ ਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਣ ਆਯਾ ਮੁਝੇ ਕਹੀਂ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਠੌਰ
ਬਤਾਈਏ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਨ ਕਾਲ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਯੁਗ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ
ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਮੇਟੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟੇਂਗੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ
ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਨੇ ਕਲਿਯੁਗ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ
ਇਤਨੀ ਠੌਰ ਰਹੋ ਜੂਏ, ਝੂਠ, ਮਦ ਕੀ ਹਾਟ, ਵੇਸ੍ਵਾ ਕੇ ਘਰ,
ਹੱਤਯਾ, ਚੋਰੀ ਔਰ ਸੁਵਰਣ ਮੇਂ ਯਿਹ ਸੁਨ ਕਲਿ ਨੇ ਤੋ ਅਪਨੇ
ਸਥਾਨ ਕੋ ਪਰਮਾਨ ਕੀਆ ਔਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਧਰਮ ਕੋ ਮਨ ਮੇਂ
ਰਖ ਲੀਆ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੇਂ ਮਿਲ ਗਈ ਰਾਜਾ ਫਿਰ
ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਏ ਔਰ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਰਾਜਾ ਫਿਰ ਏਕ ਸਮਯ ਆਖੇਟ
ਗਏ ਔਰ ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਪਯਾਸੇ ਭਏ ਸਿਰ ਕੇ ਮੁਕਟ ਮੇਂ ਤੋ ਕ
ਯੁਗ ਰਹਿਤਾ ਹੀ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਅਪਨਾ ਔਸਰ ਪਾ ਰਾਜਾ ਕੋ ਅੱਗਯ
ਕੀਆ ਰਾਜਾ ਪਯਾਸ ਕੇ ਮਾਰੇ ਕਹਾਂ ਆਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਹਾਂ ਲੋਮ

ਰਿਖੀ ਆਸਨ ਮਾਰੇ ਨੈਨ ਮੂੰਦ ਹਰਿ ਕਾ ਧਯਾਨ ਲਗਾਏ ਤਪ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਸਨੇ ਅਪਨੇ ਤਪ ਕੇ ਘਮੰਡ ਸੇ ਮੁਝੇ ਦੇਖ ਆਂਖੇਂ ਮੂੰਦ ਲੀਂ ਹੈਂ ਐਸੀ ਕੁਮੱਤਿ ਠਾਨ ਏਕ ਮਰਾ ਸਾਂਪ ਵਹਾਂ ਪੜ੍ਹਾ ਥਾ ਸੋ ਧਨੁਖ ਸੇ ਉਠਾ ਰਿਖੀ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਡਾਲ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਮੁਕਟ ਉਤਾਰਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਸੋਚ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕੰਚਨ ਮੇਂ ਕਲਿਯੁਗ ਕਾ ਬਾਸ ਹੈ ਯਿਹ ਮੇਰੇ ਸੀਸ ਪਰ ਥਾ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੀ ਐਸੀ ਕੁਮੱਤਿ ਹੂਈ ਜੋ ਮਰਾ ਸਰਪ ਲੇ ਰਿਖਿ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਡਾਲ ਦੀਆ ਸੋ ਮੈਂ ਅਬ ਸਮਜਾ ਕਿ ਕਲਿ ਨੇ ਮੁਝ ਸੇ ਪਲਟਾ ਲੀਆ ਇਸ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੁਟੂੰਗਾ ਬਰਣ, ਧਨ, ਜਨ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਔਰ ਰਾਜ ਮੇਰਾ ਸਬ ਆਜ ਕਿਉਂ ਨ ਗਿਆ ਨ ਜਾਨੂੰ ਕਿਸ ਜਨਮਮੇਂ ਯਿਹ ਅਧਰਮ ਜਾਏਗਾ ਜੋ ਮੈਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਸਤਾਯਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਤੋ ਯਹਾਂ ਇਸ ਅਥਾਹ ਸ਼ੋਕ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਡੂਬ ਰਹੇ ਥੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਲੋਮਸ਼ ਰਿਖਿ ਥੇ ਤਹਾਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਲੜਕੇ ਖੇਲਤੇ ਹੂਏ ਜਾ ਨਿਕਲੇ ਮਰਾ ਸਾਂਪ ਉਨਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਦੇਖ ਅਚੰਭੇ ਮੇਂ ਰਹੇ ਔਰ ਘਬਰਾ ਕਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਾਈ ਕੋਈ ਇਨਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੇ ਜਾਕਰ ਕਹਿਦੋ ਜੋ ਉਪਬਨ ਮੇਂ ਕੌਸ਼ਿਕੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ ਰਿਖੀਯੋਂ ਕੇ ਬਾਲਕੋਂ ਮੇਂ ਖੇਲਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੌੜਾ ਵਹੀਂ ਗਿਆ ਜਹਾਂ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖਿ ਛੋਕਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਖੇਲਤਾ ਥਾ ਕਹਾ ਬੰਧੂ ਤੁਮ ਯਹਾਂ ਕਿਆ ਖੇਲਤੇ ਹੋ ਕੋਈ ਦੁਸ਼੍ਟ ਮਰਾ ਸਾਂਪ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਕੰਠ ਮੇਂ

ਡਾਲ ਗਿਆ ਹੈ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖਿ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਲਾਲ ਹੋ ਆਏ ਦਾਂਤ ਪੀਸ ਪੀਸ ਲਗਾ ਥਰਥਰ ਕਾਂਪਨੇ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕਲਿਜੁਗ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਅਭਿਮਾਨੀ ਧਨ ਕੇ ਮਦ ਸੇ ਅੰਧੇ ਹੋਗਏ ਹੈਂ ਦੁਖਦਾਈ ਅਬ ਮੈਂ ਉਸਕੋ ਦੇਊਂ ਸ੍ਰਾਪ ਵਹੀ ਮੀਚ ਪਾਵੇਗਾ ਆਪ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖੀ ਨੇ ਕੌਸ਼ਿਕੀ ਨਦੀ ਕਾ ਜਲ ਚੁਲੂ ਮੇਂ ਲੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਤੱਛਕ ਸਰਪ ਸਾਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੁਝਕੋ ਡਸੇਗਾ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸਰਾਪ ਦੇ ਅਪਨੇ ਬਾਪ ਕੇ ਪਾਸ ਆ ਗਲੇ ਸੇ ਸਾਂਪ ਨਿਕਾਲ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਸੰਭਾਲੋ ਮੈਨੇ ਉਸੇ ਸਰਾਪ ਦੀਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਮਰਾ ਸਰਪ ਡਾਲਾ ਥਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਲੋਮਸ਼ ਰਿਖਿ ਨੇ ਚੈਤੰਨਜ ਹੋ ਨੈਨ ਉਘਾੜ ਅਪਨੇ ਗਜ਼ਾਨ ਧਜਾਨ ਸੇ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਅਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤੂਨੇ ਯਿਹ ਕਿਆ ਕੀਆ ਕਿਉਂ ਸਰਾਪ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੀਯਾ ਉਸਕੇ ਰਾਜ ਮੇਂ ਹਮ ਸੁਖੀ ਥੇ ਔਰ ਕੋਈ ਪਸ਼ੂ ਪੰਖੀ ਭੀ ਦੁਖੀ ਨਥਾ ਐਸਾ ਧਰਮਰਾਜ ਥਾ ਕਿ ਸਿੰਘ ਗਾਇ ਏਕ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਔਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕੁਛ ਨ ਕਹਿਤੇ ਹੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਿਨਕੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਹਮ ਬਸੇ ਥੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤਿਨਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਮਰਾ ਹੂਆ ਸਾਂਪ ਡਾਲਾ ਗਿਆ ਉਸੇ ਸ੍ਰਾਪ ਕਜੋਂ ਦੀਆ ਤਨਕ ਦੋਖ ਪਰ ਐਸਾ ਸ੍ਰਾਪ ਤੈਨੇ ਦੀਆ ਬੜਾ ਹੀ ਪਾਪ ਕੀਆ ਕੁਛ ਬਿਚਾਰ ਮਨ ਮੇਂ ਨ ਕੀਆ ਗੁਣ ਛੋੜਾ ਔਗਣ ਲੀਆ ਸਾਧ ਕੋ ਚਾਹੀਏ ਸੀਲ ਸੁਭਾਵ ਸੇ ਰਹੇ ਆਪ ਕੁਛ ਨ ਕਹੇ ਔਰ ਕੀ ਸੁਨ ਲੇ ਸਭ ਕਾ ਗੁਣ ਲੇ ਔਗੁਣ ਤਜੇ

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਲੋਮਸ਼ ਰਿਖਿ ਨੇ ਏਕ ਚੇਲੇ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤੁਮ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਕੋ ਜਾ ਕੇ ਚਿਤਾ ਦੋ ਜੋ ਤੁਮੇਂ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖਿ ਨੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਹੈ ਭਲਾ ਲੋਗ ਤੋ ਦੋਖ ਦੇਹੀਂਗੇ ਪਰ ਵੁਹ ਸੁਨ ਕਰ ਸਾਵਧਾਨ ਤੋ ਹੋ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਮਾਨ ਚੇਲਾ ਚਲਾ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਜਹਾਂ ਰਾਜਾ ਬੈਠਾ ਸੋਚ ਕਰਤਾ ਥਾ ਆਤੇ ਹੀ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮੇਂ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖਿ ਨੇ ਯਿਹ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਤਵੇਂ ਦਿਨ ਤੱਛਕ ਡਸੇਗਾ ਅਬ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਕਾਰਜ ਕਰੋ ਜਿਸ ਸੇ ਕਰਮ ਕੀ ਫਾਸੀ ਸੇ ਛੂਟੋ ਰਾਜਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੁਝ ਪਰ ਰਿਖਿ ਨੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਜੋ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਮੋਹ ਕੇ ਅਪਾਰ ਸੋਚ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਥਾ ਸੋ ਨਿਕਾਲ ਬਾਹਰ ਕੀਆ ਜਬ ਮੁਨਿ ਕਾ ਸਿੱਖ ਬਿਦਾ ਹੂਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਪ ਭੀ ਬੈਰਾਗ ਲੀਆ ਔਰ ਜਨਮੇਜਯ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰਾਜ ਪਾਟ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਬੇਟਾ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕੀਜੋ ਔਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੋ ॥

(ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਆਏ ਰਨਵਾਸ॥ ਦੇਖੀ ਨਾਰਿ ਸਬੀ ਉਦਾਸ)

ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰਾਨੀਆਂ ਪਾਂਉਂ ਪਰ ਗਿਰ ਰੋ ਰੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ਬਿਯੋਗ ਹਮ ਅਵਲਾ ਨ ਸਹਿ ਸਕੇਂਗੀ ਇਸ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਜੀ ਦੇਂ ਤੋ ਭਲਾ, ਰਾਜਾ ਬੋਲਾ ਸੁਨੋ, ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕਾ ਧਰਮ ਰਹੇ ਸੋ ਕਰੇ ਉੱਤਮ ਕਾਰਯ ਮੇਂ ਬਾਂਧਾ ਨ ਡਾਲੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਧਨ, ਜਨ, ਕੁਟੰਬ ਔਰ ਰਾਜ ਕੀ ਮਾਯਾ ਤਜ ਨਿਰਮੋਹੀ ਹੋ ਅਪਨਾ ਯੋਗ ਸਾਧਨੇ ਕੋ

ਗੰਗਾ ਕੇ ਤੀਰ ਜਾ ਬੈਠਾ ਇਸਕੋ ਜਿਸਨੇ ਸੁਨਾ ਵੁਹ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਬਿਨ ਰੋਏ ਨ ਰਹਾ ਔਰ ਜਬ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਮੁਨੀਓਂ ਨੇ ਸਨਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸ਼੍ਰਿੰਗੀ ਰਿਖੀ ਕੇ ਸ੍ਰਾਪ ਸੇ ਮਰਨੇ ਕੋ ਗੰਗਾ ਕੇ ਤੀਰ ਆ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਬ ਬਯਾਸ, ਵਸਿਸ਼੍ਰ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਕਾਂਤੀਯਮ, ਪਾਰਾਸੁਰ, ਨਾਰਦ, ਵਿਸ਼੍ਵਾਮਿਤ੍ਰ, ਵਾਸਦੇਵ, ਯਮਦਗਨਿ ਆਦਿ ਅਠਾਸੀ ਸਹੱਸ੍ਰ ਰਿਖਿ ਆਏ ਔਰ ਆਸਨ ਬਿਛਾਇ ਬਿਛਾਇ ਪਾਂਤ ਪਾਂਤ ਬੈਠ ਗਏ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰ ਬਿਚਾਰ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਧਰਮ ਸੁਨਾਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸ਼੍ਰਧਾ ਦੇਖ ਪੋਥੀ ਕਾਛ ਮੇਂ ਲੀਏ ਦਿਗੰਬਰ ਭੇਖ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਉਨਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਜਿਤਨੇ ਮੁਨਿ ਥੇ ਸਬ ਕੇ ਸਬ ਉਠ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔਰ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰੀਛਤ ਭੀ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਖੜਾ ਹੋ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਮੁਝ ਪਰ ਬੜੀ ਦਯਾ ਕੀ ਜੋ ਇਸ ਸਮਯ ਮੇਰੀ ਸੁਧ ਲੀ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤਬ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨ ਭੀ ਬੈਠੇ ਤੋ ਰਾਜਾ ਰਿਖੀਓਂ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜੋ ਸੁਕਦੇਵ ਬਯਾਸਜੀ ਕੇ ਤੋ ਬੇਟੇ ਔਰ ਪਾਰਾਸੁਰ ਜੀ ਕੇ ਪੋਤੇ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖ ਤੁਮ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮੁਨੀਸ਼ ਹੋਕੇ ਉਠੇ ਸੋ ਤੋ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸਕਾ ਕਾਰਣ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ, ਤਬ ਪਾਰਾਸੁਰ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਿਤਨੇ ਹਮ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਿਖਿ ਹੈਂ ਪਰ ਗਯਾਨ ਮੈਂ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਛੋਟੇ ਹੈਂ ਇਸਲੀਏ ਸਬਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਕਾ ਆਦਰ ਮਾਨ ਕੀਆ ਕਿਸੀ ਨੇ ਇਸ ਆਸ ਪਰ ਕਿ ਯੇਹ ਤਾਰਨ ਤਰਣ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ

ਜਬ ਸੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ ਤਬ ਹੀ ਸੇ ਉਦਾਸੀ ਹੋ ਬਨਬਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਭੀ ਬੜਾ ਪੁੰਨਯ ਉਦਯ ਹੂਆ, ਜੋ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਆਏ ਯੇਹ ਸਭ ਧਰਮੋਂ ਸੇ ਉੱਤਮ ਧਰਮ ਕਹੇਂਗੇ ਤਿਸ ਸੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਸੇ ਛੂਟ ਭਵਸਾਗਰ ਪਾਰ ਹੋਗਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਧਰਮ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹੋ ਕਿ ਕਿਸ ਰੀਤ ਸੇ ਕਰਮ ਕੇ ਫੰਦੇ ਸੇ ਛੂਟੂੰਗਾ ਸਾਤ ਦਿਨ ਮੇਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰਗਾ ਅਧਰਮ ਹੈ ਅਪਾਰ ਕੈਸੇ ਭਵਸਾਗਰ ਲੰਘਾਂ ਪਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਤੂ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਮਤ ਸਮਝ ਮੁਕਤ ਤੋ ਹੋਤੀ ਹੈ ਏਕ ਹੀ ਘੜੀ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਖ਼ਦਵਾਂਗ ਰਾਜਾ ਕੋ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਗਯਾਨ ਬਤਾਯਾ ਥਾ ਔਰ ਉਸਨੇ ਦੋ ਹੀ ਘੜੀ ਮੇਂ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਥੀ ਤੁਝੇ ਤੋ ਸਾਤ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਜੋ ਏਕ ਚਿੱਤ ਹੋਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇ ਸਬ ਸਮਝੋ ਅਪਨੇ ਹੀ ਗਯਾਨ ਸੇ ਕਿ ਕਿਆ ਹੈ ਦੇਹ ਕਿਸ ਕਾ ਹੈ ਬਾਸ ਕੌਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਹਰਖ ਕਰ ਪੂਛਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਧਰਮੋਂ ਸੇ ਉੱਤਮ ਧਰਮ ਕੌਨਸਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਤਬ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਸਬ ਧਰਮੋਂ ਸੇ ਵੈਸ਼ਨਵ ਧਰਮ ਬੜਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਮਦ ਭਾਗਵਤ ਜਹਾਂ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਯਿਹ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੇਂ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਰਬ ਤੀਰਥ ਔਰ ਧਰਮ ਆਵੇਂ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਹੈਂ ਪੁਰਾਣ ਵੁਹੀ ਹੈਂ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਸਮਾਨ ਇਸ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਬਾਰਹ ਸਕੰਧ ਮਹਾ ਪੁਰਾਣ ਸੁਨਾਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਬਯਾਸ ਮੁਨਿ ਨੇ ਮੁਝੇ ਪੜ੍ਹਾਯਾ

ਹੈ ਤੂ ਸ਼੍ਰਧਾ ਸਮੇਤ ਆਨੰਦ ਸੇ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨ ਤਬ ਤੋ ਰਾਜਾ ਪਰੀ-ਛਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਸੁਨਨੇ ਔਰ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਮਨ ਸੇ ਸੁਨਾਨੇ ਲਗੇ ਨਵਮ ਸਕੰਧ ਕੀ ਕਥਾ ਜਬ ਮੁਨਿ ਨੇ ਸੁਨਾਈ ਤਬ ਰਾਜੇ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਅਬ ਦਯਾ ਕਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹੀਯੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਾਰੇ ਸਹਾਇਕ ਔਰ ਕੁਲ ਪੂਜਨ ਵਹੀ ਹੈਂ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮਨੇ ਮੁਝੇ ਬੜਾ ਸੁਖ ਦੀਆ ਜੋ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਪੂਛਾ ਸੁਨੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕਹਿਤਾ ਹੂ ਯਦ ਕੁਲ ਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਭਜਮਾਨ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥੂ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥੂ ਕੇ ਬਿਦੂਰਤ ਤਿਨ ਕੇ ਸੂਰਸੈਨ, ਜਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਜੀਤਕੇ ਯਸ਼ ਪਾਯਾ ਉਨਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਮਰੱਖਜਾ ਉਸਕੇ ਦਸ ਲੜਕੇ ਔਰ ਪਾਂਚ ਲੜਕੀਆਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਬੜੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜਿਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਆਠਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਜਬ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਉਪਜੇ ਥੇ ਤਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਸੁਰਪੁਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬਾਜਨੇ ਬਜਾਏ ਔਰ ਸੂਰਸੈਨ ਕੀ ਪਾਚੋਂ ਪੁੱਤ੍ਰੀਯੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਸਬ ਸੇ ਬੜੀ ਕੁੰਤੀ ਥੀ ਜੋ ਪਾਂਡ ਕੋ ਬਯਾਹੀ ਥੀ ਜਿਸਕੀ ਕਥਾ ਮਹਾਭਾਰਤ ਮੇਂ ਗਾਈ ਹੈ ਔਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਰੋਹਣ ਨਰੇਸ ਕੀ ਬੇਟੀ ਰੋਹਿਣੀ ਕੋ ਬਯਾਹ ਲਾਏ ਪੀਛੇ ਸੱਤ੍ਰਹ ਅਠਾਰਹ ਪਟਰਾਨੀ ਹੂਈਂ ਤਬ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਕੰਸ ਕੀ ਬਹਿਨ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਬਯਾਹਾ ਤਹਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਕਿ ਇਸ ਲੜਕੀ ਕੇ ਆਠਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਕੰਸ ਕਾ ਕਾਲ ਉਪਜੇਗਾ ਯੇਹ ਸੁਨ ਕੰਸ ਨੇ ਬਹਿਨ ਬਹਿਨੋਈ ਕੋ ਏਕ ਘਰ ਮੇਂ ਕੈਦ ਕੀਆ

ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵਹਾਂ ਹੀ ਜਨਮ ਲੀਆ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੈਸੇ ਜਨਮ ਕੰਸ ਨੇ ਲੀਆ ਕਿਸ ਨੇ ਉਸੇ ਮਹਾਂ ਬਰ ਦੀਆ ਔਰ ਕੌਨ ਰੀਤ ਸੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਪਜੇ ਆਇ ਔਰ ਕਿਸ ਬਿਧ ਸੇ ਗੋਕੁਲ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਇ ਯਿਹ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਕਹੋ ਸਮਝਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਕਾ ਆਹੁਕ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਤਿਸਕੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਏਕ ਕਾ ਨਾਮ ਦੇਵਕ ਦੂਸਰਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਹੀ ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੂਆ ਜਿਸਕੀ ਏਕ ਹੀ ਰਾਨੀ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਪਵਨ ਰੇਖਾ ਸੋ ਅਤਿ ਸੁੰਦ੍ਰੀ ਔਰ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਥੀ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਆਗਜਾ ਮੇਂ ਰਹੇ ਏਕ ਦਿਨ ਕਪੜੋਂ ਮੇਂ ਭਈ ਤੋ ਪਤਿ ਕੀ ਆਗਜਾ ਲੇ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਥ ਮੇਂ ਚੜ੍ਹ ਬਨ ਮੇਂ ਖੇਲਨੇ ਗਈ ਵਹਾਂ ਘਨੇ ਘਨੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਮੇਂ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ਹੂਏ ਸੁਗੰਧ ਸਨੀ ਮੰਦ ਮੰਦ ਠੰਢੀ ਠੰਢੀ ਪਵਨ ਬਹਿ ਰਹੀ ਥੀ ਕੋਕਿਲ, ਕਪੋਤ, ਕੀਰ, ਮੋਰ, ਮੀਠੀ ਮੀਠੀ ਮਨ ਭਾਵਤੀ ਬੋਲੀਯਾਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਔਰ ਏਕ ਪਰਬਤ ਕੇ ਨੀਚੇ ਜਮਨਾ ਨਜਾਰੀ ਹੀ ਲਹਿਰੇਂ ਲੇ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਰਾਨੀ ਇਸ ਸਮਜ ਕੋ ਦੇਖ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਕਰ ਚਲੀ ਤੋ ਅਚਾਨਕ ਏਕ ਓਰ ਅਕੇਲੀ ਭੂਲ ਕੇ ਜਾ ਨਿਕਲੀ ਵਹਾਂ ਦ੍ਰੁਮਲਕ ਨਾਨ ਰਾਖਸ ਭੀ ਸੰਯੋਗ ਸੇ ਆ ਨਿਕਲਾ ਵੁਹ ਉਸਕੇ ਰੂਪ ਔਰ ਯੋਬਨ ਕੀ ਛਬ ਕੋ ਦੇਖ ਛਕ ਰਹਾ ਔਰ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸੇ ਭੋਗ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ਮਨ ਮੇਂ ਯਿਹ ਠਾਨ ਤੁਰੰਤ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ

ਬਨ ਰਾਨੀ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਜਾ ਬੋਲਾ ਤ੍ਰਿਯ ਮੁਝ ਸੇ ਮਿਲ ਰਾਨੀ ਬੋਲੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਿਨ ਕੋ ਕਾਮ ਕੇਲ ਕਰੀਯੇ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੇ ਸ਼ੀਲ ਔਰ ਧਰਮ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਜੋ ਐਸੀ ਕੁਮੱਤ ਬਿਚਾਰੀ ਹੈ ਜਦ ਪਵਨ ਰੇਖਾ ਨੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਕਹਾ ਤਬ ਤੋ ਦ੍ਰੂਮਲਕ ਨੇ ਰਾਨੀ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਖੀਂਚ ਲੀਆ ਔਰ ਜੋ ਮਨ ਮਾਨਾ ਸੋ ਕੀਆ ਇਸ ਛਲ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰਕੇ ਜੈਸਾ ਥਾ ਤੈਸਾ ਬਨ ਗਿਆ ਤਬ ਤੋ ਰਾਨੀ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ਪਛਤਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਅਰੇ ਅਧਰਮੀ ਪਾਪੀ ਚੰਡਾਲ ਤੂਨੇ ਯਿਹ ਕਿਆ ਅੰਧੇਰ ਕੀਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਸਤ ਖੋ ਦੀਆ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਔਰ ਗੁਰੂ ਕੋ ਜਿਸਨੇ ਤੁਮੇਂ ਐਸੀ ਬੁਧਿ ਦੀ ਹੈ ਤੁਝ ਸਾ ਪੂਤ ਜਨਨੇ ਸੇ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਬਾਂਝ ਕਿਉਂ ਨ ਹੂਈ ਅਰੇ ਦੁਸ਼੍ਰ ਜੋ ਨਰ ਦੇਹ ਪਾਕਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਸਤ ਭੰਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਦ੍ਰੂਮਲਕ ਬੋਲਾ ਰਾਨੀ ਤੂ ਸ੍ਰਾਪ ਮਤ ਦੇਹ ਤੁਝੇ ਮੈਨੇ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਕਾ ਫਲ ਦੀਆ ਮੁਝੇ ਤੇਰੀ ਕੋਖ ਬੰਦ ਦੇਖਕੇ ਮੇਰੇ ਜੀ ਕੋ ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ ਥੀ ਸੋ ਗਈ ਅਬ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪੈਦਾ ਹੋਗਾ ਦਸਵੇਂ ਮਾਸ ਔਰ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਕੇ ਸੁਭਾਵ ਸੇ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਜੀਤ ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਲੜੇਗਾ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਿਥਮ ਕਾਲਨੇਮੀ ਥਾ ਤਬ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕੀਆ ਥਾ ਅਬ ਜਨਮ ਲੇ ਦ੍ਰੂਮਲਕ ਨਾਮ ਕਹਾਯਾ ਤੁਝ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦੇ ਚਲਾ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਜਦ ਕਾਲਨੇਮੀ ਚਲਾ

ਗਿਆ ਤਬ ਰਾਨੀ ਕੋ ਭੀ ਕੁਛ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕਰ ਧੀਰਯ ਭਯਾ॥

ਦੋ: ਜੈਸੀ ਹੋ ਹੋਤੱਵਜਤਾ, ਤੈਸੀ ਉਪਜੈ ਬੁੱਧਿ
ਹੋਨਹਾਰ ਹਿਰਦੇ ਬਸੇ, ਬਿਸਰ ਜਾਇ ਸਭ ਸੁੱਧਿ

ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਸਬ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਆਨ ਮਿਲੀਂ ਰਾਨੀ ਕਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਿਗੜਾ ਦੇਖ ਏਕ ਸਹੇਲੀ ਬੋਲ ਉਠੀ ਇਤਨੀ ਬੇਰ ਤੁਝੇ ਕਹਾਂ ਲਗੀ ਔਰ ਯਿਹ ਕਿਆ ਗਤਿ ਹੁਈ ਪਵਨਰੇਖਾ ਨੇ ਕਹਾ ਸੁਨੋ ਸਹੇਲੀ ਤੁਮਨੇ ਇਸ ਬਨ ਮੇਂ ਤਜੀ ਅਕੇਲੀ ਏਕ ਬੰਦਰ ਆਇਆ ਉਸਨੇ ਮੁਝੇ ਅਧਿਕ ਸਤਾਯਾ ਤਿਸਕੇ ਡਰ ਸੇ ਮੈਂ ਅਬ ਤਕ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਤੀ ਹੂੰ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਤੋ ਸਬ ਕੀ ਸਬ ਘਬਰਾਈਂ ਔਰ ਰਾਨੀ ਕੋ ਝਟ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ ਘਰ ਲਾਈਂ ਜਬ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਪੂਜੇ ਤਬ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਲੜਕਾ ਹੂਆ ਤਿਸ ਸਮਯ ਏਕ ਬੜੀ ਆਂਧੀ ਚਲੀ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਮਾਰੇ ਲਗੀ ਧਰਤੀ ਡੋਲਨੇ ਅੰਧੇਰਾ ਐਸਾ ਹੂਆ ਜੋ ਦਿਨ ਕੀ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਲਗੇ ਤਾਰੇ ਟੂਟ ਟੂਟ ਗਿਰਨੇ ਬਾਦਲ ਗਰਜਨੇ ਬਿਜਲੀ ਤੜਫਨੇ ਐਸੇ ਮਾਘ ਸੁਦੀ ੧੩ ਬ੍ਰਿਹਸਪਤ ਵਾਰ ਕੋ ਕੰਸ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਾਰੇ ਨਗ੍ਰ ਕੇ ਮੰਗਲਾਮੁਖੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਵਾਯਾ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਯਾ ਔਰ ਸਭ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੰਡਿਤ ਜੋਤਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਭੀ ਅਤਿ ਸਨਮਾਨ ਸੇ ਬੁਲਵਾ ਭੇਜਾ ਵੇ ਆਏ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੜੀ ਭਗਤ ਸੇ ਆਸਨ ਦੇ ਦੇ ਬੈਠਾਏ ਤਬ ਜੋਤਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਲਗਨ ਸਾਧ ਮਹੂਰਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਯਿਹ ਲੜਕਾ ਕੰਸ ਨਾਮ ਤੁਮਾਰੇ ਬੰਸ

ਮੇਂ ਉਪਜਾ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਹੋਗਾ ਰਾਖਸੋਂ ਕੋ ਲੇ ਰਾਜਜ ਕਰੇਗਾ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇ ਔਰ ਆਪ ਕਾ ਰਾਜ ਲੇ ਰਾਜਜ ਕਰੇਗਾ ਨਿਦਾਨ ਹਰਿ ਕੇ ਹਾਥ ਮਰੇਗਾ ॥

ਇਤਨ। ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਮੈਂ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਭ੍ਰਾਈ ਦੇਵਕ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਉਸਕੇ ਚਾਰ ਬੇਟੇ ਔਰ ਛੇ ਬੇਟੀਆਂ ਥੀਂ ਸੋ ਛੇਓਂ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਬਯਾਹ ਦੀਂ ਸਾਤਵੀਂ ਦੇਵਕੀ ਹੂਈ ਜਿਸਕੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੂਈ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਭੀ ਦਸਪੁੱਤ੍ਰ ਥੇ ਪਰ ਸਬ ਸੇ ਕੰਸ ਹੀ ਬੜਾ ਥਾ ਜਬ ਸੇ ਜਨਮਾ ਤਬ ਸੇ ਯਿਹ ਉਪਾਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਨਗਰ ਨਗਰ ਜਾਇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਪਕੜ ਲਾਵੇ ਔਰ ਪਹਾੜ ਕੀ ਖੋਹ ਮੇਂ ਮੂੰਦ ਮੂੰਦ ਮਾਰਡਾਲੇ ਜੋ ਬੜੇ ਹੋ ਤਿਨਕੀ ਛਾਤੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਲਾ ਘੂਟ ਜੀ ਨਿਕਾਲੇ ਇਸ ਦੁਖ ਸੇ ਕੋਈ ਨ ਨਿਕਲਨੇ ਪਾਵੇ ਸਭ ਅਪਨੇ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਛਿਪਾਏ ਰਹੇ ਪ੍ਰਜਾ ਕਹੇ ਦੁਸ਼ਟ ਯਿਹ ਕੰਸ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬੰਸ ਕੋਈ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਜਨਮ ਲੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਕੋ ਸਤਾਯਾ ਹੈ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਉਸੇ ਬੁਲਾ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸਾ ਸਮਝਾਯਾ ਪਰ ਇਸਕਾ ਕਹਿਨਾ ਕੰਸ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੀ ਨ ਆਯਾ ਤਬ ਦੁਖ ਪਾਇ ਪਛਤਾਇ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਐਸੇ ਪੂਤ ਹੋਨੇ ਸੇ ਮੈਂ ਅਪੂਤ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨ ਹੂਆ ਕਹਿਤੇਹੈਂ ਜਿਸ ਸਮਯ ਕੁਪੂਤ ਘਰ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਯਸ਼ ਔਰ ਧਰਮ ਜਾਤਾ ਹੈ, ਜਬ ਕੰਸ ਆਠ ਬਰਸ ਕਾ ਹੂਆ ਤਬ ਮਗਧ

ਦੇਸ਼ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜਰਾਸੰਧ ਬੜਾ ਜੋਧਾ ਥਾ ਤਿਸ ਸੇ ਮਿਲ ਇਸਨੇ ਮੱਲ ਯੁੱਧ ਕੀਆ ਤੋ ਉਸ ਨੇ ਕੰਸ ਕਾ ਬਲ ਲਖ ਲੀਆ ਤਬ ਹਾਰ ਮਾਨ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਛੋਟੀ ਦੇ ਬ੍ਯਾਹ ਦੀਂ ਪਹਿਲੇ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਆਇਆ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਬੈਰ ਬੜ੍ਹਾਯਾ ਏਕ ਦਿਨ ਕੋਪ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਤੁਮ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਹਿਨਾ ਛੋੜਦੋ ਔਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਾ ਜਪ ਕਰੋ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਤੋ ਕਰਤਾ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਵੁਹੀ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨਕੋ ਨਹੀਂ ਭਜੂੰਗਾ ਤੋ ਅਧਰਮੀ ਹੋ ਕੈਸੇ ਭਵਸਾਗਰ ਪਾਰ ਹੂੰਗਾ ਯਿਹ ਸੁਨ ਕੰਸ ਨੇ ਖੁਨਸਾਇ ਬਾਪ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਸਾਰਾ ਰਾਜ ਲੇ ਲੀਆ ਔਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਡੌਂਡੀ ਫੇਰਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਯੱਗਯ ਦਾਨ ਤਪ ਧਰਮ ਔਰ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਨੇ ਨ ਪਾਵੇ ਐਸਾ ਅਧਰਮ ਬੜ੍ਹਾ ਕਿ ਗੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਦੁਖ ਪਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਧਰਤੀ ਅਤਿ ਬੋਝ ਸੇ ਮਰਨੇ ਲਗੀ ਜਬ ਕੰਸ ਸਬ ਰਾਜਾਯੋਂ ਕਾ ਰਾਜਯ ਲੇ ਚੁਕਾ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਅਪਨਾ ਦਲ ਲੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਚਲਾ ਤਹਾਂ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇੰਦ੍ਰਾ-ਸਨ ਬਿਨ ਤਪ ਕੀਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਆਪ ਬਲ ਕਾ ਗਰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਦੇਖੋ ਗਰਬ ਨੇ ਰਾਵਣ ਕੁੰਭਕਰਣ ਕੋ ਕੈਸਾ ਖੋ ਦੀਆ ਕਿ ਜਿਨ ਕੇ ਕੁਲ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ ਨ ਰਹਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਅਤਿ ਅਧਰਮ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੁਖ ਪਾਇ ਘਬਰਾਇ ਗਾਇ ਕਾ ਰੂਪ ਬਨ ਡਕਾ-

ਰਤੀ ਦੇਵਲੋਕ ਮੇਂ ਗਈ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਉਸਨੇ ਅਪਨੀ ਸਬ ਪੀਰ ਕਹੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਸੁਰ ਅਤਿ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਿਨਕੇ ਡਰ ਸੇ ਧਰਮ ਤੋ ਉਠ ਗਿਆ ਧਵਿ ਮੁਝੇ ਆਗਜਾ ਹੋ ਤੋ ਨਰ ਪੁਰ ਛੋੜ ਰਸਾਤਲ ਕੋ ਜਾਊਂ ਤਬ ਇੰਦ੍ਰ ਸਬ ਦੇਵਤਾਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੁਨ ਸਬ ਕੋ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੇ ਨਿਕਟ ਲੇ ਗਏ ਮਹਾਂਦੇਵ ਭੀ ਸੁਨ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਖੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਨਰਾਯਣ ਸੋ ਰਹੇ ਥੇ ਵਿਨ ਕੋ ਸੋਤੇ ਜਾਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁੱਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰ ਸਬ ਦੇਵਤਾਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਖੜੇ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਦੇਵ ਉਸਤਤੀ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਮਹਾਰਾਜਾਧਿਰਾਜ ਆਪਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕੈ ਮਤਸਜ ਰੂਪ ਹੋ ਵੇਦ ਡੂਬਤੇ ਨਿਕਾਲੇ ਕੱਛਪ ਰੂਪ ਬਨ ਪੀਠ ਪਰ ਗਿਰ ਧਾਰਣ ਕੀਆ ਬਾਰਾਹ ਬਨ ਭੂਮਿ ਕੋ ਦਾਂਤ ਪਰ ਰਖ ਲੀਆ ਬਾਵਨ ਹੋਕੇ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਕੋ ਛਲਾ ਪਰਸਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਸਜਪ ਮੁਨਿ ਕੋ ਦੀ ਰਾਮਾਵਤਾਰ ਲੀਆ ਤਬ ਮਹਾ ਦੁਸ਼੍ਰ ਰਾਵਣਕਾਬਧ ਕੀਆ ਔਰ ਜਬ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੈਤ ਦੁਖ ਦੇਤੇਹੈਂ ਤਬ ਤਬ ਆਪ ਵਿਨਕੀ ਰਖਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਨਾਥਅਬ ਕੰਸਕੇਸਤਾਨੇ ਸੇ ਧਰਤੀ ਅਤਿ ਬਜਾਕੁਲ ਹੋ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਵਿਸਕੀ ਬੇਗ ਸੁਧ ਲੀਜੈ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੈ, ਐਸੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਦੇਵਤਾਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤਬ ਆਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਦੇਵਤਾਯੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਨੇ ਲਗੇ ਯਿਹ ਜੋ ਬਾਣੀ ਭਈ ਸੋ

ਤੁਮੇਂ ਆਗਜਾ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸਬ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਿਜਮੰਡਲ ਜਾਇ ਮਥੁਰਾ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੋ ਪੀਛੇ ਚਾਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਰ ਹਰਿ ਭੀ ਅਵਤਾਰ ਲੇਂਗੇ ਵਸੁ ੇਵ ਕੇ ਘਰ ਦੇਵਕੀ ਕੀ ਕੋਖ ਸੇ ਔਰ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਂਗੇ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਬੁਝਾ ਕੇ ਕਹਾ ਤਬ ਸੁਰ ਮੁਨਿ ਕਿੰਨਰ ਔਰ ਗੰਧਰਬ ਸਬ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਜਨਮ ਲੇ ਲੇ ਬ੍ਰਿਜਮੰਡਲ ਮੇਂ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਔਰ ਗੋਪ ਕਹਾਏ ਔਰ ਜੋ ਚਾਰੋਂ ਬੇਦ ਕੀ ਰੁਚਾਏਂ ਥੀਂ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਹਮ ਭੀ ਗੋਪੀ ਹੋ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਵਾਸੁਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵੇ ਭੀ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਆਈਂ ਔਰ ਗੋਪੀ ਕਹਿਲਾਈਂ ਜਬ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆ ਚੁਕੇ ਤਬ ਖੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਲਖਸਮਣ ਹੋ ਬਲਿਰਾਮ ਪੀਛੇ ਵਾਸਦੇਵ ਹੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਭਰਤ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਸ਼ਤ੍ਰੂਘਨ ਅਨਿਰੁੱਧ ਔਰ ਸੀਤਾ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਲੇਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪੀਢਾਬੰਧ
ਪ੍ਰਥਮੋ ਅਧਜਾਇ ੧

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੰਸ ਤੋ ਇਸ ਅਨੀਤ ਸੇ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਦੁਖ ਭਰਨੇ ਲਗਾ ਦੇਵਕ ਜੋ ਕੰਸ ਕਾ ਚਾਚਾ ਥਾ ਉਸਕੀ ਕੰਨਜਾ ਦੇਵਕੀ ਜਬ ਬਜਾਹਨੇ ਜੋਗ ਹੂਈ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਜਾ ਕੰਸ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਲੜਕੀ ਕਿਸ ਕੋ ਦੇਂ

ਵ੍ਹ ਬੋਲਾ ਸੂਰਸੈਨ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਦੀਜੀਯੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੇਵਕ ਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸ਼ੁਭ ਲਗਨ ਮਹੂਰਤ ਠਹਿਰਾਇ ਸੂਰਸੈਨ ਕੇ ਘਰ ਟੀਕਾ ਭੇਜਦੀਆ ਤਬ ਤੋ ਸੂਰਸੈਨ ਭੀ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਬਰਾਤ ਲੇ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ਼ ਸਾਥ ਲੇ ਮਥੁਰਾ ਮੈਂ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਬਯਾਹੁਨ ਆਏ॥

ਬਰਾਤ ਨਗਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਈ ਸੁਨ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਦੇਵਕ ਔਰ ਕੰਸ ਅਪਨਾ ਦਲ ਲੇ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇਗਏ ਅਤਿ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਅਗੌਨੀ ਕਰ ਜਨਵਾਸਾ ਦੀਆ ਖਿਲਾਏ ਪਿਲਾਇ ਸਬ ਬਰਾਤੀਯੋਂ ਕੋ ਮੰਢੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲੇ ਜਾ ਬੈਠਾਯਾ ਔਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਕੰਸ ਨੇ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਪੰਦ੍ਰਹ ਸਹਸ੍ਰ ਘੋੜੇ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਹਾਥੀ ਅਠਾਰਹ ਸੌ ਰਥ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਅਨੇਕ ਦੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਥਾਲ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਸੇ ਭਰ ਭਰ ਅਨਗਿਣਤ ਦੀਏ ਔਰ ਸਬ ਬਰਾਤੀਯੋਂ ਕੋ ਭੀ ਅਲੰਕਾਰ ਸਹਿਤ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਾਏ ਸਬ ਮਿਲ ਪਹੁੰਚਾਵਨੇ ਕੋ ਗਏ ਤਿਸ ਸਮਯ ਦੇਵ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਕਿ ਅਰੇ ਕੰਸ ਜਿਸਕੋ ਤੂੰ ਪਹੁੰਚਾਵਨੇ ਚਲਾ ਹੈਂ ਤਿਸਕਾ ਆਠਵਾਂ ਗਰਭ ਤੇਰਾ ਕਾਲ ਉਪਜੇਗਾ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਤੇਰੀ ਮੌਤ ਹੈ ਯਿਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਡਰਕੇ ਮਾਰੇ ਕਾਂਪਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਝੋਂਟੇ ਪਕੜ ਰਥ ਸੇ ਨੀਚੇ ਖੈਂਚ ਲਾਯਾ ਔਰ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਦਾਂਤ ਪੀਸ ਪੀਸ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪੇੜ ਕੋ ਜੜ੍ਹ ਹੀ ਸੇ ਉਖਾੜੀਯੇ ਤਿਸ ਮੇਂ ਫੂਲ ਫਲ ਕਾਹੇ ਕੋ ਲਗੇਗਾ ਅਬ ਇਸੀ ਕੋ ਮਾਰੂੰ ਤੋ

ਨਿਰਭਯ ਰਾਜਯ ਕਰੂੰ ਯਿਹ ਵੇਖ ਮੁਨਿ ਵਸੁਦੇਵ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਸ ਮੂਰਖ ਨੇ ਸੰਤਾਪ ਦੀਆ ਯੇਹ ਪੁੰਨਯ ਔਰ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਅਬ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੋ ਕਾਰਯ ਬਿਗੜੇ ਗਾ ਤਿਸ ਸੇ ਇਸ ਸਮਯ ਖਿਮਾ ਕਰਨੀ ਹੀ ਯੋਗਯ ਹੈ ॥

ਚੌ: ਜੋ ਬੈਰੀ ਖੈਂਚੇ ਤਲਵਾਰ ॥ ਕਰੇ ਸਾਧੁ ਤਿਸਕੀ ਮਨੁਹਾਰ
ਸਮਝ ਮੂੜ੍ਹ ਸੋਈ ਪਛੁਤਾਇ॥ ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਆਗ ਬੁਝਾਇ

ਯਿਹ ਸੋਚ ਸਮਝ ਵਸੁਦੇਵ ਕੰਸ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਤੁਮ ਸਾ ਬਲੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਔਰ ਸਬ ਤੁਮਾਰੀ ਛਾਹ ਤਲੇ ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਸੂਰ ਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕਰਨਾ ਯਿਹ ਅਤਿ ਅਨਚਿੱਤ ਹੈ ਔਰ ਬਹਿਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਸੇ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਭੀ ਮਨੁੱਖਯ ਅਧਰਮ ਤੋ ਕਰੇ ਜੋ ਜਾਨੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕਭੀ ਨ ਮਰੂੰਗਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਤੋ ਯਹੀ ਰੀਤ ਹੈ ਇਧਰ ਜਨਮਾ ਉਧਰ ਮਰਾ ਕਰੋੜ ਯਤਨ ਸੇ ਪਾਪ ਪੁੰਨਯ ਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦੇਹ ਕੋ ਪੋਖੇ ਪਰ ਯਿਹ ਕਭੀ ਅਪਨੀ ਨ ਹੋਇਗੀ ਔਰ ਧਨ, ਯੋਬਨ, ਰਾਜਯ ਭੀ ਨਾ ਆਵੇਗਾ ਕਾਮ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਮਾਨ ਲੀਜੇ ਔਰ ਅਪਨੀ ਅਬਲਾ ਆਧੀਨ ਬਹਿਨ ਕੋ ਛੋੜ ਦੀਜੈ, ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਵੁਹ ਅਪਨਾ ਕਾਲ ਜਾਨ ਘਬਰਾਕਰ ਔਰ ਭੀ ਝੁੰਝਲਾਯਾ ਤਬ ਵਸੁਦੇਵ ਸੋਚਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਯਿਹ ਪਾਪੀ ਤੋ ਅਸੁਰ ਬੁੱਧਿ ਕੀਏ ਅਪਨੇ ਹਠ ਕੀ ਟੇਕ ਪਰ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਯਿਹ ਬਚੇ ਸੋ ਉਪਾਇ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ

ਲਗੇ ਅਬ ਤੋ ਇਸ ਸੇ ਯੂੰ ਕਹਿ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਬਚਾਊਂ ਕਿ ਜੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮੇਰੇ ਹੋਗਾ ਸੋ ਤੁਮੇਂ ਦੂੰਗਾ ਪੀਛੇ ਕਿਸਨੇ ਦੇਖੀ ਹੈ ਲੜਕਾ ਹੀ ਨ ਹੋਇ ਕਿ ਯਹੀ ਵ੍ਰਿਧ ਮਰੇ ਯਿਹ ਅਵਸਰ ਤੋ ਟਲੈ ਫਿਰ ਸਮਝੀ ਜਾਇਗੀ, ਇਸ ਭਾਂਤ ਮਨ ਮੇਂ ਠਾਨ ਵਸੁਦੇਵ ਨੇ ਕੰਸ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਾਰੀ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਇਸਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਨ ਹੋਗੀ ਕਯੋਂਕਿ ਮੈਨੇ ਏਕ ਬਾਤ ਠਹਿਰਾਈ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਲੜਕੇ ਹੋਂਗੇ ਤਿਤਨੇ ਮੈਂ ਤੁਮੇਂ ਲਾ ਦੂੰਗਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਮੈਨੇ ਤੁਮਕੋ ਦੀਆ ਐਸੀ ਬਾਤ ਜਬ ਵਸੁਦੇਵ ਨੇ ਕਹੀ ਤਬ ਸਮਝ ਕੇ ਕੰਸ ਨੇ ਮਾਨ ਲੀ ਔਰ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਛੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਵਸੁਦੇਵ ਤੁਮਨੇ ਅੱਛਾ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਜੋ ਐਸੇ ਭਾਰੀ ਪਾਪ ਸੇ ਮੁਝੇ ਬਚਾ ਲੀਆ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਿਦਾ ਕੀਏ ਔਰ ਵੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ॥

ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਭਏ, ਜਬ ਪਹਿਲਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਹੂਆ ਤਬ ਵਸੁਦੇਵ ਲੇ ਕੰਸ ਪੈ ਗਏ ਔਰ ਰੋਤਾ ਹੂਆ ਲੜਕਾ ਆਗੇ ਧਰ ਦੀਆ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਨੇ ਕਹਾ ਵਸੁ-ਦੇਵ ਤੁਮ ਬੜੇ ਸੱਤ੍ਯਵਾਦੀ ਹੋ ਮੈਨੇ ਆਜ ਜਾਨਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਮੁਝਸੇ ਕਪਟ ਨ ਕੀਆ ਨਿਰਮੋਹੀ ਹੋ ਅਪਨਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਲਾ ਦੀਆ ਇਸ ਸੇ ਡਰ ਮੁਝੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯਿਹ ਬਾਲਕ ਮੈਨੇ ਤੁਝੇ ਦੀਆ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਬਾਲਕ ਲੇ ਡੰਡੌਤ ਕਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਤੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਏ ਔਰ ਇਸੀ ਸਮਯ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਕੰਸ ਸੇ ਕਹਾ, ਰਾਜਾ ਤੁਮਨੇ ਯਿਹ ਕਯਾ ਕੀਆ ਜੋ ਬਾਲਕ ਉਲਟਾ ਫੇਰ ਦੀਆ ਕਿਆ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿ ਵਸੁਦੇਵ ਕੀ ਸੇਵਾ

ਕਰਨੇ ਕੋ ਸਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਆਇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਆਠਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮਲੇ ਸਬ ਰਾਖਸ਼ੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰੇਂਗੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਆਠ ਲਕੀਰੇਂ ਖੈਂਚ ਗਿਨਵਾਈਂ ਜਬ ਆਠ ਹੀ ਆਠ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਆਈਂ ਤਬ ਡਰਕਰ ਕੰਸ ਨੇ ਲੜਕੇ ਸਮੇਤ ਵਸੁ-ਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ, ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਤੋ ਯੋਂ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਕੰਸ ਨੇ ਵਸੁਦੇਵ ਸੇ ਪੁਤ੍ਰ ਲੇ ਮਾਰ ਡਾਲਾ ਐਸੇ ਜਬ ਜਬ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਇ ਤਬ ਤਬ ਵਸੁਦੇਵ ਲੇਆਵੇ ਔਰ ਕੰਸ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਛੇ ਬਾਲਕ ਮਾਰੇ ਤਬ ਸਾਤਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤਿਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆ ਬਾਸ ਲੀਆ ਯਿਹ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਸੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ ਅਧਿਕ ਪਾਪ ਕਰਵਾਯਾ ਤਿਸਕਾ ਬਯੋਰਾ ਸਮਝਾਕਰ ਕਹੋ ਜਿਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕ-ਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਨਾਰਦ ਜ। ਨੇ ਤੋ ਅੱਛਾ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਯਿਹ ਅਧਿਕ ਅਧਿਕ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਪ੍ਰਗ੍ਰ ਹੋਵੇਂ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦੇਵਕੀ ਬਿਵਾਹ ਬਾਲਕ ਬਧੋ ਨਾਮ ਦਤੀਯੋ ਅਧਯਾਇ ੨

ਫਿਰ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਹਰਿ ਆਏ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਨੇ ਗਰਭ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰੀ ਔਰ ਦੇਵੀ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਗੋਕੁਲ ਲੈਗਈ ਤਿਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ, ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਕੰਸ

ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਇ ਬੈਠਾ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਦੈਤਯ ਉਸਕੇ ਥੇ ਉਨਕੋ ਬੁਲਾਕਰ ਕਹਾ, ਸੁਨੋ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੀਂ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਅਵਤਾਰ ਲੇਗਾ ਯਿਹ ਭੇਦ ਮੁਝਸੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸਮਝਾਇਕੇ ਕਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉਚਿਤ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਕਰ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਓਂ ਕਾ ਐਸਾ ਨਾਸ ਕਰੋ ਜੋ ਏਕ ਭੀ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚੇ॥

ਯਿਹ ਆਗਯਾ ਪਾ ਸਬ ਕੇ ਸਬ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਚਲੇ, ਨਗਰ ਮੇਂ ਆ ਢੂੰਢ ਢੂੰਢ ਪਕੜ ਪਕੜ ਲਗੇ ਬਾਂਧਨੇ ਖਾਤੇ ਪੀਤੇ ਖੜੇ ਬੈਠੇ ਸੋਤੇ ਜਾਗਤੇ ਚਲਤੇ ਫਿਰਤੇ ਜਿਸੇ ਪਾਯਾ ਤਿਸੇ ਨ ਛੋੜਾ ਘੇਰ ਕੇ ਏਕ ਠੌਰ ਲਾਏ ਔ ਜਲਾ ਜਲਾ ਡੁਬੋ ਡੁਬੋ ਪਕੜ ਪਕੜ ਦੁਖ ਦੇ ਦੇ ਸਭ ਕੋ ਮਾਰਡਾਲਾ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਭਯਾਵਨੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਭੇਸ ਬਨਾਏ ਨਗਰ ਨਗਰ ਗਾਂਵ ਗਾਂਵ ਗਲੀ ਗਲੀ ਘਰ ਘਰ ਖੋਜ ਖੋਜ ਲਗੇ ਮਾਰਨੇ ਔਰ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਦੁਖ ਪਾਇ ਪਾਇ ਦੇਸ਼ ਛੋੜ ਛੋੜ ਜੀ ਲੇ ਲੇ ਭਾਗਨੇ ਲਗੇ

ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਵਸੁਦੇਵ ਕੀ ਜੋ ਔਰ ਇਸਤ੍ਰੀਯਾਂ ਥੀਂ ਸੋ ਭੀ ਰੋਹਿਣੀ ਸਮੇਤ ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨੰਦ ਜੀ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਰੱਖਾ ਆਨੰਦ ਸੇ ਰਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਜਬ ਕੰਸ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਯੂੰ ਸਤਾਨੇ ਔਰ ਅਤਿ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਬਿਸ਼ਨੂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਏਕ ਮਾਯਾ ਉਪਜਾਈ ਸੋ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਸਨਮੁਖ ਆਈ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਅਭੀ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਾ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਕੇ

ਬੀਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਜਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਕੰਸ ਮੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਸਜਪ ਅਦਿਤ ਜੋ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਹੋ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਗਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕੋ ਮੂੰਦ ਰੱਖਾ ਹੈ ਛੇ ਬਾਲਕ ਤੋ ਉਨਕੇ ਕੰਸ ਨੇ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ਅਬ ਸਾਤਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਲਖਮਨ ਜੀ ਹੈਂ ਉਨਕੋ ਦੇਵਕੀ ਕੀ ਕੋਖ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾ ਕਰ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਰੋਹਿਣੀ ਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਰੱਖ ਦੀਜੋ ਕਿ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਟ ਨ ਜਾਨੇ ਔਰ ਸਬ ਵਹਾਂ ਕੇ ਲੋਗ ਤੇਰਾ ਯਸ਼ ਬਖਾਨੇਂ ॥

ਇਸ ਭਾਂਤ ਮਾਯਾ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੂ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਜਾ ਕਰ ਯਿਹ ਕਾਰਯ ਕਰਕੇ ਨੰਦ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਪੀਛੇ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਯਹਾਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨੰਦ ਕੇ ਘਰ ਆਤਾ ਹੂ ਇਤਨਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮਾਯਾ ਝਟ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਆਈ ਔ ਮੋਹਿਨੀ ਕਾ ਰੂਪ ਬਨ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਗੇਹ ਮੇਂ ਪੈਠ ਗਈ ॥

ਚੌਃ ਜੋ ਛਿਪਾਇ ਗਰਭ ਹਰ ਲੀਆ ॥ ਜਾਇ ਰੋਹਿਣੀ ਕੋ ਸੋ ਦੀਆ

ਜਾਨੇਂ ਸਬ ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਨ ॥ ਭਏ ਰੋਹਿਣੀ ਕੇ ਭਗਵਾਨ

ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸਾਵਣ ਸੁਦੀ ਚੌਦਸ਼ ਬੁੱਧਵਾਰ ਕੋ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੀਆ ਔਰ ਮਾਯਾ ਨੇ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਜਾ ਸੁਪਨ ਦੀਆ ਕਿ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਗਰਭ ਸੇ ਲੇਜਾ ਰੋਹਿਣੀ ਕੋ ਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕੀਜੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਜਾਗ ਪੜੇ ਔਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਯਿਹ ਤੋ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਭਲਾ ਕੀਆ ਪਰ ਕੰਸ ਕੋ ਇਸੀ ਸਮਯ ਜਤਾਯਾ ਚਾਹੀਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਕਿਯਾ ਜਾਨੀਏ ਪੀਛੇ ਕਿਯਾ

ਦੁੱਖ ਦੇ ਯੂੰ ਸੋਚ ਸਮਝ ਰਖਵਾਲੋਂ ਸੇ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਕੰਸ ਕੋ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇਵਕੀ ਕਾ ਗਰਭ ਅਧੂਰਾ ਗਿਯਾ ਬਾਲਕ ਕੁਛ ਨ ਪੂਰਾ ਭਯਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਘਬਰਾਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਬਕੀ ਬੇਰ ਚੌਕਸੀ ਕਰੀਯੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮੁਝੇ ਆਠਵੇਂਈਂ ਗਰਭ ਕਾ ਡਰ ਹੈ ਜੋ ਆਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਕਹਿ ਗਈ ਹੈ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਤੋ ਯੂੰ ਪ੍ਰਗਟੇ ਔਰ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਆਏ ਤਭੀ ਮਾਯਾ ਨੇ ਜਾ ਨੰਦ ਕੀ ਰਾਨੀ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਬਾਸ ਲੀਆ ਦੋਨੋਂ ਗਰਭ ਸੇ ਥੀਂ ਕਿ ਏਕ ਪਰਬ ਮੇਂ ਦੇਵਕੀ ਯਮੁਨਾ ਨ੍ਹਾਨੇ ਗਈ ਵਹਾਂ ਸੰਯੋਗ ਸੇ ਯਸੋਧਾ ਭੀ ਆਨ ਮਿਲੀ ਤੋ ਆਪਸਮੇਂ ਦੁੱਖ ਕੀ ਚਰਚਾ ਚਲੀ ਨਿਦਾਨ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਬਚਨ ਦੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਬਾਲਕ ਮੈਂ ਰੱਖੂੰਗੀ ਅਪਨਾ ਤੁਝੇ ਦੂੰਗੀ ਐਸੇ ਬਚਨ ਦੇ ਯਿਹ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਈ ਔਰ ਵੁਹ ਅਪਨੇ ਆਈ ਜਦ ਕੰਸ ਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਦੇਵਕੀ ਕਾ ਆਠਵਾਂ ਗਰਭ ਰਹਾ ਤਦ ਜਾ ਵਸੁਦੇਵ ਕਾ ਘਰ ਘੇਰਾ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦੈਤਯੋਂ ਕੀ ਚੌਕੀ ਬੈਠਾਦੀ ਔਰ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਮੁਝ ਸੇ ਕਪਟ ਮਤ ਕੀਜੋ ਅਪਨਾ ਲੜਕਾ ਲਾ ਦੀਜੋ ਤਬ ਤੋ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਕਹਿਨਾ ਮਾਨ ਲੀਆ ਥਾ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਬੇੜੀ ਹੁਥਕੜੀ ਪਹਿਰਾਇ ਏਕ ਕੋਠੇ ਮੇਂ ਮੂੰਦ ਕਰ ਤਾਲੇ ਪਰ ਤਾਲੇ ਦੇ ਨਿਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਆ ਮਾਰੇ ਡਰਕੇ ਉਪਾਸ ਕਰ ਸੋ ਰਹਾ ਫਿਰ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਵਹੀਂ

ਗਿਆ ਜਹਾਂ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਥੇ ਗਰਭ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇਖ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਇਸੀ ਧਮ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਕਾਲ ਹੈ ਮਾਰ ਤੋ ਡਾਲੂੰ ਪਰ ਅਪਧਸ਼ ਸੇ ਡਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਹਨਨਾ ਯੋਗਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਲਾ ਇਸਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਹੀ ਮਾਰੂੰਗਾ ਯੂੰ ਕਹਿ ਬਾਹਰ ਆ ਗਜ, ਸਿੰਘ, ਸ੍ਵਾਨ ਔਰ ਅਪਨੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਯੋਧਾ ਵਹਾਂ ਚੌਕੀ ਕੋ ਰਖਾਏ ਔਰ ਆਪ ਭੀ ਨਿਤ ਚੌਕਸੀ ਕਰ ਆਵੇ ਪਰ ਏਕ ਪਲ ਭੀ ਕਲਨ ਪੜੇ ਜਹਾਂ ਦੇਖੇ ਤਹਾਂ ਆਠ ਪਹਿਰ ਚੌਸਠ ਘੜੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਕਾਲ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵੇ ਤਿਸਕੇ ਭਯ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਗਵਾਵੇ ॥

ਇਧਰ ਕੰਸ ਕੀ ਤੋ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਥੀ ਉਧਰ ਵਸੁਦੇਵ ਔਰ ਦੇਵਕੀ ਪੂਰੇ ਦਿਨੋਂ ਮਹਾਂ ਕਸ਼ਟ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਕੋ ਮਨਾਤੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸੀ ਬੀਚ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਆ ਉਨੇਂ ਸ੍ਵਪਨ ਦੀਆ ਔਰ ਇਤਨਾ ਕਹ ਉਨਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸੋਚ ਦੂਰ ਕੀਆ ਜੋ ਹਮ ਬੇਗਹੀ ਜਨਮ ਲੇ ਤੁਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਟਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਅਬ ਮਤ ਪਛਤਾਓ ਯਿਹ ਸੁਨ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਜਾਗ ਪੜੇ ਤੋ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਰੁਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਮਾਨ ਅਧਰ ਮੇਂ ਛੋੜ ਅਲਖ ਰੂਪ ਬਨ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੇਂ ਆਏ ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਜੋੜ ਬੇਦ ਗਾਇ ਗਾਇ ਗਰਭ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਉਨਕੋ ਤੋ ਕਿਸੀਨੇ ਨ ਦੇਖਾ ਪਰ ਬੇਦਕੀ ਧੁਨਿ ਸਬ ਨੇ ਸੁਨੀ ਯਿਹ ਅਚਰਜ ਦੇਖ ਸਬ ਰਖਵਾਲੇ ਅਚੰਭੇ ਰਹੇ ਔਰ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਨਿਸਚਯ ਹੂਆ ਕਿ ਭਗਵਾਨ

ਬੇਗ ਹੀ ਹਮਾਰੀ ਪੀਰ ਹਰੇਂਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਗਰਭ ਉਸਤੁਤਿ
ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਤੀਯੋ ਅਧਿਆਇ ੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜਨਮ ਲੇਨੇ ਲਗੇ ਤਿਸ ਕਾਲ ਸਭ ਹੀ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਐਸਾ ਆਨੰਦ ਉਪਜਾ ਕਿ ਦੁੱਖ ਨਾਮ ਕੋ ਭੀ ਨ ਰਹਾ ਹਰਖ ਸੇ ਬਨ ਉਪਬਨ ਹਰੇ ਹੋ ਹੋ ਫਲਨੇ ਫੂਲਨੇ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਸਰੋਵਰ ਭਰਨੇ ਤਿਨ ਪਰ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਪੰਖੀ ਕਲੋਲੇਂ ਕਰਨੇ ਔਰ ਨਗਰ ਨਗਰ ਗਾਂਵ ਗਾਂਵ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਯੱਗ ਰਚਨੇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਦਿਗਪਾਲ ਹਰਖਨੇ ਬਾਦਲ ਬ੍ਰਿਜਮੰਡਲ ਪਰ ਫਿਰਨੇ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਆਕਾਸ਼ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਨੇ ਵਿਦਯਾਧਰ, ਗੰਧਰਬ, ਚਾਰਣ ਢੋਲ ਦਮਾਮੇ ਭੇਰ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਗੁਣ ਗਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਏਕ ਓਰ ਉਰਬਸੀ ਆਦਿ ਸਬ ਅਪਸਰਾ ਨਾਚ ਰਹੀ ਥੀਂ ਕਿ ਐਸਾ ਸਮਯ ਭਾਦੋਂ ਬਦੀ ਅਸ਼ਟਮੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਰੋਹਿਣੀ ਨਖੱਤ੍ਰ ਮੇਂ ਆਧੀ ਰਾਤ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਔਰ ਮੇਘ ਬਰਣ, ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ, ਕਮਲ ਨੈਨ ਹੋ ਪੀਤਾਂਬਰ ਕਾਛੇ ਮੁਕਟ ਧਾਰੇ ਬੈਜੰਤੀ ਮਾਲ ਔਰ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਰੂਪ ਕੀਏ ਸੰਖ, ਚੱਕ੍ਰ, ਗਦਾ, ਪਦਮ ਲੀਏ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਚੰਭੇ ਹੋ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਸੇ ਬਿਚਾਰਾ ਤੋ ਆਦਿਪੁਰਖ ਕੋ ਜਾਨਾ ਤਬ ਹਾਥ ਜੋੜ

ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਬੜੇ ਭਾਗ ਜੋ ਆਪਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਔਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਨਬੇੜਾ ਕੀਆ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪਹਿਲੀ ਕਥਾ ਸਭ ਸੁਨਾਈ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਕੰਸ ਨੇ ਦੁੱਖ ਦੀਆ ਥਾ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਤੁਮ ਅਬ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਮੇਂ ਮਤ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਦੁਖ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਹੀ ਕੋ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਸਮਯ ਮੁਝੇ ਗੋਕੁਲ ਪਹੁੰਚਾ ਦੋ ਔਰ ਇਸੀ ਵੇਲੇ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਲੜਕੀ ਹੂਈ ਹੈ ਸੋ ਕੰਸ ਕੋ ਲਾ ਦੋ ਅਪਨੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਸੁਨੋ॥

ਦੋ: ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਤਪ ਕੀਯੋ, ਮੋਹੀ ਸੇ ਮਨ ਲਾਇ
ਦੇਖਯੋ ਚਾਹਤ ਬਾਲ ਸੁਖ, ਰਹੋਂ ਕਛੂ ਦਿਨ ਜਾਇ

ਫਿਰ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਆਨ ਮਿਲੂੰਗਾ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਧੀਰਯ ਧਰੋ ਐਸੇ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਲਕ ਬਨ ਰੋਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਫੈਲਾਦੀ ਤਬ ਤੋ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕਾ ਗਯਾਨ ਗਿਆ ਔਰ ਜਾਨਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਭਯਾ ਯਿਹ ਸਮਝ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਗਾਇ ਮਨ ਮੇਂ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕਰ ਲੜਕੇ ਕੋ ਗੋਦ ਮੇਂ ਉਠਾ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾ ਲੀਯਾ ਉਸਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਦੇਖ ਦੋਨੋਂ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸੈ ਭਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਇਸ ਲੜਕੇ ਕੋ ਭਗਾ ਦੀਜੈ ਤੋ ਕੰਸ ਪਾਪੀ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚੇ ॥ ਵਸੁਦੇਵ ਬੋਲੇ—

ਚੌ: ਬਿਧਨਾ ਬਿਨ ਰਾਖੇ ਨ ਕੋਈ॥ ਕਰਮ ਲਿਖਾ ਸੋਈ ਫਲ ਹੋਈ
ਤਬ ਕਰ ਜੋਰ ਦੇਵਕੀ ਕਹੇ॥ ਨੰਦ ਮਿੱਤ੍ਰ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਰ

ਪੀਰ ਯਸੋਧਾ ਹਰੇ ਹਮਾਰੀ॥ ਨਾਰਿ ਰੋਹਿਣੀ ਤਹਾਂ ਤਿਹਾਰੀ

ਇਸ ਬਾਲਕ ਕੋ ਵਹਾਂ ਲੇਜਾਓ, ਯੂ ਸੁਨ ਵਸੁਦੇਵ ਅਕੁਲਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਸ ਕਠਿਨ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟ ਕੈਸੇ ਲੇ ਜਾਊਂ ਜੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤੋ ਸਬ ਬੇੜੀ ਹਥਕੜੀ ਖੁਲ੍ਹ ਪੜੀਂ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਕੇ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲ੍ਹ ਗਏ ਪਹਰੂਏ ਅਚੇਤ ਨੀਂਦ ਬਸ ਭਏ ਤਬ ਤੋ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਸੂਪ ਮੇਂ ਰਖ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰ ਲੀਆ ਔਰ ਝਟਪਟ ਹੀ ਗੋਕੁਲ ਕੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਆ

ਸੋ: ਊਪਰ ਬਰਸੇ ਦੇਵ, ਪੀਛੇ ਸਿੰਘ ਜੁ ਗੂੰਜਰੇ
ਸੋਚਤ ਹੈਂ ਵਸੁਦੇਵ, ਯਮੁਨਾ ਦੇਖ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤਿ

ਨਦੀਤੀਰ ਖੜੇ ਹੋ ਵਸੁਦੇਵ ਬਿਚਾਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਪੀਛੇ ਤੋ ਸਿੰਘ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ ਅਥਾਹ ਯਮੁਨਾ ਬਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਅਬ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਐਸਾ ਕਹਿ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਪੈਠੇ, ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਆਗੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਨਦੀ ਬੜ੍ਹਤੀ ਥੀ ਜਬ ਨਾਕ ਤਕ ਪਾਨੀ ਆਯਾ ਤਬ ਤੋ ਯੇਹ ਨਿਪਟ ਘਬਰਾਏ ਇਨਕੋ ਬਯਾਕੁਲ ਜਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪਾਂਵ ਬਢਾਇ ਹੁੰਕਾਰ ਦੀਆ ਚਰਣ ਛੂਤੇ ਹੀ ਯਮੁਨਾ ਥਾਹ ਹੂਈ ਵਸੁਦੇਵ ਪਾਰ ਹੋ ਨੰਦ ਕੀ ਪੌਰੀ ਪਰ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਕਿਵਾੜ ਖੁਲ੍ਹੇ ਪਾਏ ਭੀਤਰ ਧਸਕੇ ਦੇਖੇ ਤੋ ਸਬ ਸੋਏ ਪੜੇ ਹੈਂ ਦੇਵੀ ਨੇ ਐਸੀ ਮੋਹਨੀ ਡਾਲੀ ਥੀ ਕਿ ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਲੜਕੀ ਕੇ ਹੋਨੇ ਕੀ ਭੀ ਸੁੱਧ ਨ ਥੀ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਤੋ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਸੁਲਾ ਦੀਆ ਔਰ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਲੇਚਲ ਅਪਨਾ ਪੰਥ ਲੀਆ ਨਦੀ ਉਤਰ ਫਿਰ ਆਏ ਜਹਾਂ

ਬੈਠੀ ਦੇਵਕੀ ਸੋਚਤੀ ਥੀ ਤਹਾਂ ਕੰਨਯਾ ਦੇ ਵਹਾਂ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਕਹੀ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੇਵਕੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲੀ ਹੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਹਮੇਂ ਕੰਸ ਅਬ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ਤੋ ਭੀ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੁਸ਼੍ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤੋ ਬਚਾ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਜਬ ਵਸੁਦੇਵ ਲੜਕੀ ਕੋ ਲੇ ਆਏ ਤਬ ਕਿਵਾੜ ਜਸੇਂ ਕੇ ਤਸੇਂ ਭਿੜ ਗਏ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਹਥਕੜੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਪਹਿਰ ਲੀਂ ਕੰਨਯਾ ਰੋ ਉਠੀ ਰੋਨੇ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨ ਪਹਰੂਏ ਜਾਗੇ ਤੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਲੇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਲਗੇ ਤੁਪਨੇ ਛੋੜਨੇ ਤਿਨ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਲਗੇ ਹਾਥੀ ਚਿਘਾੜਨੇ ਸਿੰਘ ਧਹਾੜਨੇ ਔਰ ਕੁੱਤੇ ਭੌਂਕਨੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਕੇ ਬੀਚ ਬਰਸਤੇ ਮੇਂ ਏਕ ਰਖਵਾਲੇ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਕੰਸ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ਬੈਰੀ ਉਪਜਾ ਯਿਹ ਸੁਨਤੇ ਕੰਸ ਮੂਰਛਿਤ ਹੋ ਗਿਰਾ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਨਮ
ਕੰਨਯਾ ਗ੍ਰਹਣੋ ਨਾਮ ਚਤੁਰਥੋ ਅਧਯਾਇ ੪

ਬਾਲਕ ਕਾ ਜਨਮ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਡਰਤਾ ਕਾਂਪਤਾ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਗਿਰਤਾ ਪੜਤਾ ਦੌੜਾ ਛੂਟੇ ਬਾਲੋਂ ਪਸੀਨੇ ਮੇਂ ਡੂਬਾ ਧੁਕੜ ਪੁਕੜ ਕਰਤਾ ਜਾ ਬਹਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਾ ਜਬ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਲੜਕੀ ਛੀਨ ਲੀ ਤਬ ਵਹੁ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੀ ਐ ਭੱਯਾ ਯਿਹ ਕੰਨਯਾ ਤੇਰੀ ਭਾਨਜੀ ਹੈ ਇਸੇ ਮਤ ਮਾਰ ਯਿਹ ਮੇਰੀ ਪੇਟ ਪੋਛਨੀ ਹੈ, ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਬਾਲਕ ਤਿਨ

ਕਾ ਦੁਖ ਮੁਝੇ ਅਤਿ ਸਤਾਤਾ ਹੈ ਉਨ ਕਾਜ ਕੰਨਜਾ ਕੋ ਮਾਰ ਕਯੋਂ ਪਾਪ ਬਢਾਤਾ ਹੈ ਕੰਸ ਬੋਲਾ ਜੀਤੀ ਲੜਕੀ ਤੁਝੇ ਨ ਦੂੰਗਾ ਜੋ ਇਸੇ ਬਯਾਹੇਗਾ ਸੋ ਮੁਝੇ ਮਾਰੇਗਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਾਹਰ ਆ ਜੋਹੀਂ ਚਾਂਹੇ ਕਿ ਫਿਰਾਇ ਕਰ ਪੱਥਰ ਪਰ ਪਟਕੇ ਤੋਹੀਂ ਹਾਥ ਸੇ ਛੂਟ ਕੰਨਜਾ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਗਈ ਔਰ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਯਿਹ ਕਹਿ ਗਈ ਅਰੇ ਕੰਸ ਮੇਰੇ ਪਟਕਨੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ਤੇਰਾ ਬੈਰੀ ਕਹੀਂ ਜਨਮ ਲੇ ਚੁਕਾ ਅਬ ਤੂੰ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚੇਗਾ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਕੰਸ ਅਛਤਾ ਪਛਤਾ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਜਹਾਂ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਉਨਕੇ ਹਾਥ ਬਾਂਵ ਕੀ ਹਥਕੜੀ ਬੇੜੀ ਕਾਟ ਦੀ ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਬੜਾ ਪਾਪ ਕੀਆ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਾਰੇ ਯਿਹ ਕਲੰਕ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ਕਿਸ ਜਨਮ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਗਤਿ ਹੋਗੀ ਤੁਮਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਝੂਠੇ ਹੂਏ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਆਠਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਲੜਕਾ ਹੋਗਾ ਸੋ ਨ ਹੂਆ ਲੜਕੀ ਹੂਈ ਵੁਹ ਭੀ ਹਾਥ ਸੇ ਛੂਟ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਗਈ ਅਬ ਦਯਾ ਕਰ ਮੇਰਾ ਦੋਸ਼ ਜੀ ਮੇਂ ਮਤ ਰੱਖੋ ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਮ ਕਾ ਲਿਖਾ ਕੋਈ ਮੇਟ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਸੇ ਜੀਨਾ ਮਰਨਾ ਸੰਯੋਗ ਬਿਯੋਗ ਮਨੁੱਖਯ ਕਾ ਨਹੀਂ ਛੂਟਤਾ ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਮਰਨਾ ਜੀਨਾ ਸਮਾਨ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਭਿਮਾਨੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸ਼ੱਤ੍ਰ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਤੋ ਬੜੇ ਸਾਧੂ ਸੱਤਯਬਾਦੀ ਹੋ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਹੇਤੁ ਅਪਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਲੇ ਆਏ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਜਬ ਕੰਸ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਾਥ ਜੋੜਨੇ ਲਗਾ ਤਬ

ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਸੱਚ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਇਸਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਕੁਛ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਯਹੀ ਹਮਾਰੇ ਕਰਮ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਥਾ, ਯੋਂ ਸੁਨ ਕੰਸ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਲੇ ਆਯਾ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਰਾਇ ਬੜੇ ਆਦਰ ਭਾਵ ਸੇ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਫੇਰ ਵਹੀਂ ਪਹੁਚਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਵੀ ਕਹਿ ਗਈ ਹੈ ਤੇਰਾ ਬੈਰੀ ਜਗ ਮੇਂ ਜਨਮਾ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਜਹਾਂ ਪਾਓ ਤਹਾਂ ਮਾਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਮੁਝਸੇ ਝੂਠੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਥੀ ਕਿ ਆਠਵੇਂ ਗਰਭ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਹੋਗਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਉਨਕਾ ਮਾਰਨਾ ਕਜਾ ਬੜੀ ਬਾਤੈ ਹੈ ਵੇ ਤੋ ਜਨਮਕੇ ਭਿਖਾਰੀ ਹੈਂ ਜਦ ਆਪ ਕੋਪੀਏਗਾ ਤਬੀ ਵੇ ਭਾਗ ਜਾਏਂਗੇ ਇਨਕੀ ਕ । ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਠ ਪਹਿਰ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਮਹਾਦੇਵ ਭਾਂਗ ਧਤੂਰਾ ਖਾਇ ਇੰ ਕਾ ਕਛੂ ਤੁਮਪਰ ਨ ਬਸਾਇ ਰਹੇ ਨਾਰਾਇਣ ਤੋ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਲਖਮੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੁਖ ਮਾਨੇਂ ॥

ਕੰਸ ਬੋਲਾ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਕਹਾਂ ਪਾਵੇਂ ਔਰ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਜੀਤੇਂ ਸੋ ਕਹੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕੋ ਜੀਤਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤੋ ਜਿਨਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਠ ਪਹਿਰ ਉਨਕਾ ਬਾਸ ਹੈ ਤਿਨ ਹੀ ਕਾ ਅਬ ਬਿਨਾਸ਼ ਕਰੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਵੈਸ਼ਨਵ, ਯੋਗੀ, ਜਤੀ, ਤਪਸਵੀ, ਸੰਨਜਾਸੀ, ਬੈਰਾਗੀ ਆਦਿ ਜਿਤਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਭਗਤ ਹੈਂ ਤਿਨ ਮੇਂ ਲੜਕੇ ਸੇ ਲੇ ਬੂਢੇ ਤਕ ਏਕ ਭੀ ਜੀਤਾ ਨ

ਰਹੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਕੰਸ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਸਭਕੋ ਜਾ ਮਾਰੋ ਆਗਯਾ ਪਾਕਰ ਮੰਤ੍ਰੀ ਅਨੇਕ ਰਾਖਸ ਸਾਥ ਲੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਨਗਰ ਮੇਂ ਜਾ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਾਲਕ ਔਰ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਢੂੰਡ ਢੂੰਡ ਮਾਰਨੇ ਲਗਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੰਸ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਪੰਚਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਏਕ ਸਮਯ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਲੀਏ ਬੜਾ ਤਪ ਕੀਆ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਆਇ ਬਰ ਦੀਆ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਜਨਮ ਲੇਂਗੇ ਜਬ ਭਾਦੋਂ ਬਦੀ ਅਸ਼ਟਮੀ ਬੁੱਧਵਾਰ ਕੋ ਆਧੀ ਰਾਤ ਕੇ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਏ ਤਬ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਨੰਦ ਕੋ ਬੁਲਾ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਮਾਨਾ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵਨ ਸੁਫਲ ਜਾਨਾ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਨ ਕੇ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਜਯੋਤਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ ਵੇ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਪੋਥੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੇ ਲੇ ਆਏ ਤਿਨਕੋ ਆਸਨ ਦੇ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਬੈਠਾਯਾ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਸੰਮਤ, ਮਹੀਨਾ, ਤਿਥਿ, ਦਿਨ, ਨਖੱਤ੍ਰ, ਯੋਗ, ਕਰਣ ਠਹਰਾਇ ਲਗਨ ਬਿਚਾਰ ਮਹੂਰਤ ਸ਼ਾਧ ਕੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਤੋ ਐਸਾ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਲੜਕਾ ਦੂਸਰਾ ਬਿਧਾਤਾ ਹੋ ਸਬ ਅਸਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਬ੍ਰਿਜ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਕਹਾਵੇਗਾ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਇਸੀ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਵੇਗਾ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਸ੍ਰਿੰਗ ਰੂਪੇ ਕੇ ਖੁਰ ਤਾਮੇ ਕੀ ਪੀਠ ਸਮੇਤ ਦੋ ਲਾਖ ਗਊ ਪਾਟੰਬਰ ਓਢਾਇ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕੀਂ ਔਰ ਅਨੇਕ ਦਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੇ ਅਸੀਸ ਲੇ ਲੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਤਬ ਨਗਰ ਕੇ ਸਬ ਮੰਗਲਾ ਮੁਖੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਯਾ ਵੇ ਆਇ ਆਇ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਗੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਬਜੰਤ੍ਰੀ ਬਜਾਨੇ ਨਿਰਤਕ ਨਾਚਨੇ ਗਾਇਨ ਗਾਨੇ ਢਾਢੀ ਢਾਢਿਨ ਯਸ਼ ਬਖਾਨਨੇ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਗੋਕੁਲ ਕੇ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਥੇ ਵੇ ਭੀ ਅਪਨੀ ਰਾਨੀਯੋਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਦਹੇੜੀਆਂ ਲਿਵਾਇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤਕੇ ਭੇਖ ਬਨਾਏ ਨਾਚਤੇ ਗਾਤੇ ਨੰਦ ਕੋ ਬਧਾਈ ਦੇਨੇ ਆਏ ਆਤੇ ਹੀ ਐਸਾਦਧਿਕਾਂਦੋ ਕੀਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਦਹੀ ਦਹੀ ਕਰਦੀਆ ਜਬ ਦਧਿਕਾਂਦੋ ਖੇਲ ਚੁਕੇ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਖਿਲਾਇ ਪਿਲਾਇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਾਇ ਤਿਲਕ ਕਰ ਪਾਨ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ

ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਕਈ ਦਿਨ ਤਕ ਬਧਾਈ ਰਹੀ ਇਸ ਬੀਚ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਜੋ ਜੋ ਆਇ ਆਇ ਮਾਂਗਾ ਸੋ ਸੋ ਪਾਯਾ ਬਧਾਈ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਨੰਦਜੀ ਨੇ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਭਾਈਯੋ ਹਮ ਨੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਸ ਬਾਲਕ ਪਕੜ ਮੰਗਵਾਤਾ ਹੈ ਨ ਜਾਨੀਏ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਟ ਕੁਛ ਬਾਤ ਲਗਾ ਦੇ ਇਸ ਸੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਬ ਮਿਲ ਭੇਂਟ ਲੇ ਚਲੇਂ ਔਰ ਬਰਸੌੜੀ ਦੇ ਆਵੇਂ ਯਿਹ ਬਚਨ ਮਾਨ ਸਬ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸੇ ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਾਖਨ ਔਰ ਰੁਪਏ ਲਾਇ ਗਾੜੋਂ ਮੇਂ ਲਾਦ ਲਾਦ ਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਗੋਕੁਲ ਸੇ ਚਲ ਮਥੁਰਾ ਆਏ ਕੰਸ ਸੇ ਭੇਟ ਕਰ ਭੇਟ

ਦੀ ਕੌੜੀ ਕੌੜੀ ਚੁਕਾਇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੀ ਬਾਟ ਲੀ॥

ਜਯੋਂ ਹੀ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪੈ ਆਏ ਤਯੋਂ ਹੀ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਮਿਲ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਤੁਮ ਸਾ ਸਗਾ ਔਰ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹਮਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਬ ਹਮੇਂ ਭਾਰੀ ਬਿਪਤਿ ਭਈ ਤਬ ਗਰਭ ਵਤੀ ਰੋਹਿਣੀ ਤੁਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਭੇਜਦੀ ਉਸਕੇ ਲੜਕਾ ਹੂਅ ਸੋ ਤੁਮ ਨੇ ਪਾਲ ਬੜਾ ਕੀਆ ਹਮ ਤੁਮਾਰਾ ਗੁਣ ਕਹਾਂ ਤਕ ਬਖਾਨੇਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫੇਰ ਪੂਛਾ ਕਹੋ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਰ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਆਨੰਦ ਸੇ ਹੈਂ ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਬ ਭਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਮੂਲ ਤੁਮਾਰੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਕੁਸ਼ਲ ਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਹੋਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁੰਨਯ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੂਆ ਪਰ ਏਕ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਦੁਖ ਸੇ ਹਮ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਵਸੁਦੇਵ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਬਿਧਾਤਾ ਸੇ ਕੁਛ ਨ ਬਸ ਆਵੈ ਕਰਮ ਕੀ ਰੇਖਾ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮੇਟੀ ਨ ਜਾਇ ਇਸ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਦੁਖ ਪੀਰ ਪਾਇ ਕੌਨ ਪਛਤਾਇ ਐਸਾ ਗਯਾਨ ਜਤਾਇਕੇ ਕਹਾ॥

ਚੌਃ ਤੁਮ ਘਰ ਜਾਹੋ ਬੇਗ ਆਪਨੇ॥ ਕੀਨੇ ਕੰਸ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਘਨੇ
ਬਾਲਕ ਢੂੰਡ ਮੰਗਾਵੇ ਨੀਚ॥ ਹੂਈ ਸਾਧੁ ਪਰਜਾ ਕੀ ਮੀਚ

ਤੁਮ ਤੋ ਸਬ ਯਹਾਂ ਚਲੇ ਆਏ ਹੋ ਔਰ ਕੰਸ ਕੇ ਦੂਤ ਢੂੰਡਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਨ ਜਾਨੀਏ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਟ ਜਾਇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਉਪਾਧਿ ਮਚਾਵੇ ਯਿਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਜੀ ਅਕੁਲਾ ਕਰ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਸੋਚਤੇ ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਗੋਕੁਲ ਕੋ ਚਲੇ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਜਨਮੋਤਸ੍ਰ ਖਸ਼੍ਰੋ ਅਧਯਾਇ ੬

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਕੰਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਤੋ ਅਨੇਕ ਰਾਖਸ਼ ਸਾਥ ਲੀਏ ਮਾਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੀ ਥਾ ਕਿ ਕੰਸ ਨੇ ਪੂਦਨਾ ਨਾਮ ਰਾਖਸੀ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤੂੰ ਜਾ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਬਾਲਕ ਪਾਵੇਂ ਤਿਤਨੇ ਮਾਰ ਯਿਹ ਸੁਨ ਵੁਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਚਲੀ ਤੋ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ॥

ਦੋ: ਭਏ ਪੂਤ ਹੈਂ ਨੰਦ ਕੇ, ਸੂਨੇ ਗੋਕੁਲ ਗਾਉਂ
ਛਲ ਕਰ ਅਬ ਹੀ ਆਨ ਹੋਂ, ਗੋਪੀ ਹ੍ਵੈ ਕੇ ਜਾਉਂ

ਯਿਹ ਕਹਿ ਸੋਲਹ ਸਿੰਗਾਰ ਬਾਰਹ ਅਭੂਖਣ ਕਰਕੁਚ ਮੇਂ ਬਿਖ ਲਗਾਇ ਮੋਹਨੀ ਰੂਪ ਬਨ ਕਪਟ ਕੀਏ ਕਮਲ ਕਾ ਫੂਲ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਬਨਠਨ ਕੇ ਐਸੇ ਚਲੀ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਲਛਮੀ ਆਪਨੇ ਕੰਤ ਪੈ ਜਾਤੀ ਹੋ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚ ਹੰਸਤੀ ਹੰਸਤੀ ਨੰਦ ਕੇ ਮੰਦਰ ਬੀਚ ਗਈ, ਇਸੇ ਦੇਖ ਸਬਕੀ ਸਬ ਮੋਹਤ ਹੋ ਭੂਲੀ ਸੀ ਰਹੀਂ ਯਿਹ ਜਾਇ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਔਰ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਅਸੀਸ ਦੀ ਕਿ ਬਹਿਨ ਤੇਰਾ ਕਾਨ੍ਹ ਜੀਵੇ ਕੋਟ ਬਰਸ ਐਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਬਢਾਇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਲੇ ਗੋਦ ਮੇਂ ਰੱਖ ਜੋ ਦੂਧ ਪਿਲਾਵਨੇ ਲਗੀ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਛਾਤੀ ਪਕੜ ਮੂੰਹ ਲਗਾਇ ਲਗੇ ਪ੍ਰਾਨ ਸਮੇਤ ਦੂਗਧ ਪੀਨੇ ਤਬ ਤੋ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਪੂਤਨਾ ਪੁਕਾਰੀ ਕੈਸਾ ਯਸੋਧਾ ਤੇਰਾ ਪੱਤ੍ਰ ਮਨੁਖਯ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਹੈ ਯਮਦੂਤ ਜੇਵਰੀ ਜਾਨ ਮੈਨੇ

ਸਾਂਪ ਪਕੜਾ ਜੋ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚ ਜੀਤੀ ਜਾਊਂਗੀ ਤੋ ਫੇਰ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਕਭੀ ਨ ਆਊਂਗੀ ਯੂੰ ਕਹਿ ਭਾਗ ਗਾਂਵ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਈ ਪਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨ ਛੋਡਾ ਨਿਦਾਨ ਉਸਕਾ ਜੀ ਲੀਆ ਵੁਹ ਪਛਾੜ ਖਾਇ ਐਸੇ ਗਿਰੀ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਬੱਜ੍ਰ ਗਿਰੇ ਅਤਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਰੋਹਣੀ ਔਰ ਯਸੋਧਾ ਰੋਤੀ ਪੀਟਤੀ ਵਹੀਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਪੂਤਨਾ ਦੋ ਕੋਸ ਮੇਂ ਮਰੀ ਪੜੀ ਥੀ ਔਰ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਸਬ ਗੋਪ ਉਠ ਧਾਏ ਦੇਖਾ ਤੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਸਕੀ ਛਾਤੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਦੁਗਧ ਪੀ ਰਹੇ ਹੈਂ ਝਟਪਟ ਉਠਾਇ ਮੁਖ ਚੂਮ ਹ੍ਰਿਦਯ ਸੇ ਲਗਾਇ ਘਰ ਲੇ ਆਈਂ ਗੁਣੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਝਾੜ ਫੂੰਕ ਕਰਾਨੇ ਲਗੀਂ ਔਰ ਪੂਤਨਾ ਕੇ ਪਾਸ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਖੜੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਭਾਈ ਇਸਕੇ ਗਿਰਨੇ ਕਾ ਧਮਾਕਾ ਸੁਨ ਹਮ ਐਸੇ ਡਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਛਾਤੀ ਅਬ ਤਕ ਧੜਕਤੀ ਹੈ ਨ ਜਾਨੀਏ ਬਾਲਕ ਕੀ ਕਿਯਾ ਗਤਿ ਹੂਈ ਹੋਗੀ ॥

ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਨੰਦ ਜੀ ਆਏ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਕਿਯਾ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਰਾਖਸੀ ਮਰੀ ਪੜੀ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੀ ਭੀੜ ਘੇਰੇ ਖੜੀ ਹੈ ਪੂਛਾ ਯਿਹ ਉਪਾਧਿ ਕੈਸੇ ਹੂਈ ਵੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਯਿਹ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰੀ ਹੋ ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਅਸੀਸ ਦੇਤੀ ਗਈ ਇਸੇ ਦੇਖ ਸਭ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ ਭੂਲ ਰਹੀਂ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੇ ਦੂਧ ਪਿਲਾਨੇ ਲਗੀ ਪੀਛੇ ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿਆ ਗਤਿ ਹੂਈ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਬੜੀ ਕੁਸ਼ਲ ਭਈ ਜੋ ਬਾਲਕ ਬਚਾ ਔਰ ਯਿਹ ਗੋਕੁਲ ਪਰ ਨ ਗਿਰੀ ਨਹੀਂ

ਤੋ ਏਕ ਭੀ ਜੀਤਾ ਨ ਰਹਿਤਾ ਸਬ ਇਸ ਕੇ ਨੀਚੇ ਦਬ ਮਰਤੇ ਯੂੰ ਕਹਿ ਨੰਦ ਜੀ ਤੋ ਘਰ ਆਏ ਦਾਨ ਪੁੰਨਯ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਗੁਆਲੋਂ ਨੇ ਫਰਸੇ, ਫਾਵੜੇ, ਕੁਦਾਲ, ਕੁਹਾੜੋਂ ਸੇ ਕਾਟ ਕਾਟ ਪੂਤਨਾ ਕੇ ਹਾਥ ਗੋਡ ਤੋੜ ਗਢੇ ਖੋਦ ਖੋਦ ਗਾੜ ਦੀਏ ਔਰ ਮਾਸ ਚਾਮ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਫੂੰਕ ਦੀਆ ਉਸਕੇ ਜਲਨੇ ਸੇ ਏਕ ਐਸੀ ਸੁਗੰਧ ਫੈਲੀ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਸੁਗੰਧ ਸੇ ਭਰਦੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਰਾਖਸੀ ਮਹਾ ਮਲੀਨ ਮਦਯ ਮਾਸ ਖਾਨੇ ਵਾਲੀ ਉਸਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਸੁਗੰਧ ਕੈਸੇ ਨਿਕਲੀ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਦੂਧ ਪੀ ਉਸੇ ਮੁਕ੍ਤ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਣ ਸੁਗੰਧ ਨਿਕਲੀ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪੂਤਨਾ
ਬਧੋ ਨਾਮ ਸਪਤਮੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ॥

ਦੋ: ਜੇਹ ਨਖੱਤ੍ਰ ਮੋਹਨ ਭਏ, ਤਰਜੋ ਨਖਤ ਸੋ ਆਇ
ਚਾਰ ਬਧਾਏ ਰੀਤ ਸਬ, ਕਰਤ ਯਸੋਧਾ ਮਾਇ

ਜਬ ਸਤਾਈਸ ਦਿਨ ਕੇ ਹਰਿ ਹੂਏ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔਰ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਨੌਤਾ ਭੇਜ ਦੀਆ ਵੇ ਆਇ ਤਿਨੇਂ ਆਦਰਮਾਨ ਕਰ ਬੈਠਾਯਾ ਆਗੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਤੋ ਬਹੁਤ ਸਾ ਦਾਨ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਔਰ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਾਇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਾਨੇ ਲਗੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ

ਪਰੋਸਤੀ ਥੀ ਰੋਹਿਣੀ ਟਹਿਲ ਕਰਤੀ ਥੀ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਹੰਸ ਹੰਸ ਖਾ ਰਹੇ ਥੇ ਗੋਪੀਯਾਂ ਗੀਤ ਗਾ ਰਹੀ ਥੀਂ ਸਬ ਆਨੰਦ ਸੇ ਐਸ਼ੇ ਮਗਨ ਥੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਸੁਰਤ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੀ ਨ ਥੀ, ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਏਕ ਭਾਰੀ ਛਕੜੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਪਾਲਨੇ ਮੇਂ ਅਚੇਤ ਸੋਤੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸਮੇਂ ਭੂਖੇ ਹੋ ਜਗੇ ਪਾਂਵ ਕੇ ਅੰਗੂਠੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਦੇ ਰੋਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਹਿਲਕ ਹਿਲਕ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦੇਖਣੇ ਉਸੀ ਅਵਸਰ ਉੜਤਾ ਹੂਆ ਏਕ ਰਾਖਸ ਆ ਨਿਕਲਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਅਕੇਲਾ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਯਿਹ ਤੋ ਕੋਈ ਬੜਾ ਬਲੀ ਉਪਜਾ ਹੈ ਪਰ ਆਜ ਮੈਂ ਇਸ ਸੇ ਪੂਤਨਾ ਕਾ ਬੈਰ ਲੂੰਗਾ ਯੂੰ ਠਾਨ ਸ਼ਕਟ ਮੇਂ ਆਨ ਬੈਠਾ ਤਿਸੀ ਸੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਸ਼ਕਟਾਸੁਰ ਹੂਆ ਜਬ ਗਾੜਾ ਚੜਚੜਾਇ ਕੇ ਹਿਲਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਿਲਕਤੇ ਬਿਲਕਤੇ ਏਕ ਐਸੀ ਲਾਤ ਮਾਰੀ ਕਿ ਵੁਹ ਮਰ ਗਿਆ ਔਰ ਛਕੜਾ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਬਾਸਨ ਦੂਧ ਦਹੀ ਕੇ ਥੇ ਸਬ ਫੂਟ ਚੂਰ ਹੂਏ ਔਰ ਗੋਰਸ ਕੀ ਨਦੀ ਸੀ ਬਹਿ ਨਿਕਲੀ ਗਾੜੇ ਕੇ ਟੂਟਨੇ ਔਰ ਭਾਂਡੋਂ ਕੇ ਫੂਟਨੇ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਦੌੜੇ ਆਏ ਆਤੇ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਉਠਾਇ ਮੂੰਹ ਚੂਮ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾ ਲੀਆ ਯਿਹ ਅਚਰਜ ਦੇਖ ਸਬ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਆਜ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਬੜੀ ਕੁਸ਼ਲ ਕੀ ਜੋ ਬਾਲਕ ਬਚਾ ਰਹਾ ਔਰ ਸ਼ਕਟ ਹੀ ਟੂਟ ਗਿਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਹਰਿ ਪਾਂਚ ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਹੂਏ ਤਬ ਕੰਸ ਨੇ ਤ੍ਰਿਣਾਵਰਤ ਕੋ ਪਠਾਯਾ

ਵਹੁ ਬਗੁਲਾ ਹੋ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਆਯਾ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਗੋਦ ਮੇਂ ਲੀਏ ਅੰਗਨ ਮੇਂ ਬੈਠੀ ਥੀ ਕਿ ਏਕਾਏਕੀ ਕਾਨ੍ਹ ਐਸੇ ਭਾਰੀ ਹੂਏ ਜੋ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਮਾਰੇ ਬੋਝ ਕੇ ਗੋਦ ਸੇ ਨੀਚੇ ਉਤਾਰੇ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਏਕ ਐਸੀ ਆਂਧੀ ਆਈ ਕਿ ਦਿਨ ਕੀ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ ਔਰ ਪੇੜ ਉਖੜ ਉਖੜ ਗਿਰਨੇ ਛੱਪਰ ਉੜਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਬ੍ਯਾਕੁਲ ਹੋ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਉਠਾਨੇ ਲਗੀ ਪਰ ਵੇ ਨ ਉਠੇ ਜੋਂ ਹੀ ਉਨਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਇਨਕਾ ਹਾਥ ਅਲਗ ਹੂਆ ਤੋਂ ਹੀ ਤ੍ਰਿਣਾ-ਵਰਤ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਲੈ ਉੜਾ ਔਰ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਆਜ ਇਸੇ ਬਿਨ ਮਾਰੇ ਨ ਰਹੂੰਗਾ ॥

ਵੁਹ ਤੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੀਏ ਵਹਾਂ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਯਹਾਂ ਯਸੋਧਾ ਜੀਨੇ ਜਬ ਆਗੇ ਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਰੋ ਰੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗੀ ਉਨਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਸਾਥ ਹੀ ਢੂੰਡਨੇ ਕੋ ਧਾਏ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਅਟਕਲ ਸੇ ਟਟੋਲ ਟਟੋਲ ਚਲਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਪਰ ਭੀ ਠੋਕਰੇਂ ਖਾਇ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪੜਤੇ ਥੇ

ਚੌਃ ਬ੍ਰਿਜ ਬਨ ਗੋਪੀ ਢੂੰਡਤ ਡੋਲੈਂ ॥ ਇਤ ਰੋਹਿਣੀ ਯਸੋਧਾ ਬੋਲੈਂ
ਮੰਦ ਮੇਘ ਧੁਨਿ ਕਰੇਂ ਪੁਕਾਰ॥ ਟੇਰੈਂ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਅਪਾਰ

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਸਪ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਅਤਿ ਦੁਖਿਤ ਦੇਖੇ ਤਬ ਤ੍ਰਿਣਾਵਰਤ ਕੋ ਫਿਰਾਇ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਲਾ ਸਿਲਾ ਪਰ ਧਰ ਪਟਕਾ ਕਿ ਇਸਕਾ ਜੀ ਦੇਹ ਸੇ ਨਿਕਲ ਸਟਕਾ ਆਂਧੀ ਥਮ ਗਈ ਉਜਲਾ ਹੂਆ ਸਬ ਭੂਲੇ ਭਟਕੇ ਘਰ ਆਏ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਰਾਖਸ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਮਰਾ ਪੜਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਛਾਤੀ ਪਰ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਆਤੇ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਉਠਾਇ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੀਯਾ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸਾ ਦਾਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਤ੍ਰਿਣਾਵਰਤ
ਬਧੋ ਨਾਮ ਅਸ਼੍ਰਮ ਅਧਯਾਇ ੮

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਏਕ ਦਿਨ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਕੋ ਜੋ ਬੜੇ ਜਯੋਤਸ਼ੀ ਔਰ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਪਰੋਹਿਤ ਥੇ ਬੁਲਾਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਗੋਕੁਲ ਜਾ ਲੜਕੇ ਕਾ ਨਾਮ ਰਖ ਆਓ

ਦੋਃ ਗਈ ਰੋਹਿਣੀ ਗਰਭ ਸੋਂ, ਭਏ ਪੂਤ ਹੈਂ ਤਾਹਿ
ਕਿਤੀ ਆਯੁ ਕੈਸਾ ਬਲੀ, ਕਹਾ ਨਾਮ ਤਾ ਆਹਿ

ਔਰ ਨੰਦ ਜੀ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਤੁਮੇਂ ਬੁਲਾਇ ਗਏ ਹੈਂ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਚਲੇ ਔ ਗੋਕੁਲ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਪਹੁਚੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਆ ਕਹਾ ਕਿ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਪੁਰੋਹਿਤ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਜੀ ਆਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਸੁਨ ਨੰਦ ਜੀ ਆਨੰਦ ਸੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸੰਗ ਕਰ ਭੇਂਟ ਲੇ ਉਠ ਧਾਏ ਔਰ ਪਾਟਾਂਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਲੇ ਆਏ ਪੂਜਾ ਕਰ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬੜੇ ਭਾਗਯ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਆਪਨੇ ਦਯਾ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਤੁਮਾਰੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਦੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਏਕ ਰੋਹਿਣੀ ਕੇ ਏਕ ਹਮਾਰੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਤਿਨਕਾ ਨਾਮ ਧਰੀਏ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਐਸੇ ਨਾਮ ਰਖਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਯਿਹ ਬਾਤ ਫੈਲੇ ਕਿ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਗੋਕੁਲ

ਮੇਂ ਲੜਕੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਧਰਨੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੰਸ ਸੁਨ ਪਾਵੇ ਤੋ ਵੁਹ ਯਿਹ ਜਾਨੇਗਾ ਕਿ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕੇ ਯਹਾਂ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚਾਇ ਆਯਾ ਹੈ ਇਸੀ ਲੀਏ ਗਰਗ ਪਰੋਹਿਤ ਗਿਆ ਹੈ ਯਿਹ ਸਮਝ ਮੁਝੇ ਪਕੜ ਮੰਗਾਵੇਗਾ ਔਰ ਨ ਜਾਨੀਏ ਤੁਮ ਪਰ ਭੀ ਕਿਆ ਉਪਾਧਿ ਲਾਵੇ ਇਸ ਸੇ ਤੁਮ ਫੈਲਾਵ ਕੁਛ ਮਤ ਕਰੋ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਘਰ ਮੇਂ ਨਾਮ ਧਰਵਾ ਲੋ ॥

ਨੰਦ ਬੋਲੇ ਗਰਗ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਸੱਚ ਕਹਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਘਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਲੇ ਜਾਇ ਬੈਠਾਯਾ ਤਬ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਨੇ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਜਨਮ ਤਿਥਿ ਔ ਸਮਯ ਲਗਨ ਸਾਧ ਨਾਮ ਠਹਿਰਾਇ ਕਹਾ ਸੁਨੋ ਨੰਦ ਜੀ ਵਸੁਦੇਵ ਕੀ ਨਾਰੀ ਰੋਹਿਣੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਤੋ ਇਤਨੇ ਨਾਮ ਹੋਇੰਗੇ ਸੰਕਰਖਣ, ਰੇਵਤੀਰਮਣ, ਬਲਦਾਊ, ਬਲਰਾਮ, ਕਾਲਿੰਦੀਭੇਦਨ, ਹਲਧਰ, ਬਲਬੀਰ, ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਲੜਕਾ ਹੈ ਉਸਕੇ ਨਾਮ ਤੋ ਅਗਿਣਤ ਹੈਂ ਪਰ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਯਹਾਂ ਜਨਮਾ ਇਸ ਸੇ ਵਾਸਦੇਵ ਨਾਮ ਹੂਆ ਔਰ ਮੇਰੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ ਕਿ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਕ ਤੁਮਾਰੇ ਚਾਰੋਂ ਯੁਗੋਂ ਮੇਂ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸਾਥ ਹੀ ਜਨਮੇ ਹੈਂ ॥

ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਇਨਕੇ ਗੁਣ ਕਹੋ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆ ਯੇਹ ਦੂਸਰੇ ਬਿਧਾਤਾ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਗਤਿ ਕੁਛ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਪਰ ਮੈਂ ਯਿਹ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰੇਂਗੇ ਐਸੇ ਕਹਿ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਚੁੱਪ ਚੁਪਾਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਔ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਜਾ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਕਹੇ ॥

ਆਗੇ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਕ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਦਿਨ ਦਿਨ ਬੜ੍ਹਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਕਰ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ਨੀਲੇ, ਪੀਲੇ, ਝੁੰਗਲੇ ਪਹਿਨੇ ਮਾਥ ਪਰ ਛੋਟੀ ਛੋਟੀ ਲਟੂਰੀਆਂ ਬਿਖਰੀ ਹੂਈਂ ਯੰਤ੍ਰ ਗੰਡੇ ਬਾਂਧੇ ਕੰਵਲੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਡਾਲੇ ਖਿਲੌਨੇ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਲੀਏ ਖੇਲਤੇ ਆਂਗਨ ਕੇ ਬੀਚ ਘੁਟਨੋਂ ਬਲ ਗਿਰ ਗਿਰਪੜੇਂ ਔਰ ਤੋਤਲੀ ਤੋਤਲੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰੇਂ ਰੋਹਿਣੀ ਔ ਯਸੋਧਾ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਫਿਰੇਂ ਇਸ ਲੀਏ ਕਿ ਕਹੀਂ ਲੜਕੇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਡਰ, ਠੋਕਰ ਖਾ ਨ ਗਿਰੇਂ ਜਬ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਬਛੜੇ ਔਰ ਬਛੀਆਓਂ ਕੀ ਪੂਛ ਪਕੜ ਪਕੜ ਉਠੇਂ ਔਰ ਗਿਰ ਗਿਰ ਪੜੇਂ ਤਬ ਯਸੋਧਾ ਔਰ ਰੋਹਿਣੀ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਉਠਾਇ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾਇ ਦੂਧ ਪਿਲਾਇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਲਾਡ ਲਡਾਵੇਂ ॥

ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੜੇ ਭਏ ਤੋ ਏਕ ਦਿਨ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਾਥ ਲੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਦਧਿ ਮਾਖਨ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕੋ ਗਏ ॥

ਚੌਃ ਸੂਨੇਘਰ ਮੇਂ ਢੂੰਡੈਂ ਜਾਇ ॥ ਜੋ ਪਾਵੈਂ ਸੋ ਦੇਇਂ ਲੁਟਾਇ

ਜਿਨੇਂ ਘਰ ਮੇਂ ਸੋਤੇ ਪਾਵੇਂ ਤਿਨ ਕੀ ਧਰੀ ਢਕੀ ਦਹੇੜੀ ਉਠਾ ਲਾਵੇਂ ਜਹਾਂ ਛੀਕੇ ਪਰ ਰੱਖਾ ਦੇਖੇਂ ਤਹਾਂ ਪੀੜ੍ਹੇ ਪਰ ਪਟਰਾ ਪਟੜੇ ਪੈ ਉਲੂਖਲ ਧਰ ਸਾਥੀ ਕੋ ਖੜਾ ਕਰ ਉਸਕੇ ਊਪਰ ਚੜ੍ਹ ਉਤਾਰ ਲੇਂ ਕੁਛ ਖਾਵੇਂ ਲੁਟਾਵੇਂ ਔਰ ਲੁਟਾਇ ਦੇਂ ਐਸੇ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੇ ਘਰ ਘਰ ਨਿੱਤਯ ਚੋਰੀ ਕਰ ਆਵੇਂ ॥

ਏਕ ਦਿਨ ਸਬ ਨੇ ਮਤਾ ਕੀਆ ਔਰ ਗੇਹ ਮੇਂ ਮੋਹਨ ਕੋ ਆਨੇ ਦੀਯਾ ਜੋਂ ਘਰ ਭੀਤਰ ਪੈਠਾ ਚਾਹੈਂ ਕਿ ਮਾਖਨ ਦਹੀ

ਚੁਰਾਵੇਂ ਤੋ ਜਾਇ ਪਕੜ ਕਰ ਕਹਾ ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਤੇ ਥੇ ਨਿਸ ਭੋਰ ਅਬ ਕਹਾਂ ਜਾਓਗੇ ਮਾਖਨ ਚੋਰ ਯੂੰ ਕਹਿ ਸਬ ਗੋਪੀ ਮਿਲ ਘਨੱਯਾ ਕੋ ਲੀਏ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਪਾਸ ਉਲਾਹਨਾ ਦੇਨੇ ਚਲੀਂ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਐਸਾ ਛਲ ਕੀਆ ਕਿ ਉਸਕੇ ਲੜਕੇ ਕਾ ਹਾਥ ਉਸੇ ਪਕੜਾ ਦੀਆ ਔਰ ਆਪ ਦੌੜ ਅਪਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਲੀਆ ਵੇ ਚਲੀਂ ਚਲੀਂ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਪਾਵੋਂ ਪੜ ਬੋਲੀਂ ਜੋ ਤੁਮ ਬੁਰਾ ਨ ਮਾਨੋ ਤੋ ਹਮ ਕਹੈਂ ਜੈਸੀ ਕੁਛ ਉਪਾਧਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਠਾਨੀ ਹੈ ॥

ਦੋਃ ਦੂਧ ਦਹਜੋ ਮਾਖਨ ਮਹਜੋ, ਬਚੈ ਨਹੀਂ ਬ੍ਰਿਜ ਮਾਂਝ
ਐਸੀ ਚੋਰੀ ਕਰਤ ਹੈਂ, ਫਿਰਤ ਭੋਰ ਅਰ ਸਾਂਝ

ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਧਰਾ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਸੇ ਨਿਧੜਕ ਉਠਾ ਲਾਤੇ ਹੈਂ ਕੁਛ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲੁਟਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਇਨਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਦਹੀ ਲਗਾ ਬਤਾਵੇ ਉਸੇ ਉਲਟ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤੂਨੇਈ ਤੋ ਲਗਾਯਾ ਹੈ ਇਸ ਭਾਂਤ ਨਿਤ ਚੋਰੀ ਕਰ ਆਤੇ ਥੇ ਆਜ ਹਮਨੇ ਪਕੜ ਪਾਯਾ ਸੋ ਤੁਮੇਂ ਦਿਖਾਨੇ ਲਾਈ ਹੈਂ ਯਸੋਧਾ ਬੋਲੀ ਬਹਿਨ ਤੁਮ ਕਿਸ ਕਾ ਲੜਕਾ ਪਕੜ ਲਾਈ ਕਲ ਸੇ ਤੋ ਮੇਰਾ ਕੁਵਰ ਘਨਾਈ ਘਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਾ ਐਸਾ ਹੀ ਸੱਚ ਬੋਲਤੀ ਹੋ ਯਿਹ ਸੁਨ ਔਰ ਅਪਨਾ ਹੀ ਬਾਲਕ ਹਾਥ ਮੇਂ ਦੇਖ ਵੁਹ ਹੰਸ ਕਰ ਲਜਾਇ ਰਹੀਂ ਤਹਾਂ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਕਹਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤੁਮ ਕਿਸੂ ਕੇ ਯਹਾਂ ਮਤ ਜਾਓ ਜੋ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਘਰ ਮੇਂ ਸੇ ਲੇ ਆਓ ॥

ਚੌਃ ਸੁਨਕੇਕਾਨ੍ਹ ਕਹਿਤ ਭੁਤਰਾਇ ॥ ਮਤ ਮੱਯਾ ਇਨੈਂ ਪਤਿ
ਆਇ॥ ਝੂਠੀ ਗੋਪੀ ਝੂਠੀ ਬੋਲੈਂ ॥ ਮੇਰੇ ਪੀਛੇ ਲਾਗੀ ਡੋਲੈਂ
ਕਹੀਂ ਦੋਹਨੀ ਬਛੜਾ ਪਕੜਵਾਤੀ ਹੈਂ ਕਭੀ ਘਰ ਕੀ
ਟਹਿਲ ਕਰਾੜੀ ਹੈਂ ਮੁਝੇ ਦ੍ਵਾਰੇ ਰਖਵਾਲੀ ਬੈਠਾਇ ਆਪਨੇ
ਕਾਜ ਕੋ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਝੂਠ ਮੂਠ ਆਇ ਤੁਮ ਸੇ ਬਾਤੇਂ ਲਗਾਤੀ ਹੈਂ
ਯੂੰ ਸੁਨ ਗੋਪੀ ਹਰਿ ਮੁਖ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮੁਸਕਰਾ ਕਰ ਚਲੀ ਗਈਂ ॥

ਆਗੇ ਏਕ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਿਰਾਮ ਸਖਾਓਂ ਕੇ ਸੰਗ
ਘਰ ਮੇਂ ਖੇਲਤੇ ਥੇ ਕਿ ਜੋ ਕਾਨ੍ਹ ਨੇ ਮੱਟੀ ਖਾਈ ਤੋ ਏਕ ਸਖਾ
ਨੇ ਯਸੋਧਾ ਸੇ ਜਾ ਲਗਾਈ ਵੁਹ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਹਾਥ ਮੇਂ ਛੜੀ ਲੇ
ਉਠ ਧਾਈ ਮਾ ਕੋ ਰਿਸ ਭਰੀ ਆਤੀ ਦੇਖ ਮੂੰਹ ਪੂੰਛ ਕਰ ਡਰ
ਕਰ ਖੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਕਹਾ ਕਿਉਂ ਰੇ ਤੂਨੇ ਮਾਟੀ
ਕਿਉਂ ਖਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਰਤੇ ਕਾਂਪਤੇ ਬੋਲੇ ਮਾ ਤੁਝ ਸੇ ਕਿਸਨੇ
ਕਹਾ ਯੇਹ ਬੋਲੀ ਤੇਰੇ ਸਖਾ ਨੇ ਤਬ ਮੋਹਨ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਸਖਾ ਸੇ
ਪੂਛਾ ਕਿਉਂ ਰੇ ਮੈਂਨੇ ਮੱਟੀ ਕਿਯਾ ਖਾਈ ਹੈ ਵੁਹ ਭਯ ਕਰ
ਬੋਲਾ ਭੱਯਾ ਮੈਂ ਤੇਰੀਬਾਤ ਕੁਛਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਕਿਯਾਕਹੂੰਗਾ ਜੋ
ਕਾਨ੍ਹ ਸਖਾ ਸੇ ਬਤਰਾਨੇ ਲਗੇ ਤੋ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਉਨੇਂ ਜਾ ਪਕੜਾ ਤਹਾਂ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਮੱਯਾ ਤੂੰ ਮਤ ਰਿਸਾਇ ਕਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਭੀ
ਮਾਟੀ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਬੋਲੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਅਟਪਟੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ
ਸੁਨਤੀ ਜੋ ਸੱਚਾ ਹੈ ਤੋ ਅਪਨਾ ਮੁਖ ਦਿਖਾ ਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ
ਨੇ ਮੁਖ ਖੋਲ੍ਹਾ ਤੋਂ ਉਸਮੇਂ ਤੀਨ ਲੋਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਏ ਤਬ
ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਮੈਂ

ਬੜੀ ਮੂਰਖ ਹੂੰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਨਾਥ ਕੋ ਅਪਨਾ ਸੁਤ ਕਰ ਮਾਨਤੀ ਹੂੰ
ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਬੋਲੇ
ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਨੇ ਐਸਾ ਜਾਤਾ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਅਪਨੀ
ਮਾਯਾ ਫੈਲਾਈ ਇਤਨੇ ਮੈਂ ਮੋਹਨ ਕੋ ਯਸੋਧਾ ਪਯਾਰ ਕਰ ਕੰਠ
ਲਗਾਇ ਘਰ ਲੇ ਆਈ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਵਿਸਯ
ਦਰਸ਼ਨੋ ਨਾਮ ਨਵਮੋ ਅਧਯਾਇ ੯

ਏਕ ਦਿਨ ਦਹੀ ਮਥਨੇ ਕੀ ਬਿਰੀਆਂ ਜਾਨ ਭੋਰਹੀ ਨੰਦ
ਰਾਨੀ ਉਠੀ ਔਰ ਸਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਜਗਾਇ ਬੁਲਾਯਾ ਵੇ ਆਇ
ਘਰ ਭਾੜ ਬੁਹਾਰ ਲੀਪ ਪੋਤ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਮਥਨੀਆਂ ਲੇ
ਲੇ ਦਹੀ ਮਥਨੇ ਲਗੀਂ ਤਹਾਂ ਨੰਦਮਹਿਰ ਭੀ ਏਕ ਬੜਾ ਸਾ ਕੋਰਾ
ਚਰੂਆ ਲੇ ਏਡੂਏ ਪਰ ਰਖ ਚੌਕੀ ਬਿਛਾਇ ਨੇਤੀਰਈ ਮੰਗਾਇ
ਟਟਕੀ ਟਟਕੀ ਦਹੇੜੀਆਂ ਬਾਂਛ ਬਾਂਛ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੀਏ
ਬਿਲੋਵਨ ਬੈਠਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਨੰਦ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਐਸਾ ਸ਼ਬਦ
ਦਹੀ ਮਥਨੇ ਕਾ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਜੈਸੇ ਮੇਘ ਗਰਜਤਾ ਹੈ ਇਤਨੇ ਮੇਂ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਾਗੇ ਤੋ ਰੋ ਰੋ ਮਾਂ ਮਾਂ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗੇ ਉਨਕਾ ਪੁਕਾਰਨਾ
ਕਿਸ ਨੇ ਨ ਸੁਨਾ ਤਬ ਆਪ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ
ਔ ਆਂਖੇਂ ਡਬ ਡਬਾਇ ਅਨਮਨੇ ਹੋ ਭੁਸਕ ਭੁਸਕ ਤੁਤਲਾਇ
ਤੁਤਲਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਾਂ ਤੁਝੇ ਕੈ ਬੇਰ ਬੁਲਾਇਆ ਪਰ
ਮੁਝੇ ਕਲੇਊ ਦੇਨੇ ਨ ਆਈ ਤੇਰਾ ਕਾਜ ਅਬਤਕ ਨਹੀਂ ਨਿਬੜਾ
ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਮਚਲ ਪੜੇ ਰਈ ਚਰੂਏ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੋਨੋਂ ਹਾਥ

ਡਾਲ ਲਗੇ ਮਾਖਨ ਕਾਢ ਕਾਢ ਫੈਂਕਨੇ ਆਂਗਨ ਲਥੇੜਨੇ ਔਰ ਪਾਂਵ ਪਟਕ ਪਟਕ ਆਂਚਲ ਖੈਂਚ ਖੈਂਚ ਰੋਨੇ ਤਬ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਘਬਰਾਇ ਝੁੰਝਲਾਇ ਕੇ ਬੋਲੀ ਬੇਟਾ ਯਿਹ ਕਿਯਾ ਚਾਲ ਨਿਕਾਲੀ ਹੈ॥

ਚੌਃ ਚਲ ਉਠ ਤੁਝੇ ਕਲੇਊ ਦੂੰ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਕਹੈ ਅਬ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਲੂੰ
ਪਹਿਲੇਕਜੋਂਨਹੀਂਦੀਨੋਮਾਇ॥ ਅਬਤੋਮੇਰੀਲੇਇਬਲਾਇ

ਨਿਦਾਨ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਫੁਸਲਾਇ ਪਯਾਰ ਸੇ ਮੂੰਹ ਚੂਮ ਗੋਦ ਮੇਂ ਉਠਾ ਲੀਯਾ ਔਰ ਦਧਿ ਮਾਖਨ ਰੋਟੀ ਲੀਯੇ ਕਿ ਮਤ ਕਿਸੀ ਕੀ ਡੀਠ ਲਗੇ॥

ਇਸ ਬੀਚ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਆ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਤੋ ਯਹਾਂ ਬੈਠੀ ਹੋ ਵਹਾਂ ਚੂਲ੍ਹੇ ਪਰ ਸੇ ਸਬ ਦੂਧ ਉਫਨ ਗਿਆ ਯਿਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਝਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਗੋਦ ਸੇ ਉਤਾਰ ਉਠ ਧਾਈ ਔ ਜਾਕੇ ਦੂਧ ਬਚਾਯਾ ਯਹਾਂ ਕਾਨ੍ਹ ਦਹੀ ਮਹੀ ਕੇ ਭਾਂਜਨ ਫੋੜ ਰਈ ਤੋੜ ਮਾਖਨ ਭਰੀ ਕਮੋਰੀ ਲੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਮੇਂ ਆਏਏਕ ਉਲੂਖਲ ਊਂਧਾ ਧਰਾ ਪਾਯਾਤਿਸਪਰ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਬੈਠਾਇ ਲਗੇ ਆਪਸਮੇਂ ਹੰਸ ਹੰਸ ਬਾਂਟ ਬਾਂਟ ਖਾਨੇ॥

ਇਸਮੇਂ ਯਸੋਧਾ ਦਧ ਉਤਾਰ ਆਇ ਦੇਖੈ ਤੋ ਆਂਗਨ ਔ ਤਿਬਾਰੇ ਮੇਂ ਦਹੀ ਮਹੀ ਕੀ ਕੀਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੋ ਸੋਚ ਸਮਝ ਹਾਥ ਮੇਂ ਛੜੀ ਲੇ ਨਿਕਲੀ ਔਰ ਢੂੰਡਤੀ ਢੂੰਡਤੀ ਵਹਾਂ ਆਈ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੰਡਲੀ ਬਨਾਏ ਮਾਖਨ ਖਾਇ ਖਿਲਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਪੀਛੇ ਸੇ ਜੋ ਕਰ ਧਰਾ ਤੋ ਹਰਿ ਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰੋ

ਕਰ ਹਾਹਾ ਖਾਇ, ਲਗੇ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਮਾਂ ਗੋਰਸ ਕਿਸਨੇ ਲੁਟਾਯਾ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨੂੰ ਮੁਝੇ ਛੋੜ ਦੇ ਐਸੇ ਦੀਨ ਬਚਨ ਸੁਨ ਯਸੋਧਾ ਹੰਸ ਕਰ ਹਾਥ ਸੇ ਛੜੀ ਡਾਲ ਔਰ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਰਿਸਕੇ ਮਿਸ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਘਰ ਲਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਊਖਲ ਸੇ ਬਾਂਧਨੇ ਲਗੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਐਸਾ ਕੀਆ ਕਿ ਜਿਸ ਰੱਸੀ ਸੇ ਬਾਂਧੇ ਵਹੀ ਛੋਟੀ ਹੋਇ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਕੀ ਰਸੀਆਂ ਮੰਗਾਈਂ ਤੋ ਭੀ ਬਾਂਧੇ ਨ ਗਏ ਨਿਦਾਨ ਮਾਂ ਕੋ ਦੁਖਤ ਜਾਨ ਆਪਹੀ ਬੰਧਾਇ ਦੀਏ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਬਾਂਧ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਖੇਲਨੇ ਕੀ ਸੌਂਹ ਦੇ ਫਿਰ ਘਰ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਾਮ
ਬੰਧਨੋ ਨਾਮ ਦਸਮੋ ਅਧਜਾਇ ੧੦

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੀ ਸੁਧ ਆਈ ਕਿ ਕੁਬੇਰ ਕੇ ਬੇਟੋਂ ਕੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਨਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ, ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਬੇਰ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਕੈਸੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਨਰ, ਕੂਬਰ, ਨਾਮ ਕੁਵੇਰ ਕੇ ਦੋ ਲੜਕੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸੋ ਸ਼ਿਵ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਕਰ ਅਤਿ ਧਨਵਾਨ ਹੂਏ ਏਕ ਦਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਵੁਹ ਬਨ ਬਿਹਾਰ ਕੋ ਗਏ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਕਰ ਮਦ ਪੀ ਮਦਮਾਤੇ ਭਏ ਤਬ ਨਾਰੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਨੰਗੇ ਹੋ ਗੰਗਾ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਗਲ ਬਹੀਆਂ ਡਾਲ

ਡਾਲ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂ ਕੀ ਕਲੋਲੇਂ ਕਰਨੇ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਤਹਾਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਆ ਨਿਕਲੇ ਉਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਨਾਰੀਓਂ ਨੇ ਤੋ ਨਿਕਲ ਕਰ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਔ ਵੇ ਮਤਵਾਰੇ ਵਹਾਂ ਹੀ ਖੜੇ ਰਹੇ ਉਨਕੀ ਦਸ਼ਾ ਦੇਖ ਨਾਰਦ ਜੀ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਨਕੋ ਧਨ ਕਾ ਗਰਬ ਹੂਆ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਮਦਮਾਤੇ ਹੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਸੁਖ ਕਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਨਿਧਨ ਮਨੁੱਖਜ ਕੋ ਅਹੰ-ਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਧਨਵਾਣ ਕੋ ਧਰਮ ਅਧਰਮ ਕਾ ਬਿਕਾਰ ਕਹਾਂ ਹੈ, ਕਿ ਮੂਰਖ ਝੂਠੀ ਦੇਹ ਸੇ ਨੇਹ ਕਰ ਭੂਲੇ ਸੰਪਤ ਕੁਟੰਬ ਦੇਖਤੇ ਫੂਲੇ ਔਰ ਸਾਧਨ ਧਨ ਕਾ ਮਦ ਮਨ ਮੇਂ ਆਨੇ ਸੰਪਤੀ ਬਿਪਤੀ ਏਕ ਸਮ ਮਾਨੇ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਉਨੇਂ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਇਸ ਪਾਪ ਸੇ ਤੁਮ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਜਾ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਲੇਂਗੇ ਤਬ ਤੁਮੇਂ ਮੁਕ੍ਤ ਦੇਂਗੇ ਐਸੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਉਨੇਂ ਸ੍ਰਾਪਾ ਥਾ ਤਿਸੀ ਸੇ ਵੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਆ ਰੂਖ ਹੂਏ ਤਬ ਉਨਕਾ ਨਾਮ ਯਮਲਾਰਜੁਨ ਹੂਆ ॥

ਇਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਸੁਰਤ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਖਲੀ ਕੋ ਘਸੀਟੇ ਵਹਾਂ ਲੇਗਏ ਜਹਾਂ ਯਮਲਾਰਜੁਨ ਪੇੜ ਥੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਵੇ ਦੋ ਤਰਵਰ ਕੇ ਬੀਚ ਉਲੂਖਲ ਕੋ ਆੜਾ ਡਾਲ ਏਕ ਐਸਾ ਝਟਕਾ ਮਾਰਾ ਕਿ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਜੜ ਸੇ ਉਖੜ ਪੜੇ ਔ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਦੋ ਪੁਰਖ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਨਿਕਲ ਹਾਥ ਜੋੜ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹੇ ਨਾਥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਹਮ ਐਸੇ ਪਾਪੀਓਂ ਕੀ ਸੁਧ ਕੋਨ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਸੁਨੋ, ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਤੁਮ ਪਰ ਬੜੀ ਦਯਾ ਕੀ ਜੋ ਗੋਕੁਲ

ਮੈਂ ਮੁਕ੍ਤ ਵੀ ਉਨਹੀਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੁਮਨੇ ਮੁਝੇ ਪਾਯਾ ਅਬ ਵਰ ਮਾਂਗੋ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੋ ॥

ਯਮਲਾਰਜੁਨ ਬੋਲੇ ਦੀਨਾਨਾਥ ਯਿਹ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੀ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਕੇ ਚਰਨ ਪਰਸੇ ਔਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਆ ਅਬ ਹਮੇਂ ਕਿਸੀ ਵਸਤੂ ਕੀ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਤਨਾ ਹੀ ਦੀਜੈ ਜੋ ਸਦਾ ਤੁਮਾਰੀ ਭਗਤਿ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਰਹੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਵਰ ਦੇ ਹੱਸ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਤਿਨੇਂ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਯਮਲਾਰਜੁਨ
ਮੋਖੋ ਨਾਮ ਇਕਾਦਸ਼ੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੧੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਵੇ ਜਬ ਦੋਨੋਂ ਤਰੁ ਗਿਰੇ ਤਬ ਤਿਨਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਘਬਰਾ ਕਰ ਦੌੜੀ ਵਹਾਂ ਆਈ ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਉਲੂਖਲ ਸੇ ਬਾਂਧ ਗਈ ਥੀ ਔਰ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਭੀ ਆਏ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਵਹਾਂ ਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਬ੍ਯਾਕੁਲ ਹੋ ਯਸੋਧਾ ਮੋਹਨ ਮੋਹਨ ਪੁਕਾਰਤੀ ਔਰ ਕਹਿਤੀ ਚਲੀ ਕਹਾਂ ਗਿਯਾ ਬਾਂਧਾ ਥਾ, ਭਾਈ ਕਹੀਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਮੇਰਾ ਕਵਰ ਘਨਾਈ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਸੋਹੀਂ ਸੇ ਆ ਏਕ ਬੋਲੀ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ ਕਿ ਦੋ ਪੇੜ ਗਿਰੇ ਤਹਾਂ ਬਚੇ ਮੁਰਾਰੀ, ਯਿਹ ਸੁਨ ਸਭ ਆਗੇ ਜਾਇ ਦੇਖੈਂ ਥੋ ਸੱਚ ਹੀ ਬ੍ਰਿਛ ਉਖੜੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਉਖਲੀ ਮੇਂ ਬੰਧੇ ਸੁਕੜੇ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਜਾਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਨੇ ਉਲੂ-ਖਲ ਸੇ ਖੋਲ੍ਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਰੋਕਰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਲੀਆ ਔਰ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਡਰਾ ਜਾਨ ਲਗੀਂ ਚੁਟਕੀ ਤਾਲੀ ਦੇ ਦੇ ਹਸਾਨੇ ਨੰਦ

ਉਪਨੰਦ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਣੇਲਗੇਕਿ ਯੇਹ ਯੁਗਾ ਯੁਗਕੇ ਜੰ
ਹੂਏਰੂਖ ਕੈਸੇ ਉਖੜ ਪੜੇ ਯਿਹ ਅਚੰਭਾ ਜੀ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈਕੁ
ਭੇਦ ਇਨਕਾ ਸਮਝਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਤਨਾ ਸੁਨਕੇ ਏਕ ਲੜਕੇ
ਨੇ ਗਿਰਨੇ ਕਾ ਬਯੋਰਾ ਜਯੋਂ ਕਾ ਤਯੋਂ ਕਹਾ ਪਰ ਕਿਸੀਕੇ ਜੀਮੇ
ਨ ਆਯਾ ਏਕ ਬੋਲਾ ਯੇਹ ਬਾਲਕ ਇਸ ਭੇਦ ਕੋ ਕਿਆ ਸਮਝੇ
ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਕਦਾਚਿਤ ਯਹੀ ਹੋ ਹਰਿ ਕੀ ਗਤਿ ਕੌਨ ਜਾਨੇ
ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੀਏ
ਸਬ ਆਨੰਦ ਸੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਆਏ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ
ਦਾਨ ਪੁੰਨਜ ਕੀਆ ॥

ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਆਯਾ
ਤੋ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਨੇ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਨਯੋਤਾ ਬੁਲਾਯਾ ਔਰ
ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰ ਬਰਖਾ ਗਾਂਠ ਬਾਂਧੀ ਜਦ ਸਬ ਮਿਲ ਜੇਵਨ
ਬੈਠੇ ਤਦ ਨੰਦਰਾਇ ਬੋਲੇ ਸੁਨੋ ਭਾਈਯੋ ਅਬ ਇਸ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ
ਰਹਿਨਾ ਕੈਸੇ ਬਨੇ ਦਿਨ ਦਿਨ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਚਲੋ ਕਹੀਂ
ਐਸੀ ਠੌਰ ਜਾਵੇਂ ਜਹਾਂ ਤ੍ਰਿਣ ਜਲ ਕਾ ਸੁਖ ਪਾਵੇਂ ਉਪਨੰਦ
ਬੋਲੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਜਾਇ ਬਸੀਏ ਤੋ ਆਨੰਦ ਸੇ ਰਹੀਏ ਯਿਹ
ਬਚਨ ਸੁਨ ਨੰਦ ਜੀਨੇ ਸਬ ਕੋ ਖਿਲਾਇ ਪਿਲਾਇ ਪਾਨ ਦੇ
ਬੈਠਾਇ ਏਕ ਜਯੋਤਸ਼ੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਾ ਮਹੂਰਤ ਪੂਛਾ
ਉਸਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਇਸੀ ਦਿਸਾ ਕੀ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਕਲ ਕਾ
ਦਿਨ ਅਤਿ ਉੱਤਮ ਹੈ ਬਾਏਂ ਯੋਗਨੀ ਪੀਛੇ ਦਿਸਾ ਸੂਲ ਔ
ਸਨਮੁਖ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਹੈ ਆਪ ਨ੍ਰਿਸੰਦੇਹਭੋਰ ਹੀ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਜੇ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਪਰ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਬਸਤੂ ਗਾਡੀਯੋਂ ਪੈ ਲਾਦ ਲਾਦ ਆ ਇਕੱਠੇ ਭਏ ਤਬ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਨੰਦ ਜੀ ਭੀ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਔਰ ਚਲੇ ਚਲੇ ਨਦੀ ਉਤਰ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਦੇਵੀ ਕੋ ਮਨਾਇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਬਸਾਇ ਤਹਾਂ ਸਬ ਸੁਖ ਚੈਨ ਸੇ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਾਂਚ ਬਰਸ ਕੇ ਹੂਏ ਤਦ ਮਾ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮੈਂ ਬਛੜੇ ਚਰਾਨੇ ਜਾਊਂਗਾ ਤੂੰ ਬਲਦਾਉ ਸੇ ਕਹਿਦੇ ਜੋ ਮੁਝੇ ਬਨ ਮੇਂ ਅਕੇਲਾ ਨ ਛੋੜੇਂ ਵ੍ਹ ਬੋਲੀ ਪੂਤ ਬਛੜੇ ਚਰਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਦਾਸ ਤੁਮਾਰੇ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਤੁਮ ਮਤ ਪਲ ਓਟ ਹੋ ਮੇਰੇ ਨੈਨ ਆਗੇ ਸੇ ਪਜਾਰੇ, ਕਾਨ੍ਹ ਬੋਲੇ ਜੋ ਮੈਂ ਬਨ ਮੇਂ ਖੇਲਨੇ ਜਾਊਂਗਾ ਤੋ ਖਾਨੇ ਕੋ ਖਾਊਂਗਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਸੁਨ ਯਸੋਦਾ ਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਸੌਂਪ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬਛੜੇ ਚਰਾਵਨੇ ਦੂਰ ਮਤ ਜਾਈਯੋ ਔਰ ਸਾਂਝ ਹੋਤੇ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਸੰਗ ਲੇ ਘਰ ਆਈਓ ਬਨ ਮੇਂ ਇਨੇਂ ਅਕੇਲਾ ਮਤ ਛੋੜੀਯੋ ਸਾਥ ਹੀ ਸਾਥ ਰਹੀਯੋ ਤੁਮ ਇਨ ਕੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਲੇਊ ਦੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਉਨਕੇ ਸੰਗ ਕਰ ਦੀਆ ॥

ਵੇ ਜਾਇ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤੀਰ ਬਛੜੇ ਚਰਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਮੇਂ ਖੇਲੇਂ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਕੰਸ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕੀਏ ਬਛਾਸੁਰ ਆਯਾ ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਬਛੜੇ ਡਰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਾਗੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸੈਨ

ਸੇ ਜਤਾਯਾ ਕਿ ਭਾਈ ਯਿਹ ਕੋਈ ਰਾਖਸ ਆਯਾ ਹੈ ਆਗੇ ਜੋ ਵੁਹ ਚਰਤਾ ਚਰਤਾ ਘਾਤ ਕਰਨੇ ਕੋ ਨਿਕਟ ਪਹੁੰਚਾ ਤੌਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪਾਂਵ ਪਕੜ ਫਿਰਾਇ ਕਰ ਐਸਾ ਪਟਕਾ ਕਿ ਉਸਕਾ ਜੀ ਘਟ ਸੇ ਨਿਕਲ ਸਟਕਾ ॥

ਬਛਾਸੁਰ ਕਾ ਮਰਨਾ ਸੁਨ ਕੰਸ ਨੇ ਬਕਾਸੁਰ ਕੋ ਭੇਜਾ ਵੁਹ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਆਇ ਅਪਨੀ ਘਾਤ ਲਗਾਇ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤੀਰ ਪਰਬਤ ਸਮ ਜਾ ਬੈਠਾ ਉਸੇ ਵੇਖ ਮਾਰੇ ਭੈ ਕੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭੱਯਾ ਯਿਹ ਤੋ ਕੋਈ ਰਾਖਸ ਬਗੁਲਾ ਬਨ ਆਯਾ ਹੈ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਂਗੇ ॥

ਯਿਹ ਤੋ ਇਧਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਧਰ ਵੁਹ ਜੀ ਮੇਂ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਆਜ ਇਸੇ ਬਿਨਾ ਮਾਰੇ ਨ ਜਾਊਂਗਾ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਸਕੇ ਨਿਕਟ ਗਏ ਤੋ ਉਸਨੇ ਚੂੰਚ ਸੇ ਉਠਾ ਮੁਖ ਮੂੰਦ ਲੀਆ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਿਆਕੁਲ ਹੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਰੋ ਰੋ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਹਾਇ ਹਾਇ ਯਹਾਂ ਤੋ ਹਲਧਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਹਮ ਯਸੋਧਾ ਸੇ ਕਿਆ ਜਾਇ ਕਹੇਂਗੇ, ਇਨਕੋ ਅਤਿ ਦੁਖਿਤ ਦੇਖ ਐਸੇ ਤੱਤੇ ਹੂਏ ਕਿ ਵੁਹ ਮੁਖ ਮੇਂ ਰਖ ਨ ਸਕਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਇਨੇ ਉਗਲਾ ਤੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਚੋਂਚ ਪਕੜ ਪਾਂਵ ਤਲੇ ਦਬਾਇ ਚੀਰ ਡਾਲਾ ਔਰ ਬਛੜੇ ਘੇਰ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਹੰਸਤੇ ਖੇਲਤੇ ਘਰ ਆਏ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਬਛਾਸੁਰ
ਬਕਾਸੁਰ ਬਧੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਦਸ਼ੋ ਅਧਯਾਇ ੧੨

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਸੁਨੋ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਾਤ ਹੋਤੇ ਹੀ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਛੜੇ ਚਰਾਵਨ ਬਨ ਕੋ ਚਲੇ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਭੀ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਸੇ ਛਾਕ ਲੇ ਲੇ ਹੋ ਲੀਏ ਔਰ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਛਾਕ ਧਰ ਬਛਰੂ ਚਰਾਨੇ ਕੋ ਛੋੜ ਲਗੇ ਖੜੀ ਗੇਰੂ ਸੇ ਤਨ ਚੀਤ ਚੀਤ ਬਨ ਕੇ ਫਲ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਗਹਿਨੇ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਪਹਿਨ ਪਹਿਨ ਖੇਲਨੇ ਔਰ ਪਸ਼ੂ ਪੰਖੀਯੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀ ਬੋਲ ਬੋਲ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰ ਕਰ ਨਾਚਨੇ ਗਾਨੇ

ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਕੰਸ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਅਘਾਸੁਰ ਨਾਮ ਰਾਖਸ ਆਇ ਅਤਿ ਬੜਾ ਅਜਗਰ ਹੋ ਮੁਖ ਪਸਾਰ ਬੈਠਾ ਔਰ ਸਬ ਸਖਾ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਵਹੀਂ ਜਾ ਨਿਕਲੇ ਜਹਾਂ ਵੁਹ ਘਾਤ ਲਗਾਏ ਮੂੰਹ ਖੋਲ੍ਹੇ ਬੈਠਾ ਥਾ ਦੂਰ ਸੇ ਉਸੇ ਦੇਖ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਆਪਸਮੇਂ ਲਗੇ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਭਾਈ ਯਿਹ ਤੋ ਕੋਈ ਬੜਾ ਪਹਾੜ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਕੰਦਰਾ ਇਤਨੀ ਬੜੀ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਬਛੜੇ ਚਰਾਤੇ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੇ ਤਬ ਏਕ ਲੜਕਾ ਉਸਕਾ ਮੁਖ ਖੁਲ੍ਹਾ ਦੇਖ ਬੋਲਾ ਭਾਈ ਯਿਹ ਤੋ ਕੋਈ ਅਤਿ ਭਯਾਵਨੀ ਗੁਫਾ ਹੈ ਇਸਕੇ ਭੀਤਰ ਨ ਜਾਵੇਂਗੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਭਯ ਲਗਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਤੋਖ ਨਾਮ ਸਖਾ ਬੋਲਾ ਚਲੋ ਇਸਮੇਂ ਧਸ ਚਲੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਗ ਰਹਿਤੇ ਹਮ ਕਿਉਂ ਡਰੇਂ ਜੋ ਕੋਈ ਅਸੁਰ ਹੋਗਾ ਤੋ ਬਕਾਸੁਰ ਕੀ ਰੀਤ ਮਾਰਾ ਜਾਏਗਾ ॥

ਯੂੰ ਸਬ ਖੜੇ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਹੀ ਥੇ ਉਸਨੇ ਏਕ ਐਸੀ ਲੰਬੀ ਸ੍ਵਾਸ ਖੈਂਚੀ ਜੋ ਬਛੜੋਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਬ ਉੜਕੇ ਉਸਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ

ਜਾ ਪੜੇ ਵਿਸ ਭਰੀ ਭਾਫ ਜੋ ਲਗੀ ਤੋ ਲਗੇ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਬਛੜੇ ਰਾਂਭਨੇ ਔਰ ਸਖਾ ਪੁਕਾਰਨੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਯਾਰੇ ਬੇਗ ਸੁਧ ਲੇਵੋ ਨਹੀਂ ਤੋ ਸਬ ਜਲ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਆਤੁਰ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਉਸਕੇ ਮੁਖਮੇਂ ਪੜ ਗਏ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਮੁਖ ਮੂੰਦ ਲੀਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਰੀਰ ਇਤਨਾ ਬਢਾਯਾ ਕਿ ਉਸਕਾ ਪੇਟ ਫਟ ਗਿਆ ਸਬ ਬਛਰੂ ਔਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਨਿਕਲ ਪੜੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਆਨੰਦ ਕਰ ਦੇਵਤਾਉਂ ਨੇ ਫੂਲ ਔ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਸਾਇ ਸਬ ਕੀ ਤਪਨ ਹਰ ਲੀ ਤਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭੱਯਾ ਇਸ ਅਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰ ਆਜ ਤੋ ਤੂਨੇ ਭਲੇ ਬਚਾਏ ਨਹੀਂ ਸਬ ਮਰ ਚੁਕੇ ਥੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਅਘਾਸੁਰ ਬਧੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰਯੋਦਸ਼ੋ ਅਧਯਾਇ ੧੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਐਸੇ ਅਘਾਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਛੜੇ ਘੇਰ ਸਖਾਉਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਆਗੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਕਦਮ ਕੀ ਛਾਹ ਮੇਂ ਖੜੇ ਹੋ ਬੰਸੀ ਬਜਾਇ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਹਾ ਭੱਯਾ ਯਿਹ ਭਲੀ ਠੌਰ ਹੈ ਇਸੇ ਛੋੜ ਕਹਾਂ ਜਾਏਂ ਬੈਠੋ ਯਹੀਂ ਛਾਕੇਂ ਖਾਏਂ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਬਛੜੇ ਤੋ ਚਾਰਨੇ ਹਾਂਕ ਦੀਏ ਔਰ ਆਕ ਢਾਕ ਬੜ ਕਦਮ ਕਮਲ ਕੇ ਪਾਤ ਲਾਇ ਪੱਤਲ ਡੋਨੇ ਬਨਾਇ ਝਾੜਬੁਹਾੜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਪਾਂਤ ਕੀ ਪਾਂਤ ਬੈਠ ਗਏ ਔਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ

ਛਾਕੇਂ ਖੋਲ੍ਹ ਖੋਲ੍ਹ ਲਗੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਪਰੋਸਨੇ ॥

ਜਬ ਪਰੋਸ ਚੁਕੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ ਨੇ ਸਬ ਕੇ ਬੀਚ ਖੜੇ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਕੌਰ ਉਠਾਇ ਖਾਨੇ ਕੋ ਆਗਜਾ ਦੀ ਵੇ ਖਾਨੇ ਲਗੇ। ਤਿਨ ਮੇਂ ਮੋਰ ਮੁਕਟ ਧਰੇ ਬਨ ਮਾਲ ਗਰੇ ਲਕੁਟ ਲੀਏ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛਬ ਕੀਏ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਨੇ ਪੀਤ ਪਟ ਓਢੇ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਅਪਨੀ ਛਾਕ ਸੇ ਸਬ ਕੋ ਖਿਲਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਪਨਵਾਰੇ ਸੇ ਉਠਾਇ ਉਠਾਇ ਚਾਖ ਚਾਖ ਖੱਟੇ ਮੀਠੇ ਤੀਖੇ ਚਰਪਰ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਕਹਿਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਮੇਂ ਐਸੇ ਸੁਹਾਵਨੇ ਲਗਤੇ ਥੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤਾਰੋਂ ਮੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤਿਸ ਸਮਯ ਬ੍ਰਹਮਾ ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਆਕਾਸ਼ ਸੇ ਗ੍ਵਾਲ ਮੰਡਲੀ ਕਾ ਸੁਖ ਦੇਖ ਰਹੇ ਥੇ ਤਿਨ ਮੇਂ ਸੇ ਆਇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸਬ ਬਛੜੇ ਚੁਰਾ ਕਰ ਲੇ ਗਿਆ ਔਰ ਯਹਾਂ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਖਾਤੇ ਖਾਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਭਯਾ ਹਮ ਤੋ ਨਿਸ਼੍ਚਿੰਤਾਈ ਸੇ ਬੈਠੇ ਖਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਨ ਜਾਨੀਏ ਬਛੜੇ ਕਹਾਂ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹੋਂਗੇ ॥

ਚੌਃ ਤਬ ਗ੍ਵਾਲਨ ਸੋਂ ਕਹਤ ਕਨ੍ਹਾਈ ॥ ਤੁਮ ਸਬ ਜੇਵਤ ਰਹਹੁ ਜੋ ਭਾਈ
ਜਿਨ ਕੋਊ ਉਠ ਕਰ ਔਸੇਰ ॥ ਸਬ ਕੇ ਬਛੜੇ ਲਾਊਂ ਘੇਰ

ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਜਬ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯਹਾਂ ਸੇ ਬਛੜੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹਰ ਲੇ ਗਿਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੈਸੇ ਹੀ ਔਰ ਬਨਾਇ ਲਾਇ ਯਹਾਂ ਆਇ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਭੀ ਉਠਾਇ ਲੇ ਗਿਆ ਹੈ ਫਿਰ ਇਨੋਂ ਨੇ ਵੇ ਭੀ ਜੈਸੇ ਥੇ ਤੈਸੇ ਹੀ

ਬਨਾਏ ਔਰ ਸਾਂਝ ਹੂਈ ਜਾਨ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਪਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਯਿਹ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯੇਹ ਹਮਾਰੇ ਬਾਲਕ ਔਰ ਬਛੜੇ ਨਹੀਂ ਥਰਨ ਔਰ ਦਿਨ ਦਿਨ ਮਾਯਾ ਬਢਤੀ ਚਲੀ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਵਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਛੜੋਂ ਕੋ ਲੇਜਾਇ ਏਕ ਪਰਬਤ ਕੀ ਕੰਦਰਾ ਮੇਂ ਭਰ ਉਸਕੇ ਮੂੰਹ ਪਰ ਪੱਥਰ ਕੀ ਸਿਲਾ ਧਰ ਭੂਲ ਗਿਯਾ ਔਰ ਯਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨਿੱਤਯ ਨਈ ਨਈ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਬਰਸ ਬੀਤ ਗਿਯਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਸੁਧ ਹੂਈ ਤੋ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤੋ ਏਕ ਪਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂਆ ਪਰ ਨਰ ਕਾ ਬਰਸ ਹੋ ਗਿਆ ਇਸ ਮੇਂ ਅਬ ਚਲ ਦੇਖਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਛੜੋਂ ਬਿਨ ਕਿਆ ਗਤਿ ਭਈ ॥

ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਉਠ ਕਰ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਜਹਾਂ ਕੰਦਰਾ ਮੇਂ ਸਬ ਕੋ ਮੂੰਦ ਗਿਆ ਥਾ ਸਿਲਾ ਉਠਾਇ ਦੇਖੇ ਤੋ ਲੜਕੇ ਔ ਬਛੜੇ ਘੋਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਏ ਪੜੇ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਾਲਕ ਔਰ ਬਛਰੂ ਜਯੋਂ ਕੇ ਤਯੋਂ ਦੇਖ ਅਚੰਭੇ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕੈਸੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬੱਛ ਯਹਾਂ ਆਏ ਕੈਸੇ ਨਏ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਪਜਾਏ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਕੰਦਰਾ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਗਿਆ ਜਿਤਨੇ ਮੇਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਦੇਖ ਆਵੇ ਤਿਤਨੇ ਬੀਚ ਯਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਐਸੀ ਐਸੀ ਮਾਯਾ ਕਰੀ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਛੜੇ ਥੇ ਸਬ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੋ ਗਏ

ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਆਗੇ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਰੁਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰ, ਹਾਥ ਜੋੜੇ ਖੜੇ ਹੈਂ
ਚੌ: ਦੇਖ ਬਿਰੰਚ ਚਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਭਯੋ॥ਭੂਲਜੋ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨਸਭਗ ਯੋ
ਜਤ ਪਖਾਣ ਵੇਵੀ ਚੌਮੁਖੀ॥ ਭਈ ਭਗਤਿਪੂਜਾ ਬਿਨਦੁਖੀ
ਔਰ ਡਰ ਕਰ ਨੈਨ ਮੂੰਦ ਲਗਾ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਨੇ ਜਬ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਤਿ ਬਜਾ-ਕੁਲ ਹੈ ਤਬ ਸਬ ਕਾ ਅੰਸ ਹਰ ਲੀਆ ਔਰ ਆਪ ਅਕੇਲੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਬਾਦਲ ਏਕ ਹੋਜਾਏਂ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬੱਛ ਹਰਣੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਾਯਾ ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਚਤੁਰਦਸ਼ੋ ਅਧਜਾਇ ੧੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਉਠਾ ਲੀ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰ ਕਾ ਗਜਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਧਜਾਨ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਪਾਸ ਆ ਅਤਿਗਿੜ ਗਿੜਾਇ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਖੜਾ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਤੁਮਨੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਗਰਬ ਦੂਰ ਕੀਆ ਇਸੀ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਐਸੀ ਬੁੱਧਿ ਕਿਸ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨ ਦਯਾ ਤੁਮਾਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਨੇ ਮਾਯਾ ਤੁਮਾਰੀ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਮੋਹਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਤੁਮੇਂ ਮੋਹੇ ਤੁਮ ਸਬ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੋ ਤੁਮਾਰੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਮੇਂ ਮੁਝ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਨੇਕ ਪੜੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਕਿਸ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਹੂ ਦੀਨਦਯਾਲ ਅਬ ਦਯਾ ਕਰ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕੀਜੇ ਮੇਰਾ ਦੋਖ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਨ ਲੀਜੇ॥

ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਮੁਸਕਰਾਏ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ

ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਛੜੇ ਸੋਤੇ ਕੇ ਸੋਤੇ ਲਾ ਦੀਏ ਔਰ ਲੱਜਿਤ ਹੋ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗਿਆ ਜੈਸੀ ਮੰਡਲੀ ਆਗੇ ਥੀ ਤੈਸੀ ਹੀ ਬਨ ਗਈ ਬਰਸ ਦਿਨ ਬੀਤਾ ਔ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਜਾਨਾ ਜੋ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੀ ਨੀਂਦ ਗਈ ਤੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਛਰੂ ਘੇਰ ਲਾਏ ਤਬ ਤਿਨ ਸੇ ਲੜਕੇ ਬੋਲੇ ਭੱਯਾ ਤੂੰ ਤੋ ਬਛੜੇ ਬੇਗ ਲੇ ਆਯਾ ਹਮ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਭੀ ਨ ਪਾਏ ॥

ਚੌਃ ਸੁਨਤ ਬਚਨ ਹਸ ਕਹਿਤ ਬਿਹਾਰੀ॥ ਮੋਕੋ ਚਿੰਤਾ ਭਈ ਤੁਹਾਰੀ
ਨਿਕਟ ਚਰਤ ਇਕ ਠੌਰੀ ਪਾਏ॥ ਅਬ ਘਰ ਚਲੋ ਭੋਰ ਕੇ ਆਏ
ਐਸੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬਤਰਾਇ ਬਛਰੂ ਲੇ ਸਬ ਹਸਤੇ ਖੇਲਤੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਏ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਸਤੁਤਿ
ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਪੰਚਦਸ਼ੋ ਅਧਜਾਇ ੧੫

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਠ ਬਰਸ ਕੇ ਹੂਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਉਨੋਂ ਨੇ ਯਸੋਧਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਾ ਮੈਂ ਗਾਇ ਚਰਾਵਨ ਜਾਊਂਗਾ ਤੂ ਬਾਬਾ ਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕਹਿ ਦੀਜੋ ਮੁਝੇ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਰਦੇਂ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ, ਉਨੋਂ ਨੇ ਸ਼ੁਭ ਮਹੂਰਤ ਠਹਿਰਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕਾਤਕ ਸੁਦੀ ਅਸ਼੍ਰਮੀ ਕੋ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਖਿਰਕ ਪੁਜਵਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈਓ ਆਜ ਸੇ ਗਊ ਚਰਾ-ਵਨ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਭੀ ਲੇ ਜਾਯਾ ਕਰੋ ਪਰ ਇਨਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹੀਓ ਬਨ ਮੇਂ ਅਕੇਲਾ ਨ ਛੋਡੀਯੋ ਐਸੇ

ਕਹਿ ਛਾਕ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਿਰਾਮ ਕੋ ਦਹੀ ਕਾ ਤਿਲਕ ਕਰ ਸਬ ਕੇ ਸੰਗ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਦੇ ਮਗਨ ਹੋ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਗਾਏਂ ਲੀਏ ਬਨ ਮੇਂ ਪਹੁਚੇ ਤਹਾਂ ਬਨ ਕੀ ਛਬ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਦਾਊ ਯਿਹ ਤੋ ਅਤਿ ਭਾਵਤੀ ਸੁਹਾਵਤੀ ਠੌਰ ਹੈ ਦੇਖੋ ਕੈਸੇ ਬ੍ਰਿਖ ਝੁਕ ਝੁਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਪਸ਼ੂ ਪੰਖੀ ਕਲੋਲੇਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਹਿ ਏਕ ਊਚੇ ਟੀਲੇ ਪਰ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਔਰ ਲਗੇ ਦੁਪੱਟਾ ਫਿਰਾਇ ਫਿਰਾਇ ਕਾਰੀ, ਗੋਰੀ, ਪੀਰੀ, ਧੌਰੀ, ਧੂਮਰਾ, ਭੂਰੀ, ਨੀਲੀ, ਕਹਿ ਕਹਿ ਪੁਕਾਰਨੇ, ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗਾਏਂ ਰਾਂਭਤੀ ਹੂੰਕਤੀ ਦੌੜ ਆਈਂ ਤਿਸ ਸਮਯ ਐਸੀ ਸ਼ੋਭਾ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਮਾਨੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਬਰਨ ਬਰਨ ਕੀ ਘਟਾ ਘਿਰ ਆਈ ਹੋਇਂ ॥

ਫਿਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਗਊ ਚਰਾਵਨੇ ਕੋ ਹਾਂਕ ਭਾਈ ਕੇ ਸਾਥ ਛਾਕ ਖਾਇ ਕਦੰਬ ਕੀ ਛਾਂਹ ਮੇਂ ਏਕ ਸਖਾ ਕੀ ਜਾਂਘ ਪੈ ਸਿਰ ਧਰ ਸੋਏ ਕਿਤਨੀ ਦੇਰ ਮੇਂ ਜੋ ਜਾਗੇ ਤੋ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਦਾਊ ਸੁਨੋ ਖੇਲ ਯਿਹ ਕਰੈਂ, ਨਜਾਰੇ ਕਟਕ ਬਾਂਧ ਕੇ ਲਰੈਂ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਆਧੀ ਆਧੀ ਗਾਏਂ ਔ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਾਂਟ ਲੀਏ ਤਬ ਬਨ ਕੇ ਫਲ ਫੂਲ ਤੋੜ ਝੋਲੀਯੋਂ ਭਰ ਭਰ ਲਗੇ ਤੁਰਹੀ, ਭੇਰ, ਭੋਂਪੂ, ਡੱਫ, ਢੋਲ, ਦਮਾਮੇਂ, ਮੁਖ ਹੀ ਸੇ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਲੜਨੇ ਔਰ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੁਕਾਰਨੇ ਐਸੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਤਕ ਲੜੇ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਟੋਲੀ ਨਿਕਾਲ ਕਰ ਗਾਏਂ ਚਰਾਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਸੀ ਬੀਚ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਸਖਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਯਹਾਂ

ਸੇ ਥੋੜੀ ਸੀ ਦੂਰ ਪਰ ਏਕ ਤਾਲਬਨ ਹੈ ਤਿਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਮਾਨ ਫਲ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਗਧੇ ਕੇ ਰੂਪ ਏਕ ਰਾਖਸ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਉਸ ਬਨ ਮੇਂ ਗਏ ਔਰ ਈਟੇਂ, ਪੱਥਰ, ਢੇਲੇ, ਲਾਠੀਆਂ, ਮਾਰ ਮਾਰ ਫਲ ਝਾੜਨੇ ਲਗੇ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਕੇ ਧੇਨੁਕ ਨਾਮ ਖ਼ਰ ਰੇਂਕਤਾ ਆਯਾ ਉਸਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਫਿਰ ਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਛਾਤੀ ਮੇਂ ਏਕ ਦੁਲੱਤੀ ਮਾਰੀ ਤਬ ਇਨੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਉਠਾ ਕਰ ਦੇ ਪਟਕਾ ਫਿਰ ਵੁਹ ਲੋਟ ਪੋਟ ਕੇ ਉਠਾ ਔਰ ਧਰਤੀ ਖੂੰਦ ਖੂੰਦ ਕਾਨ ਦਬਾਇ ਦਬਾਇ ਹਟ ਹਟ ਦੁਲੱਤੀਆਂ ਮਾਰਨੇ ਲਗਾ ਐਸੇ ਬੜੀ ਦੇਰ ਲਗ ਲੜਤਾ ਰਹਾ ਨਿਦਾਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਉਸਕੀ ਦੋਨੋਂ ਪਿਛਲੀ ਟਾਂਗੇ ਪਕੜ ਫਿਰਾਇ ਕਰ ਏਕ ਉਚੇ ਪੇੜ ਪਰ ਫੈਂਕਾ ਕਿ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਮਰਗਿਆ ਔਰ ਸਾਥ ਉਸਕੇ ਵੁਹ ਰੂਖ ਭੀ ਟੂਟਪੜਾ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਗਿਰਨੇ ਸੇ ਅਤਿਸ਼ਬਦ ਹੂਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਨ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਹਿਲ ਉਠੇ ॥

ਚੌਃ ਦੇਖ ਦੂਰ ਸੋਂ ਕਹਿਤ ਮੁਰਾਰੀ॥ ਹਾਲੇ ਰੂਖ ਸ਼ਬਦ ਭਯੋਭਾਰੀ
ਤਬੈਸਖਾਹਲਧਰਕੇਆਇ॥ ਚਲੋਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਮ ਬੇਗ ਬੁਲਾਇ

ਏਕ ਅਸੁਰ ਮਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਪੜਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਬ ਧੇਨੁਕ ਕੇ ਸਾਥੀ ਜਿਤਨੇ ਰਾਖਸ ਥੇ ਸਬ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਤਿਨੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਜ ਹੀ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਤਬ ਤੋ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਨਿਧੜਕ ਫਲ ਤੋੜ ਮਨ ਮਾਨਤੀ ਝੋਲੀਆਂ ਭਰ ਲੀਂ ਔਰ

ਗਾਏਂ ਘੇਰ ਲਾਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਬੜੀ ਭੋਰ ਸੇ ਆਏ ਹੈਂ ਅਬ ਘਰ ਕੋ ਚਲੀਏ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਗਾਏਂ ਲੀਏ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਹਸਤੇ ਖੇਲਤੇ ਸਾਂਝ ਕੋ ਘਰ ਆਏ ਔਰ ਜੋ ਫਲ ਲਾਏ ਥੇ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਬਟਵਾਏ ਸਬਕੋ ਬਿਦਾ ਦੇ ਆਪ ਸੋਏ ਫਿਰ ਭੋਰ ਕੇ ਤੜਕੇ ਉਠਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਲੇਊ ਕਰ ਗਾਏਂ ਲੇ ਬਨ ਕੋ ਗਏ ਔਰ ਗਊ ਚਰਾਤੇ ਚਰਾਤੇ ਕਾਲੀ-ਦਹ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹੀਂ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਗਾਯੋਂ ਕੋ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਪਿਲਾਯਾ ਔਰ ਆਪ ਭੀ ਪੀਆ ਜੋ ਜਲ ਪੀ ਊਪਰ ਉਠੇ ਤੋ ਗਾਯੋਂ ਸਮੇਤ ਮਾਰੇ ਬਿਖ ਕੇ ਸਬ ਲੋਟ ਗਏ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੇ ਦੇਖ ਸਭੋਂ ਕੋ ਜਿਲਾਯਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਧੇਨੁਕ
ਬਧੋ ਨਾਮ ਖੋੜਸੋ ਅਧਜਾਇ ੧੬

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸਬ ਰਖਾ ਕਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗੇਂਦ ਤੜੀ ਖੇਲਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਕਾਲੀ ਥਾ ਤਹਾਂ ਚਾਰ ਕੋਸ ਤਕ ਯਮੁਨਾ ਕਾ ਜਲ ਉਸਸੇ ਖੌਲਤਾ ਥਾ ਕੋਈ ਪਸ਼ੂ ਪੰਖੀ ਵਹਾਂ ਨ ਜਾ ਸਕਤਾ ਜੋ ਭੂਲ ਕਰ ਜਾਤਾ ਸੋ ਲਪਟ ਸੇ ਝੁਲਸ ਦਹ ਮੇਂ ਗਿਰ ਪੜਤਾ ਔ ਤੀਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਰੂਖ ਭੀ ਨ ਉਪਜਤਾ ਏਕ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਕਦੰਬ ਤਟ ਪਰ ਥਾ ਸੋਈ ਥਾ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਕਦੰਬ ਕੈਸੇ ਬਚਾ, ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਚੋਂਚ ਮੇਂ ਲੀਏ ਗਰੁੜ ਪੇੜ

ਪਰ ਆ ਬੈਠਾ ਥਾ ਤਿਸਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਏਕ ਬੂੰਦ ਗਿਰੀ ਥੀ ਇਸ
ਲੀਏ ਵੁਹ ਰੂਖ ਬਚਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹ
ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਾਲੀ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਜੀ ਮੇਂ ਠਾਨ ਗੇਂਦ
ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਕਦੰਬ ਪਰ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਔ ਜੋ ਨੀਚੇ ਸੇ ਸਖਾ ਨੇ
ਗੇਂਦ ਚਲਾਈ ਤੋ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਗਿਰੀ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ
ਕੂਦੇ ਇਨਕੇ ਕੂਦਨੇ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾਨ ਸੇ ਸੁਨ ਕਰ ਵੁਹ ਬਿਖ
ਉਗਲਨੇ ਲਗਾ ਔ ਅਗਨਿ ਸਮ ਫੂੰਕਾਰੇ ਮਾਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ
ਕਿ ਯਿਹ ਐਸਾ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਅਬ ਲਗ ਦਹ ਮੇਂ ਜੀਤਾ ਹੈ ਕਹੀਂ
ਅਖਯ ਬ੍ਰਿਖ ਤੋ ਮੇਰਾ ਤੇਜ ਨ ਸਹਿ ਕੇ ਟੂਟਪੜਾ ਕਿ ਕੋਈ ਬੜਾ
ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਆਯਾ ਹੈ ਜੋ ਅਬਤਕ ਜਲ ਮੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਯੂੰ ਕਹਿ ਵਹੁ ਏਕਸੌ ਦਸੋਂ ਫਣੋਂ ਸੇ ਵਿਖ ਉਗਲਤਾ ਥਾ ਔ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੈਰਤੇ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਸਖਾ ਰੋ ਰੋ ਹਾਥ ਪਸਾਰ
ਪਸਾਰ ਪੁਕਾਰਤੇ ਥੇ ਗਾਏਂ ਮੂੰਹ ਬਾਏਂ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਰਾਂਭਤੀ
ਹੂੰਕਤੀ ਫਿਰਤੀ ਥੀਂ ਗ੍ਵਾਲ ਨਜਾਰੇ ਹੀ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਸਜਾਮ ਬੇਗ
ਨਿਕਲ ਆਈਏ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਬਿਨ ਘਰ ਜਾ ਹਮ ਕਜਾ ਉੱਤਰ
ਦੇਂਗੇ ਯੇਹ ਤੋ ਯਹਾਂ ਦੁਖਿਤ ਹੋਕਰ ਯੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ਇਸਮੇਂ
ਕਿਸੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾਲੀਦਹ
ਮੇਂ ਕੂਦ ਪੜੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਰੋਹਿਣੀ ਯਸੋਧਾ ਔਰ ਨੰਦ ਗੋਪੀ ਗੋਪ
ਸਮੇਤ ਰੋਤੇ ਪੀਟਤੇ ਉਠਧਾਏ ਔਰ ਸਬ ਕੇ ਸਬ ਗਿਰਤੇ ਪੜਤੇ
ਕਾਲੀਦਹ ਆਏ ਤਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਨ ਦੇਖ ਬਜ਼ਾਕੁਲ ਹੋ ਨੰਦ

ਰਾਨੀ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਗਿਰਨੇ ਚਲੀ ਤਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਬੀਚ ਹੀ ਜਾ ਪਕੜ੍ਹਾ ਔ ਗ੍ਵਾਲ ਨੰਦ ਜੀ ਕੋ ਥਾਮੇਂ ਐਸੇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ॥

ਚੌਃ ਛਾਡ ਮਹਾਬਨ ਯਾ ਬਨਆਇ॥ ਤੌਹੂੰ ਦੈਤਜਨ ਅਧਿਕ ਸਤਾਇ
ਬਹੁਤ ਕੁਸ਼ਲਅਸੁਰਾਂਤੇਪਰੀ॥ ਅਬ ਕਯੋਂ ਦੇਹਤੇ ਨਿਕਸੇਹਰੀ

ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਪੀਛੇ ਸੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਵਹਾਂ ਆਇ ਔ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਅਭੀ ਆਵੇਂਗੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਤੁਮ ਕਾਹੇ ਕੋ ਲਾਤੇ ਹੋ ਉਦਾਸੀ ॥

ਚੌਃ ਆਜ ਸਾਥ ਆਯੋ ਮੈਂ ਨਾਹੀਂ॥ ਮੋ ਬਿਨ ਹਰਿ ਪੈਠੇ ਦਹ ਮਾਹੀਂ
ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿਕਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਤੋ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਬਕੋ ਯੂੰ ਆਸ਼ਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਧਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੈਰ ਕਰ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਤੋ ਵੁਹ ਆ ਇਨਕੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਲਿਪਟ ਗਿਆ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਐਸੇ ਮੋਟੇ ਹੂਏ ਕਿ ਉਸੇ ਛੋੜਤੇ ਹੀ ਬਣ ਆਯਾ ਫਿਰ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਵੁਹ ਫੂੰਕਾਰੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਇਨ ਪਰ ਫਣ ਚਲਾਤਾ ਥਾ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਯੇਹ ਅਪਨੇ ਕੋ ਬਚਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਅਤਿ ਦੁਖਿਤ ਜਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਉਧਰ ਏਕਾਏਕੀ ਉਸ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ॥

ਦੋਃ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕੋ ਬੋਝ ਲੇ ਭਾਰੇ ਭਏ ਮੁਰਾਰਿ
ਫਣ ਫਣ ਪਰ ਨਾਚਤ ਫਿਰੇਂ, ਬਾਜੇ ਪਗ ਪਟਤਾਰਿ

ਤਬ ਤੋ ਮਾਰੇ ਬੋਝ ਕੇ ਕਾਲੀ ਮਰਨੇ ਲਗਾ ਔ ਫਣ ਪਟਕ ਪਟਕ ਉਸਨੇ ਜੀਭੇਂ ਨਿਕਾਲ ਦੀਂ ਤਿਨ ਸੇ ਲੋਹੂ ਕੀ ਧਾਰੇਂ ਬਹਿ

ਚਲੀਂ ਜਦ ਬਿਖ ਔ ਬਲ ਕਾ ਗਰਬ ਗਿਆ ਤਦ ਉਸਨੇ ਮਨ ਮੁੰ ਜਾਨਾ ਕਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਨਹੀਂ ਇਤਨੀ ਕਿਸਮੇਂ ਸਾਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬਿਖ ਸੇ ਬਚੇ ਯਿਹ ਸਮਝ ਜੀਵ ਕੀ ਆਸ਼ਾ ਤਜ ਸਿਥਲ ਹੋ ਰਹਾ ਤਬ ਨਾਗਪਤਨੀ ਨੇ ਆਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਵਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨੇ ਭਲਾ ਕੀਆ ਜੋ ਇਸ ਦੁਖਦਾਯੀ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾ ਗਰਬ ਦੂਰ ਕੀਆ ਅਬ ਇਸਕੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਜੋ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ ਜਿਨ ਚਰਣੋਂ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਜਪ ਤਪ ਕਰ ਧਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਦ ਕਾਲੀ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੀ ਮਹਾਰਾਜ ਮੁਝ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰ ਇਸੇ ਛੋੜ ਦੀਜੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਭੀ ਬਧ ਕੀਜੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਬਿਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਮਰਨਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਔਰ ਬਿਚਾਰੀਯੇ ਤੋ ਇਸਕਾ ਭੀ ਕੁਛ ਦੋਖ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਜ਼ਾਤੀ ਸ੍ਵਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਦੂਧ ਪਿਲਾਈਯੇ ਬਿਖ ਬਢ੍ਹੇ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਨਾਗਪਤਨੀ ਸੇ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਉਸ ਪਰ ਸੇ ਉਤਰ ਪੜੇ ਤਬ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਾਲੀ ਬੋਲਾ ਨਾਥ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕਰੋ ਮੈਨੇ ਅਨਜਾਨ ਆਪ ਪਰ ਫਣ ਚਲਾਏ ਹਮ ਅਧਮ ਜਾਤੀ ਸਰਪ ਹਮੇਂ ਇਤਨਾ ਗਜਾਨ ਕਹਾਂ ਜੋ ਤੁਮੇਂ ਪਹਿਚਾਨੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਭਲਾ ਜੋ ਹੂਆ ਸੋ ਹੂਆ ਅਬ ਤੁਮ ਯਹਾਂ ਨ ਰਹੋ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਰਮਣਕਦੀਪ ਮੇਂ ਜਾ ਬਸੋ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਕਾਲੀ ਨੇ ਡਰਤੇ ਕਾਂਪਤੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਵਹਾਂ ਜਾਊਂ ਤੋ ਪਰ ਗਰੁੜ ਮੁਝੇ ਖਾ ਜਾਏਗਾ ਉਸੀਕੇ ਭਯ ਸੇ ਮੈਂ ਯਹਾਂ ਭਾਗ ਆਯਾ ਹੂੰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਅਬ ਤੂੰ ਨਿਰਭਯ ਚਲਾ ਜਾ ਹਮਾਰੇ ਪਦ ਕੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਵੇਖ ਤੁਝ ਸੇ ਕੋਈ ਨ ਬੋਲੇਗਾ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਗਰੁੜ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਾਲੀ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭਯ ਮਿਟਾਇ ਦੀਯਾ ਤਬ ਕਾਲੀ ਨੇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨਈਵੇਦਜ ਸਮੇਤ ਬਿਧ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਭੇਂਟ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਕਹਾ॥

ਚੌ: ਚਾਰ ਘਰੀ ਨਾਚੇ ਮੋ ਮਾਥਾ॥ ਯਿਹ ਮਨ ਪ੍ਰੀਤ ਰਾਖੀਏ ਨਾਥਾ

ਯੂੰ ਕਹਿ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਕਾਲੀ ਤੋ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਰਮਣਕ-ਦੀਪ ਕੋ ਗਿਆ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜਲ ਸੇ ਬਾਹਰ ਆਏ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕਾਲੀ ਮਰਦਨੋ
ਨਾਮ ਸਪਤਦਸ਼ੋ ਅਧਯਾਇ ੧੭

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਰਮਣਕ ਦੀਪ ਤੋ ਭਲੀ ਠੌਰ ਥੀ ਕਾਲੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਕਿਉਂ ਆਯਾ ਔਰ ਕਿਸ ਲੀਏ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਰਹਾ ਯਿਹ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਰਮਣਕ ਦੀਪ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕਾ ਬਾਹਨ ਗਰੁੜ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਤਿ ਬਲਵੰਤ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਵਹਾਂ ਕੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਸਰਪੋਂ ਨੇ ਹਾਰ ਮਾਨ ਉਸੇ ਏਕ ਸਰਪ ਨਿੱਤਜ ਦੇਨਾ ਕੀਯਾ ਏਕ ਰੂਖ ਪਰ ਧਰ ਆਵੇ ਵੁਹ ਆਵੇ ਔਰ ਖਾ ਜਾਏ ਏਕਦਿਨ ਕੱਦ੍ਰੂ ਨਾਗਨੀ ਕਾ

ਪੱਤ੍ਰ ਕਾਲੀ ਅਪਨੇ ਬਿਖਕਾ ਘਮੰਡ ਕਰ ਗਰੁੜ ਕਾ ਮਖ ਖਾ
ਗਿਆ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਵਹਾਂ ਗਰੁੜ ਆਯਾ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਅਤਿਯੁੱ
ਹੂਆ ਨਿਦਾਨ ਕਾਲੀ ਹਾਰ ਮਾਨ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ
ਅਬ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੂੰ ਔਰ ਕਹਾਂ ਜਾਊਂ ਇਤਨਾ ਕ
ਸੋਚਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤੀਰ ਜਾ ਰਹੂੰ ਤੋ ਬਚੂੰਕਯੋਂ
ਯਿਹ ਵਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਕਾਲੀ ਵਹੀਂ ਗਿ
ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਵੁ
ਵਹਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਥਾ ਸੋ ਭੇਦ ਕਹੋ ਸੁਕਦੇਵ ਜ
ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤਟ ਸੌਂਭਰਿ ਰਿਖਿ ਬੈ
ਤਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਗਰੁੜ ਨੇ ਜਾਇ ਏਕ ਮਛਲੀ ਮਾਰ ਖਾ
ਤਬ ਰਿਖਿ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਸੇ ਯਿਹ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਯਾ ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਇ
ਠੌਰ ਫਿਰ ਆਵੇਗਾ ਤੋ ਜੀਤਾ ਨ ਰਹੇਗਾ ਇਸ ਕਾਰਣ ਵਹਾਂ
ਜਾ ਸਕਤਾ ਥਾ ਔਰ ਜਬਸੇ ਕਾਲੀ ਵਹਾਂ ਗਿਯਾ ਉਸੀ ਸੇ ਉ
ਸਥਾਨ ਕਾ ਨਾਮ ਕਾਲੀ ਦਹ ਹੂਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾ
ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨਿਕਲੇ ਤਬ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਆਨੰਦ ਕ
ਬਹੁਤ ਸਾ ਦਾਨ ਪੁੰਨਜ ਕੀਆ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਨਯਨੋਂ ਕੋ ਸੁ
ਦੀਆ ਔਰ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਇਸ ਬੀ
ਸਾਂਝ ਹੂਈ ਤੋ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਅਬ ਦਿਨ ਭਰ ਕੇ
ਹਾਰੇ ਥਕੇ ਭੂਖੇ ਪਯਾਸੇ ਘਰ ਕਹਾਂ ਜਾਏਂਗੇ ਰਾਤ ਕੀ ਰਾਤ ਯਹੀ
ਕਾਟੇਂ ਭੋਰ ਹੂਏ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਚਲੇਂਗੇ, ਯਿਹ ਕਹਿ ਸਬ ਸੋਇ ਰਹੇ

ਚੌ: ਆਧੀ ਰਾਤ ਆਇ ਜਬ ਗਈ॥ ਭਾਰੀ ਕਾਰੀ ਆਂਧੀ ਭਈ
ਦਾਵਾਅਗਨਿਲਗੀਚਹੂੰਓਰ॥ ਅਤਿ ਝਰ ਬਰੇਬ੍ਰਿਖਬਨਢੋਰ
ਆਗ ਲਗਤੇਹੀ ਸਬ ਚੌਂਕ ਪੜੇ ਔਰ ਘਬਰਾ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਪਸਾਰ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਸ ਅਗਨਿ ਸੇ ਬੇਗ ਬਚਾਓ ਨਹੀਂ ਤੋ ਯਿਹ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਸਬਕੋ ਜਲਾਇ ਭਸਮ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜਦ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਠਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਆਗ ਪਲ ਮੇਂ ਪੀ ਸਬ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕੀ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਬ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਏ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਹੂਏ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ
ਮੋਚਨੋ ਨਾਮ ਅਸ਼੍ਟਾਦਸ਼ੋ ਅਧਯਾਇ ੧੮

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੈਂ ਰਿਤੁ ਬਰਣਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਤਿਨ ਮੇਂ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰੀ ਸੋ ਚਿਤ ਦੇ ਸੁਨੋ, ਪ੍ਰਥਮ ਗ੍ਰੀਖਮ ਰਿਤੁ ਆਈ ਤਿਸ ਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਸਬ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਸੁਖ ਲੇ ਲੀਆ ਔਰ ਧਰਤੀ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਤਪਾਇ ਅਗਨਿ ਸਮ ਕੀਆ ਪਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਬਸੰਤ ਹੀ ਰਹੇ ਜਹਾਂ ਘਨੀ ਕੁੰਜੋਂ ਕੇ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਪਰ ਲਹਿਲਹਾ ਰਹੀਂ ਬਰਣ ਬਰਣ ਕੇ ਫੂਲ ਫੂਲੇ ਹੂਏ ਤਿਨ ਪਰ ਭੌਰੋਂ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਆਂਬੋਂ ਕੀ ਡਾਲੀਯੋਂ ਪਰ ਕੋਇਲ ਕੁਹੁਕ ਰਹੀ ਠੰਢੀ ਠੰਢੀ ਛਾਹੀਂ ਮੇਂ ਮੋਰ ਨਾਚ ਰਹੇ

ਸੁਗੰਧ ਲੀਏ ਮੀਠੀ ਮੀਠੀ ਪਵਨ ਬਹਿ ਰਹੀ ਔਰ ਏਕ ਓਰ ਬਨ ਕੇ ਯਮੁਨਾ ਨਯਾਰੀ ਹੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਰਹੀ ਥੀ ਤਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਗਾਏਂ ਛੋੜ ਸਬ ਸਖਾ ਸਮੇਤ ਆਪਸਮੇਂ ਅਨੂਠੇ ਅਨੂਠੇ ਖੇਲ ਖੇਲ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਕੰਸ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਗ੍ਵਾਲ ਕਾ ਰੂਪ ਬਨਾਇ ਪ੍ਰਲੰਬ ਨਾਮ ਰਾਖਸ ਆਯਾ ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਸੈਨ ਸੇ ਕਹਾ॥

ਚੌ: ਅਪਨੋ ਸਖਾ ਨਹੀਂ ਬਲਬੀਰ॥ ਕਪ੍ਰਿ ਰੂਪ ਯੇਹ ਅਸੁਰ ਸਰੀਰ
ਯਾਕੇ ਬਧ ਕੋ ਕਰੋ ਉਪਾਇ॥ ਗ੍ਵਾਲ ਰੂਪ ਮਾਰੋ ਨਹੀਂ ਜਾਇ
ਜਬਯਿਹਰਾਖੇਰੂਪ ਆਪਨੋ ॥ ਤਬਤੁਮਯਾਹਿਤੱਤਖਿਨਹਨੋ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਜਤਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਲੰਬ ਕੋ ਹਸ ਕਰ ਪਾਸ ਬੁਲਾਇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੇ ਕਹਾ॥

ਚੌ: ਸਬ ਤੇ ਨੀਕੋ ਭੇਖ ਤਿਹਾਰੋ॥ ਭਲੋ ਕਪਟ ਬਿਨ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹਮਾਰੋ

ਯੂੰ ਕਹਿ ਉਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਆਧੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਾਂਟ ਲੀਏ ਔਰ ਆਧੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਦੇ ਦੋ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾਇ ਲਗੇ ਫਲ ਫੂਲੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਬਤਾਨੇ ਔਰ ਪੂਛਨੇ, ਇਸਮੇਂ ਬਤਾਤੇ ਬਤਾਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਾਰੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀਤੇ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਓਰ ਵਾਲੇ ਬਲਦੇਵ ਕੇ ਸਾਥੀਯੋਂ ਕੋ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਲੇਚਲੇ ਤਹਾਂ ਪ੍ਰਲੰਬ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਸਬ ਕੇ ਆਗੇ ਲੇ ਭਾਗਾ ਔਰ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਉਸਨੇ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਬੜ੍ਹਾਈ ਤਿਸ ਸਮਯ ਉਸ ਕਾਲੇ ਕਾਲੇ ਪਹਾੜ ਸੇ ਰਾਖਸ ਪਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਐਸੇ ਸ਼ੋਭਾਇਮਾਨ ਥੇ ਜੈਸੇ ਸਯਾਮ ਘਟਾ ਪੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਔਰ ਕੁੰਡਲ ਕੀ ਦਮਕ ਬਿਜਲੀ ਸੀ

ਚਮਕ ਥੀ ਪਸੀਨਾ ਮੇਂਹ ਸਾ ਬਰਸਤਾ ਥਾ, ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਅਕੇਲਾ ਪਾਯਾ ਵੁਹ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਹੂਆ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਮਾਰੇ ਘੂਸੋਂ ਕੇ ਉਸੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪ੍ਰਲੰਬਾਸੁਰ
ਬਧ ਨਾਮ ਉਨੀਸਵੇਂ ਅਧਜਾਇ ੧੯

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਪ੍ਰਲੰਬ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਚਲੇ ਤਭੀ ਸੋਹੀਂ ਸੇ ਸਖਾਓਂ ਸਮੇਤ ਘਨਸਜਾਮ ਆਨ ਮਿਲੇ ਔਰ ਜੋ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਨ ਮੇਂ ਗਾਏਂ ਚਰਾਤੇ ਥੇ ਵੇ ਭੀ ਅਸੁਰ ਮਰਾ ਸੁਨ ਗਾਏਂ ਛੋੜ ਉਧਰ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਗਏ ਤੌ ਲੌ ਇਧਰ ਗਾਏਂ ਚਰਤੀ ਡਾਭ ਕਾਸ ਸੇ ਨਿਕਲ ਮੂੰਜ ਬਨ ਮੇਂ ਵੜ ਗਈਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਆਇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਯਹਾਂ ਦੇਖੈਂ ਤੌ ਏਕ ਭੀ ਗਾਇ ਨਹੀਂ ॥

ਚੌਂਃ ਬਿਛੁਰੀਂ ਗਊਆਂ ਬਹੁਰੇ ਗ੍ਵਾਲ॥ ਭੂਲੇ ਫਿਰੇਂ ਮੂੰਜ ਬਨ ਤਾਲ
ਰੂਖਨ ਚੜ੍ਹੈ ਪਰਸਪਰ ਟੇਰੈਂ ॥ ਲੇ ਲੇ ਨਾਮ ਪਿਛੌਰੀ ਫੇਰੈਂ

ਇਸ ਬੀਚ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਸਖਾ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਗਾਏਂ ਸਬ ਮੂੰਜ ਬਨ ਮੇਂ ਪੈਠ ਗਈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਢੂੰਡਤੇ ਭਟਕਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਦੰਬ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਊਚੇ ਸੁਰ ਸੇ ਜੋ ਬੰਸੀ ਬਜਾਈ ਤੋ ਸੁਨ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਔ ਸਬ ਗਾਏਂ ਮੂੰਜ ਬਨ ਕੋ ਫਾੜ ਕਰ ਐਸੇ ਆਨ ਮਿਲੀਂ ਜੈਸੇ ਸਾਵਨ ਭਾਦੋਂ ਕੀ ਨਦੀ ਤੁੰਗ ਤਰੰਗ ਕੋ ਖੀਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਜਾ ਮਿਲੇ ਇਸ ਬੀਚ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਬਨ

ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਧੜ ਧੜ ਜਲਤਾ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਦੇਖ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਔ ਸਖਾ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਭਯ ਖਾ ਕਰ ਪੁਕਾਰੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਸ ਅਗਨਿ ਸੇ ਬੇਗ ਬਚਾਓ ਨਹੀਂ ਤੋ ਅਭੀ ਖਿਨ ਮੇਂ ਸਬ ਜਲ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਤੁਮ ਸਬ ਅਪਨੀ ਆਂਖੇਂ ਮੂੰਦੋ ਜਦ ਉਨੋਂ ਨੇ ਨੈਨ ਮੂੰਦੇ ਤਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਅਗਨਿ ਬੁਝਾਇ ਔਰ ਏਕ ਮਾਯਾ ਕਰੀ ਕਿ ਗਾਓਂ ਸਮੇਤ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਭਾਂਡੀਰ ਬਨ ਮੇਂ ਆਇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਆਂਖੇਂ ਖੋਲ੍ਹਦੋ॥

ਚੌ: ਗ੍ਵਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦ੍ਰਿਗ ਕਹੈਂ ਨਿਹਾਰ॥ ਕਹਾਂ ਗਈ ਵੁਹ ਅਗਨ ਮੁਰਾਰ
ਕਬ ਆਏ ਫਿਰ ਬਨ ਭਾਂਡੀਰ॥ ਹੋਤ ਅਚੰਭੋ ਯਿਹ ਬਲਬੀਰ

ਐਸੇ ਕਹਿ ਗਾਏਂ ਲੇ ਸਬ ਮਿਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਬਨ ਆਏ ਔਰ ਸਬੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾ ਕਹਾ ਕਿ ਆਜ ਬਨ ਮੇਂ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਲੰਬ ਨਾਮ ਰਾਖਸ ਕੋ ਮਾਰਾ ਔਰ ਮੂੰਜ ਬਨ ਮੇਂ ਆਗ ਲਗੀ ਥੀ ਸੋ ਭੀ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਬੁਝ ਗਈ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਰਾਜਾ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਤੋ ਗਏ ਪਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਾ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯਾ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ
ਮੋਚਨੋ ਨਾਮ ਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੦

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਗ੍ਰੀਖਮ ਕੀ ਅਤਿ ਅਨੀਤ ਦੇਖ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਵਸ ਪ੍ਰਚੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਓਂ ਕੀ ਦਯਾ ਬਿਚਾਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਦਲ ਬਾਦਲ ਸਾਥ ਲੇ

ਲੜਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਤਿਸ ਸਮੈ ਘਨ ਜੋ ਗਰਜਤਾਥਾ ਸੋਈ ਡੋ ਧੌਂਸਾ ਬਾਜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਬਰਣ ਬਰਣ ਕੀ ਘਟਾ ਜੋ ਘਿਰ ਆਈ ਥੀਂ ਸੋਈ ਸੂਰਬੀਰ ਰਾਵਤ ਥੇ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਬਿਜਲੀ ਕੀ ਦਮਕ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕੀ ਸੀ ਚਮਕ ਥੀ ਬੇਗ ਪਾਂਤ ਸ੍ਵੇਤ ਠੌਰ ਠੌਰ ਧ੍ਵਜਾ ਸੀ ਫਹਿਰਾਇ ਰਹੀ ਦਾਦੁਰ ਮੋਰ ਬੜ ਖੇਤੋਂ ਕੀ ਸੀ ਭਾਂਤ ਯਸ਼ ਬਖਾਨਤੇ ਥੇ ਔ ਬੜੀ ਬੜੀ ਬੂੰਦੋਂ ਕੀ ਝੜੀ ਬਾਣੋਂ ਕੀ ਸੀ ਝੜੀ ਲਗੀ ਇਸ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਪਾਵਸ ਕੋ ਆਤੇ ਦੇਖ ਗ੍ਰੀਖਮ ਖੇਤ ਛੋੜ ਅਪਨਾ ਜੀ ਲੇ ਭਾਗਾ ਤਬ ਮੇਘਪੀਆ ਨੇ ਬਰਖਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਆ ਉਸਨੇ ਜੋ ਆਠ ਮਹੀਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਬਿਯੋਗ ਮੇਂ ਯੋਗ ਕੀਆ ਥਾ ਤਿਸਕਾ ਭੋਗ ਭਰ ਲੀਆ ਕੁਛ ਗਿਰ ਸੀਤਲ ਹੂਏ ਔਰ ਗਰਭ ਰਹਾ ਇਸਮੇਂ ਸੇ ਅਠਾਰਹ ਭਾਗ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਪਜੇ ਸੋ ਭੀ ਫਲ ਫੂਲ ਭੇਟ ਲੇ ਲੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਉਸ ਕਾਲ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੀ ਭੂਮਿ ਐਸੀ ਸੁਹਾਵਨੀ ਲਗਤੀ ਥੀ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਕਾਮਨੀ ਔਰ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਸਰੋਵਰ ਭਰੇ ਹੂਏ ਤਿਨ ਪਰ ਹੰਸ, ਸਾਰਸ, ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਰਹੇ ਊਚੇ ਊਚੇ ਰੂਖੋਂ ਕੀ ਡਾਲੀਆਂ ਝੂਮ ਰਹੀਂ ਉਨਮੇਂ ਪਿਕ, ਚਾਤਕ, ਕਪੋਤ, ਕੀਰ, ਬੈਠੇ ਕੁਲਾਹਲ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਔਰ ਠਾਂਵ ਠਾਂਵ ਸੂਹੇ ਕੁਸੁੰਭੇ ਜੋੜੇ ਪਹਿਰੇ ਗੋਪੀ ਗ੍ਵਾਲ ਝੂਲੋਂ ਪੈ ਝੂਲ ਊਚੇ ਸੁਰੋਂ ਸੇ ਮਲ੍ਹਾਰੇਂ ਗਾਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਭੀ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਕਰ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਦਿਖਾਤੇ ਥੇ ਇਸ ਆਨੰਦ ਸੇ ਬਰਖਾ ਰਿਤੁ ਬੀਤੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ

ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭੱਯਾ ਅਬ ਤੋ ਸੁਖਦਾਈ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਆਈ॥
ਚੌਃ ਸਬਕੋ ਸੁਖਭਾਰੀ ਅਬ ਜਾਨਜੋ॥ ਸ੍ਵਾਦ ਮ੍ਰਿਗੰਧਰੂਪ ਪਹਚਾਨਜੋ
ਨਿਸਨਖੱਤ੍ਰ ਉੱਜਲ ਆਕਾਸ਼॥ ਮਾਨੋ ਨਿਰਗੁਣਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਚਾਰ ਮਾਸ ਜੋ ਥਿਰ ਮੇਂ ਗੇਹ॥ ਭਏ ਸਰਦ ਤਿਨ ਤਜੇ ਸਨੇਹ
ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਕਾਜਨ ਧਾਏ॥ ਭੂਪ ਚੜ੍ਹੇ ਤਕ ਦੇਸ਼ ਪਰਾਏ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਬਰਖਾ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਏਕ ਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਫਿਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਾਥ ਲੇ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਜਬਲਗ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨ ਮੇਂ ਧੇਨੁ ਚਰਾਵੇਂ ਤਬਲਗ ਸਬ ਗੋਪੀ ਘਰ ਮੇਂ ਬੈਠੀ ਹਰਿ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਵੈਂ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਨ ਮੇਂ ਬੇਨੁ ਬਜਾਈ ਤੋ ਬੰਸੀ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨ ਸਾਰੀ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀ ਹੜਬੜਾਇ ਉਠ ਧਾਈਂ ਔਰ ਏਕ ਠੌਰ ਮਿਲਕਰ ਬਾਟ ਮੇਂ ਆ ਬੈਠੀਂ ਤਹਾਂ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਲੋਚਨ ਸੁਫਲ ਤਬ ਹੋਂਗੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਵੇਂਗੀ ਅਭੀ ਤੋ ਕਾਨ੍ਹ ਗਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਨ ਮੇਂ ਨਾਚਤੇ ਗਾਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਇਧਰ ਆਵੇਂਗੇ ਤਬ ਹਮੇਂ ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲੇਂਗੇ ਯੂੰ ਸੁਨਾ ਏਕ ਗੋਪੀ ਬੋਲੀ॥

ਚੌਃ ਸੁਨੋ ਸਖੀ ਵੁਹ ਬੇਨੁ ਬਜਾਈ॥ ਬਾਂਸ ਬੰਸ ਦੇਖੋ ਅਧਿਆਈ

ਇਸਮੇਂ ਇਤਨਾ ਕਿਆ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਦਿਨ ਭਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਮੂੰਹ ਲਗੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਅਧਰਾਮ੍ਰਿਤ ਪੀ ਆਨੰਦ ਬਰਖ ਘਨ

ਸੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕਿਧਾ ਹਮਸੇ ਭੀ ਯਿਹ ਪਜਾਰੀ ਜੋ ਨਿਸ ਦਿਨ ਲੀਏ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ॥

ਚੌ: ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਕੀ ਯਿਹ ਗਢੀ॥ ਅਬ ਭਈ ਸੌਤ ਬਦਨ ਪਰ ਚਢੀ

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਸੇ ਪੀਤਾਂਬਰ ਸੇ ਪੌਂਛ ਬਜਾਤੇ ਹੈਂ, ਤਬ ਸੁਰ ਮੁਨਿ ਕਿੰਨਰ ਔਰ ਗੰਧਰਬ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਪਰ ਬੈਠ ਬੈਠ ਹਰਖ ਕਰ ਸੁਨਨੇ ਕੋ ਆਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸੁਨਕਰ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਜਹਾਂ ਕੇ ਤਹਾਂ ਚਿਤ੍ਰ ਸੇ ਰਹਿ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਇਸਨੇ ਕਿਆ ਤਪ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਸਬ ਇਸਕੇ ਆਧੀਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਇਸਨੇ ਬਾਂਸ ਕੇ ਬੰਸ ਮੇਂ ਉਪਜ ਹਰਿ ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਘਾਮ ਸੀਤ ਜਲ ਊਪਰ ਲੀਆ ਨਿਦਾਨ ਟੂਕ ਟੂਕ ਹੋ ਦੇਹ ਜਲਾਇ ਧੂੰਆਂ ਪੀਆ॥

ਚੌ: ਇਸਨੇ ਤਪ ਕੀਨਾ ਹੈ ਕੈਸਾ॥ ਸਿੱਧ ਹੂਈ ਪਾਯਾ ਫਲ ਐਸਾ

ਯਿਹ ਸੁਨ ਕੋਈ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਹਮਕੋ ਬੇਣੁ ਕਿਉਂ ਨ ਰੁਚੀ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਜੋ ਨਿਸ ਦਿਨ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤੀਹੈ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਤਕ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧੇਨੁ ਚਰਾਇ ਬਨ ਸੇ ਨ ਆਵੇਂ ਤਬਤਕ ਨਿੱਤ ਗੋਪੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈਂ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਪੀ ਬੇਣੁ ਗੀਤ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੨

ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਹੇਮੰਤ

ਰਿਤੁ ਆਈ ਔ ਅਤਿ ਜਾੜਾ ਪਾਲਾ ਪੜਨੇ ਲਗਾ ਤਿਸ ਕਾਲ
ਬ੍ਰਿਜਬਾਲਾ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਸੁਨੋ ਸਹੇਲੀ ਅਗ-
ਹਨ ਕੇ ਅਸ਼ਨਾਨ ਸੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਪਾਤਕ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ
ਮਨ ਆਸ ਪੁਜਤੀ ਹੈ ਯੂੰ ਹਮਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ
ਹੈ ਯੇਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਬਕੇ ਮਨਮੇਂ ਆਈ ਕਿ ਅਗਹਨ ਨ੍ਹਾਈਏ
ਤੋ ਨ੍ਰਿਸੰਦੇਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰ ਪਾਈਏ ॥

ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਠ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰ
ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਲਾ ਮਿਲ ਯਮੁਨਾ ਨ੍ਹਾਨੇ ਆਈਂ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰ
ਸੂਰਜਜ ਕੋ ਅਰਘ ਦੇ ਜਲ ਸੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਮਾਟੀ ਕੀ ਗੌਰ
ਬਨਾਇ ਚੰਦਨ, ਅੱਛਤ, ਫੂਲ, ਫਲ, ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨਈਬੇਦ
ਆਗੇ ਧਰ ਪੂਜਾ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਗੌਰੀ ਕੋ ਮਨਾਇ
ਕੇ ਬੋਲੀਂ ਹੇ ਦੇਵੀ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਯਹੀ ਵਰ ਮਾਂਗਤੀ
ਹੈਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਮਾਰੇ ਪਤਿ ਹੋਇੰ ਇਸ ਬਿਧ ਸੇ ਗੋਪੀ ਨਿੱਤ
ਨ੍ਹਾਵੇਂ ਦਿਨ ਭਰ ਬ੍ਰਤ ਕਰ ਸਾਂਝ ਕੋ ਦਹੀ ਭਾਤ ਖਾ ਭੂਮਿ ਪਰ ਸੋਵੇਂ
ਇਸ ਲੀਏ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਬ੍ਰਤ ਕਾ ਫਲ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਮਿਲੇ ॥

ਏਕ ਦਿਨ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਲਾ ਮਿਲ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕੋ ਔਘਟ
ਘਾਟ ਗਈਂ ਔ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਚੀਰ ਉਤਾਰ ਤੀਰ ਪਰ ਧਰ ਨਗਨ
ਹੋ ਨੀਰ ਮੇਂ ਪੈਠ ਲਗੀਂ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗਾਇ ਜਲ
ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਨੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਬੰਸੀ ਬਟ ਕੀ ਛਾਹ
ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਧੇਨੁ ਚਰਾਵਤੇ ਥੇ ਵੇ ਭੀ ਇਨ ਕੇ ਗਾਨੇ ਕਾ ਸ਼ਬਦ
ਸੁਨ ਚੁਪਚਾਪ ਚਲੇ ਆਏ ਔਰ ਛਿਪਕਰ ਦੇਖਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ

ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਉਨਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਈ ਤੋ ਸਬ ਬਸ
ਚੁਰਾਇ ਕਦੰਬ ਪਰ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਔਰ ਗਠਰੀ ਬਾਂਧ ਆਗੇ ਧਰਲੀ
ਇਤਨੇ ਗੋਪੀ ਜੋ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਤੀਰ ਪੈ ਚੀਰ ਨਹੀਂ ਤਬ ਘਬਰਾ
ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਉਠ ਉਠ ਦੇਖਨੇ ਔ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ
ਕਿ ਅਭੀ ਤੋ ਯਹਾਂ ਏਕ ਚਿੜੀਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਆਈ ਬਸਨ ਕੌਨ
ਹਰ ਲੇ ਗਿਯਾ ਇਸ ਬੀਚ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਕਿ ਸਿਰ ਪਰ
ਮੁਕਟ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲਕੁਟ ਕੇਸਰ ਤਿਲਕ ਦੀਏ ਬਨਮਾਲ ਹੀਏ
ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਰੇ ਕਪੜੋਂ ਕੀ ਗਠੜੀ ਬਾਂਧੇ ਮੌਨ ਸਾਧੇ ਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਦੰਬ ਪੈ ਚੜ੍ਹੇ ਛਿਪੇ ਹੂਏ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਦੇਖਤੇ ਹੀ
ਪੁਕਾਰੀ ਸਖੀਵੇ ਦੇਖੋ ਹਮਾਰੇ ਚਿਤ ਚੋਰ ਚੀਰ ਚੋਰ ਕਦੰਬ ਪਰ
ਪੋਠ ਲੀਏ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਔ ਸਬ ਯੁਵਤੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਦੇਖ ਲਜਾਇ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਪੈਠ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ
ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾ ਹਾ ਖਾਇ ਕਰ ਬੋਲੀਂ ॥

ਚੌ: ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹਰਣ ਦੁਖ ਪਯਾਰੇ॥ ਦੀਜੋ ਮੋਹਨ ਚੀਰ ਹਮਾਰੇ
ਐਸੇ ਸੁਨ ਕੇ ਕਹੇਂ ਘਨਾਈ॥ ਯੂੰ ਨਹਿ ਦੂੰਗਾ ਨੰਦ ਦੁਹਾਈ
ਏਕ ਏਕ ਕਰ ਬਾਹਰ ਆਵੋ॥ ਤੋ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਕਪੜੇ ਪਾਵੋ

ਬ੍ਰਿਜਬਾਲਾ ਰਿਸਾਇ ਕੇ ਬੋਲੀਂ ਯਿਹ ਤੁਮ ਭਲੀ ਸੀਖ ਸੀਖੇ ਹੋ
ਜੋ ਹਮਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਨੰਗੀ ਬਾਹਰ ਆਓ ਅਭੀ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਬੰਧੁ
ਸੇ ਜਾਇ ਕਹੇਂ ਤੋ ਵੇ ਤੁਮੇਂ ਚੋਰ ਚੋਰ ਕਰ ਆਇ ਗਹੈਂ ਔ ਨੰਦ
ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਜਾ ਸੁਨਾਵੇਂ ਤੋ ਵੇ ਭੀ ਤੁਮ ਕੋ ਸੀਖ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੇ ਸਿਖਾਵੇਂ
ਹਮ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕਾਨ ਤੁਮ ਨੇ ਮੇਟੀ ਸਬ ਪਹਿਚਾਨ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਚੀਰ ਤਭੀ ਪਾਵੋਗੀ ਜਬ ਇਨਕੋ ਲਿਵਾ ਲਾਵੋਗੀ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ, ਯਿਹ ਸੁਨ ਡਰ ਕਰ ਗੋਪੀਆਂ ਬੋਲੀਂ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਹਮਾਰੀ ਸੁਧਿ ਕੇ ਲਵੱਯਾ ਪਤਿ ਕੇ ਰਖੱਯਾ ਤੋ ਆਪ ਹੈਂ ਹਮ ਕਿਸੇ ਲਾਇੰਗੀ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਹੇਤ ਨੇਮ ਕਰ ਮਗਸ਼ਿਰ ਮਾਸ ਨ੍ਹਾਤੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਜੋ ਤੁਮ ਮਨ ਲਗਾਇ ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਅਗਹਨ ਨ੍ਹਾਤੀ ਹੋ ਤੋ ਲਾਜ ਔ ਕਪਟ ਤਜ ਆਪ ਅਪਨੇ ਚੀਰ ਲੋ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਾ ਤਬ ਗੋਪੀ ਆਪਸ ਮੇਂ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਚਲੋ ਜੋ ਮੋਹਨ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਮਾਨੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਯੇ ਹਮਾਰੇ ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਸਬ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਨਸੇ ਲਾਜ ਕਿਆ ਯੁੰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਠਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਮਾਨ ਹਾਥ ਮੇਂ ਕੁਚ ਦੇਹ ਦੁਰਾਇ ਸਬ ਯੁਵਤੀਂ ਨੀਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਸਿਰ ਨੌਵਾਇ ਜਬ ਸਨਮੁਖ ਤੀਰ ਜਾ ਖੜੀ ਹੂਈਂ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੰਸਕੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਹਾਥ ਜੋੜ ਆਗੇ ਆਓ ਤੋ ਮੈਂ ਬਸਤ੍ਰ ਦੂੰਗਾ

ਚੌਃ ਕਾਹੇ ਕਪਟ ਕਰਤ ਨੰਦਲਾਲ ॥ ਹਮ ਸੂਧੀ ਭੋਰੀ ਬ੍ਰਿਜਬਾਲ
ਪਰੀਠਗੌਰੀ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਗਈ॥ ਐਸੀ ਤੁਮ ਹਰਿ ਲੀਲ੍ਹਾ ਠਈ
ਮਨ ਸੰਵਾਰਕੇ ਕਰ ਹੈਂ ਲਾਜ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਕਛੂ ਕਰੋ ਬ੍ਰਿਜਰਾਜ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਜਦ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਬਿਲਗ ਮਤ ਮਾਨੋ ਯਿਹ ਮੈਨੇ ਤੁਮੇਂ ਸੀਖ ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਲ ਮੇਂ ਬਰੁਣ ਦੇਵਤਾ ਕਾ ਬਾਸ ਹੈ ਇਸ

ਸੇ ਜੋ ਕੋਈ ਨਗਨ ਹੋ ਜਲ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਸਬ ਧਰਮ ਬਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਲਗਨ ਦੇਖ ਮਗਨ ਹੋ ਮੈਨੇ ਯਿਹ ਭੇਦ ਤੁਮਸੇ ਕਹਾ ਅਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਓ ਫਿਰ ਕਾਰਤਿਕ ਮਹੀਨੇ ਮੇਂ ਆਇ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਕੀਜੀਯੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਗੋਪੀ ਤੋ ਅਪਨੇ ਘਰੋਂ ਕੋ ਗਈਂ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੰਸੀ ਬਟ ਮੇਂ ਆਇ ਗੋਪ ਗਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸੰਗ ਲੇ ਆਗੇ ਚਲੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸਘਨ ਬਨ ਦੇਖ ਦੇਖ ਬ੍ਰਿਖੋਂ ਕੀ ਬੜਾਈ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਦੇਖੋ ਯਿਹ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆ ਅਪਨੇ ਊਪਰ ਕਿਤਨਾ ਦੁੱਖ ਸਹਿ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜਗਤ ਮੇਂ ਐਸੇ ਹੀ ਪਰਕਾਜੀਯੋਂ ਕਾ ਆਨਾ ਸੁਫਲ ਹੈ ਯੂੰ ਕਹਿ ਆਗੇ ਬਢ ਯਮੁਨਾ ਨਿਕਟ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਚੀਰ ਹਰਣੋ ਨਾਮ
ਤੇਈਸਮੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੨੩

ਸੁਕਦਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਮੁਨਾ ਕ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੇ ਰੂਖ ਤਲੇ ਲਾਠੀ ਟੇਕ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਬ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਔ ਸਖਾਓਂ ਨੇ ਆਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮੇਂ ਇਸ ਸਮਯ ਬੜੀ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਕੁਛ ਛਾਕ ਲਾਏ ਥੇ ਸੋ ਖਾਈ ਪਰ ਭੂਖ ਨ ਗਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਦੇਖੋ ਵੁਹ ਜੋ ਧੂੰਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤਾ ਹੈ ਮਥੁਰੀਏ ਕੰਸ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਛਿਪਕੇ ਯੱਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਹਮਾਰਾ ਨਾਮ ਲੇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਖੜੇ

ਹੋ ਦੂਰ ਸ੍ਰੇ ਭੋਜਨ ਐਸੇ ਦੀਨ ਹੋ ਮਾਂਗੀਯੋ ਜੈਸੇ ਭਿਖਾਰੀ ਆਧੀਨ ਹੋ ਮਾਂਗਤਾ ਹੋ ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਗ੍ਵਾਲ ਚਲੇ ਚਲੇ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਮਾਥੁਰ ਬੈਠੇ ਯੱਗ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਨਿਪਟ ਆਧੀਨਤਾ ਸੇ ਕਰ ਜੋਰਕੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਮਾਰੇ ਹਾਥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਯਿਹ ਕਹਿਲਾ ਭੇਜਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮ ਕੋ ਅਤਿ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਕੁਛ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਭੋਜਨ ਭੇਜ ਦੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਮਥੁਰੀਏ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲੇ ਤੁਮ ਤੋ ਬੜੇ ਮੂਰਖ ਹੋ ਜੋ ਹਮਸੇ ਅਭੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਬਿਨ ਹੋਮ ਹੋ ਚੁਕੇ ਕਿਸੀਕੋ ਕੁਛ ਨ ਦੇਂਗੇ ਸੁਨੋ, ਜਬ ਯੱਗ ਕਰ ਲੇਂਗੇ ਔਰ ਕੁਛ ਬਚੇਗਾ ਸੋ ਬਾਂਟ ਦੇਂਗੇ ਫਿਰ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਨੇ ਉਨਸੇ ਗਿਰਗਿੜਾਇਕੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਘਰ ਆਏ ਭੂਖੇ ਕੋ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਨੇ ਸੇ ਬਡਾ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵੇ ਉਨਕੇ ਕਹਿਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਨ ਲਾਏ ਵਰਨ ਇਨਕੀ ਓਰ ਸੇ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਚੌਃ ਬੜੇ ਮੂੜ੍ਹ ਪਸ਼ੁ ਬਾਲਕ ਨੀਚ॥ ਮਾਂਗਤ ਭਾਤ ਹੋਮ ਕੇ ਬੀਚ

ਤਦ ਯਿਹ ਵਹਾਂ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਭੀਖ ਮਾਂਗ ਮਾਨ ਮਹਤ ਗਵਾਯਾ ਤੌ ਭੀ ਖਾਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਹਾਥ ਨ ਆਯਾ ਅਬ ਕਿਆ ਕਰੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਤਿਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸੇ ਜਾ ਮਾਂਗੋ ਵੇ ਬੜੀ ਦਯਾਵੰਤ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈਂ ਉਨਕੀ ਭਗਤਿ

ਦੇਖੀਯੋ ਵੇ ਤੁਮੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਭੋਜਨ ਦੇਂਗੀ ਯੂੰ ਸੁਨ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਵੇ ਬੈਠੀ ਰਸੋਈ ਕਰਤੀ ਥੀਂ ਜਾਤੇਹੀ ਉਨਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬਨ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਧੇਨੁ ਚਰਾਤੇ ਖੁਧਾ ਭਈ ਹੈ ਸੋ ਹਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਪਠਾਯਾ ਹੈ ਕੁਛ ਖਾਨੇ ਕੋ ਹੋਤੋ ਦੋ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੇ ਸਬ ਪ੍ਰਸੰਨਹੋ ਕੰਚਨ ਕੇ ਥਾਲੋਂ ਮੇਂ ਖਟ ਰਸ ਭੋਜਨ ਭਰ ਲੇ ਲੇ ਉਠ ਧਾਈਂ ਔ ਕਿਸੀ ਕੀ ਰੋਕੀ ਨ ਰੁਕੀਂ ਏਕ ਮਥੁਰਾਨੀ ਕੇ ਪਤਿ ਨੇਜੋਨ ਜਾਨੇ ਦੀਆ ਤੋ ਵੁਹ ਧਜਾਨ ਕਰ ਦੇਹ ਛੋੜ ਸਬ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਐਸੇ ਜਾ ਮਿਲੀ ਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਜਲ ਮੇਂ ਜਾ ਮਿਲੇ ਔ ਪੀਛੇ ਸੇ ਸਬ ਚਲੀ ਚਲੀ ਵਹਾਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਮੇਤ ਬ੍ਰਿਛ ਕੀ ਛਾਹ ਮੇਂ ਸਖਾ ਕੇ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਹਾਥ ਦੀਏ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛਬ ਕੀਏ ਕਮਲ ਕਾ ਫੂਲ ਕਰ ਲ।ਏ ਖੜੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਥਾਲ ਆਗੇ ਧਰ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਰਿ ਮੁਖ ਦੇਖ ਦੇਖ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਸਖੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਵਹਾਂ ਹੈਂ ਜਿਨਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਸੁਨ ਕਰ ਧਜਾਨ ਧਰਤੀਂ ਥੀਂ ਅਬ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ ਦੇਖ ਲੋਚਨ ਸੁਫਲ ਕੀਜੈ ਔਰ ਜੀਵਨ ਕਾ ਫਲ ਲੀਜੈ ਐਸੇ ਬਤਰਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਥ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਬ ਕਿਸੀ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਜ ਧੰਨਜ ਭਾਗ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ ਔਰ ਜਨਮਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ ਗਵਾਯਾ।

ਚੌ: ਮੂਰਖਬਿਪ੍ਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਭਮਾਨੀ॥ ਸ੍ਰੀਮਦ ਲੋਭ ਮੋਹਮਤ ਸਾਨੀ

ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਕਰ ਮਾਨੇਂ॥ ਮਾਯਾ ਅੰਧ ਕਹਾਂ ਪਹਿਚਾਨੇਂ
ਜਪਤਪਯੱਗਜ ਜਾਸੁ ਹਿਤ ਕੀਜੇ॥ ਤਾਕੋ ਕਹਾਂ ਨ ਭੋਜਨ ਦੀਜੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹੀ ਧੰਨਜਹੈਂ ਧਨ ਤਨ ਲਾਜ ਜੋ ਆਵੇ ਤੁਮਾਰੇ ਕਾਜ ਐਸੋਈ ਜਪ ਤਪ ਗਯਾਨ, ਜਿਸਮੇਂ ਆਵੇ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀਕ੍ਰਿਸ਼੍ਨਚੰਦ੍ਰਉਨਕੀ ਖੇਮਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ
ਦੋ: ਮਤ ਤੁਮ ਮੁਝਕੋ ਕਰੋ ਪ੍ਰਨਾਮ॥ ਮੈਂਹੂ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਸੁਤਸਜਾਮ
ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਆਪਕੋ ਪੁਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਯਾ ਸੰਸਾਰਾ ਮੇਂ ਕੁਛ ਬਡਾਈ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮਨੇ ਹਮੇਂ ਭੂਖੇ ਜਾਨਦਯਾ ਕਰ ਬਨ ਮੇਂ ਆਨ ਸੁਧ ਲੀ, ਅਬ ਹਮ ਯਹਾਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਆ ਪਹੁਨਾਈ ਕਰੇਂ॥

ਚੌ: ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨਘਰਦੂਰਹਮਾਰਾ॥ ਕਿਸਬਿਧਆਦਰ ਕਰੇਂ ਤੁਮਾਰਾ
ਜੋ ਵਹਾਂ ਹੋਤੇ ਤੋ ਕੁਛ ਫਲ ਫੂਲ ਆਗੇ ਧਰਤੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਕਾਰਣ ਦੁਖ ਪਾਇ ਬਨ ਮੇਂ ਆਈਂ ਯਹਾਂ ਹਮ ਸੇ ਤੁਮਾਰੀ ਟਹਿਲ ਨ ਬਨੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਰਹਾ ਐਸੇ ਸਰਿਸ਼੍ਟਾਚਾਰ ਕਰ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਤੁਮੇਂ ਆਏ ਬੜੀ ਬੇਰ ਭਈ ਅਬ ਘਰ ਕੋ ਸਿਧਾਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੁਮਾਰੇ ਤੁਮਾਰੀ ਬਾਟ ਦੇਖਤੇ ਹੋਂਗੇ ਇਸਲੀਏ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਿਨ ਯੱਗ ਜਸੁਫਲ ਨਹੀ ਯਿਹ ਬਚਨ ਹਰਿ ਸੇ ਸੁਨ ਵੇ ਕਰ ਜੋੜ ਬੋਲੀਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਨੇ ਆਪਕੇ ਚਰਣਕਮਲ ਸੇ ਸਨੇਹ ਕਰ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਮਾਯਾ ਛੋੜੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਕਾ ਕਹਾ ਨ ਮਾਨਕਰ ਸਬ ਉਠ ਧਾਈਂ ਤਿਨਕੇ ਯਹਾਂ ਅਬ ਕੈਸੇ ਜਾਏ ਜੋ ਵੇ ਘਰ ਮੇਂ ਨ ਆਨੇ ਦੇਂ ਤੋ ਕਹਾਂ ਬਸੇਂ ਇਸਸੇ ਆਪਕੀ

ਸ਼ਰਨ ਮੇਂ ਰਹੇਂ ਸੋ ਭਲਾ ਔਰ ਨਾਥ ਏਕ ਨਾਰੀ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਸੇ ਆਵਤੀ ਥੀ ਤਿਸਕੇ ਪਤਿ ਨੇ ਰੋਕ ਰੱਖਾ ਤਬ ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਅਕੁਲਾ ਕਰ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਦੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹੰਸਕਰ ਹਰਿ ਨੇ ਤਿਸੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜੋ ਦੇਹ ਛੋੜ ਆਈ ਥੀ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁਨੋ, ਜੋ ਹਰਿ ਸੇ ਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸਕਾ ਬਿਨਾਸ਼ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਯਿਹ ਤੁਮ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਤੋ ਏਕ ਬਾਰ ਸਬ ਅਚੰਭੇ ਮੇਂ ਰਹੀਂ ਪੀਛੇ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਤਬ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਨੇ ਲਗੀਂ ਇਸ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਭੋਜਨ ਕਰ ਉਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਸਥਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਜੈ ਤੁਮਾਰੇ ਪਤਿ ਕੁਛ ਨ ਕਹੇਂਗੇ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਨੇਂ ਐਸੇ ਬੁਝਾਇਕੇ ਕਹਾ ਤਬ ਵੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਈਂ ਔਰ ਉਨਕੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਹਮਨੇ ਕਥਾ ਪੁਰਾਣ ਮੇਂ ਸੁਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਬੜਾ ਤਪ ਕੀਆ ਥਾ ਤਹਾਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਆ ਉਨੇਂ ਯਿਹ ਵਰ ਦੀਯਾ ਕਿ ਹਮ ਯਦੁ ਕੁਲ ਮੇਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਤੁਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਜਾਏਂਗੇ ਵਹੀ ਜਨਮ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਗ੍ਵਾਲਬਾਲੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਭੋਜਨ ਮੰਗਵਾ ਭੇਜਾ ਥਾ ਹਮਨੇ ਯਿਹ ਕਿਯਾ ਕੀਆ ਜੋ ਆਦਿਪੁਰਖ ਨੇ ਮਾਂਗਾ ਔ ਭੋਜਨ ਨ ਦੀਆ ॥

ਚੌਂ: ਯੱਗਜਧਰਮਜਾਕਾਰਣਠਏ ॥ ਤਿਨਕੇਸਨਮੁਖਆਜਨਭਏ

ਆਦਿਪੁਰਖਹਮਮਾਨੁਖਜਾਨਜੋ।ਨਹੀਂ ਬਚਨਗ੍ਰਾਲਨਕੋਮਾਨੋ
ਹਮਮੂਰਖਪਾਪੀਅਭਿਮਾਨੀ॥ ਕੀਨੀਦਯਾਨਹਰਿਗਤਿਜਾਨੀ
ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਹਮਾਰੀ ਮਤਿ ਔਰ ਇਸ ਯੱਗਯ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜੋ
ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਸੇਵਾ ਨ ਕਰੀ ਹਮਸੇ ਨਾਰੀ ਹੀ ਭਲੀ
ਕਿ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਜਪ ਤਪ ਯੱਗਯ ਬਿਨ ਕੀਏ ਸਾਹਸ ਕਰ ਜਾ ਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਏ ਔ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਉਨੇਂ ਭੋਜਨਦੀਯਾ
ਐਸੇ ਪਛਤਾਇ ਮਥੁਰੀਯੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ
ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਾ ਕਿ ਧੰਨਯ ਭਾਗ ਤੁਮਾਰੇ ਜੋ ਹਰਿ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰ ਆਈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਜੀਵਨ ਸੁਫਲ ਹੈ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਵ੍ਰਿਜਪਤਨੀ
ਯਾਚਨੋ ਨਾਮ ਚਤੁਰਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ
ਨੇ ਗਿਰਿ ਗੋਵਰਧਨ ਉਠਾਯਾ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਗਰਬ ਹਰਾ ਅਬ
ਸੋਈ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਕਿ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਵਾਸ਼ੀ
ਬਰਸਵੇਂ ਦਿਨ ਕਾਰਤਿਕ ਬਦੀ ਚੌਦਸ਼ ਕੋ ਨ੍ਹਾਇ ਧੋਇ ਕੇਸਰ
ਚੰਦਨ ਸੇ ਚੌਕ ਪੁਰਾਇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੀ ਮਿਠਾਈ ਔ ਪਕਵਾਨ
ਧਰ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਆ ਕਰੇਂ ਯਿਹ ਰੀਤਿ
ਉਨਕੇ ਯਹਾਂ ਪਰਮਪਰਾ ਸੇ ਚਲੀ ਆਤੀ ਥੀ ਜਿਸ ਸਮਯ ਵੁਹੀ
ਦਿਵਸ ਆਯਾ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੀ ਖਾਨੇ ਕੀ ਸਾਮਾ ਬਨਵਾਈ
ਔ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੇ ਭੀ ਘਰ ਪਰ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਭੋਜਨ ਕੀ ਹੋ
ਰਹੀ ਥੀ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆ ਮਾਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਾਂ ਜੀ ਆਜ

ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਜੋ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਹੈ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਇ, ਯਸੋਧਾ ਬੋਲੀ ਕਿ ਬੇਟਾ ਇਸ ਸਮਯ ਮੁਝੇ ਬਾਤ ਕਹਿਨੇ ਕਾ ਅਬਕਾਸ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਜਾ ਪੂਛੋ ਵੇ ਬੁਝਾਇ ਕਰ ਕਹੇਂਗੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਆਜ ਕਿਸ ਦੇਵਤਾ ਕੇ ਪੂਜਨੇ ਕੀ ਐਸੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਲੀਏ ਘਰ ਘਰ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਵੇ ਕੈਸੇ ਭੁਕਤਿ ਮੁਕਤਿ ਵਰ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਉਨਕਾ ਨਾਮ ਔਰ ਗੁਣ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ॥

ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਯਿਹ ਭੇਦ ਤੂਨੇ ਅਬਤਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਕਿ ਮੇਘੋਂ ਕੇ ਪਤਿ ਜੋ ਹੈਂ ਸੁਰਪਤਿ ਤਿਨਕੀ ਪੂਜਾ ਹੈ ਜਿਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਔ ਤ੍ਰਿਣ ਜਲ ਅੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਨ ਉਪਬਨ ਫੂਲਤੇ ਫਲਤੇ ਹੈਂ ਉਨਸੇ ਸਬ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਇੰਦ੍ਰ ਪੂਜਾ ਕੀ ਰੀਤਿ ਹਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਪੁਰਖਾਓਂ ਕੇ ਆਗੇ ਸੇ ਚਲੀ ਆਤੀ ਹੈ ਕੁਛ ਆਜ ਹੀ ਨਈ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੀ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਬੜੋਂ ਨੇ ਜਾਨੇ ਅਨਜਾਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ਤੋ ਕੀ, ਪਰ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਨ ਬੂਝਕਰ ਧਰਮ ਕਾ ਪੰਥ ਛੋੜ ਊਬਟ ਬਾਟ ਕਿਉਂ ਚਲਤੇ ਹੋ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮਾਨਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਭੁਕਤਿ ਮੁਕਤਿ ਕਾ ਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਔਰ ਉਸ ਸੇ ਰਿੱਧਿ ਸਿੱਧਿ

ਕਿਸਨੇ ਪਾਈ ਹੈ ਯੇਹ ਭ੍ਰਮ ਹੀ ਕਹੋ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਵਰ ਦੀਆ ਹੈ

ਹਾਂ ਏਕ ਬਾਤ ਯਿਹ ਕਿ ਤਪ ਯੱਗਜ ਕਰਨੇ ਸੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਰਾਜਾ ਬਨਾਇ ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ ਦੇ ਰੱਖਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਸੁਨੋ ਜਬ ਅਸੁਰੋਂ ਸੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਹਾਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਭਾਗ ਕੇ ਕਹੀਂ ਜਾ ਛਿਪਕਰ ਅਪਨੇ ਦਿਨ ਕਾਟਤਾ ਹੈ ਐਸੇ ਕਾਯਰ ਕੋ ਕਿਉਂ ਮਾਨੋਂ ਅਪਨਾ ਧਰਮ ਕਿਸ ਲੀਏ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਨੋਂ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਕੀਆ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਜੋ ਕਰਮ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਸੋਈ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਦਾਤਾ ਭਾਈ ਬੰਧੂ ਯਿਹ ਭੀ ਸਭ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਸੇ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਠ ਮਾਸ ਜੋ ਸੂਰਯ ਜਲ ਸੋਖਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਜਲ ਤ੍ਰਿਣ ਅੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਜੋ ਚਾਰੋਂ ਬਰਣ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮਣ, ਖੱਤ੍ਰੀ, ਬੈਸ਼ਜ, ਸ਼ੂਦ੍ਰ, ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਭੀ ਏਕ ਏਕ ਕਰਮ ਲਗਾ ਦੀਆ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੋ ਬੇਦ ਬਿੱਦਯਾ ਪੜ੍ਹੇਂ ਖੱਤ੍ਰੀ ਸਬਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੈਂ ਬੈਸ਼ਜ ਖੇਤੀ ਬਨਜ ਔ ਸ਼ੂਦ੍ਰ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹੇਂ॥

ਪਿਤਾ ਹਮ ਬੈਸ਼ਜ ਹੈਂ ਗਾਏਂ ਬਢੀਂ ਇਸ ਸੇ ਗੋਕੁਲ ਹੂਆ ਤਿਸੀ ਸੋਂ ਨਾਮ ਗੋਪ ਪੜ ਗਿਆ ਹਮਾਰਾ ਯਹੀ ਕਰਮ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਬਨਜ ਕਰੈਂ ਔਰ ਗੋਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹੈਂ ਬੇਦ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੀ ਕੁਲ ਰੀਤਿ ਨ ਛੋੜੀਏ ਜੋ ਲੋਗ ਅਪਨਾ ਧਰਮ ਤਜ ਔਰ ਕਾ ਧਰਮ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੁਲ ਬਧੂ ਹੋ ਪਰ ਪੁਰਖ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਇਸਸੇ ਅਬ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ

ਛੋੜਦੀਜੇ ਔ ਬਨ ਪਰਬਤ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਜੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮ ਬਨ ਬਾਸ਼ੀ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਰਾਜਾ ਵੇ ਹੀ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕੇ ਰਾਜਜ ਮੇਂ ਹਮ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੇਂ ਛੋੜ ਔਰ ਕੋ ਪੂਜਨਾ ਹਮੇਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਸਬ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਅੰਨ ਲੇ ਚਲੋ ਔਰ ਗੋਵਰਧਨ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਉਠ ਕਰ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗੋਪ ਅਥਾਈ ਪਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਸਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਹੀ ਬਾਤੈਂ ਉਨੇਂ ਸੁਨਾਈਂ ਵੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੱਚ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਬਾਲਕ ਜਾਨ ਉਸਕੀ ਬਾਤ ਮਤ ਟਾਲੋ ਭੁਲਾ ਤੁਮ ਹੀ ਬਿਚਾਰੋ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਹਮ ਕਿਸ ਲੀਏ ਉਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਾਲਤਾ ਹੈ ਉਸਕੀ ਤੋ ਪੂਜਾ ਹੀ ਭੁਲਾਈ ॥

ਚੌਃ ਹਮੇਂ ਕਹਾ ਸੁਰਪਤਿ ਸੋਂ ਕਾਜ॥ ਪੂਜੇਂ ਬਨ ਸਰਿਤਾ ਗਿਰ ਰਾਜ
ਐਸੇ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸਬ ਗੋਪੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ॥

ਦੋਃ ਭਲੋ ਮਤੋ ਕਾਨ੍ਹਰ ਦੀਯੋ, ਤੁਜੀਯੇ ਸਗਰੇ ਦੇਵ
ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਬੜੋ, ਤਾਕੀ ਕੀਜੇ ਸੇਵ

ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਗਾਉਂ ਮੇਂ ਢੰਡੋਰਾ ਫਿਰਵਾਇ ਦੀਆ ਕਿ ਕਲ ਹਮ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਚਲ ਕਰ ਗੋਵਰਧਨ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇਂਗੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੇ ਲੀਏ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਾਈ ਬਨੀ ਹੈ ਸੋ ਸਬ ਲੇ ਲੇ ਭੋਰ ਹੀ ਗੋਰਵਧਨ ਪੈ ਜਾਈਓ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਕਲ

ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਭੋਰ ਕੇ ਤੜਕੇ ਹੀ ਉਠ ਸ਼ਨਾਨ ਧਯਾਨ ਕਰ ਸਬ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਝਾਲੋਂ, ਪਰਾਤੋਂ, ਥਾਲੋਂ, ਡਾਲੋਂ, ਹਰਾਡੋਂ, ਚਰੁਯੋਂ, ਮੇਂ ਭਰ ਗਾੜੋਂ ਵਹਿੰਗੀਓਂ ਪਰ ਰਖਵਾਇ ਰਖਵਾਇ ਕਰ ਗੋਵਰਧਨ ਕੋ ਚਲੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਭੀ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਸਾਮਾ ਲੇ ਸਬ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਔਰ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਸਬ ਮਿਲ ਮਿਲ ਗੋਵਰਧਨ ਪਹੁੰਚੇ ॥

ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਪਰਬਤ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਝਾੜ ਬੁਹਾਰ ਜਲ ਛਿੜਕ ਘੇਬਰ, ਬਾਬਰ, ਜਲੇਬੀ, ਲੱਡੂ, ਖ਼ੁਰਮੇਂ, ਇਮਿਰਤੀ ਫੇਨੀ, ਪੇੜੇ, ਬਰਫ਼ੀ, ਖਾਜੇ, ਗੁਝੇ, ਮਠਰੀ, ਸੀਰਾ, ਪੂਰੀ, ਕਚੌਰੀ ਆਦਿ ਪਕਵਾਨ ਔ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਭੋਜਨ ਬਜੰਜਨ ਸੰਧਾਨੇ ਚੁਨ ਚੁਨ ਰੱਖ ਦੀਏ ਇਤਨੇ ਕਿ ਜਿਨ ਸੇ ਪਰਬਤ ਛਿਪਗਿਯਾ ਔਰ ਊਪਰ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਇ ਬਰਣ ਬਰਣ ਕੇ ਪਾਟਾਂਬਰ ਤਾਨ ਦੀਏ ॥

ਤਿਸ ਸਮਯ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਗਿਰ ਐਸਾ ਸੁਹਾਵਨਾ ਲਗਤਾ ਥਾ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਗਹਿਨੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਾਇ ਨਖਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰਾ ਹੋਇ ਔਰ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪੁਰੋਹਿਤ ਬੁਲਾਇ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰੋਲੀ, ਅੱਛਤ, ਪੁਸ਼ਪ, ਚੜ੍ਹਾਇ ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨਈਬੇਦਯ ਕਰ ਪਾਨ ਸੁਪਾਰੀ ਦਖਿਣਾ ਧਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਸ਼ੁੱਧ ਮਨ ਸੇ ਗਿਰ ਰਾਜ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰੋ ਤੋ ਵੇ ਆਪ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਭੋਜਨ ਕਰੇਂ ॥

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਯੂੰ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਜਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਕਰ ਜੋੜ ਨਧਨ ਮੂੰਧ ਧਜਾਨ ਲਗਾਇ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਿਸਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਉਧਰ ਤੋ ਅਤਿ ਮੋਟੀ ਭਾਰੀ ਦੂਸਰੀ ਦੇਹ ਧਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਹਾਥ ਪਾਂਵ ਕਰ ਕਮਲ ਨੈਨ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ ਪਰ ਮੁਕਟ ਧਰੇ ਬਨ ਮਾਲ ਗਰੇ ਪੀਤ ਬਸਨ ਔ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰੇ ਮੂੰਹ ਪਸਾਰੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਪਰਬਤ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਨਿਕਲੇ ਔਰ ਇਧਰ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨੇ ਦੂਸਰੇ ਰੂਪ ਕੋ ਦੇਖ ਸਬ ਸੇ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਦੇਖੋ ਗਿਰ ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਜਿਸਕੀ ਪੂਜਾ ਤੁਮਨੇ ਜੀ ਲਗਾਇ ਕਰੀ ਹੈ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿ ਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀਨੇ ਗਿਰਿ ਰਾਜ ਕੋ ਦੰਡਵਤ ਕੀ ਉਨਕੀ ਦੇਖਾ ਦੇਖੀ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਸ ਭਾਂਤ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਕਬ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਥਾ ਹਮ ਬ੍ਰਿਥਾ ਉਸਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਕਿਆ ਜਾਨੀਏ ਪੁਰਖਾਓਂ ਨੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰਤੱਖਜ ਦੇਵ ਕੋ ਛੋੜ ਕਿਓਂ ਇੰਦ੍ਰ ਮਾਨਾ ਥਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥

ਯੂੰ ਸਬ ਬਤਰਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਬੋਲੇ ਅਬ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੋ ਜੋ ਭੋਜਨ ਲਾਏ ਹੋ ਸੋ ਖਿਲਾਓ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਖਟ ਰਸ ਭੋਜਨ ਥਾਲ ਪਰਾਤੋਂ ਮੇਂ ਭਰ ਭਰ ਉਠਾਇ ਲਗੇ ਦੇਨੇ ਔਰ ਗੋਵਰਧਨ ਨਾਥ ਹਾਥ ਬਢਾਇ ਬਢਾਇ ਲੇ ਲੇ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਜਿਤਨੀ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਨੰਦ ਸਮੇਤ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ ਲੇ ਗਏ ਥੇ ਸੋ ਖਾਈ ਤਬ ਵੁਹ

ਮੂਰਤਿ ਪਰਬਤ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਇਸ ਭਾਂਤ ਅਦਭੁਤ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਪਰਬਤ ਕੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਗੋਵਰਧਨ ਸੇ ਖੇਲਤੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਏ ਤਿਸ ਕਾਲ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਬਧਾਏ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਬ ਗਾਇ ਬਛੜੋਂ ਕੋ ਰੰਗ ਰੰਗ ਉਨ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਗੰਡੇ ਘੰਟਾਲੀਆਂ ਘੁੰਘਰੂ ਬਾਂਧ ਬਾਂਧ ਨਜਾਰੇ ਹੀ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ.

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਵਰਧਨ ਪੂਜਨੋ
ਨਾਮ ਪੰਚਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੫

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨ ਬੋਲੇ ॥

ਦੋ: ਸੁਰਪਤਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਤਜੀ, ਕਰਿ ਪਰਬਤ ਕੀ ਸੇਵ
ਤਬਹਿ ਇੰਦ੍ਰ ਮਨ ਕੋਪਿਕੈ, ਸਬੈ ਬੁਲਾਏ ਦੇਵ

ਜਬ ਸਾਰੇ ਦੇਵਤਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਤਬ ਵੁਹ ਉਨ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਕਲ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਪੂਜਾ ਕਿਸ ਕੀ ਥੀ ਇਸ ਬੀਚ ਨਾਰਦ ਜੀ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇ ਤੋ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮੈਂ ਸਬ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਪਰ ਏਕ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਨੰਦ ਕੇ ਏਕ ਬੇਟਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਹਾ ਸਬ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਪੂਜਾ ਮੇਟ ਕਲ ਸਬ ਸੇ ਪਰਬਤ ਪੁਜਵਾਯਾ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੇ ਧਨ ਬੜ੍ਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਉਨੇਂ ਅਤਿ ਗਰਬ ਹੂਆ ਹੈ ॥

ਚੌ: ਜਪਤਪਯੱਗਤਜਯੋਇਨਮੇਰੋ॥ ਕਾਲਦਰਿਦ੍ਰਬੁਲਾਯੋਨੇਰੋ

ਮਾਨੁਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਵ ਕੈ ਮਾਨੈ ॥ ਤਾਕੀ ਬਾਤੈਂ ਸਾਚੀ ਜਾਨੈ ਵੁਹ ਬਾਲਕ ਮੂਰਖ ਅਗਜਾਨ ॥ ਬਹੁ ਬਾਦੀ ਰਾਖੈ ਅਭਿਮਾਨ ਐਸੇ ਬਕ ਭਕ ਖਿਜਲਾਇ ਕਰ ਸੁਰਪਤਿ ਨੇ ਮੇਘਪਤਿ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਭੇਜਾ ਵੁਹ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਡਰਤਾ ਕਾਂਪਤਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨ-ਮੁਖ ਆ ਖੜਾ ਹੂਆ ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ ਤੇਹ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਭੀ ਅਪਨਾ ਸਭ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਓ ਔਰ ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਸਮੇਤ ਬ੍ਰਿਜ ਮੰਡਲ ਕੋ ਬਰਖ ਕੇ ਬਹਾਓ ਐਸਾ ਕਿ ਕਹੀਂ ਗਿਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਔਰ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਰਹੇ ॥

ਇਤਨੀ ਆਗਜਾ ਪਾਇ ਮੇਘਪਤਿ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੂਆ ਔਰ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਆਇ ਬੜੇ ਮੇਘੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਸੁਨੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਜਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੰਡਲ ਕੋ ਬਰਖ ਕੇ ਬਹਾ ਦੋ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸਬ ਮੇਘ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਦਲ ਬਾਦਲ ਲੇ ਲੇ ਮੇਘ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਉਸਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਿਜਮੰਡਲ ਕੋ ਘੇਰ ਲੀਆ ਔਰ ਗਰਜ ਗਰਜ ਬੜੀ ਬੜੀ ਬੂੰਦੋਂ ਸੇ ਲਗਾ ਮੂਸਲਧਾਰ ਜਲ ਬਰਸਾਵਣੇ ਔਰ ਅੰਗੁਲੀ ਸੇ ਗਿਰ ਕੋ ਬਤਾਵਣੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਐਸੇ ਚਹੂੰ ਓਰ ਸੇ ਘਨਘੋਰ ਘਟਾ ਅਖੰਡ ਜਲ ਬਰਸਾਨੇ ਲਗੀਂ ਤਬ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗੁਆਲ ਬਾਲ ਭਯ ਖਾਇ ਭਾਗਤੇ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਇਸ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲਯ ਕੇ ਜਲ

ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਂਗੇ ਤਬ ਤੋ ਤੁਮਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਮੇਟ ਪਰਬਤ
ਪੁਜਵਾਯਾ ਅਬ ਬੇਗ ਉਸਕੋ ਬੁਲਾਈਏ ਜੋ ਆਇ ਰੱਖਯਾ ਕਰੇ
ਨਹੀਂ ਤੋ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਨਗਰ ਸਮੇਤ ਸਬ ਡੂਬ ਮਰਤੇ ਹੈਂ
ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਔਰ ਸਬਕੋ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ
ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ
ਗਿਰਿਰਾਜ ਅਭੀ ਆਇ ਤੁਮਾਰੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯੂੰ ਕਹਿ
ਗੋਵਰਧਨ ਕੋ ਤੇਜ ਸੇ ਤਪਾਇ ਅਗਨਿ ਸਮ ਕੀਯਾ ਔਰ ਬਾਏਂ
ਹਾਥ ਕੀ ਉਂਗਲੀ ਪਰ ਉਠਾਇ ਲੀਆ ਉਸਕਾਲ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ
ਬਾਸ਼ੀ ਅਪਨੇ ਢੋਟੋਂ ਸਮੇਤ ਆ ਉਸਕੇ ਨੀਚੇ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔਰ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਅਚਰਜ ਕਰ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ

ਚੌ: ਹੈਕੋਊ ਆਦਿਪੁਰਖ ਅਵਤਾਰੀ॥ ਦੇਵਨ ਹੂੰਕੋ ਦੇਵ ਮੁਰਾਰੀ
ਮੋਹਨਮਾਨੁਖਕੈਸੋਭਾਈ॥ਅੰਗੁਲੀਪਰਕਯੋਂਗਿਰਠਹਿਰਾਈ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਿਨੇ
ਲਗੇ ਕਿ ਉਧਰ ਤੋ ਮੇਘ ਪਤਿ ਅਪਨਾ ਦਲ ਲੀਏ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ
ਮੂਸਲਾਧਾਰ ਬਰਖਾਤਾ ਥਾ ਔਰ ਇਧਰ ਪਰਬਤ ਪੈ ਗਿਰਿ
ਛਨਾਕ ਤਵੇ ਕੀ ਬੂੰਦ ਹੋ ਜਾਤਾ ਥਾ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਇੰਦ੍ਰ
ਭੀ ਕੋਪ ਕਰ ਆਪ ਚਢ ਆਯਾ ਔਰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਸੀ ਭਾਂਤ
ਸਾਤ ਦਿਨ ਬਰਖਾ ਪਰ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਏਕ ਬੂੰਦ ਭੀ
ਨ ਪੜੀ ਜਬ ਸਬ ਜਲ ਨਿਬੜਾ ਤਬ ਮੇਘੋਂ ਨੇ ਆ ਹਾਥ ਜੋੜ
ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਜਿਤਨਾ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲਯ ਕਾ ਜਲ ਥਾ ਸਬਕਾ ਸਬ
ਹੋਚੁਕਾ ਅਬ ਕਿਆ ਕਰੇਂ ਯੂੰ ਸੁਨ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਗਯਾਨ

ਧਯਾਨਸੇ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਆਦਿਪੁਰਖਨੇ ਅਵਤਾਰਲੀਆਨਹੀਂ ਤੋ ਕਿਸਮੇਂ ਇਤਨੀ ਸਾਮਰੱਥਯ ਥੀ ਜੋ ਗਿਰਿ ਧਾਰਨ ਕਰ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਰੱਖ੍ਯਾ ਕਰਤਾ ਐਸੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਪਛਤਾ ਪਛਤਾ ਮੇਘੋਂਸਮੇਤ ਇੰਦ੍ਰ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗਿਯਾ ਔਰ ਬਾਦਲ ਉਘੜ ਉਘੜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਤਬ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਗਿਰਿ ਉਤਾਰ ਧਰੀਏ ਮੇਘ ਜਾਤਾ ਰਹਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀਨੇ ਪਰਬਤ ਜਹਾਂ ਕਾ ਤਹਾਂ ਰੱਖ ਦੀਆ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬ੍ਰਿਜ
ਰੱਖਣੋ ਨਾਮ ਖਟਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੬

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜਦ ਹਰਿ ਨੇ ਗਿਰਿ ਕਰ ਸੇ ਉਤਾਰ ਧਰਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਸਬ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗੋਪ ਤੋ ਇਸ ਅਦਭੁਤ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਯੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਸ਼ਕਤਿ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲਯ ਸੇ ਆਜ ਬ੍ਰਿਜ ਮੰਡਲ ਬਚਾਯਾ ਤਿਸੇ ਹਮੇਂ ਨੰਦ ਸੁਤ ਕੈਸੇ ਕਹੇਂਗੇ ਹਾਂ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਮਹਾਂ ਤਪ ਕੀਆ ਥਾ ਇਸੀ ਸੇ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਆ ਇਨਕੇ ਘਰ ਜਨਮ ਲੀਆ ਹੈ ਔਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਆਇ ਆਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਗਲੇ ਮਿਲ ਮਿਲ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭੱਯਾ ਤੂਨੇ ਇਸ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਸੇ ਹਾਥ ਪਰ ਕੈਸੇ ਐਸੇ ਭਾਰੀ ਪਰਬਤ ਕਾ ਬੋਝ ਸੰਭਾਲਾ ਔਰ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹਿਰਦਯ ਲਗਾਇ ਹਾਥ ਦਾਬ ਅੰਗੁਲੀ ਚਟਕਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਸਾਤ ਦਿਨ ਗਿਰਿ ਕਰ

ਪਰ ਰੱਖਾ ਹਾਥ ਦੁਖਤਾ ਹੋਗਾ ਔਰ ਗੋਪੀ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਪਾ
ਪਿਛਲੀ ਸਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਆਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਚੌ: ਯਿਹ ਜੋ ਬਾਲਕ ਪੂਤ ਤਿਹਾਰੋ॥ ਚਿਰੰਜੀਵਬ੍ਰਿਜਕੋਰਖਵਾ
ਦਾਨਵਦੈਤਜਅਸੁਰਸੰਘਾਰੇ॥ ਕਹਾਂਕਹਾਂਬ੍ਰਿਜਜਨਨਉਬਾ
ਜੈਸੀਕਹੀਗਰਗਰਿਖਿਰਾਈ॥ ਸੋਇਸੋਇਬਾਤਹੋਤਹੈਆਇ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ
ਸਪਤ ਬਿੰਸੋ ਅਧਜਾਇ ੨੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗਾਇ ਔ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਛਾਕ ਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਬੇਣੁ ਬਜਾਤੇ ਔਰ ਮਧੁਰ ਮਧੁਰ ਸੁਰ ਸੇ ਗਾਤੇ ਜੋ ਧੇਨੁ ਚਰਾਵਨ ਬਨ ਕੋ ਚਲੇ ਤੋ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਸਕਲ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਕਾਮਧੇਨੁ ਕੋ ਆਗੇ ਕੀਏ ਐਰਾਵਤ ਹਾਥੀ ਪਰ ਚਢਾ ਸੁਰਲੋਕ ਸੇ ਚਲਾ ਚਲਾ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਆਇ ਬਨ ਕੀ ਬਾਟ ਰੋਕ ਖੜਾ ਹੂਆ ਜਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਉਸੇ ਦੂਰ ਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦੀਏ ਤਬ ਗਜ ਸੇ ਉਤਰ ਕਰ ਨੰਗੇ ਪਾਵੋਂ ਗਲੇ ਮੇਂ ਕਪੜਾ ਡਾਲੇ ਥਰਥਰ ਕਾਂਪਤਾ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਗਿਰ ਔਰ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਰੋ ਰੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੇ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਮੁਝ ਪਰ ਦਯਾ ਕਰੋ ॥

ਚੌ: ਮੈਂ ਅਭਿਮਾਨ ਗਰਬ ਅਤਿ ਕੀਯਾ॥ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ
ਮੇਂ ਮਨ ਦੀਯਾ॥ ਧਨ ਮਦ ਕਰ ਸੰਪਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨਾ॥
ਭੇਦ ਨ ਕਛੂ ਤੁਮਾਰਾ ਜਾਨਾ॥ ਤੁਮ ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਸਬਕੇ

ਈਸ਼ ॥ ਔਰ ਦੂਸਰੋ ਕੋ ਜਗਦੀਸ਼ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ
ਆਦਿ ਵਰਦਾਈ ॥ ਤੁਮਰੀ ਦਈ ਸੰਪਦਾ ਪਾਈ ॥
ਜਗਤ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਨਿਗਮ ਨਿਵਾਸੀ ॥ ਸੇਵਤ ਤੁਮ
ਕਮਲਾ ਭਈ ਦਾਸੀ ॥ ਜਗ ਕੇ ਹੇਤ ਲੇਤ ਅਵਤਾਰ॥
ਤਬ ਤਬ ਹਰਤ ਭੂਮਿ ਕੋ ਭਾਰ ॥ ਦੂਰ ਕਰੋ ਸਭ ਚੂਕ
ਹਮਾਰੀ ॥ ਅਭਿਮਾਨੀ ਮੂਰਖ ਹੋਂ ਭਾਰੀ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਦੀਨ ਹੋ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰੀ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਦਯਾਲੁ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਬ ਤੋ ਤੂੰ ਕਾਮਧੇਨੁ ਕੇ ਸਾਥ ਆਯਾ ਇਸ ਸੇ ਤੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕੀਆ ਪਰ ਫਿਰ ਗਰਬ ਮਤ ਕੀਜੋ ਕਯੋਂਕਿ ਗਰਬ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗਯਾਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੁਮਤਿ ਬੜ੍ਹਤੀ ਹੈ ਉਸੀ ਸੇ ਅਪਮਾਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਠਕੇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਔਰ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਧਰ ਚਰਣਾ-ਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰੀ ਤਿਸ ਸਮਯ ਗੰਧਰਬ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਐਸਾ ਸਮਾ ਹੂਆ ਕਿ ਮਾਨੋ ਫਿਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਜਬ ਪੂਜਾ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਇੰਦ੍ਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਗ ।ਦੀ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਕਾਮਧੇਨੁ ਸਮੇਤ ਅਪਨੇ ਪੁਰ ਜਾਓ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਕਾਮਧੇਨੁ ਔ ਇੰ੍ਰ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰ ਲੋਕ ਕੋ ਗਏ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਗਊ

ਚਰਾਇ ਸਾਂਝ ਹੂਏ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਲੀਏ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਏ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਜਾਇ ਕਹਾ ਆਜ ਹਮਨੇ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਬਨ ਮੇਂ ਕੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਯਿਹ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕਥਾ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮੇਂ ਸੁਨਾਈ ਇਸਕੇ ਸੁਨਨੇ ਔ ਸੁਨਾਨੇ ਸੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ ਚਾਰੋਂ ਪਦਾਰਥ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਇੰਦ੍ਰ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਅਸ਼੍ਹਾ ਬਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੨੮

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸੰਯਮ ਕਰ ਏਕਾਦਸ਼ੀ ਬ੍ਰਤ ਕੀਆ ਦਿਨ ਤੋ ਸ਼ਨਾਨ ਧਯਾਨ ਭਜਨ ਜਪ ਪੂਜਾ ਮੇਂ ਕਾਟਾ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰੀ ਜਾਗਰਣ ਮੇਂ ਬਿਤਾਈ ਜਬ ਛੇ ਘੜੀ ਰਾਤ ਰਹੀ ਔ ਦ੍ਵਾਦਸ਼ੀ ਭਈ ਤਬ ਉਠਕੇ ਦੇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰ ਭੋਰ ਹੂਆ ਜਾਨ ਧੋਤੀ ਅੰਗੋਛਾ ਝਾਰੀ ਲੇ ਯਮੁਨਾ ਨ੍ਹਾਨੇ ਚਲੇ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਕਈ ਏਕ ਗ੍ਵਾਲ ਭੀ ਹੋ ਲੀਏ ਤੀਰ ਪਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਕਪੜੇ ਉਤਾਰ ਨੰਦ ਜੀ ਜੋ ਨੀਰ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਤੋ ਬਰੁਣ ਕੇ ਸੇਵਕ ਜੋ ਜਲ ਕੀ ਚੌਕੀ ਦੇਤੇ ਥੇ ਕਿ ਕੋਈ ਰਾਤ ਕੋ ਨ੍ਹਾਨੇ ਨ ਪਾਵੇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਜਾ ਬਰੁਣ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋਈ ਇਸ ਸਮਯ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਹਮੇਂ ਕਿਆ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਬਰੁਣ ਬੋਲਾ ਉਸੇ ਅਭੀ ਪਕੜ ਲਾਓ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸੇਵਕ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਨੰਦ ਜੀ ਸ਼੍ਨਾਨ ਕਰ ਜਲ ਮੇਂ ਖੜੇ

ਜਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਅਚਾਨਕ ਨਾਗਫਾਸ ਡਾਲ ਨੰਦਜੀ ਕੋ ਬਰੁਣ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇਗਏ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਗ੍ਵਾਲ ਗਏ ਥੇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਕੋ ਬਰੁਣ ਕੇ ਗਣ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਸੇ ਪਕੜ ਬਰੁਣਲੋਕ ਕੋ ਲੇ ਗਏ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਧਾਏ ਔ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਬਰੁਣ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ॥

ਚੌਃ ਸੁਫਲ ਜਨਮ ਹੈ ਆਜ ਹਮਾਰੋ॥ ਪਾਯੋ ਯਦੁਪਤਿ ਦਰਸ਼ ਤੁਮਾਰੋ॥ ਕੀਜੈ ਦੋਖ ਦੂਰ ਸਭ ਮੇਰੇ ॥ ਨੰਦ ਪਿਤਾ ਇਸ ਕਾਰਣ ਘੇਰੇ॥ ਤੁਮਕੋ ਸਭ ਕੇ ਪਿਤਾ ਬਖਾਨੇਂ ॥ ਤੁਮਰੇ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹਮ ਜਾਨੇਂ॥

ਰਾਤ ਕੋ ਨ੍ਹਾਤੇ ਦੇਖ ਅਨਜਾਨ ਗਣ ਪਕੜਲਾਏ ਭਲਾ ਇਸੀ ਕਾਰਣ ਮੈਨੇਂ ਆਪਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਅਬ ਦਯਾ ਕੀਜੈ ਮੇਰਾ ਦੋਖ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਨ ਲੀਜੈ ਐਸੇ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬਹੁਤਸੀ ਭੇਟ ਲਾਇ ਨੰਦ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਜਬ ਬਰੁਣ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਸਿਰ ਨਵਾਇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤਬ ਗੋਬਿੰਦ ਭੇਟ ਲੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸਾਥ ਕਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਏ ਇਨਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਆਇ ਮਿਲੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗੋਪੋਂ ਨੇ ਨੰਦਰਾਇ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮੇਂ ਬਰੁਣ ਕੇ ਗਣ ਕਹਾਂ ਲੇ ਗਏ ਥੇ ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਸੁਨੋ ਜੋਂ ਵੇ ਵਹਾਂ ਪਕੜ ਮੁਝੇ ਵਰਣ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇਗਏ ਤੋਂ ਹੀ ਗੋਬਿੰਦ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨੇਂ ਦੇਖ ਵੁਹ ਸਿੰਘਾਸਨ

ਸੇ ਉਤਰ ਪਾਉਂ ਪਰ ਗਿਰ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਹੇ ਨਾਥ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕੀਜੇ ਮੁਝ ਸੇ ਅਨਜਾਨੇ ਯਿਹ ਦੋਖ ਹੂਆ ਸੋ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਨ ਲੀਜੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਗੋਪ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਤੋ ਯਿਹ ਤਭੀ ਜਾਨਾ ਥਾ ਕਿ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਗੋਵਰਧਨ ਧਾਰਨ ਕਰ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੀ ਕਿ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਦਿ-ਪੁਰਖ ਨੇ ਆਇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥

ਐਸੇ ਆਪਸਮੇਂ ਬਤਰਾਇ ਫਿਰ ਸਬ ਗੋਪੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਨੇ ਹਮੇਂ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਭਰ-ਮਾਯਾ ਪਰ ਅਬ ਸਬ ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਦ ਪਾਯਾ ਤੁਮ ਹੀ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਦਯਾਕਰ ਵ੍ਰਹ ਹਮੇਂ ਬੈਕੁੰਠ ਦਿਖਾਈਏ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਬੈਕੁੰਠ ਰਚ ਉਨੇਂ ਬ੍ਰਿਜ ਹੀ ਮੇਂ ਦਿਖਾਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਗਯਾਨ ਹੂਯਾ ਤੋ ਕਰ ਜੋੜ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਕੇ ਬੋਲੇ ਹੇ ਨਾਥ ਤੁਮਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਹਮ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਪਰ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਜ ਹਮਨੇ ਯਿਹ ਜਾਨਾ ਕਿ ਤੁਮ ਨਾਰਾਯਣ ਹੋ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਆਏ ਹੋ, ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤਬੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਮੋਹਿਤ ਕਰ ਜੋ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਥੀ ਸੋ ਉਠਾਇ ਲੀ ਔ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਫੈਲਾ ਦੀ ਤੋ ਸਬ ਗੋਪੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਾ ਜਾਨ ਔਰ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਭੀ

ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੀ ਕਰ ਮਾਨਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬਰੁਣ ਲੋਕ ਗਮਨ
ਬੈਕੁੰਠ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਨਾਮ ਏਕੋਨਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ੨੯

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ॥

ਦੋਹਰਾ ਜੈਸੇ ਹਰਿ ਗੋਪਿਨ ਸਹਿਤ, ਕੀਨੋ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ
ਅਬ ਪੰਚਾ ਧਯਾਈ ਕਹੌਂ ਜੈਸੋ ਬੁੱਧਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਚੀਰ ਹਰੇ ਥੇ ਤਬ ਗੋਪੀਓਂ ਕੋ ਯਿਹ ਬਚਨ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਹਮ ਕਾਰਤਿਕ ਮਹੀਨੇ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਕਰੇਂਗੇ ਤਭੀ ਸੇ ਗੋਪੀ ਰਾਸ ਕੀ ਆਸ ਕੀਏ ਮਨ ਮੇਂ ਉਦਾਸ ਰਹੇਂ ਔਰ ਨਿਤ ਉਠ ਕਾਰਤਿਕ ਮਾਸ ਹੀ ਕੋ ਮਨਾਯਾ ਕਰੇਂ ਦੇਵੀ, ਉਨਕੇ ਮਨਾਤੇ ਮਨਾਤੇ ਸੁਖਦਾਈ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਆਈ

ਚੌ: ਲਾਗਯੋ ਜਬਤੇ ਕਾਰਤਿਕ ਮਾਸ॥ ਘਾਮ ਸੀਤ ਬਰਖਾ
ਕੇ ਨਾਸ॥ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਸਰਵਰ ਭਰ ਰਹੇ॥ ਫੂਲੇ
ਕੰਜ ਹੋਏ ਡਹਡਹੇ ॥ ਕੁਮਦ ਚਕੋਰ ਕੰਤ ਕਾਨਿਨੀ ॥
ਫੂਲਹਿ ਦੇਖ ਚੰਦ੍ਰ ਯਾਮਿਨੀ॥ ਚਕਈ ਮਲਨ ਕਮਲ
ਕੁਮਲਾਨੇ॥ ਜੇ ਨਿਜ ਮਿੱਤ੍ਰ ਭਾਨੁ ਕੋ ਮਾਨੇ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾਰਤਿਕ ਪੂਨੋਂ ਕੀ ਰਾਤ ਕੋ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਬਾਹਰ ਆਏ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਨਿਰਮਲ ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਤਾਰੇ ਛਿਟਕ ਰਹੇ ਹੈਂ ਚਾਂਦਨੀ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੀਤਲ ਸੁਗੰਧ ਸਹਿਤ ਮੰਦ ਗਤਿ ਪਵਨ ਬਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਸਘਨ ਬਨ ਕੀ

ਛਬਿ ਅਧਿਕ ਹੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਐਸਾ ਸਮਯ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਉਨਕੇ
ਮਨ ਮੇਂ ਆਯਾ ਕਿ ਹਮ ਨੇ ਗੋਪੀਓਂ ਕੋ ਯਿਹ ਬਚਨ ਦੀਆ ਹੈ
ਜੋ ਸਰਦ ਰਿਤੁ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਕਰੇਂਗੇ ਸੋ ਪੂਰਾ ਕੀਆ
ਚਾਹੀਏ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਬਾਂਸੁਰੀ ਬਜਾਈ
ਬੰਸੀ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀ ਬਿਰਹ ਕੀ ਮਾਰੀ ਕਾਮਾ-
ਤੁਰ ਹੋਇ ਅਤਿ ਘਬਰਾਈਂ ਨਿਦਾਨ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਮਾਯਾ ਛੋੜ ਕੁਲ
ਕਾਨ ਪਟਕ ਗ੍ਰਿਹ ਕਾਜ ਤਜ ਹੜਬੜਾਇ ਉਲਟਾ ਪੁਲਟਾ
ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਉਠ ਧਾਈਂ ਏਕ ਗੋਪੀ ਜੋ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਪਾਸ
ਸੇ ਉਠ ਚਲੀ ਤੋ ਉਸਕੇ ਪਤਿ ਨੇ ਬਾਟ ਮੇਂ ਜਾ ਰੋਕਾ ਔ ਫੇਰ ਕਰ
ਘਰ ਲੇ ਆਯਾ ਜਾਨੇ ਨ ਦੀਆ ਤਬ ਵੁਹ ਹਰ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ
ਦੇਹ ਛੋੜ ਸਬ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਜਾ ਮਿਲੀ ਉਸਕੇ ਚਿੱਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ
ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕਤਿ ਗਤਿ ਦੀ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ
ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਗੋਪੀ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜਾਨ ਕੇ ਤੋ ਨਹੀਂ
ਮਾਨਾ ਕੇਵਲ ਬਿਖਯ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਭਜਾ ਵੁਹ ਮੁਕਤਿ ਕੈਸੇ
ਹੁਈ ਸੋ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਕੇ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ
ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਧਰਮਾਵਤਾਰ ਜੋ ਜਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੀ
ਮਹਿਮਾ ਅਨਜਾਨੇ ਭੀ ਗੁਨ ਗਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਨਿਸਸੰਦੇਹ ਭੁਕਤਿ
ਮੁਕਤਿ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬਿਨ ਜਾਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਏਗਾ ਵੁਹ ਭੀ
ਅਮਰ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ਵ ਜਾਨਕਰ ਪੀਏਗਾ ਉਸੇ ਭੀ ਵੁਹੀ ਗੁਣ
ਹੋਗਾ ਯਿਹ ਸਭ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਪਦਾਰਥ ਕਾ ਗੁਣ ਔਰ ਫਲ

ਬਿਨ ਹੂਏ ਰਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਹੀ ਹਰਿ ਭਜਨ ਕਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਭਾਵ ਸੇ ਭਜੇ ਮੁਕਤ ਹੋਏਗਾ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਦੋਃ ਜਪਮਾਲਾ ਛਾਪਾ ਤਿਲਕ, ਸਰੈ ਨ ਏਕੋ ਕਾਮ
ਮਨ ਬਾਚੇ ਨਾਚੇ ਬ੍ਰਿਥਾ, ਸਾਚੇ ਰਾਚੇ ਨਾਮ

ਔ ਸੁਨੋ ਜਿਨ ਨੇ ਜੈਸੇ ਭਾਵ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਮਾਨਕੇ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਸੋ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਤੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਰ ਭਜਾ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਪਤਿ ਜਾਨ ਕਰ ਸਮਝਾ ਕੰਸ ਨੇ ਭੈ ਕਰ ਭਜਾ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਕਰ ਜਪਾ ਪਾਂਡਵੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਰ ਜਾਨਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਨੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰ ਕਰ ਮਾਨਾ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਕਰ ਠਾਨਾ ਔ ਯੋਗੀ ਯਤੀ, ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਰ ਧਯਾਯਾ ਪਰ ਅੰਤ ਮੇਂ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਸਬਹੀ ਨੇ ਪਾਯਾ ਜੋ ਏਕ ਗੋਪੀ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਤਰੀ ਤੋ ਕਿਆ ਅਚਰਜ ਹੂਆ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਗਿਆ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਗੇ ਕਥਾ ਕਹੀਯੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕਾਲ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਝੁੰਡ ਲੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਸੇ ਧਾਇਕਰ ਜਾਇ ਮਿਲੀਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਚੌਮਾਸੇ ਕੀ ਨਦੀਆਂ ਬਹਿ ਕਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੋ ਜਾਇ ਮਿਲੇਂ ਉਸ ਸਮਯਕੇ ਬਨਾਵ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਬਿਹਾਰੀਲਾਲ ਕੀ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿ ਵੁਹ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰੇ ਨਟਵਰ ਭੇਖ ਧਰੇ ਐਸੇ ਮਨ ਭਾਵਨੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਵਨੇ ਲਗਤੇ ਥੇ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜਯੁਵਤੀਂ ਹਰਿ ਛਬ ਦੇਖਤੇ

ਹੀ ਛਕ ਰਹੀਂ ਤਬ ਮੋਹਨ ਉਨਕੀ ਖੇਮ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਰੂਖੇ ਹੋ
ਬੋਲੇ ਕਹੋ ਰਾਤ ਸਮਯ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕੀ ਬਿਰੀਆਂ ਭਯਾਵਨੀ ਬਾਟ
ਕਾਟ ਉਲਟੇ ਪੁਲਟੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਨੇ ਅਤਿ ਘਬਰਾਈ
ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਮਾਯਾ ਤਜ ਇਸ ਮਹਾਂਬਨ ਮੇਂ ਤੁਮ ਕੈਸੇ ਆਈ
ਐਸਾ ਸਾਹਸ ਕਰਨਾ ਨਾਰੀਕੋ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਕਹਾ ਹੈ
ਕਿ ਕਾਇਰ, ਕੁਮਤ, ਕੂਢ, ਕਪਟੀ, ਕਰੂਪ, ਕੋੜ੍ਹੀ, ਕਾਨਾ, ਅੰਧਾ,
ਲੂਲਾ, ਲੰਗੜਾ, ਦਰਿਦ੍ਰੀ, ਕੈਸਾਹੀ ਪਤਿ ਹੋ ਪਰ ਉਸੇ ਉਸਕੀ
ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਯੋਗਯ ਹੈ ਇਸੀ ਮੇਂ ਉਸਕਾ ਕਲਯਾਣ ਹੈ ਔਰ
ਜਗਤ ਮੇਂ ਬੜਾਈ ਹੈ ਕੁਲਵੰਤੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ
ਪਤਿ ਕੋ ਖਿਣ ਭਰ ਨ ਛੋੜੇ ਔਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੇ ਪੁਰਖ ਕੋ
ਛੋੜ ਪਰ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਨਰਕ
ਪਾਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਤੁਮਨੇ ਆਇ ਸਘਨ
ਬਨ ਨਿਰਮਲ ਚਾਂਦਨੀਔ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇਖੀ ਅਬ
ਘਰ ਜਾਇ ਮਨ ਲਗਾਇ ਕੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਇਸੀਮੇਂ ਤੁਮਾਰਾ
ਸਬ ਭਾਂਤ ਭਲਾ ਹੈ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ
ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗੋਪੀ ਏਕ ਬਾਰ ਤੋ ਅਚੇਤ ਹੋ ਅਪਾਰ ਸੋਚ
ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਪੜੀਂ ਪੀਛੇ ॥

ਚੌਃ ਨੀਚੇ ਚਿਤੈ ਉਸਾਸੇਂ ਲਈਂ॥ ਪਦ ਨਖ ਤੇ ਭੂ ਖੋਦਤ ਭਈਂ॥
ਯੌਂ ਦ੍ਰਿਗ ਸੋਂ ਛੂਟੀ ਜਲ ਧਾਰਾ॥ ਮਾਨੋ ਟੂਟੇ ਮੋਤੀ ਹਾਰਾ॥

ਨਿਦਾਨ ਦੁਖ ਸੇ ਘਬਰਾਇ ਰੋ ਰੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਅਹੋ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਮ ਬੜੇ ਠੱਗ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਬੰਸੀ ਬਜਾਇ ਅਚਾਨਕ

ਹਮਾਰਾ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਮਨ ਧਨ ਹਰ ਲੀਆ ਅਬ ਨਿਰਦਯ ਹੋਇ ਕਪਟ ਕਰ ਕਰਕਰਾ ਬਚਨ ਕਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਲੀਆ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਪੁਨਿ ਬੋਲੀਂ ॥

ਦੋਹਰਾ ਲੋਗ ਕੁਟੰਬ ਘਰ ਪਤਿ, ਤਜੇ ਤਜੀ ਲੋਕ ਕੀ ਲਾਜ
ਹੈਂ ਅਨਾਥ ਕੋਊ ਨਹੀਂ, ਰਾਖ ਸ਼ਰਨ ਬ੍ਰਿਜ ਰਾਜ

ਔਰ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣੋਂ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਨ ਤਨ ਲਾਜ ਬੜਾਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹਤੇ ਉਨਕੇ ਤੋ ਤੁਮਹੀ ਹੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੇ ਕੰਤ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਰੂਪ ਭਗਵੰਤ ॥

ਚੌਃ ਕਰ ਹੈਂ ਕਹਾ ਜਾਇ ਹਮ ਗੇਹ॥ ਅਰਝੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤੁਮਾਰੇ ਨੇਹ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਇ ਸਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾ ਕਹਾ ਜੋ ਤੁਮ ਰਾਚੀ ਹੋ ਇਸ ਰੰਗ ਤੋ ਖੇਲੋ ਰਾਸ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ, ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਦੁਖ ਤਜ ਗੋਪੀ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਸੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਘਿਰ ਆਈਂ ਔ ਹਰਿ ਮੁਖ ਨਿਰਖ ਨਿਰਖ ਲੋਚਨ ਸੁਫਲ ਕਰਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਦੋਹਰਾ ਠਾਢੇ ਬੀਚ ਜੁ ਸਯਾਮ ਘਨ, ਇਹ ਛਬ ਕਾਮਿਨ ਕੇਲ
ਮਨਹੁ ਨੀਲ ਗਿਰਿ ਤਰੇ ਤੇ, ਉਲਹੀ ਕੰਚਨ ਬੇਲ

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕੋ ਆਗਯਾ ਕੀ ਕਿ ਹਮ ਰਾਸ ਕਰੈਂਗੇ ਉਸਕੇ ਲੀਏ ਤੂੰ ਏਕ ਅੱਛਾ ਸਥਾਨ ਰਚ ਔਰ ਯਹਾਂ ਖੜੀ ਰਹਿ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸ ਜਿਸ ਵਸਤੁ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕਰੇ ਸੋ ਸੋ ਲਾ ਦੀਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸਨੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਜਾਇ ਏਕ ਕੰਚਨ ਕਾ ਮੰਡਲਾਕਾਰ ਬੜਾ ਚੌਤਰਾ ਬਨਾਇ ਮੋਤੀ ਹੀਰੇ

ਜਕ ਉਸਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸਪੱਲਵ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਲਗਾ ਤਿਨ ਮੇਂ ਬੰਦ ਨਵਾਰ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਬਾਂਧ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਯੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਕੋ ਚਲੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਚੰਦ੍ਰ ਮੰਡਲ ਸੇ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਕੇ ਚੌਤਰੇ ਕੀ ਚਮਕ ਚੌਗੁਨੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਰੇਤੀ ਚਾਂਦਨੀ ਸੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸੁਗੰਧ ਸਮੇਤ ਸੀਤਲ ਮੀਠੀ ਮੀਠੀ ਪਵਨ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਏਕ ਓਰ ਸਘਨ ਬਨ ਕੀ ਹਰਿਯਾਲੀ ਉਜਿਯਾਲੀ ਰਾਤ ਮੇਂ ਅਧਿਕ ਛਬ ਲੇ ਰਹੀ ਹੈ ॥

ਇਸ ਸਮਯ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗੋਪੀ ਮਗਨ ਹੋ ਉਸੀ ਸਥਾਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਨਾਮ ਏਕ ਸਰੋਵਰ ਥਾ ਤਿਸਕੇ ਤੀਰ ਜਾਇ ਮਨ ਮਾਨਤੇ ਸੁਥਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਨ ਨਖ ਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਅੱਛੇ ਬਾਜੇ ਬੀਣ ਪਖਾਵਜ ਆਦਿ ਸੁਰ ਬਾਂਧ ਲੇ ਆਈਂ ਔ ਲਗੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਮਦ ਮਾਤੀ ਹੋ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਬਜਾਨੇ ਗਾਨੇ ਨਾਚਨੇ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਮੰਡਲੀ ਕੇ ਮੱਧ੍ਯ ਐਸੇ ਸੁਹਾਵਨੇ ਲਗਤੇ ਥੇ ਜੈਸੇ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਮੇਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਸੁਨੋ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਗਯਾਨ ਬਿਬੇਕ ਛੋਡ ਰਾਸ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੋ ਬਿਖਯੀ ਪਤਿ ਕਰ ਮਾਨਾ ਔਰ ਅਪਨੇ ਅਧੀਨ ਜਾਨਾ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ॥

ਚੌ: ਅਬ ਮੋਹਿ ਇਨ ਅਪਨੇ ਬਸ ਜਾਨਯੋ॥ ਪਤਿ ਬਿਖਯੀ
ਸਮ ਮਨ ਮੇਂ ਆਨਯੋ॥ ਭਈਂ ਅੱਗਯਾਨ ਲਾਜ ਤਜ ਦੇਹ
॥ਲਪਟੈਂ ਪਕਰੈਂ ਕੰਤ ਸਨੇਹ॥ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਮਿਲ
ਕੈ ਬਿਸਰਾਯੋ॥ ਛਾਡ ਜਾਊਂ ਇਨ ਗਰਬ ਬਢਾਯੋ॥

ਦੇਖੂੰ ਮੁਝ ਬਿਨ ਪੀਛੇ ਬਨ ਮੇਂ ਕਿਆ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਰਾਧਿਕਾ ਕੋ ਸਾਬਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਅੰਤਰਧਯਾਨ ਹੂਏ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਰਾਸ ਕ੍ਰੀੜਾ
ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੩੦

ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕਾ ਏਕੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਆਂਖੋਂ ਆਗੇ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋਗਿਆ ਔ ਅਤਿ ਦੁਖਿ ਪਾਇ ਐਸੇ ਅਕੁਲਾਈਂ ਜੈਸੇ ਮਣਿ ਖੋਇ ਸਰਪ ਘਬਰਾਤਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਗੋਪੀ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ॥

ਦੋਹਰਾ ਕਹੋ ਸਖੀ ਮੋਹਨ ਕਹਾਂ, ਗਏ ਹਮੇਂ ਛਿਟਕਾਇ
ਮੇਰੇ . ਗਰੇ ਭੁਜਾ ਧਰੇ, ਰਹੇ ਹੂ ਤੇ ਉਰ ਲਾਇ

ਅਭੀ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਮਿਲੇ ਮਿਲੇ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਇਤਨੇ ਹੀ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਗਏ ਤੁਮ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਜਾਤੇ ਨ ਦੇਖਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸਬ ਗੋਪੀਂ ਬਿਰਹ ਕੀ ਮਾਰੀ ਨਿਪਟ ਉਦਾਸ ਹੋ ਹਾਥ ਮਾਰ ਬੋਲੀਂ॥

ਦੋਹਰਾ ਕਹਾਂ ਜਾਇੰ ਕੈਸੀ ਕਰੈਂ, ਕਾ ਸੋਂ ਕਹੈਂ ਪੁਕਾਰਿ
ਹੈਂ ਕਿਤ ਕੁਛ ਨਹਿ ਜਾਨੀਏ, ਕਯੋਂ ਕਰ ਮਿਲੈਂ ਮੁਰਾਰਿ

ਐਸੇ ਕਹਿ ਹਰਿ ਮਦਮਾਤੀ ਹੋਇ ਸਬ ਗੋਪੀ ਲਗੀਂ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਢੂੰਡ ਢੂੰਡ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗਾਇ ਰੋ ਰੋ ਯੂੰ ਪੁਕਾਰਨੇ ॥

ਚੌਃ ਹਮਕੋ ਕਿਉਂ ਛੋੜੀਂ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ॥ ਸਰਵਸਦੀਆਤੁਮਾਰੇਸਾਥ

ਜਬ ਵਹਾਂ ਨ ਪਾਯਾ ਤਬ ਆਗੇ ਜਾਇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬੋਲੀਂ ਸਖੀ ਯਹਾਂ ਤੋ ਹਮ ਕਿਸੀਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤੀਂ ਕਿਸ ਸੇ ਪੂਛੇਂ ਕਿ ਹਰਿ ਕਿਧਰ ਗਏ ਯੂੰ ਸੁਨ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸੁਨੋ ਆਲੀ ਏਕ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਜਿਤਨੇ ਇਸ ਬਨ ਮੇਂ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਔ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈਂ ਸੋ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਹੈਂ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਇਨ੍ਹੀਂ ਸੇ ਪੂਛੋ ਯਿਹ ਯਹਾਂ ਖੜੇ ਦੇਖਤੇ ਹਂ ਜਿਧਰ ਹਰਿ ਗਏ ਹੋਂਗੇ ਤਿਧਰ ਬਤਾਵੇਂਗੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗੋਪੀ ਬਿਰਹ ਸੇ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਕਿਯਾ ਜੜ ਕਿਆ ਚੈਤੰਨਯ ਏਕ ਏਕ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਚੌਃ ਹੇ ਬੜ ਪੀਪਲ ਪਾਕੜ ਵੀਰ ॥ ਲਹੀ ਪੁੰਨਯ ਕਰ ਊੱਚ ਸਰੀਰ ॥ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਤੁਮ ਹੀ ਭਏ ॥ ਬ੍ਰਿਛ ਰੂਪ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਲਏ ॥ ਘਾਮ ਸੀਤ ਬਰਖਾ ਦੁਖ ਸਹੋ ॥ ਕਾਜ ਪਰਾਏ ਠਾਢੇ ਰਹੋ ॥ ਬਕਲਾ ਫੂਲ ਮੂਲ ਫਲ ਡਾਰ ॥ ਤਿਨਸੋਂ ਕਰਤ ਪਰਾਈ ਸਾਰ ॥ ਸਬਕਾ ਮਨ ਧਨ ਹਰ ਨੰਦਲਾਲ ॥ ਗਏ ਇਧਰ ਕਜੋਂ ਕਹੋ ਦਯਾਲ ॥ ਹੇ ਕਦੰਬ ਅੰਬ ਕਚਨਾਰੀ ॥ ਤੁਮ ਕਹੂ ਦੇਖੇ ਜਾਤ ਮੁਰਾਰੀ ਹੇ ਅਸ਼ੋਕ ਚੰਪਾ ਕਰਵੀਰ ॥ ਜਾਤ ਲਖੇ ਤੁਮਨੇ ਬਲ ਬੀਰ ॥ ਹੇ ਤੁਲਸੀ ਅਤਿ ਹਰਿ ਕੀ ਪਯਾਰੀ ॥ ਤਨ ਤੇ

ਕਹੂੰਨ ਰਾਖਤ ਨਜ਼ਾਰੀ ॥ ਫੂਲੀ ਆਜ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਆਇ ॥ ਹਮ ਹੂ ਕੋ ਕਿਨ ਦੇਤ ਬਤਾਇ॥ ਜਾਤੀ ਜੁਹੀ ਮਾਲਤੀ ਮਾਈ ॥ ਇਤ ਹੈਂ ਨਿਕਸੇ ਕੁਵਰ ਘਨਾਈ ॥ ਮ੍ਰਿਗਨ ਪੁਕਾਰ ਕਹੈਂ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ ॥ ਇਤ ਤੁਮ ਜਾਤ ਲਖੇ ਬਨਵਾਰੀ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਗੋਪੀ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਬੇਲਿ ਸੇ ਪੂਛਤੀ ਪੂਛਤੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਯ ਹੋ ਲਗੀਂ ਪੂਤਨਾ ਭਯ ਆਦਿ ਸਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਰੀ ਹੁਈ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਨੇ ਔ ਢੂੰਡਨੇ ਨਿਦਾਨ ਢੂੰਡਤੇ ਢੂੰਡਤੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਚਰਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਮਲ ਬੱਜ੍ਰ ਧ੍ਰਿਜ ਅੰਕੁਸ਼ ਸਮੇਤ ਰੇਤ ਪਰ ਜਗਮਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀ ਜਿਸ ਰਜ ਕੋ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਖੋਜਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਰਜ ਕੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਸਿਰ ਚਢਾਇ ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਧਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਬਢੀਂ ਤੋ ਦੇਖਾ ਉਨ ਚਰਣਚਿੰਨੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਪਾਸ ਏਕ ਨਾਰੀ ਕੇ ਭੀ ਪਾਂਵ ਉਪੜੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਉਨ੍ਹੋਂ ਦੇਖ ਅਚ-ਰਜ ਕਰ ਆਗੇ ਜਾਇ ਦੇਖੈਂ ਤੋ ਏਕ ਠੌਰ ਕੋਮਲ ਪਾਤ ਕੇ ਬਿਛੌਨੇ ਪਰ ਸੁੰਦਰ ਜੜਾਊ ਦਰਪਣ ਪੜਾ ਹੈ ॥

ਲਗੀਂ ਉਸ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਜਬ ਬਿਰਹ ਭਰਾ ਵੁਹ ਭੀ ਨ ਬੋਲਾ ਤਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਆਪਸਮੇਂ ਪੂਛਾ ਕਹੋ ਆਲੀ ਯਿਹ ਕਿਉਂਕਰ ਲੀਆ ਉਸੀ ਸਮਯ ਜੋ ਪੀਯਾ ਪਜਾਰੀ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਜਾਨਤੀ ਥੀ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰ ਦੀਯਾ ਕਿ ਸਖੀ ਜਦ ਪ੍ਰੀਤਮ ਪਜਾਰੀ ਕੀ ਚੋਟੀ

ਗੂਥਨ ਬੈਠੇ ਔਰ ਸੁੰਦਰ ਬਦਨ ਬਿਲੋਕਨੇ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਹੂਆ ਤਿਸ ਬਿਰੀਆਂ ਪਜਾਰੀ ਨੇ ਦਰਪਣ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਪੀਯਾ ਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਮੁਖ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਸਨਮੁਖਆਯਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਗੋਪੀਆਂ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲੀਆਂ ਬਰਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਕੋ ਅੱਛੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਪੂਜਾ ਹੈ ਔ ਬੜਾ ਤਪ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣ ਪਤਿ ਕੇ ਸਾਥ ਏਕਾਂਤ ਮੇਂ ਨਿਧੜਕ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਗੋਪੀ ਤੋ ਇਧਰ ਉਧਰ ਮਦਮਾਤੀ ਬਕ ਬਕ ਭਕ ਭਕ ਢੂੰਡਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੀ ਥੀਂ ਕਿ ਉਧਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਧਿਕਾ ਜੀ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਅਧਿਕ ਸੁਖਮਾਨ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੋ ਅਪਨੇ ਬਸ ਜਾਨ ਆਪਕੋ ਸਬ ਸੇ ਬੜਾ ਠਾਨ ਮਨ ਮੇਂਅਭਿਮਾਨ ਆਨ ਬੋਲੀ ਪਜਾਰੇ ਅਬ ਮੁਝ ਸੇ ਚਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਾਂਧੇ ਚਢਾਇਲੇ ਚਲੀਏ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰੀਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਇ ਬੈਠ ਕਰ ਕਹਾ ਆਈਏ ਹਮਾਰੇ ਕਾਂਧੇ ਚਢ ਲੀਜੀਏ ਜਬ ਵੁਹ ਹਾਥ ਬਢਾਇ ਚੜ੍ਹਨੇ ਕੋ ਹੂਈ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅੰਤ੍ਰਧਯਾਨ ਹੂਏ ਜੋ ਹਾਥ ਬਢਾਏ ਥੇ ਤੋ ਹਾਥ ਪਸਾਰੇ ਖੜੀ ਰਹਿ ਗਈ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਘਨ ਸੇ ਮਾਨ ਕਰ ਦਾਮਿਨਿ ਬਿਛੜ ਰਹੀ ਹੋ ਕੈ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਚੰਦ੍ਰਿਕਾ ਰੂਪ ਪੀਛੇ ਰਹਿ ਗਈ ਕਹੋ ਔਰ ਗੋਰੇ ਤਨ ਕੀ ਜਯੋਤਿ ਛੂਟਿ ਖਿਤਿ ਪਰ ਛਾਇ ਯੂੰ ਛਬਿ ਦੇ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਮਾਨੋ ਸੁੰਦਰ ਕੰਚਨ ਕੀ ਭੂਮਿ ਪੈ ਖੜੀ ਹੈ ਨਯਨੋਂ ਸੇ ਜਲ ਕੀ ਧਾਰ ਬਹਿ ਰਹੀ ਹੈ ਔਰ ਸੁਬਾਸ ਕੇ ਸ ਸੇ ਮੁਖ ਪਾਸ ਭਵਰ ਆਇ ਆਇ ਬੈਠੇ ਥੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਭੀ ਉਡਾਇ ਨ ਸਕਤੀ

ਥੀ ਔ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰ ਬਨ ਮੇਂ ਬਿਰਹ ਕੀ ਮਾਰੀ ਇਸ ਭਾਂਤ ਰੋ ਰਹੀ ਥੀ ਅਕੇਲੀ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਰੋਨੇ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨ ਸਬ ਰੋਤੇ ਥੇ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਔ ਦ੍ਰੂਮ ਬੇਲੀ ਔਰ ਯੂੰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਥੀ ॥

ਚੌਃ ਹਾਹਾ ਨਾਥ ਪਰਮ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ਕਹਾਂ ਗਏ ਸ੍ਰਿੰਦਾਵ
ਬਿਹਾਰੀ ॥ ਚਰਣ ਸ਼ਰਣ ਦਾਸੀ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ-
ਸਿੰਧੁ ਲੀਜੈ ਸੁਧਿ ਮੇਰੀ ॥

ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਸਬ ਗੋਪੀ ਭੀ ਢੂੰਡਤੀ ਢੂੰਡਤੀ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ ਔ ਉਸਕੇ ਗਲੇ ਲਗ ਲਗ ਸਭੋਂ ਨੇ ਮਿਲ ਮਿਲ ਐਸਾ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਮਹਾਂ ਧਨ ਖੋਇ ਆਧਾਨ ਪਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਗੋਪੀ ਭੀ ਉਸੇ ਅਤਿ ਦੁਖਿਤ ਜਾਨ ਸਾਥ ਲੇ ਮਹਾਂ ਬਨ ਮੇਂ ਪੈਠੀਂ ਔ ਜਹਾਂ ਲਗ ਚਾਂਦਨੀ ਦੇਖੀ ਤਹਾਂ ਲਗ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਬਨ ਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਢੂੰਡਾ ਜਬ ਸਘਨ ਬਨ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਬਾਟ ਨ ਪਾਈ ਤਬ ਵੇ ਸਬ ਵਹਾਂ ਸੇ ਫਿਰ ਧੀਰਯ ਧਰ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਉਸੀ ਤੀਰ ਪਰ ਆਇ ਬੈਠੀਂ ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਦੀਆ ਥਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਪੀ ਬਿਰਹ ਬਰਣਨੋ
ਨਾਮ ਏਕ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੩੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਗੋਪੀ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਬੈਠ ਪ੍ਰੇਮ ਮਦਮਾਤੀ ਹੋ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਔਰ ਗੁਣ ਗਾਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਬ ਸੇ ਤੁਮ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਆਏ ਤਬ ਸੇ ਨਏ ਨਏ ਸੁਖ ਯਹਾਂ ਆਨ ਕਰ ਛਾਏ, ਲਛਮੀ ਨੇ ਕਰ ਤੁਮਾਰੇ

ਚਰਣ ਕੀ ਆਸ, ਕੀਆ ਹੈ ਅਚਲ ਆਇਕੇ ਬਾਸ, ਹਮ ਗੋਪੀ ਹੈਂ ਦਾਸੀ ਤੁਮਾਰੀ, ਸੁਧ ਲੀਜੈ ਦਯਾਕਰ ਹਮਾਰੀ, ਜਦ ਸੇ ਸੁੰਦਰ ਸਾਂਵਰੀ ਸਲੋਨੀ ਮੂਰਤਿ ਹੈ ਹੇਰੀ ਤਦ ਸੇ ਹੂਈ ਹੈਂ ਬਿਨ ਮੋਲ ਕੀ ਚੇਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਨਯਨ ਬਾਣੋਂ ਨੇ ਹਤੇ ਹੈਂ ਹਿਯ ਹਮਾਰੇ, ਸੋ ਪਯਾਰੇ ਲਖੇ ਬਿਨ ਤੁਮਾਰੇ ਜੀਵ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ, ਅਬ ਕਰੁਣਾ ਕੀਜੈ ਤਜਕਰ ਕਠੋਰਤਾ ਬੇਗ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਜੈ ਜੋ ਤੁਮੇਂ ਮਾਰਨਾ ਹੀ ਥਾ ਤੋ ਹਮ ਕੋ ਬਿਖ ਧਰ ਆਗ ਔ ਜਲ ਸੇ ਕਿਸ ਲੀਏ ਬਚਾਯਾ ਤਭੀ ਮਰਨੇ ਕਿਉਂ ਨ ਦੀਆ ਤੁਮ ਕੇਵਲ ਯਸੋਧਾ ਸੁਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਤੁਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਲਾਏ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕੇ ਲੀਏ ॥

ਹੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਹਮੇਂ ਏਕ ਅਚਰਜ ਬੜਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੀ ਹੀ ਕੋ ਮਾਰੋਗੇ ਤੋ ਰਖਵਾਲੀ ਕਿਸ ਕੀ ਕਰੋਗੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਤੁਮ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਹੋਇ ਹਮਾਰੇ ਦੁਖ ਹਰ ਮਨ ਕੀ ਕਿਉਂ ਆਸ ਨਹੀਂ ਪੂਰੀ ਕਰਤੇ ਕਿਆ ਅਬਲਾਓਂ ਪਰ ਸੂਰਤਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਹੇ ਪਯਾਰੇ ਜਬ ਤੁਮਾਰੀ ਯਿਹ ਮੁਸਕਾਨ ਯੁਤ ਪਯਾਰ ਭਰੀ ਚਿਤਵਨ ਔ ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕੀ ਮਰੋਰ ਨਯਨੋਂ ਕੀ ਮਟਕਨ ਗ੍ਰੀਵਾ ਕੀ ਲਟਕ ਔਰ ਬਾਤੋਂ ਕੀ ਚਟਕ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਤੀ ਹੈ ਤਬ ਕਯਾ ਕਯਾ ਦੁਖ ਪਾਤੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਸ ਸਮਯ ਤੁਮ ਗਊ ਚਰਾਵਨ ਜਾਤੇ ਥੇ ਬਨ ਮੇਂ ਤਿਸ ਸਮਯ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋਮਲ ਚਰਣ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬਨ ਕੇ ਕੰਕਰ ਕਾਂਟੇ ਆ ਸਕਤੇ ਥੇ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਭੋਰ ਕੇ ਗਏ ਸਾਂਝ ਕੋ ਫਿਰ ਆਤੇ ਥੇ ਤਿਸ ਪਰ ਭੀ ਹਮੇਂ ਚਾਰ ਪਹਿਰ ਚਾਰ ਯੁਗ

ਸੇ ਜਨਾਤੇ ਥੇ ਜਦ ਸਨਮੁਖ ਬੈਠ ਸੁੰਦਰ ਬਦਨ ਨਿਹਾਰਤੀ ਥੀਂ ਤਦ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਤੀ ਥੀਂ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋਈ ਬੜਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਪਲਕ ਬਨਾਈ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਇਕ ਟਕ ਦੇਖਨੇ ਮੇਂ ਬਾਧਾ ਡਾਲਨੇ ਕੋ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸਬ ਗੋਪੀ ਬਿਰਹ ਕੀ ਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਗੁਣ ਔ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਗਾਇ ਗਾਇ ਹਾਰੀਂ ਤਿਸਪਰ ਭੀ ਨ ਆਏ ਬਿਹਾਰੀ ਤਬ ਤੋ ਨਿਪਟ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਮਿਲਨੇਕੀ ਆਸ ਕਰ ਜੀਨੇ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਛੋੜ ਅਤਿ ਅਧੀਰਤਾ ਸੇ ਅਚੇਤ ਹੋ ਗਿਰ ਕਰ ਐਸੇ ਰੋਇ ਪੁਕਾਰੀਂ ਕਿ ਸੁਨ ਕਰ ਚਰ ਅਚਰ ਭੀ ਦੁਖਿਤ ਭਏ ਭਾਰੀ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਪੀ ਜਨ
ਬਿਰਹ ਕਥਨੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੩੨

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਨੇ ਜਾਨਾ ਜੋ ਅਬ ਯੇਹ ਗੋਪੀਯਾਂ ਮੁਝ ਬਿਨਾਂ ਜੀਤੀ ਨ ਰਹੇਂਗੀ ॥

ਛਪੈ ਤਬ ਤਿਨਹੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਭਏ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਯੋਂ
ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਿਬੰਧ ਕਰਛਿਪੇਫਿਰੇ ਪ੍ਰਕਟੇ ਨਟਵਰ ਜੋਂ
ਆਏ ਹਰਿ ਦੇਖੇ ਜਬੈ ਉਠੀਂ ਸਬੈ ਯੋਂ ਚੇਤ
ਪ੍ਰਾਣ ਪਰੇ ਜਯੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਮੇਂ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜਗੇ ਅਚੇਤ
ਬਿਨ ਦੇਖੇ ਸਭ ਕੇ ਮਨ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਭਯੋ

ਮਾਨੋ ਮਨ ਮਥ ਭੁਅੰਗ ਸਬਨਿ ਡਸਿਕੈ ਗਯੋ
ਪੀਰ ਖਰੀ ਪ੍ਰਿਯ ਜਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਆਇਕੈ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੇਲਨਿ ਸੀਂਚ ਲਈ ਸਬ ਜਜਾਇਕੈ

ਦੋਹਰਾ ਮਨਹੁ ਕੰਜ ਨਿਸਿ ਮਲਿਨ ਹੈਂ, ਐਸੇਹੀ ਬ੍ਰਿਜਬਾਲ
ਕੁੰਡਲ ਰਵਿ ਛਬ ਦੇਖਿਕੈ, ਫੂਲੇ ਨਯਨ ਬਿਸਾਲ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾ
ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਏਕ
ਏਕੀ ਬਿਰਹ ਸਾਗਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਐਸੇ ਪ੍ਰਸੰ
ਹੂਈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਅਥਾਹ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਡੂਬ ਥਾਹ ਪਾਇ ਪ੍ਰਸੰ
ਹੋਇ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਘੇਰ ਕਰ ਖੜੀ ਭਈਂ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼
ਚੰਦ੍ਰ ਉਨੇਂ ਸਾਥ ਲੀਏ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਪਹਿਲੇ ਰਾਸ ਬਿਲਾ
ਕੀਆ ਥਾ ਜਾਤੇ ਹੀ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਅਪਨੀ ਓਢਨੀ ਉਤਾਰਕੇ ਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਬਿਛਾ ਦੀ ਜੋਂ ਵੇ ਉਸ ਪਰ ਬੈਠੇ ਤੋਂ ਕਈ
ਏਕ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲੀਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਬੜੇ ਕਪਟੀ
ਬਿਰਾਨਾ ਮਨ ਧਨ ਲੇ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਪਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਗੁਣ ਕੁ
ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਦੋਹਰਾ ਗੁਣ ਛਾਡੇ ਔਗੁਣ ਗਹੈ, ਰਹੇ ਕਪਟ ਲਪਟਾਇ
ਦੇਖੋ ਸਖੀ ਬਿਚਾਰ ਕੈ, ਤਾ ਸੋਂ ਕਹਾ ਬਸਾਇ

ਯਿਹ ਸੁਨ ਏਕ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਤੁਮ ਅਲਗੀ
ਰਹੋ ਅਪਨੇ ਕਹੇ ਕੁਛ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਤੀ ਦੇਖੋ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਸੇ
ਕਹਿਤੀ ਹੂੰ ਯੋਂ ਕਹਿ ਉਸਨੇ ਮੁਸਕਰਾਇ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ

ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਬਿਨ ਗੁਣ ਕੀਏ ਗੁਣ ਮਾਨ ਲੇ ਦੂਸਰਾ ਕੀਏ ਗੁਣ ਕਾ ਪਲਟਾ ਦੇ ਤੀਸਰਾ ਗੁਣ ਕੇ ਪਲਟੇ ਔਗੁਣ ਕਰੇ ਚੌਥਾ ਕਿਸੀਕੇ ਕੀਏ ਗੁਣ ਕੋ ਭੀ ਮਨ ਮੇਂ ਨ ਧਰੇ ਇਨ ਚਾਰੋਂ ਮੇਂ ਕੌਣ ਭਲਾ ਹੈ ਔ ਕੌਨ ਬੁਰਾ ਯਿਹ ਤੁਮ ਹਮੇਂ ਸਮਝਾਇਕੇ ਕਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਸਬ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨੋ ਭਲਾ ਔ ਬੁਰਾ ਮੈਂ ਬੁਝਾਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂ ਉੱਤਮ ਤੋ ਵੁਹ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨ ਕੀਏ ਕਰੈ ਜੈਸੇ ਪਿਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕੀਏ ਪਰ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਪੁੰਨਜ ਨਹੀਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਾਂਟ ਕੇ ਹੇਤੁ ਗਊ ਦੂਧ ਦੇਤੀ ਹੈ ਔ ਗੁਨ ਕੋ ਔਗੁਣ ਮਾਨੇ ਤਿਸੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰ ਜਾਨੀਏ ਸਬ ਸੇ ਬੁਰਾ ਕ੍ਰਿਤਘਨ ਜੋ ਕੀਏ ਕੋ ਮੇਟੈ

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਬ ਗੋਪੀਆਂ ਆਪਸਮੇਂ ਏਕ ਏਕ ਕਾ ਮੂੰਹ ਦੇਖ ਹਸਨੇ ਲਗੀਂ ਤਬ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ ਘਬਰਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਮੈਂ ਇਨ ਚਾਰ ਕੀ ਗਿਨਤੀ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਮ ਜਾਨਕੇ ਹਸਤੀ ਹੋ ਬਰਣ ਮੇਰੀ ਤੋ ਯਿਹ ਰੀਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੁਝਸੇ ਜਿਸ ਬਾਤ ਕੀ ਇੱਛਾ ਰਖਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਪੂਰੀ ਕਰਤਾ ਹੂ ਕਦਾਚਿਤ ਤੁਮ ਕਹੋ ਕਿ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਯਿਹ ਚਾਲ ਹੈ ਤੋ ਹਮੇਂ ਬਨ ਮੇਂ ਐਸੇ ਕਿਉਂ ਛੋੜ ਗਏ ਇਸਕਾ ਕਾਰਣ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਤਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕੀ ਪ੍ਰੀਛਾ ਲੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਮਤ ਬੁਰਾ ਮਾਨੋ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਸੱਚਾ ਹੀ ਜਾਨੋ ਯੂੰ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਂ: ਅਬ ਹਮ ਪਰਚੇ ਲੀਯੋ ਤੁਮਾਰੋ ॥ ਕੀਨੋ ਸੁਮਿਰਣ

ਧਯਾਨਹਮਾਰੋ॥ ਮੋਹੀ ਸੋਂ ਤੁਮ ਪ੍ਰੀਤ ਬਢਾਈ॥ ਨਿਰਧਨ ਮਨੋ ਸੰਪਦਾ ਪਾਈ॥ ਐਸੇ ਆਈਂ ਮੇਰੇ ਕਾਜ ॥ ਤਜਿ ਕੇ ਲੋਕ ਬੇਦ ਕੀ ਲਾਜ॥ ਜਯੋਂ ਬੈਰਾਗੀ ਛਾੜੇ ਗੇਹ॥ ਮਨ ਮੇਂ ਹਰਿ ਸੋਂ ਕਰੈ ਸਨੇਹ ॥ ਕਹਾ ਤਿਹਾਰੀ ਕਰੋਂ ਬਢਾਈ ॥ ਹਮ ਪੈ ਪਲਟੋ ਦੀਯੋ ਨ ਜਾਈ ॥

ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਸੌ ਬਰਖ ਜੀਏਂ ਤੋ ਭੀ ਹਮਤੁਮਾਰੇ ਰਿਣ ਸੇ ਉਰਿਣ ਨ ਹੋਏਂਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੰਬਾਦੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਯਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੩੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਇਸ ਢਬ ਸੇ ਰਸ ਕੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਤਬ ਤੋ ਸਬ ਗੋਪੀਯਾਂ ਰਿਸ ਛੋਡ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਉਠ ਹਰਿ ਸੇ ਮਿਲ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਸੁਖਮਾਨ ਆਨੰਦ ਮਗਨ ਹੋ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰਨੇ ਲਗੀਂ ਤਿਸ ਸਮਯ ॥

ਦੋਹਰਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯੋਗ ਮਾਯਾ ਠਈ, ਭਏ ਅੰਸ ਬਹੁ ਦੇਹ ॥
ਸਬਕੋ ਸੁਖ ਚਾਹਤ ਦੀਯੋ, ਲੀਲ੍ਹਾ ਪਰਮ ਸਨੇਹ ॥

ਜਿਤਨੀ ਗੋਪੀਆਂ ਥੀਂ ਤਿਤਨੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਧਰ ਉਸੀ ਰਾਸ ਮੰਡਲ ਕੇ ਚੌਤਰੇ ਪਰ ਸਭਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਫਿਰ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕੀਆ ॥

ਚੌਂ: ਦ੍ਵੈਦ੍ਵੈ ਗੋਪੀ ਜੋਰੇਂ ਹਾਥ॥ ਤਿਨਕੇ ਬੀਚ ਬੀਚ ਹਰਿ ਸਾਥ॥ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਢਿਗ ਸਬ ਜਾਨੇਂ ॥ ਨਹੀਂ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਪਹਿਚਾਨੇਂ ॥ ਅੰਗੁਰਿਨ ਮੇਂ ਅੰਗੁਰਿ ਕਰ ਦੀਏ ॥

ਪ੍ਰਮੁੱਦਿਤ ਫਿਰੈ ਸੰਗਿ ਹਰਿ ਲੀਏ ॥ ਬਿਚ ਗੋਪੀ ਬਿਚ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ॥ ਸਘਨ ਘਟਾ ਦਾਮਿਨਿ ਚਹੁ ਓਰ ॥ ਸਯਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਰੀ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਲਾ ॥ ਮਾਨਹੁ ਕਨਕ ਨੀਲ ਮਣਿ ਮਾਲਾ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਖੜੇ ਹੋਇ ਗੋਪੀ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਗੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੰਤ੍ਰੋਂ ਕੇ ਸੁਰ ਮਿਲਾਇ ਮਿਲਾਇ ਕਠਿਨ ਕਠਿਨ ਰਾਗ ਅਲਾਪ ਅਲਾਪ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਗਾਨੇ ਔ ਤੀਖੀ ਚੋਖੀ ਆੜੀ ਗੋੜੀ ਦੁਗੁਨ ਤਿਗੁਨ ਕੀ ਤਾਨੇ ਉਪਜੇਂ ਲੇ ਲੇ ਬੋਲ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਨਾਚਨੇ ਔ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਐਸੇ ਮਗਨ ਹੁਏ ਕਿ ਉਨ ਕੋ ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਭੀ ਸੁਧਿ ਨ ਥੀ ਕਹੀਂ ਇਨਕਾ ਅੰਚੁਲ ਉਘੜ ਜਾਤਾ ਥਾ ਕਹੀਂ ਉਨਕਾ ਮੁਕਟ ਖਿਸਲ ਇਧਰ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੇ ਹਾਰ ਟੂਟ ਟੂਟ ਗਿਰਤੇ ਥੇ ਉਧਰ ਬਨਮਾਲ ਪਸੀਨੇ ਕੀ ਬੂੰਦੇਂ ਮਾਥੋਂ ਪਰ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਲੜੀ ਸੀ ਚਮਕਤੀ ਥੀਂ ਔ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੇ ਗੋਰੇ ਗੋਰੇ ਮੁਖੜੋਂ ਪਰ ਅਲਕੇਂ ਯੋਂ ਬਿਖਰ ਰਹੀ ਥੀਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੇ ਲੋਭ ਸੇ ਸਪੋਲੀਏ ਉੜ ਕਰ ਚਾਂਦ ਕੋ ਜਾ ਲਗੇ ਹੋਂ ਕਭੀ ਕੋਈ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਮੁਰਲੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਝੀਲ ਮੇਂ ਗਾਤੀ ਥੀ ਕਭੀ ਕੋਈ ਅਪਨੀ ਤਾਨ ਅਲਗ ਹੀ ਲੇ ਜਾਤੀ ਥੀ ਔ ਜੋ ਕੋਈ ਬੰਸੀ ਕੋ ਛੇਕ ਉਸਕੀ ਤਾਨ ਸਮੂਚੀ ਜੋਂ ਕੀ ਤੋਂ ਗਲੇ ਸੇ ਨਿਕਾਲਤੀ ਥੀ ਤਬ ਹਰਿ ਐਸੇ ਭੂਲ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬਾਲਕ ਦਰਪਣ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਦੇਖ ਭੂਲ ਰਹੇ.

ਇਸੀ ਢਬ ਸੇ ਗਾਇ ਗਾਇ ਨਾਚ ਨਾਚ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ

ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਕਟਾਖ ਕਰ ਕਰ ਸੁਖ ਲੇਤੇ ਥੇ ਔ ਪਰਸ-ਪਰ ਰੀਝ ਰੀਝ ਹੱਸ ਹੱਸ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਲਗਾਇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂ-ਖਣ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਉਸ ਕਾਲ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁੱਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਔ ਗੰਧਰਬ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠ ਰਾਸ ਮੰਡਲੀ ਕਾ ਸੁਖ ਦੇਖ ਦੇਖ ਆਨੰਦ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਨਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵੁਹ ਸੁਖ ਲਖ ਹੱਸ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਤੀ ਥੀਂ ਕਿ ਜੋ ਜਨਮ ਲੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਾਤੀਂ ਤੋ ਹਮ ਭੀ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀਂ ਔਰ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀਯੋਂ ਕਾ ਐਸਾ ਸਮਾ ਬਧਾ ਹੂਆ ਥਾ ਕਿ ਜਿਸੇ ਸੁਨਕੇ ਪਵਨ ਪਾਨੀ ਭੀ ਨ ਬਹਿਤਾ ਥਾ ਔ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਸਮੇਤ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਥਕਿਤ ਹੋ ਕਿਰਣੋਂ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਖਾਤਾ ਥਾ ਇਸ ਮੇਂ ਰਾਤ ਬਢੀ ਤੋ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਗਏ ਔਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਜਾਨਾ ਤਭੀ ਸੇ ਉਸ ਰੈਨ ਕਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਹਮ ਰਾਤ੍ਰਿ ਹੂਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਰਾਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤਰੰਗ ਆਈ ਤੋ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਲੀਏ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪੈ ਜਾਇ ਨੀਰ ਮੇਂ ਪੈਠ ਜਲ ਕਰ ਸ਼ਰਮ ਮਿਟਾਇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਸਬ ਕੇ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰੇ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਬ ਚਾਰ ਘੜੀ ਰਾਤ ਰਹੀ ਹੈ ਤੁਮ ਸਬ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਓ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਆਪਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਛੋਡ ਕੇ ਘਰ ਕੈਸੇ ਜਾਇੰ ਹਮਾਰਾ ਲਾਲਚੀ ਮਨ ਤੋ ਕਹਾ ਮਾਨਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ

ਸੁਨੋ ਜੈਸੇ ਯੋਗੀ ਜਨ ਮੇਰਾ ਧਯਾਨ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਭੀ ਧਯਾਨ ਕੀਜੀਯੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਜਹਾਂ ਰਹੋਗੀ ਤਹਾਂ ਰਹੂੰਗਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਸਬ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਈਂ ਔਰ ਯਿਹ ਭੇਦ ਉਨਕੇ ਘਰ ਵਾਲੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯਿਹ ਯਹਾਂ ਨ ਥੀਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਯਿਹ ਮੁਝੇ ਤੁਮ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਤੋ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਔ ਸਾਧੂ ਸੰਤੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਧਰਮ ਕਾ ਪੰਥ ਚਲਾਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਆਏ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕਿਉਂ ਕੀਆ ਯਿਹ ਤੋ ਕੁਛ ਲੰਪਟ ਕਾ ਕਰਮ ਹੈ ਜੋ ਬਿਗਾਨੀ ਨਾਰੀ ਸੇ ਭੋਗ ਕਰੇਂ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਂ: ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਯਿਹ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਜੋ ॥ ਮਾਨੁਖ ਸਮ
ਪਰਮੇਸ਼੍ਵਰ ਮਾਨਜੋ ॥ ਜਿਨਕੇ ਸੁਮਿਰੇ ਪਾਤਕ ਜਾਤ ॥
ਤੇਜਵੰਤ ਪਾਵਨ ਹੈਂ ਗਾਤ ॥ ਜੈਸੇ ਅਗਨਿ ਮਾਂਝ ਕੁਛ
ਪਰੈ ॥ ਸੋਊ ਅਗਨਿ ਹੋਇ ਕੈ ਜਰੈ ॥

ਸਾਮਰੱਥੀ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵੋ ਤੋ ਕਰਕੇ ਕਰਮ ਕੀ ਹਾਨਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਬਿਖ ਲੀਆ ਔ ਖਾਕੇ ਕੰਠ ਕੋ ਭੂਖਣ ਦੀਆ ਔਰ ਕਾਲੇ ਸਾਂਪ ਕਾ ਕੀਯਾ ਹਾਰ ਕੌਨ ਜਾਨੇ ਉਨਕਾ ਬਯਵਹਾਰ ਵੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਲੀਏ ਕੁਛ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਜੋ ਉਨਕਾ ਭਜਨ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਕੋਈ ਵਰ

ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਉਸਕੋ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ॥

ਉਨਕੀ ਤੋ ਯਿਹ ਰੀਤਿ ਹੈ ਕਿ ਸਬ ਮੇਂ ਮਿਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਤੇ ਹੈਂ ਔ ਧਜਾਨ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਸਬ ਹੀ ਸੇ ਅਲਗ ਜਤਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੇਂ ਕਮਲ ਕਾ ਪਾਤ ਔਰ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਉਤਪੱਤੀ ਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸੁਨਾ ਚੁਕਾ ਹੂੰ ਕਿ ਦੇਵ ਔ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾਏਂ ਹਰਿ ਦਾ ਦਰਸ ਪਰਸ ਕਰਨੇ ਕੋ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਆਈ ਹੈਂ ਔਰ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਸ੍ਰੀ ਰਾਧਿਕਾ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਵਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਨਮ ਲੇ ਆਈਂ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹੀਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਮਾਨ ਲੀਜੇ ਪਰ ਉਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਮਨ ਨ ਦੀਜੇ ਜੋ ਕੋਈ ਗੋਪੀ ਨਾਥ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਿਰਭਯ ਅਟਲ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਤਾ ਹੈ ਔ ਜੈਸਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਠਸਠ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਨੇ ਮੇਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਯਸ਼ ਗਾਨੇ ਮੇਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪੰਚਾ ਧਜਾਈ
ਰਾਸ ਲੀਲ੍ਹਾ ਨਾਮ ਚਤੁਰ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਜਾਇ ੩੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਬਿੱਦਜਾਧਰ ਕੋ ਤਾਰਾ ਔਰ ਸੰਖਚੂੜ ਕੋ ਮਾਰਾ ਸੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਜੀ ਲਗਾਇ ਸੁਨੋ ਏਕ ਦਿਨ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈਯੋ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਕਾ ਜਨਮ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਮੈਂਨੇ ਕੁਲ ਦੇਵੀ ਅੰਬਿਕਾ ਕੀ ਯਿਹ ਮਾਨਤਾ ਕਰੀ ਥੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਕਾ ਹੋਇਗਾ ਤਿਸ ਦਿਨ ਨਗਰ ਸਮੇਤ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਜਾ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕਰੂੰਗਾ ਸੋ ਦਿਨ ਉਸ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਆਜ ਦੇਖਾ ਅਬ ਚਲ ਕਰ ਪੂਜਾ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਝਟ ਪਟ ਹੀ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰੋਂ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਲੇ ਆਏ ਤਦ ਤੋ ਨੰਦਰਾਇ ਪੁਜਾਪਾ ਔ ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਾਖਨ ਛਕੜੋਂ ਵਹਿੰਗੀਯੋਂ ਪਰ ਰਖਵਾਇ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਉਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਔ ਚਲੇ ਚਲੇ ਅੰਬਿਕਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਨਦੀ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਇ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਪਰੋਹਿਤ ਬੁਲਾਇ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਔਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਚਢਾਨੇ ਕੋ ਲੇ ਗਏ ਸੋ ਆਗੇ ਧਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਾ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਕਾਨ੍ਹ ਬਾਰਹ ਬਰਸ ਕਾ ਹੂਆ

ਐਸੇ ਕਹਿ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਮੰਦਿਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਸਹੱਸ੍ਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਵਾਏ ਇਸ ਮੇਂ ਅਬੇਰ ਜੋ ਹੂਈ ਤੋ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ-ਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਨੰਦ ਜੀ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਕਰ ਵਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇ ਰਾਤ ਕੋ ਸੋਤੇ ਥੇ ਕਿ ਏਕ ਅਜਗਰ ਨੇ ਆਇ ਨੰਦਰਾਇ ਕਾ ਪਾਂਵ ਪਕੜਾ ਔ ਲਗਾ ਨਿਗਲਨੇ ਤਬ ਤੋ ਵੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਭੈ ਖਾਇ ਘਬਰਾਇ ਕੇ ਪੁਕਾਰਨੇ ਲਗੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੇਗ ਸੁਧਿ

ਲੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਹ ਮੁਝੇ ਨਿਗਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਉਨਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨੀਂਦ ਸੇ ਚੌਂਕ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਉਜਾਲਾ ਕਰ ਦੇਖੈਂ ਤੋ ਏਕ ਅਜਗਰ ਉਨਕਾ ਪਾਂਵ ਪਕੜੇ ਪੜਾ ਹੈ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਪਹੁੰਚ ਸਬ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਜੋਂ ਉਸਕੀ ਪੀਠ ਮੇਂ ਚਰਣ ਲਗਾਯਾ ਤੋਂ ਹੀ ਵੁਹ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਛੋੜ ਸੁੰਦਰ ਪੁਰਖ ਹੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਕਿਸ ਪਾਪ ਸੇ ਅਜਗਰ ਹੂਆ ਥਾ ਸੋ ਕਹੁ ਵੁਹ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਤੁਮ ਸਬ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਮੇਰੀ ਉਤਪਤਿ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਨਾਮ ਬਿੱਦਜਾਧਰ ਹੂੰ ਸੁਰ ਪੁਰ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਔਰ ਅਪਨੇ ਰੂਪ ਗੁਣ ਕੇ ਆਗੇ ਗਰਬ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕੁਛ ਨ ਗਿਨਤਾ ਥਾ॥

ਏਕ ਦਿਨ ਬਿਮਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਫਿਰਨੇ ਕੋ ਨਿਕਲਾ ਤੋ ਜਹਾਂ ਅੰਗਰਾ ਰਿਖਿ ਬੈਠੇ ਤਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੇ ਊਪਰ ਹੋ ਸੌ ਬੇਰ ਆਯਾ ਗਿਆ ਜਹਾਂ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬਿਮਾਨ ਕੀ ਪਰਛਾਹੀ ਦੇਖੀ ਤੋ ਊਪਰ ਦੇਖ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮੁਝੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਯਾ ਕਿ ਰੇ ਅਭਿਮਾਨੀ ਤੂੰ ਅਜਗਰ ਸਾਂਪ ਹੋ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਉਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਜਗਰ ਹੋ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਰਿਖਿ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮੁਕਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਹੋਗੀ ਇਸੀ ਲੀਏ ਮੈਂਨੇ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਕੇ ਚਰਣ ਆਨ ਪਕੜੇ ਥੇ ਜੋ ਆਪ ਆਇਕੇ ਮੁਝੇ ਮੁਕਤਿ

ਕਰੈਂ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਆਪਨੇ ਆਇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੁਝੇ ਮੁਕਤਿ ਦੀ ਐਸੇ ਕਹਿ ਬਿੱਦਯਾਧਰ ਤੋ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਹਰਿ ਸੇ ਆਗਯਾ ਲੇ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਬਿਦਾ ਹੋ ਬਿਮਾਨ ਪਰ ਚਢ ਸੁਰ ਲੋਕ ਕੋ ਗਯਾ ਔਰ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਅਚਰਜ ਹੂਆ ਨਿਦਾਨ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਦੇਵੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਸਬ ਮਿਲ ਬ੍ਰਿੰਦਾ ਬਨ ਆਏ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਨਾਥ ਏਕ ਦਿਨ ਹਲਧਰ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਗੋਪੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਚਾਂਦਨੀ ਰਾਤ ਕੋ ਆਨੰਦ ਸੇ ਬਨ ਮੇਂ ਗਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਕੁਬੇਰ ਕਾ ਸੇਵਕ ਸੰਖਚੂੜ ਨਾਮ ਯੱਖਯ ਜਿਸ ਕੇ ਸੀਸ ਮੇਂ ਮਣਿ ਔ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਥਾ ਸੋ ਆ ਨਿਕਲਾ ਦੇਖੇ ਤੋ ਏਕ ਓਰ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਓਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਮਗਨ ਹੋ ਮੱਤਵਤ ਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕੁਛ ਇਸਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਜੋ ਆਈ ਤੋ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੋ ਘੇਰ ਆਗੇ ਧਰ ਲੇ ਚਲਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਭਯ ਖਾਇ ਪੁਕਾਰੀਂ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਅਬ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸੁਨ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਰੂਖ ਉਖਾੜ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਲੇ ਯੂੰ ਦੌੜ ਆਏ ਕਿ ਮਾਨੋ ਗਜ ਮਾਤੇ ਸਿੰਘ ਪਰ ਉਠ ਧਾਏ ਔਰ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਗੋਪੀਯੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਸੇ ਮਤ ਡਰੋ ਹਮ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕੋ ਕਾਲ ਸਮਾਨ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਯੱਖਯ ਭਯ ਮਾਨ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਛੋੜ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਾਣ ਲੇ ਭਾਗਾ ਉਸ ਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਨੇ ਬਲਦੇਵ

ਜੀ ਕੋ ਤੋ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਛੋੜ ਔ ਆਪ ਜਾਇ ਉਸਕੇ ਢੋਰੇ
ਪਕੜ ਪਛਾੜਾ ਨਿਦਾਨ ਤਿਰਛਾ ਹਾਥ ਕਰ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ
ਮਣਿ ਲੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਦੀਆ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬਿੱਦਜਾਧਰ ਮੋਖ
ਸੰਖਚੂੜ ਬਧੋ ਨਾਮ ਪੰਚ ਤ੍ਰਿੰਸੋਂ ਅਧਜਾਇ ੩੫

ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਤਕ ਹਰਿ ਬਨ ਮੇਂ ਧੇਨੁ
ਚਰਾਵੇਂ ਤਬ ਤਕ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯਾਂ ਨੰਦਰਾਨੀ ਕੇ ਪਾਸ
ਆਇ ਬੈਠ ਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਵੇਂ ਜੋ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍
ਬਨ ਮੇਂ ਕਰੇਂ ਸੋ ਗੋਪੀਯਾਂ ਘਰ ਬੈਠੇ ਉਚਰੇਂ ॥

ਚੌਪਈ ਸੁਨੋ ਸਖੀ ਬਾਜਤ ਹੈ ਬੈਨ ॥ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਪਾਵਤ
ਹੈਂ ਚੈਨ ॥ ਪਤਿ ਸੰਗ ਦੇਵੀ ਥਕੀ ਬਿਮਾਨ ॥ ਮਗਨ
ਭਈ ਹੈਂ ਧੁਨ ਸੁਨ ਕਾਨ ॥ ਕਰਤੇ ਪਹਿਰਹਿੰ ਚੂਰੀ
ਮੂੰਦਰੀ ॥ ਬਿਹਬਲ ਮਨ ਤਨ ਕੀ ਸੁਧਿ ਹਰੀ ॥
ਤਬ ਹੀ ਏਕ ਕਹੈ ਬ੍ਰਿਜਨਾਰੀ ॥ ਗਰਜਿਨ ਮੇਘ
ਤਜੀ ਅਤਿ ਹਾਰੀ ॥ ਗਾਵਤ ਹਰਿ ਆਨੰਦ ਅਡੋਲ
॥ ਭੌਂਹ ਦਚਾਵਤ ਪਾਨ ਕਪੋਲ ॥ ਪਿਯ ਸੰਗ ਮ੍ਰਿਗੀ
ਥਕੀ ਸੁਨਿ ਧੇਨੁ ॥ ਯਮੁਨਾ ਫਿਰੀ ਘਿਰੀ ਤਹ
ਧੇਨੁ ॥ ਮੋਹਿਤ ਬਾਦਰ ਛਾਯਾ ਕਰੈਂ ॥ ਮਾਨੋ ਛਤ੍ਰ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਰ ਧਰੈਂ ॥ ਅਬ ਹਰਿ ਮਧੁਨ ਕੁੰਜ ਕੋ
ਧਾਏ ॥ ਪੁਨ ਸਬ ਬੰਸੀਬਟ ਤਰ ਆਏ ॥ ਗਾਇਨ
ਪਾਛੇ ਡੋਲਤ ਭਏ ॥ ਘੇਰ ਲਈਂ ਜਲ ਪਜਾਵਨ

ਗਏ ॥ ਸਾਂਝ ਭਈ ਅਬ ਉਲਟੇ ਹਰੀ ॥ ਗਾਂਭਤ
ਗਾਂਇ ਬੇਨੁ ਧੁਨਿ ਕਰੀ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਨਿੱਤਜ ਗੋਪੀਯਾਂ ਦਿਨ ਭਰ ਹਰਿ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੇਂ ਔਰ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸੇ ਮਿਲ ਸੁਖ ਮਾਨ ਲੇ ਆਵੇਂ ਔਰ ਤਿਸ ਸਮਯ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਧੀਰਜ ਮੰਡਿਤ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਪਜਾਰ ਸੇ ਪੋਂਛ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਗੋਪੀ ਗੀਤ ਬਰਣਨੋ
ਨਾਮ ਖਟ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਜਾਇ ੩੬

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਲਰਾਮਸਾਂਝ ਸਮਯਧੇਨੁਚਰਾਇ ਬਨ ਸੇਘਰਕੋਆਤੇ ਥੇ ਇਸ ਬੀਚਏਕ ਅਸੁਰ ਅਤਿ ਬੜਾ ਬੈਲ ਬਨ ਆਇ ਗਾਓਂ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ॥

ਚੌ: ਆਕਾਸ਼ ਲੌ ਦੇਹ ਤਿਹ ਧਰੀ ॥ ਪੀਠ ਕੜੀ ਪਾਥਰ ਸੀ
ਕਰੀ ॥ ਬੜੇ ਸੀਂਗ ਤੀਖਨ ਦੋਊ ਖਰੇ ॥ ਰਕਤ ਨਯਨ
ਅਤਿ ਹੀ ਰਸ ਭਰੇ ॥ ਪੂਛ ਉਠਾਇ ਡਕਾਰਤ ਫਿਰੈ ॥
ਰਹਿ ਰਹਿ ਭੂਤਲ ਗੋਬਰ ਕਰੈ ॥ ਫੜਕੈ ਕੰਧ ਹਿਲਾਵੈ
ਕਾਨ ॥ ਭਜੇ ਦੇਵ ਸਬ ਛੋੜ ਬਿਮਾਨ ॥ ਖੁਰ ਸੋਂ ਖੋਦੇ ਨਦੀ
ਕਰਾਰੇ ॥ ਪਰਬਤ ਉਥਲ ਪੀਠ ਸੋਂ ਡਾਰੇ ॥ ਸਬ ਕੋ
ਤ੍ਰਾਸ ਭਯੋ ਤਿਹ ਕਾਲ ॥ ਕਾਂਪੈਂ ਲੋਕਪਾਲ ਦਿਗਪਾਲ ॥
ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਹਲੈ ਸੇਸਥਰ ਹਰੈ ॥ ਤ੍ਰਿਯਔ ਧੇਨੁ ਗਰਭ ਭੂ ਪਰੈ

ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਗਾਏਂ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਫੈਲ ਗਈਂ ਔਰ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਦੌੜ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਸਬ ਕੇ ਪੀਛੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲ-ਰਾਮ ਚਲੇ ਆਤੇ ਥੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਗੇ ਏਕ ਬੜਾ ਬੈਲ ਖੜਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਹਮੇਂ ਬਚਾਓ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਕੁਛ ਮਤ ਡਰੋ ਉਸ ਸੇ, ਵੁਹ ਨੀਚ ਹਮਸੇ ਅਪਨੀ ਮੀਚ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਬ੍ਰਿਖਭ ਕਾ ਰੂਪ ਬਣ ਕਰ ਆਯਾ ਹੈ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਆਗੇ ਜਾਇ ਉਸੇ ਦੇਖ ਬੋਲੇ ਬਨਮਾਲੀ ਕਿ ਆਉ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਤੂੰ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਿਉਂ ਡਰਾਤਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਨਿਕਟ ਕਿਸ ਲੀਏ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੈਰੀ ਸਿੰਘ ਕਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮ੍ਰਿਗ ਪਰ ਨਹੀਂ ਧਾਵਤਾ ਦੇਖ ਮੈਂ ਹੀ ਹੂੰ ਕਾਲ ਰੂਪ ਗੋਬਿੰਦ ਮੈਂ ਨੇ ਤੁਝ ਸੇ ਬਹੁਤੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਦੀਯਾ ਹੈ॥

ਯੂੰ ਕਹਿ ਫਿਰ ਤਾਲ ਠੋਕ ਲਲਕਾਰੇ ਆ ਮੁਝ ਸੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕਰ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਸੁਰ ਐਸਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਆਯਾ ਕਿ ਮਾਨੋ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਬੱਜ੍ਰ ਆਯਾ ਜੋਂ ਜੋਂ ਹਰਿ ਉਸੇ ਹਟਾਤੇ ਥੇ ਤੋਂ ਤੋਂ ਵੁਹ ਸੰਭਲ ਸੰਭਲ ਕਰ ਬਢਾ ਆਤਾ ਥਾ ਏਕ ਬਾਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਦੇ ਪਟਕਾ ਤਯੋਂ ਹੀ ਖਿਜਲਾ ਕਰ ਉਠਾ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਸੀਂਗੋਂ ਮੇਂ ਉਸਨੇ ਹਰਿ ਕੋ ਦਬਾਯਾ ਤਬ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਫੁਰਤੀ ਸੇ ਨਿਕਲ ਝਟ ਪਾਂਵ ਪਰ ਪਾਂਵ ਦੇ ਉਸ ਕੇ ਸੀਂਗ ਪਕੜ ਯੂੰ ਮਰੋੜਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਭੀਗੇ ਚੀਰ ਕੋ ਨਿਚੋੜੇ ਨਿਦਾਨ ਯਿਹ ਪਿਛਾੜ ਖਾਇ ਗਿਰਾ ਔ ਉਸ ਕਾ ਜੀ ਨਿਕਲ ਗਿਯਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠ ਆਨੰਦ ਸੇ ਫੂਲ

ਬਰਖਾਨੇ ਲਗੇ ਔ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਸ਼ ਗਾਨੇ, ਇਸ ਬੀਚ ਰਾਧਿਕਾ ਜੀ ਨੇ ਆ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਿਖਭ ਰੂਪ ਜੋ ਤੁਮਨੇ ਮਾਰਾ ਇਸ ਕਾ ਪਾਪ ਹੂਆ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਤੁਮ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇ ਆਵੋ ਤਬ ਕਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਲਗਾਉ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸਬ ਤੀਰਥੋਂ ਕੋ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਜ ਹੀ ਮੇਂ ਬੁਲਾਇ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਕਹਿ ਗੋਵਰਧਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਦੋ ਓੜੇ ਕੁੰਡ ਖੁਦਵਾਏ ਤਹੀਂ ਸਬ ਤੀਰਥ ਦੇਹ ਧਰ ਆਏ ਔ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਨ ਮੇਂ ਜਲ ਡਾਲ ਡਾਲ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਉਨ ਮੇਂ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਬਾਹਰ ਆ ਅਨੇਕ ਗਊ ਦਾਨ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਮਾਇ ਸੁਧ ਹੋਏ ਔ ਉਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁੰਡ ਰਾਧਾ ਕੁੰਡ ਕਰਕੇ ਵੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੂਏ ॥

ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੋ ਕੰਸ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਉਸ ਕਾ ਕੋਪ ਬਢਾਨੇ ਕੋ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬਲ਼ਰਾਮ ਔ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ ਹੋਨੇ ਔ ਮਾਯਾ ਕੇ ਆਨੇ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਭੇਦ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤਬ ਕੰਸ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਬੋਲਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤੁਮ ਸੱਚ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ॥

ਦੋਹਰਾ ਪ੍ਰਥਮ ਦੀਯੋ ਸੁਤ ਆਨਿਕੈ, ਮਨ ਪਰਤੀਤ ਬਢਾਇ
ਜ੍ਯੋਂ ਠਗ ਕਛੂ ਦਿਖਾਇਕੈ, ਸਰਬਸ ਲੇ ਭਜ ਜਾਇ

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਔ ਖਾਂਡੇ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖ ਅਕੁਲਾ ਕਰ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌਃ ਮਿਲਾ ਰਹਾ ਕਪਟੀ ਤੂੰ ਮੁਝੇ ॥ ਭਲਾ ਸਾਧੁ ਜਾਤਾ ਮੈਂ

ਤੁਝੇ॥ ਦੀਆ ਨੰਦ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਠਾਇ ॥ ਵੇਵੀ ਹਮੇਂ ਦਿਖਾਈ ਆਇ॥ ਮਨ ਮੇਂ ਕਛੂ ਕਹੋ ਮੁਖ ਔਰ॥ ਆਜ ਅਬੱਸ ਮਾਰੂੰ ਇਹ ਠੌਰ ॥ ਮਿਤ੍ਰ ਸਖਾ ਸੇਵਕ ਹਿਤ ਕਾਰੀ॥ ਕਰੈ ਕਪਟ ਸੋ ਪਾਪੀ ਭਾਰੀ ॥

ਦੋਹਰਾ ਮੁਖ ਮੀਠਾ ਮਨ ਬਿਖ ਭਰਾ, ਰਹੇ ਕਪਟ ਕੇ ਹੇਤ
ਆਪ ਕਾਜ ਪਰ ਦ੍ਰੋਹਿਤਾ, ਉਸ ` ਭਲਾ ਜੋ ਪ੍ਰੇਤ

ਐਸੇ ਬਕ ਭਕ ਫਿਰ ਕੰਸ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਛ ਇਸਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭੇਦ ਹਮਨੇ ਨ ਪਾਯਾ ਲੜਕਾ ਹੂਆ ਔਰ ਕੰਨਜਾ ਕੋ ਲਾ ਦਿਖਾਯਾ ਜਿਸੇ ਕਹਾ ਅਧੂਰਾ ਗਿਆ ਸੋਈ ਜਾ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਬਲਦੇਵ ਭਯਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਹੋਂਠ ਚਬਾਇ ਉਠਾਇ ਜੋ ਚਾਹਾ ਕਿ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਮਾਰੂੰ ਤੋ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕਰ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਤੋ ਤੂੰ ਆਜ ਰਖਔ ਜਿਸਮੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਆਵੇਂ ਸੋ ਕਾਜ ਕਰ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਜਬ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਚਲੇ ਗਏ ਤਬ ਕੰਸ ਨੇ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਤੋ ਏਕ ਕੋਠਰੀ ਮੇਂ ਮੂੰਦ ਦੀਆ ਔਰ ਆਪ ਭਯਾਤੁਰ ਹੋ ਕੇਸੀ ਨਾਮ ਰਾਖਸ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕੇ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌਃ ਮਹਾਬਲੀ ਤੂੰ ਸਾਥੀ ਮੇਰਾ ॥ ਬੜਾ ਭਰੋਸਾ ਮੁਝਕੋ ਤੇਰਾ
ਏਕ ਬਾਰ ਤੂ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਾ॥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਤਿ ਮੁਝੇ ਦਿਖਾ

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੇਸੀ ਤੋ ਆਗਜਾ ਪਾ ਬਿਦਾ ਹੋ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੋ ਗਿਆ ਔਰ ਕੰਸ ਨੇ ਸਾਲ, ਤੁਸਾਲ, ਚਾਣੂਰ, ਅਰਿਸ਼੍ਰ, ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਆਦਿ ਜਿਤਨੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਥੇ ਸਬ ਕੋ

ਬੁਲਾਇ ਭੇਜਾ ਵੇ ਆਇ ਤਿਨੇਂ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੈਰੀ ਪਾਸ ਆਇ ਬਸਾ ਹੈ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੂਲ ਜੋ ਖਟਕਤਾ ਹੈ ਨਿਕਾਲੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਆਪ ਮਹਾਬਲੀ ਹੋ ਕਿਸ ਸੇ ਡਰਤੇ ਹੋ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਕਿਯਾ ਬੜੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਜਿਸ ਛਲ ਬਲ ਸੇ ਵੇ ਯਹਾਂ ਆਵੇਂ ਸੋਈ ਹਮ ਮਤਾ ਬਤਾਵੇਂ

ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਯਹਾਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੇ ਏਕ ਐਸੀ ਸੁੰਦ੍ਰ ਰੰਗਭੂਮਿ ਬਨਵਾਵੇਂ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਨਗਰ ਨਗਰ ਕੇ ਲੋਗ ਉਠ ਧਾਵੇਂ ਪੀਛੇ ਮਹਾਦੇਵ ਕਾ ਯੱਗਯ ਕਰਵਾਓ ਹੋਮ ਕੇਲੀਏ ਬਕਰੇ ਭੈਂਸੇ ਮੰਗਵਾਓ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਭੇਟ ਲਾਵੇਂਗੇ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭੀ ਆਵੇਂਗੇ ਤਭੀ ਕੋਈ ਮੱਲ ਪਛਾੜੇਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਔਰ ਹੀ ਬਲੀ ਪੌਰ ਪੈ ਮਾਰ ਡਾਲੇਗਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ॥

ਸੋਰਠਾ ਕਹੈ ਕੰਸ ਮਨ ਲਾਇ, ਭਲੋ ਮਤੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਦੀਯੋ ॥
ਲੀਨੇ ਮੱਲ ਬੁਲਾਇ, ਆਦਰ ਕਰ ਬੀਰਾ ਦੀਯੋ॥

ਫਿਰ ਸਭਾ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਖਸੋਂ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਜਬ ਹਮਾਰੇ ਭਾਨਜੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਹਾਂ ਆਵੇਂ ਤਬ ਤੁਮ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਉਨੇਂ ਮਾਰ ਡਾਲੀਯੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਜੀ ਕਾ ਖਟਕਾ ਜਾਇ ਉਨੇਂ ਯੂੰ ਸਮਝਾਇ ਪੁਨਿ ਮਹਾਵਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਬਸ ਮੇਂ ਮਤਵਾਲਾ ਹਾਥੀ ਹੈ ਤੂ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਲੀਏ ਖੜਾ ਰਹਿਨਾ ਜਬ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਆਵੇਂ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਪਾਂਵ ਦੇ ਤਦ ਤੂੰ ਹਾਥੀ ਸੇ ਚਿਰਵਾ

ਡਾਲੀਯੋ ਕਿਸੇ ਭਾਂਤ ਭਾਗਨੇ ਨ ਪਾਵੇਂ ਜੋ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰੇਗਾ ਸੋ ਮੂੰਹ ਮਾਂਗਾ ਧਨ ਪਾਵੇਗਾ ॥

ਐਸੇ ਸਬਕੋ ਸੁਨਾਇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕਾਰਤਿਕ ਬਦੀ ਚੌਦਸ਼ ਕੋ ਸ਼ਿਵ ਕਾ ਯੱਗਯ ਠਹਿਰਾਇ ਕੰਸ ਨੇ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਅਕਰੂਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਅਤਿ ਆਵ ਭਕਤਿ ਕਰ ਘਰ ਭੀਤਰ ਲੇ ਜਾ ਏਕ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਯਦੁਕੁਲ ਮੇਂ ਸਬ ਸੇ ਬੜੇ ਗਯਾਨੀ ਧਰ-ਮਾਤਮਾ ਧੀਰ ਹੋ ਇਸਲੀਏ ਤੁਮੇਂ ਸਬ ਜਾਨਤੇ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਮੇਂ ਦੇਖ ਸੁਖੀ ਨ ਹੋਇ ਇਸਸੇ ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਕਾਜ ਬਾਮਨ ਨੇ ਜਾ ਕੀਯਾ ਜੋ ਛਲ ਕਰ ਬਲ ਕਾ ਸਾਰਾ ਰਾਜਯ ਲੇ ਲੀਯਾ ਔ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਕੋ ਪਾਤਾਲ ਪਠਾਯਾ ਤੈਸੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰਾ ਕਾਮ ਕਰੋ ਤੋ ਏਕ ਬੇਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਜਾਓ ਔਰ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਜੋਂ ਬਨੇ ਤੋਂ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਯਹਾਂ ਲੇਆਓ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਬੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਦੁਖ ਸਹਿ ਪਰਾਯਾ ਕਾਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸਮੇਂ ਤੁਮੇਂ ਤੋ ਸਬ ਬਾਤ ਕੀ ਲਾਜ ਹਮਾਰੀ ਹੈ ਅਧਿਕ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਨੇ ਤੈਸੇ ਉਨੇਂ ਲੇਆਓ ਤੋ ਯਹਾਂ ਸਹਿਜ ਹੀ ਮੇਂ ਮਾਰੇ ਜਾਏਂਗੇ ਕੈ ਤੋ ਚਾਨੂਰ ਪਛਾੜੇਗਾ ਕੈ ਕੁਬਲੀਯਾ ਪੀੜ ਗਜ ਪਕੜ ਚੀਰ ਡਾਲੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੈਂ ਹੀ ਉਠ ਮਾਰੂੰਗਾ ਅਪਨਾ ਕਾਜ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਸਵਾਰੂੰਗਾ ਔਰ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਪੀਛੇ ਉੱਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਹਨੂੰਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵੁਹ ਬੜਾ ਕਪਟੀ ਹੈ ਮੇਰਾ ਮਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਪਿਤਾ ਦੇਵਕ ਕੋ ਆਗ ਸੇ ਜਲਾਇ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਡੁਬੋਊਂਗਾ ਸਾਥ

ਹੀ ਉਸ ਕੇ ਵਸੁਦੇਵ ਕੋ ਮਾਰ ਹਰਿ ਭਕਤੋਂ ਕੋ ਜੜ੍ਹ ਸੇ ਖੋਊਂਗਾ ਤਬ ਨਿਹਕੰਟਕ ਰਾਜਜ ਕਰ ਜਰਾਸੰਧ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਚੰਡ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਉਸਕੇ ਤ੍ਰਾਸ ਸੇ ਨਵ ਖੰਡ ਕਾਂਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਰਕਾਸੁਰ, ਬਾਣਾਸੁਰ, ਆਦਿ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮਹਾਬਲੀ ਰਾਖਸ ਜਿਸ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਤਿਸ ਸੇ ਜਾ ਮਿਲੂੰਗਾ ਜੋ ਤੁਮ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੇ ਆਓ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਕਰ ਕੰਸ ਫਿਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੋ ਸਮਝਾਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਨੰਦ ਕੇ ਯਹਾਂ ਕਹੀਯੋ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਕਾ ਯਗਜ ਹੈ ਧਨੁਖ ਧਰਾ ਹੈ ਔ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਕੌਤੂਹਲ ਵਹਾਂ ਹੋਏਂਗੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਗੋਪੋਂ ਸਮੇਤ ਬੱਕਰੇ ਔ ਭੈਂਸੇ ਲੇ ਭੇਟ ਦੇਨੇ ਆਵੇਂਗੇ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਭੀ ਆਵੇਂਗੇ ਯਿਹ ਤੋ ਮੈਨੇ ਤੁਮੇਂ ਉਨਕੇ ਲਾਵਨੇ ਕਾ ਉਪਾਇ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਆਗੇ ਤੁਮ ਸਗਜਾਨ ਹੋ ਜੋ ਔਰ ਉਚਿਤ ਬਨ ਆਵੈ ਸੋ ਕਰ ਕਹੀਯੋ ਅਧਿਕ ਤੁਮ ਸੇ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਸੋਰਠਾ ਹੋਇ ਬਿਚਿੱਤ੍ਰ ਬਿਸੀਠ, ਜਾਹਿ ਬੁੱਧਿ ਬਲ ਆਪਨੋ
ਪਰ ਕਾਰਜ ਪਰ ਡੀਠ, ਕਰਹਿ ਭਰੋਸੋ ਤਾਤਨੋ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਅਕ੍ਰੂਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਅਬ ਇਸੇ ਕੁਛ ਭਲੀ ਬਾਤ ਕਹੂੰਗਾ ਤੋ ਯਿਹ ਨ ਮਾਨੇਗਾ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਯ ਇਸਕੇ ਮਨ ਭਾਤੀ ਸੁਹਾਤੀ ਬਾਤ ਕਹੂ ਐਸੇ ਔਰ ਭੀ ਠੌਰ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵੁਹੀ ਕਹੀਏ ਜੋ ਜਿਸੇ ਸੁਹਾਇ ਯੂੰ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਅਕਰੂਰ

ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਨੇ ਭਲਾ ਮਤ
ਕੀਆ ਯਿਹ ਬਚਨ ਹਮਨੇ ਭੀ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਮਾਨ ਲੀਆ
ਹੋਨਹਾਰ ਪਰ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਮਨੁੱਖ ਅਨੇਕ ਮਨੋਰ
ਕਰ ਧਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਰਮ ਕਾ ਲਿਖਾ ਹੀ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ
ਸੋਚਤੇ ਕੁਛ ਹੈਂ ਔਰ ਹੋਤਾ ਕੁਛ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀਕੇ ਮਨ ਕਾ ਚੀਤ
ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਆਗਮ ਬਾਂਧ ਤੁਮਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਬਿਚਾਰੀ ਹੈ ਨ
ਜਾਨੀਏ ਕੈਸੀ ਹੋਇ ਮੈਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਬਾਤ ਮਾਨ ਲੀ ਕਲ ਭੋਰ ਕੋ
ਜਾਊਂਗਾ ਔਰ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਲੇ ਆਊਂਗਾ ਐਸੇ ਕਹਿ ਕੰਸ
ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਕਰੂਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੰਸ ਨਾਰਦ
ਸੰਬਾਦੇ ਨਾਮ ਸਪਤ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੩੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ
ਨੇ ਕੇਸੀ ਕੋ ਮਾਰਾ ਔ ਨਾਰਦ ਨੇ ਜਾਇ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰੀ ਪੁਨ ਹਰਿ
ਨੇ ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਕੋ ਹਨਾ ਸੋ ਸਬ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ
ਦੇ ਸੁਨੋ ਕਿ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਕੇਸੀ ਅਤਿ ਊਚਾ ਭਯਾਨਕ ਘੋੜਾ ਬਨ
ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਆਯਾ ਔਰ ਲਗਾ ਲਾਲ ਲਾਲ ਆਂਖੇਂ ਕਰ
ਨਥੁਨੇ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਾਨ ਪੂਛ ਉਠਾਇ ਟਾਪ ਟਾਪ ਭੂਮਿ ਖੋਦਨੇ ਔਰ
ਹਿੰਸ ਹਿੰਸ ਕਾਂਧਾ ਕੰਪਾਇ ਕੰਪਾਇ ਲਾਤੇਂ ਚਲਾਨੇ ॥

ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਭਯ ਖਾਇ ਖਾਇ ਭਾਗ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਜਾ ਕਹਾ ਵੇ ਸੁਨਕੇ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਵੁਹ ਥਾ ਔ
ਉਸੇ ਦੇਖ ਲੜਨੇ ਕੋ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧ ਤਾਲ ਠੋਂਕ ਸਿੰਘ ਕੀ ਭਾਂਤ

ਗਰਜ ਕਰ ਬੋਲੇ ਅਰੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕੰਸ ਕਾ ਬੜਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਹੈ ਔਰ ਘੋੜਾ ਬਨ ਆਯਾ ਹੈ ਤੋ ਔਰ ਕੇ ਪੀਛੇ ਕਿਉਂ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਆ ਮੁਝ ਸੇ ਲੜ ਜੋ ਤੇਰਾ ਬਲ ਦੇਖੂੰ ਦੀਪ ਪਤੰਗ ਕੀ ਭਾਂਤ ਕਬ ਤਕ ਫਿਰੇਗਾ ਤੇਰੀ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਤੋ ਨਿਕਟ ਆਨ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਕੇਸੀ ਨੇ ਕੋਪ ਕਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਾ ਕਿ ਆਜ ਇਸਕਾ ਬਲ ਦੇਖੂੰਗਾ ਔ ਪਕੜ ਈਖ ਕੀ ਭਾਂਤ ਚਬਾਇ ਕੰਸ ਕਾ ਕਾਰਯ ਕਰ ਜਾਊਂਗਾ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਮੂੰਹ ਬਾਇਕੇ ਐਸਾ ਦੌੜਾ ਕਿ ਮਾਨੋ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਖਾ ਜਾਏਗਾ ਆਤੇ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਰ ਮੂੰਹ ਚਲਾਯਾ ਤੋ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਏਕ ਬੇਰ ਤੋ ਧਕੇਲ ਕਰ ਪੀਛੇ ਕੋ ਹਟਾਯਾ ਅਬ ਦੂਸਰੀ ਬੇਰ ਵੁਹ ਫਿਰ ਸੰਭਲ ਕੇ ਮੁਖ ਫੈਲਾਇ ਧਾਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਉਸਕੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਡਾਲ ਲੋਹ ਲਾਟ ਸਾ ਕਰ ਐਸਾ ਬਢਾਯਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਕੇ ਦਸੋ ਦ੍ਵਾਰ ਜਾ ਰੋਕੇ ਤਬ ਤੋ ਕੇਸੀ ਘਬਰਾ ਕਰ ਜੀ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਅਬ ਦੇਹ ਫਟਤੀ ਹੈ ਯਿਹ ਕੈਸੀ ਭਈ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਆਪ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਲੀ ਜੈਸੇ ਮਛਲੀ ਬੰਸੀ ਕੋ ਨਿਗਲ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂਨੇ ਭੀ ਅਪਨਾ ਜੀਵ ਖੋਯਾ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਉਪਾਇ ਹਾਥ ਕਾਢਨੇ ਕੇ ਕੀਏ ਪਰ ਏਕ ਭੀ ਕਾਮ ਨ ਆਯਾ ਨਿਦਾਨ ਸਾਸ ਰੁਕ ਕਰ ਪੇਟ ਫਟ ਗਿਯਾ ਤੋ ਪਛਾੜ ਖਾ ਕਰ ਗਿਰਾ ਤਬ ਉਸਕੇ ਸਰੀਰ ਸੇ ਲੋਹੂ ਨਦੀ ਕੀ ਭਾਂਤ ਬਹਿ ਨਿਕਲਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ

ਆਇ ਆਇ ਦੇਖਨੇ ਲਗੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਗੇ ਜਾਇ ਬਨ ਮੇਂ ਏਕ ਕਦੰਬ ਕੀ ਛਾਹ ਮੇਂ ਖੜੇ ਹੂਏ॥

ਇਸ ਬੀਚ ਬੀਨਾ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰ ਖੜੇ ਹੋਇ ਬੀਨਾ ਬਜਾਇ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਭੂਤ ਭਵਿਖਜ ਸਭ ਲੀਲ੍ਹਾ ਔ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਗਾਇ ਕੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਤੁਮਾਰੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਅਪਰਾ ਅਪਾਰ ਹੈ ਇਤਨੀ ਕਿਸ ਮੇਂ ਸਾਮਰਥਜ ਹੈ ਜੋ ਆਪਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਬਖਾਨੇ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀਦਯਾ ਸੇ ਮੈਂ ਇਤਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਆਪ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਕੇ ਅਰਥ ਔ ਸਾਧੁਓਂ ਕੀ ਰੱਖਜਾ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਔਰ ਦੁਸ਼੍ਰ ਅਸੁਰੋਂ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਕੇ ਹੇਤੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗ੍ਰ ਹੋ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਤੇ ਹੋ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਕੋ ਤੋ ਬਿਦਾ ਦੀ ਵੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਸਿਧਾਰੇ ਔ ਆਪ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਬੜ ਕੇ ਤਲੇ ਬੈਠ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸੇਨਾ ਪਤਿ ਬਨਾਇ ਆਪ ਰਾਜਾ ਹੋ ਰਾਜਨੀਤਿ ਸੇ ਖੇਲ ਖੇਲਨੇ ਔ ਪੀਛੇ ਆਂਖਿ ਮਿਚੌਲੀ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਨਾਥ॥

ਦੋਹਰਾ ਮਾਰਜੋ ਕੇਸੀ ਭੋਰ ਹੀ, ਸੁਨੀ ਕੰਸ ਯਿਹ ਬਾਤ॥
ਬਜੋਮਾਸੁਰ ਸੋਂ ਕਹਿਤ ਹੈ, ਝਾਂਕਤ ਕੰਪਤ ਗਾਤ॥

ਚੌਃ ਅਰਿ ਕੰਦਨ ਬਜੋਮਾਸੁਰ ਚਲੀ॥ ਤੇਰੀ ਜਗ ਮੇਂ
ਕੀਰਤਿ ਭਲੀ॥ ਜਜੋਂ ਰਾਮ ਕੇ ਪਵਨ ਕੋ ਪੂਤ॥ ਤਜੋਂ ਹੀ

ਮੇਰੋ ਤੂੰ ਯਮ ਦੂਤ ॥ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਪੂਤ ਹਤ ਲਜਾਉ ॥
ਆਜ ਕਾਜ ਮੇਰੋ ਕਰ ਆਉ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਬਸਾਇਗੀ ਸੋ ਕਰੂੰਗਾ ਆਜ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਹੈ ਆਪ ਹੀ ਕੇ ਕਾਜ ਜੋ ਜੀ ਕੇ ਲੋਭੀ ਹੈਂ ਤਿਨੇਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਅਰਥ ਜੀ ਦੇਤੇ ਆਤੀ ਹੈ ਲਾਜ, ਸੇਵਕ ਔ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਤੋ ਇਸੀ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਂ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਪਰ ਬੀੜਾ ਉਠਾਇ ਕੰਸ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੋ ਚਲਾ ਬਾਟ ਮੇਂ ਜਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਕਾ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਚਲਾ ਚਲਾ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਜਹਾਂ ਹਰਿ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਆਂਖ ਮਿਚੌਲੀ ਖੇਲ ਰਹੇ ਥੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਦੂਰ ਸੇ ਜਬ ਉਸਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੁਝੇ ਭੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਖਿਲਾਓ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਉਸੇ ਪਾਸ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਹੌਸ ਮਤ ਰਖ ਜੋ ਤੇਰਾ ਮਨ ਮਾਨੇ ਸੋ ਖੇਲ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਖੇਲ, ਯੂੰ ਸੁਨ ਵੁਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲਾ ਕਿ ਵ੍ਰਿਕ ਮੇਢੇ ਕਾ ਖੇਲ ਭਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮੁਸਕਰਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਤੂੰ ਬਨ ਭੇੜੀਆ ਔ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਹੋਂਗੇ ਮੇਢੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਫੂਲ ਕਰ ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਤੋ ਲਜਾਰੀ ਹੂਆ ਔ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਨੇ ਮੇਢੇ ਮਿਲ ਕਰ ਖੇਲਨੇ ਲਗੇ ॥

ਤਿਸ ਸਮਯ ਵੁਹ ਅਸੁਰ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਉਠਾਇ ਲੇ ਜਾਇ ਔ ਪਰਬਤ ਕੀ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਰੱਖ ਉਸਕੇ ਮੂੰਹ ਪਰ ਆੜੀ ਸਿਲਾ

ਧਰ ਮੂੰਦ ਕੇ ਚਲਾ ਆਵੇ ਐਸੇ ਜਬ ਸਭਕੋ ਵਹਾਂ ਰੱਖ ਆਯਾ ਐ
ਅਕੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਹੇ ਤਬ ਲਲਕਾਰ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਆਜ
ਕੰਸ ਕਾ ਕਾਜ ਕਰੂੰਗਾ ਐ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਮਾਰੂੰਗਾ ਯੂੰ ਕਹਿ
ਗ੍ਵਾਲ ਕਾ ਭੇਖ ਛੋੜ ਸਚਮੁਚ ਭੇੜੀਆ ਬਨ ਜੋਂ ਹਰਿ ਪਰ ਝਪਟਾ
ਤੋਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਸਕੋ ਪਕੜ ਗਲਾ ਘੋਂਟ ਮਾਰੇ ਘੂਸੋਂ ਕੇ ਯੋਂ ਮਾਰ
ਪਟਕਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਯੱਗ੍ਯ ਕੇ ਬਕਰੇ ਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਬਯੋਮਾਸੁਰ
ਬਧੋ ਨਾਮ ਅਸ਼੍ਟ ਤ੍ਰਿੰਸੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੩੮

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਰਤਿਕ ਬਦੀ ਦ੍ਵਾਦਸ਼ੀ ਕੋ ਤੋ ਕੇਸੀ ਐ ਬਯੋਮਾਸੁਰ ਮਾਰਾ ਗਿਯਾ ਐ ਤ੍ਰਯੋਦਸ਼ੀ ਕੋ ਭੋਰ ਹੀ ਕੇ ਤੜਕੇ ਅਕਰੂਰ ਕੰਸ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਯੂੰ ਬਿਚਾਰਤਾ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੋ ਚਲਾ ਕਿ ਐਸਾ ਮੈਂਨੇ ਕਿਯਾ ਜਪ ਤਪ ਯੱਗ੍ਯ ਦਾਨ ਤੀਰਥ ਬ੍ਰਤ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਪੁੰਨ੍ਯ ਸੇ ਯਿਹ ਫਲ ਪਾਊਂਗਾ ਅਪਨੇ ਜਾਨ ਤੋ ਇਸ ਜਨਮ ਭਰ ਕਭੀ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੀਯਾ ਸਦਾ ਕੰਸ ਕੀ ਸੰਗਤਿ ਮੇਂ ਰਹਾ ਭਜਨ ਕਾ ਭੇਦ ਕਹਾ ਪਾਊਂ ਹਾਂ ਅਗਲੇ ਜਨਮ ਮੇਂ ਕੋਈ ਬੜਾ ਪੁੰਨ੍ਯ ਕੀਆ ਹੋ ਉਸ ਧਰਮ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕਾ ਯਿਹ ਫਲ ਹੋ ਤੋ ਹੋ ਜੋ ਕੰਸ ਨੇ ਮੁਝੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਲੇਨੇ ਕੋ ਭੇਜਾ ਹੈ ਅਬ ਜਾਇ ਉਨਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਜਨਮ ਸੁਫਲ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਚੌਃ ਹਾਥ ਜੋਰਿ ਕੈ ਪਾਇਨ ਪਰਿਹੋਂ॥ ਪੁਨ ਪਗ ਰੇਣੁ

ਸੀਸ ਪਰ ਧਰਿਹੋਂ ॥ ਪਾਪ ਹਰਣ ਜੋਈ ਪਗ ਆਹਿ ॥ ਸੇਵਤ ਸ੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਤਾਹਿ ॥ ਜੇ ਪਗ ਕਾਲੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰੇ ॥ ਜੇ ਪਗ ਕੁਚ ਚੰਦਨ ਸੋਂ ਭਰੇ ॥ ਨਾਚੇਂ ਰਾਮ ਮੰਡਲੀ ਆਛੇਂ ॥ ਜਿਨ ਪਗ ਡੋਲੇ ਗਾਇਨ ਪਾਛੇ ॥ ਜਾ ਪਗ ਰੇਣੁ ਅਹਿੱਲਜਾ ਤਰੀ॥ ਜਾ ਪਗ ਤੇ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨਿਸਰੀ ॥ ਬਲ ਛਲ ਕੀਯੋ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਕਾਜ ॥ ਤੇ ਪਗ ਹੀ ਦੇਖੋਂਗੋ ਆਜ ॥ ਮੋਕੋ ਸ਼ਗਨ ਹੋਤ ਹੈਂ ਭਲੇ ॥ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਝੁੰਡ ਦਾਹਨੇ ਚਲੇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਬਿਚਾਰ ਫਿਰ ਅਕਰੂਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕਹੀਂ ਮੁਝੇ ਵੇ ਕੰਸ ਕਾ ਦੂਤ ਤੋ ਨ ਸਮਝੇਂ ਫਿਰ ਆਪ ਹੀ ਸੋਚਾ ਕਿ ਜਿਨਕਾ ਨਾਮ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਹੈ ਵੇ ਤੋ ਮਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਬ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸ਼ੱ੍ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਤੇ ਹੈਂ ਐਸਾ ਕਭੀ ਨ ਸਮਝੇਂਗੇ ਬਰਨ ਮੁਝੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਗਲੇ ਲਗਾਇ ਦਯਾ ਕਰ ਅਪਨਾ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਸਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਧਰੈਂਗੇ ਤਬ ਮੈਂ ਉਸ ਚੰਦ੍ਰ ਬਦਨ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਇਕਟਕ ਨਿਰਖ ਅਪਨੇ ਨਯਨ ਚਕੋਰੇਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੂੰਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰ ਆਦਿ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਸਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਭਾਂਤ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਰਥ ਹਾਂਕ ਇਧਰ ਸੇ ਤੋ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਗਏ ਔਰ ਉਧਰ ਬਨ ਸੇ ਗਊ ਚਰਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਭੀ ਆਏ ਤੋ

ਇਨ ਸੇ ਉਨ ਸੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਭੇਂਟ ਭਈ ਹ
ਛਬ ਦੂਰ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਕਰੂਰ ਰਥ ਸੇ ਉੱਤਰ ਅਤਿ ਅ
ਲਾਇ ਦੌੜ ਉਨ ਕੇ ਪਾਂਵੋਂ ਪਰ ਜਾ ਗਿਰਾ ਔਰ ਐਸਾ ਮਗ
ਹੂਆ ਕਿ ਮੂੰਹ ਸੇ ਬੋਲ ਨ ਆਯਾ ਮਹਾ ਆਨੰਦ ਕਰ ਨਯਨੋਂ ਸੇ
ਜਲ ਬਰਖਾਵਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਉਸੇ ਉਠਾਇ
ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਮਿਲ ਹਾਥ ਪਕੜ ਘਰ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਏ ਵਹ
ਨੰਦਰਾਇ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਉਠਕਰ ਮਿਲੇ
ਔ ਬਹੁਤਸਾ ਆਦਰਮਾਨ ਕੀਆ ਪਾਂਵ ਧਲਵਾਇ ਆਸਨ ਦੀਆ

ਚੌ: ਲੀਏ ਤੇਲ ਮਰਦਨੀਆਂ ਆਏ ॥ ਉਵਟ ਸੁਗੰਧ
ਚੁਪਰਿ ਅਨੵਵਾਏ ॥ ਚੌਕਾ ਪਟਾ ਯਸੋਧਾ ਦੀਯੋ ॥ ਖਟ
ਰਸ ਰੁਚਿ ਸੋ ਭੋਜਨ ਕੀਯੋ ॥

ਜਬ ਅਚਵਾਇ ਕੇ ਪਾਨ ਖਾਨੇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਉਨਕੀ
ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਤੋ ਯਦੁਬਸ਼ੀਯੋਂ ਮੇਂ ਬੜੇ ਸਾ
ਹੋ ਸਦਾ ਅਪਨੀ ਬੜਾਈ ਸੇ ਰਹੇ ਹੋ ਕਹੋ ਅਬ ਕੰਸ ਦੁਸ਼ਟ ਕੇ
ਪਾਸ ਕੈਸੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਔਰ ਵਹਾਂ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਕਿਆ ਗਤਿ ਹੈ ਸੋ
ਸਬ ਭੇਦ ਕਹੋ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਜਬ ਸੇ ਕੰਸ ਮਧਪੁਰੀ ਭਯੋ ॥ ਤਬ ਤੇ ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਦੁਖ
ਦਯੋ ॥ ਪੂਛੇ ਕਹਾਂ ਨਗਰ ਕੁਸਲਾਤ ॥ ਪਰਜਾ ਦੁਖੀ
ਹੋਤ ਹੈ ਗਾਤ ॥ ਜੌ ਲੌ ਹੈ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਕੰਸ ॥ ਤੌ ਲੌ ਕਹਾਂ
ਬਚੈਂ ਯਦੁਵੰਸ ॥

ਦੋਹਰਾ ਪਸ਼ੁ ਮੇਢੇ ਛੇਰੀਨ ਕੋ, ਜੋ ਖਟੀਕ ਰਿਪੁ ਹੋਇ ॥

ਤਜੋਂ ਪਰਜਾ ਕੋ ਕੰਸ ਹੈ, ਦੁਖ ਪਾਵੈ ਸਭ ਕੋਇ

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਤੋ ਕੰਸ ਕਾ ਬਜੋਰਾ ਜਾਨਤ ਹੋ ਹਮ ਅਧਿਕ ਕਿਯਾ ਕਹੇਂਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਗਮਨੋ ਨਾਮ ਉਨਤਾਲੀਸਵੋਂ ਅਧਯਾਇ ੩੯

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਜਬ ਨੰਦ ਜੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸੈਨ ਸੇ ਬੁਲਾਇ ਅਲੱਗ ਲੇ ਗੈਇ ॥

ਚੌ: ਆੱਦਰ ਕਰ ਪੂਛੀ ਕੁਸਲਾਤ ॥ ਕਹੋ ਚਚਾ ਮਥੁਰਾ
ਕੀ ਬਾਤ ॥ ਹੈਂ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਨੀਕੇ ॥ ਰਾਜਾ ਬੈਰ
ਪਰਯੋ ਤਿਨ੍ਹਹੀ ਕੇ ॥ ਅਤਿ ਪਾਪੀ ਹੈ ਮਾਮਾ ਕੰਸ ॥
ਜਿਨ ਖੋਯੋ ਸਗਰੋ ਯਦੁਬੰਸ ॥

ਕੋਈ ਯਦੁਕੁਲ ਕਾ ਮਹਾ ਰੋਗ ਜਨਮ ਲੇ ਆਯਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਨੇ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਤਾਯਾ ਹੈ ਔਰ ਸੱਚ ਪੂਛੇ ਤੋ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਹਮਾਰੇ ਲੀਏ ਇਤਨਾ ਦੁਖ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮੇਂ ਨ ਛਪਾਤੇ ਤੋ ਵੇ ਇਤਨਾ ਦੁੱਖ ਨ ਪਾਤੇ ਯੂੰ ਕਹਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਹਾ ਚਲਤ ਉਸ ਕਹਯੋ ॥ ਤਿਨਕੋ ਸਦਾ
ਰਿਣੀ ਹੋ ਰਹਯੋ ॥ ਕਰਤ ਹੋਇੰਗੇ ਸੁਰਤ ਹਮਾਰੀ ॥
ਸ਼ੰਕਟ ਮੇਂ ਪਾਵਤ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਤੁਮ ਸਬ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਕਿਆ ਕਹੂੰਗਾ ਕੰਸ ਕੀ ਅਨੀਤਿ, ਉਸਕੀ ਕਿਸੀ ਸੇ

ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰੀਤਿ, ਵਸੁਦੇਵ ਔਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਨਿੱਤਜ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕੀਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵੇ ਆਜਤਕ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਸੇ ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਬ ਸੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਆਇ ਆਪਕੇ ਹੋਨੇ ਕਾ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਬੁਝਾਇਕੇ ਕਹਿ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਬੇੜੀ ਹਥਕੜੀ ਦੇ ਮਹਾ ਦੁਖ ਮੇਂ ਰੱਖਾ ਹੈ ਔਰ ਕਲ ਉਸਕੇ ਯਹਾਂ ਮਹਾਦੇਵ ਕਾ ਯੱਗਜ ਹੈ ਔਰ ਧਨੁਖ ਧਰਾ ਹੈ ਸਬ ਕੋਈ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਆਵੇਂਗੇ ਸੋ ਤੁਮੇਂ ਬੁਲਾਨੇ ਕੋ ਮੁਝੇ ਭੇਜਾ ਹੈ ਯਿਹ ਕਹਿ ਕਰ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਯੱਗ ਕੀ ਭੇਟ ਸਮੇਤ ਲਿਵਾਇ ਲਾਓ ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਮੇਂ ਲੇਨੇ ਕੋ ਆਯਾ ਹੂੰ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਸੇ ਸੁਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਨੰਦ ਸੇ ਕਹਾ

ਚੌ: ਕੰਸ ਬੁਲਾਯੋ ਹੈ ਸੁਨ ਤਾਤ॥ ਕਹਿ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕਥਾ ਯਿਹ ਬਾਤ॥ ਗੋਰਸ ਮੇਵੇ ਛੇਰੀ ਲੇਊ॥ ਧਨੁਖ ਯੱਗ ਜਹੈ ਤਾਕੋ ਦੇਊਂ॥ ਸਬ ਮਿਲ ਚਲੋ ਸਾਥ ਆਪਨੇ॥ ਰਾਜਾ ਬੋਲੇ ਰਹਿਤ ਨ ਬਨੇ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤਬ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਨੇ ਉਸੀ ਸਮਯ ਢੰਡੋਰੀਏ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਯੂੰ ਕਹਿ ਡੌਂਡੀ ਫਿਰਵਾ ਦੀ ਕਿ ਕਲ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਸਬ ਮਿਲ ਮਥੁਰਾ ਕੋ ਜਾਏਂਗੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤ ਸੇ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਭੇਟ ਲੇ ਲੇ ਸਕਲ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸੀ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਔਰ ਨੰਦ ਜੀ ਭੀ ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਾਖਨ ਮੇਵੇ ਬਕਰੇ ਭੈਂਸੇ ਲੇ ਸਗਰੇ ਜੁਤਵਾਇ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਔਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਬਲਦੇਵ ਭੀ ਅਪਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ
ਚੌ: ਆਗੇ ਭਏ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ॥ ਸਬ ਪਾਛੇ ਹਲਧਰ ਗੋਬਿੰਦ

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਏਕਾ ਏਕੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਚਲਨਾ ਸੁਨ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਗੋਪੀਆਂ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਘਰ ਛੋਡ ਹੜਬੜਾਇ ਉਠ ਧਾਈਂ ਔਰ ਕੁੜ੍ਹਤੀ ਝੁਕਤੀ ਗਿਰਤੀ ਪੜਤੀ ਵਹਾਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਰਥ ਥਾ ਆਤੇ ਹੀ ਰਥ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਖੜੀ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਹਮੇਂ ਕਿਸਲੀਏ ਛੋੜਤੇ ਹੋ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ, ਸਰਬਸ ਦੀਆ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ, ਸਾਧੂ ਕੀ ਤੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਘਟਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਕੀ ਸੀ ਰੇਖਾ ਸਦਾ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮੂਢ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ, ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਾਲੂ ਕੀ ਭੀਤਿ, ਐਸਾ ਤੁਮਾਰਾ ਕਿਆ ਅਪਰਾਧ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਂ ਪੀਠ ਦੀਏ ਜਾਤੇ ਹੋ ਯੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਸੁਨਾ ਫਿਰ ਗੋਪੀਆਂ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖ ਬੋਲੀਂ

ਚੌ: ਯਿਹ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕ੍ਰੂਰ ਹੈ ਭਾਰੀ ॥ ਜਾੱਨੀ ਕਛੂ ਨ ਪੀਰ
ਹਮਾਰੀ॥ ਜਾੱ ਬਿਨ ਖਿਣ ਸਬ ਹੋਤ ਅਨਾਥ॥ ਤੇਹਿ
ਲੇ ਚਲੇ ਆਪਨੇ ਸਾਥ ॥ ਕਪਟੀ ਕ੍ਰੂਰ ਕਠਿਨ ਮਨ
ਭਯੋ॥ ਬ੍ਰਿਥਾ ਅਕ੍ਰੂਰ ਨਾਮ ਕਿਨ ਦੱਯੋ ॥ ਹੇ ਅਕ੍ਰੂਰ
ਕੁਟਿਲਮਤਿ ਹੀਨੌਂ॥ ਕਯੋਂ ਦਾਹਤ ਅਬਲਾ ਅਧੀਨੌਂ ॥

ਐਸੀ ਬੜੀ ਬੜੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨਾਇ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਛੋਡ ਹਰਿ ਕਾ ਰਥ ਪਕੜ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਨਾਰੀਆਂ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਅਤਿ ਚੰਚਲ ਚਤੁਰ ਰੂਪ ਗੁਣ ਭਰੀ ਹੈਂ ਉਨਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ

ਗੁਣ ਔ ਰਸ ਕੇ ਬਸ ਹੋਵਹਾਂ ਹੀ ਰਹੇਂਗੇ ਬਿਹਾਰੀ, ਤਬ ਕਾਹੇ ਕੋ ਕਰੇਂਗੇ ਸੁਰਤਿ ਹਮਾਰੀ, ਉਨੀਂ ਕੇ ਬੜੇ ਭਾਗ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੰਗ ਰਹੇਂਗੀ ਹਮਾਰੇ ਜਪ ਤਪ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕਿਆ ਐਸੀ ਚੂਕ ਪੜੀ ਥੀ ਜਿਸ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬਿਛੁੜਤੇ ਹੈਂ ਯੂੰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੈ ਗੋਪੀਨਾਥ ਕਿਸਲੀਏ ਨਹੀਂ ਲੇ ਚਲਤੇ ਹਮੇਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ॥

ਚੌ: ਤੁਮ ਬਿਨ ਖਿਣ ਖਿਣ ਕੈਸੇ ਕਟੈ ॥ ਪਲਕ ਓਟ
ਭਏ ਛਾਤੀ ਫਟੈ॥ ਹਿਤ ਲਗਾਇ ਕਜੋਂ ਕਰਤ ਵਿਛੋਹ
॥ ਨਿਠੁਰ ਨਿਰਦਈ ਧਰਤ ਨ ਮੋਹ॥ ਐਸੇ ਤਹਾਂ ਜਪੈਂ
ਸੁੰਦਰੀ ॥ ਸੋਚੈਂ ਦੁੱਖ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪਰੀ॥ ਚਾਹਿ ਰਹੀਂ
ਇਕ ਟਕ ਹਰਿ ਓਰ॥ ਠਗੀ ਮ੍ਰਿਗੀ ਸੀ ਚੰਦ੍ਰ ਚਕੋਰ ॥
ਪਰਹਿੰ ਨਯਨ ਤੇ ਆਂਸੂ ਟੂਟ॥ ਰਹੀਂ ਬਿਥੁਰ ਲਟ
ਮੁਖ ਪਰ ਛੂਟ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਉਸ ਸਮਯ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਤੋ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਥੀ ਜੋ ਮੈਨੇ ਕਹੀ ਔਰ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਮਮਤਾ ਕਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਰੋ ਰੋ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਕਹਿਤੀ ਥੀ ਕਿ ਬੇਟਾ ਜੋ ਦਿਨ ਮੇਂ ਤੁਮ ਵਹਾਂ ਸੇ ਫਿਰ ਆਓ ਤੋ ਦਿਨ ਕੇ ਲੀਏ ਕਲੇਊ ਲੇ ਜਾਓ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਕਿਸੀ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਤ ਕੀਜੋ ਬੇਗ ਆਪ ਅਪਨੀ ਜਨਨੀ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਜੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਸਬ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਮਾਂ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਅਸੀਸਾਂ ਲੇ ਫਿਰ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਚਲੇ ਤਿਸ

ਕਾਲ ਇਧਰ ਸੇ ਤੋ ਗੋਪੀਯਾਂ ਸਮੇਤ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਅਤਿ ਅਕੁਲਾਇ ਰੋ ਰੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰ ਪੁਕਾਰਤੀ ਥੀਂ ਔਰ ਉਧਰ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਥ ਪਰ ਖੜੇ ਪੁਕਾਰ ਪੁਕਾਰ ਕਹਿਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਕਿ ਤੁਮ ਘਰ ਜਾਓ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਹਮ ਪਾਂਚ ਚਾਰ ਦਿਨ ਮੇਂ ਹੋ ਫਿਰ ਕਰ ਆਤੇ ਹੈਂ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਕਹਿਤੇ ਔ ਵੇਖਤੇ ਵੇਖਤੇ ਜਬ ਰਥ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਗਿਯਾ ਔਰ ਧੂਲ ਅਕਾਸ਼ ਤਕ ਛਾਈ ਤਿਸਮੇਂ ਰਥ ਕੀ ਧ੍ਵਜਾ ਭੀ ਨ ਵਿਖਾਈ ਦੀ ਤਬ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਏਕ ਬੇਰ ਤੋ ਸਭ ਕੀ ਸਭ ਨੀਰ ਬਿਨ ਮੀਨ ਕੀ ਭਾਂਤ ਤੜਫੜਾਇ ਮੂਰਛਾ ਖਾਇ ਗਿਰੀਂ ਪੀਛੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਕੋ ਚੇਤ ਕਰ ਉਠੀਂ ਔਰ ਅਵਧਿ ਕੀ ਆਸ ਮਨ ਮੇਂ ਧਰ ਧੀਰਜ ਕਰ ਇਧਰ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਤੋ ਸਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਲੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੋ ਗਈਂ ਔਰ ਉਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਸਮੇਤ ਚਲੇ ਚਲੇ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਜਲ ਪੀਆ ਔ ਹਰਿ ਨੇ ਭੀ ਏਕ ਬੜ ਕੀ ਛਾਹ ਮੇਂ ਰਥ ਖੜਾ ਕੀਆ ਜਦ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਨ੍ਹਾਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰੇ ਤਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਨੰਦਰਾਇ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਲੇ ਆਗੇ ਚਲੀਏ ਚਚਾ ਅਕ੍ਰੂਰ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲੇਂ ਤੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਮ ਭੀ ਆ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਸਬ ਕੋ ਲੇ ਨੰਦ ਜੀ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹੇ ਔ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਕਪੜੇ ਖੋਲ੍ਹ ਹਾਥ ਪਾਉਂ ਧੋਇ ਆਚਮਨ ਕਰ ਤੀਰ ਪਰ ਜਾਇ ਨੀਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਡੁਬਕੀ ਲੇ ਪੂਜਾ ਤਰਪਣ ਜਪ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਫਿਰ

ਢੁਭਕੀ ਮਾਰ ਆਂਖ ਖੋਲ੍ਹ ਜਲ ਮੇਂ ਦੇਖੈਂ ਤੋ ਵਹਾਂ ਰਥ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਆਏ ॥

ਚੌਃ ਪੁਨ ਉਨ ਦੇਖਯੋ ਸੀਸ ਉਠਾਇ॥ ਤਿਹਿ ਠਾਂ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਯਦੁਰਾਇ ॥ ਕਰੈਂ ਅਚੰਭੋ ਹੀਯੇ ਬਿਚਾਰ ॥ ਵੇ ਰਥ ਊਪਰ ਦੂਰ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ਬੈਠੇ ਦੋਊ ਬੜ ਕੀ ਛਾਂਹਿ॥ ਤਿਨਹੀ ਕੋ ਦੇਖੋਂ ਜਲ ਮਾਂਹਿ॥ ਬਾਹਰ ਭੀਤਰ ਭੇਦ ਨ ਲਹੋਂ ॥ ਸਾਚੋ ਰੂਪ ਕੌਨ ਕੋ ਕਹੋਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਤੋ ਏਕ ਹੀ ਮੂਰਤ ਬਾਹਰ ਭੀਤਰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਸੋਚਤੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੋ ਸੰਖ ਚਕ੍ਰ ਗਦਾ ਪਦਮ ਧਾਰਣ ਕਰ ਸੁਰ ਮੁਨਿ ਕਿੰਨਰ ਗੰਧਰਬ ਆਦਿ ਸਬ ਭਕਤੋਂ ਸਮੇਤ ਜਲ ਮੇਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਔ ਪੀਛੇ ਸ਼ਾਖਸਾਈ ਹੋ ਅਕਰੂਰ ਦੇਖ ਔਰ ਭੀ ਭੂਲ ਰਹਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਅਕਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨੋ ਨਾਮ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੦

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਖੜੇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੋ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕਰਤਾ ਹਰਤਾ ਤੁਮੀਂ ਹੋ ਭਗਵੰਤ ਭਕਤੋਂ ਕੇ ਹੇਤੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਭੇਖ ਅਨੰਤ ਔਰ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਤਮਾਰੇ ਅੰਸ ਹੈਂ ਤੁਮੀਂ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਤੁਮੀਂ ਮੇਂ ਐਸੇ ਸਮਾਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸਾਗਰ ਸੇ

ਨਿਕਲ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਸਮਾਤਾ ਹੈ ਤੁਮਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਹੈ ਅਨੂਪ, ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕੇ ਸਦਾ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਬਿਰਾਟ ਸ੍ਵਰੂਪ, ਸਿਰ ਸ੍ਵਰਗ, ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਪਾਂਵ, ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਪੇਟ, ਨਾਭਿ ਅਕਾਸ਼, ਬਾਦਲ ਕੇਸ, ਬ੍ਰਿਛ ਰੋਮ, ਅਗਨਿ ਮੁਖ, ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕਾਨ, ਨਯਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔ ਭਾਨੁ, ਇੰਦ੍ਰ ਭੁਜਾ, ਬੁਧਿ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਅਹੰਕਾਰ ਰੁੱਦ੍ਰ, ਗਰਜਨ ਬਚਨ, ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ, ਜਲ ਬੀਰਯ, ਪਲਕ ਲਗਾਨਾ ਰਾਤ ਦਿਨ, ਇਸ ਰੂਪ ਸੇ ਸਦਾ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੋ ਤੁਮੈਂ ਕੌਨ ਪਹਿਚਾਨ ਸਕੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਉਸਤੁਤਿ ਕਰ ਅਕਰੂਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਰਣ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਮੁਝੇ ਅਪਨੀ ਸ਼ਰਨ ਮੇਂ ਰੱਖੋ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਅਕਰੂਰ ਉਸਤੁਤਿ
ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਏਕ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਨਟ ਮਾਯਾ ਕੀ ਭਾਂਤ ਜਲ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇ ਹਰ ਲੀਏ ਤਬ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਨੀਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਨੀਰ ਪਰ ਆ ਹਰਿ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਯਾ ਤਿਸ ਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਨੇ ਅਕਰੂਰ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਚਚਾ ਸੀਤ ਸਮਯ ਜਲ ਕੇ ਬੀਚ ਇਤਨੀ ਬੇਰ ਕਯੋਂ ਲਗੀ ਹਮੇਂ ਯਿਹ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਥੀ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿ ਚਚਾ ਨੇ ਕਿਸ ਲੀਏ ਬਾਟ ਚਲਨੇ ਕੀ ਸੁਧਿ ਬਿਸਾਰੀ ਕਿਯਾ ਕੁਛ ਅਚਰਜ ਤੋ ਜਾ ਕਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਾ ਯਿਹ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹੋ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਇ ॥

ਚੌ: ਸੁਨਿ ਅਕਰੂਰ ਕਹਿ ਜੋਰੇ ਹਾਥ ॥ ਤੁਮ ਸਬ ਜਾਨਤ ਹੋ

ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ॥ ਭਲੋ ਦਰਸ ਦੀਨੋ ਜਲ ਮਾਹੀਂ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚਰਿਤ ਕੋ ਅਚਰਜ ਨਾਹੀਂ ॥ ਮੋਹਿ ਭਰੋਸੋ ਭਯੋ ਤਿਹਾਰੋ॥ ਬੇਗ ਨਾਥ ਮਥੁਰਾ ਪਗ ਧਾਰੋ॥

ਅਬ ਯਹਾਂ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਚਲ ਕਾਰਯ ਕੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇਹੀ ਹਰਿ ਝਟ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਅਕਰੂਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔ ਨੰਦ ਆਦਿ ਜੋ ਸਬ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਆਗੇ ਗਏ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਜਾਇ ਮਥੁਰਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰੇ ਕੀਏ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਕੀ ਬਾਟ ਦੇਖ ਦੇਖ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਇਤਨੀ ਅਬੇਰ ਨ੍ਹਾਤੇ ਕਯੋਂ ਲਗੀ ਔ ਕਿਸ ਲੀਏ ਅਬ ਤਕ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਰੀ, ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਚਲੇ ਚਲੇ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਉਸ ਸਮਯ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਰਾਜ ਅਬ ਚਲਕੇ ਮੇਰਾ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਜੈ ਔ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਦਰਸ ਦਿਖਾਇ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨੇ ਅਕਰੂਰ ਸੇ ਕਹਾ॥

ਚੌਃ ਪਹਿਲੇ ਸੋਧ ਕੰਸ ਕੋ ਦੇਹੁ॥ ਤਬ ਅਪਨੋ ਦਿਖਰਾਵੋ ਗੇਹੁ॥ ਸਬਕੀ ਬਿਨਤੀ ਕਰੋ ਜੁ ਜਾਇ॥ ਸੁਨ ਅਕਰੂਰ ਚਲੇ ਸਿਰ ਨਾਇ॥

ਚਲੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਕਰ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਕੰਸ ਸਭਾ ਕੀਏ ਬੈਠਾ ਥਾ ਇਨਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾ-ਸਨ ਸੇ ਉਠ ਨੀਚੇ ਆਇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਕਰ ਮਿਲਾ ਔ ਬੜੇ ਆਦਰ

ਮਾਨ ਸੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾਇ ਇਨਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਬੋਲਾ ਜਹਾਂ ਗਏ ਥੇ ਵਹਾਂ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੋ ॥

ਚੌਃ ਸੁਨਿ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕਹਿਯੋ ਸਮਝਾਇ॥ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਮਹਿਮਾ
ਕਹੀ ਨੈਂ ਜਾਇ॥ ਕਹਾਂ ਨੰਦ ਕੀ ਕਰੋਂ ਬਡਾਈ ॥ ਬਾਤ
ਤੁਮਾਰੀ ਸੀਸ ਚਢਾਈ॥ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੋਊ ਹੈਂ ਆਏ
॥ ਭੇਂਟ ਸਬੈ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਲਾਏ॥ ਡੇਰਾ ਕੀਯੋ ਨਦੀ ਕੇ
ਤੀਰ॥ ਉਤਰੇ ਗਾੜਾ ਭਾਰੀ ਭੀਰ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਕੰਸ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਬੋਲਾ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਤੁਮਨੇ ਆਜ ਹਮਾਰਾ ਬੜਾ ਕਾਜ ਕੀਯਾ ਜੋ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੋਂ ਕੋ ਲੇ ਆਏ ਅਬ ਘਰ ਜਾਇ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕਰੋ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੰਸ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਤੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਵੁਹ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔਰ ਜਹਾਂ ਨੰਦ ਉਪ-ਨੰਦ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਉਨਸੇ ਹਲਧਰ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਪੂਛਾ ਜੇ ਹਮ ਆਪ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਵੇਂ ਤੋ ਨਗਰ ਦੇਖ ਆਵੇਂ ਯਿਹ ਸੁਨ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਨੇ ਕੁਛ ਖਾਨੇ ਕੋ ਮਿਠਾਈ ਨਿਕਾਲ ਦੀ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਮਿਲਕਰ ਖਾਇ ਲੀ ਪੀਛੇ ਬੋਲੇ ਅੱਛਾ ਜਾਉ ਦੇਖ ਆਓ ਬਿਲੰਬ ਮਤ ਕੀਜੋ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਆਨੰਦ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਅਪਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਨਗਰ

ਦੇਖਨੇ ਚਲੇ ਆਗੇ ਬਢ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਬਨ ਉਪਬਨ ਫੂਲ ਫਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਪੰਖੀ ਬੈਠੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਮਨ ਭਾਵਨ ਬੋਲੀਯਾਂ ਬੋਲਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਭਰੇ ਸਰੋਵਰ ਹੈਂ ਉਨ ਮੇਂ ਕਮਲ ਖਿਲੇ ਹੂਏ ਜਿਨ ਪਰ ਭੌਰੋਂ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਔਰ ਤੀਰ ਸੇ ਹੰਸ ਸਾਰਸ ਆਦਿ ਪੰਖੀ ਕਲੋਲੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਤਲ ਸੁਗੰਧ ਸਨੀ ਮੰਦ ਪਵਨ ਬਹਿ ਰਹੀ ਔ ਬੜੀ ਬੜੀ ਬਾੜੀਯੋਂ ਕੀ ਬਾੜੋਂ ਪਰ ਪਨਬਾੜੀਆਂ ਲਗੀ ਹੂਈ ਬੀਚ ਬੀਚ ਬਰਨ ਬਰਨ ਕੀ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਕਜਾਰੀਆਂ ਕੋਸੋਂ ਤਕ ਫੂਲੀ ਹੂਈਂ ਠੌਰ ਠੌਰ ਇੰਦਾਰੋਂ ਵਾਵੜੀਯੋਂ ਪਰ ਹਰਟ ਪਰੋਹੇ ਚਲ ਰਹੇ ਮਾਲੀ ਮੀਠੇ ਮੀਠੇ ਸੁਰੋਂ ਸੇ ਗਾਇ ਗਾਇ ਜਲ ਸੀਂਚ ਰਹੇ ॥

ਯਿਹ ਸ਼ੋਭਾ ਬਨ ਉਪਬਨ ਕੀ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਪ੍ਰਭੁ ਸਬ ਸਮੇਤ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਵੁਹ ਪੁਰੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਤਾਂਬੇ ਕਾ ਕੋਟ ਔ ਪੱਕੀ ਚੁਆਨ ਚੌੜੀ ਖਾਈ ਸਫਟਿਕ ਕੇ ਚਾਰ ਫਾਟਕ ਤਿਸ ਮੇਂ ਅਸ਼੍ਰਧਾਤੀ ਕਿਵਾੜ ਕੰਚਨ ਖਚਿਤ ਲਗੇ ਹੂਏ ਔ ਨਗਰ ਮੇਂ ਬਰਣ ਬਰਣ ਕੇ ਰਾਤੇ ਪੀਲੇ ਹਰੇ ਧੌਲੇ ਪਚਖਨੇ ਸਤਖਨੇ ਮੰਦਿਰ ਊਚੇ ਐਸੇ ਕਿ ਘਟਾ ਸੇ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਜਿਨ ਕੇ ਸੋਨੇ ਕੇ ਕਲਸ ਕਲਸੀਯੋਂ ਕੀ ਜਯੋਤੀ ਬਿਜਲੀ ਸੀ ਚਮਕ ਰਹੀ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਫਹਿਰਾਇ ਰਹੀਂ ਜਾਲੀ ਝਰੋਖੋਂ ਮੋਖੋਂ ਸੇ ਧੂਪ ਕੀ ਸੁਗੰਧ ਆਇ ਰਹੀ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਔ ਸੁਵਰਨ ਕਲਸ ਸਪੱਲਵ ਧਰੇ ਹੂਏ ਤੋਰਨ ਬੰਦਨਵਾਰ

ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਘਰ ਘਰ ਬਾਜਨ ਬਾਜ ਰਹੇ ਔ ਏਕ ਓਰ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਮਨਿਮਯ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਨਜ਼ਾਰੇ ਹੀ ਜਗਮਗਾਇ ਰਹੇ ਤਿਨਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਐਸੀ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਵਨੀ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਤਿਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਦੇਖਨੇ ਚਲੇ ॥

ਦੋਹਰਾ ਪਰੀ ਧੂਮ ਮਥੁਰਾ ਨਗਰ, ਆਵਤ ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ
ਸੁਨਧਾਏ ਪੁਰ ਲੋਗ ਸਬ, ਗ੍ਰਿਹ ਕੋ ਕਾਜ ਬਿਸਾਰ

ਚੌ: ਔਰ ਜੋ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਸੁੰਦਰੀਂ ॥ ਸੁਨਤ ਕਾਨ ਅਤਿ ਆਤੁਰ ਖਰੀਂ ॥ ਕਹੈਂ ਪਰਸਪਰ ਬਚਨ ਉਚਾਰੀ ॥ ਆਵਤ ਹੈਂ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਤਿਨੈਂ ਅਕ੍ਰੂਰ ਗਏ ਹੈਂ ਲੈਨ ॥ ਚਲਹੁ ਸਖੀ ਅਬ ਦੇਖੀਏ ਨੈਨ ॥ ਕੋਊ ਖਾਤ ਨ੍ਹਾਤ ਤੇ ਭਜੈਂ ॥ ਗੁਹਤ ਸੀਸ ਕੋਊ ਉਠ ਤਜੈਂ ॥ ਕਾਮ ਕੇਲਿ ਪਿਯ ਕੀ ਬਿਸਰਾਵੈਂ ॥ ਉਲਟੇ ਭੂਖਣ ਬਸਨ ਬਨਾਵੈਂ ॥ ਜੈਸੇ ਹੀ ਤੈਸੇ ਉਠ ਧਾਈਂ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦਰਸ ਦੇਖਨ ਕੋ ਆਈਂ ॥

ਸੋਰਠਾ ਲਾਜ ਕਾਨ ਡਰ ਡਾਰ, ਕੋਊ ਖਿਰ ਕਿਨ ਕੋਊ ਅਟਨ
ਕੋਊ ਖੜੀਂ ਦੁਆਰ, ਕੋਊ ਦੌਰ ਗਲੀਯਨ ਫਿਰਤ

ਚੌ: ਐਸੇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਖੜਿ ਨਾਰੀ ॥ ਪ੍ਰਭੁਹਿ ਬਤਾਵੈਂ ਬਾਂਹ ਪਸਾਰੀ ॥ ਨੀਲ ਬਸਨ ਗੋਰੇ ਬਲਰਾਮ ॥ ਪੀਤਾਂਬਰ ਓੜੇ ਘਨਸਯਾਮ ॥ ਯਿਹ ਭਾਨਜੇ ਕੰਸ ਕੇ ਦੋਊ ॥ ਇਨਤੇ ਅਸੁਰ ਬਚਜੇ ਨਹਿ ਕੋਊ ॥ ਸੁਨਤ ਹੁਤੀਂ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ

ਜਿਨਕੋ॥ ਦੇਖਜੋ ਰੂਪ ਨਯਨ ਭਰ ਤਿਨ ਕੋ॥ ਪੂਰਬ ਜਨਮ
ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕੋਊ ਕੀਨੋ॥ ਸੋ ਬਿਧਿ ਪਦ ਦਰਸ਼ਨ ਫਲ ਦੀਨੋ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾ
ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਸਬ ਪੁਰਬਾਸ਼ੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰ
ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਕਹਿ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਮਗ
ਹੋਤੇ ਥੇ ਔਰ ਜਿਸ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੇ ਮੇਂ ਹੋ ਸਭ ਸਮੇਤ ਕ੍ਰਿਸ਼
ਬਲਰਾਮ ਨਿਕਲਤੇ ਥੇ ਤਹੀਂ ਅਪਨੇ ਕੋਠੋਂ ਪਰ ਖੜੇ ਇਨ ਪ
ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਛਿੜਕ ਛਿੜਕ ਆਨੰਦ ਸੇ ਵੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਤੇ ਥੇ
ਯਿਹ ਨਗਰ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇਖ ਦੇਖ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸੇ ਯੂੰ ਕਹਿਤੇ ਜਾਤੇ
ਭੱਯਾ ਕੋਈ ਭੂਲੀਯੋ ਮਤ ਐ ਜੋ ਕੋਈ ਭੂਲੇ ਤੋ ਪਿਛਲੇ ਡੇਰੋਂ ਪ
ਜਾਈਯੋ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇਕੇ ਦੇਖਤੇ ਕਿ
ਹੈਂ ਕਿ ਕੰਸ ਕੇ ਧੋਬੀ ਧੋਏ ਕਪੜੋਂ ਕੀ ਲਾਦੀਯਾਂ ਲਾਦੇ ਪੌ
ਮੋਟੇਂ ਲੀਏ ਮਦ ਪੀਏ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਕੰਸ ਯਸ਼ ਗਾਤੇ ਨਗਰ
ਬਾਹਰ ਸੇ ਚਲੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਉਨੇਂ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀਨੇ ਬਲਦੇ
ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭੱਯਾ ਇਨਕੇ ਸਬ ਚੀਰ ਛੀਨ ਲੀਜੀਏ ਔ
ਆਪ ਪਹਿਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਪਹਿਰਾਇ ਬਚੇ ਸੋ ਲੁਟਾ
ਦੀਜੀਏ ਭਾਈ ਕੋ ਯੂੰ ਸੁਨਾਇ ਸਬ ਸਮੇਤ ਧੋਬੀਯੋਂ ਕੇ ਪਾ
ਜਾਇ ਹਰਿ ਬੋਲੇ॥

ਚੌ: ਹਮਕੋ ਉੱਜਲ ਕਪੜਾ ਦੇਹੁ॥ ਰਾਜਹਿੰ ਮਿਲ ਆਵੇਂ
ਫਿਰ ਲੇਹੁ॥ ਜੋ ਪਹਿਰਾਵਨ ਨ੍ਰਿਪ ਸੋ ਪੈਹੈਂ॥ ਤਾਮੇਂ
ਤੇ ਕੁਛ ਤੁਮਕੋ ਦੈਹੈਂ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਜੋ ਬੜਾ ਧੋਬੀ ਥਾ ਸ੍ਰੰਹੈਸ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ॥

ਸੋਰਠਾ ਰਾਖੈਂ ਖਰੀ ਬਨਾਇ, ਹ੍ਵੈ ਆਵੋ ਨ੍ਰਿਪ ਦ੍ਵਾਰ ਲੌ
ਸਬ ਲੀਜੋ ਪਟ ਆਇ, ਜੋ ਚਾਹੋ ਸੋ ਦੀਜੀਯੋ

ਚੌ: ਬਨ ਬਨ ਫਿਰਤ ਚਰਾਵਤ ਗਊਆਂ॥ ਜ਼ਾਤਿ ਅਹੀਰ ਕਾਮਰੀ ਉਢਊਆਂ॥ ਨਟ ਕੋ ਭੇਖ ਬਨਾਏ ਆਏ॥ ਨ੍ਰਿਪ ਅੰਬਰ ਪਹਿਰਨ ਮਨ ਭਾਏ॥ ਜੁਰ ਕੇ ਚਲੇ ਨ੍ਰਿਪਤ ਕੇ ਪਾਸ॥ ਪਹਿਰਾਵਨ ਲੇਨੇ ਕੀ ਆਸ॥ ਨੈਕੁ ਆਸ ਜੀਵਨ ਕੀ ਜੋਊ॥ ਖੋਵਨ ਚਹੌ ਵਹੌ ਪੁਨਿ ਸੋਊ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਧੋਬੀ ਕੀ ਸੁਣਕਰ ਹਰਿ ਨੇ ਫਿਰ ਮੁਸਕਰਾਇ ਕਹਾ ਹਮ ਤੋ ਸੂਧੀ ਚਾਲ ਸੇ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਉਲਟੀ ਕਯੋਂ ਸਮਝਤੇ ਹੋ ਕਪੜੇ ਦੇਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਤੁਮਾਰਾ ਨ ਬਿਗੜੇਗਾ ਬਰਨ ਯਸ਼ ਲਾਭ ਹੋਗਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਰਜਕ ਝੁੰਜਲਾਇ ਕਰ ਬੋਲਾ ਰਾਜਾ ਕੇ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਨੇ ਕਾ ਮੂੰਹ ਤੋ ਦੇਖੋ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਸੇ ਜਾ ਨਹੀਂ ਅਭੀ ਮਾਰ ਡਾਲਤਾ ਹੂੰ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਤਿਰਛਾ ਕਰ ਏਕ ਹਾਥ ਮਾਰਾ ਕਿ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਭੁੱਟਾ ਸਾ ਉੜ ਗਿਆ ਤਬ ਜਿਤਨੇ ਉਸਕੇ ਸਾਥੀ ਔਰ ਟਹਿਲੂਏ ਥੇ ਸਭ ਕੇ ਸਭ ਪੋਟੇਂ ਮੋਟੇਂ ਲਾਦੀਆਂ ਛੋੜ ਆਪਨਾ ਜੀਵ ਲੇ ਭਾਗੇ ਔਰ ਕੰਸ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਯਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਕਪੜੇ ਲੇ ਲੀਏ ਔ ਆਪ ਪਹਿਨ ਭਾਈ ਕੋ ਪਹਿਨਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਬਾਂਟ, ਰਹੇ ਸੋ ਲੁਟਾਇ ਦੀਏ ਤਿਸ

ਸਮਯ ਗ੍ਰਿਲ ਬਾਲ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਹੋ ਲਗੇ ਉਲਟੇ ਪੁਲਟੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਨੇ ॥

ਦੋਹਰਾ ਕਟਿ ਕਸ ਪਗ ਪਹਿਰੇ ਝੱਗਾ, ਸੂਥਨ ਮੇਲੇ ਬਾਂਹ
ਬਸਨ ਭੇਦ ਜਾਨੇ ਨਹੀਂ, ਹਸਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਨ ਮਾਂਹ

ਜੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹੇ ਤੋ ਏਕ ਸੂਚੀ ਨੇ ਆਇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਖੜੇ ਹੋਇ ਕਰ ਜੋਰ ਕੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਕਹਿਨੇ ਕੋ ਤੋ ਕੰਸ ਕਾ ਸੇਵਕ ਕਹਿਲਾਤਾ ਹੂੰ ਪਰ ਮਨ ਸੇ ਸਦਾ ਆਪ ਹੀ ਕਾ ਗੁਣ ਗਾਤਾ ਹੂੰ ਦਯਾ ਕਰ ਕਹੋ ਤੋ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਾਊਂ ਜਿਸ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਦਾਸ ਕਹਾਊਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਉਸਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸੇ ਅਪਨਾ ਭਕਤ ਜਾਨ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਭਲੇ ਸਮਯ ਆਯਾ ਅੱਛਾ ਪਹਿਰਾ ਦੇ ਤਬ ਤੋ ਉਸਨੇ ਝਟਪਟ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਉਧੇੜ ਕਤਰ ਛਾਂਟ ਸੀ ਕਰ ਠੀਕ ਠਾਕ ਬਨਾਇ ਚੁਨ ਚੁਨ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਸਬਕੋ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਾਇ ਦੀਏ ਉਸ ਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਉਸੇ ਭਕਤਿ ਦੇ ਸਾਥ ਲੇ ਆਗੇ ਚਲੇ

ਚੌਃ ਤਹਾਂ ਦਾਮਾ ਮਾਲੀ ਆਯੋ॥ ਆਦਰ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ
ਲਾਯੋ ॥ ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਈ ॥ ਮਾਲੀ ਕੇ ਘਰ
ਭਈ ਬਧਾਈ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪੁਰ ਪ੍ਰਵੇਸੋ
ਨਾਮ ਦ੍ਵੈ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੨

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਮਾਲੀ ਕੀ ਲਗਨ

ਦੇਖ ਮਗਨ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਉਸੇ ਭਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਆਗੇ ਜਾਇ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਸੋਹੀਂ ਗਲੀ ਮੇਂ ਏਕ ਕੁਬੜੀ ਕੇਸਰ ਚੰਦਨ ਸੇ ਕਟੋਰੀਆਂ ਭਰੇ ਥਾਲੀ ਕੇ ਬੀਚ ਧਰੇ ਲੀਏ ਹਾਥ ਮੇਂ ਖੜੀ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਹਰਿ ਨੇ ਪੂਛਾ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈ ਔ ਯਿਹ ਕਹਾਂ ਲੇਚਲੀ ਹੈ ਵੁਹ ਬੋਲੀ ਦੀਨਦਯਾਲ ਮੈਂ ਕੰਸ ਕੀ ਦਾਸੀ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕੁਬੜੀ ਨਿੱਤ ਚੰਦਨ ਘਿਸ ਕੰਸ ਕੋ ਲਗਾਤੀ ਹੂੰ ਔ ਮਨ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਗਾਤੀ ਹੂੰ ਤਿਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਆਜ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਜਨਮ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੀਯਾ ਔ ਨਯਨੋਂ ਕਾ ਫਲ ਲੀਯਾ ਅਬ ਦਾਸੀ ਕਾ ਮਨੋਰਥ ਯਿਹ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆੱਗਯਾ ਪਾਊਂ ਤੋ ਚੰਦਨ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਚੜ੍ਹਾਊਂ ॥

ਉਸਕੀ ਅਤਿ ਭਕਤਿ ਦੇਖ ਹਰਿ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਸੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਨਤਾ ਹੈ ਤੋ ਲਗਾਇ, ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੁਬਿਜਾ ਬੜੇ ਰਾਵ ਚਾਵ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਜਬ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਚੰਦਨ ਚਰਚਾ ਤਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਸਕੇ ਮਨ ਕੀ ਲਗਨ ਦੇਖ ਦਯਾ ਕਰ ਪਾਂਵ ਪਰ ਪਾਂਵ ਧਰ ਦੋ ਉਂਗਲੀ ਠੋਡੀ ਕੇ ਤਲੇ ਲਗਾਇ ਉਚਕਾਇ ਉਸੇ ਸੀਧਾ ਕੀਯਾ ਹਰਿ ਕਾ ਹਾਥ ਲਗਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਹੁਈ ਔਰ ਨਿਪਟ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਜੋਂ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਇਸ ਦਾਸੀ ਕੀ ਦੇਹ ਸੂਧੀ ਕੀ ਤੋਂ ਹੀ ਦਯਾ ਕਰ ਅਬ ਚਲ ਕੇ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਜੇ ਔ ਬਿਸਰਾਮ ਲੇ ਦਾਸੀ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਯਿਹ ਸੁਨ ਹਰਿ ਉਸਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਮੁਸਕਰਾਇਕੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ॥

ਚੌਃ ਤੈਂ ਸੂਮ ਦੂਰ ਹਮਾਰੋ ਕੀਯੋ॥ ਮਲਿਕੈ ਸੀਤਲ ਚੰਦਨ ਦੀਯੋ॥ ਰੂਪ ਸੀਲ ਗੁਣ ਸੁੰਦਰ ਨੀਕੀ॥ ਤੋਸੋਂ ਪ੍ਰੀਤ ਨਿਰੰਤਰ ਜੀ ਕੀ॥ ਆਇ ਮਿਲੇਂਗੇ ਕੰਸਹਿ ਮਾਰ॥ ਯੋਂ ਕਹਿ ਆਗੇ ਚਲੇ ਮੁਰਾਰਿ॥

ਔਰ ਕੁਬਿਜਾ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਕੇਸਰ ਚੰਦਨ ਸੇ ਚੌਕ ਪੁਰਾਇ ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਮਨ ਮੇਂ ਰਖ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀ॥

ਚੌਃ ਆਇ ਤਹਾਂ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਨਾਰਿ॥ ਕਰੈਂ ਅਚੰਭੋ ਕਹੈਂ ਨਿਹਾਰਿ॥ ਧਨਿ ਧਨਿ ਕੁਬਿਜਾ ਤੇਰੋ ਭਾਗ॥ ਜਾਕੋ ਬਿਧਨਾ ਦੀਯੋ ਸੁਹਾਗ॥ ਐਸੋ ਕਹਾ ਕਠਿਨ ਤਪ ਕੀਯੋ॥ ਗੋਪੀਨਾਥ ਭੇਂਟ ਭੁਜ ਲੀਯੋ॥ ਹਮ ਨੀਕੇ ਦੇਖੋ ਨਹਿ ਹਰੀ॥ ਤੋ ਕੋਂ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਅਤਿ ਕਰੀ॥ ਐਸੇ ਤਹਾਂ ਕਹੈਂ ਸਭ ਨਾਰੀ॥ ਮਥੁਰਾ ਦੇਖਤ ਫਿਰੈਂ ਮੁਰਾਰੀ॥

ਇਸ ਬੀਚ ਨਗਰ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਸਬ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਭੁ ਧਨੁਖ ਪੌਰ ਪਰ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨੋਂ ਅਪਨੇ ਰੰਗਰਾਤੇ ਮਾਤੇ ਜਾਤੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪੌਰੀਏ ਰਿਸਾਇਕੇ ਬੋਲੇ ਇਧਰ ਕਿਧਰ ਚਲੇ ਆਤੇ ਹੋ ਗਵਾਰ, ਦੂਰ ਖੜੇ ਰਹੋ ਯਿਹ ਹੈ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰ, ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੋਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਅਨਸੁਨੀ ਕਰ ਹਰਿ ਸਭ ਸਮੇਤ ਦਰਰਾਨੇ ਵਹਾਂ ਚਲੇ ਗਏ ਜਹਾਂ ਤੀਨ ਤਾੜ ਲੰਬਾ ਅਤਿ ਮੋਟਾ ਭਾਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਕਾ ਧਨੁਖ ਧਰਾ ਥਾ ਜਾਤੇ ਹੀ ਝਟ ਉਠਾਇ ਚਢਾਇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਖੈਂਚ ਯੋਂ ਤੋੜ ਡਾਲਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਹਾਥੀ ਗਾੜਾ ਤੋੜਤਾ ਹੈ॥

ਇਸਮੇਂ ਸਬ ਰਖਵਾਲੇ ਕੰਸ ਕੇ ਬੈਠਾਏ ਧਨੁਖ ਕੀ ਚੌਕੀ ਦੇਤੇ ਥੇ ਸੋ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਨੇਂ ਭੀ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਪੁਰ ਬਾਸ਼ੀ ਤੋ ਯਿਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਨਿਸ਼ੰਕ ਹੋ ਆਪਸ ਮੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਦੇਖੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਅਪਨੀ ਮ੍ਰਿਤ੍ਯੁ ਆਪ ਬੁਲਾਈ ਹੈ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਅਬ ਜੀਤਾ ਬਚੇਗਾ ਨਹੀਂ, ਔਰ ਧਨੁਖ ਟੂਟਨੇ ਕਾ ਅਤਿ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਕੰਸ ਭਯ ਖਾਇ ਅਪਨੇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਯਿਹ ਮਹਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾਹੇ ਕਾ ਹੂਆ ਇਸ ਬੀਚ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਲੋਕ ਰਾਜਾ ਕੇ ਜੋ ਦੂਰ ਖੜੇ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ਵੋ ਮੂੜ੍ਹ ਫਿਕਾਰ ਯੋਂ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਇ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਬੜੀ ਧੂਮ ਮਚਾਈ ਸ਼ਿਵ ਕਾ ਧਨੁਖ ਤੋੜ ਸਬ ਰਖਵਾਲੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲਾ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸੇ ਯੋਧਾਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਇਨਕੇ ਸਾਥ ਜਾਓ ਔ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲ-ਦੇਵ ਕੋ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਅਭੀ ਮਾਰ ਆਓ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਕੰਸ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਯੇਹ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਖੜੇ ਥੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਉਨੇਂ ਜੋ ਲਲਕਾਰਾ ਤੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇਨ ਸਭ ਕੋ ਭੀ ਆਇ ਮਾਰ ਡਾਲਾ ਜਦ ਹਰਿ ਨੇ ਦੇਖਾ ਕਿ ਯਹਾਂ ਕੰਸ ਕਾ ਸੇਵਕ ਅਬ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤਬ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਹਮੇਂ ਆਏ ਬੜੀ ਬੇਰ ਹੂਈ ਡੇਰੇਂ ਪੈ ਚਲਾ ਚਾਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਬਾ ਨੰਦ ਹਮਾਰੀ ਬਾਟ ਦੇਖ ਦੇਖ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੋਇੰਗੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ

ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਬਲਰਾਮ ਸਮੇਤ ਚਲਕਰ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਡੇਰੇ ਪੜੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਸੇ ਤੋ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਹਮ ਨਗਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਭਲਾ ਕੌਤੂਹਲ ਦੇਖ ਆਏ ਔਰ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਬਾਗੇ ਦਿਖਲਾ ਲਾਏ ॥

ਚੌਃ ਤਬਲਖਿ ਨੰਦ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ ॥ ਕਾਨ੍ਹ ਤੁਮਾਰੀ
ਏਂਵ ਨ ਜਾਇ॥ ਬ੍ਰਿਜ ਬਨ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰੋ ਗਾਂਵ॥ ਯਿਹ
ਹੈ ਕੰਸ ਰਾਇ ਕੀ ਠਾਂਵ ॥ ਯਹਾਂ ਜਿਨ ਕਛੂ ਉਪੱਦ੍ਰਵ
ਕਰੋ ॥ ਮੇਰੀ ਸੀਖ ਪੂਤ ਮਨ ਧਰੋ ॥

ਜਦ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਚੁਕੇ ਤਦ ਨੰਦਲਾਲ ਬੜੇ ਲਾਡ ਸੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪਿਤਾ ਭੂਖ ਲਗੀ ਹੈ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਖਾਨੇ ਕੋ ਸਾਥ ਕਰ ਦੀਯਾ ਹੈ ਸੋ ਦੀਜੀਏ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਖਾਨੇ ਕਾ ਸਾਥ ਆਯਾ ਥਾ ਸੋ ਨਿਕਾਲ ਦੀਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਖਾ ਲੀਆ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਤੋ ਯੇਹ ਆਇ ਪਰਮਾਨੰਦ ਸੇ ਬਜਾਲੂ ਕਰ ਸੋਏ ਔ ਉਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨ ਸੁਨ ਕੰਸ ਕੇ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਹੂਈ ਤੋ ਨ ਉਸੇ ਬੈਠੇ ਚੈਨ ਥਾ ਨਾ ਖੜੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕੁਢਤਾ ਥਾ ਅਪਨੀ ਪੀਰ ਕਿਸੀ ਸੇ ਨ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਦੋਃ ਜਯੋਂ ਕਾਠਹਿ ਘੁਨ ਖਾਤ ਹੈ, ਕੋਊ ਨ ਜਾਨੇ ਪੀਰ
ਤਯੋਂ ਚਿੰਤਾ ਚਿਤ ਮੇਂ ਭਏ, ਬੁਧਿ ਬਲ ਘਟਤ ਸਰੀਰ

ਨਿਦਾਨ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਤਬ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸੇਜ ਪਰ ਸੋਯਾ ਪਰ ਉਸੇ ਮਾਰੇ ਡਰ ਕੇ ਨੀਂਦ ਨ ਆਈ ॥

ਚੌ: ਤੀਨ ਪਹਿਰ ਨਿਸ ਜਾਗਤ ਗਈ॥ ਲਾਗੀ ਪਲਕ ਨੀਂਦ ਖਿਣ ਭਈ॥ ਤਬ ਸੁਪਨੋ ਦੇਖਯੋ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਫਿਰੈ ਸੀਸ ਬਿਨ ਧੜ ਕੀ ਛਾਹਿ॥ ਕਬਹੂੰ ਨਗਨ ਰੇਤ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਇ॥ ਧਾਵੈ ਗਦਹਾ ਚਢ ਬਿਖ ਖਾਇ॥ ਬਸੇ ਮਸਾਨ ਭੂਤ ਸੰਗ ਲੀਏ॥ ਰਕਤ ਫੂਲ ਕੀ ਮਾਲਾ ਹੀਏ ॥ਬਰ ਤਰੂ ਖ ਦੇਖੈ ਚਹੂੰ ਓਰ॥ ਤਿਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਬਾਲ ਕਿਸ਼ੋਰ

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਕੰਸ ਨੇ ਐਸਾ ਸੂਪਨ ਦੇਖਾ ਤਬ ਤੋ ਵੁਹ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਚੌਂਕ ਪੜਾ ਔ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਉਠ ਕਰ ਬਾਹਰ ਆਯਾ ਅਪਨੇ ਮੰਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬੋਲਾ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਓ ਰੰਗਭੂਮਿ ਕੋ ਝੜਵਾਇ ਛਿੜਕਵਾਇ ਸੰਵਾਰੋ ਔਰ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਸਮੇਤ ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਔ ਵਸੁਦੇਵ ਆਦਿ ਯਦਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਰੰਗਭੂਮਿ ਮੇਂ ਬੁਲਾਇ ਬਿਠਾਓ ਔ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਜੋ ਰਾਜਾ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨੇ ਭੀ, ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਮੈਂ ਭੀ ਆਤਾ ਹੂੰ ॥

ਕੰਸ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਰੰਗਭੂਮਿ ਮੇਂ ਆਏ ਉਸੇ ਝੜਵਾਇ ਛਿੜਕਵਾਇ ਤਹਾਂ ਪਾਟੰਬਰ ਛਾਇ ਬਿਛਾਇ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਤੋਰਨ ਬੰਦਨਵਾਰ ਬੰਧਵਾਇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜਵਾਇ ਸਬ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਭੇਜਾ ਵੇ ਆਏ ਔ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਮੰਚ ਪਰ ਜਾਇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਇਸ ਬੀਚ ਰਾਜਾ ਕੰਸ ਭੀ

ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਭਰਾ ਅਪਨੇ ਮਚਾਨ ਪਰ ਆਇ ਬੈਠਾ ਉਸ
ਕਾਲ ਦੇਵਤਾ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਦੇਖਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੰਸ ਸ੍ਵਪਨ ਦਰਸ਼ਨੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰੈਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਜਾਇ ੪੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭੋਰ ਹੀ ਜਬ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਸਬ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗੋਪ ਰੰਗਭੂਮਿ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਗਏ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਬ ਗੋਪ ਆਇ ਗਏ ਅਬ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰੰਗਭੂਮਿ ਦੇਖਨੇ ਚਲੀਏ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਉਠ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈਯੋ ਚਲੋ ਰੰਗ ਭੂਮਿ ਕੀ ਰਚਨਾ ਦੇਖ ਆਵੇਂ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇਹੀ ਤੁਰਤ ਸਬ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਨਿਦਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਨਟਵਰ ਭੇਖ ਕੀਏ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਖਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਚਲੇ ਚਲੇ ਰੰਗਭੂਮਿ ਕੀ ਪੌਰ ਪਰ ਆਇ ਖੜੇ ਜਹਾਂ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਹਾਥੀਯੋਂ ਕੇ ਬਲ ਵਾਲਾ ਗਜ ਕੁਬਲੀਯਾ ਪੀੜਾ ਖੜਾ ਝੂਮਤਾ ਥਾ ॥

ਚੌਂ: ਦੇਖ ਪਤੰਗ ਦ੍ਵਾਰ ਮਤਵਾਰੋ ॥ ਗਜ ਪਾਲਹਿ ਬਲਰਾਮ
ਪੁਕਾਰੇ ॥ ਸੁਨੋ ਮਹਾਵਤ ਬਾਤ ਹਮਾਰੀ ॥ ਲੇਹੁ ਦ੍ਵਾਰ ਤੇ
ਗਜ ਤੁਮ ਟਾਰੀ ॥ ਜਾਨ ਦੇਹ ਹਮ ਕੋ ਨ੍ਰਿਪ ਪਾਸ ॥
ਨਾਤਰ ਹ੍ਵੈ ਹੈ ਗਜ ਕੋ ਨਾਸ ॥ ਕਹੇ ਦੇਤ ਨਹਿ ਦੋਖ
ਹਮਾਰੋ ॥ ਮਤ ਜਾਨੇਂ ਹਰਿ ਕੋ ਤੂੰ ਬਾਰੋ ॥

ਯੇਹ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਪਤਿ ਹੈਂ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਆਏ ਹੈਂ ਯਿਹ ਸੁਨ ਮਹਾਵਤ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲਾ ਮੈਂ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਗਊ ਚਰਾਇਕੇ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਇਸੀ ਸੇ ਯਹਾਂ ਆਇ ਬੜੇ ਸੂਰ ਕੀ ਭਾਂਤ ਅੜੇ ਖੜੇ ਹੈਂ ਧਨੁਸਕਾ ਤੋੜਨਾ ਨ ਸਮਝੀਯੋ ਮੇਰਾ ਹਾਥੀ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਹਾਥੀਯੋਂ ਕਾ ਬਲ ਰਖਤਾ ਹੈ ਜਬ ਤਕ ਇਸ ਸੇ ਨ ਲੜੋਗੇ ਤਬ ਤਕ ਭੀਤਰ ਨ ਜਾਨੇ ਪਾਓਗੇ ਤੁਮਨੇ ਤੋ ਬਹੁਤ ਬਲੀ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰ ਆਜ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚੋਗੇ ਤਬ ਮੈਂ ਜਾਨੂੰਗਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬੜੇ ਬਲੀ ਹੋ ॥

ਦੋਹਰਾ ਤਬੈ ਕੋਪ ਹਲਧਰ ਕਹਿਯੋ, ਸੁਨ ਰੇ ਮੂੜ੍ਹ ਕੁਜਾਤ
ਗਜ ਸਮੇਤ ਪਟਕੋਂ ਅਬਹਿ, ਮੁਖ ਸੰਭਾਰ ਕਹੁ ਬਾਤ

ਸੋਰਠਾ ਨੈਕੁ ਨ ਲਗ ਹੈ ਬਾਰ, ਹਾਥੀ ਮਰ ਜੈ ਹੈ ਅਬਹਿ
ਤੋ ਸੋਂ ਕਹਿਤ ਪੁਕਾਰ, ਅਬਹੂੰ ਮਾਨ ਮੇਰੋ ਕਹਿਯੋ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਝੁੰਝਲਾਇ ਕਰ ਗਜਪਾਲ ਨੇ ਗਜ ਪੇਲਾ ਜੋਂ ਵੁਹ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਪਰ ਟੂਟਾ ਤੋਂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਘੁਮਾਇ ਏਕ ਥਪੇੜਾ ਐਸਾ ਮਾਰਾ ਕਿ ਵੁਹ ਸੂੰਡ ਸਕੋੜ ਚਿੰਘਾਰ ਮਾਰ ਪੀਛੇ ਹਟਾ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕੰਸ ਕੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਯੋਧਾ ਜੋ ਖੜੇ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਪਨੇ ਜੀਯੋਂ ਮੇਂ ਹਾਰ ਮਾਨ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਨ ਮਹਾ ਬਲਵਾਨੋਂ ਸੇ ਕੌਨ ਜੀਤ ਸਕੇਗਾ ਔ ਮਹਾਵਤ ਭੀ ਹਾਥੀ ਕੋ ਪੀਛੇ ਹਟਾ ਜਾਨ ਅਤਿ ਭਯ ਮਾਨ ਜੀ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਜੋ ਬਾਲਕ ਨ ਮਾਰੇ ਜਾਏਂ ਤੋ ਕੰਸ ਭੀ ਮੁਝੇ ਜੀਤਾ ਨ ਛੋੜੇਗਾ ਯੋਂ ਸੋਚ ਸਮਝ ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਅੰਕੁਸ

ਮਾਰ ਹਾਥੀ ਕੋ ਤੱਤਾ ਕੀਆ ਔ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਪਰ ਹੂਲ ਦੀਆ ਉਸਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਸੂੰਡ ਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਟਕ ਪਛਾੜ ਖੁਨ-ਸਾਇ ਜੋਂ ਦਾਂਤੋਂ ਸੇ ਦਬਾਯਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭੁ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਬਨਾਇ ਦਾਂਤੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਬਚ ਰਹੇ ॥

ਦੋਃ ਡਰਪ ਉਠੇ ਤਿਹ ਕਾਲ ਸਬ, ਸੁਰ ਮਨਿ ਪੁਰ ਨਰ ਨਾਰਿ
ਦੁਹੂ ਦਸਨ ਬਿਚ ਹ੍ਵੈ ਕਢੇ, ਬਲ ਨਿਧਿ ਪ੍ਰਭੁ ਦੇ ਤਾਰਿ

ਸੋਃ ਉਠੇ ਗਜਹਿ ਕੇ ਸਾਥ, ਬਹੁਰਿ ਖ੍ਯਾਲ ਹੋ ਹਾਂਕ ਦੇ
ਤੁਰਤਹਿ ਭਏ ਸਨਾਥ, ਦੇਖ ਚਰਿਤ ਸਬ ਸ੍ਯਾਮ ਕੇ

ਚੌਃ ਹਾਂਕ ਸੁਨਤ ਅਤਿ ਕੋਪ ਬਢਾਯੋ ॥ ਝਟਕਿ ਸੂੰਡ ਬਹੁਰੋ ਗਜ ਧਾਯੋ ॥ ਰਹੇ ਉਦਰ ਤਰ ਦਬਕਿ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਗਯੋ ਜਾਨ ਗਜ ਰਹ੍ਯੋ ਨਿਹਾਰੀ ॥ ਪਾਛੇ ਪ੍ਰਕਟ ਫੇਰ ਹਰਿ ਟੇਰੋ ॥ ਬਲਦਾਊ ਆਗੇ ਤੇ ਘੇਰੋ ॥ ਲਾਗੇ ਗਜਹਿ ਖਿਲਾਵਨ ਦੋਊ ॥ ਭੈ ਚਕਿ ਰਹੇ ਦੇਖ ਸਬ ਕੋਊ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਉਸੇ ਕਭੀ ਬਲਰਾਮ ਸੂੰਡ ਪਕੜ ਖੈਂਚਤੇ ਥੇ ਕਭੀ ਸ੍ਯਾਮ ਪੂਛ ਪਕੜ ਔਰ ਜਬ ਵੁਹ ਉਨ੍ਹੇਂ ਪਕੜਨੇ ਕੋ ਆਤਾ ਥਾ ਤਬ ਯੇਹ ਅਲਗ ਹੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਤਾਈਂ ਉਸ ਸੇ ਐਸੇ ਖੇਲਤੇ ਰਹੇ ਜੈਸੇ ਬਛੜੇ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਲਕਪਨ ਮੇਂ ਖੇਲਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਹਰਿ ਨੇ ਪੂਛ ਪਕੜ ਫਿਰਾਇ ਉਸੇ ਦੇ ਪਟਕਾ ਔ ਮਾਰੇ ਘੂਸੋਂ ਕੇ ਮਾਰ ਡਾਲਾ ਦਾਂਤ ਉਖਾੜ ਲੀਏ ਤਬ ਉਸ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਲੋਹੂ ਨਦੀ ਕੀ ਭਾਂਤ ਬਹਿ ਨਿਕਲਾ ਹਾਥੀ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਮਹਾਵਤ ਲਲਕਾਰ ਕਰ ਆਯਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਸੇ ਭੀ ਹਾਥੀ ਕੇ ਪਾਉਂ

ਤਲੇ ਝਟ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਔ ਹਸਤੇ ਹਸਤੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਨਟਵਰ ਭੇਸ ਕੀਏ ਏਕ ਏਕ ਦਾਂਤ ਹਾਥੀ ਕਾ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਰੰਗਭੂਮਿ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾ ਖੜੇ ਹੂਏ ਉਸ ਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਜੀ ਕੋ ਜਿਨ ਜਿਨ ਨੇ ਜਿਸ ਜਿਸ ਭਾਵ ਸੇ ਦੇਖਾ ਉਸ ਉਸਕੋ ਉਸੀ ਉਸੀ ਭਾਵ ਸੇ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟ ਆਏ ਮੱਲੋਂ ਨੇ ਮੱਲ ਮਾਨਾ, ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਜਾਨਾ, ਦੇਵ-ਤਾਓਂ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਬੂਝਾ, ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਸਖਾ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਨੇ ਬਾਲਕ ਸਮਝਾ ਔ ਪੁਰ ਕੀ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਨੇ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਔ ਕੰਸਾਦਿਕ ਰਾਖਸ਼ੋਂ ਨੇ ਕਾਲ ਸਮਾਨ ਦੇਖਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਨਕੋ ਨਿਹਾਰਤੇ ਹੀ ਕੰਸ ਅਤਿ ਭੈ ਮਾਨ ਹੋ ਪੁਕਾਰਾ ਅਰੇ ਮੱਲੋ ਇਨ੍ਹੇਂ ਪਛਾੜ ਮਾਰੋ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਸੇ ਟਾਲੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜੋ ਕੰਸ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਤੋ ਸਬ ਮੱਲ ਗੁਰੂ ਸੁਤ ਚੇਲੇ ਸੰਗ ਲੀਏ ਬਰਣ ਬਰਣ ਕੇ ਭੇਸ ਕੀਏ ਤਾਲ ਠੋਕ ਠੋਕ ਭਿੜਨੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਘਿਰ ਆਏ ਜੈਸੇ ਵੇ ਆਏ ਤੈਸੇ ਯੇਹ ਭੀ ਸੰਭਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਬ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਇਨ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖ ਚਤੁਰਾਈ ਕਰ ਚਾਨੂਰ ਬੋਲਾ ਸੁਨੋ, ਆਜ ਹਮਾਰੇ ਰਾਜਾ ਕੁਛ ਉਦਾਸ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਜੀ ਬਹਿਲਾਨੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰਾ ਯੁਧ ਦੇਖਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਨੇ ਬਨ ਮੇਂ ਰਹਿ ਸਬ ਵਿੱਦਯਾ ਸੀਖੀ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋਚ ਨ ਕੀਜੇ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮੱਲ ਯੁਧ ਕਰ ਅਪਨੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਜੀ ਨੇ ਬੜੀ ਦਯਾ ਕਰ ਹਮੇਂ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ਆਜ, ਹਮ ਸੇ ਕਯਾ ਸਰੇਗਾ ਇਨਕਾ ਕਾਜ, ਤੁਮ ਅਤਿ ਬਲੀ ਗੁਣਵਾਨ ਹਮ

ਬਾਲਕ ਅਜਾਨ ਤੁਮ ਸੇ ਹਾਥ ਕੈਸੇ ਮਿਲਾਵੇਂ ਕਹਾ ਹੈ ਬਯਾਹ ਬੈਰ ਔ ਪ੍ਰੀਤ ਸਮਾਨ ਸੇ ਕੀਜੈ ਪਰ ਰਾਜਾ ਜੀ ਸੇ ਕੁਛ ਹਮਾਰਾ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਇਸ ਸੇ ਤੁਮਾਰਾ ਕਹਾ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਹਮੇਂ ਬਚਾ ਲੀਜੋ ਬਲ ਕਰ ਪਟਕ ਮਤ ਦੀਜੋ ਅਬ ਹਮੇਂ ਤੁਮੇਂ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਧਰਮ ਰਹੈ ਸੋ ਕੀਜੀਏ ਔ ਮਿਲਕਰ ਅਪਨੇ ਰਾਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੀਏ ॥

ਚੌਃ ਤਬ ਚਾਨੂਰ ਕਹੈ ਭੈ ਖਾਇ ॥ ਤੁਮਰੀ ਗਤਿ ਜਾਨੀ ਨਹਿ
ਜਾਇ ॥ ਤੁਮ ਬਾਲਕ ਮਾਨੁਖ ਨਹਿ ਦੋਊ ॥ ਕੀਨੇ ਕਪਟ
ਬਲੀ ਹੋ ਕੋਊ ॥ ਖੇਲਤ ਧਨੁਸ ਖੰਡ ਦ੍ਵੈ ਕਰੇ ॥ ਮਾਰੇ
ਤੁਰਤ ਕੁਬਲੀਯਾ ਤਰੇ॥ ਤੁਮ ਸੇ ਲਰੇ ਹਾਨਿ ਨਹਿ ਹੋਇ
॥ ਯਾ ਬਾਤੈਂ ਜਾਨੈ ਸਭ ਕੋਇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੁਬਲੀਯਾ ਬਧੋ
ਨਾਮ ਚਤਰ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਐਸੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬਾਤੈਂ ਕਰ ਤਾਲ ਠੋਕ ਚਾਨੂਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਹੂਆ ਔ ਮੁਸ਼ਟਕ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਭਿੜਾ ਉਨ ਸੇ ਇਨ ਸੇ ਮੱਲ ਯੁੱਧ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ॥

ਦੋਃ ਸਿਰ ਸੋਂ ਸਿਰ ਭੁਜ ਸੋਂ ਭੁਜਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਿ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰਿ ਸੋਂ ਜੋਰ
ਚਰਣ ਚਰਣ ਗਹਿਝਪਟਿਕੈ, ਲਪਟਤਝਪਟਝਕੋਰ

ਉਸਕਾਲ ਸਬ ਲੋਗ ਇਨੇਂ ਉਨੇਂ ਦੇਖ ਦੇਖ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਾਈਯੋ ਇਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਅਤਿ ਅਨੀਤਿ ਹੋਤੀ

ਹੈ ਦੇਖੋ ਕਹਾਂ ਯੇਹ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਨਿਦਾਨ, ਕਹਾਂ ਯੇਹ ਸਬਲ ਮੱਲ ਬੱਜਰ ਸਮਾਨ, ਜੋ ਬਰਜੇਂ ਤੋ ਕੰਸ ਰਿਸਾਇ, ਨ ਬਰਜੇਂ ਤੋ ਧਰਮ ਜਾਇ, ਇਸਸੇ ਅਬ ਯਹਾਂ ਰਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਜੋਂ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਤੋ ਯੇਹ ਸਬ ਲੋਗ ਯੋਂ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਮੱਲੋਂ ਸੇ ਮੱਲ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਮੱਲੋਂ ਕੋ ਪਛਾੜ ਮਾਰਾ ਉਨਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਸਭ ਮੱਲ ਆਇ ਟੂਟੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਤਿਨੇਂ ਭੀ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਹਰਿ ਭਗਤ ਤੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬਾਜਨ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔ ਦੇਵਤਾ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਗਾਇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਕੰਸ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ਬਜਾ-ਕੁਲ ਹੋ ਰਿਸਾਇ ਅਪਨੇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਅਰੇ ਬਾਜੇ ਵਾਲੋ ਬਾਜੇ ਬਜਾਤੇ ਹੋ ਤੁਮ੍ਹੇਂ ਕਜਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਜੀਤ ਭਾਤੀ ਹੈ॥

ਯੋਂ ਕਹਿ ਬੋਲਾ ਯਿਹ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਕ ਬੜੇ ਚੰਚਲ ਹੈਂ ਇਨੇਂ ਪਕੜ ਬਾਂਧ ਸਭਾ ਸੇ ਬਾਹਰ ਲੇਜਾਓ ਔ ਦੇਵਕੀ ਸਮੇਤ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਕਪਟੀ ਕੋ ਪਕੜ ਲਾਓ ਪਹਿਲੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਮਾਰ ਪੀਛੇ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਮਾਰ ਡਾਲੋ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਕੰਸ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਸਬ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਮਾਰ ਉਛਲ ਕੇ ਵਹਾਂ ਜਾ ਚੜ੍ਹੇ ਜਹਾਂ ਅਤਿ ਊਂਚੇ ਮੰਚ ਪਰ ਝਿਲਮ ਪਹਿਨੇ ਟੋਪ ਦੀਏ ਫਰੀਖਾਂਡਾ ਲੀਏ ਬੜੇ

ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਕੰਸ ਬੈਠਾ ਥਾ ਵੁਹ ਇਨਕੋ ਕਾਲ ਸਮਾਨ ਨਿਕਟ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਭਯ ਖਾਇ ਉਠ ਖੜ੍ਹਾ ਹੂਆ ਔ ਲਗਾ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਨੇ॥

ਮਨ ਸੇ ਤੋ ਚਾਹਾ ਕਿ ਭਾਗੂੰ ਪਰ ਮਾਰੇ ਲਾਜ ਕੇ ਭਾਗ ਨ ਸਕਾ ਫਰੀਖਾਂਡਾ ਸੰਭਾਲ ਲਗਾ ਚੋਟ ਚਲਾਵਨੇ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਅਪਨੀ ਘਾਤ ਲਗਾਏ ਉਸ ਕੀ ਚੋਟ ਬਚਾਤੇ ਥੇ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਔ ਗੰਧਰਬ ਯਿਹ ਮਹਾ ਯੁੱਧ ਦੇਖ ਦੇਖ ਭਯ ਮਾਨ ਹੋ ਯੋਂ ਪੁਕਾਰਤੇ ਥੇ ਹੇ ਨਾਥ ਹੇ ਨਾਥ ਇਸ ਦੁਸ਼ਟ ਕੋ ਬੇਗ ਮਾਰੋ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਤਕ ਮੰਚ ਪਰ ਯੁੱਧ ਰਹਾ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਦੁਖਿਤ ਜਾਨ ਉਸ ਕੇ ਕੇਸ ਪਕੜ ਮੰਚ ਸੇ ਨੀਚੇ ਪਟਕਾ ਔ ਊਪਰ ਸੇ ਆਪ ਭੀ ਕੂਦੇ ਕਿ ਉਸ ਕਾ ਜੀਵ ਘਟ ਸੇ ਨਿਕਲ ਸਟਕਾ, ਤਬ ਸਬ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗ ਪੁਕਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰਾ ਯਿਹ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਸਬ ਕੋ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਹੂਆ॥

ਦੋ: ਕਰ ਉਸਤੁਤਿ ਪੁਨ ਹਰਖ ਸਬ, ਬਰਖ ਸੁਮਨ ਸੁਰ ਬ੍ਰਿੰਦ
ਮੁੱਦਿਤ ਬਜਾਵਤ ਦੁੰਦਭੀ, ਕਹਿ ਜਯ ਜਯ ਨੰਦ ਨੰਦ

ਸੋ: ਮਥੁਰਾ ਪੁਰ ਨਰ ਨਾਰ, ਅਤਿ ਪ੍ਰਫੁਲ ਸਬ ਕੋ ਹੀਯੋ
ਮਨਹੁੰ ਕੁਮੁਦਬਨ ਚਾਰ, ਬਿਗਸਤ ਹਰਿ ਮੁਖ ਸਸ ਨਿਰਖ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਧਰਮਾਵਤਾਰ ਕੰਸ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਜੋ ਅਤਿ ਬਲ-ਵਾਨ ਆਠ ਭਾਈ ਉਸ ਕੇ ਥੇ ਸੋ ਲੜਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਨੇਂ ਭੀ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਜਬ ਹਰਿ ਨੇ ਦੇਖਾ ਕਿ ਅਬ ਯਹਾਂ

ਰਾਖਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰਹਾ ਤਬ ਕੰਸ ਕੀ ਲੋਥ ਕੋ ਘਸੀਟ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਲੇ ਆਇ ਔ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਬੈਠ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਲੀਆ ਤਿਸ ਦਿਨ ਸੇ ਉਸ ਠੌਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਘਾਟ ਹੂਆ ॥

ਆਗੇ ਕੰਸ ਕਾ ਮਰਨਾ ਸੁਨ ਕੰਸ ਕੀ ਰਾਨੀਆਂ ਔ ਦਸੌਂ ਰਾਨੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਰੋਤੀ ਪੀਟਤੀ ਵਹਾਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤੀਰ ਦੋਨੋਂ ਬੀਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਲੀਏ ਬੈਠੇ ਥੇ ਔ ਲਗੀਂ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕਾ ਮੁਖ ਨਿਰਖ ਨਿਰਖ ਸੁਖ ਸੁਮਿਰ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗਾਇ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਹੋ ਪਛਾੜ ਖਾਇ ਖਾਇ ਮਰਨੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ਕਾਨ੍ਹ ਕਰੁਣਾਕਰ ਉਨਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਮਾਈ ਸੁਨਹੁ ਸ਼ੋਕ ਨਹਿ ਕੀਜੈ॥ ਮਾਮਾ ਜੀ ਕੋ ਪਾਨੀ
ਦੀਜੈ॥ ਸਦਾ ਨ ਕੋਊ ਜੀਵਤ ਰਹੈ॥ ਝੂਠੋ ਸੋ ਜੋ ਅਪਨੋ
ਕਹੈ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਸੁਤ ਬੰਧੁ ਨ ਕੋਈ ॥ ਜਨਮ
ਮਰਣ ਫਿਰ ਹੀ ਫਿਰ ਹੋਈ। ਜੌਲੌਂ ਜਾ ਸੋਂ ਸਨਬੰਧ
ਰਹੈ॥ ਤੌ ਹੀ ਲੌ ਮਿਲਕੈ ਸੁਖ ਲਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਰਾਨੀਯੋਂ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝਾਯਾ ਤਦ ਉਨੋਂ ਨੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਧੀਰਯ ਧਰ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਆ ਪਤਿ ਕੋ ਪਾਨੀ ਦੀਆ ਔ ਆਪ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥ ਕੰਸ ਕੋ ਆਗ ਦੇ ਉਸ ਕੀ ਗਤਿ ਕੀ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੰਸਾਸੁਰ ਬਧੋ
ਨਾਮ ਪੰਚ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੫

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀਆਂ ਤੋ ਦੋ ਰਾਨੀਆਂ ਸਮੇਤ ਵਹਾਂ ਸੇ ਨ੍ਹਾਇ ਧੋਇ ਰੋਇ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਕੋ ਗਈਂ ਔ ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਉਨ ਕੇ ਹਾਥ ਪਾਂਵ ਕੀ ਹਥਕੜੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਕਾਟ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਿਸ ਸਮਯ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਨਿਸਚਯ ਕਰ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਬਿਧਾਤਾ ਹੈਂ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਜਬ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਨੇ ਯੋਂ ਜਾਨਾ ਤਬ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਹਰਿ ਨੇ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਫੈਲਾਇ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ ਕੀ ਯਿਹ ਮਤਿ ਹਰ ਲੀ ਫਿਰ ਤੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਰ ਸਮਝਾ ਕਿ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਃ ਤੁਮ ਬਹੁ ਦਿਵਸ ਲਹਯੋ ਦੁਖ ਭਾਰੀ ॥ ਕਰਤ ਰਹੇ
ਅਤਿ ਸੁਰਤਿ ਹਮਾਰੀ ॥

ਇਸ ਮੇਂ ਹਮਰਾ ਕੁਛ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਜਬ ਸੇ ਆਪ ਹਮੇਂ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਨੰਦ ਕੇ ਯਹਾਂ ਰਖ ਆਏ ਤਬ ਸੇ ਪਰ ਬਸ ਥੇ ਹਮਾਰਾ ਬਸ ਨ ਥਾ ਪਰ ਮਨ ਮੇਂ ਸਦਾ ਯਿਹ ਆਤਾ ਥਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਗਰਭ ਮੇਂ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਰਹਿ ਜਨਮ ਲੀਆ ਉਸੇ ਕਭੀ ਕੁਛ ਸੁਖ ਨ ਦੀ ਆਨ ਹਮ ਹੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਸੁਖ ਦੇਖਾ ਬ੍ਰਿਥਾ ਜਨਮ ਪਰਾਏ ਯਹਾਂ ਖੋਯਾ ਉਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਲੀਏ ਅਤਿ

ਬਿਪਤਿ ਸਹੀ ਹਮ ਸੇ ਕੁਛ ਉਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਾ ਭਈ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ
ਸਮਾਰੱਥੀ ਵੇਈ ਹੈਂ ਜੋ ਮਾ ਬਾਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਹਮ ਉਨ
ਕੇ ਰਿਣੀ ਰਹੇ ਟਹਿਲ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ॥

ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਖੇਦ
ਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਤਬ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਇਨ
ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਹਿਤ ਕਰ ਕੰਠ ਲਗਾਯਾ ਔ ਸੁਖ ਮਾਨ ਪਿਛਲਾ ਦੁਖ
ਸਬ ਗੰਵਾਯਾ ਐਸੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਵਹਾਂ
ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਨਾਨਾ ਜੀ ਅਬ ਕੀਜੈ ਰਾਜ॥ ਸ਼ੁਭ ਨਖੱਤ੍ਰ ਨੀਕੋ ਦਿਨ ਆਜ

ਇਤਨਾ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ
ਉਠਕਰ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਗਿਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ
ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਮੇਰੀ ਬਿਨਤੀ ਸੁਨ ਲੀਜੀਯੇ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਸਬ
ਅਸਰੋਂ ਸਮੇਤ ਕੰਸ ਮਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਯਾ
ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪੈ ਬੈਠ ਅਬ ਮਧੁਪੁਰੀ ਕਾ ਰਾਜਜ ਕਰ
ਪ੍ਰਜਾ ਪਾਲਨ ਕੀਜੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ
ਰਾਜਜ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸਬ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ
ਹੈ ਜਬ ਰਾਜਾ ਯਯਾਤਿ ਬੂਢੇ ਹੂਏ ਤਬ ਅਪਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਯਦੁ ਕੋ
ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਬੁਲਾ ਕਰ ਕਹਾ ਅਪਨੀ ਤਰੁਣ ਅਵਸਥਾ ਮੁਝੇ ਦੇ
ਔਰ ਮੇਰਾ ਬੁਢਾਪਾ ਤੂ ਲੇ ਯਿਹ ਸੁਨ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ
ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿਤਾ ਕੋ ਯੁਵਾ ਅਵਸਥਾ ਦੂੰਗਾ ਤੋ ਯਿਹ
ਤਰੁਣ ਹੋ ਭੋਗ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਸੇ ਮੁਝੇ ਪਾਪ ਹੋਗਾ ਇਸ ਸੇ ਨਹੀਂ

ਕਰਨਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਯੋਂ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਿਤ
ਯਿਹ ਤੋ ਮੁਝਸੇ ਨ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ
ਯਯਾਤਿ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਆ ਕਿ ਜਾ ਤੇਰੇ ਬੰਸ ਮੇਂ ਰਾਜ
ਕੋਈ ਨ ਹੋਗਾ ॥

ਇਸ ਬੀਚ ਪੁਰੂ ਨਾਮ ਉਨ ਕਾ ਛੋਟਾ ਬੇਟਾ ਸਨਮੁਖ ਆ
ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲਾ ਪਿਤਾ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਮੁਝੇ ਦੋ ਔ ਮੇਰੀ
ਤਰੁਣਾਈ ਤੁਮ ਲੋ ਯਿਹ ਦੇਹ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ
ਕਾਮ ਆਵੈ ਤੋ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਮ ਕਜਾ ਹੈ ਜਬ ਪੁਰੂ ਨੇ ਯੋਂ ਕਹ
ਤਬ ਰਾਜਾ ਯਯਾਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਅਪਨੀ ਬ੍ਰਿਧ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਉਸ
ਕੀ ਯੁਵਾ ਅਵਸਥਾ ਲੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੁਲ ਮੇਂ ਰਾਜ ਗੱਦੀ
ਰਹੇਗੀ ਇਸ ਸੇ ਨਾਨਾ ਜੀ ਹਮ ਯਦੁਬੰਸੀ ਹੈਂ ਹਮੇਂ ਰਾਜ
ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ॥

ਸੋਰਠਾ ਕਰੋ ਬੈਠ ਤੁਮ ਰਾਜ, ਦੂਰ ਕਰੋ ਸੰਦੇਹ ਸਬ
ਹਮ ਕਰ ਹੈਂ ਸਬ ਕਾਜ, ਜੋ ਆਇਸ ਦੇਹੋ ਹਮੈਂ

ਚੌ: ਜੋ ਨ ਮਾਨ ਹੈ ਆਨ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਤਾਹਿ ਦੰਡ ਕਰ ਹੈਂ
ਹਮ ਭਾਰੀ ॥ ਔਰ ਕਛੂ ਚਿਤ ਸੋਚ ਨ ਕੀਜੈ ॥ ਨੀਤਿ
ਸਹਿਤ ਪਰਜਹਿ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ॥ ਯਾਦਵ ਜਿਤੇ ਕੰਸ ਕੀ
ਤ੍ਰਾਸ ॥ ਨਗਰ ਛਾਡਿਕੈ ਗਏ ਪ੍ਰਬਾਸ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਅਬ
ਕਰ ਖੋਜ ਮੰਗਾਓ ॥ ਸੁਖ ਦੈ ਮਥੁਰਾ ਮਾਂਝ ਬਸਾਓ ॥
ਬਿੱਪ੍ਰ ਧੇਨੁ ਸੁਰ ਪੂਜਨ ਕੀਜੈ ॥ ਇਨ ਕੀ ਰੱਖਯਾ
ਮੈਂ ਚਿਤ ਦੀਜੈ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਧਰਮਾਵਤਾਰ ਮਹਾਰਾਜਾ ਧਿਰਾਜ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਅਪਨਾ ਭਗਤ ਜਾਨ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਦੀਆ ਔਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਵਾਯਾ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਚਮਰ ਕੀਯਾ ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਨਗਰ ਕੇ ਵਾਸੀ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਧੰਨਜ ਧੰਨਜ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਨੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਯੋਂ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਰਾਜ ਪਾਟ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਬਹੁਤ ਸੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲਿਵਾਇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਹਮ ਤੁਮਾਰੀ ਕਜਾ ਬਡਾਈ ਕਰੇਂ ਜੋ ਸਹੱਸ੍ਰ ਜੀਭ ਹੋਇ ਤੋ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਕਾ ਬਖਾਣ ਹਮ ਸੇ ਨ ਹੋ ਸਕੇ ਤੁਮਨੇ ਹਮੇਂ ਅਤਿ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਭਾਂਤ ਪਾਲਾ ਸਭ ਲਾਡ ਪਜਾਰ ਕੀਆ ਔਰ ਯਸੋਧਾ ਮੱਯਾ ਭੀ ਬੜਾ ਸਨੇਹ ਕਰਤੀ ਔ ਅਪਨਾ ਹਿਤ ਹਮ ਹੀ ਪਰ ਰਖਤੀ ਸਦਾ ਨਿਜ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤੀ ਕਭੀ ਮਨ ਸੇ ਭੀ ਹਮੇਂ ਪਰਾਯਾ ਕਰ ਨ ਮਾਨਤੀ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਕੁਛ ਬੁਰਾ ਮਤ ਮਾਨੋ ਹਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋ ਤੁਮੇਂ ਹੀ ਕਹੇਂਗੇ ਪਰ ਅਬ ਕੁਛ ਦਿਨ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਰਹੇਂਗੇ ਅਪਨੇ ਜ਼ਾਤੀ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ

ਦੇਖ ਯਦੁਕੁਲ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਸੁਨੇਂਗੇ ਔਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸੇ ਮਿਲ ਉਨੇਂ ਸੁਖ ਦੇਂਗੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਉਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਲੀਏ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਸਹਾ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਨ ਪਹੁੰਚਾ ਆਤੇ ਤੋ ਵੇ ਦੁੱਖ ਨ ਪਾਤੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨਿਰਮੋਹੀ ਹੋ ਕਹਾ ॥

ਚੌਃ ਮੱਯਾ ਸੋਂ ਪਾਲਾਗਨ ਕਹਿਯੋ॥ ਹਮ ਪੈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰੇ ਤੁਮ ਰਹਿਯੋ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਨੰਦਰਾਇ ਤੋ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਲਗੇ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸੇ ਲੇਨੇ ਔਰ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਯਿਹ ਕਯਾ ਅਚੰਭੇ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਐਸਾ ਸਮਝ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਬ ਯੇਹ ਕਪਟ ਕਰ ਜਾਯਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਐਸੇ ਨਿਦੁਰ ਬਚਨ ਨ ਕਹਿਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਦਾਨ ਉਨ ਮੇਂ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਦਾਮਾ ਨਾਮ ਸਖਾ ਬੋਲਾ ਭੱਯਾ ਕਨ੍ਹੱਯਾ ਅਬ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਕਯਾ ਕਾਮ ਹੈ ਜੋ ਨਿਦੁਰਾਈ ਕਰ ਪਿਤਾ ਕੋ ਛੋੜ ਯਹਾਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਭਲਾ ਕੀਯਾ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰਾ ਸਭ ਕਾ ਕਾਮ ਸਵਾਰਾ ਅਬ ਨੰਦ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਜੀਏ ਔ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਚਲ ਰਾਜਯ ਕੀਜੀਏ ਯਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਯ ਦੇਖ ਮਨ ਮੇਂ ਮਤ ਲਲਚਾਓ ਵਹਾਂ ਕਾ ਸਾ ਸੁਖ ਨ ਪਾਓਗੇ ॥

ਸੁਨੋ ਰਾਜਯ ਦੇਖ ਕਰ ਮੂਰਖ ਭੂਲਤੇ ਹੈਂ ਔ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਫੂਲਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਛੋੜ ਕਹੀਂ ਮਤ ਰਹੋ ਵਹਾਂ ਸਦਾ ਬਸੰਤ ਰਿਤੁ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਸਘਨ ਬਨ ਔ ਯਮੁਨਾ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਮਨ

ਸੇ ਨਹੀਂ ਬਿਸਰਤੀ ਭਾਈ ਜੋ ਵੁਹ ਸੁਖ ਛੋੜ ਹਮਾਰਾ ਕਹਾ ਨ ਮਾਨ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਮਾਯਾ ਤਜ ਯਹਾਂ ਰਹੋਗੇ ਤੋ ਇਸ ਮੇਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਯਾ ਬਡਾਈ ਹੋਗੀ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋਗੇ ਔ ਰਾਤ ਦਿਨ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਰਹੋਗੇ ਜਿਸੇ ਤੁਮਨੇ ਰਾਜਜ ਦੀਆ ਉਸੀ ਕੇ ਆਧੀਨ ਹੋਨਾ ਹੋਗਾ ਯਿਹ ਅਪਮਾਨ ਕੈਸੇ ਸਹਾ ਜਾਏਗਾ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਦੁਖ ਨ ਦੀਜੈ ਇਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਜੈ

ਚੌ: ਬ੍ਰਿਜ ਬਨ ਨਦੀ ਬਿਹਾਰ ਬਿਚਾਰੋ ॥ ਗਾਇਨ ਕੋ ਮਨ
ਤੇ ਨ ਬਿਸਾਰੋ॥ ਨਹੀਂ ਛਾਡਿ ਹੈਂ ਹਮ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥਾ॥ ਚਲਿ
ਹਾਂ ਸਬੈਂ ਤਿਹਾਰੇ ਸਾਥਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਦਸ ਬੀਸ ਏਕ ਸਖਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹੇ ਔ ਉਨੋਂ ਨੇ ਨੰਦਰਾਇ ਸੇ ਬੁਝਾ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਸਬ ਕੋ ਲੇ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਆਗੇ ਬਢੀਏ ਪੀਛੇ ਸੇ ਹਮ ਭੀ ਇਨੇਂ ਸਾਥ ਲੀਏ ਚਲੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹੁਏ।

ਸੋਰਠਾ ਆਕੁਲ ਸਬੈ ਅਹੀਰ, ਮਾਨਹੁ ਪੰਨਗ ਕੇ ਡਸੇ
ਹਰਿ ਮੁਖ ਲਖਤ ਅਧੀਰ, ਠਾਢੇ ਕਾਢੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸੇ

ਉਸ ਸਮਯ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਅਤਿ ਦੁਖਿਤ ਦੇਖ ਸਮਝਾਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਇਤਨਾ ਦੁਖ ਕਯੋਂ ਪਾਤੇ ਹੋ ਥੋੜੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਯਹਾਂ ਕਾ ਕਾਜ ਕਰ ਹਮ ਭੀ ਆਤੇ ਹੈਂ ਆਪ ਕੋ

ਆਗੇ ਇਸ ਲੀਏ ਬਿਦਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਾਤਾ ਹਮਾਰੀ ਅਕੇਲੀ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋਤੀ ਹੋਇਗੀ ਤੁਮਾਰੇ ਗਏ ਸੇ ਉਨੇਂ ਕੁਛ ਧੀਰਯ ਹੋਗਾ ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਬੇਟਾ ਏਕ ਬਾਰ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੋ ਫਿਰ ਮਿਲ ਕਰ ਚਲੇ ਆਈਓ ॥

ਦੋ: ਐਸੇ ਕਹਿ ਅਤਿ ਬਿਕਲ ਹੋ, ਰਹੇ ਨੰਦ ਗਹਿ ਪਾਇ
ਭਈ ਖੀਣ ਦਯੁਤਿ ਮੰਦ ਮਤਿ, ਨੈਨਨ ਜਲ ਨ ਰਹਾਇ

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਮਾਯਾ ਰਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਮਹਾ ਬਯਾਕੁਲ ਦੇਖਾ ਤਬ ਮਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਯੇਹ ਮੁਝ ਸੇ ਬਿਛੁੜੇਂਗੇ ਤੋ ਜੀਤੇ ਨ ਬਚੇਂਗੇ ਤਯੋਂ ਹੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਉਸ ਮਾਯਾ ਕੋ ਛੋੜਾ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭੁਲਾ ਰੱਖਾ ਹੈ ਉਸਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਜੀ ਕੋ ਸਬ ਸਮੇਤ ਅਗਯਾਨ ਕੀਆ ਫਿਰ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਇਤਨਾ ਕਯੋਂ ਪਛਤਾਤੇ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਯਹੀ ਬਿਚਾਰੋ ਜੋ ਮਥੁਰਾ ਔ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਅੰਤਰ ਹੀ ਕਯਾ ਹੈ ਤੁਮ ਸੇ ਹਮ ਕਹੀਂ ਦੂਰ ਤੋ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਜੋ ਇਤਨਾ ਦੁਖ ਪਾਤੇ ਹੋ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੇ ਲੋਗ ਦੁਖੀ ਹੋਂਗੇ ਇਸ ਲੀਏ ਤੁਮੇਂ ਆਗੇ ਭੇਜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਤਬ ਵੇ ਧੀਰਯ ਧਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਜੀ ਮੇਂ ਯੋਂ ਆਯਾ ਤੋ ਮੇਰਾ ਕਯਾ ਬਸ ਹੈ ਜਾਤਾ ਹੂ ਤੁਮਾਰਾ ਕਹਾ ਟਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਨੰਦ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨੇ ਸਬ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸਮੇਤ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਤੋ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ

ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਔ ਆਪ ਕਈ ਏਕ ਸਖਾਓਂ ਸਮੇਤ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਰਹੇ ਉਸ ਕਾਲ ਨੰਦ ਸਹਿਤ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਚਲੇ ॥

ਚੌ: ਚਲੇ ਸਕਲ ਮਗ ਸੋਚਤ ਭਾਰੀ ॥ ਹਾਰੇ ਸਰਬਸ
ਮਨਹੁ ਜੁਆਰੀ ॥ ਕਾਹੂ ਸੁਧਿ ਕਾਹੂ ਸੁਧਿ ਨਾਹੀਂ ॥ ਲਟ
ਪਟ ਚਰਨ ਪਰਤ ਮਗ ਮਾਹੀਂ ॥ ਜਾਤ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ
ਦੇਖਤ ਮਧ ਬਨ ॥ ਬਿਰਹ ਬਿਥਾ ਬਾਢੀ ਬਜਾਕੁਲ ਤਨ ॥

ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਜੋਂ ਤੋਂ ਕਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕਾ ਆਨਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਅਤਿ ਅਕੁਲਾਇ ਕਰ ਦੌੜੀ ਆਈ ਔ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਨ ਦੇਖਾ ਮਹਾਂ ਬਜਾਕੁਲ ਹੋ ਨੰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ॥

ਚੌ: ਅਹੋ ਕੰਤ ਸੁਤ ਕਹਾਂ ਗਵਾਏ ॥ ਪਟ ਆਭੂਖਣ ਲੀਨੇ
ਆਏ ॥ ਕੰਚਨ ਫੇਂਕ ਕਾਂਚ ਘਰ ਰਾਖਿਯੋ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਛੋੜ ਮੂਢ ਬਿਖ ਚਾਖਿਯੋ ॥ ਪਾਰਸ ਪਾਇ ਅੰਧ ਜਜੋਂ
ਡਾਰੇ ॥ ਫਿਰ ਗੁਣ ਸੁਨੇ ਕਪਾਰਹਿ ਮਾਰੇ ॥

ਐਸੇ ਤੁਮ ਨੇ ਭੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਗਵਾਏ ਔ ਬਸਨ ਆਭੂਖਣ ਉਸ ਕੇ ਪਲਟੇ ਲੇ ਆਏ ਅਬ ਉਨ ਬਿਨ ਧਨ ਕਜਾ ਕਰੋਗੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਕੰਤ ਜਿਨ ਕੇ ਪਲਕ ਓਟ ਭਏ ਛਾਤੀ ਫਟੇ, ਕਹੋ ਉਨ ਬਿਨ ਦਿਨ ਕੈਸੇ ਕਟੇ, ਜਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਤੁਮ ਸੇ ਬਿਛੁੜਨੇ ਕੋ ਕਹਾ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀਯਾ ਕੈਸੇ ਰਹਾ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਨੰਦ ਜੀ ਨੇ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਪਾਯਾ ਔ ਨੀਚਾ ਸਿਰ ਕਰ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਸਚ ਹੈ ਯੇਹ ਬਸਤ੍ਰ ਅਲੰਕਾਰ ਸ੍ਰੀ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੀਏ ਪਰ ਮੁਝੇ ਯਿਹ ਸੁਧਿ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸਨੇ ਲੀਏ ਔਰ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਜਾ ਬਾਤ ਕਹੂੰਗਾ ਸੁਨ ਤੂੰ ਭੀ ਦੁੱਖ ਪਾਵੇਗੀ॥

ਚੌਃ ਕੰਸ ਮਾਰ ਮੋ ਪੈ ਫਿਰ ਆਏ ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹਰਣ ਕਹਿ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ॥ ਵਸੁਦੇਵ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਵੇ ਭਏ ॥ ਕਰ ਮਨੁ-ਹਾਰ ਹਮਾਰੀ ਗਏ ॥ ਹੋ ਤਬ ਮਹਿਰ ਅਚੰਭੇ ਰਹਿਯੋ ॥ ਪੋਖਣ ਭਰਣ ਹਮਾਰੋ ਕਹਿਯੋ ॥ ਅਬ ਨਿਮਹਰ ਹਰਿ ਕੋ ਸੁਤ ਕਹੀਏ ॥ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜਾਨ ਭਜਨ ਕਰ ਰਹੀਏ ॥

ਉਸੇ ਤੋ ਹਮ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਨਾਰਾਇਣ ਜਾਨਾ ਥਾ ਪਰਮਾਯਾ ਬਸ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਰ ਮਾਨਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਨੇ ਸੱਚ ਸੱਚ ਬਾਤੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਹੀਂ ਯਸੋਧਾ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਿਸ ਸਮਯ ਮਾਯਾ ਬਸ ਹੋ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਕਭੀ ਤੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਅਪਨਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਾਨ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪਛਤਾਇ ਬਜਾਕੁਲ ਹੋ ਹੋ ਰੋਤੀ ਥੀ ਔਰ ਕਭੀ ਗਜਾਨ ਕਰ ਈਸ਼੍ਵਰ ਜਾਨ ਉਨ ਕਾ ਧਜਾਨ ਧਰ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗਾਇ ਮਨ ਕਾ ਖੇਦ ਖੋਤੀ ਥੀ ਔਰ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸਬ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਬਾਸ਼ੀ ਕਜਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਜਾ ਪੁਰਖ ਹਰਿ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਮੇਰੀ ਸਾਮਰੱਥਜ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਬਰਣਨ ਕਰੂੰ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ॥

ਕਿ ਜਬ ਹਲਧਰ ਔ ਗੋਬਿੰਦ ਨੰਦਰਾਇ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕਰ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇਨੇਂ ਦੇਖ ਦੁਖ ਭੁਲਾਇ ਐਸਾ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤਪੀ ਤਪ ਕਰ ਅਪਨੇ ਤਪ

ਸਾ ਫਲ ਪਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ਆਗੇ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਪਰਾਏ ਯਹਾਂ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਖਾਯਾ ਪੀਯਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨੀ ਜ਼ਾਤਿ ਕਾ ਬਯਵਹਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਸੀ ਸੇ ਅਬ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰੋਹਿਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਪੂਛੈਂ ਜੋ ਵੁਹ ਕਹੈ ਸੋ ਕਰੈਂ ਦੇਵਕੀ ਬੋਲੀ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ॥

ਤਬ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਕੁਲ ਪੂਜਯ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ ਵੇ ਆਏ, ਉਨਸੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮੇਂ ਕਯਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਸੋ ਦਯਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਗਰਗ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਬ ਜ਼ਾਤਿ ਭਾਈਓਂ ਕੋ ਨੌਤ ਬੁਲਾਈਏ ਪੀਛੇ ਜ਼ਾਤ ਕਰਮ ਕਰ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਜਨੇਊ ਦੀਜੈ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪਰੋਹਿਤ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਨੌਤਾ ਭੇਜ ਸਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਨੌਤ ਬੁਲਾਯਾ ਵੇ ਆਏ ਤਿਨੇਂ ਅਤਿ ਆਦਰ ਮਾਨ ਕਰ ਬਿਠਾਯਾ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਿਧਿ ਸੇ ਜ਼ਾਤ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਿਖਵਾਇ ਦਸ ਸਹਸ੍ਰ ਗਊ ਸੋਨੇ ਕੇ ਸੀਂਗ ਤਾਂਬੇ ਕੀ ਪੀਠ ਰੁਪੇ ਕੇ ਖੁਰ ਸਮੇਤ ਪਾਟਾਂਬਰ ਉਢਾਇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੀਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਜਨਮ ਕੇ ਸਮਯ ਸੰਕਲਪੀ ਥੀਂ ਪੀਛੇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਸਬ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤ ਕਰ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਯੱਗਯੋਪਵੀਤ ਕੀਆ ਔਰ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਕੁਛ ਬਿੱਦਯਾ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਆ

ਵ ਚਲੇ ਚਲੇ ਅਵੰਤਿਕਾ ਪੁਰੀ ਕਾ ਏਕ ਸਾਂਦੀਪਨ ਰਿਖਿ ਮਹਾਂ ਪੰਡਿਤ ਔਰ ਬੜੇ ਗਜਾਨਵਾਨ ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਥੇ ਉਨਕੇ ਯਹਾਂ ਆਏ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਂਃ ਹਮ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਰਿਖਿਰਾਇ ॥ ਬਿੱਦਜਾ ਦਾਨ ਦੇਹੁ
ਮਨ ਲਾਇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਾਂਦੀਪਨ ਰਿਖਿ ਸੇ ਯੋਂ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਕਹਾ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇਨੇਂ ਅਤਿ ਪਜਾਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰੱਖਾ ਔ ਲਗੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਪੜ੍ਹਾਵਨੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਯੇਹ ਚਾਰ ਬੇਦ, ਉਪਬੇਦ, ਛੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ, ਨਵ ਬਜਾਕਰਣ, ਅਠਾਰਹ ਪੁਰਾਣ, ਮੰਤ੍ਰ, ਯੰਤ੍ਰ, ਤੰਤ੍ਰ, ਆਗਮ ਜਜੋਤਿਸ਼, ਬੈਦਜਕ, ਕੋਕ, ਸੰਗੀਤ, ਪਿੰਗਲ, ਪੜ੍ਹ ਚੌਦਹੋਂ ਬਿੱਦਜਾਨਿਧਾਨ ਹੂਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਗੁਰੂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਕੁਛ ਦੀਜੀਯੇ ਤੌ ਭੀ ਬਿੱਦਜਾ ਕਾ ਪਲਟਾ ਨ ਦੀਆ ਜਾਏ ਪਰ ਆਪ ਹਮਾਰੀ ਸ਼ਕਤਿ ਦੇਖ ਗੁਰੁ ਦਖਿਣਾ ਕੀ ਆਗਜਾ ਕੀਜੈ ਤੋ ਹਮ ਯਥਾਸ਼ਕਤਿ ਦੇ ਅਸੀਸ ਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਏਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਿਰਾਮ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਾਂਦੀਪਨ ਰਿਖਿ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਘਰ ਭੀਤਰ ਗਏ ਔ ਉਨੋਂ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਇਨਕਾ ਭੇਦ ਯੋਂ

ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਯੇਹ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਕ ਹੈਂ ਸੋਆਦਿਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹੈਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹੇਤ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਏ ਹੈਂ ਮੈਨੇ ਇਨ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਦੇਖ ਯਿਹ ਭੇਵ ਜਾਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਫਿਰ ਫਿਰ ਜਨਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਬਿੱਧਯਾ ਰੂਪੀ ਸਾਗਰ ਕੀ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾਤੇ ਔ ਦੇਖੋ ਇਸ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਸੇ ਥੋੜੇ ਹੀ ਦਿਨੋਂ ਸੇ ਜੈਸੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਰ ਹੋ ਗਏ ਵੇ ਜੋ ਕੀਆ ਚਾਹੇਂ ਸੋ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਕਰ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਇਨ ਪੈ ਕਹਾਂ ਮਾਂਗੀਏ ਨਾਰਿ ॥ ਸੁਨਕੈ ਸੁੰਦਰ ਕਰੈ
ਬਿਚਾਰ ॥ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਾਂਗੋ ਤੁਮ ਜਾਇ ॥ ਜੋ ਹਰਿ
ਹੈਂ ਤੋ ਦੇਹੈਂ ਲਜਾਇ ॥

ਐਸੇ ਘਰ ਮੇਂ ਸੇ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਸਾਂਦੀਪਨ ਰਿਖਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਿਤ ਬਾਹਰ ਆਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰ ਜੋੜ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਏਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਥਾ ਤਿਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਮੈਂ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਏਕ ਪਰਬ ਮੇਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨ੍ਹਾਨੇ ਗਿਆ ਥਾ ਜੋ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕਰ ਸਭ ਸਮੇਤ ਤੀਰ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਨੇ ਲਗਾ ਤੋ ਏਕ ਸਾਗਰ ਕੀ ਬੜੀ ਲਹਿਰ ਆਈ ਉਸ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਹਿਗਿਆ ਸੋ ਫਿਰ ਨਾ ਨਿਕਲਾ ਕਿਸੀ ਮਗਰਮੱਛ ਨੇ ਨਿਗਲ ਲੀਆ ਉਸ ਕਾ ਦੁਖ ਮੁਝੇ ਬੜਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਗੁਰੁ ਦੱਖਣਾ ਦੀਆ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਵੁਹੀ ਸੁਤ ਲਾਇ ਜੀਜੈ ਔ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕੀਜੈ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਗੁਰੁ ਪਤਿਨੀ ਔ ਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਉਨਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਲੇਨੇ ਕੇ ਨਮਿੱਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਓਰ ਚਲੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਤੀਰ ਪਰ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਨੇਂ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਆਤੇ ਦੇਖ ਸਾਗਰ ਭਯਮਾਨ ਹੋ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਭੇਟ ਲੇ ਨੀਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਤੀਰ ਪਰ ਡਰਤਾ ਕਾਂਪਤਾ ਇਨਕੇ ਸੋਹੀਂ ਆਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਭੇਟ ਰਖ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਿਵਾਇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ

ਚੌਃ ਬੜੇ ਭਾਗ ਪ੍ਰਭੁ ਦਰਸ਼ਨ ਦਯੋ॥ ਕੌਨ ਕਾਜ ਇਤ ਆਵਨ ਭਯੋ

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰੁ ਦੇਵ ਯਹਾਂ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਨ੍ਹਾਨੇ ਆਏ ਥੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਜੋ ਤੂੰ ਤਰੰਗ ਮੇਂ ਲੇ ਗਿਆ ਬਹਾਇ ਕੇ ਤਿਸੇ ਲਾ ਦੇ ਇਸੀ ਲੀਏ ਹਮ ਯਹਾਂ ਆਏ ਹੈਂ ॥

ਚੌਃ ਸੁਨ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਬੋਲਜੋ ਸਿਰ ਨਾਇ ॥ ਮੈਂ ਨਹਿ ਲੀਨੋ
ਬਾਹਿ ਬਹਾਇ ॥ ਤੁਮ ਸਬ ਹੀਕੇ ਗੁਰ ਜਗਦੀਸ ॥
ਰਾਮ ਰੂਪ ਬਾਧਿਯੋ ਬਾਰੀਸ ॥

ਤਭੀ ਸੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਡਰਤਾ ਹੂੰ ਔ ਅਪਨੀ ਮਰਯਾਦ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ਜੋ ਤੂੰਨੇ ਨਹੀਂ ਲੀਆ ਤੋ ਯਹਾਂ ਸੇ ਕੌਨ ਉਸੇ ਲੇ ਗਿਆ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਨੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਮੈਂ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਬਤਾਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਏਕ ਸੰਖਾਸੁਰ ਨਾਮ ਅਸੁਰ ਸੰਖ ਰੂਪ ਮੁਝ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਬ ਜਲਚਰ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਜੋ ਕੋਈ ਤੀਰ ਪੈ ਨ੍ਹਾਨੇ ਕੋ ਆਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਕਦਾਚਿਤ ਵੁਹ ਆਪ ਕੇ ਗੁਰੁ ਸੁਤ ਕੋ ਲੇ ਗਿਆ ਹੋ ਤੋ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ

ਭੀਤਰ ਪੈਠ ਦੇਖੀਏ ॥

ਚੌ: ਯੋਂ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਸੇ ਮਨਲਾਇ॥ ਮਾਂਝ ਸਮੁੰਦਰ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਇ ॥ ਦੇਖਤ ਹੀ ਸੰਖਾਸੁਰ ਮਾਰਿਯੋ॥ ਪੇਟਫਾੜ ਕੇ ਬਾਹਰ ਡਾਰਿਯੋ॥ ਤਾ ਮੈਂ ਗੁਰ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨ ਪਾਯੋ ॥ ਪਛ-ਤਾਨੇ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਸੁਨਾਯੋ॥

ਕਿ ਭੱਯਾ ਹਮਨੇ ਇਸੇ ਬਿਨ ਕਾਜ ਮਾਰਾ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਅਬ ਆਪ ਇਸੇ ਧਾਰਣ ਕੀਜੈ ਯਿਹ ਸੁਨ ਹਰਿ ਨੇ ਉਸ ਸੰਖ ਕੋ ਆਪਨਾ ਆਯੁਧ ਕੀਆ ਆਗੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਯਮ ਕੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਸਯਜਮਨੀ ਔ ਧਰਮਰਾਜ ਜਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ॥

ਇਨੇਂ ਦੇਖ ਧਰਮਰਾਜ ਆਗੇ ਆਇ ਅਤਿ ਆਵ ਭਗਤ ਕਰ ਲੇ ਗਿਆ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਪਾਂਵ ਧੋਇ ਚਰਣਾ-ਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਬੋਲਾ ਧੰਨਜ ਯਿਹ ਪੁਰੀ ਠੌਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਔ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਆ ਅਬ ਆਗਜ਼ਾ ਦੀਜੈ ਸੋ ਸੇਵਕ ਪੂਰੀ ਕਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲਾ ਦੇ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਧਰਮ ਰਾਜ ਝਟ ਜਾਕਰ ਬਾਲਕ ਕੋ ਲੇ ਆਯਾ ਔ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਮੈਂਨੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਜਾਨੀ ਥੀ ਕਿ ਆਪ ਗੁਰ ਸੁਤ ਲੇਨੇ ਆਵੇਂਗੇ ਇਸ ਸੇ ਮੈਂਨੇ ਯੋਂ ਹੀ ਕਰ ਰੱਖਾ ਇਸ ਬਾਲਕ ਕੋ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਬਾਲਕ ਹਰਿ ਕੋ

ਦੀਆ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਲੇ ਲੀਆ ਔ ਤੁਰੰਤ ਉਸੇ ਰਥ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਲਾ ਗੁਰੁ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਖੜਾ ਕੀਆ ਔ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਓਂ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਾ ਗੁਰਦੇਵ ਅਬ ਕਿਆ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਔ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖ ਸਾਂਦੀਪਨ ਰਿਖਿ ਨੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਬਹੁਤ ਸੀ ਅਸੀਸ ਦੇ ਕਰ ਕਹਾ ॥

ਚੌਃ ਅਬ ਹੌਂ ਮਾਗੌਂ ਕਹਾ ਮੁਰਾਰੀ ॥ ਦੀਨੋ ਮੁਹਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੁਖ
ਭਾਰੀ ॥ ਅਤਿ ਯਸ਼ ਤੁਮ ਸੋਂ ਸਿੱਖਜ ਹਮਾਰੋ ॥ ਕੁਸ਼ਲ
ਖੇਮ ਅਬ ਘਰਹਿ ਪਧਾਰੋ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਗੁਰੁ ਨੇ ਆਗਯਾ ਦੀ ਤਬ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਬਿਦਾ ਹੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਉਨ ਕਾ ਆਨਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਸਮੇਤ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਸਬ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਭੇਂਟ ਕਰ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਪਾਟਾਂਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਗਏ ਉਸ ਕਾਲ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਔ ਬਧਾਈ ਬਜਾਨੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੰਖਾਸੁਰ ਬਧਃ
ਖਟ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੬

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ

ਨੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰੀ ਸੋ ਮੈਂ ਸਭ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਕਿ ਏਕ ਦਿਨ ਹਰਿ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਭ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਬਾਸ਼ੀ ਹਮਾਰੀ ਸੁਰਤਿ ਕਰ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਤੇ ਹੋਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਹਮਨੇ ਉਨ ਸੇ ਅਵਧਿ ਕੀ ਥੀ ਸੋ ਬੀਤ ਗਈ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਹਾਂ ਭੇਜ ਦੀਜੈ ਸੋ ਜਾ ਕਰ ਉਨ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰ ਆਵੇ ॥

ਯੋਂ ਭਾਈ ਸੇ ਮਤਾ ਕਰ ਹਰਿ ਨੇ ਊਧਵ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਹੋ ਊਧਵ ਏਕ ਤੋ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਬੜੇ ਸਖਾ ਹੋ ਦੂਜੇ ਅਤਿ ਚਤੁਰ ਗਯਾਨਵਾਨ ਔ ਧੀਰ ਇਸ ਲੀਏ ਹਮ ਤੁਮੇਂ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਭੇਜਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾ ਕਰ ਨੰਦ ਯਸੋਦਾ ਕੋ ਗਯਾਨ ਦੇ ਉਨਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰ ਆਓ ਔ ਮਾਤਾ ਰੋਹਿਣੀ ਕੋ ਲੇ ਆਓ ਊਧਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਆਗਯਾ ॥

ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਪ੍ਰਥਮ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਔ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਕੋ ਗਯਾਨ ਉਪਜਾਇ ਉਨ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਮੋਹ ਮਿਟਾਇ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹੀਯੋ ਜੋ ਵੇ ਮੁਝੇ ਨਿਕਟ ਜਾਨ ਦੁਖ ਤਜੇਂ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਵ ਛੋੜ ਈਸ਼੍ਵਰ ਮਾਨ ਭਜੇਂ ਪੀਛੇ ਉਨ ਗੋਪੀਯੋਂ ਸੇ ਕਹੀਯੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕਾਜ, ਛੋੜੀ ਹੈ ਲੋਕ ਬੇਦ ਕੀ ਲਾਜ, ਰਾਤ ਦਿਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਯਸ਼ ਗਾਤੀ ਹੈਂ ਔ ਅਵਧ ਕੀ ਆਸ ਕੀਏ ਪ੍ਰਾਣ ਮੁੱਠੀ ਮੇਂ ਲੀਏ ਹੈਂ ਕਿ ਤੁਮ ਕੰਤ ਭਾਵ ਛੋੜ ਹਰਿ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਜਾਨ ਭਜੋ ਔ ਬਿਰਹ ਦੁਖ ਤਜੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਊਧਵ ਕੋ ਕਹਿ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਮਿਲ

ਏਕ ਪਾਤੀ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਮੇਂ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ
ਬਾਲੋਂ ਕੋ ਤੋ ਯਥਾ ਯੋਗਜ ਡੰਡਵਤ ਪ੍ਰਣਾਮ ਅਸ਼ੀਰਬਾਦ ਲਿਖ
ਔ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੋ ਯੋਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਲਿਖ ਊਧਵ
ਕੇ ਹਾਥ ਦੀ ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਪਾਤੀ ਤੁਮਹੀ ਪੜ੍ਹ ਸੁਨਾਈਯੋ
ਜੈਸੇ ਬਨੇ ਤੈਸੇ ਉਨ ਸਬ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਆਈਯੋ ॥

ਇਤਨਾ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨਿਜ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ
ਮੁਕਟ ਪਹਿਰਾਇ ਅਪਨੇ ਹੀ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ
ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਯੇਹ ਰਥ ਹਾਂਕੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ
ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੋ ਵਹ
ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਸਘਨ ਸਘਨ ਕੁੰਜੋਂ ਕੇ ਪੇੜੋਂ ਪਰ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ
ਕੇ ਪੰਖੀ ਮਨ ਭਾਵਨ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ
ਧੌਲੀ, ਪੀਲੀ, ਭੂਰੀ, ਕਾਲੀ, ਗਾਏਂ ਘਟਾ ਸੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈਂ ਔ ਠੌਰ
ਠੌਰ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਯਿਹ ਸ਼ੋਭਾ ਨਿਰਖ ਹਰਖਤੇ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਬਿਹਾਰ ਸਥਲ
ਜਾਨ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਤੇ ਊਧਵ ਜੀ ਜੋਂ ਗਾਂਵ ਕੇ ਗੇੜੇ ਗਏ ਤੋਂ
ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੂਰ ਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਰਥ ਪਹਿਚਾਨ ਪਾਸ ਆਇ ਇਨਕਾ
ਨਾਮ ਪੂਛ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਸੇ ਜਾ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕਾ ਭੇਖ ਕੀਏ ਉਨ੍ਹੀਂ ਕਾ ਰਥ ਲੀਏ ਕੋਈ ਊਧਵ ਨਾਮ
ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਆਯਾ ਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਰਾਇ ਜੈਸੇ ਗੋਪ ਮੰਡਲੀ
ਕੇ ਬੀਚ ਅਥਾਈ ਪਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਤੁਰੰਤ

ਊਧਵ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਸੰਗੀ ਜਾਨ ਅਤਿ ਹਿਤ ਕਰ ਮਿਲੇ ਔ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਬੜੇ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਘਰ ਲਿਵਾਇ ਲੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਪਾਂਵ ਧੁਲਵਾਇ ਆਸਨ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਦੀਆ ਪੀਛੇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਬਨਵਾ ਊਧਵ ਜੀ ਕੀ ਪਹੁਨਾਈ ਕੀ ਜਬ ਵੇ ਰੁਚਿ ਸੇ ਭੋਜਨ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਏਕ ਸੁਥਰਾ ਉੱਜਲ ਫੇਨਸੀ ਸੇਜ ਬਿਛਵਾ ਦੀ ਤਿਸਪਰ ਪਾਨ ਖਾਇ ਜਾਇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪੌਢ ਕਰ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਔਰ ਮਾਰਗ ਕਾ ਸ਼੍ਰਮ ਸਬ ਗਵਾਯਾ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਜੋ ਊਧਵ ਸੋ ਕੇ ਉਠੇ ਤੋ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਕਹੋ ਊਧਵ ਜੀ ਸੂਰਸੈਨ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹਮਾਰੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਆਨੰਦ ਸੇ ਹੈਂ ਔ ਹਮ ਸੇ ਕੈਸੀ ਪ੍ਰੀਤ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਂ: ਕੁਸ਼ਲ ਹਮਾਰੇ ਸੁਤ ਕੀ ਕਹੋ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਸਦਾ
ਤੁਮ ਰਹੋ॥ ਕਬਹੂ ਵੇ ਸੁਧਿ ਕਰਤ ਹਮਾਰੀ॥ ਉਨ ਬਿਨ
ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਹਮ ਭਾਰੀ॥ ਸਬ ਹੀ ਸੋਂ ਆਵਨ ਕਹਿ ਗਏ
॥ ਬੀਤੀ ਅਵਧਿ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਭਏ ॥

ਨਿਤ ਉਠ ਯਸੋਧਾ ਦਹੀ ਬਿਲੋਇ ਮਾਖਨ ਨਿਕਾਲ ਹਰਿ ਕੇ ਲੀਏ ਰਖਤੀ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਔ ਬ੍ਰਿਜ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਜੋ ਉਨ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਮੇਂ ਰੰਗੀ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੀ ਸੁਰਤਿ ਕਭੀ ਕਾਨ੍ਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ

ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੂਛਤੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਰਬ ਲੀਲ੍ਹਾ ਗਾਤੇ ਗਾਤੇ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਤੋ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਭੀਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰ ਅਬਾਕ੍ਯ ਹੂਏ ॥

ਚੌਃ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਕੰਸਾਦਿਕ ਮਾਰੇ ॥ ਅਬ ਹਮ ਕਾਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਸਾਰੇ

ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਸੁਧਿ ਬੁਧਿ ਦੇਹ ਕੀ ਬਿਸਾਰੇ ਮਨ ਮਾਰੇ ਰੋਤੀ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਊਧਵ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਬੋਲੀ ਕਹੋ ਊਧਵ ਜੀ ਹਰਿ ਹਮ ਬਿਨ ਵਹਾਂ ਕੈਸੇ ਇਤਨੇ ਦਿਨ ਰਹੇ ਔ ਕਿਆ ਸੰਦੇਸਾ ਭੇਜਾ ਹੈ ਕਬ ਆਇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਂਗੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਊਧਵ ਜੀ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੀ ਪਾਤੀ ਬਾਚ ਸੁਨਾਇ ਪੀਛੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਜਨਮ ਲੀਆ ਔ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਸੁਖ ਦੀਆ ਤਿਨ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੌਨ ਕਹਿ ਸਕੇ ਤੁਮ ਬੜੇ ਭਾਗਵਾਨ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸ਼ਿਵ, ਬਿਰੰਚ, ਕੇ ਕਰਤਾ ਨ ਜਿਨਕੇ ਮਾਤਾ ਨ ਪਿਤਾ ਨ ਭਾਈ ਨ ਬੰਧੂ ਤਿਸੇ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜਾਨ ਮਾਨਤੇ ਹੋ ਔ ਸਦਾ ਉਸੀ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਮਨ ਲਗਾਏ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਵੁਹ ਤੁਮ ਸੇ ਕਬ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਚੌਃ ਸਦਾ ਸਮੀਪ ਪ੍ਰੇਮ ਬਸ ਹਰੀ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਹੇਤੁ ਦੇਹ ਜਿਨ
ਧਰੀ ॥ ਜਾਕੇ ਬੈਰੀ ਮਿੱਤ੍ਰ ਨ ਕੋਈ ॥ ਊਚ ਨੀਚ ਕੋਊ

ਕਿਨ ਹੋਈ ॥ ਜੋਈ ਭਗਤਿ ਭਜਨ ਮਨ ਧਰੇ॥ ਸੋਈ ਹਰਿ ਸੋਂ ਮਿਲ ਅਨਸਰੇ ॥

ਜੈਸੇ ਭ੍ਰਿੰਗੀ ਕੀਟ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਔ ਅਪਨਾ ਰੂਪ ਬਨਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈ ਔ ਜੈਸੇ ਕਮਲ ਕੇ ਫੂਲ ਮੇਂ ਭੌਰਾ ਮੁੰਦ ਜਾਤਾ ਹੈ ਭੌਰੀ ਰਾਤ ਭਰ ਉਸਕੇ ਊਪਰ ਗੂੰਜਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਉਸੇ ਛੋੜ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਹਰਿ ਸੇ ਹਿਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਨ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸੇ ਭੀ ਆਪ ਸਾ ਬਨਾ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਦਾ ਉਸ ਕੇ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ॥

ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਊਧਵ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਹਰਿ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਰ ਮਤ ਜਾਨੋ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕਰ ਮਾਨੋ ਵੇ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਭਗਤ ਹਿਤ-ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭੁ ਆਇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਾ ਕਰੇਂਗੇ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕਰੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿਤੇ ਕਹਿਤੇ ਔ ਸੁਨਤੇ ਸੁਨਤੇ ਜਬ ਸਬ ਰਾਤ ਬਿਤੀਤ ਭਈ ਔ ਚਾਰ ਘੜੀ ਪਿਛਲੀ ਰਹੀ ਤਬ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਸੇ ਊਧਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਦਧਿ ਮਥਨੇ ਕੀ ਬਿਰਿਯਾਂ ਹੂਈ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੋ ਤੋ ਯਮੁਨਾ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਆਊਂ ਨੰਦ ਮਹਿਰ ਬੋਲੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵੇ ਤੋ ਵਹਾਂ ਬੈਠੇ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ਔ ਊਧਵ ਜੀ ਉਠ ਝਟ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਦੇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰੀ ਪੀਛੇ ਨੀਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਰਜ ਸਿਰ ਚਢਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ

ਕਾਲਿੰਦ੍ਰੀ ਕੀ ਅਤਿ ਉਸਤੁਤਿ ਗਾਇ ਆਚਮਨ ਕਰ ਜਲ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਔ ਨ੍ਹਾਇ ਆਇ ਸੰਧਯਾ ਪੂਜਾ ਤਰਪਣ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਲਗੇ ਜਪ ਕਰਨੇ ਉਸੀ ਸਮਯ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯਾਂ ਭੀ ਉਠੀਂ ਔ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਘਰ ਝਾੜ ਬੁਹਾਰ ਲੀਪ ਪੋਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰ ਲਗੀਂ ਦਧਿ ਮਥਨੇ ॥

ਚੌਃ ਦਧਿ ਕੋ ਮਥਨ ਮੇਘ ਸੋ ਗਾਜੈ ॥ ਗਾਵੈਂ ਨੂਪੁਰ ਕੀ ਧੁਨਿ ਬਾਜੈ

ਦੋਹਰਾ ਦਧਿ ਮਥਿ ਕੈ ਮਾਖਨ ਲੀਓ, ਕੀਓ ਗੇਹ ਕੋ ਕਾਮ
ਤਦ ਸਬ ਮਿਲਿ ਪਾਨੀ ਚਲੀਂ, ਸੁੰਦਰ ਬ੍ਰਿਜਕੀਬਾਮ

ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਗੋਪੀਯਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਬਿਯੋਗ ਮਦਮਾਤੀਯਾਂ ਉਨ ਕਾ ਹੀ ਯਸ਼ ਗਾਤੀਯਾਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਝੁੰਡ ਲੀਏ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਏ ਬਾਟ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਗਾਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਚੌਃ ਏਕਕਹੈਮੋਹਿਮਿਲੇਕਨ੍ਹਾਈ ॥ ਏਕਕਹੈਵੇ ਭਜੇ ਲੁਕਾਈ ॥ ਪਾਛੇ ਤੇ ਪਕਰੀ ਮੋ ਬਾਂਹ ॥ ਵੇ ਠਾਢੇ ਹਰਿ ਬਰ ਕ। ਛਾਂਹ ॥ ਕਹਿਤ ਏਕ ਗਊ ਦੋਹਤ ਦੇਖੇ ॥ ਬੋਲੀ ਏਕ ਭੋਰ ਹੀ ਪੇਖੇ ॥ ਏਕ ਕਹੈ ਵੇ ਧੇਨੁ ਚਰਾਵੈਂ ॥ ਸੁਨੋ ਕਾਨ ਦੈ ਬੇਣੁ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਯਾ ਮਾਰਗ ਹਮ ਜਾਂਇ ਨ ਮਾਈ ॥ ਦਾਨ ਮਾਂਗਿ ਹੈਂ ਕੁਵਰ ਕਨ੍ਹਾਈ ॥ ਗਾਗਰ ਫੋਰ ਗਾਂਠਿ ਕੋ ਧਰਿ ਹੈਂ ॥ ਨੈਕੁ ਚਿਤੈ ਕੇ ਚਿੱਤ ਚੋਰ ਹੈਂ ॥ ਹੈਂ ਕਹੂੰ ਦੂਰ ਦੌਰਿ ਆਇ ਹੈਂ ॥ ਤਬ ਹਮ ਕਹਾਂ ਜਾਨ ਪਾਇ ਹੈਂ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿਤ ਚਲੀ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਯੋਗ ਬਿਕਲ ਤਨ ਭਾਰੀ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਊਧਵ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਗਮਨੋ ਸਪਤ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੪੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਜਬ ਊਧਵ ਜੀ ਜਪ ਕਰ ਚੁਕੇ ਤਬ ਨਦੀ ਸੇ ਨਿਕਲ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਜੋ ਕਾਲਿੰਦ੍ਰੀ ਤੀਰ ਸੇ ਨੰਦ ਗੇਹ ਕੀ ਓਰ ਚਲੇ ਤੋ ਗੋਪੀ ਜੋ ਜਲ ਭਰਨੇ ਕੋ ਨਿਕਲੀ ਥੀਂ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਰਥ ਦੂਰ ਸੇ ਪੰਥ ਮੇਂ ਆਤੇ ਦੇਖਾ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਯਿਹ ਰਥ ਕਿਸ ਕਾ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਇਸੇ ਦੇਖ ਲੋ ਤਬ ਆਗੇ ਪਾਂਵ ਬਢਾਓ ਯੋਂ ਸੁਨ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਏਕ ਗੋਪੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਕਹੀਂ ਵ੍ਹੀ ਕਪਟੀ ਅਕਰੂਰ ਤੋ ਨ ਆਯਾ ਹੋਇ ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਲੇ ਜਾਇ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਬਸਾਯਾ ਔ ਕੰਸ ਕੋ ਮਰਵਾਯਾ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਏਕ ਔਰ ਉਨ ਮੇਂ ਸੇ ਬੋਲੀ ਯਿਹ ਬਿਸ੍ਵਾਸ ਘਾਤੀ ਫਿਰ ਕਾਹੇ ਕੋ ਆਯਾ ਏਕ ਬੇਰ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਜੀਵਨ ਮੂਲ ਕੋ ਲੇ ਗਿਆ ਅਬ ਕਿਆ ਜੀਵ ਲੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਕੀ ਆਪਸਮੇਂ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ॥

ਚੌ: ਠਾਢੀ ਭਈਂ ਤਹਾਂ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਰੀ॥ ਸਿਰ ਤੇ ਗਾਗਰਿ
ਧਰੀ ਉਤਾਰੀ॥

ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਜੋ ਰਥ ਨਿਕਟ ਆਯਾ ਤੋ ਗੋਪੀਆਂ ਕੁਛ ਏਕ ਦੂਰ ਸੇ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਸਖੀ ਯਿਹ ਤੋ ਕੋਈ ਸ੍ਯਾਮ ਬਰਣ ਹੈ ਕਮਲ ਨਯਨ ਮੁਕਟ ਸਿਰ ਦਾਏ ਬਨ ਮਾਲ ਹੀਏ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਨੇ ਪੀਤਪਟ ਓਢੇ

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਾ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਦੇਖਤਾ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਿਨੀਂ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਖੀ ਯਿਹ ਤੋ ਕਲ ਸੇ ਨੰਦ ਕੇ ਯਹਾਂ ਆਯਾ ਹੈ ਊਧਵ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਕੁਛ ਸੰਦੇਸਾ ਇਸ ਕੇ ਹਾਥ ਕਹਿਪਠਾਯਾਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਗੋਪੀਆਂ ਇਕਾਂਤ ਠੌਰ ਦੇਖ ਸੋਚ ਸੁਕੋਚ ਛੋੜ ਦੌੜ ਕਰ ਊਧਵ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗਈਂ ਔ ਹਰਿ ਕਾ ਹਿਤੂ ਜਾਨ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਹਾਥਜੋੜ ਰਥ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਘੇਰ ਕੇ ਖੜੀ ਹੁਈਂ ਉਨ ਕਾ ਅਨੁਰਾਗ ਦੇਖ ਊਧਵ ਜੀ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਪੜੇ ਤਬ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਉਨੇਂ ਏਕ ਪੇੜ ਕੀ ਛਾਯਾ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਆਪ ਭੀ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਘਿਰ ਕੇ ਬੈਠੀਂ ਔ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ॥

ਚੌ: ਭਲੀ ਕਰੀ ਊਧਵ ਤੁਮ ਆਏ॥ ਸਮਾਚਾਰ ਮਾਧਵ ਕੇ
ਲਾਏ॥ ਸਦਾ ਸਮੀਪ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇ ਰਹੋ॥ ਉਨ ਕੋ ਕਹਯੋ
ਸੰਦੇਸੋ ਕਹੋ॥ ਪਠਯੋ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੇ ਹੇਤ॥ ਔਰ ਨ ਕਾਹੂ
ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਤ॥ ਸਰਬਸ ਦੀਨੋ ਉਨਕੇ ਹਾਥ॥ ਅਰੁਝੇ
ਪ੍ਰਾਣ ਚਰਣ ਕੇ ਸਾਥ॥ ਅਪਨੇ ਹੀ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੇ ਭਏ॥
ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਅਬ ਦੁਖ ਦੇ ਗਏ॥

ਔ ਜੈਸੇ ਫਲ ਹੀਨ ਤਰਵਰ ਕੋ ਪੰਖੀ ਛੋਡ ਜਾਤਾਹੈ ਤੈਸੇਹੀ ਹਰਿ ਹਮੇਂ ਛੋੜ ਗਏ ਹਮਨੇ ਉਨੇਂ ਅਪਨਾ ਸਰਬਸ ਦੀਆ ਤੋਭੀਵੇ ਹਮਾਰੇ ਨ ਹੁਏ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਇਸੀ ਢਬ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਬਹੁਤਸੀ ਗੋਪੀਓਂ ਨੇ ਕਹੀਂ ਤਬ ਊਧਵਜੀਭੀਉਨਕੇ

ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇਖ ਜੋਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਠਾ ਚਾਹਤੇ ਥੇ ਤੋਂਹੀ ਕਿਸੀ ਗੋਪੀ ਨੇ ਏਕ ਭੌਂਰੇ ਕੋ ਫੂਲ ਪਰ ਬੈਠਤਾ ਦੇਖ ਉਸ ਕੇ ਮਿਸ ਊਧਵ ਸੇ ਕਹਾ ॥

ਅਰੇ ਮਧੁਕਰ ਤੈਨੇ ਮਾਧਵ ਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਾ ਰਸ ਪੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਸੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਮਧੁਕਰ ਹੂਆ ਔ ਕਪਟੀ ਕਾ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਇਸੀ ਲੀਏ ਤੁਝੇ ਉਸਨੇ ਆਪਨਾ ਦੂਤ ਕਰ ਭੇਜਾ ਹੈ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਚਰਣ ਮਤ ਪਰਸ ਕਰੇ ਕਿ ਹਮ ਜਾਨੇ ਹੈਂ ਜਿਤਨੇ ਸਯਾਮ ਬਰਣ ਹੈਂ ਤਿਤਨੇ ਸਬ ਕਪਟੀ ਹੈਂ ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਹੈ ਤੈਸੇਹੀ ਹੈਂ ਸਯਾਮ, ਇਸ ਸੇ ਤੂੰ ਹਮੇਂ ਮਤ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਮ, ਜੋਂ ਤੂੰ ਫੂਲ ਫੂਲ ਕਾ ਰਸ ਲੇਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਔ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੋਂ ਵੇ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਐਸੇ ਗੋਪੀ ਕਹਿ ਰਹੀਂ ਥੀ ਏਕ ਭੌਂਰਾ ਔਰ ਆਯਾ ਉਸੇ ਦੇਖ ਲਲਿਤਾ ਨਾਮ ਗੋਪੀ ਬੋਲੀ ॥

ਚੌ: ਅਹੋ ਭ੍ਰਮਰ ਤੁਮ ਅਲਗੇ ਰਹੋ॥ ਯਹ ਤੁਮ ਜਾਇ ਮਧੁਪੁਰੀ ਕਹੋ

ਜਹਾਂ ਕੁਬਿਜਾ ਸੀ ਪਟਰਾਨੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਜਨਮ ਕੀ ਹਮ ਕਯਾ ਕਹੈਂ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਤੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਯਹੀ ਚਾਲ ਹੈ ਬਲਿ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਰਬਸ ਦੀਆ ਤਿਸੇ ਪਾਤਾਲ ਪਠਾਯਾ ਔਰ ਸੀਤਾ ਸਤੀ ਕੋ ਬਿਨ ਅਪਰਾਧ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਾਲਾ ਜਬ ਉਨਕੀ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਕੀ ਤੋ ਹਮਾਰੀ ਕਯਾ ਚਲੀ ਹੈ ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸਬ ਗੋਪੀ ਮਿਲ ਹਾਥ ਜੋੜ ਊਧਵ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਊਧਵ ਜੀ ਹਮ ਅਨਾਥ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਨ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲੋ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ

ਗੋਪੀਓਂ ਕੇ ਮੁਖਸੇਨਿਕਲਤੇਹੀਊਧਵ ਜੀਨੇਕਹਾ ਜੋ ਸੰਦੇਸ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰਨੇਲਿਖਭੇਜਾਹੈਸੋਮੈਂ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮਚਿਤ ਦੇਸੁਨੋਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਭੋਗ ਕੀ ਆਸ ਛੋੜ ਯੋਗ ਕਰੋ ਤੁਮਸੇਬਿਯੋਗ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਗਾ ਔ ਕਹਾ ਹੈ ਨਿਸਿ ਦਿਨ ਤੁਮ ਕਰਤੀ ਹੋ ਮੇਰਾਧਯਾਨ, ਇਸਸੇਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਿਯ ਮੇਰੇ ਤੁਮ ਸਮਾਨ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਜੋ ਹੈਂ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹਰਿ ਤਿਨਸੇ ਤੁਮਨੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰੀ ਔ ਜਿਨੇਂ ਸਬਕੋਈ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਅਭੇਦ ਬਖਾਨੇ ਤਿਨੇਂ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਕੰਤ ਕਰ ਮਾਨੇ ਪ੍ਰਿਥੀ, ਪਵਨ, ਪਾਨੀ, ਤੇਜ, ਅਕਾਸ਼ ਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦੇਹ ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ਼, ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਮਾਯਾ ਕੇ ਗੁਣ ਸੇ ਨਯਾਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕਾ ਸਮਰਣ ਧਯਾਨ ਕੀਆ ਕਰੋ ਵੇ ਸਦਾ ਅਪਨੇ ਭਕਤ ਕੇ ਬਸ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪਾਸ ਹੋਨੇ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਗਯਾਨ ਧਯਾਨ ਕਾ ਨਾਸ, ਇਸ ਲੀਏ ਹਰਿ ਨੇ ਕੀਆ ਹੈ ਦੂਰ ਜਾਇ ਕੇ ਬਾਸ ਔ ਮੁਝੇ ਯਿਹ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਮਝਾਕੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੇਂ ਬੇਨੁ ਬਜਾਇ ਬਨ ਮੇਂ ਬੁਲਾਯਾ ਔ ਜਬ ਦੇਖਾ ਮਦਨ ਔ ਬਿਰਹ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ, ਤਬ ਹਮਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਕਰ ਕੀਆ ਥਾ ਰਾਸ॥

ਚੌਃ ਤਬ ਤੁਮ ਈਸ਼੍ਵਰਤਾ ਬਿਸਰਾਈ॥ ਅੰਤ੍ਰ ਧਯਾਨ ਭਏ ਯਦੁਰਾਈ

ਫਿਰ ਜੋਂ ਤੁਮ ਨੇ ਗਯਾਨ ਕਰ ਧਯਾਨ ਹਰਿ ਕਾ ਮਨ ਮੇਂ ਕੀਆ ਤੋਂ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਚਿੱਤ ਕੀ ਭਕਤਿ ਜਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਆਇ

ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਊਧਵ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ॥

ਚੌ: ਗੋਪੀ ਤਬੈ ਕਹੈਂ ਬਤਰਾਇ ॥ ਸੁਨੀ ਬਾਤ ਸਬ ਰਹੈਂ ਅਰ ਗਾਇ ॥ ਗਯਾਨ ਯੋਗ ਬੁਧਿ ਹਮੈਂ ਸੁਨਾਵੈਂ ॥ ਧਯਾਨ ਛੋੜ ਆਕਾਸ਼ ਬਤਾਵੈਂ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਲੀਲ੍ਹਾ ਮੇਂ ਮਨ ਰਹੈ ॥ ਤਿਨਕੋ ਕੋ ਨਾਰਾਇਣ ਕਹੈ॥ ਬਾਲਕ-ਪਨ ਸੇ ਜਿਨ ਸੁਖ ਦਯੋ ॥ ਸੋ ਕਯੋਂ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਭਯੋ ॥ ਜੋ ਸਬ ਗੁਨ ਯੁਤ ਰੂਪ ਸਰੂਪ ॥ ਸੋ ਕਯੋਂ ਨਿਰ ਗੁਨ ਹੋਇ ਨਿਰੂਪ॥ ਜੋ ਤਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਯ ਪ੍ਰਾਣ ਹਮਾਰੇ ॥ ਤੋ ਕੋ ਸੁਨਿ ਹੈ ਬਚਨ ਤਿਹਾਰੇ ॥ ਏਕ ਸਖੀ ਉਠਿ ਕਹੈ ਬਿਚਾਰਿ॥ ਊਧਵ ਕੀ ਕੀਜੇ ਮਨੁਹਾਰਿ ॥ ਇਨ ਸੇ ਸਖੀ ਕਛੂ ਨਹਿ ਕਹੀਏ॥ ਸੁਨਿ ਕੈ ਬਚਨ ਦੇਖ ਮੁਖ ਰਹੀਏ ॥ ਏਕ ਕਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨ ਯਾ ਕੋ ॥ ਯਿਹ ਆਯੋ ਪਠਯੋ ਕੁਬਿਜਾ ਕੋ ॥ ਅਬ ਕੁਬਿਜਾ ਜੋ ਜਾਹਿ ਸਿਖਾਵੈ ॥ ਸੋਈ ਵਾਕੋ ਗਾਯੋ ਗਾਵੈ ॥ ਕਬਹੂੰ ਸਯਾਮ ਕਹੈਂ ਨਹੀਂ ਐਸੀ ॥ ਕਹੀ ਆਇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਇਤ ਜੈਸੀ ॥ ਐਸੀ ਬਾਤ ਸੁਨੈ ਕੋ ਮਾਈ ॥ ਉਠਤ ਸੂਲ ਸੁਨ ਸਹੀ ਨ ਜਾਈ ॥ ਕਹਿਤ ਭੋਗ ਤਜਿ ਜੋਗ ਅਰਾਧੋ ॥ ਐਸੀ ਕੈਸੇ ਕਹਿ ਹੈਂ ਮਾਧੋ ॥ ਜਪ ਤਪ ਸੰਯਮ ਨੇਮ ਅਚਾਰ॥ ਯਿਹ ਸਬ ਬਿਧਨਾ ਕੋ ਬਿਉਹਾਰ ॥ ਯੁਗ ਯੁਗ ਜੀਵਹੁ ਕੁਵਰ ਕਨ੍ਹਾਈ ॥ ਸੀਸ ਹਮਾਰੇ ਪਰ ਸੁਖਦਾਈ ॥ ਅੱਛਤ ਪਤਿ ਬਿਭੂਤਿ

ਕਿਨ ਲਾਈ॥ ਅਹੋ ਕੌਨ ਯਿਹ ਰੀਤਿ ਚਲਾਈ॥ ਹਮਕੋ
ਨੇਮ ਯੋਗ ਬ੍ਰਤ ਏਹਾ॥ ਨੰਦ ਨੰਦਨ ਪਦ ਪਰਮ ਸਨੇਹਾ॥
ਊਧਵ ਤੁਮੇਂ ਸ਼ ਕੋ ਲਾਵੈ॥ ਯਹ ਸਬ ਕੁਬਜਾ ਨਾਚ ਨਚਾਵੈ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਜਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਐਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਨੇ ਬਚਨ ਸੁਨੇ ਤਬ ਯੋਗ ਕਹਾ ਐ ਕਹਿਕੇ ਊਧਵ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪਛਤਾਇ ਸਕੁਚਾਇ ਮੌਨ ਸਾਧ ਸਿਰ ਨਵਾਇ ਰਹਿ ਗਏ ਫਿਰ ਏਕ ਗੋਪੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਹੋ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਜੀ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਬਾਲਾਪਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਚਾਰ ਕਭੀ ਵੇ ਭੀ ਹਮਾਰੀ ਸੁਧਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਉਨਹੀਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਔਰ ਗੋਪੀ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦੀਆ ਕਿ ਸਖੀ ਤੁਮ ਭੋ ਹੋ ਅਹੀਰੀ ਗੱਵਾਰੀਂ, ਔਰ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਹੈਂ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਰੀਂ, ਤਿਨਕੇ ਬਸ ਹੋ ਹਰਿ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਸੁਰਤ ਕਯੋਂ ਕਰੇਂਗੇ ਜਦ ਸੇ ਵਹਾਂ ਜਾ ਕੇ ਛਾਏ, ਸਖੀ ਤਦ ਸੇ ਪੀ ਭਏ ਪਰਾਏ, ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਹਮ ਐਸਾ ਜਾਨਤੀਂ ਤੋ ਕਾਹੇ ਕੋ ਜਾਨੇ ਦੇਤੀਂ ਅਬ ਪਛਤਾਏ ਕੁਛ ਹਾਥ ਨਹੀਂ ਆਤਾ ਇਸ ਸੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਬ ਦੁੱਖ ਛੋੜ ਅਵਧਿ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਰਹੀਏ ਕਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਆਠ ਮਹੀਨੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਬਨ ਪਰਬਤ ਮੇਘ ਕੀ ਆਸ ਕੀਏ ਤਪਨ ਸਹਿਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਤਿਨੇਂ ਆਇ ਵੁਹ ਠੰਢਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਭੀ ਆਇ ਮਿਲੇਂਗੇ॥

ਚੌਃ ਏਕ ਕਹਿਤ ਹਰਿ ਕੀਨੋ ਕਾਜ॥ ਬੈਰੀ ਮਾਰਜੋ ਲੀਨੋ
ਰਾਜ॥ ਕਾਹੇ ਕੋ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਆਵੈਂ॥ ਰਾਜ ਛੋੜ ਕਯੋਂ

ਗਾਇ ਚਰਾਵੈਂ ॥ ਛੋੜਹੁ ਸਖੀ ਅਵਧਿ ਕੀ ਆਸ ॥ ਚਿੰਤਾ ਜੈਹੈ ਭਏ ਨਿਰਾਸ ॥ ਏਕ ਤ੍ਰਿਯਾ ਬੋਲੀ ਅਕੁ-ਲਾਇ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਸ ਕਯੋਂ ਛੋੜੀ ਜਾਇ ॥

ਬਨ ਪਰਬਤ ਔਰ ਯਮੁਨਾ ਕੇ ਤੀਰ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਬੀਰ ਨੇ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰੀ ਹੈ ਵਹੀਂ ਵਹੀਂ ਠੌਰ ਦੇਖ ਸੁਧਿ ਆਤੀ ਹੈ ਖਰੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਤਿ ਹਰਿ ਕੀ ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲੀ

ਦੋਃ ਦੁਖ ਸਾਗਰ ਯਿਹ ਬ੍ਰਿਜ ਭਯੋ, ਨਾਮ ਨਾਵ ਬਿਚ ਧਾਰ
ਬੂਡੈਂ ਬਿਰਹ ਬਿਯੋਗ ਜਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰੇ ਕਬ ਪਾਰ

ਚੌਃ ਗੋਪੀਨਾਥਕੀਕਯੋਂਸੁਧਿਗਈ॥ਲਾਜਨਕਛੂਨਾਮਕੀਭਈ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਊਧਵ ਜੀ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਇਨ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਔ ਇਨ ਕੀ ਦ੍ਰਿਢਤਾ ਕੋ ਜੋ ਸਰਬਸ ਛੋੜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਧਯਾਨਮੇਂਲੀਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਊਧਵ ਜੀ ਤੋ ਉਨ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇਖ ਮਨਹੀ ਮਨ ਸਰਾਹਤੇ ਹੀ ਥੇ ਕਿ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਗੋਪੀ ਉਠ ਖੜੀ ਹੁਈਂ ਔਰ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਬੜੇ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਈਂ ਉਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦੇਖ ਇਨੋਂ ਨੇ ਭੀ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਭੋਜਨ ਕੀਆ ਔ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਉਨੈਂ ਬਹੁਤ ਸੁਖ ਦੀਯਾ ਤਬ ਸਬ ਗੋਪੀ ਊਧਵ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਭੇਂਟ ਆਗੇ ਧਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੀਂ ਊਧਵ ਜੀ ਤੁਮ ਹਰਿ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹੀਯੋ ਕਿ ਨਾਥ ਆਗੇ ਤੋ ਤੁਮ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੀਏ

ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਠਕੁਰਾਈ ਪਾਈ ਨਗਰ ਨਾਰਿ ਕੁਬਿਜਾਕੇ ਕਹੇ ਯੋਗ ਲਿਖ ਭੇਜਾ ਹਮ ਅਬਲਾ ਅਪਵਿੱਤ੍ਰ ਅਬ ਤਕ ਗੁਰਮੁਖ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂਈਂ ਹਮ ਗਯਾਨ ਕਿਆ ਜਾਨੈਂ॥

ਚੌ: ਉਨ ਸੇ ਬਾਲਾਪਨ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ॥ ਜਾਨੇ ਕਹਾ ਯੋਗ ਕੀ
ਰੀਤਿ॥ ਵੇ ਹਰਿ ਕਯੋਂ ਨ ਯੋਗ ਦੈ ਜਾਤ॥ ਯਿਹ ਨ
ਸੰਦੇਸੇ ਕੀ ਹੈ ਬਾਤ॥ ਊਧਵ ਯੋਂ ਕਹੀਯੋ ਸਮਝਾਇ॥
ਪ੍ਰਾਣ ਜਾਤ ਹੈਂ ਰਾਖੈਂ ਆਇ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸਬ ਗੋਪੀਆਂ ਤੋ ਹਰਿ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਮਨ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਰਹੀਂ ਔਰ ਊਧਵ ਜੀ ਉਨੇਂ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਗੋਵਰਧਨਮੇਂ ਆਏ ਵਹਾਂ ਕਈ ਏਕ ਦਿਨ ਰਹੇ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਜੋ ਚਲੇ ਤੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰੀ ਥੀ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਗਏ ਔ ਦੋ ਦੋ ਚਾਰ ਚਾਰ ਦਿਨ ਸਬ ਠੌਰ ਰਹੇ॥

ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਵਸ ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਆਏ ਔਰ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਆਪ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਦੇਖ ਮੈਂ ਇਤਨੇ ਦਿਨ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਰਹਾ ਅਬ ਆਗਯਾ ਪਾਊਂ ਤੋ ਮਥੁਰਾ ਕੋ ਜਾਊਂ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਾਖਨ ਔਰ ਬਹੁਤ ਸੀ ਮਿਠਾਈ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਲੇ ਆਈਂ ਔਰ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਦੇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਪਯਾਰੇ ਕੋ ਦੇਨਾ ਔ ਦੇਵਕੀ ਸੇ ਯੋਂ ਕਹਿਨਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਭੇਜ ਦੇਂ ਬਿਰਮਾਇ ਨ ਰੱਖੈਂ ਇਤਨਾ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿ ਨੰਦ ਰਾਨੀ ਅਤਿ ਬਜਾਕੁਲ ਹੋ ਰੋਨੇ ਲਗੀ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਊਧਵ ਜੀ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇ ਅਧਿਕ ਕਿਆ ਕਹੈਂ ਆਪ ਤੁਮ ਚਤੁਰ ਗੁਣਵਾਨ ਮਹਾਂ ਗਜਾਨੀ ਹੋ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਹੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸੇ ਐਸੇ ਜਾਇ ਕਹੀਯੋ ਜੋ ਵੇ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕਾ ਦੁਖ ਬਿਚਾਰ ਬੇਗ ਆਇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਂ ਔਰ ਹਮਾਰੀ ਸੁਧਿ ਨ ਬਿਸਾਰੇਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜਬ ਨੰਦ ਰਾਇ ਨੇ ਆਂਸੂ ਭਰ ਲੀਏ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਵਹਾਂ ਖੜੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਸਭ ਲਗੇ ਰੋਨੇ ਤਬ ਊਧਵ ਜੀ ਉਨੇਂ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਢਾਢਸ ਬੰਧਾਇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਰੋਹਿਣੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਮਥੁਰਾ ਕੋ ਚਲੇ ਔਰ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਚਲੇ ਚਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ॥

ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਉਠ ਕਰ ਮਿਲੇ ਔ ਬੜੇ ਪਜਾਰ ਸੇ ਇਨ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਹੋ ਊਧਵ ਜੀ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸਮੇਤ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਆਨੰਦ ਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਭੀ ਹਮਾਰੀ ਸੁਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਔ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੁਝ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਉਨ ਕੇ ਤੋ ਤੁਮੀਂ ਪ੍ਰਾਣ, ਨਿਸ ਦਿਨ ਕਰਤੇ ਵੇ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਧਜਾਨ, ਔ ਐਸੀ ਦੇਖੀ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ, ਜੈਸੇ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪੂਰਣ ਭਜਨ ਕੀ ਰੀਤਿ, ਆਪ ਕਾ ਕਹਾ ਯੋਗ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਪਰ

ਮੈਂਨੇ ਭਜਨ ਕਾ ਭੇਦ ਉਨਹੀਂ ਸੇ ਪਾਯਾ ॥

ਇਤਨਾ ਸਮਾਚਾਰ ਕਹਿ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਦੀਨਦਯਾਲ ਮੈਂ ਅਧਿਕ ਕਿਆ ਕਹੂੰ ਆਪ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਥੋੜੇ ਹੀ ਮੇਂ ਸਭੀ ਸਮਝੀਏ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਕਿਆ ਜੜ ਕਿਆ ਚੈਤੰਨਯ ਸਬ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸ ਪਰਸ ਬਿਨ ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਕੇਵਲ ਅਵਧਿ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਰਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਦ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਉਦਾਸਹੋ ਰਹੇ ਤਬ ਊਧਵ ਜੀ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਕੋ ਪਹੁੰਚਾਇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਔਰ ਰੋਹਿਣੀ ਜੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸੇ ਮਿਲ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਨਿਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਰਹੀਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਊਧਵ ਗੋਪੀਸੰਬੋਧਨ ਭ੍ਰਮਰ ਗੀਤ ਅਸ਼ਟ ਚਤ੍ਵਾਰਿੰਸੋ ਅਧਯਾਇ ੪੮

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਹਾਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਕੁਬਿਜਾ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਿਚਾਰ ਅਪਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨੇ ਕੋ ਊਧਵ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਉਸ ਕੇ ਘਰ ਗਏ ॥

ਚੌਃ ਜਬ ਕੁਬਿਜਾ ਜਾਨਜੋ ਹਰਿ ਆਏ ॥ ਪਾਟੰਬਰ ਪਾਂਵੜੇ ਬਿਛਾਏ ॥ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਲਏ ਉਠਿ ਆਗੇ ॥ ਪੂਰਬ ਪੁੰਨਯ ਪੁੰਜ ਸਬ ਜਾਗੇ ॥ ਊਧਵ ਕੋ ਆਸਨ ਬੈਠਾਰਿ ॥ ਮੰਦਿਰ ਭੀਤਰ ਧਸੇ ਮੁਰਾਰਿ ॥

ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਦੇਖੈਂ ਤੋ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਲਾ ਸੇ ਉਜਲਾ ਬਿਛੌਨਾ ਬਿਛਾ ਹੈ ਉਸ ਪਰ ਏਕ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਸਵਾਰੀ ਅੱਛੀ ਸੇਜ ਬਿਛੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਪਰ ਹਰਿ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਔ ਕੁਬਿਜਾ ਏਕ ਓਰ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਸੁਗੰਧ ਉਬਟਨ ਲਗਾਇ ਨ੍ਹਾਇ ਧੋਇ ਕੰਘੀ ਚੋਟੀ ਕਰ ਸੁਥਰੇ ਕਪੜੇ ਗਹਿਨੇ ਪਹਿਰ ਆਪ ਕੋ ਨਖ ਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਪਾਨ ਖਾਇ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਇ ਐਸੇ ਸਬ ਚਾਵ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਰਤਿ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਪਾਸ ਆਈ ਹੋਇ ਔ ਲਾਜ ਸੇ ਘੂੰਘਟ ਕੀਏ ਪ੍ਰਥਮ ਮਿਲਨ ਕਾ ਭਯ ਉਰ ਲੀਏ ਚੁਪ ਚਾਪ ਏਕ ਓਰ ਖੜੀ ਹੋ ਰਹੀ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਨੇ ਉਸੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬਿਠਾ ਲੀਆ ਔ ਉਸ ਕਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ॥

ਚੌ: ਤਬ ਉਠ ਊਧਵ ਕੇ ਢਿਗ ਆਏ ॥ ਭਈ ਲਾਜ ਹਸ
ਨਯਨ ਨਵਾਏ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਯੋਂ ਕੁਬਿਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਏ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਾਈ ਹਮਨੇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਤੁਮਾਰਾ ਘਰ ਦੇਖਨੇ ਜਾਏਂਗੇ ਸੋ ਪੈਹਿਲੇ ਤੋ ਵਹਾਂ ਚਲੀਏ ਪੀਛੇ ਉਨੇ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਕੋ ਭੇਜ ਵਹਾਂ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਮੰਗਵਾਵੇਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੇ ਘਰ ਗਏ ਵੁਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਚਰਣ ਰਜ ਸਿਰ ਚੜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਆਪਨੇ ਬੜੀ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਜੋ ਆਪ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਔ ਮੇਰਾ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਯਿਹ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਚਚਾ ਇਤਨੀ ਬਡਾਈ ਕਯੋਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਹਮ ਤੋ ਆਪਕੇ ਲੜਕੇ ਹੈਂ ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਚਚਾ ਜੀ ਆਪਕੇ ਪੁੰਨਯ ਸੇ ਅਸੁਰ ਤੋ ਸਬ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪਰ ਏਕ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਪਾਂਡੁ ਬੈਕੁੰਠ ਸਿਧਾਰੇ ਔ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਪਾਂਚੋ ਭਾਈ ਹੈਂ ਦੁਖੀ ਹਮਾਰੇ॥

ਚੌਃ ਕੁੰਤੀ ਫੁਫੂ ਅਧਿਕ ਦੁਖ ਪਾਵੈ॥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਜਾਇ
ਕੌਨ ਸਮਝਾਵੈ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਪ ਇਸ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕੀਜੇ ਮੈਂ ਹਸਿਤਨਾਪੁਰ ਜਾਊਂਗਾ ਔ ਉਨੇਂ ਸਮਝਾਇ ਵਹਾਂ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇ ਆਊਂਗਾ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕੁਬਿਜਾ ਕੇਲਿ
ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਏਕੋਨਪੰਚਾਸਤਮੋਂ ਅਧਯਾਇ ੪੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਜਬ ਐਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਾ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਨੇਂ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਨੇ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਵੇ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਚਲੇ ਕਈ ਏਕ ਦਿਨ ਮੇਂ ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਹਸਿਤਨਾਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਔ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਜਹਾਂ ਦੁਰਯੋਧਨ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਜੁਹਾਰ ਕਰ ਖੜੇ ਹੂਏ ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਦੁਰਯੋਧਨ ਸਭਾ ਸਮੇਤ ਉਠਕਰ ਮਿਲਾ ਔ ਅਤਿ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬਿਠਾਇ ਇਨ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਪੂਛ ਬੋਲਾ॥

ਚੌ:ਨੀਕੇਸੂਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ॥ ਨੀਕੇ ਹੈਂ ਮੋਹਨ ਬਲਦੇਵ
ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹੇਤ॥ ਨਾਹਨ ਕਾਹੂ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਤ
ਪ੍ਰਤ੍ਰੈ ਮਾਰ ਕਰਤ ਹੈਂ ਰਾਜ॥ ਤਿਨਹਿਨਕਾਹੂਸੋਂ ਹੈਕਾਜ

ਐਸੇ ਜਬ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੇ ਕਹਾ ਤਬ ਅਕ੍ਰੂਰ ਸੁਨ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹਾ ਔਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਯਿਹ ਪਾਪੀਯੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਹੈ ਮੁਝੇ ਰਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਉਂਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਰਹੂੰਗਾ ਤੋ ਯਿਹ ਐਸੀ ਐਸੀ ਅਨੇਕ ਬਾਤੇਂ ਕਹੇਗਾ ਸੋ ਮੁਝ ਸੇ ਕਬ ਸੁਨੀ ਜਾਏਂਗੀ ਇਸ ਸੇ ਯਹਾਂ ਰਹਿਨਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ॥

ਯੋਂ ਬਿਚਾਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਬਿਦੁਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਪਾਂਡੁ ਕੇ ਘਰ ਗਏ ਤੌਹਾਂ ਜਾਇ ਦੇਖੈਂ ਤੋ ਕੁੰਤੀ ਪਤਿ ਕੇ ਸੋਚ ਮੇਂ ਮਹਾਂ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔ ਲਗੇ ਸਮਝਾਨੇ ਕਿ ਮਾਈ ਬਿਧਨਾ ਸੇ ਕੁਛ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬਸ ਨਹੀਂ ਚਲਤਾ ਔ ਸਦਾ ਕੋਈ ਅਮਰ ਹੋ ਜੀਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਦੇਹ ਧਰ ਜੀਵ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖਯ ਕੋ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੀ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਚਿੰਤਾ ਕੀਏ ਸੇ ਕੁਛ ਹਾਥ ਨਹੀ ਆਤਾ ਕੇਵਲ ਚਿੱਤ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਨਾ ਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਕੁੰਤੀ ਸੇ ਕਹਾ ਤਬ ਵੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੀ ਔਰ ਇਨ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਬੋਲੀ ਅਹੋ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਔ ਭਾਈ ਬਸੁ-ਦੇਵ ਜੀ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਭਲੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕਭੀ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ, ਭੀਮ, ਅਰਜਨ, ਨੁਕਲ, ਸਹਦੇਵ, ਇਨ ਅਪਨੇ

ਪਾਂਚੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੀ ਸੁਧਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯੇ ਤੋ ਯਹਾਂ ਦੁਖ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪੜੇ ਹੈਂ ਵੇ ਇਨ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਬ ਆਇ ਕਰੇਂਗੇ ਹਮ ਸੇ ਅਬ ਤੋ ਇਸ ਅੰਧ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾ ਦ੍ਵੈਖ ਸਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਕਯੋਂ ਕਿ ਵੁਹ ਦੁਰਯੋਦਨ ਕੀ ਮਤ ਸੇ ਚਲਤਾ ਹੈ ਇਨ ਪਾਂਚੋਂ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੇ ਉਪਾਇ ਮੇਂ ਦਿਨ ਰਾਤ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਕਈ ਬੇਰ ਤੋ ਬਿਖ ਘੋਲ ਦੀਆ ਸੋ ਮੇਰੇ ਭੀਮਸੈਨ ਨੇ ਪੀ ਲੀਆ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਕੁੰਤੀ ਬੋਲੀ ਅਹੋ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਜਬ ਸਬ ਕੌਰਵ ਯੋਂ ਵੈਰ ਕੀਏ ਰਹੇਂ ਤਬ ਯੇਹ ਮੇਰੇ ਬਾਲਕ ਕਿਸ ਕਾ ਮੂੰਹ ਚਹੈਂ ਔ ਮੀਚ ਸੇ ਬਚ ਕੈਸੇ ਹੋਇ ਸਜਾਨੇ, ਯਹੀ ਦੁਖ ਬੜਾ ਹੈ ਹਮ ਕਯਾ ਬਖਾਨੇ, ਜੋਂ ਹਰਣੀ ਝੁੰਡ ਸੇ ਬਿਛੁਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤ੍ਰਾਸ, ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਭੀ ਸਦਾ ਰਹਿਤੀ ਹੂੰ ਉਦਾਸ, ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਕੰਸਾਦਿਕ ਅਸੁਰ ਸੰਹਾਰੇ ਸੋਈ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਰਖਵਾਰੇ ॥

ਚੌਃ ਭੀਮ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਅਰਜਨ ਭਾਈ ॥ ਇਨ ਕੇ ਦੁਖ ਤੁਮ
ਕਹੀਓ ਜਾਈ ॥

ਜਬ ਐਸੇ ਦੀਨ ਹੋ ਕੁੰਤੀ ਨੇ ਕਹੇ ਬੈਨ, ਤਬ ਸੁਨ ਕਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਨੇ ਭਰ ਲੀਏ ਨੈਨ, ਔ ਸਮਝਾ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਤੁਮ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਯੇਹ ਜੋ ਪਾਂਚੋਂ ਪੁਤ੍ਰ ਤੁਮਾਰੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਹਾਂਬਲੀ ਯਸ਼ਸ੍ਵੀ ਹੋਂਗੇ ਸ਼ਤ੍ਰ ਔ ਦੁਸ਼ਟੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰੇਂਗੇ ਨਿਕੰਦ, ਇਨਕੇ ਪੱਖੀ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਬਿੰਦ, ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਨੇ ਮੁਝੇ ਯਿਹ ਕਹਿ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਭੇਜਾ ਹੈ ਕਿ ਫੂਫੂ ਸੇ ਕਹੀਓ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਸੇ ਦਖ ਨ ਪਾਵੈ

ਹਮ ਬੇਗ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਨਿਕਟ ਆਤੇ ਹੈਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ ਕਹੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹੇ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕੁੰਤੀ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਬਿਦੁਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਔਰ ਉਸ ਸੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਪੁਰਖ ਹੋਇਕੇ ਅਨੀਤਿ ਕਯੋਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਜੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਬਸ ਹੋਇ ਅਪਨੇ ਭਾਈ ਕਾ ਰਾਜ ਪਾਟ ਲੇ ਭਤੀਜੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੋ ਯਿਹ ਕਹਾਂ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਐਸਾ ਅਧਰਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ॥

ਚੌ: ਲੋਚਨ ਗਏ ਨ ਸੂਝੇ ਹੀਏ॥ ਕੁਲ ਬਹਿ ਜਾਇ ਪਾਪ ਕੇ ਕੀਏ

ਤੁਮ ਨੇ ਅੱਛੇ ਭਲੇ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਇ ਕਯੋਂ ਭਾਈ ਕਾ ਰਾਜ ਲੀਆ ਔ ਭੀਮ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਕੋ ਦੁਖ ਦੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਅਕਰੂਰ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰੂੰ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਨਤਾ ਯੇਹ ਸਬ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਮਤਿ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੋ ਇਨ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਮੂਰਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੂੰ ਇਸ ਸੇ ਇਨ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤਾ ਏਕਾਂਤ ਬੈਠ ਚੁਪ ਚਾਪ ਅਪਨੇ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜੋ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਕਹੀ ਤੋ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਵਹਾਂ ਹੇ ਉਠ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਹਸਿਤਨਾਪੁਰ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਮਥੁਰਾ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਆਇ ॥

ਦੋਹਰਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਸੋਂ, ਕਹੀ ਪਾਂਡ ਕੀ ਬਾਤ
ਕੁੰਤੀ ਕੇ ਸੁਨ ਮਹਾਂ ਦੁਖ, ਭਏ ਖੀਣ ਅਤਿ ਗਾਤ

ਯੋਂ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਹਸ੍ਤਨਾਪੁਰ ਕੇ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ

ਕਹਿ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂਨੇ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਦੇਖਾ ਆਪ ਕੀ ਫੂਫੀ ਔ ਪਾਂਚੋਂ ਭਾਈ ਕੌਰਵੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਅਧਿਕ ਕਜਾ ਕਹੂੰਗਾ ਆਪ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਕੀ ਅਵਸਥਾ ਔ ਬਿਪਰੀਤਿ ਤੁਮ ਸੇ ਕੁਛ ਛਿਪੀ ਨਹੀਂ ਯੌਂ ਕਹਿ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਤੋ ਕੁੰਤੀ ਕਾ ਕਹਾ ਸੰਦੇਸਾ ਸੁਨਾਇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਔ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ, ਜੋ ਹੈਂ ਸਬ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ, ਜੋ ਲੋਕ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬੈਠ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਯਿਹ ਜੋ ਮੈਂਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਬਨ ਮਥੁਰਾ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਯਾ ਸੋ ਪੂਰਬਾਰਧ ਕਹਾਯਾ ਅਬ ਆਗੇ ਉੱਤ੍ਰਾਰਧ ਗਾਊਂਗਾ ਜੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਕਾ ਬਲ ਪਾਊਂਗਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲ਼ਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਅਕਰੂਰ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਗਮਨੋ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਜਾਇ ੫੦ ਇਤਿ ਪੂਰਬਾਰਧ

ਅਥ ਉੱਤਰਾਰਧ ਪ੍ਰਾਰੰਭਃ

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਦਲ ਸਮੇਤ ਜਰਾਸੰਧ ਕੋ ਜੀਤ ਕਾਲਯਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਮੁਚਕੰਦ ਕੋ ਤਾਰ ਬ੍ਰਿਜ ਕੋ ਤਜ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਸੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਸਬ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਚਿੱਤ ਲਗਾਇ ਸੁਣੋ ਕਿ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਤੋ ਰਾਜ ਨੀਤਿ ਲੀਏ ਮਥਰਾਪੁਰੀ ਕਾ ਰਾਜਜ ਕਰਤੇ

ਥੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸੇਵਕ ਕੀ ਭਾਂਤ ਉਨ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਕਾਰੀ ਇਸ ਸੇ ਰਾਜਜ ਪ੍ਰਜਾ ਸੁਖੀ ਥੀ ਪਰ ਏਕ ਕੰਸ ਕੀ ਰਾਨੀਯਾਂ ਹੀ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਸ਼ੋਕ ਸੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ ਨ ਉਨੇਂ ਨੀਂਦ ਆਤੀ ਥੀ ਨ ਭੂਖ ਪਜਾਸ ਲਗਤੀ ਥੀ ਆਠ ਪਹਿਰ ਉਦਾਸ ਰਹਿਤੀ ਥੀਂ

ਏਕ ਦਿਨ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਬਹਿਨ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਜੈਸੇ ਨ੍ਰਿਪ ਬਿਨ ਪ੍ਰਜਾ, ਚੰਦ ਬਿਨ ਯਾਮਿਨੀ, ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਤੀ ਤੈਸੇ ਕੰਤ ਬਿਨ ਕਾਮਿਨੀ ਭੀ ਸ਼ੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਤੀ ਅਬ ਅਨਾਥ ਹੋ ਯਹਾਂ ਰਹਿਨਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਘਰ ਚਲ ਰਹੀਏ ਸੋ ਅੱਛਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਰਾਨੀਯਾਂ ਐਸੇ ਆਪਸਮੇਂ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਰਥ ਮੰਗਵਾਇ ਉਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਮਥੁਰਾ ਸੇ ਚਲੀ ਚਲੀ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਯਹਾਂ ਆਈਂ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਅਸਰੋਂ ਸਮੇਤ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤੈਸੇ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਰੋ ਰੋ ਸਮਾਚਾਰ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਸੇ ਸਭ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ

ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਰਾਸੰਧ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਯਾ ਔਰ ਲਗਾ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਐਸੇ ਬਲੀ ਕੌਨ ਯਦੁ ਕੁਲ ਮੇਂ ਉਪਜੇ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਸਬ ਅਸਰੋਂ ਸਮੇਤ ਮਹਾਂਬਲੀ ਕੰਸ ਕੋ ਮਾਰ ਮੇਰੀ ਬੇਟੀਓਂ ਕੋ ਰਾਂਡ ਕੀਆ ਮੈਂ ਅਭੀ ਅਪਨਾ ਸਬ ਕਟਕ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਧਾਊਂ ਔ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਲਾਇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਬਾਂਧ ਲਾਊਂ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਰਾਸੰਧ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ

ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖੇ ਕਿ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਦਲ ਲੇ ਲੇ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਓ ਹਮ ਕੰਸ ਕਾ ਪਲਟਾ ਲੇ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਨਿਰਬੰਸ ਕਰੇਂਗੇ ਜਰਾਸੰਧ ਕਾ ਪੱਤ੍ਰ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਝਟ ਚਲੇ ਆਏ ਔਰ ਜਹਾਂ ਜਰਾਸੰਧ ਨੇ ਭੀ ਅਪਨੀ ਸਬਸੈਨਾ ਠੀਕ ਠਾਕ ਬਨਾਇ ਰੱਖੀ ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਜਰਾਸੰਧ ਨੇ ਜਿਸ ਸਮਯ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਕੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਆ ਤਿਸ ਸਮਯ ਉਸਕੇ ਸੰਗ ਤੇਈਸ ਅੱਖੂਹਣੀ ਥੀਂ ਇੱਕੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਆਠ ਸੌ ਸੱਤਰ ਰਥੀ ਔਰ ਇਤਨੇ ਹੀ ਗਜਪਤਿ ਏਕ ਲਾਖ ਨਵ ਸਹੱਸ੍ਰ ਸਾਢੇ ਤੀਨ ਸੌ ਪੈਦਲ ਔ ਛਾਸਠ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅ੍ਵਪਤੀ ਯਿਹ ਅਖੂਹਣੀ ਕਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ॥

ਐਸੇ ਤੇਈਸ ਅਖੂਹਣੀ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਥੀਂ ਔ ਉਨ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਏਕ ਰਾਖਸ ਜੈਸਾ ਬਲੀ ਥਾ ਸੋ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਬਰਣਨ ਕਰੂੰਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤਿਸ ਕਾਲ ਜਰਾਸੰਧ ਸਬ ਅਸੁਰ ਸੈਨਾ ਸਾਥ ਲੇ ਧੌਂਸਾ ਦੇ ਚਲਾ ਉਸ ਕਾਲ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਦਿਗਪਾਲ ਲਗੇ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਨੇ ਔਰ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਮਾਰੇ ਡਰ ਕੇ ਭਾਗਨੇ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਠਿਆਰੀ ਹੀ ਬੋਝ ਸੇ ਲਗੀ ਛਾਜ ਸੀ ਹਿਲਨੇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਚਲਾ ਚਲਾ ਜਾ ਪਹੁਚਾ ਔਰ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਕੋ ਘੇਰ ਲੀਆ ਤਬ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਅਤਿ ਭਯ ਖਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਰਾ-ਸੰਧ ਨੇ ਆਇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਨਗਰ ਘੇਰਾ ਅਬ ਕਯਾ ਕਰੇਂ ਔਰ

ਕਿਧਰ ਜਾਏਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਕੁਛ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਸ ਮੇਂ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਆਪਨੇ ਭਕਤੋਂ ਕਾ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕੇ ਹੇਤੁ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਬ ਅਗਨਿ ਤਨ ਧਾਰਨ ਕਰ ਅਸੁਰ ਰੂਪੀ ਬਨ ਕੋ ਜਲਾਇ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰੀਏ ਯਿਹ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਰੇਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਹਮੇਂ ਤੋ ਲੜਨੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਦੀਜੈ ਔਰ ਆਪ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗੜ੍ਹ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕੀਜੈ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜੋਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਤੋ ਸਬ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਘਿਰ ਆਏ ਔ ਲਗੇ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਬ ਇਨ ਅਸੁਰੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਂ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸਮੇਤ ਸਬ ਕੋ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਯਿਹ ਅਸੁਰ ਦਲ ਜੋ ਤੁਮ ਦੇਖਤੇ ਹੋ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਯਹਾਂ ਕਾ ਯਹੀਂ ਐਸੇ ਬਿਲਾਇ ਜਾਇਗਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਾਨੀ ਕੇ ਬਬੂਲੇ ਪਾਨੀ ਮੇਂ ਬਿਲਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸਭ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਢਾਢਸ ਬੰਧਾਇ ਉਨ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜੋਂ ਆਗੇ ਬਢੇ ਤੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਦੋ ਰਥ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਭਰ ਉਨ ਕੇ ਲੀਏ ਭੇਜ ਦੀਏ ਵੇ ਆਇ ਇਨ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਬ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਰਥੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠ ਲੀਏ ॥

ਚੌ: ਨਿਕਸੇ ਦੋਊ ਯਦੁ ਕੇਰਾਏ॥ ਪਹੁੰਚੇ ਹੈਂ ਵਹੁ ਦਲ ਮੇਂ ਜਾਇ

ਜਹਾਂ ਜਰਾਸੰਧ ਖੜਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਜਾ ਨਿਕਲੇ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਜਰਾਸੰਧ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਅਰੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੋਹੀਂ ਸੇ ਭਾਗ ਜਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਕਯਾ ਮਾਰੂੰ ਤੂ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਕਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਊਂ ਭਲਾ ਬਲ-ਰਾਮ ਕੋ ਮੈਂ ਦੇਖ ਲੇਤਾ ਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਅਭਿਮਾਨੀ ਤੂੰ ਯਿਹ ਕਯਾ ਬਤਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੂਰਮਾ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬੜਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ ਸਬ ਸੇ ਦੀਨਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਾਮ ਪੜੇ ਆਪਨਾ ਬਲ ਦਿਖਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਅਪਨੇ ਮੂੰਹ ਅਪਨੀ ਬਡਾਈ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕਯਾ ਕੁਛ ਭਲੇ ਕਹਾਤੇ ਹੈਂ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ।ਇਸ ਸੇ ਬ੍ਰਿਥਾ ਬਕਬਾਦ ਕਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਰਾ ਸੰਧ ਨੇ ਜੋਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਆ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਚਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਇਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਵੁਹ ਭੀ ਅਪਨੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਧਾਯਾ ਔ ਉਸਨੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਅਰੇ ਦੁਸ਼੍ਟ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਸੇ ਤੁਮ ਕਹਾਂ ਭਾਗ ਜਾਓਗੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਜੀਤੇ ਬਚੇ ਤੁਮਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਯਾ ਸਮਝਾ ਹੈ ਅਬ ਜੀਤੇ ਨ ਰਹਿਨੇ ਪਾਓਗੇ ਜਹਾਂ ਸਬ ਅਸੁਰੋਂ ਸਮੇਤ ਕੰਸ ਗਯਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਤੁਮੇਂ ਭੀ ਭੇਜੂੰਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਦੁਰ ਬਚਨ ਉਸ ਅਸੁਰ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਫਿਰ ਖੜੇ ਹੂਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਤੋ ਸਬ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੀਏ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਹਲ ਮੂਸਲ, ਜੋਂ ਅਸੁਰ ਦਲ ਉਨਕੇ ਨਿਕਟ ਗਯਾ ਤੋਂ ਦੋਨੋਂ ਬੀਰ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਐਸੇ ਟੂਟੇ ਕਿ

ਜੈਸੇ ਹਾਥੀਯੋਂ ਕੇ ਯੂਥ ਪਰ ਸਿੰਘ ਟੂਟੇ ਔ ਲਗਾ ਲੋਹਾ ਬਾਜਨੇ ਤਿਸ ਕਾਲ ਮਾਰੂ ਜੋ ਬਾਜਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਮੇਘ ਸਾ ਗਾਜਤਾ ਥਾ ਔ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਰਾਖਸ਼ੋਂ ਕਾ ਦਲ ਜੋ ਘਿਰ ਆਯਾ ਥਾ ਸੋ ਦਲ ਬਾਦਲ ਸਾ ਛਾਯਾ ਥਾ ਔ ਸ਼ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਝੜੀ ਝੜੀ ਸੀ ਲਗੀ ਥੀ ਉਸਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਐਸੇ ਸ਼ੋਭਾ- ਇਮਾਨ ਲਗਤੇ ਥੇ ਜੈਸੇ ਸਘਨ ਮੇਂ ਦਾਮਨੀ ਸੁਹਾਵਨੀ ਲਗਤੀ ਹੈ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਆਕਾਸ਼ ਸੇ ਦੇਖ ਦੇਖ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਤੇ ਥੇ ਔ ਇਨੀਂ ਕੀ ਜੀਤ ਮਨਾਤੇ ਥੇ ਔ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸਮੇਤ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਮਨ ਮਨ ਹੀ ਪਛਤਾਤੇ ਥੇ ਕਿ ਹਮਨੇ ਯਿਹ ਕਿਆ ਕੀਆ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਅਸੁਰ ਦਲ ਮੇਂ ਜਾਨੇ ਦੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਜਬ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਅਸੁਰੋਂ ਕੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸੈਨਾ ਕਟ ਗਈ ਤਬ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਜਰਾਸੰਧ ਕੋ ਬਾਂਧ ਲੀਆ ਇਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਜਾ ਬਲਰਾਮ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਇਸੇ ਜੀਤਾ ਛੋੜ ਦੋ ਮਾਰੋ ਮਤ ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਹ ਜੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਤੋ ਫਿਰ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਆਵੇਗਾ ਐਸੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਜਰਾਸੰਧ ਕੋ ਛੁੜਵਾਇ ਦੀਆ ਵੁਹ ਅਪਨੇ ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਮੇਂ ਗਿਆ ਜੋ ਰਣ ਸੇ ਭਾਗ ਕੇ ਬਚੇ ਥੇ ॥

ਚੌਃ ਚਹੁ ਦਿਸ ਚਾਹਿ ਕਹੈਂ ਪਛਤਾਇ॥ ਸਗਰੀ ਸੈਨਾ ਗਈ
ਬਿਲਾਇ ॥ ਭਯੋ ਦੁੱਖ ਅਤਿ ਕੈਸੇ ਜੀਜੇ॥ ਅਬ ਘਰ

ਛਾਡ ਤਪੱਸਯਾ ਕੀਜੇ ॥ ਮੰਤ੍ਰੀ ਤਬੈ ਕਹੈ ਸਮਝਾਇ ॥ ਤੁਮ ਸੌ ਗਯਾਨੀ ਕਜੋਂ ਪਛਤਾਇ॥ ਕਬਹੂੰ ਹਾਰ ਜੀਤ ਪੁਨ ਹੋਈ ॥ ਰਾਜ ੇਸ਼ ਛਾਡੇ ਨਹਿ ਕੋਈ ॥

ਕਿਆ ਹੂਆ ਜੋ ਅਬ ਕੀ ਲੜਾਈ ਮੇਂ ਹਾਰੇ ਫਿਰ ਅਪਨਾ ਦਲ ਜੋੜ ਲਾਵੇਂਗੇ ਔ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਕੋ ਸੁਰਗ ਪਠਾਵੇਂਗੇ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕਰੋ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਜੋ ਅਸੁਰ ਰਣ ਸੇ ਭਾਗ ਕੇ ਬਚੇ ਥੇ ਤਿਨੇਂ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਕੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਘਰ ਲੇ ਪਹੁੰਚਾਯਾ ਔ ਵੁਹ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਕਟਕ ਜੋੜਨੇ ਲਗਾ ਯਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਰਣਭੂਮਿ ਮੇਂ ਲੋਹੂ ਕੀ ਨਦੀ ਵਹਿ ਨਿਕਲੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਰਥ ਬਿਨਾ ਰਥੀ ਨਾਵ ਸੇ ਬਹੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਠੌਰ ਠੌਰ ਹਾਥੀ ਮਰੇ ਪਹਾੜ ਸੇ ਪੜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿ ਆਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੇ ਘਾਵੋਂ ਸੇ ਰਕਤ ਝਰਨਾ ਕੀ ਭਾਂਤ ਝਰਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਸੰਗ ਲੀਏ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਨਾਚ ਨਾਚ ਗਾਇ ਗਾਇ ਮੁੰਡੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ ਭੂਤਨੀ ਪਰੇਤਨੀ ਯੋਗਨੀਆਂ ਖੱਪਰ ਭਰ ਭਰ ਰਕਤ ਪ ਤੀ ਹੈਂ ਗਿੱਧ, ਗੋਦਰ, ਕਾਗਲੋਥੋਂ ਪਰ ਬੈਠ ਬੈਠ ਮਾਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਆਪਸ ਮੇਂ ਲੜਤੇ ਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਤਨੇ ਰਥ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਔ ਰਾਖਸ ਉਸ ਖੇਤ ਮੇਂ ਰਹੇ ਥੇ ਤਿਨੇਂ ਪਵਨ ਨੇ ਤੋ ਸਮੇਟ ਇੱਕਠਾ ਕੀਆ ਔਰ ਅਗਨ ਨੇ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਸਬ ਕੋ ਜਲਾ ਭਸਮ ਕਰ ਦੀਆ ਪੰਚ ਤੱ ੍ਰ ਪੰਚ ਤੱਤ੍ਵੋਂ ਮੇਂ

ਮਿਲ ਗਏ ਉਨੇਂ ਆਤੇ ਤੋ ਸਬ ਨੇ ਦੇਖਾ ਔਰ ਜਾਤੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਦੇਖਾ ਕਿ ਕਿਧਰ ਗਏ ਐਸੇ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਭਕਤਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੇ ਪੁੰਨਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਅਸੁਰ ਦਲ ਸਾਰਾ ਭਗਾਯਾ ਅਬ ਨਿਰਭਯ ਰਾਜਯ ਕੀਜੈ ਔ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਇਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਅਤਿਆਨੰਦ ਮਾਨ ਬੜੀ ਬਧਾਈ ਕੀ ਔ ਧਰਮ ਰਾਜਯ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਫਿਰ ਜਰਾਸੰਧ ਉਤਨੀ ਹੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੁਨ ਤਯੋਂ ਹੀ ਮਾਰ ਭਗਾਯਾ ਐਸੇ ਤੇਈਸ ਤੇਈਸ ਅਖੂਹਣੀ ਲੇ ਸੱਤ੍ਹ ਬੇਰ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਮਾਰ ਮਾਰ ਹਟਾਯਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬੀਚ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਕੇ ਜੋ ਕੁਛ ਜੀ ਮੇਂ ਆਈ ਤੋ ਯਕਾ-ਯਕੀ ਉਠ ਕਰ ਕਾਲਯਮਨ ਕੇ ਵਹਾਂ ਗਏ ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਸਭਾ ਸਮੇਤ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔ ਉਸ ਨੇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਭਯਾ ॥

ਚੌਂ: ਸੁਨਿਕੈ ਨਾਰਦ ਕਹੈ ਬਿਚਾਰਿ ॥ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਮੁਰਾਰਿ ॥ ਤੋ ਬਿਨ ਤਿਨੇਂ ਹਤੇ ਨਹੀਂ ਕੋਈ॥ ਜਰਾਸੰਧ ਸੋਂ ਕਛੁ ਨਹਿ ਹੋਈ॥ ਤੂ ਹੈ ਅਸੁਰ ਸੂਰ ਅਤਿ ਬਲੀ ॥

ਬਾਲਕ ਹਰਿ ਬਲਦਾਊ ਹਲੀ ॥

ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜਿਸੇ ਤੂੰ ਮੇਘ ਬਰਣ, ਕਮਲਨਯਨ, ਅਤਿ ਸੁੰਦਰਬਦਨ, ਪੀਤਾਂਬਰਪਹਿਰੇ, ਪੀਤਪਟ ਓਢੇ ਦੇਖੇ, ਤਿਸ ਕਾ ਤੂੰ ਪੀਛਾ ਬਿਨ ਮਾਰੇ ਮਤ ਛੋਡੀਯੋ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਤੋ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਕਾਲਯਮਨ ਅਪਨਾ ਦਲ ਜੋੜਨੇ ਲਗਾ ਉਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਬੀਚ ਉਸਨੇ ਤੀਨ ਕਰੋੜ ਮਹਾਂ ਮਲੇਛ ਅਤਿ ਭਯਾਵਨੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਏ ਐਸੇ ਕਿ ਜਿਨ ਕੇ ਮੋਟੇ ਭੁਜਗਲੇ, ਬੜੇ ਦਾਂਤ, ਮੈਲੇ ਭੇਸ, ਭੂਰੇ ਕੇਸ, ਨਯਨ ਲਾਲ, ਘੂੰਘਚੀ ਸੇ ਤਿਨੇਂ ਸਾਥ ਲੇ ਡੰਕਾ ਦੇ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਔਰ ਉਸੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਘੇਰ ਲੀਆ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਕਾ ਬਯਵਹਾਰ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਅਬ ਯਹਾਂ ਰਹਿਨਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਆਜ ਯਿਹ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਕਲ ਕੋ ਜਰਾਸੰਧ ਭੀ ਚੜ੍ਹ ਆਵੇ ਤੋ ਪ੍ਰਜਾ ਦੁਖ ਪਾਵੇਗੀ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਯਹਾਂ ਨ ਰਹੀਏ ਸਬ ਸਮੇਤ ਅੰਤ ਜਾਇ ਬਸੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਹਰਿ ਨੇ ਯੋਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਿੱਸ੍ਵਕਰਮਾ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂ ਅਭੀ ਜਾਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਨਗਰ ਬਨਾਓ ਐਸਾ ਜਿਸ ਮੇਂ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹੈਂ ਪਰ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈਂ ਕਿ ਯੇਹ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਸਬ ਕੋ ਵਹਾਂ ਲੇ ਪਹੁੰਚਾਓ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਾ ਬਿੱਸ੍ਵਕਰਮਾ ਨੇ ਸਮੁੰ੍ਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਕੇ ਊਪਰ ਬਾਰਹ ਯੋਜਨ ਕਾ ਨਗਰ ਜੈਸਾ ਸ੍ਰੀ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਤੈਸਾ ਹੀ ਰਾਤ ਭਰ ਮੇਂ ਬਨਾਇ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਰਖ ਆ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਾ ਫਿਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਆਗਜਾ ਦੀ ਕਿ ਇਸੀ ਸਮਯ ਤੂੰ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾਇ ਦੇ ਕਿ ਕੋਈ ਯਿਹ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੇ ਜੋ ਹਮ ਕਹਾਂ ਆਏ ਔਰ ਕੌਨ ਲੇ ਆਯਾ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਜੋਂ ਨਿਕਲਾ ਤੋਂ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਹੀ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਸਮੇਤ ਬਿੱਸ੍ਵਕਰਮਾ ਨੇ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਲੇ ਪਹੁੰਚਾਯਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਭੀ ਵਹਾਂ ਪਧਾਰੇ ਇਸ ਬੀਚ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੀ ਲਹਿਰ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਚੌਂਕ ਪੜੇ ਔਰ ਅਤਿ ਅਚਰਜ ਕਰ ਆਪੰਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਯਿਹ ਭੇਦ ਕੁਛ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਐਸੇ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਬਸਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਅਬ ਚਲਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੀ ਰੱਖਜਾ ਕੀਜੈ ਔ ਕਾਲਯਮਨ ਕਾ ਬਧ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਬ੍ਰਿਜਮੰਡਲ ਮੇਂ ਆਏ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਜਰਾਸੰਧ ਪਰਾਜਯੋ
ਨਾਮ ਏਕ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਜਾਇ ੫੧

ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਿਜ ਮੰਡਲ ਮੇਂ ਆਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਤੋ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਛੋੜਾ ਔਰ ਆਪ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਨੇ

ਪੀਤਪਟ ਓਢੇ ਸਬ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਕਾਲਯਮਨ ਕੇ ਦਲ ਮੇਂ ਜਾਇ ਉਸਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਨਿਕਲੇ ਵੁਹ ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੋ ਨ ਹੋ ਯਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਹੈ ਨਾਰਦਮੁਨਿ ਨੇ ਜੋ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਤਾਏ ਥੇ ਸੋ ਸਬ ਇਨਮੇਂ ਪਾਏ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਸੀਨੇ ਕੰਸਾਦਿ ਅਸੁਰ ਮਾਰੇ ਜਰਾਸੰਧ ਕੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਹਨੀ ਐਸੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ॥

ਚੌ: ਕਾਲਯਮਨ ਯੋਂ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰਿ ॥ ਕਾਹੇ ਭਾਗੇ ਜਾਤ ਮੁਰਾਰਿ॥ ਆਇ ਪਰਜੋ ਅਬ ਮੋ ਸੋਂ ਕਾਮ॥ ਠਾਢੇ ਰਹੋ ਕਰੋ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ਜਰਾਸੰਧ ਹੌਂ ਨਾਹੀਂ ਕੰਸ ॥ ਯਾਦੁਵ ਕੁਲ ਕੋ ਕਰੋਂ ਵਿਧ੍ਵੰਸ ॥

ਹੇ ਰਾਜਾ ਯੋਂ ਕਹਿ ਕਾਲਯਮਨ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਕੋ ਛੋੜਕਰ ਅਕੇਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਧਾਯਾ ਪਰ ਉਸ ਮੂਰਖ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਭੇਦ ਨ ਪਾਯਾ ਆਗੇ ਆਗੇ ਤੋ ਹਰਿ ਭਾਗੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਏਕ ਹਾਥ ਕੇ ਅੰਤਰ ਸੇ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਵੁਹ ਦੌੜਾ ਜਾਤਾ ਥਾ ਨਿਦਾਨ ਭਾਗਤੇ ਭਾਗਤੇ ਜਬ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਿਕਲ ਗਏ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕ ਪਹਾੜ ਕੀ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਵੜ ਗਏ ਵਹਾਂ ਜਾ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਏਕ ਪੁਰਖ ਸੋਯਾ ਪੜਾ ਹੈ ਯੇਹ ਝਟ ਅਪਨਾ ਪੀਤਾਂਬਰ ਉਸੇ ਉਢਾਇ ਆਪ ਅਲਗ ਏਕ ਓਰ ਛਿਪ ਰਹੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਕਾਲਯਮਨ ਭੀ ਦੌੜਤਾ ਹਾਂਪਤਾ ਉਸ ਅਤਿ ਅੰਧੇਰੀ ਕੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਪੀਤਾਂਬਰ ਓੜ੍ਹੇ ਉਸ ਪੁਰਖ ਕੋ ਸੋਤਾ ਦੇਖ ਇਸਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਛਲ

ਕਰ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸੋਤੇ ਹੂਏ ਕੋ ਏਕ ਲਾਤ ਮਾਰ ਕਾਲਯ ਮਨ ਬੋਲਾ ਅਰੇ ਕਪਟੀ ਕਜ਼ਾ ਮਿਸ ਕਰ ਸਾਧੁ ਕੀ ਭਾਂਤ ਨਿਸਿੰਚਤਾਈ ਸੇ ਸੋ ਰਹਾ ਹੈ ਉਠ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਅਬ ਹੀ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ ਯੋਂ ਕਹਿ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਪੀਤਾਂਬਰ ਝਟਕ ਲੀਆ ਵੁਹ ਨੀਂਦ ਸੇ ਚੌਂਕ ਪੜਾ ਔਰ ਉਸਨੇ ਜੋ ਇਸ ਕੀ ਓਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਦੇਖਾ ਤੋ ਵੁਹ ਜਲ ਬਲ ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌਂ: ਯਿਹ ਸੁਕਦੇਵ ਕਹੋ ਸਮਝਾਇ॥ ਕੋ ਵੁਹ ਰਹਯੋ ਕੰਦਰਾ
ਜਾਇ॥ ਤਾਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿ ਭਸਮ ਕਿਯੋਂ ਭਯੋ॥ ਕੌਨੇ ਵਾਹਿ
ਮਹਾਂ ਵਰ ਠਯੋ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀਨਾਥ ਇਖ੍ਵਾਕੁ ਬੰਸੀ ਖੱਤ੍ਰੀ ਮਾਨਧਾਤਾ ਕਾ ਬੇਟਾ ਮੁਚਕੰਦ ਅਤਿ ਬਲੀ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਜਿਸ ਕਾ ਅਰ ਦਲ ਦਲਨ ਯਸ਼ ਛਾਇ ਰਹਾ ਨਵ ਖੰਡ, ਏਕ ਸਮਯ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਅਸੁਰੋਂ ਕੇ ਸਤਾਏ ਨਿਪਟ ਘਬਰਾਏ ਮੁਚਕੰਦ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਅਸੁਰ ਬਹੁਤ ਬਢੇ ਅਬ ਤਿਨ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਬੇਗ ਹਮਾਰੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ ਯਿਹ ਰੀਤਿ ਪਰਮਪਰਾ ਸੇ ਚਲੀ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਜਬ ਸੁਰ, ਮੁਨਿ, ਰਿਖਿ, ਅਬਲ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਬ ਤਬ ਉਨ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਖੱਤ੍ਰੀਯੋਂ ਨੇ ਕਰੀ ਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮੁਚਕੰਦ ਉਨ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ

ਲੀਆ ਔਰ ਜਾਕੇ ਅਸੁਰੋਂ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਇਸ ਮੇਂ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਕਿਤਨੇ ਹੀ ਯੁਗ ਬੀਤ ਗਏ ਤਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਮੁਚਕੰਦ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਲੀਏ ਬਹੁਤ ਸ੍ਰਮ ਕੀਆ ਅਬ ਕਹੀਂ ਬੈਠ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ਲੀਜਏ ਔ ਦੇਹ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੀਏ ॥

ਚੌਃ ਬਹੁਤ ਦਿਨਨ ਕੀਨੋ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ਗਯੋ ਕੁਟੰਬ ਰਾਜ ਧਨ ਧਾਮ ॥ ਰਹਯੋ ਨ ਕੋਊ ਤਹਾਂ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਨਿਜ ਘਰ ਪਗ ਧਾਰੋ ॥

ਔਰ ਜਹਾਂ ਤੁਮਾਰਾ ਮਨ ਮਾਨੇ ਤਹਾਂ ਜਾਓ ਯਿਹ ਸੁਨ ਮੁਚਕੰਦ ਨੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਮੁਝੇ ਕਹੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਐਸੀ ਏਕਾਂਤ ਠੌਰ ਬਤਲਾਈਏ ਕਿ ਜਹਾਂ ਜਾਇ ਮੈਂ ਨਿਸ੍ਰਿੰਤਾਈ ਸੇ ਸੋਊਂ ਔ ਕੋਈ ਨ ਜਗਾਵੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਮੁਚਕੰਦ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਧੌਲਾ ਗਿਰਿ ਪਰਬਤ ਕੀ ਕੰਦਰਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸਯਨ ਕੀਜੀਏ ਵਹਾਂ ਤੁਝੇ ਕੋਈ ਨ ਜਗਾਵੇਗਾ ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਜਾਨੇ ਅਨਜਾਨੇ ਵਹਾਂ ਜਾਕੇ ਤੁਮੇਂ ਜਗਾਵੇਗਾ ਤੋ ਵੁਹ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਤੁਮਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਿ ਸੇ ਜਲ ਬਲ ਰਾਖ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਸੇ ਵਰ ਪਾਇ ਮੁਚਕੰਦ ਉਸ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਰਹਾ ਥਾ ਇਸ ਸੇ ਉਸਕੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਿ ਪੜਤੇ ਹੀ ਕਾਲ-ਯਮਨ ਜਲ ਕਰ ਛਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਆਗੇ ਕਰੁਨਾ ਨਿਧਾਨ ਕਾਨ੍ਹ

ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਨੇ ਮੇਘ ਬਰਨ, ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ, ਕਮਲ ਨਯਨ, ਚਤੁਰਭੁਜ, ਹੋ ਸੰਖ ਚੱਕ੍ਰ ਗਦਾ, ਪਦਮ, ਲੀਏ ਮੋਰ ਮੁਕਟ, ਮਕਰਾਕ੍ਰਿਤ ਕੁੰਡਲ, ਬਨਮਾਲ ਔ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਰੇ ਮੁਚਕੰਦ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਸਰੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਸਸ੍ਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰੀ ਕੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਆਇ ਉਜਾਲਾ ਕਰ ਤਮ ਦੂਰ ਕੀਆ ਤੈਸੇ ਦਯਾ ਕਰ ਆਪਨਾ ਨਾਮ ਭੇਦ ਬਤਾਇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭੀ ਭ੍ਰਮ ਦੂਰ ਕੀਜੈ ॥

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋ ਜਨਮ ਕਰਮ ਗੁਣ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਘਨੇ ਵੇ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਗਿਨੇ ਨ ਜਾਇੰ ਕੋਈ ਕਿਤਨਾ ਹੀ ਗਿਨੇ ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਜਨਮ ਕਾ ਭੇਦ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਸੁਨੋ ਕਿ ਅਬ ਕੇ ਬਸੁਦੇਵ ਕੇ ਯਹਾਂ ਜਨਮ ਲੀਆ ਇਸ ਸੇ ਬਾਸੁਦੇਵ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੂਆ ਔ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਸਬ ਅਸੁਰੋਂ ਸਮੇਤ ਕੰਸ ਕੋ ਮੈਨੇ ਹੀ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਾ ਔ ਸੱਤ੍ਰਹ ਬੇਰ ਤੇਈਸ ਤੇਈਸ ਅਖੂਹਣੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਸੋਭੀ ਮੁਝ ਸੇ ਹਾਰਾ ਔ ਯਿਹ ਕਾਲਯਮਨ ਤੀਨ ਕਰੋੜ ਮਲੇਛ ਕੀ ਭੀੜ ਭਾੜ ਲੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਆਯਾ ਥਾ ਸੋ ਤੁਮਾਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੇ ਜਲ ਮਰਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸੁਨ ਕਰ ਮੁਚਕੰਦ ਕੋ ਗਯਾਨ ਹੂਆ ਤੋ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੀ ਮਾਯਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਉਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਮੋਹਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਕੁਛ ਸੁੱਧਿ ਬੁੱਧਿ ਠਿਕਾਨੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ॥

ਚੌਃ ਕਰਤ ਕਰਮ ਸਬ ਸੁਖ ਕੇ ਹੇਤ॥ ਤਾਂਤੇ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਸਹਿ ਲੇਤ॥
ਦੋਹਰਾ ਚੁਭੈਂ ਹਾਡ ਜਜੋਂ ਸਜਾਨ ਮੁਖ, ਰੁਧਿਰ ਚਚੋਰੇ ਆਪ
ਜਾਨਤ ਤਾਹੀਂ ਤੇ ਚੁਅਤ, ਸੁਖ ਮਾਨਤ ਸੰਤਾਪ

ਐ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਗ੍ਰਿਹ ਰੂਪੀ ਅੰਧ ਕੂਪ ਸੇ ਬਿਨ ਆਪ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਕਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਇਸ ਸੇ ਮੁਝੇ ਭੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਗ੍ਰਿਹ ਰੂਪ ਕੂਪ ਸੇ ਨਿਕਲੂੰਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਮੁਚਕੰਦ ਬਾਤ ਤੋ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਨੇ ਕਹੀ ਪਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤਰਨੇ ਕਾ ਉਪਾਇ ਬਤਾਇ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ਸੋ ਤੂੰ ਕਰ ਤੈਂਨੇ ਰਾਜ ਪਾਇ ਭੂਮਿ ਧਨ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਲੀਏ ਅਧਿਕ ਅਧਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬਿਨ ਤਪ ਕੀਏ ਨ ਛੂਟੇਂਗੇ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਰ ਦਿਸਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰ ਯਿਹ ਅਪਨੀ ਦੇਹ ਛੋੜ ਫਿਰ ਰਿਖਿ ਕੇ ਘਰ ਜਨਮ ਲੇਗਾ ਤਬ ਤੂੰ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਵੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜੋਂ ਮੁਚਕੰਦ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤੋਂ ਜਾਨਾ ਕਿ ਅਬ ਕਲਿਯੁਗ ਆਯਾ ਯਿਹ ਸਮਝ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਮੁਚਕੰਦ ਤੋ ਬੱਦ੍ਰੀਨਾਥ ਕੋ ਗਿਆ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਆਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ॥

ਚੌਃ ਕਾਲਯਮਨ ਕੋ ਕੀਯੋ ਨਿਕੰਦ ॥ ਬੱਦਰੀ ਬਨ ਪਠਿਯੋ
ਮੁਚਕੰਦ॥ ਕਾਲਯਮਨ ਕੀ ਸੈਨਾ ਘਨੀ ॥ ਤਿਨ ਘੇਰੀ
ਮਥੁਰਾ ਆਪਨੀ ॥ ਆਵਹੁ ਮਹਾਂ ਮਲੇਛਨ ਮਾਰੈਂ ॥
ਸਕਲ ਭੂਮਿ ਕੋ ਭਾਰ ਉਤਾਰੈਂ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਹਲਧਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਮਥੁਰਾ

ਪੁਰੀਸੇ ਨਿਕਲ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਕਾਲਯਮਨ ਕਾ ਕਟਕ ਖੜਾ ਥਾ ਔ ਆਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਉਨ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਜਬ ਮਲੇਛ ਕੀ ਸੈਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਬ ਮਾਰੀ ਤਬ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮਥੁਰਾ ਕੀ ਸਬ ਸਮਪਤਿ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਜੈ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੋਲੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਤਬਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮਥੁਰਾ ਕਾ ਸਬ ਧਨ ਨਿਕਲਵਾ ਭੈਸੋਂ ਛਕਰੋਂ, ਊਂਟੋਂ, ਹਾਥੀਯੋਂ, ਪਰ ਲਦਵਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਆ ਇਸ ਬੀਚ ਫਿਰ ਜਰਾਸੰਧ ਤੇਈਸ ਹੀ ਅਖੂਹਣੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇਕੇ ਨਿਕਲੇ ਤੋ ਉਸ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਉਸ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਤਾਪ ਮਿਟਾਨੇ ਕੋ ਭਾਗ ਚਲੇ ਤਦ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਜਰਾ-ਸੰਧ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਕੇ ਆਗੇ ਐਸਾ ਕੌਨ ਬਲੀ ਹੈ ਜੋ ਠਹਿਰੇ ਦੇਖੋ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਛੋੜ ਕੇ ਸਬ ਧਨ ਧਾਮ ਲੇਕੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਾਣ ਤੁਮਾਰੇ ਤ੍ਰਾਸ ਕੇ ਮਾਰੇ ਨੰਗੇ ਪਾਂਵ ਭਾਗੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸੇ ਸੁਨ ਜਰਾਸੰਧ ਵੀਯੋਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂਆ ਸੈਨਾ ਲੇ ਉਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਦੌੜਾ ॥

ਚੌ: ਕਾਹੇ ਡਰਕੇ ਭਾਗੇ ਜਾਤ॥ ਠਾਢੇ ਰਹੋ ਕਰੋ ਕੁਛ ਬਾਤ ॥
ਪਰਤ ਉਠਤ ਕੰਪਤ ਕਜੋਂ ਭਾਰੀ ॥ ਆਈ ਹੈ ਢਿਗ
ਮੀਚ ਤਿਹਾਰੀ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ

ਨਾਥ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਗ ਕੇ ਲੋਕ ਰੀਤਿ ਦਿਖਾਈ ਤਬ ਜਰਾਸੰਧ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਪਿਛਲਾ ਸਬ ਸ਼ੋਕ ਗਿਆ ਔ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਐਸਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਕੁਛ ਬਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਜਾਤਾ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭਾਗਤੇ ਭਾਗਤੇ ਏਕ ਗੋਮੰਤ ਨਾਮ ਪਰਬਤ ਗਜਾਰਹ ਜੋਜਨ ਊਚਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ ਔ ਉਸ ਕੀ ਚੋਟੀ ਪਰ ਆਇ ਖੜੇ ਭਏ ॥

ਚੌਃ ਦੇਖ ਜਰਾਸੰਧ ਕਹੈ ਪੁਕਾਰਿ ॥ ਸਿਖਰ ਚੜ੍ਹੇ ਬਲਭੱਦ੍ਰ
ਮੁਰਾਰਿ ॥ ਅਬ ਕਿਮ ਹਮ ਸੋਂ ਜਾਇ ਪਲਾਇ ॥ ਯਾ
ਪਰਬਤ ਕੋ ਦੇਹੁ ਜਲਾਇ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਜਰਾਸੰਧ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਬ ਅਸੁਰੋਂ ਨੇ ਉਸ ਪਹਾੜ ਕੋ ਜਾ ਘੇਰਾ ਔਰ ਨਗਰ ਨਗਰ ਗਾਂਵ ਗਾਂਵ ਸੇ ਕਾਠ ਕਵਾੜ ਲਾਇ ਲਾਇ ਉਸ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਚੁਨ ਦੀਆ ਤਿਸ ਪਰ ਗੜ, ਗੂਦੜ, ਘੀ, ਤੇਲ, ਸੇ ਭਿਗੋਇ ਡਾਲ ਕਰ ਆਗ ਲਗਾ ਦੀ ਜਬ ਵੁਹ ਆਗ ਪਰਬਤ ਕੀ ਚੋਟੀ ਤਕ ਲਹਿਕੀ ਤਬ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਨੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਇਸ ਭਾਂਤ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੀ ਬਾਟ ਲੀ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਉਨੇਂ ਜਾਤੇ ਭੀ ਨ ਦੇਖਾ ਔਰ ਪਹਾੜ ਜਲ ਕਰ ਭਸਮ ਹੋ ਗਿਆ ਉਸ ਕਾਲ ਜਰਾਸੰਧ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਉਸ ਪਰਬਤ ਕੇ ਸੰਗ ਜਲ ਮਰਾ ਜਾਨ ਅਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨ ਸਬ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਔ ਵਹਾਂ ਕਾ ਰਾਜ ਲੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਢੰਡੋਰਾ ਦੇ ਉਸਨੇ ਅਪਨਾ ਥਾਨਾ ਬੈਠਾਯਾ ਜਿਤਨੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਬਸੁਦੇਵ ਕੇ ਪੁਰਾਨੇ ਮੰਦਿਰ

ਥੇ ਸੋ ਸਬ ਢਹਿਵਾਇ ਔ ਉਸਨੇ ਆਪ ਅਪਨੇ ਨਏ ਬਨਵਾਏ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਜਰਾਸੰਧ ਕੋ ਧੋਖਾ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਤੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਸੇ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਭੀ ਮਥੁਰਾ ਨਗਰੀ ਸੇ ਚਲ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰਤਾ ਨਿਸ਼ੰਕ ਹੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕਾਲਯਮਨ ਮਰਣੋ ਮੁਚਕੰਦ ਤਰਣੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਿਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੨

ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਆਗੇ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਕਿ ਜਦ ਕਾਲਯਮਨ ਕੋ ਮਾਰ ਮੁਚਕੰਦ ਕੋ ਤਾਰ ਜਰਾ-ਸੰਧ ਕੋ ਧੋਖਾ ਦੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਜੋਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਗਏ ਤੋਂ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਜੀ ਆਯਾ ਔ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਛਾਯਾ ਸਬ ਚੈਨ ਆਨੰਦ ਸੇ ਪੁਰ ਬਾਸ਼ੀ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ਇਸ ਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਕਈ ਏਕ ਦਿਨ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਜਾ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਕਹੀਂ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਕੀਆ ਚਾਹੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਯੇਹ ਸਮਰੱਥ ਹੂਏ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਅਤਿ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਵਤਾ ਤੁਮ ਕਹੀਂ ਜਾ ਕਰ ਅੱਛਾ ਕੁਲ ਘਰ ਦੇਖ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਸਗਾਈ ਕਰ ਆਓ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਰੋਲੀ, ਅੱਛਤ, ਰੁਪੱਯਾ, ਨਾਰੀਯਲ, ਮੰਗਵਾਇ

ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਤਿਲਕ ਕਰ ਰੁਪੱਯਾ, ਨਾਰੀ-ਯਲ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਬ੍ਰਹ ਚਲਾ ਚਲਾ ਆਨਰੱਤ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਰੇਵਤ ਕੇ ਯਹਾਂ ਗਿਆ ਔ ਉਸਕੀ ਕੰਨਜਾ ਰੇਵਤੀ ਸੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਸਗਾਈ ਕਰ ਲਗਨ ਠਹਿਰਾਇ ਉਸਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਸਾਥ ਟੀਕਾ ਲਿਵਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇ ਆਯਾ ਔਰ ਉਸਨੇ ਵਹਾਂ ਕਾ ਸਬ ਬਯੋਰਾ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਜੋ ਟੀਕਾ ਲੇ ਆਯਾ ਥਾ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਇ ਟੀਕਾ ਲੀਆ ਔਰ ਉਸੇ ਬਹੁਤ ਸਾ ਧਨ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਆਪ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਆਨਰੱਤ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਬਯਾਹ ਕਰ ਲਾਇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਤੋ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰ ਲਾਏ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਪ ਹੀ ਭਾਈ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਕੁੰਡਿਨ ਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨਰੇਸ ਕੀ ਬੇਟੀ ਰੁਕਮਣੀ ਸਿਸਪਾਲ ਕੀ ਮਾਂਗ ਕੋ ਰਾਖਸੋਂ ਸੇ ਯੁਧ ਕਰ ਛੀਨ ਲਾਏ ਉਸੇ ਘਰ ਮੇਂ ਲਾਇ ਬਯਾਹ ਕੀਆ ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਭੀਸ਼ਮਕ ਸੁਤਾ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਕਿਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਲਾਏ ਸੋ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਮਨ ਲਗਾਇ ਸੁਨੀਏ

ਮੈਂ ਸਬ ਭੇਦ ਵਹਾਂ ਕਾ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਬਿਦਰਭਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਨਾਮ ਨਗਰ ਏਕ ਤਹਾਂ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨਾਮ ਨਰੇਸ ਜਿਸ ਕਾ ਯਸ਼ ਛਾਇ ਰਹਾ ਚਹੁੰ ਦੇਸ਼ ਉਨ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸੀਤਾ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਕੰਨਜਾ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਭੇਜਾ ਉਨੋਂ ਨੇ ਆਇ ਲਗਨ ਸਾਥ ਉਸ ਲੜਕੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੁਕਮਣੀ ਧਰ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ ਬਿਚਾਰਨੇ ਮੇਂ ਐਸਾ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਕੰਨਜਾ ਅਤਿ ਸੁਸੀਲ ਸੁਭਾਵ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਗੁਣੋਂ ਮੇਂ ਲਛਮੀ ਸਮਾਨ ਹੋਗੀ ਔਰ ਆਦਿਪੁਰਖ ਸੇ ਬਯਾਹੀ ਜਾਏਗੀ ॥

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਅਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨ ਬੜਾ ਆਨੰਦ ਕੀਆ ਔ ਬਹੁਤ ਸਾ ਕੁਛ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਆਗੇ ਵੁਹ ਲੜਕੀ ਚੰਦ੍ਰਕਲਾ ਕੀ ਭਾਂਤ ਦਿਨ ਦਿਨ ਬਢਨੇ ਲਗੀ ਔ ਬਾਲ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਇਸ ਮੇਂ ਕੁਛ ਬੜੀ ਹੂਈ ਤੋ ਲਗੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਨੂਠੇ ਅਨੂਠੇ ਖੇਲ ਖੇਲਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਵੁਹ ਮ੍ਰਿਗ ਨੈਨੀ, ਪਿਕ ਬੈਨੀ, ਚੰਪਕ ਬਰਣੀ, ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖੀ, ਸਖੀਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਆਖ ਮਿਚੌਲੀ ਖੇਲਨੇ ਗਈ ਤੋ ਖੇਲਤੀ ਸਮਯ ਸਬ ਸਖੀਆਂ ਉਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਰੁਕਮਣੀ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਖੇਲ ਖੋਨੇ ਕੋ ਆਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਹਾਂ ਤੂੰ ਹਮਾਰੇ ਸਾਥ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਛਿਪਤੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਤੇਰੇ ਮੁਖ ਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਜਯੋਤੀ ਸੇ ਚਾਂਦਨੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਹਮ ਛਿਪ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀਂ

ਯਿਹ ਸੁਨ ਵੁਹ ਹਸ ਕਰ ਚੁੱਪ ਹੋ ਰਹੀ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਵੁਹ ਸਖੀਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਖੇਲਤੀ ਥੀ ਔਰ ਦਿਨ ਦਿਨ ਛਬ ਉਸ ਕੀ ਦੂਨੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਏਕ ਦਿਨ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੁੰਡਿਨ ਪੁਰ ਮੇਂ ਆਇ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁੰਡਿਨ ਪੁਰ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੇ ਘਰ ਏਕ ਕੰਨਜਾ ਰੂਪ ਗੁਣ ਸੀਲ ਕੀ ਖਾਨ ਲਛਮੀ ਕੀ ਸਮਾਨ ਜਨਮੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਯੋਗਜ ਹੈ ਯਿਹ ਭੇਦ ਜਬ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਸੇ ਸੁਨ ਪਾਯਾ ਤਭੀ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਹਰਿ ਨੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਉਸ ਪਰ ਲਗਾਯਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਕਰਕੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਨਾਮ ਗੁਣ ਸੁਨਾ ਔਰ ਜੈਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਨਾਮ ਯਸ਼ ਸੁਨਾ ਸੋ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਏਕ ਸਮਯ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਯਾਚਿਕੋਂ ਨੇ ਜਾਇ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਗਾਇ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੀਆ ਔ ਗੋਕੁਲ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬਾਲ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਔ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗਾਇ ਸੁਨਾਯਾ ਹਰਿ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਨਗਰਨਿਵਾਸ਼ੀ ਅਤਿ ਅਸਚਰਯ ਕਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਹਮਨੇ ਸੁਨੀ ਤਿਨੇਂ ਕਬ ਨਯਨੋਂ ਦੇਖੇਂਗੇ ਇਸੀ ਬੀਚ ਯਾਚਕ ਕਿਸੀ ਢਬ ਸੇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਔ ਗੁਣ ਗਾਨੇ

ਲਗੇ ਉਸ ਕਾਲ ॥

ਚੌਂ: ਚਢੀ ਅਟਾ ਰੁਕਮਣੀ ਸੁੰਦਰੀ ॥ ਹਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਧੁਨਿ ਸ੍ਰਵਣਨ ਪਰੀ ॥ ਅਚਰਜ ਕਰੇ ਭੂਲ ਮਨ ਰਹੈ॥ ਫੇਰ ਉਝਕ ਕਰ ਦੇਖਨ ਚਹੈ॥ ਸੁਨਿ ਕੇ ਕੁਵਰ ਰਹੀ ਮਨ ਲਾਇ॥ ਪ੍ਰੇਮ ਲਤਾ ਉਰ ਉਪਜੀ ਆਇ॥ ਭਈ ਮਗਨ ਬਿਹਬਲ ਸੁੰਦਰੀ॥ ਵਾ ਕੀ ਸੁਧ ਬੁਧ ਹਰਿ ਗੁਣ ਹਰੀ

ਯੋਂ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਰੁਕਮਣੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਯਸ਼ ਔਰ ਨਾਮ ਸੁਨਾ ਤੋ ਉਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਰਾਤ ਦਿਨ ਆਠ ਪਹਿਰ ਔ ਸਾਠ ਘੜੀ ਸੋਤੇ, ਜਾਗਤੇ, ਬੈਠੇ, ਖੜੇ, ਚਲਤੇ, ਫਿਰਤੇ, ਖਾਤੇ, ਪੀਤੇ, ਖੇਲਤੇ, ਉਨੀਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਏ ਰਹੇ ਔਰ ਗੁਣ ਗਾਯਾ ਕਰੇ ਨਿਤ ਭੋਰ ਹੀ ਉਠ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਮੱਟੀ ਕੀ ਗੌਰੀ ਬਨਾਇ ਰੋਲੀ, ਅੱਛਤ, ਪਸ਼ਪ, ਚਢਾਇ ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨੈਬੇਦਯ, ਕਰ ਮਨਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਉਨ ਕੇ ਆਗੇ ਕਹਾ ਕਰੇ ॥

ਚੌਂ: ਮੋਪੈ ਗੌਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮ ਕਰੋ॥ ਯਦੁਪਤਿ ਪਤਿ ਦੇ ਮਮ ਦੁਖ ਹਰੋ

ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸਦਾ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਰਹਿਨੇ ਲਗੀ ਏਕ ਦਿਨ ਸਖੀਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਖੇਲਤੀ ਥੀ ਕਿ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਉਸੇ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਅਬ ਯਿਹ ਹੂਈ ਬਯਾਹਨੇ ਯੋਗਯ, ਇਸੇ ਕਹੀਂ ਨ ਦੀਜੈ ਤੋ ਹੱਸੇਂਗੇ ਲੋਗ, ਕਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕੰਨਯਾ ਬੜੀ ਹੋਇ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਨ, ਪੁੰਨਯ, ਜਪ, ਤਪ ਕਰਨਾ ਬ੍ਰਿਥਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਏ ਸੇ ਤਬ ਤਕ ਕੁਛ

ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜਬ ਤਕ ਕੰਨਜਾ ਕੇ ਰਿਣ ਸੇ ਨਉ ਰਿਣ ਹੋਇ ਯੋਂ ਬਿਚਾਰ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਇ ਸਬ ਮੰਤ੍ਰੀ ਔਰ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬੋਲਾ ਭਾਈਯੋ ਕੰਨਜਾ ਬਜਾਹਨੇ ਯੋਗਜ ਹੂਈ ਇਸਕੇ ਲੀਏ ਕੁਲਵਾਨ, ਗੁਣ ਖਾਨ, ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ, ਸੀਲਵਾਨ, ਕਹੀਂ ਬਰ ਢੂੰਡਾ ਚਾਹੀਏ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਦੇਸ਼ੋਂ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੇ ਕੁਲ ਗੁਣ ਰੂਪ ਔ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਕਹਿ ਸੁਨਾਏ ਪਰ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬਾਤ ਕੁਛ ਨ ਆਈ ਤਬ ਉਨ ਕਾ ਬੜਾ ਬੇਟਾ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਰੁਕਮ ਸੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਨਗਰ ਚੰਦੇਲੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਅਤਿ ਬਲਿਵਾਨ ਹੈ ਔਰ ਸਬ ਭਾਂਤ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਸਮਾਨ ਤਿਸ ਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕੀ ਸਗਾਈ ਵਹਾਂ ਕੀਜੈ ਔ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਉਸਕੀ ਭੀ ਬਾਤ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਨੀ ਅਨਸੁਨੀ ਕੀ ਤਦ ਤੋ ਰੁਕਮਕੇਸ਼ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਛੋਟਾ ਲੜਕਾ ਬੋਲਾ॥

ਚੌਃ ਰੁਕਮਣਿ ਪਿਤਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਦੀਜੈ॥ ਬਾਸਦੇਵ ਸੋਂ ਨਾਤਾ
ਕੀਜੈ॥ ਯਿਹ ਸੁਨ ਭੀਸ਼ਮਕ ਹਰਖੇ ਗਾਤ॥ ਕਹੀ ਪੂਤ
ਤੈਂ ਨੀਕੀ ਬਾਤ॥ ਤੂੰ ਬਾਲਕ ਸਬ ਸੇ ਅਤਿ ਗਜਾਨੀ॥
ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਭਲੀ ਹਮ ਮਾਨੀ॥

ਦੋਹਰਾ ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਸੋਂ ਪੂਛਕੇ, ਕੀਜੈ ਮਨ ਪਰਤੀਤ॥
ਸਾਰ ਬਚਨ ਗਹਿ ਲੀਜੀਏ, ਯਹੀ ਜਗਤ ਕੀ ਰੀਤ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਬੋਲਾ ਕਿ ਯੇਹ ਤੋ ਰੁਕਮ

ਕੇਸ਼ ਨੇ ਭਲੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਸੂਰਸੈਨ ਬੜੇ ਯਸ਼ਸ੍ਵੀ ਔਰ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੂਏ ਤਿਨਹੀਂ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਹੈਂ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਨ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਦਿਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਸਕਲ ਦੇਵਨ ਕੇ ਦੇਵ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਜਨਮ ਲੇ ਮਹਾਂਬਲੀ ਕੰਸਾਦਿਕ ਰਾਕਸੋਂ ਕੋ ਮਾਰਾਔ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਯਦੁਕੁਲ ਕੋ ਉਜਾਗਰ ਕੀਆ ਔਰ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਆ ਐਸੇ ਜੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੋ ਰੁਕਮਣੀ ਦੇਂ ਤੋ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਔ ਬੜਾਈ ਲੇਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਤੋ ਤੁਮ ਨੇ ਭਲੀ ਬਿਚਾਰੀ ਐਸਾ ਬਰ ਘਰ ਔਰ ਕਹੀਂ ਨ ਮਿਲੇਗਾ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਹੀ ਕੋ ਰੁਕਮਣੀ ਬਯਾਹ ਦੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸਬ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਯੋਂ ਕਹਾ ਤਬ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕਾ ਬੜਾ ਬੇਟਾ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਰੁਕਮ ਸੋ ਸੁਨ ਨਿਪਟ ਝੁੰਝਲਾਇ ਕੇ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌ: ਸਮਝ ਨ ਬੋਲਤ ਮਹਾਂ ਗਵਾਰ॥ ਜਾਨਤ ਨਹੀਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਬਯੋਹਾਰ ॥ ਸੋਰਹ ਬਰਖ ਨੰਦ ਕੇ ਰਹਯੋ ॥ ਤਬ ਅਹੀਰ
ਸਬ ਕਾਹੂ ਕਹਯੋ ॥ ਕਾਂਬਰਿ ਓਢੀ ਗਾਇ ਚਰਾਈ ॥
ਬਨ ਮੈਂ ਬੈਠ ਛਾਕ ਤਿਨ ਖਾਈ ॥

ਵੁਹ ਤੋ ਗਵਾਰ ਗ੍ਵਾਲ ਹੈ ਉਸ ਕਾ ਜ਼ਾਤਿ ਪਾਤਿ ਕਾ ਕਿਆ ਠਿਕਾਨਾ ਔਰ ਜਿਸ ਕੇ ਮਾ ਬਾਪ ਹੀ ਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਾ ਜਾਤਾ ਮ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਿਸ ਕਾ ਕਹੈਂ ਕੋਈ ਨੰਦ ਗੋਪ ਕਾ ਜਾਨਤਾ ਹੈ

ਕੋਈ ਬਸੁਦੇਵ ਕਾ ਕਰ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਪਰ ਆਜ ਤਕ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਪਾਯਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਿਸ ਕਾ ਬੇਟਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਜੋ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗਾਤਾ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮੇਂ ਸਬ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਯਦੁਬੰਸੀ ਰਾਜਾ ਕਬ ਭਏ ਕਯਾ ਹੂਆ ਜੋ ਥੋੜੇ ਦਿਨੋਂ ਸੇ ਬੜ੍ਹਕਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਬੜਾਈ ਪਾਈ ਪਹਿਲਾ ਕਲੰਕ ਤੋ ਅਬ ਨ ਛੂਟੇਗਾ ਉਸ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਾ ਚਾਕਰ ਕਹਾਤਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਸਗਾਈ ਕਰ ਕਯਾ ਹਮ ਕੁਛ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਪਾਵੇਂਗੇ ਕਹਾ ਹੈ ਬਯਾਹ ਬੈਰ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਨ ਸੇ ਕਰੀਏ ਤੋ ਸ਼ੋਭਾ ਪਾਈਏ ਔਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਦੇਂਗੇ ਤੋ ਲੋਗ ਕਹੇਂਗੇ ਗ੍ਵਾਲ ਕਾ ਸਾਲਾ ਤਿਸ ਸੇ ਸਬ ਜਾਏਗਾ ਨਾਮ ਔਰ ਯਸ਼ ਹਮਾਰਾ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਯੋਂ ਕਹਿ ਫਿਰ ਰੁਕਮ ਬੋਲਾ ਕਿ ਨਗਰ ਚੰਦੇਲੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਬੜਾ ਬਲੀ ਔ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੈ ਉਸਕੇ ਡਰ ਸੇ ਸਬ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਤੇ ਹੈਂ ਔ ਪਰਮਪਰਾ ਸੇ ਉਨ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਚਲੀ ਆਤੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁਕਮਣੀ ਉਸੀ ਕੋ ਦਾਜੈ ਔਰ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਫਿਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨ ਲੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗ ਮਾਰੇ ਡਰ ਕੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਅਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਕੇ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੇ ਔ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਭੀ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲਾ ਇਸ ਮੇਂ ਰੁਕਮਨ ਨੇ ਜਯੋਤਿਸ਼ਿਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸ਼ੁਭ ਦਿਨ ਲਗਨ ਠਹਿਰਾਇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਹਾਥ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਕੇ ਯਹਾਂ ਟੀਕਾ ਭੇਜ ਦੀਆ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਟੀਕਾ ਲੀਏ ਚਲਾ ਚਲਾ ਨਗਰ ਚੰਦੇਲੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ

ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਜਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਹੋ ਦੇਵਤਾ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੂਆ ਔਰ ਯਹਾਂ ਕਿਸ ਮਨੋਰਥ ਕੇ ਲੀਏ ਆਏ ਤਬ ਤੋ ਉਸ ਬਿੱਪ੍ਰ ਨੇ ਅਸੀਸ ਦੇ ਅਪਨੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਬ ਬਯੋਰਾ ਕਹਾ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਨੇ ਆਪਨਾ ਪਰੋਹਿਤ ਬੁਲਾਇ ਟੀਕਾ ਲੀਆ ਔਰ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਜਰਾ-ਸੰਧ ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੋ ਨਯੋਤ ਬੁਲਾਯਾ ਵੇ ਸਬ ਅਪਨੇ ਦਲ ਲੇ ਲੇ ਆਏ ਤਬ ਯਿਹ ਭੀ ਅਪਨਾ ਸਭ ਕਟਕ ਲੇ ਬਯਾਹਨ ਚਲਾ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਆ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਸੇ ਕਹਾ ਜੋ ਟੀਕਾ ਲੇਗਿਆ ਥਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਕੋ ਟੀਕਾ ਦੇ ਆਯਾ ਵੁਹ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਬਰਾਤ ਲੇ ਬਯਾਹਨੇ ਕੋ ਆਤਾ ਹੈ ਆਪ ਆਪਨਾ ਕਾਰਜ ਕੀਜੈ ॥

ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਪਹਿਲੇ ਨਿਪਟ ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਪਟਰਾਨੀ ਸੇ ਕਹਾ ਵੁਹ ਸੁਨ ਕਰ ਲਗੀ ਮੰਗਲਾਮੁਖੀ ਔ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਨਾਰੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਇ ਬਯਾਹ ਕੀ ਸਬ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤ ਕਰਨੇ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਔ ਮੰਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਕਿ ਕੰਨਯਾ ਕੇ ਬਿਯਾਹ ਮੇਂ ਹਮੇਂ ਜੋ ਜੋ ਵਸਤੁ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਸੋ ਸਬ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਮੰਤ੍ਰੀਔ ਪ੍ਰਧਾਨੋਂ ਨੇ ਸਬ ਵਸਤੁ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਬਨਵਾਇ ਮੰਗਵਾਇ ਲਾਇ ਧਰੀਂ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾ ਸੁਨਾ ਤੋ ਯਿਹ ਚਰਚਾ ਨਗਰ ਮੇਂ ਫੈਲੀ

ਕਿ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਹੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਦੁਸ਼੍ਟ ਰੁਕਮ ਨੇ ਨ ਹੋਨੇ ਦੀਆ ਅਬ ਸਿਸਪਾਲ ਸੇ ਹੋਗਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਨਗਰ ਮੇਂ ਤੋ ਘਰ ਘਰ ਯਿਹ ਬਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਔਰ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਨਾਰੀਆਂ ਗਾਇ ਬਜਾਇ ਕੇ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕਰਤੀ ਥੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੇਦ ਪਢ ਪਢ ਟੇਹਲੇ ਕਰ-ਵਾਤੇ ਥੇ ਠੌਰ ਠੌਰ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਤੇ ਥੇ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਸਪੱਲਵ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਗਾੜ ਗਾੜ ਸੋਨੇ ਕੇ ਕਲਸ ਭਰ ਭਰ ਲੋਗ ਧਰਤੇ ਥੇ ਔ ਤੋਰਨ ਬੰਦਨਵਾਰੇਂ ਬਾਂਧਤੇ ਥੇ ਔ ਏਕ ਓਰ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਨਜਾਰੇ ਹੀ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੇ ਝਾੜ ਬੁਹਾਰ ਪਟ ਸੇ ਪਾਟਤੇ ਥੇ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਘਰ ਔ ਬਾਹਰ ਮੇਂ ਧੂਮ ਮਚ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਉਸੀ ਸਮਯ ਦੋ ਚਾਰ ਸਖੀਯੋਂ ਨੇ ਜਾ ਰੁਕਮਣੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ॥

ਚੌਃ ਤੋਹਿ ਰੁਕਮ ਸਿਸਪਾਲਹਿ ਦਈ ॥ ਅਬ ਤੂ ਰੁਕਮਣਿ
ਰਾਨੀ ਭਈ ॥ ਬੋਲੀ ਸੋਚ ਨਾਇ ਕਰ ਸੀਸ ॥ ਮਨ
ਬਚ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਜਗਦੀਸ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਰੁਕਮਣੀ ਨੇ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹ-ਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਉਸਕੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਬਿਨਤੀ ਔ ਬੜਾਈ ਕਰ ਆਪਨਾ ਮਨੋਰਥ ਸਬ ਸੁਨਾ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਸੰਦੇਸਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਲੇ ਜਾਓ ਔਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਉਨੇਂ ਸਾਥ ਲੇ ਆਵੋ ਤੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਬੜਾ ਗੁਣ ਮਾਨੂੰਗੀ ਔ ਯਿਹ ਜਾਨੂੰਗੀ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਹੀ ਦਯਾ ਕਰ ਮੁਝੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਰ ਦੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਅੱਛਾ ਤੁਮ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹੋ ਮੈਂ ਲੇ ਜਾਊਂਗਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਸੁਨਾਊਂਗਾ ਵੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਹੈਂ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਆਵੇਂਗੇ ਤੋ ਲੇ ਆਊਂਗਾ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਜੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਤੋ ਹੀਂ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਪਾਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰਾਤੀ ਲਿਖ ਉਸ ਕੇ ਹਾਥ ਦੀ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੋ ਪਾਤੀ ਦੇ ਮੇਰੀ ਓਰ ਸੇ ਕਹੀਯੋ ਕਿ ਉਸ ਦਾਸੀ ਨੇ ਕਰਿ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਹੈਂ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਧਿਕ ਕਿਆ ਕਹੂੰਗੀ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਣ ਲੀ ਹੈ ਅਬ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਤੁਮੇਂ ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸੋ ਕੀਜੇ ਔਰ ਇਸ ਦਾਸੀ ਕੋ ਆਇ ਬੇਗ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਜੈ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸੁਨ ਜਬ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾ-ਹਮਣ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਤਬ ਵੁਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਨਾਮ ਲੇਤਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲਾ ਔਰ ਹਰਿ ਇੱਛਾ ਸੇ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਦੇਖਾ ਤੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕੇ ਬੀਚ ਵੁਹ ਪੁਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੇ ਚਹੁੰ ਓਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪਰਬਤ ਔ ਬਨ ਉਪਬਨ ਸ਼ੋਭਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਂ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰ-ਮਲ ਜਲ ਭਰੇ ਸੁਥਰੇ ਸਰੋਵਰ ਬਨ ਮੇਂ ਕਮਲ ਡਹ ਡਹਾਯ ਰਹੇ ਉਨ ਪਰ ਭੌਰੋਂ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਔ ਤਿਸ ਪੈ ਹੰਸ ਸਾਰਸ ਆਦਿ ਪੰਖੀ ਕਲੋਲੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਕੋਸੋਂ ਤਕ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਫਲ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਬਾੜੀਆਂ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈਂ

ਤਿਨ ਕੀ ਬਾੜੋਂ ਪਹਿ ਪਨਬਾੜੀਆਂ ਲਹਿਲਹਾ ਰਹੀ ਹੈਂ ਘਾਵ-ਲੀ ਇਦਾਰੋਂ ਪਰ ਖੜੇ ਮੀਠੇ ਮੀਠੇ ਸੁਰੋਂ ਸੇ ਗਾਇ ਗਾਇ ਮਾਲੀ ਰਹੇਂਟ ਪਰੋਹੇ ਚਲਾਇ ਚਲਾਇ ਊਂਚੇ ਨੀਚੇ ਨੀਰ ਸੀਂਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਨਘਟੋਂ ਪਰ ਪਨਹਾਰੀਯੋਂ ਕੇ ਠਠ ਕੇ ਠਠ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਯਿਹ ਛਬ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋਂ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਤੋ ਦੇਖਤਾ ਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਅਤਿ ਊਂਚਾ ਕੋਟ ਉਸ ਮੇਂ ਚਾਰ ਫਾਟਕ ਤਿਨ ਮੇਂ ਕੰਚਨ ਖਚਿਤ ਜੜਾਊ ਕਿਵਾੜ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਔ ਪੁਰੀ ਕੇ ਭੀਤਰ ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਕੇ ਮਣਿ ਮਯ ਪਚਖਨੇ ਸੱਤਖ਼ਨੇ ਮੰਦਿਰ ਊਚੇ ਐਸੇ ਕਿ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਬਾਤੇਂ ਕਰੇਂ ਜਗ ਮਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਕਲਸ ਕਲਸਿਆਂ ਬਿਜ-ਲੀ ਸੀ ਚਮਕਤੀ ਹੈਂ ਬਰਨ ਬਰਣ ਕੀ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਫਹਿਰਾ-ਇ ਰਹੀ ਹੈਂ ਖਿੜਕੀ ਝਰੋਖੋਂ ਮੋਖੋਂ ਜਾਲੀਯੋਂ ਸੇ ਸੁਗੰਧ ਕੀ ਲਪਟੇਂ ਆਇ ਰਹੀ ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਸਪੱਲਵ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਔ ਕੰਚਨ ਕਲਸ ਭਰੇ ਧਰੇ ਹੈਂ ਤੋਰਣ ਬੰਦਨਵਾਰੇਂ ਬੰਧੀ ਹੂਈ ਹੈਂ ਔਰ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬਾਜਨ ਬਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਠੌਰ ਠੌਰ ਕਥਾ ਪੁਰਾਣ ਔ ਹਰਿ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਠਾਰਹ ਬਰਣ ਸੁਖ ਚੈਨ ਸੇ ਬਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਪੁਰੀ ਕੀ ਰੱਖਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਐਸੀ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਵਨੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਤਿਸੇ ਦੇਖਤਾ ਦੇਖਤਾ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਅਸੀਸ ਕਰ ਵਹਾਂ ਇਸਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਹਾਂ

ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਤਿਸੇ ਹਰਿ ਕਾ ਮੰਦਿਰ ਬਤਾਇ ਦੀਆ ਯਿਹ ਜੋਂ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਜਾਇ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤੋਂ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੋਂ ਨੇ ਇਸੇ ਦੇਖ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਪੂਛਾ ॥

ਚੌ: ਕੋ ਹੋ ਆਪ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ॥ ਕੌਨ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਪਾਤੀ ਲਾਏ ॥

ਯਿਹ ਬੋਲਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੂੰ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਕਾ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲਾ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਰੁਕਮਣੀ ਉਸ ਕੀ ਚਿੱਠੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਦੇਨੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪੌਰੀਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਪਧਾਰੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੋਹੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋਂ ਭੀਤਰ ਗਿਆ ਤੋਂ ਹਰਿ ਨੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਤਰ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਅਤਿ ਆਦਰਮਾਨ ਕੀਆ ਔਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਲੀਆ ਔਰ ਐਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਅਪਨੇ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸੁਗੰਧ ਉਬਟਨ ਲਗਾਇ ਨ੍ਹਲਾਇ ਧੁਲਾਇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਉਸੇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਪੀਛੇ ਬੀੜਾ ਦੇ ਕੇਸਰ ਚੰਦਨ ਸੇ ਚਰਚ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਇ ਮਣਿ ਮਯ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਇ ਏਕ ਸੁਥਰੇ ਜੜਾਊ ਛਪਰਖਟ ਮੇਂ ਲਿਟਾਯਾ ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਭੀ ਬਾਟ ਕਾ ਹਾਰਾ ਥਕਾ ਤੋ ਥਾ ਹੀ ਲੇਟਤੇ ਹੀ ਸੁਖ ਪਾਇ ਸੋ ਗਿਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਤਕ ਤੋ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨਨੇ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੀਏ ਵਹਾਂ ਬੈਠੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਅਬ ਉਠੇ ਅਬ ਉਠੇ ਨਿਦਾਨ ਜਬ ਦੇਖਾ ਕਿ ਨ

ਉਠਾ ਤਬ ਆਤੁਰ ਹੋ ਉਸ ਕੇ ਪੈਤਾਨੇ ਬੈਠ ਲਗੇ ਪਾਂਵ ਦਾਬਨੇ ਇਸਮੇਂ ਇਸ ਕੀ ਨੀਂਦ ਟੂਟੀ ਤੋ ਵੁਹ ਉਠ ਬੈਠਾ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਉਸ ਕੀ ਖੇਮ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛ ਪੂਛਾ ॥

ਚੌਃ ਨੀਕੋ ਰਾਜ ਦੇਸ਼ ਤੁਮ ਤਨੋ॥ ਹਮਸੇਂ ਭੇਦ ਕਹੋ ਆਪਨੋ
ਕੌਨ ਕਾਜ ਇਤ ਆਵਨ ਭਯੋ॥ ਦਰਸ ਦਿਖਾਇ ਹਮੈਂ
ਸੁਖ ਦਯੋ॥

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਆਪ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨੀਏ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਆਨੇ ਕਾ ਕਾਰਣ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁੰਡਨਿ-ਪੁਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਨੇ ਜਬ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਔਗੁਣ ਸੁਨਾ ਹੈ ਤਭੀ ਸੇ ਵੁਹ ਨਿਸ ਦਿਨ ਤੁਮਾਰਾ ਧਯਾਨ ਕੀਏ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਔ ਚਰਣ ਕਮਲ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕੀਆ ਚਾਹਤੀ ਥੀ ਔਰ ਸੰਯੋਗ ਭੀ ਆਇ ਬਨਾ ਥਾ ਪਰ ਬਾਤ ਬਿਗੜ ਗਈ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਸੋ ਕਿਆ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਔ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈਯੋ ਕੰਨਯਾ ਬਯਾਹਨ ਯੋਗਯ ਭਈ ਅਬ ਇਸਕੇ ਲੀਏ ਬਰ ਠਹਿਰਾਯਾ ਚਾਹੀਏ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਰਾਜਾ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਰਾਜਾਯੋਂ ਕਾ ਕੁਲ ਗੁਣ ਨਾਮ ਔ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਪਰ ਇਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਨਾ ਆਯਾ ਤਬ ਰੁਕਮਕੇਸ ਨੇ ਆਪ ਕਾ ਨਾਮ ਲੀਆ ਤੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਸਕਾ ਕਹਿਨਾ ਮਾਨ ਲੀਆ ਔਰ ਸਬ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈਯੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਤੋ ਇਸ ਕੀ ਬਾਤ ਪੱਥਰ ਕੀ ਲਕੀਰ ਹੋ ਚੁਕੀ ਤੁਮ

ਕਿਆ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਵੇ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਘਰ ਬਰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਭਰ ਮੇਂ ਢੂੰਢੀਏਗਾ ਤੋ ਭੀ ਨਾ ਪਾਈਏਗਾ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉਚਿੱਤ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਲੰਬ ਨਹੀਂ ਕੀਜੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਕਰ ਦੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਠਹਿਰ ਚੁਕੀ ਥੀ ਇਸਮੇਂ ਰੁਕਮ ਨੇ ਭਾਂਜੀ ਮਾਰ ਰੁਕਮਣੀ ਕੀ ਸਗਾਈ ਸਿਸਪਾਲ ਸੇ ਕੀ ਅਬ ਵੁਹ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਬ੍ਯਾਹਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾ ਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨਾਥ ਐਸੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਕਹਿ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੀ ਚਿੱਠੀ ਹਰਿ ਕੇ ਹਾਥ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਪਾਤੀ ਲੇ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲੀਔ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੇ ਕਹਾ ਦੇਵਤਾ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਚਲ ਅਸੁਰੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਉਨਕਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਾ ਕਰੂੰਗਾ ਯਿਹ ਸੁਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਤੋ ਧੀਰਯ ਹੂਆ ਪਰ ਹਰਿ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤਿ ਰੁਕਮਣੀ ਸੰਦੇਸੋ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਪੰਚਾਸਤਮੋਂ ਧਯਾਇ ੫੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਐਸੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਢਾਢਸ ਬੰਧਾਇ ਫਿਰ ਕਹਾ ॥

ਦੋਹਰਾ ਜੈਸੇ ਘਿਸ ਕੇ ਕਾਠ ਤੇ, ਕਾਠਹਿ ਜ੍ਵਾਲਾ ਜਾਰ
ਐਸੇ ਸੁੰਦਰ ਲ੍ਯਾਇਹੋਂ, ਦੁਸ਼੍ਰ ਅਸੁਰ ਦਲ ਮਾਰ

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸੁਥਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਮਨ ਮਾਨ ਤੇ

ਪਹਿਨ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕੰਨਯਾ ਦੇਨੇ ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖ ਪੁਰੋਹਿਤ ਕੇ ਹਾਥ ਮੁਝੇ ਅਕੇਲਾ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਆਗਯਾ ਦੇਂ ਤੋ ਜਾਊਂ ਔ ਉਸਕੀ ਬੇਟੀ ਬਯਾਹ ਲਾਊਂ

ਚੌ: ਸੁਨਕੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਯੋਂ ਕਹੈ ॥ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਕੈਸੇ ਮਨ ਰਹੈ

ਤਹਾਂ ਅਕੇਲੇ ਜਾਤ ਮੁਰਾਰਿ॥ ਮਤ ਕਾਹੂ ਸੋਂ ਉਪਜੈ ਰਾਰਿ

ਤਬ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮਾਚਾਰ ਹਮੇਂ ਕੌਨ ਪਹੁੰਚਾਵੇਂਗੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅੱਛਾ ਜੋ ਤੁਮ ਵਹਾਂ ਜਾਯਾ ਚਾਹਤੇ ਹੋ ਤੋ ਅਪਨੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਸਾਥ ਲੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਜਾਓ ਔਰ ਬਯਾਹ ਕਰ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਚਲੇ ਆਓ ਵਹਾਂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜਾ ਨ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੋ ਤੋ ਸੁੰਦਰੀ ਬਹੁਤ ਆਇ ਰਹੇਂਗੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਨੇ ਸੱਚ ਕਹਾ ਪਰ ਮੈਂ ਆਗੇ ਚਲਤਾ ਹੂੰ ਆਪ ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਬਲ-ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਭੇਜ ਦੀਜੀਏਗਾ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹ-ਮਣ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਔਰ ਰਥ ਸਮੇਤ ਅਪਨੇ ਦਾਰੁਕ ਸਾਰਥੀ ਕੋ ਬੁਲਵਾਯਾ ਵੁਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਚਾਰ ਘੋੜੇ ਕਾ ਰਥ ਤੁਰੰਤ ਜੋਤ ਲਾਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਉਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ ਔ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਪਾਸ ਬਿਠਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਕੋ ਚਲੇ ਜੋਂ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤੋਂ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਦਾਹਨੀ ਓਰ ਤੋ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔ ਸਨਮੁਖ ਸੇ

ਸਿੰਘ ਸਿੰਘਨੀ ਅਪਨਾ ਭਖ ਲੀਏ ਗਰਜਤੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਸ਼ੁਭ ਸ਼ਗਨ ਦੇਖ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਅਪਨੇ ਜੀ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਸਮਯ ਇਸ ਸ਼ਗਨ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਮੇਰੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਯਿਹ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਯੇ ਅਪਨਾ ਕਾਜ ਸਾਧ ਕੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੁਮ ਭੀ ਅਪਨਾ ਕਾਜ ਸਿੱਧ ਕਰ ਆਵੋਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਸੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵਹਾਂ ਸੇ ਬਢੇ ਔ ਨਏ ਨਏ ਦੇਸ਼, ਨਗਰ, ਗਾਂਵ, ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਮੇਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੋ ਵਹਾਂ ਦੇਖਾ ਕਿ ਠੌਰ ਠੌਰ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਸਾਮਾ ਜੋ ਸੰਯੋਗ ਧਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਨਗਰ ਕੀ ਛਬ ਕੁਛ ਔਰ ਕੀ ਔਰ ਹੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ॥

ਚੌ: ਝਾਰੇਂ ਗਲੀ ਚੌਹਟੇ ਛਾਵੇਂ॥ ਚੋਵਾ ਚੰਦਨ ਸੋਂ ਛਿਰਕਾਵੇਂ
॥ ਪੋਇ ਸਪਾਰੀ ਝੌਰਾ ਕੀਏ॥ ਵਿਚ ਵਿਚ ਕਨਕ
ਨਾਰੀਯਲ ਦੀਏ॥ ਹਰੇ ਪਾਤ ਫਲ ਫੂਲ ਅਪਾਰ॥
ਐਸੀ ਘਰ ਘਰ ਬੰਦਨਵਾਰ॥ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਤੋਰਨ
ਤਨੇ॥ ਸੁਢਬ ਕਲਸ ਕੰਚਨ ਕੇ ਬਨੇ॥

ਔਰ ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਤੋ ਨਗਰ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਥੀ ਔ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਕੌਤੂਹਲ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਉਸ ਕਾ ਬਰਨਣ ਕੋਈ ਕ੍ਯਾ ਕਰੇ ਵੁਹ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਨੇ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਸਬ ਨਗਰ ਦੇਖ ਆ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੀ ਬਾੜੀ ਮੇਂ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਔਰ ਸੀਤਲ ਛਾਹ ਮੇਂ ਬੈਠ ਠੰਢੇ ਹੋ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਵਤਾ ਤੁਮ ਪਹਿਲੇ ਹਮਾਰੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾ-

ਚਾਰ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਜਾ ਸੁਨਾਯੋ ਗੇ ਵੇ ਧੀਰਯ ਧਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਦੁੱਖ ਹਰੇਂ ਪੀਛੇ ਵਹਾਂ ਕਾ ਭੇਦ ਹਮੇਂ ਆ ਸੁਨਾਯੋ ਜੋ ਹਮ ਫਿਰ ਉਸ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਰੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਆਜ ਬਜਾਹ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ ਰਾਜਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਹੂ ਪਰ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਅਕੇਲ਼ੀ ਪਾਇ ਆਪ ਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਭੇਤ ਕਹੂੰਗਾ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਸੇ ਹਰਿ ਤੋ ਯੋਂ ਚੁਪ ਚਾਪ ਅਕੇਲੇ ਪਹੁੰਚੇ ਔਰ ਉਧਰ ਸੇ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਜਰਾਸੰਧ ਸਮੇਤ ਅਸੁਰ ਦਲ ਲੀਏ ਇਸ ਧੂਮ ਸੇ ਆਯਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਬਾਰਾਪਾਰ ਨਹੀਂ ਔਰ ਇਤਨੀ ਭੀੜ ਸੰਗ ਕਰ ਲਾਯਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਬੋਝ ਸੇ ਲਗਾ ਸੇਖ ਨਾਗ ਡਗਮ ਗਾਨੇ ਔਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉਲਟਨੇ ਇਸ ਕੇ ਆਨੇ ਕੀ ਸੁਧ ਪਾਇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਅਪਨੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਔ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗੋਂ ਸਮੇਤ ਆਗੂ ਬਢ ਲੇਨੇ ਗਏ ਔਰ ਬੜੇ ਆਦਰਮਾਣ ਸੇ ਆਗੇ ਨਿਊਂ ਕਰ ਸਬ ਕੋ ਪਹਿਰਾਵਨੀ ਪਹਰਾਏ ਰਤਣ ਜਟਿਤ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਔ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਦੇ ਉਨੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਏ ਔ ਜਨਵਾਸਾ ਦੀਆ ਫਿਰ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਕਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਆ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੈਂ ਅੰਤਰ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂ ਆਪ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਸੁਨੀਏ ਕਿ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਚਲ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਨੇ ਸੁਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਸਿਸਪਾਲ ਜਰਾਸੰਧ

ਸਮੇਤ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਲੇ ਬਯਾਹਨ ਆਯਾ ਹੈ ਔਰ ਹਰਿ ਅਕੇਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਹਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਔਰ ਉਨਸੇ ਯੁੱਧ ਹੋਗਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਜਾਨ ਕੇ ਭੀ ਹਮ ਅਜਾਨ ਹੋ ਹਰਿ ਕੋ ਛੋੜ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਰਹੇਂ ਹਮਾਰਾ ਮਨ ਤੋ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਆਗੇ ਜੋ ਆਪ ਆਗਯਾ ਕੀਜੇ ਸੋ ਕਰੇਂ ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਅਤਿ ਭੈ ਖਾਇ ਘਬਰਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਨ ਪਹੁੰਚਤੇ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਜਾਓ ਔਰ ਉਨੇਂ ਅਪਨੇ ਸੰਗ ਕਰ ਲੇ ਆਓ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਛੱਪਨ ਕਰੋੜ ਯਾਦਵ ਜੋੜ ਲੇ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਕੋ ਚਲੇ ਉਸ ਕਾਲ ਕਟਕ ਕੇ ਹਾਥੀ ਕਾਲੇ, ਧੌਲੇ, ਧੂਸਰੇ, ਦਲ, ਬਾਦਲ ਸੇ ਜਨਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਨਕੇ ਸ੍ਵੇਤ ਸ੍ਵੇਤ ਦਾਂਤ ਵ ਕਪਾਂਤ ਸੇ ਧੌਂਸਾ ਮੇਘ ਸਾ ਗਰਜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਿਜਲੀ ਸੇ ਚਮਕਤੇ ਥੇ ਰਾਤੇ, ਪੀਲੇ, ਬਾਗੇ, ਪਹਿਨੇ ਘੋੜਚੜ੍ਹੋਂ ਕੇ ਟੋਲ ਕੇ ਟੋਲ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਆਤੇ ਥੇ ਰਥੋਂ ਕੇ ਤਾਤੋਂ ਕੇ ਤਾਤੇ ਝਮਝਮਾਤੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਿਨਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਨਿਰਖ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਦੇਵਤਾ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਬਾਨੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਇ ਬਰਖਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੀ ਜੈ ਮਨਾਤੇ ਥੇ ਇਸ ਬੀਚ ਸਬ ਦਲ ਲੀਏ ਚਲੇ ਚਲੇ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਮੇਂ ਹਰਿ ਕੇ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭੀ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਧੌਂ ਸੁਨਾਇ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਤੋ ਇਸਭਾਂਤ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੇ ਥੇ ਪਰ ਰੁਕਮਣੀ ਨੇ ਇਨਕੇ ਆਨੇਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਨ ਪਾਯਾ ॥

ਚੌਃ ਬਿਕਲ ਬਦਨ ਚਿਤਵੈ ਚਹੁੰ ਓਰ॥ ਜੈਸੇ ਚੰਦ ਮਲਿਨ
ਭਯੋ ਭੋਰ॥ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਸੁੰਦਰ ਜੀਅ ਬਾਢੀ॥ ਦੇਖੇਊਚ
ਅਟਾ ਪਰ ਠਾਢੀ॥ ਚੜ੍ਹਿ ਚੜ੍ਹਿ ਉਝਕੈ ਖਿਰਕੀ ਦ੍ਵਾਰ॥
ਨੈਨਨ ਤੇ ਛਾਡੈ ਜਲ ਧਾਰ॥

ਦੋਃ ਬਿਲਖ ਬਦਨ ਅਤਿ ਮਲਿਨ ਮਨ, ਲੇਤ ਉਸਾਸਨ ਸਾਸ
ਬਜਾਕੁਲ ਬਰਖਤ ਨੈਨ ਜਲ, ਸੋਚਤ ਕਹਿਤ ਉਦਾਸ

ਕਿ ਅਬ ਤਕ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਹਰਿ ਉਨਕਾ ਤੋ ਨਾਮ ਹੈ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਐਸੇ ਮੁਝ ਸੇ ਕਯਾ ਚੂਕ ਪੜੀ ਜੋ ਅਬ ਲਗ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਮੇਰੀ ਸੁੱਧ ਨ ਲੀ ਕਯਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਹਾਂ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਕਿ ਹਰਿ ਨੇ ਮੁਝੇ ਕੁਰੂਪ ਜਾਨ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨ ਕਰੀ ਕਿ ਜਰਾ ਸੰਧ ਕਾ ਆਨਾ ਸੁਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨ ਆਏ ਕਲ ਬਯਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਹੈ ਔਰ ਅਸੁਰ ਆਇ ਪਹੁੰਚਾ ਜੋ ਵੁਹ ਕਲ ਮੇਰਾ ਕਰ ਗਹੇਗਾ ਤੋ ਯਿਹ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਹਰਿ ਬਿਨ ਕੈਸੇ ਰਹੇਗਾ ਜਪ ਤਪ ਨੇਮ ਧਰਮ ਕੁਛ ਆੜੇ ਨ ਆਇ ਅਬ ਕਯਾ ਕਰੂੰ ਔਰ ਕਿਧਰ ਜਾਊਂ ਅਪਨੀ ਬਰਾਤ ਲੇ ਆਯਾ ਸਿਸਪਾਲ ਕੈਸੇ ਵਿਰਮੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਦੀਨ ਦਯਾਲ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜਬ ਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਤਬ ਏਕ ਸਖੀ ਨੇ ਤੋ ਕਹਾ ਕਿ ਦੂਰ ਦੇਸ਼ ਬਿਨ ਪਿਤਾ ਬੰਧੁ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹਰਿ ਕੈਸੇ ਆਵੇਂਗੇ ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਜਿਨ ਕਾ

ਨਾਮ ਹੈ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਦੀਨਦਯਾਲ ਦੇ ਬਿਨ ਆਏ ਨ ਰਹੇਂਗੇ
ਰੁਕਮਣੀ ਤੂੰ ਧੀਰਯ ਧਰ ਬਯਾਕੁਲ ਨ ਹੋ ਮੇਰਾ ਮਨ ਯਿਹ
ਗਾਮੀ ਭਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਭੀ ਆਇ ਕੋਈ ਯੋਂ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿ
ਆਏ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਆਪਸਮੇਂ ਬਾਤ ਕਹਾਵ ਕਰ
ਰਹੀ ਥੀਂ ਕਿ ਵੈਸੇ ਮੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਜਾਇ ਅਸੀਸ ਦੇ ਕਹਾ ਕਿ
ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਆਇ ਰਾਜ ਬਾੜੀ ਮੇਂ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਔਰ
ਸਬ ਦਲ ਲੀਏ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਪੀਛੇ ਸੇ ਆਤੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ
ਦੇਖਤੇ ਔਰ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਜੀ
ਮੇਂ ਜੀ ਆਯਾ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਐਸਾ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਕਿ
ਜੈਸੇ ਤਪੀ ਤਪ ਕਾ ਫਲ ਪਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ॥

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਉਸ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਆਜ ਤੁਮਨੇ ਆਇ
ਹਰਿ ਕਾ ਆਗਮਨ ਸੁਨਾਇ ਮੁਝੇ ਪ੍ਰਾਣ ਦਾਨ ਦੀਆ ਮੈਂ ਇਸ
ਕੇ ਪਲਟੇ ਕਯਾ ਦੂੰ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਮਾਯਾ ਦੂੰ ਤੋ ਭੀ ਤੁਮਾਰੇ
ਰਿਣ ਸੇ ਅਰਿਣ ਨ ਹੂੰ ਐਸੇ ਕਹਿ ਮਨ ਮਾਰ ਸਕੁਚਾਇ ਰਹੀ
ਤਦ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤਿ ਸੰਤੁਸ਼੍ਰ ਹੋ ਆਸੀਰਬਾਦ ਕਰ ਵਹਾਂਸੇ
ਉਠ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਔਰ ਉਸਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਬਯੋਰਾ ਸਬ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਰਾਜਾ
ਭੀਸ਼ਮਕ ਉਠ ਧਾਯਾ ਔਰ ਚਲਾ ਚਲਾ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਜਹਾਂ ਬਾੜੀ
ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਬਿਰਾਜਤੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ
ਸਾਸ਼੍ਰਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌਃ ਮੇਰੇ ਮਨ ਬਚ ਹੈ ਤੁਮ ਹਰੀ॥ ਕਹਾਂ ਕਹੌਂ ਜੋ ਦੁਸ਼੍ਰਨ ਕਰੀ

ਅਬ ਮੇਰਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਣ ਹੂਆ ਜੋ ਆਪ ਨੇ ਆਇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਯੋਂ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਡੇਰੇ ਕਰਵਾਇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਤੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਇ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਐਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ॥

ਚੌਃ ਹਰਿ ਚਰਿਤ੍ਰ ਜਾਨੇ ਨਹਿ ਕੋਈ॥ ਕਯਾ ਜਾਨੇ ਅਬ ਕੈਸੀ ਹੋਈ

ਔਰ ਜਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਥੇ ਤਹਾਂ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਕਯਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਆਇ ਆਇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਗਾਇ ਸਰਾਹਿ ਸਰਾਹਿ ਆਪਸਮੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਕਿ ਰੁਕਮਣੀ ਯੋਗਯ ਬਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਹੈਂ ਬਿਧਨਾ ਕਰੈ ਯਿਹ ਜੋਰੀ ਜੁਰੈ ਔਰ ਚਿਰਜੀਵ ਰਹੈ ਇਸ ਬੀਚ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੇ ਕੁਛ ਜੋ ਜੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਤੋ ਨਗਰ ਦੇਖਨੇ ਚਲੇ ਉਸ ਸਮਯ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਜਿਸ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੇ ਸੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਹੀਂ ਨਰ ਨਾਰੀਯੋਂ ਕੇ ਠਠ ਕੇ ਠਠ ਲਗ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔ ਇਨ ਕੇ ਊਪਰ ਚੋਆ, ਚੰਦਨ ਗੁਲਾਬ, ਨੀਰ, ਛਿੜਕ ਛਿੜਕ ਫੂਲ ਬਰਖਾਇ ਹਾਥ ਬਢਾਇ ਬਢਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਆਪਸਮੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿ ਬਤਾਤੇ ਥੇ॥

ਚੌਃ ਨੀਲਾਂਬਰ ਓਢੇ ਬਲਰਾਮ॥ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਨੇ ਘਨ
ਸਯਾਮ॥ ਕੁੰਡਲ ਚਪਲ ਮੁਕਟ ਸਿਰ ਧਰੇ॥ ਕਮਲ਼
ਨਯਨ ਚਾਹਤ ਮਨ ਹਰੇ॥

ਔਰ ਯੇਹ ਦੇਖਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਨਗਰ ਔਰ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕਾ ਕਟਕ ਦੇਖ ਯੇਹ ਤੋ ਅਪਨੇ ਦਲ ਮੇਂ ਆਇ ਔਰ ਇਨ ਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕਾ ਬੜਾ

ਬੇਟਾ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਸੱਚ ਕਹੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਯਹਾਂ ਕਿਸਕਾ ਬੁਲਾਯਾ ਆਯਾ ਯਿਹ ਭੇਦ ਮੈਂਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਯਿਹ ਕੈਸੇ ਆਯਾ ਬਯਾਹ ਕਾਜ ਹੈ ਸੁਖ ਕਾ ਧਾਮ, ਇਸਮੇਂ ਇਸਕਾ ਹੈ ਕਯਾ ਕਾਮ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਕਪਟੀ ਕੁਟਿਲ ਜਹਾਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਉਤਪਾਤ ਮਚਾਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਚਾਹੋ ਤੋ ਤੁਮ ਮੁਝਸੇ ਸੱਤਯ ਕਹੋ ਯੇਹ ਕਿਸ ਕੇ ਬੁਲਾਏ ਆਏ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਰੁਕਮ ਐਸੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਧਮਕਾਇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਸਾਤ ਪਾਂਚ ਕਰਤਾ ਵਹਾਂ ਗਿਆ ਜਹਾਂ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔਰ ਜਰਾਸੰਧ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਔ ਉਨਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਹਾਂ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਆਏ ਹੈਂ ਅਪਨੇ ਸਬ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਜਤਾ ਦੋ ਜੋ ਸਾਵ-ਧਾਨੀ ਸੇ ਰਹੈਂ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਤੋ ਹਰਿ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਾ ਲਖ ਬਜੋਹਾਰ ਜੁਹਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਔ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਜਰਾਸੰਧ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਸੁਨੋ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਜਹਾਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤੁਹਾਂ ਕੁਛ ਨਾ ਕੁਛ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਮਚਾਤੇ ਹੈਂ ਯੇਹ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਔ ਕਪਟੀ ਹੈਂ ਇਨੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਕੰਸਾਦਿਕ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਖਸ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਮਾਰੇ, ਇਨੇਂ ਤੁਮ ਮਤ ਜਾਨੋਂ ਬਾਰੇ ਯੇਹ ਕਭੀ ਕਿਸੀ ਸੇ ਲੜਕਰ ਨਹੀਂ ਹਾਰੇ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੱਤ੍ਹ ਬੇਰ ਮੇਰਾ ਦਲ ਹਨਾ ਜਬ ਮੈਂ ਅਠਾਰਹਵੀਂ ਬੇਰ ਚਢ ਆਯਾ ਤਬ ਯਿਹ ਭਾਗ ਪਰਬਤ ਪੈ ਜਾ ਚਢਾ ਜੋਂ ਮੈਂਨੇ ਉਸ ਮੇਂ ਆਗ ਲਗਾਈ ਤੋਂ ਯਿਹ ਛਲ ਕਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲਾ ਗਿਆ ॥

ਚੌਃ ਯਾ ਕੋ ਕਾਹੂ ਭੇਵ ਨ ਪਾਯੋ॥ ਅਬ ਯਿਹ ਕਰਨ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਆਯੋ॥ ਹੈ ਯਿਹ ਛਲੀ ਮਹਾਂ ਛਲ ਕਰੈ॥ ਕਾਹੂਪੈ ਜਾਨਯੋ ਨਹੀਂ ਪਰੈ॥

ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਐਸਾ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕੀਜੈ ਜਿਸ ਸੇ ਹਮ ਸਬੋਂ ਕੀ ਪਤਿ ਰਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜਬ ਜਰਾਸੰਧਨੇ ਕਹੀ ਤਬ ਰੁਕਮ ਬੋਲਾ ਕਿ ਵੇ ਕਯਾ ਵਸਤੁ ਹੈਂ ਜਿਨਕੇ ਲੀਏ ਤੁਮ ਇਤਨੇ ਭਾਵਿਤ ਹੋ ਤਿਨੇਂ ਤੋ ਮੈਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਸੇ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਬਨ ਬਨ ਗਾਤੇ ਨਾਚਤੇ ਬੇਣੁ ਬਜਾਤੇ ਧੇਨੁ ਚਰਾਤੇ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਵੇ ਗ੍ਵਾਲ ਗਵਾਰ ਯੁੱਧ ਬਿੱਧਯਾ ਕੀ ਰੀਤਿ ਕਯਾ ਜਾਨੇਂ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਮਤ ਕਰੋ ਹਮ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਮਾਰ ਹਟਾਵੇਂਗੇ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਦਿਨ ਰੁਕਮ ਤੋ ਜਰਾਸੰਧ ਔ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਢਾਡਸ ਬੰਧਾਇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਔ ਉਨੋਂ ਨੇ ਸਾਤ ਪਾਂਚ ਕਰ ਰਾਤ ਗਵਾਈ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਇਧਰ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਤੋ ਬਯਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਜਾਨ ਬਰਾਤ ਨਿਕਾਲਨੇ ਕੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਮੇਂ ਲਗੇ ਔਰ ਉਧਰ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕੇ ਯਹਾਂ ਭੀ ਮੰਗਲਾ ਚਾਰ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਇਸਮੇਂ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀਨੇ ਉਠਤੇ ਹੀ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਮੁਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਿਲਾ ਭੇਜਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਆਜ ਬਯਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਹੈ ਦੋ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹੇ ਨਗਰ ਕੇ ਪੂਰਬ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਿਰ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮੈਂ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਜਾਊਂਗੀ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਤੁਮੇਂ

ਹੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਰਹੇ ਸੋ ਕਰੀਏਗਾ ਆਗੇ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚਢੇ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਔ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਆਈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਆਂਗਨ ਮੇਂ ਗਜ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕਾ ਚੌਕ ਪੁਰਵਾਇ ਕੰਚਨ ਕੀ ਜੜਾਊ ਚੌਕੀ ਬਿਛਵਾਇ ਤਿਸ ਪਰ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਬਿਠਾਇ ਸਾਤ ਸੁਹਾਗਨੋਂ ਸੇ ਤੇਲ ਚਢਵਾਯਾ ਪਾਛੇ ਸੁਗੰਧ ਉਬਟਨ ਲਗਾਇ ਨੁਲ੍ਹਾਇ ਧੁਲਾਇ ਉਸੇ ਸੋਲਹ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰਵਾਇ ਬਾਰਹ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰਾਇ ਊਪਰ ਰਾਤਾ ਚੋਲਾ ਉਢਾਇ ਬੱਨੀ ਬਨਾਇ ਬਿਠਾਯਾ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਘੜੀ ਚਾਰ ਏਕ ਦਿਨ ਪਿਛਲਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਉਸ ਕਾਲ ਰੁਕਮਣੀ ਬਾਲ ਅਪਨੀ ਸਬ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਦੇਵੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚਲੀ ਤੋ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਅਪਨੇ ਲੋਗ ਰਖਵਾਲੀ ਕੋ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਕਰ ਦੀਏ ॥

ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਕਿ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਦੇਵੀ ਪੂਜਨੇ ਚਲੀ ਹੈ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਨੇ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਅਪਨੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਵਤ ਸਾਵੰਤ ਸੂਰਬੀਰ ਯੋਧਾਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸਬ ਭਾਂਤਿ ਊਚ ਨੀਚ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੀ ਚੌਕਸੀ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਆ ਵੇ ਭੀ ਆਇ ਅਪਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸੰਭਾਲ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋ ਲੀਏ ਉਸ ਬਿਰੀਆਂ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸਬ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਲੀਏ ਅੰਤਰਪਟ ਕੀ ਓਟ ਮੇਂ ਔਰ ਕਾਲੇ ਕਾਲੇ ਰਾਖਸੋਂ ਕੇ ਕੋਟ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਐਸੀ ਸ਼ੋਭਾਇਮਾਨ ਲਗਤੀ ਥੀ ਕਿ ਜੈਸੇ

ਸ੍ਯਾਮ ਘਟਾ ਕੇ ਬੀਚ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਸਮੇਤ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਚਲੀ ਚਲੀ ਦੇਵੀ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੀ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਹਾਥ ਪਾਂਵ ਧੋਇ ਆਚਮਨ ਕਰ ਸ਼ੁੱਧ ਹੋਇ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਚੰਦਨ ਅੱਛਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਬੇਦਯ ਕਰ ਸ਼ਰਧਾ ਸਮੇਤ ਦੇਵੀ ਕੀ ਬੇਦ ਬਿਧ ਸੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਪੀਛੇ ਬ੍ਰਾਹ-ਮਣੀਯੋਂ ਕੋ ਇੱਛਾ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਸੁਥਰੀ ਤੀਯਲੇਂ ਪਹਿਰਾਇ ਰੋਲੀ ਕੀ ਖੌਰ ਕਾਢ ਅੱਛਤ ਲਗਾਇ ਉਨੇਂ ਦਖਿਣਾ ਦੀ ਔ ਉਨ ਸੇ ਅਸੀਸ ਲੀ॥

ਆਗੇ ਦੇਵੀ ਕੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਵੁਹ ਚੰਦ੍ਰਮੁਖੀ, ਚੰਪਕਬਰਣੀ, ਮ੍ਰਿਗ ਨਯਨੀ, ਪਿਕ ਬਯਨੀ, ਗਜ ਗਵਨੀ, ਸਖੀਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕੀਏ ਜੋਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਚਲਨੇ ਕੋ ਹੂਈ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੀ ਅਕੇਲੇ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਸਾਥੀ ਸਬ ਯੋਧਾ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸੇ ਜਕੜੇ ਖੜੇ ਥੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ॥

ਦੋ: ਪੂਜ ਗੌਰ ਜਬ ਹੀ ਚਲੀਂ, ਏਕ ਕਹਿਤ ਅਕੁਲਾਇ॥
ਸੁਨਿ ਸੁੰਦਰ ਆਏ ਹਰੀ, ਦੇਖ ਧ੍ਰਜਾ ਫਹਿਰਾਇ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸਖੀ ਸੇ ਸੁਨ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਰਥ ਕੀ ਬੈਰਖ ਦੇਖ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਫੂਲੀ ਅੰਗ ਨ ਸਮਾਤੀ ਥੀ ਔ ਸਖੀ ਕੇ ਹਾਥ ਪਰ ਹਾਥ ਦੀਏ ਮੋਹਨੀਰੂਪ ਕੀਏ ਹਰਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਲੀਏ ਕੁਛ ਕੁਛ ਮੁਸਕਰਾਤੀ ਐਸੇ ਸਬ ਕੇ ਬੀਚ ਮੰਦ ਗਤਿ ਜਾਤੀ ਥੀ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ

ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਰਖਵਾਲੇ ਭੂਲੇ ਸੇ ਖੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਔ ਅੰਤਰਪਟ ਉਨਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਛੂਟ ਪੜਾ ਇਸਮੇਂ ਮੋਹਿਨੀ ਰੂਪ ਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਜੋਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਦੇਖਾ ਤੋਂ ਔਰ ਭੀ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਐਸੇ ਸਿਥਿਲ ਹੂਏ ਕਿ ਤਿਨੇਂ ਅਪਨੇ ਤਨ ਮਨ ਕੀ ਭੀ ਸੁਧ ਨ ਥੀ

ਸੋ: ਭ੍ਰਿਕੁਟੀ ਧਨੁਸ ਚਢਾਇ, ਅੰਜਨ ਕਰਣੀ ਪਨਚ ਕੈ ॥
ਲੋਚਨ ਬਾਨ ਚਲਾਇ, ਮਾਰੇ ਪੈ ਜੀਵਤ ਰਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਰਾਖਸ ਤੋ ਚਿਤ੍ਰ ਕੇ ਸੇ ਕਢੇ ਖੜੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰਹੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਕੇ ਬੀਚ ਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਥ ਬਢਾਇ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਾਣਪਤਿ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਹੀ ਸਕੁਚ ਕਰ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਜੋ ਹਾਥ ਬਢਾਯਾ ਤੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਬਾਏਂ ਹਾਥ ਸੇ ਉਠਾਇ ਉਸੇ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠਾਯਾ ॥

ਚੌ: ਕਾਂਪਤ ਗਾਤ ਸਕੁਚ ਮਨ ਭਾਰੀ ॥ ਛਾਡ ਸਬਨ ਹਰਿ
ਸੰਗ ਸਿਧਾਰੀ ॥ ਜਯੋਂ ਬੈਰਾਗੀ ਛਾਡੇ ਗੇਹ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਚਰਣ ਸੋਂ ਕਰੈ ਸਨੇਹ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਨੇ ਤੋ ਜਪ ਤਪ ਬ੍ਰਤ ਪੁੰਨਯ ਕੀਏ ਕਾ ਫਲ ਪਾਯਾ ਔ ਪਿਛਲਾ ਦੁੱਖ ਸਬ ਗਵਾਯਾ ਬੈਰੀ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੀਏ ਖੜੇ ਮੁਖ ਦੇਖਤੇ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਉਸਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਲੇ ਐਸੇ ਚਲੇ ਕਿ ॥

ਦੋ: ਜਯੋਂ ਵੁਹ ਝੁੰਡਨਿ ਸਯਾਰ ਕੇ, ਪਰੇ ਸਿੰਘ ਵਿਚ ਆਇ ॥
ਅਪਨੋ ਭੱਖਣ ਲੇਇਕੈ, ਚਲੈ ਨਿਡਰ ਘਹਰਾਇ ॥

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਚਲਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭੀ ਪੀਛੇ ਸੇ ਧੌਸਾ ਦੇ ਸਬ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਰੁਕਮਣੀ ਹਰਣੋ
ਨਾਮ ਚਤੁਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਯੁਤ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁੰਦਰਿ ਅਬ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਮੈਂ ਸੰਖ ਧੂਨਿ ਕਰ ਸਬ ਤੁਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ ਡਰ ਹਰੂੰਗਾ ਔਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਬਰੂੰਗਾ ਯੋਂ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਸੇ ਅਪਨੀ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਇ ਬਾਈਂ ਓਰ ਬੈਠਾਇ ਜੋਂ ਸੰਖ ਧੂਨਿ ਕਰੀ ਤੋਂ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਕੇ ਸਾਥੀ ਸਬ ਚੌਂਕ ਪੜੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਹਰਿ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਹਰ ਲੇਗਏ ॥

ਇਸਮੇਂ ਰੁਕਮਣੀ ਹਰਣ ਅਪਨੇ ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਕਿ ਜੋ ਚੌਕਸੀ ਕੋ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਕੇ ਸੰਗ ਗਏ ਥੇ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਝਿਲਮ ਟੋਪ ਪਹਿਨ ਪੇਟੀ ਬਾਂਧ ਸਬ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗਾਇ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਕਟਕ ਲੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਚਢ ਦੌੜੇ ਔ ਉਨਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਆਯੁਧ ਸੰਭਾਲ ਸੰਭਾਲ ਲਲਕਾਰੇ ਅਰੇ ਭਾਗੇ ਕਯੋਂ ਜਾਤੇ ਹੋ ਖੜੇ ਰਹੋ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਕੜ ਲੜੋ ਜੋ ਖੱਤ੍ਰੀ ਸੂਰਬੀਰ ਹੈਂ ਵੇ ਖੇਤ ਮੇਂ ਪੀਠ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ

ਯਾਦਵ ਫਿਰ ਸਨਮੁਖ ਹੂਏ ਔਰ ਲਗੇ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਸੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਰੁਕਮਣੀ ਬਾਲ ਅਤਿ ਭਯਮਾਨ ਘੂੰਘਟ ਕੀ ਓਟ ਕੀਏ ਆਂਸੂ ਭਰ ਭਰ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸੇ ਲੇਤੀ ਥੀ ਔ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਮੁਖ ਨਿਰਖ ਨਿਰਖ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਯੋਂ ਕਹਿਤੀ ਥੀ ਕਿ ਯੇਹ ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਇਤਨਾ ਦੁੱਖ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਪ੍ਰਭੁ ਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭੇਦ ਜਾਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁੰਦਰੀ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਡਰਤੀ ਹੈ ਤੇਰੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੋ ਮਾਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕੀ ਰਾਜਾ ਉਸ ਕਾਲ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਆਕਾਸ਼ ਸੇ ਦੇਖਤੇ ਕਹਾ ਹੈਂ ਕਿ ॥

ਦੋ: ਯਾਦਵ ਅਸੁਰਨ ਸੋਂ ਲੜਤ, ਹੋਤ ਮਹਾਂ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥
ਠਾਢੇ ਦੇਖਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੈਂ, ਯੁੱਧ ਕਰਤ ਬਲਰਾਮ ॥

ਮਾਰੂ ਬਾਜਤਾ ਹੈ ਕੜਖੇਤ ਕੜਖਾ ਗਾਤੇ ਹੈਂ ਚਾਰਣ ਯਸ਼ ਬਖਾਨਤੇ ਹੈਂ ਅਸ੍ਵਪਤਿ ਅਸ੍ਵਪਤਿ ਸੇ ਗਜਪਤਿ ਗਜਪਤਿ ਸੇ ਰਥੀ ਰਥੀ ਸੇ ਪੈਦਲ ਪੈਦਲ ਸੇ ਭਿੜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੇ ਸੂਰਬੀਰ ਪਿਲ ਪਿਲ ਕੇ ਹਾਥ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਕਾਇਰ ਖੇਤ ਛੋੜ ਅਪਨਾ ਜੀ ਲੇ ਭਾਗਤੇ ਹੈਂ ਘਾਇਲ ਖੜੇ ਝੂਮਤੇ ਹੈਂ ਕਬੰਧ ਹਾਥ ਮੇਂ ਤਰਵਾਰ ਲੀਏ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਘੂਮਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਲੋਥ ਪਰ ਲੋਥ ਗਿਰਤੀ ਹੈ ਤਿਨ ਸੇ ਲੋਹੂ ਕੀ ਨਦੀ ਬਹਿ ਚਲੀ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਹਾਥੀ ਜੋ ਮਰੇ ਪੜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਟਾਪੂ ਸੇ ਜਨਾਤੇ ਹੈਂ ਔ

ਸੂੜੇਂ ਮਗਰ ਸੀ ਮਹਾਦੇਵ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਸੰਗ ਲੀਏ ਸਿਰ ਚੁਨ ਚੁਨ ਮੁੰਡ ਮਾਲ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਪਹਿਨਤੇ ਹੈਂ ਔ ਗਿੱਧ, ਸਯਾਲ, ਕੂਕਰ ਆਪਸਮੇਂ ਲੜ ਲੜ ਲੋਥੇਂ ਖੈਂਚ ਖੈਂਚ ਲਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਫਾੜ ਫਾੜ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਕਊਏ ਆਖੇਂ ਨਿਕਾਲ ਨਿਕਾਲ ਧੜੋਂ ਸੇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਨਿਦਾਨ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਦੇਖਤੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਯੋਂ ਕਾਟ ਡਾਲਾ ਕਿ ਜੋਂ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਕਾਟ ਡਾਲੇ ਆਗੇ ਜਰਾਸੰਧ ਔ ਸਿਸੁਪਾਲ ਸਬ ਦਲ ਕਟਾਇ ਕਈ ਏਕ ਘਾਇਲ ਸੰਗ ਲੀਏ ਭਾਗ ਕੇ ਏਕ ਠੌਰ ਖੜੇ ਰਹੇ ਤਹਾਂ ਸਿਸੁਪਾਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਅਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਸਿਰ ਢੁਲਾਇ ਜਰਾਸੰਧ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੋ ਅਪਯਸ਼ ਪਾਇ ਔਰ ਕੁਲ ਕੋ ਕਲੰਕ ਲਗਾਇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸੇ ਜੋ ਆਪ ਆਗਯਾ ਦੇਂ ਤੋ ਮੈਂ ਰਣ ਮੇਂ ਜਾ ਲੜ ਮਰੂੰ ॥

ਚੌਃ ਨਾਤਰ ਹੌਂ ਕਰਿ ਹੌਂ ਬਨਵਾਸ॥ ਲੇਉਂ ਯੋਗ ਛਾਡੋਂ ਸਬ
ਆਸ ॥ ਗਈ ਆਨ ਪਤ ਅਬ ਕਯੋਂ ਜੀਜੈ॥ ਰਾਖ ਪ੍ਰਾਨ
ਅਪਯਸ਼ ਕਯੋਂ ਲੀਜੈ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਜਰਾਸੰਧ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਗਯਾਨਵਾਨ ਹੈਂ ਸਬ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਤੁਮੇਂ ਮੈਂ ਕਯਾ ਸਮਝਾਊਂ ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਸੋ ਹੂਈ ਬਾਤ ਕਾ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਕਾ ਕਰਤਾ ਔਰ ਹੀ ਹੈ ਮਨੁੱਖਯ ਕਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਪਰਬਸ ਪਰਾਧੀਨ ਹੈ ਜੈ ਕਾਠ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਕੋ ਨਟੂਵਾ ਜੋਂ ਨਚਾਤਾ ਹੈ ਤੌਂ ਨਾਚਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖਯ ਕਰਤਾ ਕੇ ਬਸ

ਹੈ ਵੁਹ ਜੋ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸ ਮੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਮੇਂ ਹਰਖ ਸ਼ੋਕ ਨ ਕੀਜੇ ਸਬ ਸੁਪਨਾ ਸਾ ਜਾਨ ਲੀਜੈ ਮੈਂ ਤੇਈਸ ਤੇਈਸ ਅਛੋਹਿਣੀ ਲੇ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਪਰ ਸੱਤ੍ਹ ਬੇਰ ਚਢ ਗਿਆ ਔ ਇਸੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੱਤ੍ਹ ਬੇਰ ਮੇਰਾ ਸਬ ਦਲ ਹਨਾ ਮੈਂਨੇ ਕੁਛ ਸੋਚ ਨਾ ਕੀਆ ਔ ਅਠਾਰਹਵੀਂ ਬੇਰ ਜਬ ਇਸਕਾ ਦਲ ਮਾਰਾ ਤਬ ਕੁਛ ਹਰਖ ਭੀ ਨ ਕੀਆ ਯਿਹ ਭਾਗ ਕਰ ਪਹਾੜ ਪਰ ਜਾ ਚਢਾ ਮੈਂਨੇ ਇਸੇ ਵਹੀਂ ਫੂਕ ਦੀਆ ਨ ਜਾਨੀਏ ਯਿਹ ਕਯੋਂਕਰ ਜੀਆ ਇਸ ਕੀ ਗਤਿ ਕੁਛ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਜਰਾਸੰਧ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਉਚਿਤ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਮਯ ਕੋ ਟਾਲ ਦੀਜੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਬਚੇਂ ਤੋ ਪੀਛੇ ਸਬ ਹੋ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹਮੇਂ ਹੂਆ ਸੱਤ੍ਹ ਬੇਰ ਹਾਰ ਅਠਾਰਵੀਂ ਬੇਰ ਜੀਤੇ ਇਸ ਸੇ ਜਿਸਮੇਂ ਅਪਨੀ ਕੁਸ਼ਲ ਹੋਇ ਸੋ ਕੀਜੈ ਔ ਹਠ ਛੋੜ ਦੀਜੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਜਰਾਸੰਧ ਨੇ ਐਸੇ ਸਮਝਾਕੇ ਕਹਾ ਤਬ ਉਸੇ ਕੁਛ ਧੀਰਯ ਹੂਆ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਘਾਇਲ ਯੋਧਾ ਬਚੇ ਥੇ ਤਿਨਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਅਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਜਰਾਸੰਧ ਕੇ ਸੰਗ ਹੋਲੀਆ ਯੇਹ ਤੋ ਯਹਾਂ ਸੇ ਯੋਂ ਹਾਰ ਕੇ ਚਲੇ ਔ ਜਹਾਂ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕਾ ਘਰ ਥਾ ਤਹਾਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨੋ ਕਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਆਗਮਨ ਬਿਚਾਰ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੀ ਮਾ ਜੋਂ ਮੰਗਲਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਤੋਂ ਸਨਮੁਖ ਛੀਕ ਹੁਈ ਔ ਦਾਹਨੀ ਆਂਖ ਉਸਕੀ ਫੜਕਨੇ ਲਗੀ ਯੇਹ ਅਸ਼ਗਨ ਦੇਖ ਉਸਕਾ ਮਾਥਾ ਠਨਕਾ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਇ ਕਹਾ

ਕਿ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਸੈਨਾ ਬੀ ਸਬ ਕਟ ਗਈ ਔ ਦੁਲਹਨ ਭੀ ਨ ਮਿਲੀ ਅਬ ਵਹਾਂ ਸੇ ਭਾਗ ਆਪਨਾ ਜੀਵ ਲੀਏ ਆਤਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੀ ਮਾਤਾ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਅਬਾਕ੍ਯ ਹੋ ਰਹੀ ॥

ਆਗੇ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਕਾ ਭਾਗਨਾ ਸੁਨ ਰੁਕਮ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਨ ਬੈਠਾ ਔਰ ਸਭ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚ ਕਹਾਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਭੀ ਜਾਇ ਉਸੇ ਮਾਰ ਰੁਕਮਨੀ ਕੋ ਲੇ ਆਊਂ ਤੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਰੁਕਮ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਕੁੰਡਿਨ ਪੁਰ ਮੇਂ ਨਆਊਂ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਪੈਜ ਕਰ ਰੁਕਮ ਏਕ ਅਖੋਹਿਣਾ ਦਲ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਚਢ ਧਾਯਾ ਔ ਉਸਨੇ ਯਾਦਵੋਂ ਕਾ ਦਲ ਜਾ ਘੇਰਾ ਉਸ ਕਾਲ ਉਸਨੇ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਤੋ ਯਾਦਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰੋ ਔ ਮੈਂ ਆਗੇ ਜਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਜੀਤਾ ਪਕੜ ਲਾਤਾ ਹੂੰ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਸਕੇ ਸਾਥੀ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔ ਵੁਹ ਰਥ ਬਢਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਲਲਕਾਰ ਕਰ ਬੋਲਾ ਅਰੇ ਕਪਟੀ ਗਵਾਰ ਤੂੰ ਕ੍ਯਾ ਜਾਨੇ ਰਾਜ ਬ੍ਯਵਹਾਰ ਬਾਲਕਪਨ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਤੈਨੇ ਦੂਧ ਦਹੀ ਕੀ ਚੋਰੀ ਕਰੀ ਤੈਸੇ ਤੈਨੇ ਯਹਾਂ ਭੀ ਆਇ ਸੁੰਦਰੀ ਹਰੀ ॥

ਚੌ: ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਹਮ ਨਹੀਂ ਅਹੀਰ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿਕਰ ਲੀਨੇ
ਤੀਰ ॥ ਬਿਖ ਕੇ ਬੁਝੇ ਲੀਏ ਉਨ ਬੀਨ ॥ ਖੈਂਚ ਧਨੁਖ
ਸਰ ਛੋੜੇ ਤੀਨ ॥

ਉਨ ਬਾਣੋਂ ਕੋ ਆਤੇ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਬੀਚ ਹੀ ਕਾਟਾ ਫਿਰ ਰੁਕਮ ਨੇ ਔਰ ਬਾਣ ਚਲਾਏ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਵੇ ਭੀ ਕਾਟ ਗਿਰਾਏ ਔ ਅਪਨਾ ਧਨੁਖ ਸੰਭਾਲ ਕਈ ਏਕ ਬਾਣ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਰਥ ਕੇ ਘੋੜੇਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰਥੀ ਉੜ ਗਿਆ ਔਰ ਧਨੁਖ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕਟ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਪੁਨਿ ਜਿਤਨੇ ਆਯੁਧ ਉਸਨੇ ਲੀਏ ਹਰਿ ਨੇ ਸਬ ਕਾਟ ਕਾਟ ਗਿਰਾ ਦੀਏ ਤਬ ਤੋ ਵੁਹ ਅਤਿ ਝੁੰਝਲਾਇ ਫਰੀਖਾਂਡਾ ਉਠਾਇ ਰਥ ਸੇ ਕੂਦ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਓਰ ਯੋਂ ਝਪਟਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬਾਵਲਾ ਗੀਦੜ ਗਜ ਪਰ ਆਵੈ ਕੈ ਜੋਂ ਪਤੰਗ ਦੀਪਕ ਪਰ ਧਾਵੈ ਨਿਦਾਨ ਜਾਤੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਹਰਿ ਕੇ ਰਥ ਪਰ ਏਕ ਗਦਾ ਚਲਾਈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਸੇ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਔ ਚਾਹਾ ਕਿ ਮਾਰੇਂ ਇਸਮੇਂ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਬੋਲੀਂ ॥

ਚੌ: ਮਾਰੋ ਮਤ ਭੱਯਾ ਹੈ ਮੇਰੋ ॥ ਛਾਡੋ ਨਾਥ ਤਿਹਾਰੋ ਚੇਰੋ ॥
ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਕਹਾ ਯਿਹ ਜਾਨੈ ॥ ਲਛਮੀ ਕੰਤਹਿ ਪਾਮਰ ਮਾਨੈ ॥ ਤੁਮ ਯੋਗੇਸ਼੍ਵਰ ਆਦਿ ਅਨੰਤ ॥ ਭਗਤ ਹੇਤੁ ਪ੍ਰਗਟਤ ਭਗਵੰਤ ॥ ਯਿਹ ਜੜ ਕਹਾਂ ਤੁਮੇਂ ਪਹਿਚਾਨੈ ॥ ਦੀਨਦਯਾਲੁ ਕ੍ਰਿਪਾਲੁ ਬਖਾਨੈ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਸਾਧੁ ਜੜ ਔ ਬਾਲਕ ਕਾ ਅਪਰਾਧ ਮਨ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਲਾਤੇ ਜੈਸੇ ਕਿ ਸਿੰਘ ਸ੍ਵਾਨ ਕੇ ਭੌਂਕਨੇ ਪਰ ਧਯਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਔ ਜੋ ਤੁਮ ਇਸੇ ਮਾਰੋਗੇ ਤੋ ਹੋਗਾ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸ਼ੋਕ, ਯਿਹ ਕਰਨਾ ਤੁਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯੋਗ, ਜਿਸ ਠੌਰ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਣ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਕੇ ਸਬ ਪ੍ਰਾਣੀ

ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਬੜੇ ਅਚਰਜ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮ ਸਾ ਸਗਾ ਰਹਿਤੇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਦੁੱਖ ਪਾਵੈ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਏਕ ਬਾਰ ਤੋ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਯੋਂ ਬੋਲੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਨੇ ਭਲਾ ਹਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੇ ਕੀਆ ਜੋ ਇਸੇ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਔ ਖੜਗ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੁਏ ਪੁਨਿ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਥਰਥਰਾਇ ਆਂਖੇਂ ਡਬਡਬਾਇ ਬਿਸੂਰ ਬਿਸੂਰ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਗੋਦ ਪਸਾਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਚੌਃ ਬੰਧੁ ਭੀਖਪ੍ਰਭੁ ਮੋਕੋ ਦੇਉ॥ ਇਤਨੋ ਯਸ਼ ਤੁਮ ਜਗ ਮੇਂ ਲੇਉ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ਔ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਾ ਸਬ ਕੋਪ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਜੀਵ ਸੇ ਤੋ ਨ ਮਾਰਾ ਪਰ ਸਾਰਥੀ ਕੋ ਸੈਨ ਕਰੀ ਉਸਨੇ ਝਟ ਉਸਕੀ ਪਗੜੀ ਉਤਾਰ ਛੂੰਡੀਆਂ ਚੜਾਇ ਮੂਛ ਦਾੜ੍ਹੀ ਔ ਸਿਰ ਮੂੰਡ ਸਾਤ ਚੋਟੀ ਰਖ ਰਥ ਕੇ ਪੀਛੇ ਬਾਂਧ ਲੀਆ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰੁਕਮ ਕੀ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਯਹਾਂ ਯਿਹ ਅਵਸਥਾ ਕੀ ਔਰ ਬਲਦੇਵ ਵਹਾਂ ਸੇ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਕਰ ਭਾਈ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਐਸੇ ਚਲੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਵੇਤ ਗਜ ਕਮਲ-ਦਹ ਸੇ ਕਮਲੋਂ ਕੋ ਤੋੜ ਖਾਇ ਅਕੁਲਾਇ ਕੇ ਬਿਖਰਾਇ ਭਾਗਤਾ ਹੋਇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਮੀਪ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਔ ਰੁਕਮ ਕੋ ਬੰਧਾ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਅਤਿ ਝੁੰਝਲਾਇ ਕੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮਨੇ ਯਿਹ ਕਾਮ ਕੀਆ ਜੋ ਸਾਲੇ

ਕੋ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਤੁਮਾਰੀ ਕੁਟੰਬ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ॥

ਚੌ: ਬਾਧਜੋ ਯਾਹਿ ਕਰੀ ਬੁਧਿ ਬੋਰੀ ॥ ਯਿਹ ਤੁਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਸਗਾਈ ਤੋਰੀ ॥ ਔ ਯਦੁ ਕੁਲ ਕੋ ਲੀਕ ਲਗਾਈ॥
ਅਬ ਹਮ ਸੋਂ ਕੋ ਕਰੈ ਸਗਾਈ ॥

ਜਿਸ ਸਮਯ ਯਿਹ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਆਪਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਯਾ ਤਬ ਤੁਮ ਨੇ ਇਸੇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕੇ ਉਲਟਾ ਕਯੋਂ ਨ ਫੇਰ ਦੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਰੁਕਮ ਕੋ ਤੇ ਖੋਲ੍ਹ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਅਤਿ ਸਿਸ੍ਰਾਚਾਰ ਕਰ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਫਿਰ ਅਤਿ ਨਮ੍ਰ ਬਾਣੀ ਹੋ ਕਰ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਹੇ ਸੁੰਦਰੀ ਤੁਮਾਰੇ ਭਾਈ ਕੀ ਜੋ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਹੂਈ ਇਸਮੇਂ ਕੁਛ ਹਮਾਰੀ ਚੂਕ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਉਸਕੇ ਪੂਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕੀਏ ਕਰਮ ਕਾ ਫਲ ਹੈ ਔ ਖੱਤ੍ਰੀਓਂ ਕਾ ਧਰਮ ਭੀ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਧਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਕਾਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯੁੱਧ ਬਲ ਪਰਸਪਰ ਸਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਤੁਮ ਬਿਲਗਮਤ ਮਾਨੋ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਸੱਚ ਹੀ ਜਾਨੋ ਹਾਰ ਜੀਤ ਭੀ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਲਗੀ ਹੈ ਔਰ ਯਿਹ ਸੰਸਾਰ ਦੁੱਖ ਕਾ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਹੈ ਯਹਾਂ ਆਇ ਸੁਖ ਕਹਾਂ ਪਰ ਮਨੁੱਖਜ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸ ਹੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਹਾਰ ਜੀਤ ਸੰਯੋਗ ਵਿਯੋਗ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੇ ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਇਸਮੇਂ ਹਰਖ ਸ਼ੋਕ ਜੀਵ ਕੋ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਭਾਈ ਕੇ ਬਿਰੂਪ ਹੋਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਕਯੋਂਕਿ ਗਯਾਨੀ ਲੋਕ ਜੀਵ ਅਕਸਰ ਦੇਹ ਕਾ ਨਾਸ਼ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ

ਲੇਖੇ ਦੇਹ ਕੀ ਪਤ ਗਈ ਕੁਛ ਜੀਵ ਕੀ ਨਹੀਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਧਰਮਾਵਤਾਰ ਜਬ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਐਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਤਬ ॥

ਦੋ: ਸੁਨਿ ਸੁੰਦਰਿ ਮਨ ਸਮਝ ਕੈ, ਕੀਏ ਜੇਠ ਕੀ ਲਾਜ
ਸੈਨ ਮਾਹਿ ਪਿਯ ਕੋ ਕਹਿਤ, ਹਾਂਕਹੁ ਰਥ ਬ੍ਰਿਜ ਰਾਜ

ਚੌ: ਘੂੰਘਟ ਓਟ ਬਦਨ ਕੀ ਕਰੈ ॥ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਹਰਿ ਸੋਂ
ਉਚਰੈ ॥ ਸਨਮੁਖ ਠਾਢੇ ਹੈਂ ਬਲਦਾਊ ॥ ਅਹੋ ਕੰਤ ਰਥ
ਬੇਗ ਚਲਾਉ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਇਧਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਰਥ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੀ ਓਰ ਹਾਂਕਾ ਔਰ ਉਧਰ ਰੁਕਮ ਆਪਨੇ ਲੋਗੋਂ ਮੇਂ ਜਾਇ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਸੇ ਯਿਹ ਪੈਜ ਕਰਕੇ ਆਯਾ ਥਾ ਕਿ ਅਭੀ ਜਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਮਾਰ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਲੇ ਆਊਂਗਾ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਣ ਪੂਰਾ ਨ ਹੂਆ ਔਰ ਉਲਟੀ ਅਪਨੀ ਪਤ ਖੋਈ ਅਬ ਜੀਤਾ ਨ ਰਹੂੰਗਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਔ ਗ੍ਰਿਹਸਤ੍ਰਾਸ਼੍ਰਮ ਕੋ ਛੋੜ ਬੈਰਾਗੀ ਹੋ ਕਹੀਂ ਜਾਇ ਮਰੂੰਗਾ ॥

ਜਬ ਰੁਕਮ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹਾ ਤਬ ਉਸਕੇ ਲੋਗੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਮਹਾਬੀਰ ਹੋ ਔ ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਸੇ ਜੋ ਵੇ ਜੀਤੇ ਬਚ ਗਏ ਸੋ ਉਨਕੇ ਭਲੇ ਦਿਨ ਥੇ ਅਪਨੇ

ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਆਪਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਜੀਤਾ ਕਬ ਬਚਸਕਤਾ ਹੈ ਤੁਮ ਅਗਜਾਨ ਹੋ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਯੋਂ ਬਿਚਾਰਤੇ ਹੋ ਕਭੀ ਹਾਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਕਭੀ ਜੀਤ, ਪਰ ਸੂਰ ਬੀਰੋਂ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਸਾਹਸ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤੇ ਭਲਾ ਰਿਪੁ ਆਜ ਬਚ ਗਿਆ ਫਿਰ ਮਾਰ ਲੇਂਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਯੋਂ ਉਸਨੇ ਰੁਕਮ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਤਦ ਵੁਹ ਯਿਹ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਸੁਨੋ॥

ਚੌ: ਹਾਰਜੋ ਤਨ ਸੋਂ ਔ ਪਤਿ ਗਈ॥ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅਤਿ ਲੱਜਾ
ਭਈ॥ ਜਨਮ ਨ ਹੌਂ ਕੁੰਡਿਨਪੁਰ ਜਾਊਂ॥ ਬਰਨ ਔਰ
ਹੀ ਗਾਂਵ ਬਸਾਊਂ॥ ਯੋਂ ਕਹਿ ਉਨ ਇਕ ਨਗਰ
ਬਸਾਯੋ॥ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਧਨ ਤਹਾਂ ਮੰਗਾਯੋ॥ ਤਾਕੋ ਧਰਜੋ
ਭੋਜਕਟ ਨਾਮ॥ ਐਸੋ ਰੁਕਮ ਬਸਾਯੋ ਗ੍ਰਾਮ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਤੋ ਰੁਕਮ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਸੇ ਬੈਰ ਕਰ ਵਹਾਂ ਰਹਾ ਔਰ ਇਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਚਲੇ ਚਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇ॥

ਚੌ: ਉੜੀ ਰੇਣੁ ਆਕਾਸ਼ ਜੁ ਛਾਈ॥ ਤਬ ਹੀ ਪੁਰ ਬਾਸਿਨ
ਸੁਧ ਪਾਈ॥

ਦੋ: ਆਵਤ ਹਰਿ ਜਾਨਜੋ ਜਬਹਿ, ਰਾਖਜੋ ਨਗਰ ਬਨਾਇ
ਸ਼ੋਭਾ ਭਈ ਤਿਹੁ ਲੋਕ ਕੀ, ਕਹੀ ਕੌਨ ਪੈ ਜਾਇ

ਉਸ ਕਾਲ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋ ਰਹਾ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਗੜੇ ਕੰਚਨ ਕਲਸ ਸਜਲ ਸਪੱਲਵ ਧਰੇ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਫਹਿਰਾਇ ਰਹੀਂ ਤੋਰਨ ਬੰਦਨਵਾਰੇਂ ਬੰਧੀ ਹੁਈਂ ਔ ਪ੍ਰਤਿ ਹਾਟ

ਬਾਟ ਚੌਹਟੋਂ ਮੇਂ ਚੌ ਮੁਖੇ ਦੀਏ ਲੀਏ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੇ ਯੂਥ ਕੇ ਯੂਥ ਖੜੇ ਔ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਭੀ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਅਗਾਊਂ ਜਾਇ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕਰ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੋ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਏ ਉਸ ਸਮਯ ਕੇ ਬਨਾਵ ਕੀ ਛਬਿ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਸਬ ਹੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਅਨੰਦ ਛਾਇ ਰਹਾ ਥਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸੌਂਹੀ ਆਇ ਆਇ ਸਬ ਭੇਂਟ ਦੇ ਦੇ ਭੇਂਟਤੇ ਥੇ ਔਰ ਨਾਰੀਆਂ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਦ੍ਵਾਰੋਂ, ਬਾਰੋਂ, ਚੌਬਾਰੋਂ, ਕੋਠੋਂ ਪਰ ਸੇ ਮੰਗਲੀ ਗੀਤ ਗਾਇ ਗਾਇ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰ ਉਤਾਰ ਫਲ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਤੀ ਥੀਂ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਯਥਾ ਯੋਗਯ ਸਬ ਕੀ ਜੈ ਨੁਹਾਰ ਕਰਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਰਾਜ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ਆਗੇ ਕਈ ਏਕ ਦਿਵਸ ਪੀਛੇ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ, ਸੂਰਸੈਨ, ਵਸੁਦੇਵ ਆਦਿ ਸਬ ਬਡੇ ਬਡੇ ਯਦੁਬੰਸੀ ਬੈਠੇ ਥੇ ਗਏ ਔਰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯੁਧ ਜੀਤ ਜੋ ਕੋਈ ਸੁੰਦਰੀ ਲਾਤਾ ਹੈ ਵੁਹੀ ਰਾਖਸ ਬਯਾਹ ਕਹਾਤਾ ਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੂਰਸੈਨ ਜੀ ਨੇ ਪਰੋਹਿਤ ਬੁਲਾਇ ਉਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾ ਦੋ ਉਸਨੇ ਝਟ ਪੱਤ੍ਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਭਲਾ ਮਹੀਨਾ ਦਿਨ ਬਾਰ ਨਖੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸ਼ੁਭ ਸੂਰਯ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਬਿਚਾਰ

ਬ੍ਯਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾਇ ਦੀਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੰਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਤੋ ਯਿਹ ਆਗਯਾ ਦੀ ਕਿ ਤੁਮ ਬਯਾਹ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮਾ ਇਕੱਠੀ ਕਰੋ ਔਰ ਆਪ ਬੈਠ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖ ਲਿਖ ਪਾਂਡਵ ਕੌਰਵ ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਬਿਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਹਾਥ ਭਿਜਵਾਏ ਮਹਾਰਾਜ ਚਿੱਠੀ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸਬ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਹੋ ਉਠ ਧਾਏ ਤਿਨੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪੰਡਿਤ ਭਾਟ ਭਿਖਾਰੀ ਭੀ ਹੋ ਲੀਏ ॥

ਔਰ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਬਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਜੜਾਊ ਆਭੂਖਣ ਔ ਰਥ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਦਾਸ ਦਾਸੀਯੋਂ ਕੇ ਡੋਲੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਦੇ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਮਨ ਹੀ ਮੇਂ ਲੇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਆ ਉਧਰ ਸੇ ਤੋ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਆਏ ਔਰ ਇਧਰ ਸੇ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਸਬ ਸਾਮਾ ਲੀਏ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਆਯਾ ਉਸ ਸਮਯ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੀ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਆਗੇ ਬਯਾਹ ਕਾ ਦਿਨ ਆਯਾ ਤੋ ਸਬ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕਰ ਉਸ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਮਢੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲੇ ਜਾ ਬੈਠਾਯਾ ਔਰ ਸਬ ਬੜੇ ਬੜੇ ਯਦੁਬੰਸੀ ਭੀ ਆਇ ਬੈਠੇ ਉਸ ਬਿਰੀਆਂ ॥

ਚੌ: ਪੰਡਿਤ ਤਹਾਂ ਬੇਦ ਉਚਰੈਂ ॥ ਰੁਕਮਣਿ ਸੰਗ ਹਰਿ
ਭਾਂਵਰ ਫਿਰੈਂ ॥ ਢੋਲ ਦੁੰਦਭੀ ਭੇਰ ਬਜਾਵੈਂ ॥ ਹਰਖਹਿੰ
ਦੇਵ ਪੁਸ਼ਪ ਬਰਖਾਵੈਂ॥ ਸਿੱਧ ਸਾਧਯ ਚਾਰਣ ਗੰਧਰਬ
॥ ਅੰਤ੍ਰਿਖ ਭਏ ਦੇਖੈਂ ਸਰਬ ॥ ਚੜ੍ਹੈ ਬਿਮਾਨ ਘਿਰੇ

ਸਿਰ ਨਾਵੈ ॥ ਦੇਵ ਬਧੂ ਸਬ ਮੰਗਲ ਗਾਵੈਂ ॥ ਹਾਥ ਗਹਯੋ ਪ੍ਰਭੁ ਭਾਵਰ ਪਾਰੀ ॥ ਬਾਮ ਅੰਗ ਰੁਕਮਣਿ ਬੈਠਾਰੀ ॥ ਛੋਰੀ ਗਾਂਠ ਪਟਾ ਫੇਰ ਦੀਯੋ ॥ ਕੁਲ ਦੇਵੀ ਕੋ ਪੂਜਨ ਕੀਯੋ ॥ ਛੋਰਤ ਕੰਕਣ ਹਰਿ ਸੁੰਦਰੀ ॥ ਖੇਲਤ ਦੂਧਾ ਭਾਤੀ ਕਰੀ ॥ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਰਹਯੋ ਜਗਦੀਸ ॥ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਸਬ ਦੇਹਿੰ ਅਸੀਸ ॥ ਹਰਿ ਰੁਕਮਣਿ ਜੋੜੀ ਚਿਰਜੀਯੋ ॥ ਜਿਨ ਕੋ ਚਰਿਤ ਸੁਧਾਰਸ ਪੀਯੋ ॥ ਦੀਨੋ ਦਾਨ ਬਿੱਪ੍ਰ ਜੋ ਆਏ ॥ ਮਾਗਧ ਬੰਦੀਜਨ ਪਹਿਰਾਏ ॥ ਜੋ ਨ੍ਰਿਪ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਆਏ ॥ ਦੀਨੀ ਬਿਦਾ ਸਬੈ ਪਹੁੰਚਾਏ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਰੁਕਮਣੀ ਕਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਨੇਗਾ ਔਰ ਪੜ੍ਹ ਸੁਨ ਕੇ ਸਮਰਣ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਭੁਕਤਿ ਮੁਕਤਿ ਯਸ਼ ਪਾਵੇਗਾ ਪੁਨਿ ਜੋ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਸ੍ਵਮੇਧਾਦੀ ਯੱਗਯ ਗੋ ਆਦੀ ਦਾਨ ਗੰਗਾਦੀ ਅਸ਼ਨਾਨ ਪ੍ਰਯਾਗਾਦੀ ਤੀਰਥ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸੋਈ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕਥਾ ਕਹਿਨੇ ਸੁਨਨੇ ਸੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਰੁਕਮਣੀ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਪੰਚ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੫

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਦੇਵ ਜੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰ ਅਪਨੇ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕਿ ਦੇਵ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਯਕਾ ਯਕੀ ਕਾਮਦੇਵ ਨੇ ਆ ਸਤਾਯਾ ਤੋ ਹਰਿ ਕੀ

ਸਮਾਧਿ ਖੁਲ੍ਹ ਗਈ ਤੋ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਕਿ ਮਨਸਿਜ ਬਸੰਤ ਰਿਤੁ ਰਚੇ ਪਰਬਤ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਇਸਕਾ ਅਹੰਕਾਰ ਜਾਨ ਕਾਮ ਕੋ ਭਸਮ ਕਰ ਡਾਲਾ ॥

ਦੋਃ ਕਾਮ ਬਲੀ ਜਬ ਸ਼ਿਵ ਦਹਜੋ, ਤਬ ਰਤ ਧਰਤ ਨ ਧੀਰ
ਪਤਿ ਬਿਨ ਰਤਿ ਤਲਫਤ ਖੜੀ, ਬਿਹਬਲ ਬਿਕਲ ਸਰੀਰ

ਚੌਃ ਕਾਮ ਨਾਰਿ ਅਤਿ ਲੋਟਤ ਫਿਰੈ ॥ ਕੰਤ ਕੰਤ ਕਹਿ ਛਿਤ
ਭੁਜ ਭਰੈ ॥ ਪਿਯ ਬਿਨ ਤ੍ਰਿਯਾ ਦੁਖੀ ਅਤਿ ਜਾਨ ॥ ਤਬ
ਬੋਲੇ ਸ਼ਿਵ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ॥

ਕਿ ਹੇ ਰਤਿ ਤੂੰ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਤੇਰਾ ਪਤਿ ਅਨੰਗ ਹੋ ਸਬਕੋ ਬਜਾਪੇਗਾ ਔਰ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਤੁਝੇ ਮਿਲੇਗਾ ਸੋ ਸੁਨ ਮੈਂ ਕਹਿਤਾ ਹੂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਵੁਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇਗਾ ਔਰ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਹੋਗਾ ਪੀਛੇ ਉਸੇ ਸੰਬਰ ਲੇ ਜਾਇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਬਹਾਵੇਗਾ ਫਿਰ ਵੁਹ ਮਤਸਜ ਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਹੋ ਸੰਬਰ ਹੀ ਕੀ ਰਸੋਈ ਮੇਂ ਆਵੇਗਾ ਤੂ ਵਹੀਂ ਜਾਇ ਕੇ ਰਹੁ ਜਬ ਵੁਹ ਆਵੇ ਉਸੇ ਲੇ ਪਾਲੀਯੋ ਵੁਹ ਸੰਬਰ ਕੋ ਮਾਰ ਤੁਝੇ ਸਾਥ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਸੁਖ ਸੇ ਜਾਇ ਬਸੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਚੌਃ ਜਬ ਮਹੇਸ਼ ਯੋਂ ਰਤਿ ਸਮਝਾਈ ॥ ਤਬ ਤਨ ਧਰ ਸੰਬਰ
ਘਰ ਆਈ ॥ ਸੁੰਦਰਿ ਬੀਚ ਰਸੋਈ ਰਹੈ ॥ ਨਿਸ ਦਿਨ
ਮਾਰਗ ਪਿਯ ਕੋ ਚਹੈ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦਵਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਉਧਰ ਰਤਿ ਤੋ ਪਿਯ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕਰ ਯੋਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗੀ

ਔਰ ਇਧਰ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਗਰਭ ਰਹਾ ਔਰ ਦਸ ਮਹੀਨੇ ਮੇਂ ਪੂਰੇ ਦਿਨੋਂ ਲੜਕਾ ਭਯਾ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਜਯੋਤਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਆਇ ਲਗਨ ਸਾਧ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਲਕ ਕੇ ਸ਼ੁਭ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇਖ ਹਮਾਰੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਯੋਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਪ ਗੁਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਮ ਮੇਂ ਯਿਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਗਾ ਪਰ ਬਾਲਕਪਨ ਭਰ ਜਲ ਮੇਂ ਰਹੇਗਾ ਪੁਨ ਰਿਪੁ ਕੋ ਮਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਮੇਤ ਆਨ ਮਿਲੇਗਾ ਯੋਂ ਕਹਿ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁ-ਮਨ ਨਾਮ ਧਰ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀ ਤੋ ਦੱਛਨਾ ਲੇ ਬਿਦਾ ਹੂਏ ਔਰ ਵਸੁ-ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਔਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਆਗੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀਨੇ ਜਾਇ ਉਸੀ ਸਮਯ ਸਮਝਾਇ ਸੰਬਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਨੀਂਦ ਮੇਂ ਸੋਤਾ ਹੈ ਤੁਝੇ ਚੇਤ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਕਿਆ ਇਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੇਰਾ ਬੈਰੀ ਕਾਮ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਚੁਕਾ ॥

ਰਾਜਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤੋ ਸੰਬਰ ਕੋ ਯੋਂ ਚਿਤਾਇ ਚਲੇ ਗਏ ਔ ਸੰਬਰ ਨੇ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਯਿਹ ਉਪਾਇ ਠਹਿਰਾਯਾ ਕਿ ਪਵਨ ਰੂਪ ਹੋ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਉਸੇ ਹਰ ਲਾਊਂ ਔਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਬਹਾਊਂ ਤੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟੇ ਔ ਨਿਰਭਯ ਹੋ ਰਹੂੰ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਸੰਬਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਅਲਖ ਰੂਪ ਹੋ ਚਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸੋਅਰ ਮੇਂ ਹਾਥ ਸੇ ਦਬਾਏ ਛਾਤੀ ਸੇ ਲਗਾਏ ਬਾਲਕ ਕੋ ਦੂਧ ਪਿਲਾਤੀ ਥੀ ਵੁਹ ਚੁਪ ਚਾਪ ਘਾਤ ਲਗਾਇ ਖੜਾ ਹੋ ਰਹਾ

ਜੌਂ ਬਾਲਕ ਪਰ ਸੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕਾ ਹਾਥ ਅਲਗ ਹੂਆ ਤੌਂ ਅਸੁਰ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਫੈਲਾਇ ਉਸੇ ਉਠਾਇ ਐਸੇ ਲੇ ਆਯਾ ਕਿ ਜਿਤਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਹਾਂ ਬੈਠੀ ਥੀਂ ਉਨ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਦੇਖਾ ਨ ਜਾਨਾ ਕਿ ਕੌਨ ਕਿਸ ਰੂਪ ਸੇ ਆਯਾ ਕਿਉਂਕਰ ਉਠਾਇ ਲੇ ਗਿਆ ਬਾਲਕ ਕੋ ਆਗੇ ਨ ਦੇਖ ਕਰ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਅਤਿ ਘਬਰਾਈਂ ਔਰ ਰੋਨੇ ਲਗੀਂ ਉਨਕੇ ਰੋਨੇ ਕਾ ਸ਼ਬਦ ਸੁਨ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਘਿਰ ਆਏ ਔਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿਕਰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਸ। ਬੀਚ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਇ ਸਬ ਕੋ ਸਮਝਾਇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬਾਲਕ ਕੇ ਜੀਨੇ ਕੀ ਕੁਛ ਭਾਵਨਾ ਮਤ ਕਰੋ ਉਸੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਵੁਹ ਕਹੀਂ ਜਾਇ ਪਰ ਉਸੇ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਬਜਾਪੇਗਾ ਔਰ ਬਾਲਪਨ ਬਜਤੀਤ ਕਰ ਏਕ ਸੁੰਦਰੀ ਨਾਰੀ ਸਾਥ ਲੀਏ ਤੁਮੇਂ ਆਇ ਮਿਲੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਭੇਦ ਬਤਾਇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜਬ ਬਿਦਾ ਹੂਏ ਤਬ ਵੇ ਭੀ ਸੋਚ ਸਮਝ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਰਹੇ॥

ਅਬ ਆਗੇ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਕਿ ਸੰਬਰ ਜੋ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਕੋ ਲੇਗਿਆ ਥਾ ਉਸਨੇ ਉਨੇਂ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡਾਲ ਦੀਆ ਵਹਾਂ ਏਕ ਮਛਲੀ ਨੇ ਨਿਗਲ ਲੀਆ ਉਸ ਮਛਲੀ ਕੋ ਔਰ ਏਕ ਬੜੀ ਮਛਲੀ ਨਿਗਲ ਗਈ ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਮਛੂਏ ਨੇ ਜਾਇ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਮੇਂ ਜੋ ਜਾਲ ਫੈਂਕਾ ਤੌਂ ਵੁਹ ਮੀਨ ਜਾਲ ਮੇਂ ਆਈ ਧੀਮਰ ਜਾਲ ਖੈਂਚ ਉਸ ਮੱਛ ਕੋ ਦੇਖ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਨਿਦਾਨ

ਵੁਹ ਮਛਲੀ ਉਸਨੇ ਜਾ ਰਾਜਾ ਸੰਬਰ ਕੋ ਭੇਂਟ ਦੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਲੇ ਅਪਨੇ ਪਾਕ ਭਵਨ ਮੇਂ ਭੇਜਦੀ ਰਸੋਈ ਕਰਨੇਵਾਲੀ ਨੇ ਜੋਂ ਉਸ ਮਛਲੀ ਕੋ ਚੀਰਾ ਤੋ ਉਸਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਔਰ ਮਛਲੀ ਨਿਕਲੀ ਉਸਕਾ ਪੇਟ ਫਾੜਾ ਤੋ ਏਕ ਲੜਕਾ ਸਜਾਮ ਬਰਣ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਉਸਮੇਂ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਉਸਨੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਤਿ ਅਚਰਜ ਕੀਆ ਔ ਵੁਹ ਲੜਕਾ ਜਾਇ ਰਤਿ ਕੋ ਦੀਆ ਉਸਨੇ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨਹੋ ਲੇ ਲੀਆ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੰਬਰ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤੋ ਰਤਿ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲੜਕੇ ਕੋ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਸੇ ਯਤਨ ਕਰ ਪਾਲ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਰਾਜਾ ਕੀ ਸੁਨ ਰਤਿ ਉਸ ਲੜਕੇ ਕੋ ਲੇ ਨਿਜ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਆਈ ਉਸ ਕਾਲ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਰਤਿ ਸੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌਃ ਅਬ ਤੂੰ ਯਾਹਿ ਪਾਲ ਚਿਤ ਲਾਇ॥ ਤੋ ਪਤਿ ਪ੍ਰਦਜੁਮਨ ਪ੍ਰਗਟਜੋ ਆਇ॥ ਸੰਬਰ ਮਾਰ ਤੋਹਿ ਲੇ ਜੈਹੈ॥ ਬਾਲਾ ਪਨ ਯਾ ਠੌਰ ਬਿਤੈ ਹੈ ॥

ਇਤਨਾ ਭੇਦ ਬਤਾਇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤੋ ਚਲੇ ਗਏ ਔ ਰਤਿ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਪਾਲਨੇ ਲਗੀ ਜਜੋਂ ਜਜੋਂ ਵੁਹ ਬਾਲਕ ਬਢਤਾ ਥਾ ਤਜੋਂ ਤਜੋਂ ਰਤਿ ਕੋ ਪਤਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਾਹ ਹੋਤੀ ਥੀ ਕਭੀ ਵੁਹ ਉਸਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਹੀਏ ਸੇ ਲਗਾਤੀ ਥੀ ਕਭੀ ਦ੍ਰਿਗ ਮੁਖ ਕਪੋਲ ਚੂਮ ਆਪ ਹੀ ਬਿਹਸ ਉਸਕੇ ਲਗਤੀ ਥੀ ਗਲੇ ਔਰ ਯੋਂ ਕਹਿਤੀ ਥੀ ॥

ਚੌਃ ਐਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੰਯੋਗ ਬਨਾਯੋ ॥ ਮਛਲੀ ਮਾਹਿਕੰਤ ਮੈਂ ਪਾਯੋ ਔ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਦੋ: ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਪਯ ਲਯਾਇਕੈ, ਹਿਤ ਸੋਂ ਪਯਾਵਤ ਤਾਹਿ
ਹਲ ਰਾਵਤ ਗੁਨ ਗਾਇਕੈ, ਕਹਿਤ ਕੰਤ ਚਿਤ ਚਾਹਿ

ਆਗੇ ਜਬ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਪਾਂਚ ਬਰਸ ਕੇ ਹੂਏ ਤਬ ਰਤਿ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰਾਇ ਪਹਿਰਾਇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਸ੍ਵਾਦ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਔ ਨੈਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਲੀਮ ਪਉਸ ਕਾਲ ਵੁਹ ਬਾਲਕ ਜੋਂ ਰਤਿ ਕਾ ਆਂਚਲ ਪਕੜ ਮਾਂਗ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਤੋਂ ਵੁਹ ਹੱਸ ਕਰ ਬੋਲੀ ਹੇ ਕੰਤ ਤੁਮ ਯਿਹ ਕਿਆ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਨਾਰਿ, ਤੁਮ ਦੇਖੋ ਅਪਨੇ ਹੀਏ ਬਿਚਾਰ ਮੁਝੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਯਿਹ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸੰਬਰ ਕੇ ਘਰ ਜਾਇ ਰਹਿ ਤੇਰਾ ਕੰਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇਗਾ ਸੋ ਮਛਲੀ ਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਹੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਆਵੈਗਾ ਔ ਨਾਰਦ ਜੀ ਭੀ ਕਹਿ ਗਏ ਥੇ ਕਿ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਮਤ ਹੋ ਤੇਰਾ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਝੇ ਆਇ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਭੀ ਸੇ ਤੁਮਾਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਆਸ ਕੀਏ ਯਹਾਂ ਬਾਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੂੰ ਤੁਮਾਰੇ ਆਨੇ ਸੇ ਮੇਰੀ ਆਸ ਪੂਰੀ ਭਈ ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਰਤਿ ਨੇ ਫਿਰ ਪਤਿ ਕੋ ਧਨੁਖ ਬਿੱਦ੍ਯਾ ਸਬ ਪਢਾਈ ਜਬ ਵੇ ਧਨੁਖ ਬਿੱਦ੍ਯਾ ਮੇਂ ਨਿਪੁਣ ਹੂਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਰਤਿ ਨੇ ਪਤਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸ੍ਵਾਮੀ ਅਬ ਯਹਾਂ ਰਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਤੁਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਐਸੇ ਤੁਮ ਬਿਨ ਦੁਖ ਪਾਇ ਅਕੁਲਾਤੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਬਤਸ ਬਿਨ ਗਾਇ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉਚਿਤ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੁਰ ਸੰਬਰ ਕੋ ਮਾਰ ਮੁਝੇ ਸੰਗ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਚਲ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਜੈ ਔ

ਉਨੇਂ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਆਪਕੇ ਦੇਖਨੇ ਕੀ ਲਾਲਸਾ ਕੀਏ ਹੂਏ ਹੈਂ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਰਤਿ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨਤੇ ਸੁਨਤੇ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਜਬ ਸਜਾਨੇ ਹੂਏ ਤੋ ਏਕ ਦਿਨ ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਰਾਜਾ ਸੰਬਰ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਵੁਹ ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਪਨੇ ਲੜਕੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਜਾਨ ਲਾਡ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਲਕ ਕੋ ਮੈਨੇ ਅਪਨਾ ਲੜਕਾ ਕਰ ਪਾਲਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਲਕ ਹੂ ਬੈਰੀ ਤੇਰਾ, ਅਬ ਤੂ ਲੜ ਕਰ ਦੇਖ ਬਲ ਮੇਰਾ, ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਖ਼ਮ ਠੋਕ ਸਨਮੁਖ ਹੂਆ ਤਬ ਹੱਸ ਕਰ ਸੰਬਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਭਾਈ ਯਿਹ ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਕਿਆ ਦੂਧ ਪਿਲਵਾ ਮੈਨੇ ਸਰਪ ਬਢਾਯਾ ਜੋ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਬੋਲਾ ਅਰੇ ਬੇਟਾ ਤੂੰ ਕਿਆ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਯੇਹ ਬੈਨ, ਕਿਆ ਤੁਝੇ ਯਮਦੂਤ ਆਏ ਹੈਂ ਲੈਨ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੰਬਰ ਕੇ ਮੂੰਹ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਮੇਰਾ ਹੀ ਹੈ ਨਾਮ, ਮੁਝਸੇ ਆਜ ਤੂ ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ, ਤੈਨੇ ਤੋ ਮੁਝੇ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਬਹਾਯਾ ਪਰ ਮੈਂ ਅਬ ਅਪਨਾ ਬੈਰ ਲੇਨੇ ਫਿਰ ਆਯਾ ਤੂੰਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਕਾਲ ਬਢਾਯਾ ਅਬ ਕੌਨ ਕਿਸਕਾ ਬੇਟਾ ਔਰ ਕੌਨ ਕਿਸਕਾ ਬਾਪ ॥

ਦੋ: ਸੁਨ ਸੰਬਰ ਆਯੁਧ ਗਹੇ, ਬਢਯੋ ਕ੍ਰੋਧ ਮਨ ਭਾਵ
ਮਨਹੁ ਸਰਪ ਕੀ ਪੂਛ ਪਰ, ਪਰਯੋ ਅੰਧ ਕੋ ਪਾਵ

ਆਗੇ ਸੰਬਰ ਅਪਨਾ ਸਬ ਦਲ ਮੰਗਵਾਇ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਕੋ ਬਾਹਰ ਲੇ ਆਇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਗਦਾ ਉਠਾਇ ਮੇਘ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਗਰਜ ਕਰ ਬੋਲਾ ਦੇਖੂੰ ਅਬ ਤੁਝੇ ਕਾਲ ਸੇ ਕੌਨ ਬਚਾਤਾ ਹੈ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜੋਂ ਉਸਨੇ ਕਪਟ ਕਰ ਗਦਾ ਚਲਾਈ ਤੋ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਨੇ ਸਹਿਜ ਹੀ ਕਾਟ ਗਿਰਾਈ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਰਿਸਾਇ ਕਰ ਅਗਨਿ ਬਾਣ ਚਲਾਏ ਉਨੋਂ ਨੇ ਜਲ ਬਾਣ ਛੋੜ ਬੁਝਾਇ ਗਿਰਾਏ ਤਬ ਤੋ ਸੰਬਰ ਨੇ ਮਹਾ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਜਿਤਨੇ ਆਯੁਧ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਥੇ ਸਬ ਕੀਏ ਔ ਇਸਨੇ ਕਾਟ ਕਾਟ ਗਿਰਾਇ ਦੀਏ ਜਬ ਕੋਈ ਆਯੁਧ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਨ ਰਹਾ ਤਬ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਧਾਇ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਜਾਇ ਲਿਪਟੇ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਮੱਲ ਯੁਧ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਪੀਛੇ ਉਸੇ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਲੇ ਉੜੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਖੜਗ ਸੇ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਗਿਰਾਇ ਦੀਆ ਔਰ ਫਿਰ ਆਇ ਅਸੁਰ ਦਲ ਬਧ ਕੀਆ ॥

ਸੰਬਰ ਕੋ ਮਾਰਾ ਰਤਿ ਨੇ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਔ ਉਸੀ ਸਮਯ ਏਕ ਬਿਮਾਨ ਸ੍ਵਰਗ ਸੇ ਆਯਾ ਉਸ ਪਰ ਰਤਿ ਪਤਿ ਦੋਨੋਂ ਚਢ ਬੈਠੇ ਔ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲੇ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਦਾਮਨੀ ਸਮੇਤ ਸੁੰਦਰ ਮੇਘ ਜਾਤਾ ਹੋਇ ਔ ਚਲੇ ਚਲੇ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਹਾਂ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮੰਦਰ ਊਚੇ ਸੁਮੇਰ ਸੇ ਜਗਮਗਾਇ ਰਹੇ ਥੇ ਬਿਮਾਨ ਸੇ ਉਤਰ ਅਚਾਨਕ ਦੋਨੋਂ ਰਨਿਵਾਸ ਮੇਂ ਗਏ ਇਨੇਂ ਦੇਖ ਸਬ ਸੁੰਦਰੀ ਚੌਂਕ ਉਠੀਂ ਔ ਯੋਂ ਸਮਝਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਏਕ ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ ਸੰਗ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਸਕੁਚ ਰਹੀਂ ਪਰ ਯਿਹ ਭੇਦ ਕਿਸੂ ਨੇ ਨ

ਜਾਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਹੈ ਸਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਿਤੀ ਥੀਂ
ਇਸਮੇਂ ਜਬ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਹਾਂ
ਹੈਂ ਤਬ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਅਪਨੀ ਸਖੀਯੋਂ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਹੇ
ਸਖੀ ਯਿਹ ਹਰਿ ਕੀ ਉਨਹਾਰੀ ਕੌਨ ਹੈ ਵੇ ਬੋਲੀਂ ਹਮਾਰੀ ਸਮਝ
ਮੇਂ ਤੋ ਯਿਹ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋ ਨ ਹੋ ਯਿਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹੀ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ
ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੀ ਛਾਤੀ ਸੇ
ਦੂਧ ਕੀ ਧਾਰ ਬਹਿ ਨਿਕਲੀ ਔਰ ਬਾਈਂ ਬਾਂਹ ਪਕੜਨੇ ਲਗੀ
ਔ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਮਨ ਘਬਰਾਯਾ ਪਰ ਬਿਨ ਪਤਿ ਕੀ ਆਗਯਾ
ਮਿਲ ਨ ਸਕੀ ਉਸ ਕਾਲ ਵਹਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਇ ਪੂਰਬ
ਕਥਾ ਕਹਿ ਸਬ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾ ਦੀਆ ਤਬ ਤੋ
ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਨੇ ਦੌੜ ਕਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਚੂਮ ਉਸੇ ਛਾਤੀ ਸੇ
ਲਗਾਯਾ ਔਰ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਸੇ ਬਯਾਹ ਕਰ ਬੇਟੇ ਬਹੂ ਕੋ ਘਰ ਮੇਂ
ਲੀਆ ਉਸ ਸਮਯ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਸਬ ਯਦੁ-
ਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਆਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕੀਆ
ਘਰ ਘਰ ਬਧਾਈ ਬਾਜਨੇ ਲਗੀ ਔਰ ਸਾਰੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ
ਮੇਂ ਸੁਖ ਛਾਇ ਗਿਆ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ
ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਜੀ ਜਨਮ ਲੇ ਬਾਲਕ-
ਪਨ ਅੰਤਰ ਬਿਤਾਇ ਰਿਪੁ ਕੋ ਮਾਰ ਰਤਿ ਕੋ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ
ਮੇਂ ਆਏ ਤਬ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਹੂਏ ਬਧਾਏ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਜਨਮ

ਸੰਬਰ ਬਧ ਨਾਮ ਖਟ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੬

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਤ੍ਰਾਜਿਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਮਣਿ ਕੀ ਚੋਰੀ ਲਗਾਈ ਪੀਛੇ ਝੂਠ ਸਮਝ ਲੱਜਿਤ ਹੋ ਉਸਨੇ ਅਪਨੀ ਕੰਨਯਾ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਹਰਿ ਕੋ ਬਯਾਹਦੀ ਯਿਹ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਾਨ ਸ਼ਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੌਨ ਥਾ ਮਣਿ ਉਸਨੇ ਕਹਾਂ ਸੇ ਪਾਈ ਔਰ ਕੈਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਚੋਰੀ ਲਗਾਈ ਫਿਰ ਕਯੋਂ ਕਰ ਝੂਠ ਸਮਝ ਕੰਨਯਾ ਬਯਾਹ ਦੀ ਯਿਹ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਕੇ ਕਹੋ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਨੀਏ ਮੈਂ ਸਬ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਸ਼ਤ੍ਰਾਜਿਤ ਏਕ ਯਾਦਵ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਤਕ ਸੂਰਯ ਕੀ ਅਤਿ ਕਠਿਨ ਤਪੱਸਯਾ ਕੀ ਤਬ ਸੂਰਯ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਉਸੇ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਮਣਿ ਦੇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸਯਮੰਤਕ ਹੈ ਇਸ ਮਣਿ ਕਾ ਨਾਮ, ਇਸਮੇਂ ਹੈ ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਕਾ ਬਿਸ੍ਰਾਮ, ਸਦਾ ਇਸੇ ਮਾਨੀਯੋ ਔਰ ਬਲ ਤੇਜ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਸਮਾਨ ਜਾਨੀਯੋ ਜੋ ਤੂੰ ਇਸੇ ਜਪ, ਤਪ, ਸੰਜਮ, ਬ੍ਰਤ ਕਰ ਧਯਾਵੇਗਾ ਤੋ ਇਸ ਸੇ ਮੂੰਹ ਮਾਂਗਾ ਫਲ ਪਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਨਗਰ ਘਰ ਮੇਂ ਯਿਹ ਜਾਵੇਗਾ ਤਹਾਂ ਦੁਖ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਕਾਲ ਕਭੀ ਨ ਆਵੇਗਾ ਸਰਬਦਾ ਸੁਕਾਲ ਰਹੇਗਾ ਔਰ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਭੀ ਰਹੇਗੀ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸੂਰਯ ਦੇਵਤਾ ਨੇ ਸ਼ਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਵੁਹ ਮਣਿ ਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਆਗੇ ਪ੍ਰਾਤ ਹੀ ਉਠ ਅਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਸੰਧਯਾ ਤਰਪਣ ਸੇ ਨਿਸ੍ਚਿੰਤ ਹੋ ਨਿੱਤਯ ਚੰਦਨ,

ਅੱਛਤ, ਪੁਸ਼ਪ, ਧੂਮ, ਦੀਪ, ਨੈਬੇਦਯ ਸਹਿਤ ਮਣਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਆ ਕਰੇ ਔਰ ਤਿਸ ਮਣਿ ਸੇ ਜੋ ਆਠ ਭਾਰ ਸੋਨਾ ਨਿਕਲੇ ਸੋ ਲੇ ਔ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਨੇ ਮਣਿ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਔ ਕਾਂਤਿ ਦੇਖ ਨਿਜ ਮਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਯਿਹ ਮਣਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਲੇ ਜਾਕਰ ਦਿਖਾਈਏ ਤੋ ਭਲਾ ॥

ਯੋਂ ਬਿਚਾਰ ਮਣਿ ਕੰਠ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਕੋ ਚਲਾ ਮਣਿ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੂਰ ਸੇ ਦੇਖ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਖੜੇ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੀਏ ਸੂਰਯ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਤੁਮਕੋ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਰੁਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਧਯਾਨ ਧਰ ਤੁਮਾਰਾ ਯਸ਼ ਗਾਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਹੋ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਤੁਮੇਂ ਨਿੱਤਯ ਸੇਵਤੀ ਹੈ ਕਮਲਾ ਭਈ ਦਾਸੀ, ਤੁਮ ਹੋ ਸਬ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਦੇਵ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਦ, ਤੁਮਾਰੇ ਗੁਣ ਔ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਪਾਰ, ਕਯੋਂ ਪ੍ਰਭੁ ਛਿਪੋਗੇ ਆਇ ਸੰਸਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ ਆਤਾ ਦੇਖ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ਯੇਹ ਸੂਰਜ ਨਹੀਂ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਯਾਦਵ ਹੈ ਇਸਨੇ ਸੂਰਯ ਕੀ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰ ਏਕ ਮਣਿ ਪਾਈ ਹੈ ਉਸਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸੂਰਯ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਵੁਹੀ ਮਣਿ ਬਾਂਧੇ ਵੁਹ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜਬ ਤਕ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿ ਨ ਜੀ ਕਹੈਂ ਤਬ ਤਕ ਵੁਹ ਆਇ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਜਹਾਂ ਯਾਦਵ ਪੰਸਾ ਸਾਰ

ਖੇਲ ਰਹੇ ਥੇ ਮਣਿ ਕੀ ਕਾਂਤਿ ਦੇਖ ਸਬਕਾ ਮਨ ਮੋਹਿਤ ਹੂਆ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੀ ਦੇਖ ਰਹੇ ਤਬ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੁਛ ਮਨਮੇਂ ਸਮਝ ਉਸ ਸਮਯ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਿਆ ਆਗੇ ਵੁਹ ਮਣਿ ਗਲੇ ਮੇਂ ਬਾਂਧ ਨਿਤਜ ਆਵੈ ਏਕਦਿਨ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਸੇਮਣਿ ਲੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ਔ ਜਗ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੈ ਯਿਹ ਮਣਿ ਇਸੇ ਨਹੀਂ ਫਬਤੀ ਰਾਜਾਕੇ ਯੋਗਯ॥

ਇਸ ਬਾਤਕੇ ਸੁਨਤੇਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਹਸਤੇ ਹਸਤੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਮਣਿ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕੋ ਦੇਔਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂਯਸ਼ ਬੜਾਈ ਲੇ ਦੇਨੇ ਕਾਨਾਮ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਚੁਪ ਚਾਪਵਹਾਂ ਸੇਉਠ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਅਪਨੇ ਭਾਈਕੇ ਪਾਸ ਜਾਬੋਲਾ ਕਿ ਆਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਮੁਝਸੇ ਮਣਿ ਮਾਂਗੀ ਔਰ ਮੈਨੇ ਨ ਦੀ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜੋਂ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤਕੇਮੁੰਹ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਤੋਂ ਕ੍ਰੋਧਕਰਉਸਕੇ ਭਾਈ ਪ੍ਰਸੇਨ ਨੇ ਵੁਹ ਮਣਿ ਅਪਨੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਬਾਂਧਿ ਔਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗਾਇ ਘੋੜੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਅਹੇਰ ਕੋ ਨਿਕਲਾ ਮਹਾ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਧਨੁਖਚਢਾਇ ਲਗਾ ਸਾਬਰ, ਚੀਤਲ, ਪਾਢੇ ਰੋਝ ਔਰ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਰਨੇ ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਹਰਣ ਜੋ ਉਸਕੇ ਆਗੇਸੇ ਝਪਟਾ ਤੋ ਇਸਨੇ ਭੀ ਖਿਜਲਾ ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਘੋੜਾ ਦਪਟਾ ਔਰ ਚਲਾ ਚਲਾ ਅਕੇਲਾ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਯੁਗਾਨ ਯੁਗ ਕੀਏਕ ਬੜੀ ਔੜੀ ਗੁਫਾ ਥੀ॥

ਮ੍ਰਿਗ ਔਰ ਘੋੜੇ ਕੇ ਪਾਂਵ ਕੀ ਆਹਟ ਪਾਇ ਉਸਮੇਂ ਸੇ

ਏਕ ਸਿੰਘ ਨਿਕਲਾ ਵੁਹ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਮਣਿ ਲੇਫਿਰ ਉਸ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਵੜਗਿਆ ਮਣਿ ਕੇ ਜਾਤੇਹੀ ਉਸ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰੀ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਐਸਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੂਆ ਕਿ ਪਾਤਾਲ ਤਕ ਚਾਂਦਨਾ ਗਿਆ ਵਹਾਂ ਜਾਮਬਾਨ ਨਾਮ ਏਕ ਰੀਛ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਮਾਵਤਾਰ ਮੇਂ ਥਾ ਸੋ ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁਗ ਸੇ ਤਹਾਂ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਰਹਾ ਥਾ ਵੁਹ ਗੁਫਾਮੇਂ ਉਜਾਲਾ ਦੇਖ ਉਠ ਧਾਯਾ ਔ ਚਲਾ ਚਲਾਸਿੰਘ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ਫਿਰ ਵੁਹ ਸਿੰਘ ਕੋ ਮਾਰ ਮਣਿ ਲੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗਿਆ ਉਸਨੇ ਮਣਿ ਲੇ ਅਪਨੀ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਾਲਨੇ ਮੇਂ ਬਾਂਧੀ ਵੁਹ ਉਸੇ ਦੇਖ ਨਿੱਤਜ ਹਸ ਹਸ ਖੇਲਾ ਕਰੇ ਔ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨ ਮੇਂ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਹੇ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮਣਿ ਯੋਂ ਗਈ ਔ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੀ ਯਿਹ ਗਤਿ ਭਈ ਤਬ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੇ ਸਾਥ ਜੋ ਲੋਗ ਗਏ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਆ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਚੌ: ਹਮਕੋ ਤਜਾਗ ਅਕੇਲੋ ਧਾਯੋ ॥ ਜਹਾਂ ਗਯੋ ਤਹ ਖੋਜ ਨ
ਪਾਯੋ ॥ ਕਹਿਤ ਨ ਬਨੇ ਢੂੰਡ ਫਿਰ ਆਏ ॥ ਕਹੂੰ
ਪ੍ਰਸੇਨ ਨ ਬਨ ਮੇਂ ਪਾਏ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਖਾਨਾ ਪੀਨਾ ਛੋੜ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਯਿਹ ਕਾਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਕੋ ਮਣਿ ਕੇ ਲੀਏ ਮਾਰ ਮਣਿ ਲੇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਮੁਝਸੇ ਮਾਂਗਤਾ ਥਾ ਮੈਂਨੇ ਨ ਦੀ ਅਬ ਉਸਨੇ ਯੋਂ ਲੀ ਐਸੇ ਵੁਹ ਮਨ ਹੀ ਮਨ

ਕਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਰਹੈ ਏਕ ਦਿਨ ਵੁਹ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇਜ ਪਰ ਤਨ ਖੀਣ ਮਨ ਮਲੀਨ ਮਸਟ ਮਾਰੇ ਬੈਠਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕੁਛ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਕਿ ਉਸਕੀ ਨਾਰੀ ਨੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌ: ਕਹਾ ਕੰਤ ਮਨ ਸੋਚਤ ਰਹੇ ॥ ਮੋਸੋਂ ਭੇਦ ਆਪਨੋ ਕਹੋ

ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਬੋਲਾ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਕਠਿਨ ਬਾਤ ਕਾ ਭੇਦ ਕਹਿਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂਕਿ ਇਸਕੇ ਪੇਟ ਮੇਂ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ ਜੋ ਘਰ ਮੇਂ ਸੁਨਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬਾਹਿਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਦੇਤੀ ਹੈ ਯਿਹ ਅਗਯਾਨ ਇਸੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਗਯਾਨ ਨਹੀਂ ਭਲਾ ਹੋ ਕੈ ਬੁਰਾ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖਿਜਲਾ ਕਰ ਬੋਲੀ ਮੈਂਨੇ ਕਬ ਕੋਈ ਬਾਤ ਘਰਮੇਂ ਸੁਨ ਬਾਹਿਰ ਕਹੀ ਹੈ ਏਕ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਿਤੇ ਹੋ, ਕਿਆ ਸਬ ਨਾਰੀ ਸਮਾਨ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜਬ ਤਕ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਨ ਕਹੋਗੇ ਤਬ ਤਕ ਮੈਂ ਅੰਨਪਾਨੀ ਭੀ ਨ ਖਾਊਂਗੀ ਯਿਹ ਬਚਨ ਨਾਰੀ ਸੇ ਸੁਨ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਬੋਲਾ ਕਿ ਝੂਠ ਸੱਚ ਕੀ ਤੋ ਭਗਵਾਨ ਜਾਨੇ ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਏਕ ਬਾਤ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਆਗੇ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਪਰੰਤੂ ਤੂੰ ਕਿਸੂ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਮਤ ਕਹੀਯੋ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੋਲੀ ਅੱਛਾ ਮੈਂ ਨ ਕਹੂੰਗੀ

ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਮੁਝ ਸੇ ਮਣਿ ਮਾਂਗੀ ਔਰ ਮੈਂਨੇ ਨ ਦੀ ਇਸ ਸੇ ਮੇਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੀ ਨੇ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਕੋ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਮਾਰਾ ਔ

ਮਣਿ ਲੀ ਯਿਹ ਉਸੀ ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਸਾਮਰੱਥਜ ਨਹੀਂ ਜੋ ਐਸਾ ਕਾਮ ਕਰੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਸੇ ਰਾਤ ਭਰ ਨੀਂਦ ਨ ਆਈ ਔਰ ਉਸਨੇ ਸਾਤ ਪਾਂਚ ਕਰ ਰੈਨ ਗਵਾਈ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਉਨ ਨੇ ਜੋ ਅਪਨੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਔਰ ਦਾਸੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਔ ਮਣਿ ਲੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਰਾਤ ਮੈਂਨੇ ਅਪਨੇ ਕੰਤ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨੀ ਹੈ ਪਰ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਕੇ ਆਗੇ ਮਤ ਕਹੀਯੋ ਵੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਤੋ ਭਲਾ ਕਹਿ ਚੁਪ ਚਾਪ ਚਲੀ ਆਈ ਘਰ ਅਚਰਜ ਕਰ ਏਕਾਂਤ ਬੈਠ ਆਪਸਮੇਂ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਨਿਦਾਨ ਏਕ ਦਾਸੀਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇਰਨਵਾਸ ਮੇਂ ਜਾਸੁਨਾਈ ਸੁਨ ਤੇ ਹੀ ਸਬ ਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਯਾ ਜੋ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੀ ਹੈ ਤੋ ਝੂਠ ਨ ਹੋਗੀ ਐਸੇ ਸਮਝ ਉਦਾਸ ਹੋ ਸਬ ਰਨਿਵਾਸ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਬੁਰਾ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਇਸੀ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮੇਂ ਤੋ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਔ ਮਣਿ ਕੇ ਲੇਨੇ ਕਾ ਕਲੰਕ ਲਗ ਚੁਕਾ ਤੁਮ ਕਿਆ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹੋ ਕੁਛ ਇਸ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਰੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਘਬਰਾਇ ਪੀਛੇ ਕੁਛ ਸੋਚ ਸਮਝ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਔ ਬਲਰਾਮ ਬੈਠੇ ਸਭਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮੇਂ ਸਬ ਲੋਕ ਕਲੰਕ ਲਗਾਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਨੇ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੋ ਮਾਰ ਮਣਿ ਲੇ ਲੀ ਇਸ ਸੇ ਆਪਕੀ ਆਗਯਾ ਲੇ ਪ੍ਰਸੇਨ ਔਰ ਮਣਿ ਕੇ ਢੂੰਡਨੇ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਜਿਸ ਸੇ ਯਿਹ ਅਪ ਯਸ਼ ਛੂਟੈ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਆਇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਔ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੇ ਸਾਥੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਨ ਕੋ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਘੋੜੇ ਕੇ ਚਰਣ ਚਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੜੇ ਉਨੀਂ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤੁਰੰਗ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੋ ਮਾਰ ਖਾਯਾ ਥਾ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਲੋਥ ਔਰ ਸਿੰਘ ਕੇ ਪਾਵੋਂ ਕਾ ਚਿੰਨ ਦੇਖ ਸਬ ਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਉਸੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਾਰ ਖਾਯਾ ਯਿਹ ਸਮਝ ਮਣਿ ਨ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਵੁਹ ਔੜੀ ਅੰਧੇਰੀ ਮਹਾਂ ਭਯਾ-ਵਨੀ ਗੁਫਾ ਥੀ ਉਸਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਸਿੰਘ ਮਰਾ ਪੜਾ ਹੈ ਪਰ ਮਣਿ ਵਹਾਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਐਸੇ ਅਚਰਜ ਦੇਖ ਸਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਨ ਮੇਂ ਐਸਾ ਬਲੀ ਜੰਤੁ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਜੋ ਸਿੰਘ ਕੋ ਮਾਰ ਮਣਿ ਲੇ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਪੈਠਾ ਅਬ ਇਸਕਾ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਤਕ ਢੂੰਡਨੇ ਕਾ ਧਰਮ ਥਾ ਤਹਾਂ ਤਕ ਆਪਨੇ ਢੂੰਡਾ ਤੁਮਾਰਾ ਕਲੰਕ ਛੂਟਾ ਅਬ ਨਾਹਰ ਕੇ ਸਿਰ ਅਪਯਸ਼ ਪੜਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਬੋਲੇ ਚਲੋ ਇਸ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਧਸਕੇ ਦੇਖੇਂ ਕਿ ਨਾਹਰ ਕੋ ਮਾਰ ਮਣਿ ਕੌਨ ਲੇ ਗਿਆ ਵੇ ਸਬ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਗੁਫਾ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖੇ ਹਮੇਂ ਡਰ ਲਗਤਾ ਹੈ ਉਸਮੇਂ ਧਸੇਂਗੇ ਕੈਸੇ, ਬਰਨ ਹਮ ਤੁਮ ਸੇ ਭੀ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਂ ਭਯਾਵਨੀ

ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਆਪ ਭੀ ਨ ਜਾਈਏ ਅਬ ਘਰ ਕੋ ਪਧਾਰੀਏ ਹਮ ਸਬ ਮਿਲ ਨਗਰ ਮੇਂ ਕਹੈਂਗੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸੇਨ ਕੋ ਮਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਣਿ ਲੀ ਔ ਸਿੰਘ ਕੋ ਮਾਰ ਮਣਿ ਲੇ ਕੋਈ ਜੰਤੁ ਏਕ ਅਤਿ ਡਰਾਵਨੀ ਔੜੀ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਗਿਆ ਯਿਹ ਸਬ ਹਮ ਅਪਨੀ ਆਖੇਂ ਵੇਖ ਆਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਣਿ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ ਮੈਂ ਅਕੇਲਾ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਦਸ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਆਊਂਗਾ ਤੁਮ ਦਸ ਦਿਨ ਤਕ ਯਹਾਂ ਰਹੀਯੋ ਇਸਮੇਂ ਹਮੇਂ ਬਿਲੰਬ ਹੋਇ ਤੋ ਘਰ ਜਾਇ ਸੰਦੇਸੋ ਕਹੀਯੋ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਹਰਿ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋ ਭਯਾਵਨੀ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਔਰ ਚਲੇ ਚਲੇ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਜਹਾਂ ਜਾਮਬਾਨ ਸੋਤਾ ਥਾ ਔਰ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਕੋ ਖੜੀ ਪਾਲਨੇ ਮੇਂ ਝੁਲਾਤੀ ਥੀ ॥

ਵੁਹ ਪ੍ਰਭ ਕੋ ਦੇਖ ਭੈ ਖਾਇ ਪੁਕਾਰੀ ਔ ਜਾਮਬਾਨ ਜਾਗਾ ਤੋ ਧਾਇ ਹਰਿ ਸੇ ਜਾਇ ਲਿਪਟਾ ਔ ਮੱਲ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਜਬ ਉਸਕਾ ਕੋਈ ਦਾਵ ਔ ਬਲ ਹਰਿ ਪਰ ਨ ਚਲਾ ਤਬ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤੋ ਬਲ ਕੇ ਹੈਂ ਲਖਮਣ ਰਾਮ, ਔਰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਐਸਾ ਬਲੀ ਕੌਨ ਹੈ ਜੋ ਮੁਝਸੇ ਕਰੈ ਸੰਗ੍ਰਾਮ, ਮਹਾਰਾਜ ਜਾਮਬਾਨ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਗਜਾਨ ਸੇ ਯੋਂ ਬਿਚਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰ ॥

ਚੌਂ: ਠਾਢੌ ਉਸਰ ਜੋਰਿ ਕੇ ਹਾਥ ॥ ਬੋਲਾ ਦਰਸ ਦੇਹ ਰਘੁ
ਨਾਥ ॥ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜਾਨੇ ॥ ਲੀਲ੍ਹਾ ਵੇਖਤ ਹੀ
ਪਹਿਚਾਨੇ ॥ ਭਲੀ ਕਰੀ ਲੀਨੋ ਅਵਤਾਰ॥ ਕਰ ਹੌ ਦੂਰ

ਭੂਮਿ ਕੋ ਭਾਰ ॥ ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁਗ ਤੇ ਯਿਹ ਠਾ ਰਹਯੋ॥ ਨਾਰਦ ਭੇਦ ਤੁਮਾਰੋ ਕਹਯੋ॥ ਮਣਿ ਕੇ ਕਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਇਤ ਐਹੈਂ ॥ ਤਬ ਹੀ ਤੋ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੈਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਸਮਯ ਜਾਮਬਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਜਾਨ ਯੋਂ ਬਖਾਨ ਕੀਆ ਤਿਸੀ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਮਬਾਨ ਕੀ ਲਗਨ ਦੇਖ ਮਗਨ ਹੋ ਰਾਮ ਕਾ ਭੇਖ ਕਰ ਧਨੁਖ ਬਾਨ ਧਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਆਗੇ ਜਾਮਵਾਨ ਨੇ ਸਾਸ੍ਰਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਦ੍ਰੀਨਤਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਦੀਨਬੰਧੁ ਜੋ ਆਪਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਊਂ ਤੋ ਅਪਨਾ ਮਨੋਰਥ ਕਹਿ ਸੁਨਾਊਂ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਅੱਛਾ ਕਹੁ ਤਬ ਜਾਮਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਦੀਨਾ ਨਾਥ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਯੋਂ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਕੰਨਯਾ ਜਾਮਵਤੀ ਆਪਕੋ ਬਯਾਹ ਦੂੰ ਔ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਬੜਾਈ ਲੂੰ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇੱਛਾ ਮੇਂ ਐਸਾ ਹੈ ਤੋ ਹਮੇਂ ਭੀ ਗ੍ਰਿਹਣ ਹੈ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਜਾਮਬਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਚੰਦਨ, ਅੱਛਤ, ਪੁਸ਼ਪ, ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨਈਬੇਦਯ ਲੇ ਪੂਜਾ ਕੀ ਪੀਛੇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਅਪਨੀ ਬੇਟੀ ਬਯਾਹ ਦੀ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਯੌਤਕ ਮੇਂ ਮਣਿ ਭੀ ਧਰ ਦੀ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਤੋ ਮਣਿ ਸਮੇਤ ਜਾਮਵਤੀ ਕੋ ਲੇ ਯੋਂ ਗੁਫਾ ਸੇ ਚਲੇ ਔਰ ਜੋ ਯਾਦਵ ਗੁਫਾ ਕੇ ਮੂੰਹ ਪਰ ਪ੍ਰਸੇਨ ਔ

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਾਥੀ ਖੜੇਥੇ ਅਬ ਤਿਨ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਗੁਫਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਉਨੇਂ ਜਬ ਅਠਾਈਸ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਔ ਹਰਿ ਨ ਆਏ ਤਬ ਵੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਤੇ ਔ ਰੋਤੇ ਪੀਟਤੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਏ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਨਿਪਟ ਘਬਰਾਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇ ਲੇ ਮਹਾਂ ਸ਼ੋਕ ਕਰ ਰੋਨੇ ਪੀਟਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਸਾਰੇ ਰਨਿਵਾਸ ਮੇਂ ਕੁਲਾਹਲ ਪੜਗਿਆ ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਰਾਨੀਆਂ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋਤਨ ਖੀਣ ਮਨ ਮਲੀਨ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਰੋਤੀ ਪੀਟਤੀ ਵਹਾਂ ਆਈਂ ਜਹਾਂ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਏਕ ਕੋਸ ਪਰ ਦੇਵੀ ਕਾ ਮੰਦਰ ਥਾ

ਪੂਜਾ ਕਰ ਗੌਰੀ ਕੋ ਮਨਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਹੇ ਦੇਵੀ ਤੁਮੇਂ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਸਬ ਧਯਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਸੇ ਜੋ ਬਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤੂੰ ਭੂਤ, ਭਵਿੱਖਯ, ਬਰਤਮਾਨ, ਕੀ ਸਬ। ਬਾਤ ਜਾਨਤੀ ਹੈ ਕਹੁ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕਬ ਆਵੇਂਗੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਰਾਨੀਆਂ ਤੋ ਦੇਵੀ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਧਰਨਾ ਦੇ ਯੋਂ ਮਨਾਇ ਰਹੀ ਥੀਂ ਔ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਬਸੁਦੇਵ ਬਲਦੇਵ ਆਦਿ ਸਬ ਯਾਦਵ ਮਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਵਾਸੀ ਹਸਤੇ ਹਸਤੇ ਜਾਮਵਤੀ ਕੋ ਲੀਏ ਆਇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੇਂ ਖੜੇ ਹੂਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ ਦੇਖ ਸਭ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਔਰ ਯਿਹ ਸ਼ੁਭ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸਬ ਰਾਨੀਆਂ ਭੀ ਦੇਵੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਆਈਂ ਔਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀਂ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠਤੇ ਹੀ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ ਔਰ ਵ੍ਹ ਮਣਿ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਮਣਿ ਹਮਨੇ ਨ ਲੀ ਥੀ ਤੁਮਨੇ ਝੂਠੇ ਹਮੇਂ ਕਲੰਕ ਦੀਆ ਥਾ ॥

ਚੌ: ਯਿਹ ਮਣਿ ਜਾਮਵੰਤ ਹੀ ਲੀਨੀ॥ ਸੁਤਾ ਸਮੇਤ ਮੋਹਿ ਤਿਨ ਦੀਨੀ ॥ ਮਣਿ ਲੇ ਤਬ ਹੀ ਚਲਯੋ ਸਿਰ ਨਾਇ॥ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਮਨ ਸੋਚਤ ਜਾਇ ॥ ਹਰਿ ਅਪਰਾਧ ਕੀਯੋ ਮੈਂ ਭਾਰੀ ॥ ਅਨ ਜਾਨੇ ਦੀਨੀ ਕੁਲ ਗਾਰੀ ॥ ਯਾਦਵ ਪਤਹਿ ਕਲੰਕ ਲਗਾਯੋ॥ ਮਣਿ ਕੇ ਕਾਜੇ ਬੈਰ ਬਢਾਯੋ ॥ ਅਬ ਯਿਹ ਦੋਸ ਕਟੈ ਸੋ ਕੀਜੈ ॥ ਸਤਭਾਮਾ ਮਣਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨੈ ਦੀਜੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਮਣਿ ਲੀਏ ਮਨ ਮਾਰੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਿਆ ਔਰ ਉਸਨੇ ਸਬ ਅਪਨੇ ਜੀ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬੋਲੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਤੁਮਨੇ ਅੱਛੀ ਬਿਚਾਰੀ ਸੱਤਜ-ਭਾਮਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ਔ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਨੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸ਼ੁਭ ਲਗਨ ਮੁਹੂਰਤ ਠਹਿਰਾਇ ਰੋਲੀ, ਅੱਛਤ, ਰੁਪੱਯਾ, ਨਾਰੀਯਲ ਏਕ ਥਾਲ ਮੇਂ ਧਰ ਪਰੋਹਿਤ ਕੇ ਹਾਥ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਯਹਾਂ ਟੀਕਾ ਭੇਜ ਦੀਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਮੌੜ ਬਾਂਧ ਬਜਾਹਨ ਆਏ ਤਬ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਨੇ ਸਬ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤ ਕਰ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਕੰਨਜਾ ਦਾਨ ਦੀਆ ਔਰ ਬਹੁਤਸਾ

ਧਨ ਦੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਉਸ ਮਣਿ ਕੋ ਭੀ ਧਰ ਦੀਆ

ਮਣਿ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਉਸਮੇਂ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਬਾਹਰ ਕੀਆ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਣਿ ਯਿਹ ਹਮਾਰੇ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮਨੇ ਸੂਰਯ ਕੀ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ਹਮਾਰੇ ਕੁਲ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਛੁੜਾਇ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਦੀ ਵਸਤੁ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਯਿਹ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰੱਖੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਮਣਿ ਲੇਕਰ ਲਜਾਇ ਰਹਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਕੋ ਲੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਨਿਜ ਧਾਮ ਕੋ ਪਧਾਰੇ ਔਰ ਆਨੰਦ ਸੇ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਕਲੰਕ ਕਯੋਂ ਲਗਾ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ॥

ਦੋਹਰਾ ਚਾਂਦ ਚੌਥ ਕੋ ਦੇਖਯੋ, ਮੋਹਨ ਭਾਦੋਂ ਮਾਸ
ਤਾਂਤੇ ਲਗਯੋ ਕਲੰਕ ਯਿਹ, ਅਤਿ ਮਨ ਭਯੋ ਉਦਾਸ

ਔਰ ਸੁਨੋ

ਦੋਹਰਾ ਜੋ ਭਾਦੋਂ ਕੀ ਚੌਥ ਕੋ, ਚਾਂਦ ਨਿਹਾਰੈ ਕੋਇ
ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸ੍ਰਵਨ ਸੁਨੈ, ਤਾਹਿ ਕਲੰਕ ਨ ਹੋਇ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਜਾਮਵਤੀ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਬਿਵਾਹ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਸਪਤ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮਣਿ ਕੇ ਲੀਏ ਜੈਸੇ

ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ ਮਾਰ ਮਨਿ ਲੇ ਅਕਰੂਰ ਕੋ ਦੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਛੋੜ ਭਾਗਾ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਏਕ ਸਮਯ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ, ਆਇ, ਕਿਸੀ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸੇ ਯਿਹ ਸੰਦੇਸਾ ਦੀਆ॥

ਦੋਹਰਾ ਪਾਂਡਵ ਨਯੋਤੇ ਅੰਧ ਸੁਤ, ਘਰ ਕੇ ਬੀਚ ਬੁਲਾਇ
ਅਰਧ ਰਾਤ੍ਰਿ ਚਹੁਓਰ ਤੇ, ਦੀਨੀ ਆਗ ਲਗਾਇ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ਘਬਰਾਇ ਤਤਕਾਲ ਦਾਰੁਕ ਸਾਰਥੀ ਸੇ ਅਪਨਾ ਰਥ ਮੰਗਾਇ ਤਿਸ ਪਰ ਚਢ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੋ ਗਏ ਔ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਕੌਰਵੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਖੜੇ ਰਹੇ ਵਹਾਂ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਸਬ ਤਨ ਖੀਣ ਮਨ ਮਲੀਨ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਦੁਰਯੋਧਨ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕੁਛ ਸੋਚਤਾ ਹੈ ਭੀਖਮ ਨਯਨੋਂ ਸੇ ਜਲ ਮੋਚਤਾ ਹੈ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼੍ਰ ਬਡਾ ਦੁਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰਯ ਕੀ ਭੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਪਾਨੀ ਚਲਤਾ ਹੈ ਬਿਦੂਰਥ ਜੀ ਭੀ ਪਛਤਾਇ, ਗੰਧਾਰੀ ਬੈਠੀ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਆਇ, ਔਰ ਭੀ ਜੋ ਕੌਰਵੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਮਹਾਰਾਜ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੀ ਸੁੱਧਿ ਕਰ ਕਰ ਰੋ ਰਹੀ ਥੀਂ ਔਰ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਸ਼ੋਕ ਮਯ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵਹਾਂ ਕੀ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭੀ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਬੈਠੇ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪੂਛਾ ਪਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨ ਕਹਾ ਸਬ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੇ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਤੋ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੇ ਜਲਨੇ

ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਗਏ ਔ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਨਾਮ ਏਕ ਯਾਦਵ ਥਾ ਕਿ ਜਿਸੇ ਪਹਿਲੇ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਮਾਂਗੀ ਥੀ ਤਿਸ ਪਾਸ ਅਕਰੂਰ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਗਏ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਗਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ, ਅਬ ਆਇ ਪੜਾ ਹੈ ਤੇਰਾ ਦਾਂਵ, ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਸੇ ਤੂੰ ਅਪਨਾ ਬੈਰ ਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਤੇਰੀ ਬੜੀ ਚੂਕ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਮਾਂਗ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਦੀ ਔ ਤੁਝੇ ਗਾਲੀ ਚਢਾਈ, ਅਬ ਯਹਾਂ ਉਸਕਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਹਾਈ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਠਾ ਔਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਲਲਕਾਰਾ ਨਿਦਾਨ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਉਸੇ ਮਾਰ ਵੁਹ ਮਣਿ ਲੇ ਆਯਾ ਤਬ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਅਕੇਲਾ ਘਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਕੁਛ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪਛਤਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ॥

ਚੌ: ਮੈਂ ਯਿਹ ਬੈਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੋਂ ਕੀਯੋ॥ ਮੋਹਿ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੂਰ ਮਤ ਦੀਯੋ

ਦੋ: ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਅਕ੍ਰੂਰ ਮਿਲ, ਮਤੋ ਦੀਯੋ ਮੋਹਿ ਆਇ
ਸਾਧੁ ਕਹੈ ਜੋ ਕਪੱਟ ਕੀ, ਵਾ ਸੋਂ ਕਹਾ ਬਸਾਇ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਧਰ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਤੋ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਕਿ ਹੋਨਹਾਰ ਸੇ ਕੁਛ ਨ ਬਸਾਇ, ਕਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਕਿਸੀ ਕੀ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਇ, ਔਰ ਉਧਰ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ ਮਰਾ ਨਿਹਾਰ, ਉਸਕੀ ਨਾਰੀ ਰੋ ਰੋ ਕੰਤ ਕੰਤ ਕਰ ਉਠੀ ਪੁਕਾਰ, ਉਸਕੇ ਰੋਨੇ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਬਾਤ

ਕਹਿ ਰੋਨੇ ਪੀਟਨੇ ਲਗੇ ਹੋਆ ਸਾਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕੁਲਾਹਲ ਪੜਗਿਆ ਪਿਤਾ ਕਾ ਮਰਨਾ ਸੁਨ ਉਸੀ ਸਮਯ ਆਇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਜੀ ਸਬ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਬਾਪ ਕੀ ਲੋਥ ਲੇ ਤੇਲ ਮੇਂ ਡਲਵਾਇ ਅਪਨਾ ਰਥ ਮੰਗਾਇ ਤਿਸ ਪਰ ਚਢ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਪਾਸ ਚਲੀ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੀ॥

ਚੌ: ਦੇਖਤ ਹੀ ਉਠ ਬੋਲੇ ਹਰੀ ਘਰ ਹੈ ਕੁਸ਼ਲ ਖੇਮ ਸੁੰਦਰੀ॥ ਸਤਭਾਮਾ ਕਹਿ ਜੋਰੇ ਹਾਥ॥ ਤੁਮਬਿਨ ਕੁਸ਼ਲ ਕਹਾ ਯਦੁ ਨਾਥ॥ ਹਮਹਿ ਬਿਪਤ ਸਤਧੰਨ੍ਹਾ ਦਈ॥ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਹਤਜੋ ਮਨਿ ਲਈ॥ ਧਰੇ ਤੇਲ ਮੇਂ ਸ੍ਵਸੁਰ ਤੁਮਾਰੇ॥ ਕਰੋ ਦੂਰ ਸਬ ਸੂਲ ਹਮਾਰੇ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਜੀ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਖੜੀ ਹੋ ਹਾਇ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾ ਕਰ ਧਾਇ ਮਾਰ ਰੋਨੇ ਲਗੀਂ ਉਨਕਾ ਰੋਨਾ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਭੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਰੋਕਰ ਲੋਕ ਰੀਤਿ ਦਿਖਲਾਈ ਪੀਛੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਕੋ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਢਾਢਸ ਬੰਧਾਇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਏ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਕੋ ਮਹਾਂ ਦੁਖੀ ਦੇਖ ਪ੍ਰਤਿਗਜ੍ਯਾ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁੰਦਰੀ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਧੀਰਯ ਧਰੋ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਜੋ ਹੋਨਾ ਥਾ ਸੋ ਤੋ ਹੂਆ ਪਰ ਅਬ ਮੈਂ ਸਤਜਧੱਨ੍ਹਾ ਕੋ ਮਾਰ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਬਦਲਾ ਲੂੰਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਔਰ ਕਾਮ ਕਰੂੰਗਾ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਆਤੇ ਹੀ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਅਤਿ ਭਯ ਖਾਇ ਘਰ ਛੋੜੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯਿਹ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਏ ਕਹੇ ਮੈਂਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਬੈਰ ਕੀਆ ਅਬ ਸ਼ਰਣ ਕਿਸ ਕੀ ਲੂੰ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ਔਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੇ ਕਹੇ ਸੇ ਮੈਂਨੇ ਕੀਆ ਯਿਹ ਕਾਮ, ਅਬ ਮੁਝ ਪਰ ਕੋਪੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔ ਬਲਰਾਮ, ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਭਾਗ ਕਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਣ ਆਯਾ ਹੂੰ ਮੁਝੇ ਕਹੀਂ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਠੌਰ ਬਤਾਈਏ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਬੋਲਾ ਕਿ ਸੁਨੋ ਹਮ ਸੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਤਾ ਜਿਸਕਾ ਬੈਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਭਯਾ ਸੋ ਨਰ ਸਬ ਹੀ ਸੇ ਗਿਆ ਤੂੰ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਬਾ ਕਿ ਹੈ ਅਤਿ ਬਲੀ ਮੁਰਾਰਿ ਤਿਨ ਸੇ ਬੈਰ ਕੀਏ ਹੋਗੀ ਹਾਰ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਹੇ ਸੇ ਕਿਆ ਹੂਆ ਅਪਨਾ ਬਲ ਬਿਚਾਰ ਕਾਮ ਕਯੋਂ ਨ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਹੈ ਕਿ ਬੈਰ ਬਯਾਹ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਨ ਹੀ ਸੇ ਕੀਜੈ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਭਰੋਸਾ ਮਤ ਰਖ ਹਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈਂ ਉਨ ਸੇ ਬੈਰ ਕਰਨਾ ਹਮੇਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ੋਭਤਾ ਜਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸੀਂਗ ਸਮਾਇੰ ਤਹਾਂ ਜਾ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਨਿਪਟ ਉਦਾਸ ਹੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਅਕਰੂਰ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾ ਹਾ ਖਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਹੋ ਯਾਦਵ ਪਤਿ ਈਸ, ਤੁਮੇਂ ਮਾਨ ਕੇ ਨਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੀਸ, ਸਾਧੁ ਦਯਾਲ ਧਰਣ ਤੁਮ ਧੀਰ ਦੁਖ ਮਹਿ ਆਪ ਹਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਪੀਰ, ਬਚਨਾ

ਕਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਹੈ ਤੁਮੇਂ, ਆਪਨੀ ਸ਼ਰਣ ਰੱਖੋ ਤੁਮ ਹਮੇਂ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਕਹਾ ਮਾਨ ਯਿਹ ਕਾਮ ਕੀਆ ਅਬ ਤੁਮ ਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚਾਓ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਬੜਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਹਮ ਸੇ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿਆ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਕੇ ਕਰਤਾ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਹੈਂ ਉਸ ਸੇ ਬੈਰ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕਬ ਕੋਈ ਰਹਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਕਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਕਾ ਕਿਆ ਬਿਗੜਾ ਅਬ ਤੋ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਆ ਪੜੀ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰ, ਨਰ, ਮੁਨਿ, ਕੀ ਯਹੀ ਹੈ ਰੀਤਿ, ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੇ ਲੀਏ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰੀਤਿ, ਔਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਲੋਗ ਹੈਂ ਸੋ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਰਥ ਕੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਮਨੁੱਖਯ ਕੋ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਹੇ ਪਰ ਨਾ ਜਾਇ ਜੋ ਕਾਮ ਕਰੈ ਜਿਸ ਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨਾ ਭਲਾ ਬੁਰਾ ਬਿਚਾਰ ਲੇ ਪੀਛੇ ਉਸ ਕਾਜ ਮੇਂ ਪਾਵ ਦੇ ਤੂੰ ਨ ਸਮਝ ਬੂਝ ਕਰ ਕੀਆ ਹੈ ਕਾਮ, ਅਬ ਤੁਝੇ ਕਹੀਂ ਜਗਤ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹ ਧਾਮ, ਜਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਬੈਰ ਕੀਆ ਵ੍ਹ ਫਿਰ ਨ ਜੀਆ ਜਹਾਂ ਭਾਗ ਕੇ ਰਹਾ ਤਹਾਂ ਮਾਰਾ ਗਿਆ ਮੁਝੇ ਮਰਨਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਪਖ ਕਰੂੰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਜੀਵ ਸਬ ਕੋ ਪਯਾਰਾ ਹੈ

ਮਹਾਰਾਜ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਜਬ ਸਤਧਨ੍ਵਾ ਕੋ ਯੋਂ ਰੂਖੇ ਸੂਖੇ ਬਚਨ ਸੁਨਾਏ ਤਬ ਤੋ ਵ੍ਹ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਜੀ ਕੀ ਆਸ ਛੋੜ ਮਣਿ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਰਖ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਨਗਰ ਛੋੜ ਭਾਗਾ

ਔਰ ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਭੀ ਉਠ ਦੌੜੇ ਔ ਚਲਤੇ ਚਲਤੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਸੌ ਯੋਜਨ ਪਰ ਲੀਆ ਇਨਕੇ ਰਥ ਕੀ ਆਹਟ ਪਾਇ ਸਤਧੰਨ੍ਵਾ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਮਿਥਲਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾ ਵੜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਸੇ ਦੇਖ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗਜਾ ਕੀ ਤੂੰ ਅਭੀ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਜਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਨੇ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਜਾ ਕਾਟਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਮਣਿ ਢੂੰਡੀ ਪਰ ਨ ਪਾਈ ਫਿਰ ਇਨੋਂ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਕੋ ਮਾਰਾ ਔਰ ਮਣਿ ਨ ਪਾਈ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਭਾਈ ਵੁਹ ਮਣਿ ਕਿਸੀ ਬੜੇ ਪੁਰਖ ਨੇ ਪਾਈ ਤਿਸਨੇ ਹਮੇਂ ਲਾਇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਵੁਹ ਮਣਿ ਕਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਛਿਪਨੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਦੇਖੀਯੋ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਗਟੇਗੀ ਕਹੀਂ ਨ ਕਹੀਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਅਬ ਤੁਮ ਤੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਕੋ ਸਿਧਾਰੋ ਔਰ ਹਮ ਮਣਿ ਕੋ ਖੋਜਨੇ ਕੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਪਾਵੇਂਗੇ ਤਹਾਂ ਸੇ ਲੇ ਆਵੇਂਗੇ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਤੋ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਕੋ ਮਾਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਕੋ ਪਧਾਰੇ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖਧਾਮ ਮਣਿ ਕੇ ਖੋਜਨੇ ਕੋ ਸਿਧਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਨਗਰ ਨਗਰ ਗਾਂਵ ਗਾਂਵ ਮੇਂ ਢੂੰਡਤੇ ਢੂੰਡਤੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਚਲੇ ਚਲੇ ਅਯੁੱਧਯਾ ਪੁਰੀ ਜਾ

ਹੁੰਚੇ ਇਨਕੇ ਪਹੁੰਚਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਅਯੁੱਧਜਾ ਕਾ ਰਾਜਾ ਦੁਰਯੋਧਨ ਉਠ ਧਾਯਾ ਆਗੇ ਬਢ ਭੇਂਟ ਕਰ ਭੇਂਟਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੋ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਪਾਟੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤਾ ਨਿਜ ਮੰਦਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਯਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪੂਜਨ ਕਰ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਸਿਰ ਨਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਬੋਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਇਧਰ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਸਕੇ ਮਨ ਕੀ ਲਗਨ ਦੇਖ ਮਗਨ ਹੋ ਅਪਨੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸਬ ਭੇਦ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਦੁਰਯੋਧਨ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਵੁਹ ਮਣਿ ਕਹੀਂ ਕਿਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਨ ਰਹੇਗੀ ਕਭੀ ਨ ਕਭੀ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਰਹੇਗੀ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਫਿਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਮੇਰੇ ਬੜੇ ਭਾਗ ਜੋ ਆਪ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਮੈਨੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਪਾਯਾ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ ਗਵਾਯਾ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਦਾਸ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਪੂਰੀ ਕੀਜੈ ਔਰ ਕੁਛ ਦਿਵਸ ਰਹਿ ਸਿੱਖਜ਼ ਕਰ ਗਦਾ ਯੁਧ ਸਿਖਾਇ ਜਗ ਮੈਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਦੁਰਯੋਧਨ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਸਿੱਖਜ ਕੀਆ ਔਰ ਕੁਛ ਦਿਨ ਵਹਾਂ ਰਹਿ ਸਬ ਗਦਾ ਯੁੱਧ ਕੀ ਬਿੱਦਜਾ ਸਿਖਾਈ ਪਰ ਮਣਿ ਵਹਾਂ ਭੀ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਖੋਜੀ ਔਰ ਨ ਪਾਈ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪਹੁੰਚਨੇ ਉਪਰੰਤ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਆਏ

ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਯਾਦਵ ਸਾਥ ਲੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੋ
ਤੇਲ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਅਗਨਿ ਸਸਕਾਰ ਕੀਆ ਔਰ ਅਪਨੇ ਹਾਥ
ਦਾਹ ਦੀਆ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਮ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ
ਹੂਏ ਤਬ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਔਰ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਕੁਛ ਆਪਸ ਮੇਂ ਸੋਚ
ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਉਨੇਂ ਇਕਾਂਤ ਲੇ
ਜਾਇ ਮਣ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਾਦਵ ਸਬ
ਬਹਿਰਮੁਖ ਭਏ ਔਰ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਮੋਹ ਗਏ ਤੁਮਾਰਾ ਸਿਮਰਨ
ਧਯਾਨ ਛੋੜ ਧਨ ਅੰਧ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਜੋ ਯੇਹ ਅਬ ਕੁਛ ਕਸ਼੍ਟ ਪਾਵੇਂ
ਤੋ ਯੇਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਆਵੈਂ ਇਸ ਲੀਏ ਹਮ ਨਗਰ ਛੋੜ
ਮਣਿ ਲੇ ਭਾਗਤੇ ਹੈਂ ਜਦ ਹਮ ਇਨ ਸੇ ਆਪ ਕਾ ਭਜਨ ਸਮਰਣ
ਕਰਾਵੇਂਗੇ ਤਭੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਵੇਂਗੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ
ਅਕਰੂਰ ਔਰ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਆਧੀ ਰਾਤ ਕੋ
ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਭੇਦ ਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਸੇ ਭਾਗੇ ਐਸੇ ਕਿ
ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਜਾਨਾ ਕਿ ਕਿਧਰ ਗਏ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਨਗਰ
ਮੇਂ ਯਿਹ ਚਰਚਾ ਫੈਲੀ ਕਿ ਨ ਜਾਨੀਏ ਰਾਤ ਕੀ ਰਾਤ ਮੇਂ
ਅਕਰੂਰ ਔਰ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਕਿਧਰ ਗਏ ਔਰ
ਕਿਆ ਹੂਏ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ
ਇਧਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਤੋ ਨਿਤ ਘਰ ਘਰ ਚਰਚਾ ਹੋਨੇ ਲਗੀ
ਔਰ ਉਧਰ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਪ੍ਰਿਥਮ ਪ੍ਰਯਾਗ ਮੇਂ ਜਾਇ ਮੁੰਡਨ ਕਰ
ਵਾਇ ਤ੍ਰਿਬੇਣੀ ਨ੍ਹਾਇ ਬਹੁਤ ਸਾ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰ ਤਹਾਂ ਹਰਿ

ਪੈੜੀ ਬੰਧਵਾਇ ਗਯਾ ਕੋ ਗਏ ਵਹਾਂ ਭੀ ਫਲਗੂ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ
ਠ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸ਼੍ਰਾਧ ਕੀਆ ਔਰ ਗਯਾਲੀਯੋਂ ਕੋ
ਜਿਮਾਇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਾਨ ਦੀਆ ਪੁਨਿ ਗਦਾਧਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ
ਕਰ ਤਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਏ ਇਨ ਕੇ ਆਨੇ ਕਾ
ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਸਬ ਆਇ ਆਇ
ਭੇਂਟ ਕਰ ਭੇਂਟ ਧਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਯੇਹ ਵਹਾਂ ਯੱਗ ਦਾਨ ਤਪ
ਬ੍ਰਤ ਕਰ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਸ੍ਰੀ
ਮੁਰਾਰੀ ਭਕਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਨੇ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕਾ ਬੁਲਾਨਾ ਜੀ ਮੇਂ
ਠਾਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਆਨਕੇ ਕਹਾ ਕੀ ਭਾਈ ਅਬ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ
ਕੁਛ ਦੁਖ ਦੀਜੈ ਔਰ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਵਾ ਲੀਜੈ ਬਲਦੇਵ
ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਇੱਛਾ ਮੇਂ ਆਵੈ ਸੋ ਕੀਜੈ ਔਰ
ਸਾਧੂਓਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ
ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਐਸਾ ਕੀਆ ਕਿ ਦ੍ਵਾਰਕਾ
ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਘਰ ਘਰ ਤਪਤਿਜਾਰੀ, ਮਿਰਗੀ, ਖਈ, ਦਾਦ, ਖਾਜ,
ਆਧਾਸੀਸੀ, ਕੋੜ੍ਹ, ਮਹਾਂ ਕੋੜ੍ਹ, ਜਲੰਧਰ, ਭਗੰਧਰ, ਕਠੋਦਰ,
ਅਤੀਸਾਰ, ਖਾਂਸੀ, ਸੂਲ, ਅਰਧਾਂਗ, ਸੀਤਾਂਗ, ਝੋਲਾ, ਸੱਨਿਪਾਤ,
ਆਂਵ, ਮਰੋੜਾ, ਆਧਿ, ਬਯਾਧਿ, ਫੈਲ ਗਈ ਔਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ
ਬਰਖਾ ਛੀਨ ਹੂਈ ਤਿਸ ਸੇ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਨਦੀ ਨਾਲੇ ਸਰੋਵਰ
ਸੁਖ ਗਏ ਤ੍ਰਿਣ ਅੰਨ ਭੀ ਕੁਛ ਨ ਉਪਜਾ ਨਭਚਰ ਜਲਚਰ
ਥਲਚਰ ਜੀਵ ਜੰਤ ਪੰਖੀ ਔਰ ਢੋਰ ਲਗੇ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਸੂਖ
ਏਕ ਮਰਿਨੇ ਔਰ ਪੁਰਵਾਸੀ ਮਾਰੇ ਭੂਖੋਂ ਕੇ ਤ੍ਰਾਹਿ ਤ੍ਰਾਹਿ ਕਰਨੇ

ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਮਹਾਂ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਨਿਪਟ ਘਬਰਾਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਦੁਖ ਨਿਕੰਦ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਔਰ ਅਤਿ ਗਿੜ ਗਿੜਾਇ ਅਧਿਕ ਆਧੀਨਤਾ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਚੌ: ਹਮ ਤੋ ਸ਼ਰਣ ਤਿਹਾਰ। ਰਹੈਂ ॥ ਕਸ਼ਟ ਮਹਾਂ ਅਬ
ਕਯੋਂ ਕਰ ਸਹੇਂ ॥ਮੇਘ ਨ ਬਰਸਯੋ ਪੀੜਾ ਭਈ ॥
ਕਹਾ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਯਿਹ ਠਈ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਹੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਦੀਨਦਯਾਲ ਹਮਾਰੇ ਤੋ ਕਰਤਾ ਦੁਖ ਹਰਤਾ ਤੁਮ ਹੋ ਤੁਮੇਂ ਛੋੜ ਕਹਾਂ ਜਾਇੰ ਔਰ ਕਿਸ ਸੇ ਕਹੈਂ ਯਿਹ ਉਪਾਧਿ ਬੈਠੇ ਬੈਠਾਏ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਈ ਔਰ ਕਿਉਂ ਹੂਈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਉਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁਨੋ ਜਿਸ ਪੁਰ ਸੇ ਸਾਧੁ ਜਨ ਨਿਕਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਕਾਲ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਦੁਖ ਆਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸੈ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਇਸ ਨਗਰ ਸੇ ਗਏ ਹੈਂ ਤਭੀ ਸੇ ਯਹਾਂ ਯਿਹ ਗਤਿ ਹੂਈ ਹੈ ਜਹਾਂ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸਾਧੁ ਸੱਤਯਾਬਾਦੀ ਔਰ ਹਰਿ ਦਾਸ, ਤਹਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਸ਼ੁਭ ਅਕਾਲ ਬਿਦਯਤਿ ਕਾ ਨਾਸ, ਇੰਦ੍ਰ ਰਖਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਭਗਤੋਂ ਸੇ ਸਨੇਹ, ਉਸੀ ਲੀਏ ਉਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤਿ ਬਰਖਾਤਾ ਹੈ ਮੇਹ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਯਾਦਵ ਬੋਲ ਉਠੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਨੇ ਸਚ ਕਹਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਹਮਾਰੇ

ਮਨ ਮੇਂ ਭੀ ਆਈ ਕਯੋਂਕਿ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਵਫਲਕ ਨਾਮ ਹੈਂ ਵ੍ਰਹ ਭੀ ਬੜਾ ਸਾਧੁ ਸੱਤਜਬੌਾਦੀ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜਹਾਂਵ੍ਰਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਕਭੀ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੁਖ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਔ ਅਕਾਲ ਸਦਾ ਸਮਯ ਪਰ ਬਰਖਤਾ ਹੈ ਮੇਹ ਤਿਸ ਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੁਕਾਲ, ਔਰ ਸੁਨੀ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਸਮਯ ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਬੜਾ ਦੁਰਭਿੱਖਜ ਪੜਾ ਤਬ ਕਾਸ਼ੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਸ੍ਵਫਲਕ ਕੋ ਲੇ ਗਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਵਫਲਕ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਮਨ ਮਾਨਤਾ ਬਰਖਾ ਸਮਾ ਹੂਆ ਔ ਸਬ ਕਾ ਦੁਖ ਗਿਆ ਪੁਨਿ ਕਾਸ਼ੀਪੁਰੀ ਕੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਲੜਕੀ ਸ੍ਵਫਲਕ ਕੋ ਬਜਾਹ ਦੀ ਯੇਹ ਆਨੰਦ ਸੇ ਵਹਾਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ਉਸ ਰਾਜਕੰਨਜਾ ਕਾ ਨਾਮ ਗਾਂਦਿਨੀ ਥਾ ਤਿਸਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਹੈ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸਬ ਯਾਦਵ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਤੋ ਯਿਹ ਬਾਤ ਆਗੇ ਸੇ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਅਬ ਜੋ ਆਪ ਆਗਜਾ ਕੀਜੈ ਸੋ ਕਰੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਅਤਿਆਦਰ ਮਾਨ ਕਰ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਕੋ ਜਹਾਂ ਪਾਓ ਤਹਾਂ ਸੇ ਲੇ ਆਓ ਯਿਹ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਬ ਯਾਦਵ ਮਿਲ ਅਕ੍ਰੂਰ ਕੋ ਢੂੰਡਨੇ ਨਿਕਲੇ ਔ ਚਲੇ ਚਲੇ ਬਾਨਾਰਸੀ ਪਹੁੰਚੇ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਸੇ ਭੇਂਟ ਕਰ ਭੇਂਟ ਦੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਸਨ-ਮੁੱਖ ਖੜੇ ਹੋ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਃ ਚਲੋ ਨਾਥ ਬੋਲਤ ਬਲ ਸਜਾਮ ॥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਪੁਰ
ਬਾਸੀ ਹੈਂ ਬਿਰਾਮ॥ ਜਿਤ ਹੀ ਤੁਮ ਤਿਤ ਹੀ ਸੁਖ ਬਾਸ
॥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਕਸ਼ਟ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਨਿਵਾਸ॥ ਯੱਦਜਪਿ ਪੁਰ

ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ॥ ਤਊ ਕਸ੍ਰ ਵੈ ਪਰਜੋ ਅਕਾਲ॥ ਸਾਧਨ
ਬਸ ਸ੍ਰੀ ਪਤਿ ਰਹੈਂ॥ ਤਿਨਤੇ ਸਬ ਸੁਖ ਸਮਪਤਿ ਲਹੈਂ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਕੂਰ ਜੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਅਤਿ ਆਤੁਰ ਹੋ ਕੁਟੰਬ ਸਮੇਤ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸਬ ਯਦੂਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਲੀਏ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਚਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔਰ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਬ ਸਮੇਤ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਔ ਬਲਰਾਮ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹ ਆਇ ਇਨੇਂ ਅਤਿ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲਿਵਾਇ ਲੇ ਗਏ, ਹੇ ਰਾਜਾ ਅਕਰੂਰ ਜੀ ਕੇ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਤੇ ਹੀ ਮੇਹ ਬਰਖਾ ਔ ਸਮਾ ਹੂਆ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਕਾ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਬਹਿਗਿਆ ਅਕੂਰ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਹੂਈ ਸਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸੀ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਰੈਹਿਨੇ ਲਗੇ ਆਗੇ ਏਕ ਦਿਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਨੇ ਅਕੂਰ ਜੀ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਏਕਾਂਤ ਲੇ ਜਾਇਕੇ ਕਹਾ ਤੁਮਨੇ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੀ ਮਣਿ ਲੇ ਕਿਆ ਕੀ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਫਿਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸਕੀ ਵਸਤੁ ਤਿਸੇ ਦੀਜੈ ਔਰ ਵੁਹ ਨ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸੌਂਪੀਏ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੇ ਭਾਈ ਕੋ ਦੀਜੈ ਭਾਈ ਨ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੇ ਕੁਟੰਬ ਕੋ ਸੌਂਪੀਏ ਕੁਟੰਬ ਭੀ ਨ ਹੋਇ ਤੋ ਉਸਕੇ ਗੁਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਦੀਜੈ ਗੁਰ ਪੁਤ੍ਰ ਨਾ ਹੋਇ ਤੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਦੀਜੀਏ ਪਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦ੍ਰਬਜ ਆਪ ਨ ਲੀਜੀਏ ਯਿਹ ਕੰਨਜਾ ਹੈ ਇਸਸੇ

ਅਬ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਤ੍ਰਾਜਿਤ ਕੀ ਮਣਿ ਉਸਕੇ ਨਾਤੀ ਕੋ ਦੋ ਔ ਜਗਤ ਮੇਂ ਬੜਾਈ ਲੋ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅਕ੍ਰੂਰ ਜੀ ਨੇ ਮਣਿ ਲਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਦੀਨਾਨਾਥ ਯੇਹ ਮਣਿ ਆਪ ਲੀਜੈ ਔ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੂਰ ਕੀਜੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਣਿ ਸੇ ਸੋਨਾ ਨਿਕਲਾ ਸੋ ਮੈਂਨੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਮੇਂ ਉਠਾਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਅੱਛਾ ਕੀਆ ਯੋਂ ਕਹਿ ਮਣਿ ਲੇ ਹਰਿ ਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਕੋ ਜਾਇ ਦੀ ਔ ਉਸਕੇ ਚਿਤ ਕੀ ਸਬ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕੀ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸਤਧੱਨ੍ਵਾ ਬਧੋ
ਨਾਮਾਸ਼ਟ ਪੰਚਾਸਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੫੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਜਗਬੰਧੁ ਜੀ ਨੇ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਕੀਆ ਕਿ ਅਬ ਚਲ ਕਰ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੋ ਦੇਖੀਏ ਜੋ ਆਗ ਸੇ ਬਚ ਜੀਤੇ ਜਾਗਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਹਰਿ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਸੇ ਚਲ ਹਸਤਿਨਾ ਪੁਰ ਆਏ ਇਨਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ, ਅਰਜੁਨ, ਭੀਮ, ਨਕੁਲ ਸਹਦੇਵ ਪਾਂਚੋਂ ਭਾਈ ਅਤਿ ਹਰਖਿਤ ਹੋ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਮਿਲ ਬੜੀ ਆਵ ਭਗਤ ਕਰ ਲਿਵਾਇ ਘਰ ਲੇ ਗਏ

ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੀ ਕੁੰਤੀ ਔਰ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸਾਤ ਸੁਹਾਗਣੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਚੌਕ ਪੁਰਵਾਇ ਤਿਸ ਪਰ ਚੰਦਨ ਕੀ ਚੌਕੀ ਬਿਛਵਾਇ ਉਸ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਬੈਠਾਇ

ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਇ ਅਪਨੇ ਹਾਥੋਂ ਆਰਤੀ ਉਤਾਰੀ ਪੀਛੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਾਂਵ ਧੁਲਵਾਇ ਰਸੋਈ ਮੇਂ ਲੇਜਾਇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਯਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਭੋਜਨ ਕਰ ਪਾਨ ਖਾਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ॥

ਚੌਃ ਕੁੰਤੀ ਢਿਗ ਬੈਠੀ ਕਹੈ ਬਾਤ ॥ ਪਿਤਾ ਬੰਧੁ ਪੂਛਤ ਕੁਸ਼ਲਾਤ॥ ਨੀਕੇਸੂਰਸੈਨਬਸੁਦੇਵ॥ ਬੰਧੁਭਤੀਜੇਅਰ ਬਲਦੇਵ ॥ ਤਿਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰਾਣ ਹਮਾਰੇ ਰਹੈ ॥ ਤੁਮਬਿਨ ਕੌਨ ਕਸ਼੍ਰ ਦੁਖ ਦਹੈ॥ ਜਬ ਜਬ ਬਿਪਤ ਪਰੀ ਅਤਿ ਭਾਰੀ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਰੱਖਜਾ ਕਰੀ ਹਮਾਰੀ॥ ਅਹੋਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਮ ਪਰ ਦੁਖ ਹਰਣਾ ॥ ਪਾਂਚੋਂ ਬੰਧੁਤੁਮਾਰੀ ਸ਼ਰਣਾ॥ ਜਜੋਂ ਹਰਣੀ ਬਕ ਝੁੰਡਕਿ ਤ੍ਰਾਸਾ ॥ ਤਜੋਂ ਏਹ ਅੰਧ ਸੁਤਨ ਕੇ ਬਾਸਾ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਕੁੰਤੀ ਯੋਂ ਕਹਿ ਚੁਕੀ॥

ਚੌਃ ਤਬਹਿ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਜੋਰੇ ਹਾਥ ॥ ਤੁਮ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਯਾਦਵ ਪਤਿ ਨਾਥ ॥ ਤੁਮਕੋ ਜੋਗੀਸ਼੍ਰ ਨਿਤ ਧਜਾਵਤ॥ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਕੇ ਧਜਾਨ ਨ ਆਵਤ॥ ਹਮਕੋ ਘਰ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਨੋ ॥ ਐਸੋ ਕਹਾ ਪੁੰਨਜ ਹਮ ਕੀਨੋ ॥ ਚਾਰਮਾਸਰਹਿ ਕੇ ਸੁਖ ਦੈਹੌ ॥ ਬਰਖਾ ਰਿਤੁ ਬੀਤੇ ਘਰ ਜੈਹੌ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਭਕਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਸਬ ਕੋ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਵਹਾਂ ਰਹੇ ਔ ਦਿਨ ਦਿਨ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਨੇ

ਲਗੇ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸ੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਅਰਜੁਨ, ਭੀਮ, ਨਕੁਲ ਸਹਦੇਵ ਕੋ ਲੀਏ ਧਨੁਖ ਬਾਨ ਕਰ ਗਹੇ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਬਨ ਮੇਂ ਅਹੇਰ ਕੋ ਗਏ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧ ਬਾਹੇਂ ਚਢਾਇ ਸਰ ਸਾਧ ਜੰਗਲ ਝਾੜ ਝਾੜ ਲਗੇ ਸਿੰਘ, ਬਾਘ, ਗੈਂਡੇ ਅਰਨੇ, ਸਾਬਰ, ਸੂਕਰ, ਹਿਰਣ, ਰੋਝ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਲਾਇ ਲਾਇ ਧਰਨੇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਹਸ ਹਸ ਰੀਝ ਰੀਝ ਲੇ ਲੇ ਜੋ ਜਿਸਕੇ ਭੱਖਜ ਥੇ ਤਿਸੇ ਦੇਨੇ ਔਰ ਹਿਰਣ, ਰੋਝ, ਸਾਬਰ, ਰਸੋਈ ਮੇਂ ਭੇਜਨੇ

ਤਿਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔਰ ਅਰਜੁਨ ਆਖੇਟ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਸਬ ਸੇ ਆਗੇ ਜਾਇ ਏਕ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਨੀਚੇ ਖੜੇ ਹੁਏ ਫਿਰ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ ਜਾਕੇ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਜਲ ਪੀਆ ਇਸ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਖਤੇ ਕਿਆ ਹੈਂ ਕਿ ਨਦੀ ਤੀਰ ਏਕ ਸੁੰਦਰੀ ਨਵ ਯੌਵਨਾ, ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖੀ, ਚੰਪਕ ਬਰਣੀ, ਮ੍ਰਿਗ ਨਯਨੀ, ਪਿਕ ਬਯਨੀ, ਗਜ ਗਮਿਨੀ, ਕੇਹਰ ਕਟਿਨੀ, ਨਖਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਅਨੰਗ ਮਦ ਪੀਏ ਮਹਾਂ ਛਬਿ ਲੀਏ ਅਕੇਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਛਕਿਤ ਥਕਿਤ ਹੋ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ:ਯਿਹ ਕੋ ਸੁੰਦਰਿ ਬਿਹਰਤ ਅੰਗ ॥ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਤਾਸਕੇ ਸੰਗ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਔਰ ਉਸੇ ਦੇਖ ਅਰਜੁਨ ਹੜਬੜਾਇ ਦੌੜਕਰ ਵਹਾਂ ਗਿਆ ਜਹਾਂ ਵੁਹ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ ਨਦੀ ਕੇ ਤੀਰ ਤੀਰ ਫਿਰ ਰਹੀ ਥੀ ਔਰ ਪੂਛਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਕਹੁ ਸੁੰਦਰੀ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਈ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ

ਲੀਏ ਯਹਾਂ ਅਕੇਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਯਿਹ ਭੇਦ ਅਪਨਾ ਸਬ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੁ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ॥

ਚੌ: ਸੁੰਦਰਿ ਬਰਣੈ ਕਥਾ ਆਪਨੀ॥ ਹੌਂ ਕੰਨਯਾ ਹੌਂ ਸੂਰਜ ਤਨੀ ॥ ਕਾਲਿੰਦੀ ਹੈ ਮੇਰੋ ਨਾਮ॥ ਪਿਤਾ ਦੀਯੋ ਜਲ ਮੇਂ ਬਿਸ੍ਰਾਮ ॥ ਰਚੇ ਨਦੀ ਮੇਂ ਮੰਦਿਰ ਆਇ॥ ਮੋ ਸੋਂ ਪਿਤਾ ਕਹਯੋ ਸਮਝਾਇ ॥ ਕੀਜੇ ਸੁਤਾ ਨਦੀ ਢਿਗ ਫੇਰੋ ॥ ਆਇ ਮਿਲੈਗੋ ਯਿਹ ਬਰ ਤੇਰੋ ॥ ਯਦੁ ਕੁਲ ਮਾਹਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਰੇ॥ ਤੇ ਕਾਜੇ ਇਹ ਠਾ ਅਨੁਸਰੇ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਹਰੀ ॥ ਤਾ ਕਾਜੇ ਤੂੰ ਹੈ ਅਵਤਰੀ॥ ਐਸੇ ਜਬਹਿ ਤਾਤ ਰਵਿ ਕਹਯੋ ॥ ਤਬ ਤੇ ਮੈਂ ਹਰਿ ਪਦ ਕੋ ਚਹਯੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਰਜੁਨ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਸੁੰਦਰੀ ਜਿਨਕੇ ਕਾਰਣ ਤੂੰ ਯਹਾਂ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਵਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋਂ ਅਰਜੁਨ ਕੇ ਮੁੰਹ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਨਿਕਲੀ ਤੋਂ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਭੀ ਰਥ ਬਢਾਇ ਵਹਾਂ ਆਇ ਪਹੁੰਚੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਉਸ ਕਾ ਸਬ ਭੇਦ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਹਸਕਰ ਝਟ ਉਸੇ ਰਥ ਪਰ ਚਢਾਇ ਨਗਰ ਕੀ ਬਾਟ ਲੀ ਜਿਤਨੇ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਨ ਸੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਵੇਂ ਤਿਤਨੇ ਮੇਂ ਬਿਸ੍ਵਕਰਮਾ ਨੇ ਏਕ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਸਬ ਸੇ ਨਿਰਾਲਾ ਪ੍ਰਭੁ

ਕੀ ਇੱਛਾ ਦੇਖ ਬਨਾਇ ਰੱਖਾ ਹਰਿ ਨੇ ਆਤੇ ਹੀ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕੋ ਵਹਾਂ ਉਤਾਰਾ ਔਰ ਆਪ ਭੀ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਆਗੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਏਕ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਅਰਜੁਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੀ ਬਿਰੀਆਂ ਕਿਸੀ ਸਥਾਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕਿ ਅਗਨਿ ਨੇ ਆਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਕੀ ਭੂਖੀ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਫਿਰ ਆਈ ਪਰ ਖਾਨੇ ਕੋ ਕਹੀਂ ਨ ਪਾਯਾ ਅਬ ਏਕ ਆਸਾ ਆਪਕੀ ਹੈ ਜੋ ਆਗਯਾ ਪਾਊਂ ਤੋ ਬਨ ਜੰਗਲ ਜਾ ਖਾਊਂ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਅੱਛਾ ਜਾ ਖਾ ਫਿਰ ਅਗਨਿ ਨੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਮੈਂ ਅਕੇਲੀ ਬਨ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤੀ ਜੋ ਜਾਊਂ ਤੋ ਇੰਦ੍ਰ ਆਇ ਮੁਝੇ ਬੁਝਾ ਦੇਗਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜੁਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬੰਧੂ ਤੁਮ ਜਾਇ ਅਗਨਿ ਕੋ ਚਰਾਇ ਆਓ ਯਿਹ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਸੇ ਭੂਖੀ ਮਰਤੀ ਹੈ

ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅਰਜੁਨ ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਲੇ ਅਗਨਿ ਕੇ ਸਾਥ ਹੂਏ ਔਰ ਅਗਨਿ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਭੜਕੀ ਔਰ ਲਗੇ ਆਮ, ਅਮਲੀ, ਬੜ, ਪੀਪਲ, ਪਕੜ, ਤਾਲ, ਤਮਾਲ, ਮਹੂਆ, ਜਾਮਨ, ਖਿਰਨੀ, ਕਚਨਾਰ, ਦਾਖ, ਚਿਰੌਂਜੀ, ਕੌਲੇ, ਨੀਬੂ, ਨੀਵ, ਬੇਰ, ਆਦਿ ਸਬ ਬ੍ਰਿਛ ਜਲਨੇ ਔਰ ॥

ਚੌਂ: ਪਟਕੈਂ ਕਾਸ ਬਾਸ ਅਤਿ ਚਟਕੈਂ ॥ ਬਨ ਕੇ ਜੀਵ
ਫਿਰੈਂ ਸਬ ਭਟਕੈਂ ॥

ਜਿਧਰ ਦੇਖੀਏ ਤਿਧਰ ਸਾਰੇ ਬਨ ਮੇਂ ਆਗ ਹੂ ਹੂ ਕਰ

ਜਲਤੀ ਹੈ ਔਰ ਧੂਵਾਂ ਮੰਡਲਾਇ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਗਿਆ ਉਸ ਧੂਏਂ ਕੋ ਦੇਖ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮੇਘ ਪਤਿ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਓ ਅਤਿ ਬਰਖਾ ਕਰ ਅਗਨਿ ਕੋ ਬੁਝਾਇ ਬਨ ਔਰ ਬਨ ਕੇ ਪੰਛੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਓਂ ਕੋ ਬਚਾਓ ਇਤਨੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਮੇਘ ਪਤਿ ਦਲ ਬਾਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਵਹਾਂ ਆਇ ਘਬਰਾਇ ਜੋਂ ਬਰਖਨੇ ਕੋ ਹੂਆ ਤੋਂ ਅਰਜਨ ਨੇ ਐਸੇ ਪਵਨ ਬਾਨ ਮਾਰੇ ਕਿ ਬਾਦਲ ਰਾਈ ਕਾਈ ਹੋ ਯੋਂ ਉੜ ਗਏ ਕਿ ਜੈਸੇ ਰੂਈ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪਵਨ ਕੇ ਝੋਕੋਂ ਸੇ ਉੜ ਜਾਇ ਨ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਤੇ ਦੇਖਾ ਨ ਜਾਤੇ ਜੋਂ ਆਏ ਤੋਂ ਸਹਜ ਹੀ ਬਿਲਾਇ ਗਏ ਔਰ ਆਗ ਬਨ ਝਾੜ ਖੰਡ ਜਲਾਤੀ ਵਹਾਂ ਆਈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਮਯ ਨਾਮ ਅਸੁਰ ਕਾ ਮੰਦਿਰ ਥਾ ਅਗਨਿ ਕੋ ਅਤਿ ਰਿਸ ਭਰੀ ਆਤੀ ਦੇਖ ਮਯ ਮਹਾਂ ਭਯ ਖਾਇ ਨੰਗੇ ਪਾਵੋਂ ਗਲੇ ਮੇਂ ਹਾਥ ਬਾਂਧ ਮੰਦਿਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਸਾਸ਼੍ਰਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਅਤਿ ਗਿੜ ਗਿੜਾਇ ਕੇ ਬੋਲਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਇਸ ਆਗ ਸੇ ਬਚਾਇ ਬੇਗ ਮੇਰੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ

ਚੌਃ ਚਰੀ ਅਗਨਿ ਪਾਯੋ ਸੰਤੋਖ ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਮਾਨੋ ਜਿਨ
ਕੁਛ ਦੋਖ ॥ ਮੇਰੀ ਬਿਨਤੀ ਮਨ ਮੇਂ ਲਾਓ ॥ ਬੈਸੰਦਰ
ਤੇ ਮੋਹਿ ਬਚਾਓ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਮਯ ਦੈਤ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅਗਨਿ ਬਾਨ ਬੈਸੰਦਰ ਨੇ ਧਰੇ, ਔਰ ਅਰਜੁਨ ਭੀ ਸਕੁਚ ਰਹੇ ਖਰੇ, ਨਿਦਾਨ ਵ ਦੋਨੋਂ ਮਯ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਚੌਂ: ਯਿਹ ਮਯ ਅਸੁਰ ਆਇਹੈ ਕਾਮ॥ ਤੁਮਰੇ ਲੀਏ ਬਨੇ
ਹੈਂ ਧਾਮ॥ ਅਬ ਹੀ ਸੁਧ ਤੁਮ ਮਯ ਕੀ ਲੇਉ॥ ਅਗਨਿ
ਬੁਝਾਇ ਅਭਯ ਕਰ ਦੇਉ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਗਾਂਡੀਵ ਧਨੁਖ ਸਰ ਸਮੇਤ ਹਾਥ ਸੇ ਭੂਮਿ ਮੇਂ ਰੱਖਾ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਗਨਿ ਕੀ ਓਰ ਆਂਖ ਦਬਾਇ ਸੈਨਿ ਕੀ ਵੁਹ ਤੁਰੰਤ ਬੁਝ ਗਈ ਔਰ ਸਾਰੇ ਬਨ ਮੇਂ ਸੀਤਲਤਾ ਹੂਈ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਅਰਜੁਨ ਸਹਿਤ ਮਯ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਮਯ ਨੇ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮਣਿ ਮਯ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਵਣੇ ਮਨ ਭਾਵਨੇ ਖਿਣ ਭਰ ਮੇਂ ਬਨਾਇ ਖੜੇ ਕੀਏ ਐਸੇ ਕਿ ਜਿਨਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੋ ਦੇਖਨੇ ਕੋ ਆਤਾ ਸੋ ਚੱਕ੍ਰਿਤ ਹੋ ਚਿੱਤ੍ਰ ਸਾ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਤਾ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਮਹਾਰਾਜ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪੀਛੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਕਹਾਂ ਆਏ ਕਿ ਜਹਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਬੈਠੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਜਾਨੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮਾਂਗੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਭਾ ਸਮੇਤ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਔ ਸਾਰੇ ਰਨਬਾਸ ਮੇਂ ਭੀ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਸਬ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਸਬ ਕੋ ਯਥਾ ਯੋਗਯ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਸੇ ਚਲ ਹਸਤੇ ਖੇਲਤੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕਾ ਆਨਾ ਸੁਨ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋ ਗਿਆ

ਔ ਸਬ ਕਾ ਬਿਰਹ ਦੁਖ ਗਿਆ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਸੁਖ ਪਾਯਾ ਔਰ ਮਨ ਕਾ ਖੇਦ ਸਬ ਗਵਾਯਾ ॥

ਆਗੇ ਏਕਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕਾ ਭੇਦ ਸਬ ਸਮਝਾਇਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭਾਨੁ ਸੁਤਾ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕੋ ਹਮ ਲੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤੁਮ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਬ੍ਯਾਹ ਕਰ ਦੋ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਉਗ੍ਰ-ਸੈਨ ਨੇ ਵਹੀਂ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਆਗ੍ਯਾ ਦੀ ਕਿ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਇ ਬ੍ਯਾਹ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮਾ ਲੇ ਆਓ ਆਗ੍ਯਾ ਪਾਇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਬ੍ਯਾਹ ਕੀ ਸਮੱਗ੍ਰੀ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਸਬ ਲਾਇ ਦੀ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਨੇ ਏਕ ਜ੍ਯੋਤਸ਼ੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸ਼ੁਭ ਦਿਨ ਠਹਿਰਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਕਾਲੰਦੀ ਕੇ ਸਾਥ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਬ੍ਯਾਹ ਕੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕਾ ਬਿਵਾਹ ਤੋ ਯੋਂ ਹੂਆ ਅਬ ਆ ੇ ਜੈਸੇ ਮਿਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਕੋ ਹਰਿ ਲਾਏ ਔ ਬ੍ਯਾਹਾ ਤੈਸੇ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਸੂਰਸੈਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਫੁਫੀ ਤਿਸਕਾ ਨਾਮ ਰਾਜਾਧਿ ਦੇਵੀ ਉਸਕੀ ਕੰਨ੍ਯਾਂ ਮਿਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਜਬ ਵੁਹ ਬ੍ਯਾਹਨੇ ਯੋਗ੍ਯ ਹੂਈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੀਆ ਤਹਾਂ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਗੁਣਵਾਨ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਮਹਾਂ ਬਲਵਾਨ ਸੂਰਬੀਰ ਅਤਿ ਧੀਰ ਬਨ ਠਨ ਕੇ ਏਕ ਸੇ ਏਕ ਅਧਿਕ ਜਾ ਇਕਠੇ ਹੂਏ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਭੀ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੈ

ਵਹਾਂ ਗਏ ਔ ਜਾਕੇ ਬੀਚੋ ਬੀਚ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਖੜੇ ਹੂਏ ॥

ਚੌ: ਹਰਖੀ ਸੁੰਦਰਿ ਦੇਖ ਮੁਰਾਰਿ॥ ਹਾਰ ਡਾਰ ਮੁਖ ਰਹੀ ਨਿਹਾਰ

ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਾਜਾ ਤੋ ਲੱਜਿਤ ਹੋ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਅਨਖਾਨੇ ਲਗੇ ਔ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੇ ਜਾਇ ਉਸਕੇ ਭਾਈ ਮਿਤ੍ਰਸੇਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬੰਧੁ ਤੁਮਾਰੇ ਮਾਮੇ ਕਾ ਬੇਟਾ ਹੈ ਹਰਿ, ਤਿਸੇ ਦੇਖ ਭੂਲੀ ਹੈ ਸੁੰਦਰਿ, ਏਕ ਲੋਕ ਬਿਰੁਧ ਰੀਤਿ ਹੈ ਉਸਕੇ ਹੋਨੇ ਸੇ ਜਗਤ ਮੇਂ ਹਸਾਈ ਹੋਗੀ ਤੁਮ ਜਾਇ ਬਹਿਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਹੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਨ ਬਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੀ ਭੀੜ ਮੇਂ ਹਸੀ ਹੋਇਗੀ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮਿਤ੍ਰਸੇਨ ਨੇ ਜਾਇ ਬਹਿਨ ਕੋ ਬੁਝਾਇਕੇ ਕਹਾ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਭਾਈ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਮਝ ਜੋਂ ਮਿਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਹਟ ਕਰ ਅਲਗ ਦੂਰ ਹੋ ਖੜੀ ਹੂਈ ਤੋ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਝੁਕ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਕਾਨ ਮੇਂ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਆਪ ਕਿਸਕੀ ਕਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਾਤ ਬਿਗੜ ਚੁਕੀ ਜੋ ਕੁਛ ਕਰਨਾ ਹੋ ਸੋ ਕੀਜੇ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਅਰਜੁਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਝਟ ਹਾਥ ਪਕੜ ਮਿਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਕੋ ਉਠਾਇ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਲੀਆ ਔ ਵਹੀਂ ਸਬ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰਥ ਹਾਂਕ ਦੀਆ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਭੂਪਾਲ ਤੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਲੇ ਘੋੜੋਂ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਚੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਆਗਾ ਘੇਰ ਲੜਨੇ ਕੋ ਜਾ ਖੜੇ ਰਹੇ ਔ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਲੋਗ ਹਸ ਹਸ ਤਾਲੀਆਂ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇ ਦੇ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ

ਚੌਃ ਫੁਫੂ ਸੁਤਾਕੋ ਬਯਾਹਨ ਆਯੋ॥ ਯਿਹ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਡੋ ਯਸ਼ ਪਾਯੋ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਦੇਖਾ ਕਿ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਜੋ ਅਸੁਰ ਦਲ ਘਿਰ ਆਯਾ ਹੈ ਸੋ ਲੜੇ ਬਿਨ ਨ ਰਹੇਗਾ ਤਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਈ ਏਕ ਬਾਣ ਨਿਖੰਗ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਧਨੁਖ ਤਾਨ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਵੁਹ ਸਬ ਸੈਨਾ ਅਸੁਰੋਂ ਕੀ ਤਿਤਰ ਬਿਤਰ ਹੋ ਵਹਾਂ ਕੀ ਵਹਾਂ ਬਿਲਾਇ ਗਈ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਧੰਧ ਆਨੰਦ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪਹੁੰਚੇ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਮਿਤ੍ਰ-ਬਿੰਦਾ ਕੋ ਤੋ ਯੋਂ ਲੇ ਜਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਬਯਾਹਾ ਅਬ ਆਗੇ ਜੈਸੇ ਸੱਤਯਾ ਕੋ ਪ੍ਰਭੁ ਲਾਏ ਸੋ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਮਨ ਲਗਾਇ ਸੁਨੋ ਕੌਸਲ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਨਗਨਜਿਤ ਨਾਮ ਨਰੇਸ ਤਿਸਕੀ ਕੰਨਯਾ ਸੱਤਯਾ ਜਬ ਵੁਹ ਬਯਾਹਨ ਯੋਗਯ ਹੂਈ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਾਤ ਬੈਲ ਅਤਿ ਊਚੇ ਭਯਾਵਨੇ ਬਿਨ ਨਥੇ ਮੰਗਵਾਇ ਯਿਹ ਪ੍ਰਤਿੱਗਯਾ ਕਰ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਛੁੜਵਾਇ ਦੀਏ ਕਿ ਜੋ ਇਨ ਸਾਤੋਂ ਬ੍ਰਿਖਭੋਂ ਕੋ ਏਕ ਬਾਰ ਨਾਥ ਲਾਵੇਗਾ ਉਸੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਕੰਨਯਾ ਬਯਾਹੂੰਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਸਾਤੋਂ ਬੈਲ ਸਿਰ ਝੁਕਾਏ ਪੂਛੇਂ ਉਠਾਏ ਭੂੰ ਖੋਦ ਖੋਦ ਡਕਾਰਤੇ ਫਿਰੈਂ ਔਰ ਜਿਸੇ ਪਾਵੈਂ ਤਿਸੇ ਹਨੈਂ ॥

ਆਗੇ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਥ ਲੇ ਵਹਾਂ ਗਏ ਔ ਜਾ ਰਾਜਾ ਨਗਨਜਿਤ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੂਏ ਇਨਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਤਰ ਸਾਸ੍ਟਾਂਗ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਇਨ੍ਹੇਂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਚੰਦਨ, ਅੱਛਤ,

ਪੁਸ਼ਪ, ਚੜ੍ਹਾਇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰ ਨੈਬੇਦਯ ਆਗੇ ਧਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਆਜ ਮੇਰੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਜੋ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਕੇ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆਏਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਫਿਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੇ ਏਕ ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੀ ਹੋਨੀ ਕਠਿਨ ਥੀ ਪਰ ਅਬ ਮੁਝੇ ਨਿਸਚਯ ਹੂਆ ਕਿ ਅਬ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਤੁਰੰਤ ਪੂਰੀ ਹੋਗੀ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਕਿ ਐਸੀ ਕਿਆ ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਤੂੰਨੇ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਹੋਨਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਮੈਨੇ ਸਾਤ ਬੈਲ ਅਨਾਥੇ ਛੁੜਵਾਇ ਯਿਹ ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਇਨ ਸਾਤੋਂ ਬੈਲੋਂ ਕੋ ਏਕ ਬੇਰ ਨਾਥੇਗਾ ਤਿਸੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਕੰਨਯਾ ਬਯਾਹੂੰਗਾ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ॥

ਚੌਃ ਸੁਨਿ ਹਰਿ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧ ਤਹ ਗਏ ॥ ਸਾਤ ਰੂਪ ਧਰਿ
ਠਾਢੇ ਭਏ ॥ ਕਾਹੁ ਨ ਲਖਯੋ ਅਲਖ ਬਯਵਹਾਰ ॥
ਸਾਤੋਂ ਨਾਥੇ ਏਕੈ ਵਾਰ ॥

ਵੇ ਬ੍ਰਿਖਭ ਨਾਥ ਕੇ ਨਾਥਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਐਸੇ ਖੜੇ ਰਹੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਠ ਕੇ ਬੈਲ ਖੜੇ ਹੋਇੰ ਪ੍ਰਭੁ ਸਾਤੋਂ ਕੋ ਨਾਥ ਏਕ ਰੱਸੀ ਮੇਂ ਗਾਂਥ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੇਂ ਲੇ ਆਏ ਯਿਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸਬ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਤੋ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਅਚਰਜ ਕਰ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਨਗਨਜਿਤ ਨੇ ਉਸੀ ਸਮਯ ਪਰੋਹਿਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਤਿਸਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਗਾਇ ਨਵ ਲਾਖ ਹਾਥੀ ਦਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਘੋੜੇ ਤਿਹੱਤਰ ਲਾਖ ਰਥ ਦੇ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਅਨਗਿਨਤ

ਦੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਲੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਜਬ ਚਲੇ ਤਬ ਖਿਜਲਾਇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮਾਰਗ ਮੇਂ ਆਨ ਘੇਰਾ ਤਹਾਂ ਮਾਰੇ ਬਾਣੋਂ ਕੇ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਯਾ ਹਰਿ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਸਬ ਸਮੇਤ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸੀ ਆਗੇ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਪਾਂਵ-ਬਰ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤੇ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਲੇ ਗਏ ਔਰ ਕੌਤੁਕ ਦੇਖ ਸਭ ਅਚੰਭੇ ਰਹੇ ॥

ਚੌਃ ਨਗਨਜੀਤ ਕੀ ਕਰਤ ਬਡਾਈ॥ ਕਹਿਤ ਲੋਕ ਯਿਹ
ਬੜੀ ਸਗਾਈ॥ ਭਲੋ ਬਯਾਹ ਕੌਸਲ ਪਤਿ ਕੀਯੋ ॥
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਹਿ ਇਤੋ ਦਾਇ ਜੋ ਦੀਯੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਤੋ ਇਸ ਢਬ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਕਿ ਉਸੀ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਵਹਾਂ ਆਕੇ ਰਾਜਾ ਨਗਨਜਿਤ ਕਾ ਦੀਆ ਹੂਆ ਸਬ ਦਾਯਜ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਦੀਆ ਔਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਆ ਆਗੇ ਅਬ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੱਦ੍ਰਾ ਕੋ ਬਯਾਹ ਲਾਇ ਸੋ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿਤ ਲਗਾਇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਸੁਨੋ ਕੇਕਯ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬੇਟੀ ਭੱਦ੍ਰਾ ਨੇ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੀਆ ਔ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖੇ ਵੇ ਆਇ ਇਕੱਠੇ ਹੂਏ ਵਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੀ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗਏ ਔਰ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਖੜੇ ਰਹੇ ਜਬ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਮਾਲਾ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਏ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਦੇਖਤੀ ਭਾਲਤੀ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ

ਕੇਨਿਕਟ ਆਈ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਭੂਲ ਰਹੀ ਔਰ ਉਸਨੇ ਮਾਲਾ ਇਨਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਡਾਲੀ ਯਿਹ ਦੇਖ ਉਸਕੇਮਾਤਾਪਿਤਾਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਵੁਹ ਕੰਨਯਾ ਹਰਿ ਕੋ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਬਯਾਹ ਦੀ ਉਸਕੇ ਦਾਯਜੇ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਦੀਆ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਵਾਰਾਪਾਰਨਹੀਂ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੱਦ੍ਰਾ ਕੋ ਤੋ ਯੋਂ ਬਯਾਹ ਲਾਏ ਫਿਰ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਲਖਮਣਾ ਕੋ ਬਯਾਹਾ ਸੋ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਸੁਨੋ ਭੱਦ੍ਰ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਨਰੇਸ ਅਤਿ ਬਲੀ ਔ ਬੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਤਿਸਕੀ ਕੰਨਯਾ ਲਖ-ਮਣਾ ਜਬ ਬਯਾਹਨੇ ਯੋਗਯ ਹੂਈ ਤਬ ਉਸਨੇ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕਰ ਚਾਰੋਂ ਦਿਸਾ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖ ਲਿਖ ਬੁਲਾਯਾ ਵੇ ਅਤਿ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸਾਜ ਸਾਜ ਵਹਾਂ ਆਏ ਔਰ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਬੜੇ ਬਨਾਵ ਸੇ ਪਾਂਤਿ ਪਾਂਤਿ ਜਾ ਬੈਠੇ।

ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਭੀ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਤਹਾਂ ਗਏ ਔਰ ਜੋ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਜਾ ਖੜੇ ਭਏ ਤੋ ਲਖਮਣਾ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਦੇਖ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਮਾਲਾ ਡਾਲੀ ਆਗੇ ਉਸਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਾਥ ਲਖਮਣਾ ਕਾ ਬਯਾਹ ਕਰ ਦੀਆ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਾਜਾ ਜੋ ਵਹਾਂ ਆਏ ਥੇ ਸੋ ਮਹਾਂ ਲਜਿਤ ਹੋ ਆਪਸਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਦੇਖੈਂ ਹਮਾਰੇ ਰਹਿਤੇ ਕਿਸ ਭਾਂਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲਖਮਣਾ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤਾ ਹੈ॥

ਐਸੇ ਕਹਿ ਵੇ ਸਬ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਦਲ ਸਾਜ ਮਾਰਗਰੋਕ ਜਾ ਖੜੇ ਹੂਏ ਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਅਰਜੁਨ ਲਖਮਣਾ ਸਮੇਤ

ਰਥ ਲੇ ਆਗੇ ਬਢੇ ਤੋਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਇਨੇਂ ਆਇ ਰੋਕਾ ਔਰਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਮਾਰੇ ਬਾਣੋਂ ਕੇ ਅਰਜੁਨ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਯਾਔਰ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਨਗਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਘਰ ਘਰ॥

ਚੌਃ ਭਈ ਬਧਾਈ ਮੰਗਲਚਾਰ॥ ਹੋਤ ਬੇਦ ਰੀਤਿ ਬਜਵਹਾਰ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਪਾਂਚ ਬਜਾਹ ਕਰ ਲਾਇ ਤਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਠੋਂ ਪਟਰਾਨੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ਔ ਪਟ-ਰਾਨੀਆਂ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇਂ ਪਟਰਾਨੀਯੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਰੁਕਮਣੀ, ਜਾਮਵਤੀ, ਸੱਤਜਭਾਮਾ, ਕਾਲਿੰਦੀ, ਮਿਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਸੱਤਜਾ, ਭੱਦ੍ਰਾ, ਲਖਮਣਾ, ਇਤਿ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਪੰਚ ਬਿਵਾਹ ਕਰਣੋ ਨਾਮ ਏਕੋਨ ਖਸ਼੍ਰਿਤਮੋ ਅਧਜਾਇ ੫੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਏਕ ਸਮਯ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮਨੁੱਖਜ ਤਨ ਧਾਰਣ ਕਰ ਅਤਿ ਕਠਿਨ ਤਪ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਤਹਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ਼ਨ ਰੁਦ੍ਰ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਆ ਉਸਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸ ਲੀਏ ਇਤਨੀ ਕਠਿਨ ਤਪੱਸਜਾ ਕਰਤੀ ਹੈ, ਧਰਤੀ ਬੋਲੀ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਮੁਝੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਬਾਂਛਾ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਮਹਾਂ ਤਪ ਕਰਤੀ ਹੂੰ ਦਯਾ ਕਰ ਮੁਝੇ ਏਕ ਪੁੱ . ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਬੜਾ ਤੇਜਸ੍ਵੀ ਦੋ ਐਸਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਸਾਮ੍ਹਣਾ

ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨ ਕਰੇ ਨ ਵੁਹ ਕਿਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਮਰੇ ॥

ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਵਰ ਦੇ ਉਸ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਸੁਤ ਭੌਮਾਸੁਰ ਨਾਮ ਅਤਿ ਬਲੀ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਗਾ ਉਸ ਸੇ ਲੜ ਕੋਈ ਨ ਜੀਤੇਗਾ ਵੁਹ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਅਪਨੇ ਬਸ ਕਰੇਗਾ ਸ੍ਵਰਗ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਇ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਅਦਿਤਿ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਛੀਨ ਆਪ ਪਹਿਨੇਗਾ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਛਿਨਾਇ ਲਾਇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਧਰੇਗਾ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਲਾਇ ਅਨਬਯਾਹੀ ਘੇਰ ਰੱਖੇਗਾ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਅਪਨਾ ਕਟਕ ਲੇ ਉਸ ਪਰ ਚਢ ਜਾਏਂਗੇ ਔਰ ਉਨਸੇ ਤੂੰ ਕਹੇਗੀ ਇਸੇ ਮਾਰੋ ਪੁਨਿ ਵੇ ਮਾਰ ਸਬ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾਓਂ ਕੋ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਪਧਾਰੇਂਗੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਬਰ ਦੇ ਜਬ ਯੋਂ ਕਹਾ ਤਬ ਭੂਮਿ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿ ਮੈਂ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਿਉਂ ਕਹੂੰਗੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਕੋ ਮਾਰੋ ਆਗੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਭੂਮਿ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਭੌਮਾਸੁਰ ਹੂਆ ਤਿਸੀ ਕਾ ਨਾਮ ਨਰਕਾਸੁਰ ਭੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਵੁਹ ਪ੍ਰਾਗਜਯੋਤਿਸ਼ਪੁਰ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗਾ ਉਸ ਪੁਰ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਪਹਾੜੋਂ ਕੀ ਓਟ ਔਰ ਜਲ ਅਗਨਿ ਪਵਨ ਕਾ ਕੋਟ ਬਨਾਇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੀ ਕੰਨਯਾ ਬਲ ਕਰ ਛੀਨ ਛੀਨ ਧਾਇ ਸਮੇਤ ਲਾਇ ਲਾਇ ਉਸਨੇ ਵਹਾਂ ਰੱਖੀਂ

ਨਿਤ ਉਠ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕਸੌ ਰਾਜਕੰਨਜਾਓਂ ਕੇ ਖਾਨੇ ਪੀਨੇ ਕੀ ਚੌਕਸੀ ਵੁਹ ਕੀਆ ਕਰੇ ਔਰ ਬੜੇ ਯਤਨ ਸੇ ਉਨਕੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਵਾਵੇ ॥

ਏਕ ਦਿਨ ਭੋਮਾਸੁਰ ਅਤਿ ਕੋਪਕਰ ਪੁਖਜਕ ਬਿਮਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਜੋ ਲੰਕਾ ਸੇ ਲਾਯਾ ਥਾ ਸੁਰ ਪੁਰ ਮੇਂ ਗਿਆ ਔਰ ਲਗਾ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਸਤਾਨੇ ਉਸਕੇ ਦੁਖ ਸੇ ਦੇਵਤਾ ਸਥਾਨ ਛੋੜ ਅਪਨਾ ਜੀ ਲੇ ਲੇ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਭਾਗ ਗਏ ਤਬ ਵੁਹ ਅਦਿਤਿ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਔਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਛੀਨ ਲਾਯਾ ਆਗੇ ਸਬ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੇ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨੀਯੋਂ ਕੋ ਅਤਿ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਲਗਾ ਉਸਕਾ ਸਬ ਆਚਰਣਸੁਨਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜਗ ਬੰਧੁਜੀਨੇ ਆਪਨੇ ਜੀਮੇਂ ਕਹਾ

ਚੌ: ਵਾਹਿ ਮਾਰਿ ਸੁੰਦਰਿ ਸਬ ਲਜਾਊਂ ॥ ਸੁਰਪਤਿ ਛੱਤ੍ਰ ਤਹੀ ਪਹੁੰਚਾਊਂ ॥ ਜਾਇ ਆਦਿਤਿ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਦੇਹੌਂ॥ ਨਿਰਭਯ ਰਾਜ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਕਰਿ ਹੌਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਸੇ ਕਹਾਕਿ ਹੇ ਨਾਰੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਲੇ ਤੋ ਭੋਮਾਸੁਰ ਮਾਰਾ ਜਾਇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਇਸ ਲੇਖੇ ਉਸਕੀ ਮਾਂ ਹੂਈ ਜਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਭੂਮਿ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰ ਦੀਆ ਥਾ ਤਬ ਯਿਹ ਕਹਿ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਜਦ ਤੂੰ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਕਹੇਗੀ ਤਦ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਰੇਗਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਮਾਰਾ ਨ ਮਰੇਗਾ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਜੀ ਕੁਛ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚ ਸਮਝ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਅਨਮਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਆਪਕਾ ਸੁਤ

ਹੂਆ ਤੁਮ ਉਸੇ ਕਿਉਂਕਰ ਮਾਰੋਗੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਟਾਲ ਕਹਾ ਕਿ ਉਸਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੀ ਤੋ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਏਕ ਸਮਯ ਮੈਂਨੇ ਤੁਮੇਂ ਬਚਨ ਦੀਆ ਥਾ ਤਿਸੇ ਪੂਰਾ ਕੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੂ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਬੋਲੀ ਸੋ ਕਿਆ, ਪ੍ਰਭੁ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਏਕ ਸਮਯ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਆਇ ਮੁਝੇ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਫੂਲ ਦੀਆ ਵੁਹ ਲੇ ਮੈਂਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਭੇਜਾ ਵੁਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਤੂੰ ਰਿਸਾਇ ਰਹੀ ਤਬ ਮੈਂਨੇ ਯਿਹ ਪ੍ਰਤਿੱਗਜਾ ਕਰੀ ਕਿ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਮਤ ਹੋ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਹੀ ਲਾ ਦੂੰਗਾ ਸੋ ਅਪਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨੇ ਕੋ ਔਰ ਤੁਝੇ ਸੁਰਪੁਰ ਦਿਖਾਨੇ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲਤਾ ਹੂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਜੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਹਰਿ ਕੇ ਸਾਥ ਚਲਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਈਂ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਉਸੇ ਗਰੁੜ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪੀਛੇ ਬੈਠਾਇ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਦੂਰ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਸੱਚ ਕਹੁ ਸੁੰਦਰੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨ ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਕਿਆ ਸਮਝ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਈ ਥੀ ਉਸਕਾ ਭੇਦ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕੇ ਕਹੁ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਬੋਲੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਲਾਓਗੇ ਤਿਨਮੇਂ ਮੁਝੇ ਭੀ ਗਿਨੋਗੇ ਯਿਹ ਸਮਝ ਅਨਮਨੀ ਹੂਈ ਥੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਮੈਂ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਲਾਇ ਤੇਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਰੱਖੂੰਗਾ ਔ ਤੂੰ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਮੁਝੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਕੋ ਦਾਨ ਕੀਜੋ ਫਿਰ ਮੋਲ ਲੇ ਮੁਝੇ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਰਖਨਾ

ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਦਾ ਅਧੀਨ ਰਹੂੰਗਾ ਐਸੇ ਹੀ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਸਾਥ ਦਾਨ ਕੀਆ ਥਾ ਔ ਅਦਿਤਿ ਨੇ ਕਸ੍ਯਪ ਕੋ ਇਸ ਦਾਨ ਕੇ ਕਰਨੇ ਸੇ ਕੋਈ ਨਾਰੀ ਤੇਰੀ ਸਮਾਨ ਮੇਰੇ ਨ ਹੋਗੀ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿਤੇ ਕਹਿਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਪ੍ਰਾਗਜ੍ਯੋਤਿਸ਼ ਪੁਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਪਹਾੜ ਕਾ ਕੋਟ ਅਗਨਿ ਜਲ ਪਵਨ ਕੀ ਓਟ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਗਰੁੜ ਔ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗ੍ਯਾ ਕੀ ਉਨੋਂ ਨੇ ਪਲ ਭਰ ਮੇਂ ਢਾਇ ਬੁਝਾਇ ਬਹਾਇ ਧਾਮ ਅੱਛਾ ਪੰਥ ਬਨਾਇ ਦੀਆ ਜੋ ਹਰਿ ਆਗੇ ਬਢ ਨਗਰ ਮੇਂ ਜਾਨੇ ਲਗੇ ਤੋ ਗਢ ਕੇ ਰਖਵਾਲੇ ਦੈਤ੍ਯ ਲੜਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਤਿਨੇਂ ਗਦਾ ਸੇ ਸਹਿਜ ਹੀ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਉਨਕੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਮੁਰ ਨਾਮ ਰਾਖਸ ਪਾਂਚ ਸੀਸ ਵਾਲਾ ਜੋ ਉਸ ਪੁਰ ਔਰ ਗਢ ਕਾ ਰਖਵਾਲਾ ਥਾ ਸੋ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਔ ਲਗਾ ਆਂਖੇਂ ਲਾਲ ਲਾਲ ਕਰ ਦਾਂਤ ਪੀਸ ਪੀਸ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ॥

ਚੌ: ਮੋ ਤੇ ਬਲੀ ਕੌਨ ਜਗ ਔਰ ॥ ਵਾਹਿ ਦੇਖਿ ਹੌਂ ਮੈਂ ਯਾ ਠੌਰ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਮੁਰ ਦੈਤ੍ਯ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਪਰ ਯੋਂ ਦਪਟਾ ਕਿ ਜੋਂ ਗਰੁੜ ਸਰਪ ਪਰ ਝਪਟੇ ਆਗੇ ਉਸਨੇ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਚਲਾਯਾ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਕਾਟ ਗਿਰਾਯਾ ਫਿਰ ਖਿਜਲਾਇ ਮੁਰ ਨੇ ਜਿਤਨੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਹਰਿ ਪਰ ਘਾਲੇ ਤਿਤਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਹਜ ਹੀ ਕਾਟ ਡਾਲੇ ਫਿਰ ਵੁਹ ਹਕਬਕਾਇ ਦੌੜਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਆਇ

ਲਿਪਟਾ ਔ ਮੱਲ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਜੀ ਕੋ ਮਹਾਂ ਭਯਮਾਨ ਜਾਨ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਉਸਕੇ ਪਾਂਚੋਂ ਸਿਰ ਕਾਟ ਡਾਲੇ ਧੜ ਸੇ ਸਿਰ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਧਮਕਾ ਸੁਨ ਭੋਮਾਸੁਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਯਿਹ ਅਤਿ ਸ਼ਬਦ ਕਾਹੇ ਕਾ ਹੂਆ ਇਸ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਨੇ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਇ ਮੁਰ ਦੈਤਜ ਕੋ ਮਾਰ ਡਾਲਾ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਭੋਮਾਸੁਰ ਨੇ ਅਤਿ ਖੇਦ ਕੀਆ ਪੀਛੇ ਅਪਨੇ ਸੈਨਾਪਤਿ ਕੋ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕਾ ਆਯਸ ਕੀਆ ਵੁਹ ਸਬ ਕਟਕ ਸਾਜ ਲੜਨੇ ਕੋ ਗਢ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਜਾ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਔਰ ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਮਰਨਾ ਸੁਨ ਮੁਰ ਕੇ ਸਾਤ ਬੇਟੇ ਜੋ ਅਤਿ ਬਲਵਾਨ ਔ ਬੜੇ ਯੋਧਾ ਥੇ ਸੋ ਭੀ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਧਾਰਣ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਲੜਨੇ ਕੋ ਜਾ ਖੜੇ ਹੂਏ ਪੀਛੇ ਸੇ ਭੋਮਾਸੁਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸੈਨਾਪਤਿ ਔ ਮੁਰ ਕੇ ਬੇਟੋਂ ਸੇ ਕਹਿਲਾ ਭੇਜਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸਾਵਧਾਨੀ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰੋ ਮੈਂ ਭੀ ਆਵਤਾ ਹੂੰ ਲੜਨੇ ਕੀ ਆਗਜ਼ਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਸਾਥ ਲੇ ਮੁਰ ਕੇ ਬੇਟੋਂ ਸਮੇਤ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕਾ ਸੈਨਾਪਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚਢ ਆਯਾ ਔ ਯਕਾਯਕੀ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸਬ ਕਟਕ ਦਲ ਬਾਦਲ ਸਾ ਜਾ ਛਾਯਾ ਸਬ ਓਰ ਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੇ ਸੂਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਪਰ ਚਲਾਤੇ

ਥੇ ਐ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਕਾਟ ਕਾਟ ਢੇਰ ਕਰਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਹਰਿ ਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਜੀ ਕੋ ਮਹਾਂ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਤੋਂ ਬੇਟੋਂ ਸਮੇਤ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਯੋਂ ਕਾਟ ਗਿਰਾਯਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਿਸਾਨ ਜ੍ਵਾਰ ਕੀ ਖੇਤੀ ਕੋ ਕਾਟ ਗਿਰਾਵੈ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੁਰ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰੋਂ ਸਮੇਤ ਸਬ ਸੈਨਾ ਕਟੀ ਸੁਨ ਪ੍ਰਥਮ ਤੋ ਭੋਮਾਸੁਰ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਮਹਾਂ ਘਬਰਾਯਾ ਪੀਛੇ ਕੁਛ ਸੋਚ ਸਮਝ ਧੀਰਜ ਕਰ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਰਾਖਸੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੀਏ ਲਾਲ ਲਾਲ ਆਂਖੇਂ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਕੀਏ ਕਸ ਕਰ ਫੇਂਟ ਬਾਂਧੇ ਸਰ ਸਾਧੇ ਬਕਤਾ ਝਕਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਆਇ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਜੋਂ ਭੋਮਾਸੁਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਾ ਤੋਂ ਉਸਨੇ ਏਕ ਬਾਰ ਅਤਿ ਰਿਸਾਇ ਮੂਠ ਕੀ ਮੂਠ ਬਾਣ ਚਲਾਏ ਸੋ ਹਰਿ ਨੇ ਤੀਨ ਤੀਨ ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਕਾਟ ਗਿਰਾਏ ਉਸ ਕਾਲ ॥

ਚੌਃ ਕਾਢ ਖੜਗ ਭੋਮਾਸੁਰ ਲੀਯੋ ॥ ਕੋਪਿ ਹੰਕਾਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਉਰ ਦੀਯੋ ॥ ਕਰੈ ਸ਼ਬਦ ਅਤਿ ਮੇਘ ਸਮਾਨ। ਅਰੇ
ਗੱਵਾਰ ਨ ਪਾਵਹਿ ਜਾਨ ॥ ਕਰ ਕਸ ਬਚਨ ਯਹਾਂ
ਉਚਰੈ ॥ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਭੋਮਾਸਰ ਕਰੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਤੋ ਅਤਿ ਬਲ ਕਰ ਇਨ ਪਰ ਗਦਾ ਚਲਾਤਾ ਥਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਉਸਕੀ ਚੋਟ ਯੋਂ ਲਗਤੀ ਥੀ ਕਿ ਜੋਂ ਹਾਥੀ ਕੇ ਅੰਗ ਮੇਂ ਫੂਲ ਛੜੀ, ਆਗੇ ਵੁਹ ਅਨੇਕ

ਅਨੇਕ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਲੜਾ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਬ ਕਾਟ ਡਾਲੇ ਤਬ ਵੁਹ ਫਿਰ ਘਰ ਜਾਇ ਏਕ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਲੇ ਆਯਾ ਔਰ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ॥

ਚੌਂ: ਤਬ ਸੱਤਜਭਾਮਾ ਟੇਰ ਸੁਨਾਈ ॥ ਅਬ ਕਿਨ ਯਾਹਿ
ਹਨੋ ਯਦੁ ਰਾਈ ॥ ਬਚਨ ਸੁਨਤ ਪ੍ਰਭੁ ਚੱਕ੍ਰ ਸੰਭਾਰਯੋ
ਕਾਟ ਸੀਸ ਭੋਮਾਸੁਰ ਮਾਰਯੋ ॥ ਕੁੰਡਲ ਮੁਕਟ ਸਹਿਤ
ਸਿਰ ਪਰਯੋ ॥ ਧਰ ਕੇ ਗਿਰਤ ਸੇਖ ਥਰਹਰਯੋ ॥ ਤਿਹੂੰ
ਲੋਕ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਭਯੋ ॥ ਸੋਚ ਦੁੱਖ ਸਬਹੀ ਕੋ ਗਯੋ ॥
ਤਾਸ ਜਯੋਤਿ ਹਰਿ ਦੇਹ ਸਮਾਨੀ ॥ ਜਯ ਜਯ ਸ਼ਬਦ
ਕਰੈਂ ਸੁਰ ਗਯਾਨੀ ॥ ਘਿਰੇ ਬਿਮਾਨ ਪੁਹਪ ਬਰਖਾਵੈਂ ॥
ਬੇਦ ਬਖਾਨਿ ਦੇਵ ਯਸ਼ ਗਾਵੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਭੂਮਿ ਔ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਮੇਤ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਵਾਇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਹੇ ਜਯੋਤਿ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਤੁਮ ਸਾਧ ਸੰਤ ਕੇ ਹੇਤੁ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਭੇਖ ਅਨੰਦ ਤੁਮਾਰੀ ਮਹਿਮਾ ਲੀਲ੍ਹਾ ਮਾਯਾ ਹੈ ਅਪਰੰਪਾਰ ਤਿਸੇ ਕੌਨ ਜਾਨੇ ਔਰ ਕਿਸੇ ਇਤਨੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ ਬਖਾਨੇ ਤੁਮ ਸਬ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਹੋ ਦੇਵ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਵ

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਛੱਤ੍ਰ ਕੁੰਡਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਫਿਰ ਬੋਲੀ ਦੀਨਾਨਾਥ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਯਿਹ ਭਗ-

ਦੱਤ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕਾ ਬੇਟਾ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਯਾ ਹੈ ਅਬ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਅਪਨਾ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਸਾ ਕਰ ਇਸਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਦੀਜੈ ਔ ਅਪਨੇ ਭਯ ਸੇ ਇਸੇ ਨਿਰਭਯ ਕੀਜੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕਾਨ੍ਹ ਨੇ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਭਗਦੱਤ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਾ ਔਰ ਅਪਨੇ ਭਯ ਸੇ ਉਸੇ ਨਿਡਰ ਕੀਆ ਤਬ ਭੋਮਾਵਤੀ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਹੁਤ ਸੀ ਭੇਂਟ ਹਰਿ ਕੇ ਆਗੇ ਧਰ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸੀਸ ਝੁਕਾਇ ਖੜੀ ਹੋ ਬੋਲੀ ॥

ਹੇ ਦੀਨਦਯਾਲ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਹਮ ਸਬ ਕੋ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕੀਆ ਤੈਸੇ ਅਬ ਚਲ ਕਰ ਮੇਰਾ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਜੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅੰਤ੍ਰਯਾਮੀ ਭਗਤ ਹਿਤ ਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੇ ਘਰ ਪਧਾਰੇ ਉਸ ਕਾਲ ਦੋ ਦੋਨੋਂ ਮਾ ਬੇਟੇ ਹਰਿ ਕੋ ਪਾਂਵੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲ ਘਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਅਰਘਦੇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤਲੇ ਅਤਿਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਹੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਆਪਨੇ ਭਲਾ ਕੀਆ ਜੋ ਇਸ ਮਹਾਂ ਅਸੁਰ ਕੋ ਬਧਕੀਆ ਹਰਿ ਸੇ ਬਿਰੋਧ ਕਰ ਕਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਸੁਖਪਾਯਾ ਰਾਵਣ, ਕੁੰਭਕਰਣ, ਕੰਸਾਦਿ ਨੇ ਬੈਰ ਕਰ ਅਪਨਾ ਜੀ ਗਵਾਯਾ ਔਰ ਜਿਸਨੇ ਜਿਸਨੇ ਆਪ ਸੇ ਦ੍ਰੋਹ ਕੀਆ ਤਿਸ ਤਿਸ ਕਾ ਜਗਤ ਮੇਂ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਪਾਨੀ ਦੇਵਾ ਕੋਈ ਨ ਰਹਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਭੋਮਾਵਤੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਨਾਥ ਅਬ ਆਪ ਮੇਰੀ ਬਿਨਤੀ ਮਾਨ ਭਗਦੱਤ ਕੋ ਨਿਜ ਸੇਵਕ ਜਾਨ ਜੋ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ

ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਇਸਕੇ ਬਾਪ ਨੇ ਅਨਬਜਾਹੀ ਰੋਕ ਰੱਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਯੋਂ ਕਹਿ ਉਸਨੇ ਸਬ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾਓਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਪਾਂਤਿ ਕੀ ਪਾਂਤਿ ਲਾ ਖੜਾ ਕੀਆ ਵੇ ਜਗਤ ਉਜਾਗਰ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦਕੰਦ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਅਤਿ ਗਿੜ ਗਿੜਾਈ ਹਾਹਾ ਖਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੀਂ ਨਾਥ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਆਇ ਹਮ ਅਬਲਾਓਂ ਕੋ ਇਸ ਮਹਾਂ ਦੁਸ਼ਟ ਕੇ ਬੰਧ ਸੇ ਨਿਕਾਲਾ ਤੈਸੇ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਇਨ ਦਾਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲੀਯੇ ਔ ਨਿਜ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਖੀਏ ਤੋ ਭਲਾ ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਇਤਨਾ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੁਮਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲਨੇ ਕੋ ਰਥ ਪਾਲਕੀਆਂ ਮੰਗਾਵੇ ਹੈਂ ਭਗਦੱਤ ਕੀ ਓਰ ਦੇਖਾ ਭਗਦੱਤ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਕਾਰਣ ਸਮਝ ਅਪਨੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਸਜਵਾਇ ਘੁੜ-ਬਹਿਲ ਔਰ ਰਥ ਝਮਝਮਾਤੇ ਜਗਮਗਾਤੇ ਜੁਤਵਾਇ ਸੁਖਪਾਲ, ਪਾਲਕੀ, ਨਾਲਕੀ, ਡੋਲੀ, ਚੰਡੋਲਾ, ਝਲਾਬੋਰ ਕੇ ਕਸਵਾਇ ਲਿਵਾਇ ਲਾਯਾ ਹਰਿ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾਓਂ ਕੋ ਉਨ ਪਰ ਚਢਨੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਦੇ ਭਗਦੱਤ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਉਸੇ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਉਸੇ ਨਿਜ ਹਾਥ ਸੇ ਦੇ ਆਪ ਬਿਦਾ ਲੀ ਜਿਸ ਕਾਲ ਸਬ ਕੰਨਜਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਵਹਾਂ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲੇ ਤਿਸ ਸਮਯ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿ ਹਾਥੀ ਬੈਲੋਂ ਕੀ ਝਲਾਬੋਰ ਰੰਗਾ

ਧਮੁਨੀ ਝੂਲੋਂ ਕੀ ਚਮਕ ਔਰ ਘੋੜੋਂ ਕੇ ਪਾਖਰੋਂ ਕੀ ਦਮਕ ਔ ਸੁਖਪਾਲ, ਪਾਲਕੀ, ਨਾਲਕੀ, ਡੋਲੀ, ਚੰਡੋਲ, ਰਥ, ਘੁੜਬਹਿਲੋਂ ਕੇ ਘਟਾਟੋਪੋਂ ਕੀ ਓਪ ਔ ਉਨਕੇ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਝਾਲਰੋਂ ਕੀ ਜਯੋਤਿ ਸੂਰਯ ਕੀ ਜਯੋਤਿ ਸੇ ਮਿਲ ਏਕ ਹੋ ਜਗਮਗਾਇ ਰਹੀ ਥੀ

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾਓਂ ਕੋ ਲੀਏ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਚਲੇ ਚਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾਓਂ ਕੋ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਰੱਖ ਰਾਜਾ ਉੱਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਔ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾਓਂ ਕੇ ਛੁਡਾਇ ਲਾਨੇ ਕਾ ਸਬ ਭੇਦ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਉੱਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਛੱਤ੍ਰ ਕੁੰਡਲ ਲੀਏ ਗਰੁੜ ਪਰ ਬੈਠ ਸ੍ਵਰਗ ਕੋ ਗਏ ਤਹਾਂ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੀ॥

ਚੌਃ ਕੁੰਡਲ ਦੀਏ ਅਦਿਤਿ ਕੋ ਈਸ॥ ਛੱਤ੍ਰ ਧਰਯੋ ਸੁਰ
ਪਤਿ ਕੇ ਸੀਸ॥

ਕਹੋ ਜੋ ਸੱਤਯਭਾਮਾ ਤੁਮ ਸੇ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਮਾਂਗਤੀ ਹੈਂ ਦੇਖੋ ਵੁਹ ਕਯਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਉੱਤਰ ਮੁਝੇ ਲਾ ਦੋ ਪੀਛੇ ਸਮਝਾ ਜਾਏਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਸੁਰ ਪਤਿ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹਾ ਕਿ ਸੱਤਯ ਭਾਮਾ ਤੁਮਾਰੀ ਭੌਜਾਈ ਤੁਮ ਸੇ ਕਲਪਤਰੁ ਮਾਂਗਤੀ ਹੈਂ ਤੁਮ ਕਿਆ ਕਹਿਤੇ ਹੋ ਸੋ ਕਹੋ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹੇਂ ਜਾਇ ਸੁਨਾਓਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਇੰਦ੍ਰ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਹਕਬਕਾਇ ਕੁਛ ਸੋਚ ਰਹਾ

ਪੀਛੇ ਉਸਨੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਕਾ ਕਹਾ ਸਬ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹਾ
ਚੌ: ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਸੁਨ ਕਹੈ ਰਿਸਾਇ॥ ਸੁਰਪਤਿ ਤੇਰੀ ਕੁਮਤਿ
ਨ ਜਾਇ॥ ਤੂੰਹੈ ਬਡੋ ਮੂੜ੍ਹ ਪਤਿ ਅੰਧੁ॥ ਕੋਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਕੌਨ ਕੋ ਬੰਧੁ॥

ਤੁਝੇ ਵੁਹ ਸੁਧਿ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਸੇ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਮੇਟ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ੇ ਗਿਰਿ ਗੋਵਰਧਨ ਪੁਜਵਾਯਾ ਛਲ ਕਰ ਤੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਾ ਸਬ ਪਕਵਾਨ ਆਪਖਾਯਾ ਫਿਰ ਸਾਤ ਦਿਨ ਤੁਝੇ ਗਿਰਿ ਪਰ ਬਰਖਵਾਯਾ ਉਸਨੇ ਤੇਰਾ ਗਰਭ ਗੰਵਾਇ ਸਬ ਜਗਤ ਮੇਂ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਆ ਇਸ ਬਾਤ ਕੀ ਕੁਛ ਤੇਰੇ ਤਾਈਂ ਲਾਜ ਹੈ ਯਾ ਨਹੀਂ ਵੁਹ ਅਪਣੀ ਨਾਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤਾ ਸੁਨਤਾ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਤਬ ਵੁਹ ਅਪਨਾ ਸਾ ਮੂੰਹ ਲੇ ਉਲਟ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ਔ ਬੋਲਾ ਹੇ ਰਿਖਿਰਾਇ ਤੁਮ ਮੇਰੀ ਓਰ ਸੇ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਨੰਦਨ ਬਨ ਤਜ ਅੰਤ ਨ ਜਾਇਗਾ ਔ ਜਾਏਗਾ ਤੋ ਵਹਾਂ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਨ ਰਹੇਗਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਸਮਝਾ ਕੇ ਕਹੀਯੋ ਜੋ ਆਗੇ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਅਬ ਯਹਾਂ ਹਮ ਸੇ ਬਿਗਾੜ ਨ ਕਰੈਂ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਬਹਿਕਾਇ ਗਿਰਿ ਕਾ ਮਿਸ ਕਰ ਸਬ ਹਮਾਰੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਾਮਾ ਖਾਇ ਗਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਹੋਗਾ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰ

ਕੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਕਹਿ ਸੁਨਾਇ ਕੇ ਫਿਰ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕਲਪਤਰੁ ਇੰਦ੍ਰ ਤੋ ਦੇਤਾ ਥਾ ਪਰ ਇੰਦ੍ਰਾਣੀ ਨੇ ਦੇਨੇ ਨ ਦੀਆ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ਨੰਦਨ ਬਨ ਮੇਂ ਆਇ ਰਖਵਾਲੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਯਾ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਕੋ ਉਠਾਇ ਗਰੁੜ ਪਰ ਧਰ ਲੇ ਆਏ ਉਸ ਕਾਲ ਵੇ ਰਖਵਾਲੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਇ ਭਾਗੇ ਥੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਕਲਪਤਰੁ ਕੇ ਲੇ ਜਾਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਅਤਿ ਕੋਪ ਕਰ ਬੱਜ੍ਰ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਸਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਐਰਾਵਤ ਹਾਥੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਫਿਰ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਇੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਾ ਰਾਜਾ ਤੂੰ ਬੜਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੇ ਕਹੇ ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈ ਐਸੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਤੁਝੇ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਆਤੀ ਜੋ ਤੁਝੇ ਲੜਨਾ ਹੀ ਥਾ ਤੋ ਜਬ ਭੋਮਾਸੁਰ ਤੇਰਾ ਛੱਤ੍ਰ ਔ ਅਦਿਤਿ ਕੇ ਕੁੰਡਲ ਛਿਨਾਇ ਲੇਗਿਆ ਤਬ ਕਯੋਂ ਨ ਲੜਾ ਅਬ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰ ਕੁੰਡਲ ਔਰ ਛੱਤ੍ਰ ਲਾ ਦੀਏ ਤੋ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹੀਂ ਸੇ ਲੜਨੇ ਲਗਾ ਜੋ ਤੂੰ ਐਸਾ ਹੀ ਬਲਵਾਨ ਥਾ ਤੋ ਭੋਮਾਸੁਰ ਸੇ ਕਯੋਂ ਨ ਲੜਾ ਤੂੰ ਵੁਹ ਦਿਨ ਭੂਲ ਗਿਆ ਜੋ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਅਪਨਾ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕਰਾਇ ਆਯਾ ਫਿਰ ਉਨੀਂ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਚਲਾ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਤੋ ਅਛਤਾਇ

ਪਛਤਾਇ ਲਜਿਤ ਹੋ ਮਨ ਮਾਰ ਰਹਿ ਗਿਆ ॥

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪਧਾਰੇ, ਤਬ ਹਰਖਿਤ ਭਏ ਦੇਖ ਹਰਿ ਕੋ ਯਾਦਵ ਸਾਰੇ, ਪ੍ਰਭੁਨੇ ਸੱਤਜਭਾਮਾਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਕਲਪ ਬ੍ਰਿਛ ਲੇ ਜਾਇ ਕੇ ਰੱਖਾ ਔਰ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਅਨਬਯਾਹੀ ਥੀਂ ਸੋ ਸਬ ਬੇਦ ਰੀਤਿ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਬਯਾਹੀਂ ॥

ਚੌ: ਭਯੋ ਬੇਦ ਬਿਧਿ ਮੰਗਲਚਾਰ ॥ ਐਸੇ ਹਰਿ ਬਿਹਰਤ ਸੰਸਾਰ ॥ ਸੋਲਹ ਸਹਸ ਏਕਸੌ ਗੇਹਾ ॥ ਰਹਿਤਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਰ ਪਰਮ ਸਨੇਹਾ ॥ ਪਟਰਾਨੀ ਆਠੋਂ ਜੋ ਗਨੀ ॥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਿਰੰਤਰ ਤਿਨ ਸੋਂ ਘਨੀਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਹਰਿ ਨੇ ਐਸੇ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੋ ਬਧ ਕੀਆ ਔ ਅਦਿਤਿ ਕਾ ਕੁੰਡਲ ਔ ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਛੱਤ੍ਰ ਲਾ ਦੀਆ ਫਿਰ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਆਠ ਬਿਵਾਹ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਸੇ ਸਬ ਕੋ ਲੇ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਭੋਮਾਸੁਰ ਬਧ ਖਸ੍ਰਿਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੬੦

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਏਕਸਮਯ ਮਣਿਮਯ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਕੁੰਦਨ ਕਾ ਜੜਾਊ ਛਪਰਖਟ ਬਿਛਾ ਥਾ ਤਿਸ ਪਰ ਫੇਨ ਸੇ ਬਿਛੌਨੇ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਸਵਾਰੇ ਕਪੋਲ ਗਡੂਆ ਔ ਸੀਸੇ ਸਮੇਤ ਸੁਗੰਧ ਸੇ ਮਹਿਕ ਰਹੇ ਥੇ ਕਪੂਰ ਗੁਲਾਬ ਨੀਰ

ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਅਰਗਜਾ ਸੇਜ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਪਾਤ੍ਰੋਂ ਮੇਂ ਭਰਾ ਧਰਾ ਥਾ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਿੱਤ੍ਰ ਬਿਚਿੱਤ੍ਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਭੀਤੋਂ ਪਰ ਖਿੰਚੇ ਹੂਏ ਥੇ ਆਲੋਂ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਫੂਲ ਫਲ ਪਕਵਾਨ ਪਾਕ ਧਰੇ ਥੇ ਔਰ ਸਬ ਸੁਖ ਕਾ ਸਾਮਾਨ ਜੋ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਉਪਸਥਿਤ ਥਾ ॥

ਝਲਾਬੋਰ ਕਾ ਘਾਘਰਾ ਘੂਮ ਘੁਮਾਰਾ ਤਿਸ ਪਰ ਸੁੱਚੇ ਮੋਤੀ ਟੰਕੇ ਹੂਏ ਚਮਚਮਾਤੀ ਅੰਗੀਯਾ ਝਲਝਲਾਤੀ ਸਾਰੀ ਜਗਮਗਾਤੀ ਓਢਨੀ ਪਹਿਨੇ ਓਢੇ ਨਖ ਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਰੋਲੀ ਕੀ ਆੜ ਦੀਏ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਨਥ, ਸੀਸ ਫੂਲ, ਕਰਣ ਫੂਲ, ਮਾਂਗਟੀਕਾ, ਟੇਢੀ, ਬੰਦੀ ਚੰਦ੍ਰਹਾਰ, ਮੋਹਨਮਾਲਾ, ਧੁਕਧੁਕੀ, ਪੰਚਲੜੀ, ਸਤਲੜੀ, ਮੁਕਤਮਾਲ, ਦੁਹਰੇ, ਤਿਹਰੇ, ਨਵਰਤਨ, ਔ ਭੁਜਬੰਧ, ਕੰਕਣ, ਪਹੁੰਚੀ, ਨੌਗਰੀ, ਚੂਰੀ, ਛਾਪ, ਛੱਲੇ ਕਿੰਕਣੀ, ਅਨਬਟ, ਬਿਛੂਏ, ਜੇਹਰ, ਤੇਹਰ, ਆਦਿ ਸਬ ਆਭੂਖਣ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਪਹਿਨੇ ਚੰਦ੍ਰਬਦਨੀ, ਚੰਪਕ ਬਰਣੀ ਮ੍ਰਿਗਨਯਨ, ਪਿਕਬਯਨੀ, ਗਜਗਾਮਿਨੀ, ਕਟਿਕੇਹਰੀ, ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਔ ਮੇਘ ਬਰਣ, ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ, ਕਮਲ ਨਯਨ, ਮੋਰ ਕੇ ਪਾਂਖੋਂ ਕਾ ਮੁਕਟ ਦੀਏ ਬਨਮਾਲ ਹੀਏ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਰੇ ਪੀਤ-ਪਟ ਓਢੇ ਰੂਪ ਸਾਗਰ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਉਜਾਗਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਵਹਾਂ ਬਿਰਾਜਤੇ ਥੇ ਔ ਆਪਸਮੇਂ ਪਰਸਪਰ ਸੁਖ ਲੇਤੇ ਦੇਤੇ ਥੇ ਕਿ ਯਕਾ ਯਕੀ ਲੇਟੇ ਲੇਟੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸੁਨ ਸੁੰਦਰਿ ਏਕ ਬਾਤ ਤੁਝ ਸੇ ਪੂਛਤਾ ਹੂੰ ਤੂੰ ਉਸਕਾ ਉੱਤਰ ਮੁਝੇ ਦੇ ਕਿ ਤੂੰ ਤੋ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰੀ

ਬ ਗੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਔ ਰਾਜਾ ਭੀਖਮਕ ਕੀ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਜੋ ਮਹਾਂਬਲੀ
ੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਸਿਸੁਪਾਲ ਚੰਦੇਲੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਐਸਾ ਕਿ ਜਿਨਕੇ
ਰ ਸਾਤ ਪੀੜ੍ਹੀ ਸੇ ਰਾਜਜ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੈ ਔ ਹਮ ਉਨਕੇ ਤ੍ਰਾਸ
ਭਾਗਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਮਥੁਰਾਪੁਰੀ ਤਜ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਸੇ
ਹੈਂ ਉਨੀਕੇ ਭਯ ਸੇ ਐਸੇ ਰਾਜੇਂ ਕੋ ਤੁਮੇਂ ਤੁਮਾਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭਾਈ
ਦੇਤੇ ਥੇ ਔ ਵੁਹ ਬਰਾਤ ਲੇ ਬਜਾਹਨੇ ਕੋ ਭੀ ਆ ਚੁਕਾ ਥਾ ਤਿਸੇ
ਬਰ ਤੁਮਨੇ ਕੁਲ ਕੀ ਮ੍ਰਯਾਦ ਛੋੜ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਲਾਜ ਔ ਮਾਤਾ
ਪਿਤਾ ਬੰਧੂ ਕੀ ਸੰਕਾ ਤਜ ਹਮੇਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਹਾਥ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ॥
ਚੌ: ਤੁਮਰੇ ਜੋਗਜ ਨ ਹਮ ਪਰਬੀਨ ॥ ਭੂਪਤਿ ਨਾਹਿ ਰੂਪ
ਗੁਣ ਹੀਨ ॥ ਕਾਹੂ ਯਾਚਕ ਕੀਰਤਿ ਕਰੀ ॥ ਸੋ ਤੁਮ
ਸੁਨਕੈ ਮਨ ਮੇਂ ਧਰੀ॥ ਕਟਕ ਸਾਜ ਨ੍ਰਿਪ ਬਜਾਹਨ
ਆਯੋ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਹਮਕੋ ਬੋਲ ਪਠਾਯੋ ॥ ਆਇ
ਉਪਾਧਿ ਬਨੀਹੀ ਭਾਰੀ॥ ਕਜੋਂ ਹੂ ਕੈ ਪਤਿ ਰਹੀ ਹਮਾਰੀ
॥ ਤਿਨਕੋ ਦੇਖਤ ਤੁਮਕੋ ਲਾਇ॥ ਦਲ ਹਲਧਰ ਉਨਕੇ
ਬਿਚਲਾਏ ॥ ਤੁਮ ਲਿਖ ਭੇਜੀ ਹੀ ਯਿਹ ਬਾਨੀ ॥
ਸਿਸੁਪਾਲ ਸੇ ਛੁੜਾਯੋ ਆਨੀ ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਤਿੱਗਜਾ ਰਹੀ
ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਕਛੂ ਨ ਇਛਾ ਹਤੀ ਹਮਾਰੀ ॥ ਅਜਹੂ ਕਛੂ
ਨ ਗਜੋ ਤਿਹਾਰੋ ॥ ਸੁੰਦਰ ਮਾਨਹੁ ਬਚਨ ਹਮਾਰੋ ॥
ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਭੂਪਤਿ ਕੁਲੀਨ ਗੁਣੀ ਬਲੀ ਤੁਮਾਰੇ ਯੋਗਜ
ਹੋਇ ਤੁਮ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਰਹੋ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ
ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਭਯ ਚਕ ਹੋ ਭਹਰਾਇ ਪਛਾੜ

ਖਾਇ ਭੂਮਿ ਪਰ ਗਿਰੀਂ ਔ ਜਲ ਬਿਨ ਮੀਨ ਕੀ ਭਾਂਤਿ ਤੜਫੜਾਇ ਅਚੇਤ ਹੋ ਲਗੀ ਊਰਧ ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਨੇ ਤਿਸ ਕਾਲ॥

ਦੋ: ਇਹ ਛਬਿਮੁਖ ਅਲਕਾਵਲੀ, ਰਹੀਲਪਟ ਇਕ ਸੰਗ
ਮਾਨਹੁ ਸਸਿ ਭੂਤਲ ਪਰਜੋ, ਪੀਵਤ ਅਮੀ ਭੁਅੰਗ

ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਘਬਰਾਕਰ ਉਠੇ ਕਿ ਯਿਹ ਤੋ ਅਭੀ ਪ੍ਰਾਣ ਤਜਤੀ ਹੈ ਔ ਚਤਰਭੁਜ ਹੋ ਉਸਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਦੋ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਪਕੜ ਉਠਾਇ ਗੋਦ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਏਕ ਹਾਥ ਸੇ ਪੰਖਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔ ਏਕ ਹਾਥ ਸੇ ਅਲਕ ਸਵਾਰਨੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਉਸਕਾਲ ਨੰਦਲਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਬਸ ਹੋ ਅਨੇਕ ਚੇਸ਼ਟਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕਭੀ ਪੀਤਾਂਬਰ ਸੇ ਪਜਾਰੀ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ ਪੋਂਛਤੇ ਥੇ ਕਭੀ ਕੋਮਲ ਕਮਲ ਸਾ ਅਪਨਾ ਹਾਥ ਉਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਪਰ ਰਖਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਜੀਮੇਂ ਜੀ ਆਯਾ ਤਬ ਹਰਿ ਬੋਲੇ॥

ਚੌ: ਤੂਹੀ ਸੁੰਦਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਗੰਭੀਰ॥ ਤੈਂ ਮਨ ਕਛੂ ਨ ਰਾਖੋ
ਧੀਰ॥ ਤੈਂ ਮਨ ਜਾਨਯੋ ਸਾਚੇ ਛਾੜੀ॥ ਹਮਨੇ ਹਸੀ
ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਮਾੜੀ॥ ਅਬ ਤੂੰ ਸੁੰਦਰ ਦੇਹ ਸੰਵਾਰ॥ ਪ੍ਰਾਣ
ਠੌਰਕੇ ਨਯਨ ਉਘਾਰ॥ ਜੌਲੌ ਤੂੰ ਬੋਲਤ ਨਹਿ ਪਜਾਰੀ
॥ ਤੌਲੌ ਹਮ ਦੁਖ ਪਾਵਤ ਭਾਰੀ॥ ਚੇਤੀ ਬਚਨ ਸੁਨਤ
ਪਿਯ ਨਾਰੀ॥ ਚਿਤਈ ਬਾਰਜ ਨਯਨ ਉਘਾਰੀ॥
ਦੇਖੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਦ ਮੇਂ ਲੀਏ॥ ਭਈ ਲਾਜ ਅਤਿ ਸਕੁਚੀ
ਹੀਏ॥ ਅਰ ਬਰਾਇ ਉਠ ਠਾਢੀ ਭਈ॥ ਹਾਥ ਜੋਰ

ਪਾਇਨ ਪਰ ਰਹੀ ॥ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪੀਠ ਕਰਦੇਤ ॥
ਭਲੀ ਭਲੀ ਜੂ ਪ੍ਰੇਮ ਅਹੇਤ ॥

ਹਮਨੇ ਹਸੀ ਠਾਨੀ ਸੋ ਤੁਮਨੇ ਸਚ ਹੀ ਜਾਨੀ ਹਸੀ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਉਠੋ ਅਬ ਕ੍ਰੋਧ ਦੂਰ ਕਰੋ ਔ ਮਨ ਕਾ ਸੋਚ ਹਰੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਉਠ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਨੇ ਜੋ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਯੋਗਯ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਚ ਕਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਮ ਲਖਮੀ ਪਤਿ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਕੇ ਈਸ, ਤੁਮਾਰੀ ਸਮਤਾ ਕਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੇਂ ਕੌਨ ਹੈ ਹੇ ਜਗਦੀਸ, ਤੁਮੇਂ ਛੋੜ ਜੋ ਜਨ ਔਰ ਕੋ ਧਿਆਵੇਂ ਸੋ ਐਸੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਹਰਿ ਯਸ਼ ਛੋੜ ਗੀਧ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਨੇ ਜੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਖੋ ਸੋ ਤੁਮ ਸੇ ਅਤਿ ਬਲੀ ਔ ਬੜਾ ਰਾਜਾ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਮੇਂ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਬਰਦਾਯੀ ਤੋ ਤੁਮਾਰੇ ਆਗਯਾਕਾਰੀ ਹੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸੇ ਵੇ ਜਿਸੇ ਚਾਹੇ ਹੈਂ ਤਿਸੇ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਤੇਜੱਸੀ ਬਰ ਦੇ ਬਨਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜੋ ਲੋਗ ਆਪਕੀ ਸੈਕੜੋਂ ਬਰਖ ਅਤਿ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜਪਦ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਤੁਮਾਰਾ ਭਜਨ, ਧਿਆਨ, ਜਪ, ਤਪ, ਭੂਲ ਨੀਤਿ ਛੋੜ ਅਨੀਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵੇ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਨਾ ਸਰਬਸ੍ਵ ਖੋਇ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਥ ਤੁਮਾਰੀ ਤੋ ਸਦਾ ਯਿਹ ਰੀਤਿ ਹੈ ਕਿ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹੇਤੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੋ ਔ ਦੁਸ਼ਟ

ਰਾਖਸੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਨਿਜ ਜਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔ ਨਾਥ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਬੜੀ ਦਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਔ ਵੁਹ ਧਨ, ਰਾਜਯ, ਯੋਬਨ, ਰੂਪ, ਪ੍ਰਭੁਤਾ, ਪਾਇ ਜਬ ਅਭਿਮਾਨ ਸੇ ਅੰਧਾ ਹੋ ਧਰਮ, ਕਰਮ, ਤਪ, ਸੱਤਯ, ਦਯਾ, ਪੂਜਾ ਭਜਨ, ਭੂਲਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤੁਮ ਉਸੇ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਬਨਾਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਸਦਾ ਹੀ ਤੁਮਾਰਾ ਧਯਾਨ ਸਮਰਣ ਕੀਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤੁਮੇਂ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਭਾਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਤੁਮਾਰੀ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਗੀ ਸੋ ਸਦਾ ਨਿਰਧਨ ਰਹੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਫਿਰ ਰੁਕਮਣੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਾਣਨਾਥ ਜੈਸਾ ਕਾਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਕੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰਦਯੁਮਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਅੰਬਾ ਨੇ ਕੀਆ ਤੈਸਾ ਮੈਂ ਨ ਕਰੂੰਗੀ ਕਿ ਵੁਹ ਪਤਿ ਛੋੜ ਰਾਜਾ ਭੀਖਮ ਕੇ ਪਾਸ ਗਈ ਔ ਉਸਨੇ ਜਬ ਨ ਰੱਖਾ ਤਬ ਫਿਰ ਅਪਨੇ ਪਤਿ ਕੇ ਪਾਸ ਆਈ ਪੁਨਿ ਪਤਿ ਨੇ ਉਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਆ ਤਬ ਉਸਨੇ ਗੰਗਾ ਤੀਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਮਹਾਦੇਵ ਕਾ ਬੜਾ ਤਪ ਕੀਆ ਵਹਾਂ ਭੋਲਾਨਾਥ ਨੇ ਆਇ ਉਸੇ ਮੂਹ ਮਾਂਗਾ ਬਰ ਦੀਆ ਉਸ ਬਰ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਜਾਇ ਉਸਨੇ ਰਾਜਾ ਭੀਖਮ ਸੇ ਅਪਨਾ ਪਲਵਾ ਲੀਆ ਸੋ ਮੁਝਸੇ ਨ ਹੋਗਾ ॥

ਚੌਃ ਅਰ ਤੁਮ ਨਾਥ ਕਹੋ ਸਮਝਾਈ ॥ ਕਾਹੂ ਯਾਚਕ ਕਰੀ
ਬੜਾਈ ॥ ਵਾਕੋ ਬਚਨ ਮਾਨ ਤੁਮ ਲੀਯੋ ॥ ਹਮ ਪੈ
ਬਿੱਪ੍ਰ ਪਠੈ ਕੈ ਦੀਯੋ ॥ ਯਾਚਕ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਸਾਰਦਾ ॥
ਨਾਰਦ ਗੁਨ ਗਾਵਤ ਸਰਬਦਾ ॥ ਬਿੱਪ੍ਰ ਪਠਾਯੋ ਜਾਨ
ਦਯਾਲ ॥ ਆਇ ਕੀਯੋ ਦੁਸ਼ਟਨ ਕੋ ਕਾਲ ॥ ਦੀਨ

ਜਾਨ ਦਾਸੀ ਸੰਗ ਲਈ ॥ ਤੁਮ ਮੋਹਿ ਨਾਥ ਬੜਾਈ ਦਈ॥ ਯੇਹ ਸੁਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਹਯੋ ਸੁਨ ਪਜਾਰੀ॥ ਗਜਾਨ ਧਜਾਨ ਗਤਿ ਲਈ ਹਮਾਰੀ ॥ ਸੇਵਾ ਭਜਨ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਜਾਨਜੋ ॥ ਤੋਹੀ ਸੋਂ ਮੇਰੋ ਮਨ ਮਾਨਜੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼੍ਰ ਹੋ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਫਿਰ ਹਰਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਰੁਕਮਣੀ ਮਾਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਏਕ ਖਸ਼੍ਰਿਤਮੋ ਅਧਜਾਇ ੬੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੋਲਹ ਸਹਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਆਠ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਬਿਹਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਆਠੋਂ ਪਟਰਾਨੀਆਂ ਆਠੋਂ ਪਹਿਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹੈਂ ਨਿਤ ਉਠ ਭੋਰ ਹੀ ਕੋਈ ਮੁਖ ਧੁਲਵਾਵੇ ਕੋਈ ਉਬਟਨ ਲਗਾਇ ਨ੍ਹੁਲਾਵੇ ਕੋਈ ਖਟ ਰਸ ਭੋਜਨ ਬਨਾਇ ਜਿਮਾਵੈ ਕੋਈ ਅੱਛੇ ਪਾਨ ਲੌਂਗ ਇਲਾਯਚੀ ਜਾਇਫਲ ਜਾਬਿਤ੍ਰੀ ਸਮੇਤ ਪਿਯ ਕੋ ਬਨਾਇ ਬਨਾਇ ਖਿਲਾਵੇ ਕੋਈ ਸੁਥਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਔਰ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਆਭੂਖਣ ਚੁਨ ਸੁਬਾਸ ਬਨਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਪਹਿਨਾਤੀ ਥੀ ॥

ਕੋਈ ਫੂਲ ਮਾਲ ਪਹਿਰਾਇ ਗੁਲਾਬ ਨੀਰ ਛਿੜਕ ਚੰਦਨ ਚਰਚਤੀ ਥੀ ਕੋਈ ਪੰਖਾ ਡੁਲਾਤੀ ਥੀ ਔਰ ਕੋਈ ਪਾਂਵ ਦਾਬਤੀ ਥੀ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਸਬ ਰਾਨੀਆਂ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਕਰੈਂ ਔ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਹਰਿ ਉਨ੍ਹੇਂ ਸੁਖ ਦੇਂ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਈ ਬਰਖ ਕੇ ਬੀਚ ॥

ਦੋਹਰਾ ਏਕ ਏਕ ਯਦੁ ਨਾਥ ਕੀ, ਤਿਯ ਨੇ ਜਾਏ ਪੁੱਤ੍ਰ
ਇਕ ਇਕ ਕੰਨਜਾ ਲੱਖਮੀ, ਦਸ ਦਸ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸੁਪੁੱਤ੍ਰ
ਏਕ ਲੱਖ ਇਕ ਸਠ ਸਹਸ, ਅੱਸੀ ਬਾਢ ਇਕ ਬਾਰ
ਉਪਜੇ ਹਰਿ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਯੇਹ, ਗੁਣ ਬਲ ਰੂਪ ਅਪਾਰ

ਸਬ ਮੇਘ ਬਰਣ, ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ, ਕਮਲ ਨਯਨ, ਨੀਲੇ ਪੀਲੇ ਝੰਗੁਲੇ ਪਹਿਨੇ ਗੰਡੇ ਕਞੂਲੇ ਤਾਇਤ ਗਲੇ ਮੇਂ ਡਾਲੇ ਘਰਘਰ ਬਾਲ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਂ ਔਰ ਉਨਕੀ ਮਾਏਂ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਸੇ ਲਾਡ ਪਯਾਰ ਕਰ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਨ ਕਰੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰੋਂ ਕਾ ਹੋਨਾ ਸੁਨ ਰੁਕਮ ਨੇ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਚਾਰੁਮਤੀ ਜੋ ਕ੍ਰਿਤਬਰਮਾ ਕੇ ਬੇਟੇ ਕੋ ਮਾਂਗੀ ਹੈ ਉਸੇ ਨ ਦੂੰਗਾ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕਰੂੰਗਾ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਕੋ ਭੇਜ ਮੇਰੀ ਬਹਿਨ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਮੇਤ ਬੁਲਾਇ ਭੇਜੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮ ਕੀ ਨਾਰੀ ਨੇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਨਨਦ ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਮੇਤ ਬੁਲਾਯਾ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਹਾਥ, ਔਰ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੀਆ ਭਾਈ ਭੌਜਾਈ ਕੀ ਚਿੱਠੀ ਪਾਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਆਗਯਾ ਲੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਚਲੀ ਚਲੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਭੋਜਕਟ ਮੇਂ ਭਾਈ ਕੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ॥

ਚੌ: ਦੇਖ ਰੁਕਮ ਨੇ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਯੋ॥ ਆਦਰ ਕਰ ਨੀਚੇ
ਸਿਰ ਨਾਯੋ॥ ਪਾਵਨ ਪਰ ਬੋਲੀ ਭੌਜਾਈ॥ ਹਰਣ ਭਯੋ
ਤਬ ਤੇ ਅਬ ਆਈ॥

ਯਿਹ ਕਹਿ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਨਨਦ ਜੋ ਤੁਮ ਆਈ ਹੋ ਤੋ ਹਮ ਪਰ ਦਯਾ ਮਯਾ ਕੀਜੈ ਔਰ ਇਸ ਚਾਰੁਮਤੀ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੇ ਲੀਏ ਲੀਜੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਬੋਲੀਂ ਕਿ ਭੌਜਾਈ ਤੁਮ ਪਤਿ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨਤੀ ਹੋ ਮਤ ਕਿਸੀ ਸੇ ਕਲਹ ਕਰਵਾਵੇ ਭੱਯਾ ਕੀ ਬਾਤ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿਆ ਜਾਨੀਏ ਕਿਸ ਸਮਯ ਕਿਆ ਕਰੈ ਇਸ ਸੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਕਹਿਤੇ ਭਯ ਲਗਤਾ ਹੈ ਰੁਕਮ ਬੋਲਾ ਕਿ ਬਹਿਨ ਅਬ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਨ ਡਰੋ ਕੁਛ ਉਪਾਧਿ ਨ ਹੋਗੀ ਬੇਦ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੈ ਕਿ ਦੱਖਿਣ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਭਾਨਜੇ ਕੋ ਦੀਜੈ ਇਸ ਕਾਰਣ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਚਾਰੁਮਤੀ ਤੁਮਾਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਕੋ ਦੂੰਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਬੈਰ ਭਾਵ ਛੋੜ ਨਯਾ ਸੰਬੰਧ ਕਰੂੰਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜਬ ਰੁਕਮ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਸਭਾ ਮੇਂ ਗਿਆ ਤਬ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਭੀ ਮਾਤਾ ਸੇ ਆਗਯਾ ਲੇ ਬਨ ਠਨ ਕਰ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਗਏ ਤੋ ਕਿਆ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਨੇ ਬਾਂਧੇ ਬਨਾਵ ਕੀਏ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਹੀਏ ਮੇਂ ਲੀਏ ਸਬ ਖੜੇ ਹੈਂ ਔ ਵੁਹ ਕੰਨਯਾ ਜਯਮਾਲ ਕਰ ਲੀਏ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੀਏ ਬੀਚ ਮੇਂ

ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੀ ਪੈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਉਸਕੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਤੀ ਇਸਮੇਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਗਏ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਉਸ ਕੰਨਯਾ ਨੇ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਆ ਇਨਕੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਜਯਮਾਲ ਡਾਲੀ ਸਬ ਰਾਜਾ ਅਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਮੂੰਹ ਦੇਖਤੇ ਅਪਨਾ ਸਾ ਮੂੰਹ ਲੀਏ ਖੜੇ ਰਹਿ ਗਏ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਲਾ ਦੇਖੋ ਹਮਾਰੇ ਆਗੇ ਇਸ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਕੈਸੇ ਲੇ ਜਾਏਗਾ ਹਮ ਬਾਟ ਹੀ ਮੇਂ ਛੀਨ ਲੇਂਗੇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਰਾਜਾ ਤੋ ਯੋਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਥੇ ਔਰ ਰੁਕਮ ਨੇ ਬਰ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਮਢੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲੇ ਜਾਇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਔਰ ਉਸ ਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਧਨ ਦ੍ਰਬਯ ਦੀਆ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਕੁਛ ਵਾਰਾਪਾਰ ਨਹੀਂ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਨੀ ਜੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਬਯਾਹ ਭਾਈ ਭੌਜਾਈ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਬੇਟੇ ਬਹੂ ਕੋ ਲੇ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜੋਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲੀ ਤੋਂ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਆਇ ਮਾਰਗ ਰੋਕਾ ਇਸ ਲੀਏ ਕਿ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਸੇ ਲੜ ਕੰਨਯਾ ਕੋ ਛੀਨ ਲੇਂ ਉਨਕੀ ਯਿਹ ਕੁਮਤਿ ਦੇਖ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਭੀ ਅਪਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਯੁਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਏ ਕਿਤਨੀ ਬੇਰ ਤਕ ਇਨਸੇ ਉਨ ਸੇ ਯੁੱਧ ਰਹਾ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਉਨ ਸਬ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕੇ ਪਹੁੰਚਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਕਿਆ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਿਆ ਪੁਰਖ ਪੁਰੀ ਕੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਆਇ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕਰ ਪਾਟੰਬਰ

ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਇਨ੍ਹੇਂ ਲੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੰਗਲ ਹੂਆ ਯੇਹ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਸੇ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕਈ ਬਰਖ ਪੀਛੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੂਆ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀਨੇ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸਬ ਕੁਟੰਬਕੋ ਬੈਠਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਵਾਇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਨਾਮ ਕਰਣ ਕੀਆ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਬਰਖ, ਮਾਸ, ਪੱਖ ਦਿਨ, ਤਿਥਿ, ਘੜੀ, ਲਗਨ, ਨਖੱਤ੍ਰ ਠਹਿਰਾਇ ਉਸ ਲੜਕੇ ਕਾ ਨਾਮ ਅਨਿਰੁਧ ਰਖਾ ਉਸ ਕਾਲ ॥

ਸੋ: ਫੂਲੇ ਅੰਗ ਨ ਸਮਾਇ, ਦਾਨ ਦੱਖਿਣਾ ਦ੍ਵਿਜਨ ਕੋ
ਦੇਤ ਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਘਾਇ, ਪੂਤ ਭਯੋ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਕੋ

ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਤੀ ਕੇ ਹੋਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਰੁਕਮ ਨੇ ਬਹਿਨ ਬਹਿਨੋਈ ਕੋ ਅਤਿ ਹਿਤ ਕਰ ਯਿਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਮੇਂ ਲਿਖ ਭੇਜਾ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਪੋਤੇ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਪੋਤੀ ਕਾ ਬਯਾਹ ਹੋਇ ਤੋ ਬੜਾ ਆਨੰਦ ਹੈ ਔਰ ਪੀਛੇ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰੋਲੀ, ਅੱਛਤ, ਰੁਪੱਯਾ, ਨਾਰੀਯਲ, ਦੇ ਉਸੇ ਸਮਝਾਇਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਸੇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਪੌਤ੍ਰ ਅਨਿਰੁੱਧ ਹਮਾਰਾ ਦੋਹਤਾ ਹੈ | ਤਿਸੇ ਟੀਕਾ ਦੇ ਆਵੋ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਟੀਕਾ ਔਰ ਲਗਨ ਸਾਥ ਹੀ ਲੇ ਚਲਾ ਚਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ

ਮੇਂ ਗਿਆ ਉਸੇ ਦੇਖ ਪ੍ਰਭੁਨੇ ਅਤਿ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਕਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕਹੋ ਦੇਵਤਾ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੂਆ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਰਾਜਾ ਭੀਖਮਕ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਰੁਕਮ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਉਨ ਕੀ ਪੌਤ੍ਰੀ ਔ ਆਪਕੇ ਪੌਤ੍ਰ ਸੇ ਸਨਬੰਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਟੀਕਾ ਔਰ ਲਗਨ ਲੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਦਸ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਟੀਕਾ ਔਰ ਲਗਨ ਲੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਔਰ ਆਪ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਚਲਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾਇ ਉਨਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਬਾਹਰ ਆਇ ਬਰਾਤ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮਾ ਮੰਗਵਾਇ ਮੰਗਵਾਇ ਇਕੱਠੀ ਕਰਵਾਨੇ ਲਗੇ ਕਈ ਏਕ ਦਿਨ ਮੇਂ ਜਬ ਸਬ ਸਾਮਾਨ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋ ਚੁਕਾ ਤਬ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਬਰਾਤ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਭੋਜਕਟ ਨਗਰ ਕੋ ਚਲੇ

ਉਸ ਕਾਲ ਏਕ ਝਮਝਮਾਤੇ ਰਥ ਪਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪੌਤ੍ਰ ਕੋ ਲੀਏ ਬੈਠੀ ਜਾਤੀ ਥੀਂ ਔਰ ਏਕ ਰਥ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਬੈਠੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਸਬ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਭੁ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਬਰਾਤ ਕੇ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮ ਕਲਿੰਗਾਦਿ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਅਗੌਨੀ ਕਰ ਸਬ ਕੋ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਾਇ ਅਤਿ ਆਦਰਮਾਨ ਕਰ ਜਨਵਾਸੇ ਲਿਵਾਇ

ਲਾਯਾ ਆਗੇ ਸਬ ਕੋ ਖਿਲਾਇ ਪਿਲਾਇ ਮਢੇ ਕੇ ਨੀਚੇ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਿਆ ਔ ਉਨਸੇ ਬੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਕੀਆ ਉਸਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਜੋ ਦਾਨ ਦੀਆ ਉਸਕੋ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਕਹੂੰ ਵੁਹ ਅਕਥਯ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਬਯਾਹ ਕੇ ਹੋ ਚੁਕਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਨੇ ਜਨਵਾਸੇ ਮੇਂ ਜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਚੁਪ ਚੁਪਾਤੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਬਿਵਾਹ ਹੋ ਚੁਕਾ ਔ ਰਸ ਰਹਾ ਅਬ ਆਪ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਚਲਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕੀਜੈ ਕਿਉਂਕਿ॥

ਚੌਃ ਭੂਪ ਸਗੇ ਜੇ ਰੁਕਮ ਬੁਲਾਏ॥ ਤੇ ਸਬ ਦਸ੍ਰ ਉਪਾਧੀ
ਆਏ॥ ਮਤ ਕਾਹੂ ਸੋਂ ਉਪਜੇ ਰਾਰਿ॥ ਯਾਹੀ ਤੇ ਹੌਂ
ਕਹਿਤ ਮੁਰਾਰਿ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਜੋਂ ਰਾਜਾ ਭੀਸ਼ਮਕ ਗਏ ਤੋਂ ਹ। ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਰੁਕਮ ਆਯਾ॥

ਦੋਹਰਾ ਕਹਿਤ ਰੁਕਮਣੀ ਟੇਰ ਕਰ, ਕਿਸਘਰਪਹੁੰਚੇਜਾਇ
ਬੈਰੀ ਭੂਪਤਿ ਪਾਹਨੇ, ਜੁਰੇ ਤਿਹਾਰੇ ਆਇ

ਚੌਃ ਜੋ ਤੁਮ ਭੱਯਾ ਚਾਹੋ ਭਲੋ॥ ਹਮਹਿ ਬੇਗ ਪਹੁੰਚਾਵਨ ਚਲੋ

ਨਹੀਂ ਤੋ ਉਸਮੇਂ ਅਨਰਸ ਹੋਤਾ ਦੀਖੈ ਹੈ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਰੁਕਮ ਬੋਲਾ ਕਿ ਬਹਿਨ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਜੋ ਰਾਜਾ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਪਾਹੁਨੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਿਨ੍ਹੇਂ ਬਿਦਾ ਕਰ ਆਊਂ ਪੀਛੇ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹੋਗੀ ਸੋ ਮੈਂ ਕਰੂੰਗਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਰੁਕਮ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਜੋ ਰਾਜਾ ਪਾਹੁਨੇ ਆਏ ਥੇ ਉਨਕੇ ਪਾਸ

ਗਿਆ ਵੇ ਸਬ ਮਿਲ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਰੁਕਮ ਤੁਮਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਕੋ ਇਤਨਾ ਧਨ ਦ੍ਰਬਜ ਦੀਆ ਔ ਉਨੋਂਨੇ ਮਾਰੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੇ ਕੁਛ ਭਲਾ ਨ ਮਾਨਾ ਏਕ ਤੋ ਹਮੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਪਛਤਾਵਾ ਹੈ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਉਸ ਬਾਤ ਕੀ ਕਰਕ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿ ਜੋ ਬਲਰਾਮ ਨੇ ਤੁਮੇਂ ਅਭਿਰਾਮ ਕੀਆ ਥਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰੁਕਮ ਕੋ ਕ੍ਰੋਧ ਹੂਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਕਲਿੰਗ ਬੋਲਾ ਕਿ ਏਕ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਕਹੋ ਤੋ ਕਹੂੰ ਰੁਕਮ ਨੇ ਕਹਾ ਕਹੋ ਫਿਰ ਉਨਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੇ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਪਰ ਬਲਰਾਮ ਕੋ ਬੁਲਾ ਦੋ ਤੋ ਹਮ ਉਸ ਸੇ ਚੌਪੜ ਖੇਲ ਸਬ ਧਨ ਜੀਤ ਲੇਂ ਔਰ ਜੈਸਾ ਉਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤੈਸਾ ਯਹਾਂ ਸੇ ਰੀਤੇ ਹਾਥ ਬਿਦਾ ਕਰੇਂ ਜੋ ਕਲਿੰਗ ਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤੋਂ ਹੀ ਰੁਕਮ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਕੁਛ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੋ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਬੁਲਾਯਾ ਹੈ ਚੌਪੜ ਖੇਲਨੇ ਕੋ ॥

ਚੌ: ਸੁਨ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਤਬਹਿ ਤਹ ਆਯੋ ॥ ਭੂਪਤਿ ਉਠ ਕੇ
ਸੀਸ ਨਵਾਯੋ ॥

ਆਗੇ ਸਬ ਰਾਜਾ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਸਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਆਪਕੋ ਚੌਪੜ ਖੇਲਨੇ ਕਾ ਬੜਾ ਅੱਭਯਾਸ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਹਮ ਆਪਕੇ ਸਾਥ ਖੇਲਾ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਉਨੋਂ ਨੇ ਚੌਪੜ ਮੰਗਵਾਇ ਬਿਛਾਈ ਔ ਰੁਕਮ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ

ਹੋਨੇ ਲਗੀ ਪਹਿਲੇ ਰੁਕਮ ਦਸ ਬੇਰ ਜੀਤਾ ਤੋ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਧਨ ਤੋ ਸਬ ਜੀਤਾ ਅਬ ਕਾਹੇ ਸੇ ਖੇਲੋਗੇ ਇਸਮੇਂ ਰਾਜਾ ਕਲਿੰਗ ਬੜੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਹਸਾ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਨੀਚਾ ਸਿਰ ਕਰਾ ਸੋਚ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਰੁਕਮ ਨੇ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪੱਏ ਏਕ ਬਾਰ ਲਗਾਏ ਸੋ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜੋਂ ਜੀਤ ਕੇ ਉਠਾਏ ਤੋਂ ਸਬ ਰਾਜਾ ਧਾਧਲ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਯਿਹ ਰੁਕਮ ਕਾ ਪਾਸਾ ਪੜਾ ਤੁਮ ਕਯੋਂ ਰੁਪੱਯੇ ਸਮੇਟਤੇ ਹੋ॥

ਚੌਃ ਸੁਨ ਬਲਰਾਮ ਫੇਰ ਸਬ ਦੀਨੇ॥ ਅਰਬ ਲਗਾਏ ਪਾਸੇ ਲੀਨੇ
ਫਿਰ ਹਲਧਰ ਜੀਤੇ ਔ ਰੁਕਮ ਹਾਰਾ ਉਸ ਸਮਯ ਭੀ

ਰੋਂਗਟੀ ਕਰ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਰੁਕਮ ਕੋ ਜਿਤਾਯਾ ਔਰ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ॥

ਚੌਃ ਜੁਵਾ ਖੇਲ ਪਾਸੇ ਕੀ ਸਾਰ ॥ ਯਿਹ ਤੁਮ ਜਾਨੋ ਕਹਾ
ਗਵਾਰ॥ ਜੂਆ ਯੁੱਧ ਗਤਿ ਭੂਪਤਿ ਜਾਨੈਂ ॥ ਗ੍ਵਾਲਗੋਪ
ਗਊਯਨ ਪਹਿਚਾਨੈਂ ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਕ੍ਰੋਧ ਯੋਂ ਬੜ੍ਹਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪੂਨੋਂ ਕੋ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਕੀ ਤਰੰਗ ਬੜ੍ਹੇ ਨਿਦਾਨ ਜੋਂ ਤੋਂ ਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਰੋਕਾ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਫਿਰ ਸਾਤ ਅਰਬ ਰੁਪੱਯੇ ਲਗਾਏ ਔਰ ਚੌਪੜ ਖੇਲਨੇ ਲਗੇ ਫਿਰ ਭੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਜੀਤੇ ਔ ਸਭੋਂ ਨੇ ਕਪਟ ਕਰ ਰੁਕਮ ਹੀ ਕੋ ਜੀਤਾ ਕਹਾ ਇਸ ਅਨੀਤਿ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਅਕਾਸ਼ ਸੇ ਯਿਹ ਬਾਣੀ ਹੂਈ ਕਿ ਹਲਧਰ ਜੀਤੇ ਔ ਰੁਕਮ ਹਾਰਾ ਅਰੇ ਰਾਜਾਓਂ ਤੁਮਨੇ ਕਯੋਂ

ਝੂਠ ਬਚਨ ਉਚਾਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਰੁਕਮ ਸਮੇਤ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਆਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਸੁਨੀ ਅਨ ਸੁਨੀ ਕੀ ਤਬ ਬਲਦੇਵ ਮਹਾ ਕ੍ਰੋਧ ਸੇ ਆਇ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਕਰੀ ਸਗਾਈ ਬੈਰ ਨ ਛਾਡਯੋ ॥ ਹਮ ਸਯੋਂ ਫੇਰ ਕਲਾ
ਤੁਮ ਮਾਂਡਯੋ॥ ਮਾਰੋਂ ਤੋਹੀ ਅਰੇ ਅੱਨਜਾਈ ॥ ਭਲੋ ਬੁਰੋ
ਮਾਨਹੁ ਭੌਜਾਈ ॥ ਅਬ ਕਾਹੂ ਕੀ ਕਾਨ ਨ ਕਰਿਹੋਂ ॥
ਆਜ ਪ੍ਰਾਣ ਕਪਟੀ ਕੇ ਹਰਿਹੋਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪ ਤੀਖਯਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਦਾਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਬਕੇ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ਰੁਕਮ ਕੋ ਮਾਰਡਾਲਾ ਔ ਕਲਿੰਗ ਕੋ ਪਛਾੜ ਮਾਰੇ ਘੂਸੋਂ ਕੇ ਉਸਕੇ ਦਾਂਤ ਉਖਾੜ ਡਾਲੇ, ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂ ਭੀ ਮੁੰਹ ਪਸਾਰ ਹੰਸਾ ਥਾ ਆਗੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜਨਵਾਸੇ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਵਹਾਂ ਕਾਸਬ ਬਯੋਰਾ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਨੇ ਸਬ ਸਮੇਤ ਵਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਯਾ ਔਰ ਚਲੇ ਚਲੇ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਇਨਕੇ ਆਤੇ ਹੀ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਸੁਖ ਛਾਇ ਗਯਾ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਔਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੇ ਪੁੰਨਯ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਅਨਿਰੁਧ ਕੋ ਵਯਾਹ ਲਯਾਏ ਔਰ ਮਹਾਂ ਦੁਸ਼੍ਰ ਰੁਕਮ ਕੋ ਮਾਰ ਆਏ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਅਨਿਰੁਧ ਵਿਵਾਹ

ਰੁਕਮ ਬਧੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਿ ਖਸ਼ਟਤਮੋ ਧਯਾਇ ੬੨

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਕਾ ਬਲ ਪਾਊਂ ਤੋ ਊਖਾ ਹਰਣ ਕੀ ਕਥਾ ਸਬ ਗਾਊਂ ਜੈਸੇ ਉਸਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਾ ਔਰ ਆਸ਼ਕਤ ਹੋ ਖੇਦ ਕੀਆ ਪੁਨਿ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਨੇ ਜੋ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕੋ ਲਾਇ ਊਖਾ ਸੇ ਮਿਲਾਯਾ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਸਬ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਬੰਸ ਮੇਂ ਪਹਿਲੇ ਕਸਜਪ ਹੂਆ ਤਿਸਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹਿਰਣ੍ਯਕਸਪ, ਅਤਿ ਬਲੀ ਮਹਾਂ ਪਰਤਾਪੀ ਐ ਅਸੁਰ ਭਯਾ ਉਸਕਾ ਸੁਤ ਹਰਿ ਜਨ ਪ੍ਰਭੁ ਭਕਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨਾਮ ਹੂਆ ਉਸਕਾ ਬੇਟਾ ਰਾਜਾ ਵਿਰੋਚਨ ਕਾ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਜਿਸਕਾ ਯਸ਼ ਧਰਮ ਧਰਣੀ ਮੇਂ ਅਬ ਤਕ ਛਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਬਾਮਨ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਕੋ ਛਲ ਪਾਤਾਲ ਪਠਾਯਾ ਉਸ ਬਲਿ ਕਾ ਜਯੇਊ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਹਾਂ ਪਰਾਕ੍ਰਮੀ ਬੜਾ ਤੇਜਸ੍ਵੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਹੂਆ ਵੁਹ ਸ੍ਰੋਣਿਤਪੁਰ ਮੇਂ ਬਸੇ ਨਿਤਪ੍ਰਤਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸ਼ਿਵ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੈ ਬ੍ਰਹਮਚਰਯ ਪਾਲੈ ਸੱਤਜ ਬੋਲੇ ਜਿਤੇਂਦ੍ਰਿ ਰਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ ਜਾਇ ਹਰਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਆਇ ਲਗਾ ਮਗਨ ਹੋ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਬਜਾਇ ਨਾਚਨੇ ਗਾਨੇ ਉਸਕਾ ਗਾਨਾ ਬਜਾਨਾ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਭੋਲਾਨਾਥ ਮਗਨ ਹੋ ਲਗੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਨਾਚਨੇ ਔਰ ਡਮਰੂ ਬਜਾਨੇ ਨਿਦਾਨ ਨਾਚਤੇ ਨਾਚਤੇ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਅਤਿ ਸੁਖ ਪਾਇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾ

ਕੇ ਕਹਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਪਰ ਸੰਤੁਸ਼੍ਟ ਹੂਆ ਬਰ ਮਾਂਗ ਜੋ ਤੂੰ ਬਰ
ਮਾਂਗੇਗਾ ਸੋ ਦੂੰਗਾ ॥

ਚੌ: ਤੈਂ ਕਰ ਬਾਜੇ ਭਲੇ ਬਜਾਏ॥ਸੁਨਤ ਸ੍ਰਵਣ ਮੇਰੇ ਮਨ ਭਾਏ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਣਾਸੁਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮੇਰੇ ਊਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਅਮਰ ਕਰ ਮੁਝੇ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਰਾਜ ਦੀਜੈ ਪੀਛੇ ਮੁਝੇ ਐਸਾ ਬਲੀ ਕੀਜੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੁਝਸੇ ਨ ਜੀਤੇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮੈਨੇ ਤੁਝੇ ਯਹੀ ਬਰ ਦੀਆ ਔਰ ਸਭ ਭਯ ਸੇ ਨਿਰਭਯ ਕੀਆ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਮੇਂ ਤੇਰੇ ਬਲ ਕੋ ਕੋਈ ਨ ਪਾਵੈਗਾ ਔ ਬਿਧਾਤਾ ਕਾ ਭੀ ਤੁਝ ਪਰ ਕੁਛ ਬਸ ਨ ਚਲੇਗਾ ॥

ਦੋਹਰਾ ਬਾਜੇ ਭਲੇ ਬਜਾਇਕੈ, ਦੀਏ ਪਰਮ ਸੁਖ ਮੋਹਿ
ਮੈਂ ਅਤਿ ਹਿਯ ਆਨੰਦ ਕਰ, ਦੀਏ ਸਹਸ ਭੁਜ ਤੋਹਿ

ਅਬ ਤੂੰ ਘਰ ਜਾਇ ਨਿਸਚਿੰਤਾਈ ਸੇ ਬੈਠ ਅਬਿਚਲ ਰਾਜ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਭੋਲਾਨਾਥ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਸਹੱਸ੍ਰ ਭੁਜ ਪਾਇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਵਿਦਾ ਹੋ ਆਗਜਾ ਲੇ ਸ੍ਰੋਣਿਤਪੁਰ ਮੇਂ ਆਯਾ ਆਗੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੋ ਜੀਤ ਸਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਬਸ ਕਰ ਨਗਰ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਜਲ ਕੀ ਚੁਆਨ ਚੌੜੀ ਖਾਈ ਔ ਅਗਨਿ ਪਵਨ ਕਾ ਕੋਟ ਬਨਾਇ ਨਿਰਭੈ ਹੋਇ ਸੁਖ ਸੇ ਰਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ

ਦੋ: ਲਰਨੇ ਬਿਨ ਭਇ ਭੁਜ ਸਬਲ, ਭਰਕੈ ਅਰ ਸਹਰਾਇ

ਕਹਿਤ ਬਾਨ ਕਾ ਸੋਂ ਲਰੈਂ, ਕਾ ਪਰ ਅਬ ਚੜ੍ਹ ਜਾਇ

ਚੌਂ: ਭਈ ਖਾਜ ਲਰਬੇ ਬਿਨ ਭਾਰੀ॥ ਕੋ ਪੁਜਵੈ ਹਿਯ ਹੌਂ ਸਹਮਾਰੀ

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਾਣਾਸੁਰ ਘਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਲਗਾ ਪਹਾੜ ਉਠਾਇ ਉਠਾਇ ਤੋੜ ਤੋੜ ਚੂਰ ਕਰਨੇ ਔ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਫਿਰਨੇ ਜਬ ਸਬ ਪਰਬਤ ਫੋੜ ਚੁਕਾ ਔਰ ਉਸਕੇ ਹਾਥੋਂ ਕੀ ਸੁਰ ਸੁਰਾਹਟ ਖੁਜਲਾਹਟ ਨ ਗਈ॥ ਤਬ

ਚੌਂ: ਕਹਿਤ ਬਾਣ ਅਬ ਕਾ ਸੋਂ ਲਰੋਂ॥ ਇਤਨੀ ਭੁਜਾ ਕਹਾਂ
ਲੈ ਕਰੋਂ॥ ਸਬਲ ਭਾਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਸਹੋਂ॥ ਬਹੁਰਿ ਜਾਇ
ਕੈ ਹਰ ਸੋਂ ਕਹੋਂ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰਨਾਇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਤ੍ਰਿਸੂਲਪਾਨਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਤੁਮਨੇ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਹੱਸ੍ਰ ਭੁਜਾ ਦੀ ਸੋ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ ਪਰ ਭਾਰੀ ਭਈ ਉਨਕਾ ਬਲ ਅਬ ਮੁਝਸੇ ਸੰਭਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਸਕਾ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕੀਜੈ ਕੋਈ ਮਹਾਂਬਲੀ ਯੁਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਮੁਝੇ ਬਤਾਇ ਦੀਜੈ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਭੁ-ਵਨ ਮੇਂ ਐਸਾ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮੀ ਕਿਸੂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਯੁੱਧ ਕਰੇ, ਹਾਂ ਦਯਾ ਕਰ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਮੁਝੇ ਮਹਾਂਬਲੀ ਕੀਯਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੁਝਸੇ ਲੜ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਪੂਰੀ ਕੀਜੈ ਤੋ ਕੀਜੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਲੀ ਕੋ ਬਤਾਇ ਦੀਜੈ ਜਿਸ ਸੇ ਮੈਂ ਜਾਕਰ ਯੁੱਧ ਕਰੂੰ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਸ਼ੋਕ ਹਰੂੰ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ

ਬਾਣਾਸੁਰ ਸੇ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਲਖਾਇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਇਤਨਾ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਤੋ ਇਸੇ ਸਾਧੁ ਜਾਨਕੇ ਬਰ ਦੀਯਾ ਅਬ ਯਿਹ ਮੁਝੀ ਸੇ ਲੜਨੇ ਕੋ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਇਸ ਮੂਰਖ ਕੋ ਬਲ ਕਾ ਗਰਬ ਭਯਾ ਯਿਹ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀਆ ਸੋ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਨ ਬਹੁਤ ਨ ਜੀਯਾ ਐਸੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਬਾਣਾ-ਸੁਰ ਤੂੰ ਮਤ ਘਬਰਾਇ ਤੁਝਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਥੋੜੇ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਯਦੁ ਕੁਲ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਵਤਾਰ ਹੋਗਾ ਉਸ ਬਿਨ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਮੇਂ ਤੇਰਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲਾ ਨਾਥ ਵੁਹ ਪੁਰਖ ਕਬ ਅਵਤਾਰ ਲੇਗਾ ਔਰ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜਾਨੂੰਗਾ ਕਿ ਵੁਹ ਵਹਾਂ ਉਪਜਾ, ਹੇ, ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ, ਏਕ ਧ੍ਵਜਾ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੋ ਦੇਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬੈਰਖ ਕੋ ਲੇਜਾਇ ਅਪਨੇ ਮੰਦਿਰ ਕੇ ਊਪਰ ਖੜੀ ਕਰਦੇ ਜਬ ਯਿਹ ਧ੍ਵਜਾ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਟੂਟ ਕਰ ਗਿਰੇ ਤਬ ਤੂੰ ਜਾਨੀਓ ਕਿ ਮੇਰਾ ਰਿਪੁ ਜਨਮਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਜਦ ਸ਼ੰਕਰ ਨੇ ਉਸੇ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸਮਝਾਯਾ ਤਬ ਬਾਣਾਸੁਰ ਧ੍ਵਜਾ ਲੇ ਨਿਜ ਘਰ ਕੋ ਚਲਾ ਸਿਰ ਨਾਇ ਆਗੇ ਘਰ ਜਾਇ ਧ੍ਵਜਾ ਮੰਦਿਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਦਿਨ ਦਿਨ ਯਹੀ ਮਨਾਤਾ ਥਾ ਕਿ ਕਬ ਵੁਹ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਗਟੇ ਔ ਮੈਂ ਉਸਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰੂੰ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਉਸਕੀ ਬੜੀ ਰਾਨੀ ਜਿਸਕਾ ਬਾਣਾਵਤੀ ਨਾਮ ਥਾ ਤਿਸੇ ਗਰਭ ਰਹਾ ਔ ਪੂਰੇ ਦਿਨੋਂ ਏਕ ਲੜਕੀ ਹੂਈ ਉਸ ਕਾਲ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ

ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬੈਠਾਇਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲੜਕੀ ਕਾ ਨਾਮ ਔ ਗੁਣ ਗਿਨ ਕਰ ਕਹੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਓਂ ਨੇ ਝਟ ਬਰਖ, ਮਾਸ, ਤਿਥਿ, ਵਾਰ, ਘੜੀ, ਮਹੂਰਤ, ਨਖੱਯਤ੍ਰ, ਠਹਿਰਾਇ ਲਗਨ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਲੜਕੀ ਕਾ ਨਾਮ ਊਖਾ ਧਰਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਕੰਨਯਾ ਗੁਣ ਰੂਪ ਸੀਲ਼ ਕੀ ਖਾਨ ਮਹਾਂ ਜਾਨ ਹੋਗੀ ਇਸਕੇ ਗ੍ਰਹਿ ਔਰ ਲੱਖਯਣ ਐਸੇ ਹੀ ਜਾਨ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਦੇ ਵਿਦਾ ਕੀਯਾ ਪੀਛੇ ਮੰਗਲਾ ਰਿਖੀਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਏ ਮੰਗਲਚਾਰ ਕਰਵਾਏ ਪੁਨਿ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਵ੍ਰਹ ਕੰਨਯਾਂ ਬੜ੍ਹਨੇ ਲਗੀ ਤਯੋਂ ਤਯੋਂ ਬਾਨਾਸੁਰ ਉਸੇ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਜਬ ਊਖਾ ਸਾਤ ਬਰਖ ਕੀ ਭਈ ਤਬ, ਉਸਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸ੍ਰੋਣਿਤਪੁਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਹੀ ਕੈਲਾਸ਼ ਆ ਤਹਾਂ ਕਈ ਇਕ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਉਸੇ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਕੇ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹਨੇ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਯਾ ਊਖਾ ਗਨੇਸ਼ ਸਰਸ੍ਵਤੀ ਕੋ ਮਨਾਇ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੀ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਸ਼ਿਵ ਗੌਰੀ ਦਯਾ ਕਰ ਮੁਝ ਦਾਸੀ ਕੋ ਵਿੱਦਯਾ ਦਾਨ ਕੀਜੈ ਔ ਜਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੈ ਮਹਾਰਾਜ ਊਖਾ ਕੇ ਅਤਿ ਦੀਨ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਵਿੱਦਯਾ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕਰਵਾਯਾ ਵ੍ਰਹ ਨਿਤ-ਪ੍ਰਤਿ ਜਾਇ ਜਾਇ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਆਵੈ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨੋਂ ਕੇ ਬੀਚ ਸਬ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਗੁਣ ਵਿੱਦਯਾਵਤੀ ਹੂਈ ਔਰ ਸਬ

ਯੰਤ੍ਰ ਬਜਾਨੇ ਲਗੀ ਇਕ ਦਿਨ ਊਖਾ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਬੀਣਾ ਬਜਾਇ ਸੰਗੀਤ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਗਾਇ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਉਸ ਕਾਲ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਆਇ ਪਾਰਬਤੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯੇ ਮੈਂਨੇ ਜੋ ਕਾਮਦੇਵ ਕੋ ਜਲਾਯਾ ਥਾ ਤਿਸੇ ਅਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਉਪਜਾਯਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਗਿਰਜਾ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗੰਗਾ ਤੀਰ ਪਰ ਜਾਇ ਨੀਰ ਮੇਂ ਨ੍ਹਾਇ ਨੁਲ੍ਹਾਇ ਸੁਖ ਕੀ ਇੱਛਾ ਕਰ ਅਤਿ ਲਾਡ ਪਯਾਰ ਸੇ ਲਗੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਕੋ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰਾਨੇ ਔ ਹਿਤ ਕਰਨੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਡਮਰੂ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਤਾਂਡਵ ਨਾਚ ਨਾਚ ਸਾਂਗੀਤ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਕੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਗਾਨ ਗਾਇ ਸ਼ਿਵਾਂ ਕੋ ਲਗੇ ਰਿਝਾਵਣੇ ਔਰ ਬੜੇ ਪਯਾਰ ਸੇ ਕੰਠ ਲਗਾਨੇ ਉਸ ਸਮਯ ਊਖਾ ਸ਼ਿਵ ਗੌਰੀ ਕਾ ਸੁਖ ਪਯਾਰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਪਤਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭੀ ਕੰਤ ਹੋਇ ਤੋ ਮੈਂ ਭੀ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਕੀ ਭਾਂਤ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਵਿਹਾਰ ਕਰੂੰ ਪਤਿ ਬਿਨ ਕਾਮਿਨੀ ਐਸੀ ਸ਼ੋਭਾ ਹੀਨ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਚੰਦ ਬਿਨ ਯਾਮਿਨੀ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਊਖਾ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤੋ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਊਖਾ ਕੀ ਅੰਤਰ ਗਤਿ ਜਾਨ ਉਸੇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਪਯਾਰ ਕਰ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬੇਟੀ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਨ ਮੇਂ ਮਤ ਕਰ ਤੇਰਾ ਪਤਿ ਤੁਝੇ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਆਇ ਮਿਲੇਗਾ, ਤੂੰ ਉਸੇ ਢੂੰਡਵਾਇ ਲੀਜੋ

ਔਰ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕੀਜੋ ਐਸੇ ਬਰ ਦੇ ਸ਼ਿਵਰਾਨੀ ਨੇ ਊਖਾ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕੀਯਾ ਵੁਹ ਸਬ ਵਿੱਦਜਾ ਪੜ੍ਹ ਬਰ ਪਾਇ ਦੰਡ-ਵਤ ਕਰ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਈ ਪਿਤਾ ਨੇ ਏਕ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਨਿਰਾਲਾ ਉਸੇ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਦੀਯਾ ਔ ਯਿਹ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ ਕੋ ਲੇ ਵਹਾਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗੀ ਔ ਦਿਨ ਦਿਨ ਬੜ੍ਹਨੇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕਾਲ ਵੁਹ ਬਾਲਾ ਬਾਰਹ ਬਰਖ ਕੀ ਹੂਈ ਤ ਉਸਕੇ ਮੁਖ ਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਜਯੋਤਿ ਦੇਖ ਪੂਰਣਮਾਸ਼ੀ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਛਬਿ ਛੀਨ ਹੂਆ ਬਾਲੋਂ ਕੀ ਸਯਾਮਤਾ ਕੇ ਆਗੇ ਅਮਾਵਸ ਕੀ ਅੰਧੇਰੀ ਫ਼ੀਕੀ ਲਗਨੇ ਲਗੀ ਉਸਕੀ ਚੋਟੀ ਕੀ ਸਟਕਾਈ ਲਖ ਨਾਗਨਿ ਅਪਨੀ ਕੇਂਚਲੀ ਛੋੜ ਸਟਕ ਗਈ ਭੌਂਹ ਕੀ ਬੰਕਾਈ ਨਿਰਖ ਧਨੁਖ ਧਕਧਕਾਨੇ ਲਗਾ ਆਂਖੋਂ ਕੀ ਬਡਾਈ ਚੰਚਲਾਈ ਪੇਖ ਮ੍ਰਿਗਮੀਨ ਖੰਜਨ ਖਿਸਾਇ ਰਹੇ ਨਾਕ ਕੀ ਨਿਕਾਈ ਨਿਹਾਰ ਤਿਲ ਫੂਲ ਮੁਰਝਾਇ ਗਯਾ ਊਪਰ ਕੇ ਅਧਰ ਕੀ ਲਾਲੀ ਲਖ ਵਿੰਬਾ ਫਲ ਬਿਲਬਿਲਾਨੇ ਲਗਾ ਦਾਂਤ ਕੀ ਪਾਂਤਿ ਨਿਰਖਿ ਦਾੜਿਮ ਕਾ ਹਿਯਾ ਦਰਕ ਗਯਾ ਕਪੋਲੋਂ ਕੀ ਕੋਮਲਤਾ ਪੇਖ ਗੁਲਾਬ ਫੂਲਨੇ ਸੇ ਰਹਿਗਯਾ ਗਲੇ ਕੀ ਗੁਲਾਈ ਦੇਖ ਕਪੋਤ ਕਲਮਲਾਨੇ ਲਗੇ ਕੁਚੋਂ ਕੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨਿਰਖ ਕਮਲਕਲੀ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਗਿਰੀ ਉਸਕੇ ਕਟਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਸਤਾ ਦੇਖ ਕੇਸਰੀ ਨੇ ਬਨਬਾਸ ਲੀਆ ਜਾਂਘੋਂ ਕੀ ਚਿਕਨਾਈ ਪੇਖ ਕੇ ਛੁਨੇ ਕਪੂਰ ਖਾਯਾ ਦੇਹਕੀ ਗੁਰਾਈ ਨਿਰਖ ਸੋਨੇ ਕੋ ਸੁਕਚ

ਭਈ ਔ ਚੰਪਾ ਮੁੰਹ ਚੋਰ ਹੂਆ ਕਰਪਦ ਕੇ ਆਗੇ ਪਦਮ ਕੀ ਪਦਵੀ ਕੁਛ ਨ ਰਹੀ ਐਸੀ ਵੁਹ ਗਜ ਗਾਮਿਨੀ, ਪਿਕ ਬਯਨੀ, ਤਬ ਬਾਲਾ ਯੋਬਨ ਕੀ ਸਰਸਾਈ ਸੇ ਸ਼ੋਭਾਇਮਾਨ ਭਈ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਇਨ ਸਭ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਛੀਨ ਲੀ॥

ਆਗੇ ਏਕ ਦਿਨ ਵੁਹ ਤਬ ਯੌਵਤਾ ਸੁਗੰਧ ਉਬਟਣ ਲਗਾਇ ਨਿਰਮਲ ਨੀਰ ਸੇ ਮਲ ਮਲ ਨ੍ਹਾਇ ਕੰਘੀ ਚੋਟੀ ਕਰ ਪਾਟੀ ਸੰਵਾਰ ਮਾਂਗ ਮੋਤੀਯੋਂ ਸੇ ਭਰ ਅੰਜਨ ਕਰ ਮੈਂਹਦੀ ਸਹਾਵਰ ਰਚਾਇ ਪਾਨ ਖਾਇ ਅੱਛ ਜੜਾਊ ਸੋਨੇ ਕੇ ਗਹਿਨੇ ਮੰਗਾਇ ਸੀਸ ਫੂਲ, ਬੇਨਾ, ਬੇਦੀ, ਬੰਦੀ, ਟੇਢੀ, ਕਰਣ ਫੂਲ, ਚੌਦਾਨੀਯਾਂ, ਛੜੇ, ਗਜ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਨਥ ਭਲ ਕੇ ਲਟਕਨ ਸਮੇਤ ਜੁਗਨੂ ਮੋਤਿਯੋਂ ਕੇ ਦੁਲੜੇ ਮੇਂ ਗੁਹੀ ਚੰਦ੍ਰਹਾਰ, ਮੋਹਨਮਾਲਾ, ਪੰਚਲੜੀ, ਸਤਲੜੀ, ਧੁਕਧੁਕੀ, ਭੁਜਬੰਦ, ਚੂਰੀ, ਨੌਗਰੀ, ਕੰਕਨ, ਕੜੇ, ਮੁੰਦਰੀ, ਛਾਪ, ਛੱਲੇ, ਕਿੰਕਣੀ, ਜੇਹਰ, ਤੇਹਰ, ਗੁਜਰੀ, ਅਨਵਟ, ਬਿਛੂਈ, ਪਹਿਨ ਸੁਥਰੀ ਦਮਝਮਾਤੀ ਮੋਤੀਯੋਂ ਕੀ ਕੋਰ ਘੇਰ ਘੇਰ ਕਾ ਘਾਗਰਾ ਔਰ ਚਮਚਮਾਤੀ ਆਂਚਲ ਪੱਲੂ ਕੀ ਸਾਰੀ ਪਹਿਨ ਜਗਮਗਾਤੀ ਕੰਚ ਕੀ ਕਸ ਊਪਰ ਸੇ ਜਲਮਲਾਤੀ, ਓਢਨੀ ਓਢ ਤਿਸਪਰ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਇ ਇਸ ਸਜ ਧਜ ਸੇ ਹੰਸਤੇ ਹੰਸਤੇ ਸਖੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰਨੇ ਗਈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਲਖਮੀ ਜੋਂ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਊਖਾ ਖੜੀ ਭਈ ਤੋ ਬਾਨਾਸੁਰ ਨੇ ਉਸਕੇ ਯੋਬਨ ਕੀ ਛਟਾ ਦੇਖ ਨਿਜ ਮਨ ਮੇਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਇਸੇ ਬਿਦਾ ਕੀਯਾ

ਕਿ ਅਬ ਯਿਹ ਬਯਾਹਨੇ ਯੋਗਯ ਹੂਈ ਔਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਕਈ ਏਕ ਰਾਖਯਸ ਉਸਕੇ ਮੰਦਰ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕੋ ਭੇਜੇ ਔ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਰਾਖਯਸੀ ਉਸਕੀ ਚੌਕਸੀ ਕੋ ਪਠਾਈਂ ਵੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਆਠ ਪਹਿਰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਸੇ ਰਹਿਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਰਾਖਯਸੀਆਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਪਤਿ ਕੇ ਲੀਯੇ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਤਪ ਦਾਨ ਬ੍ਰਤ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀਯਾ ਕਰੇ ਇਕ ਦਿਨ ਨਿੱਤਯ ਕਰਮ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਸੇਜ ਪਰ ਅਕੇਲੀ ਬੈਠੀ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਸੋਚ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਦੇਖੀਏ ਪਿਤਾ ਮੇਰਾ ਬਿਵਾਹ ਕਬ ਕਰੇ ਔਰ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਮੇਰਾ ਵਰ ਮੁਝੇ ਮਿਲੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪਤਿ ਹੀ ਕੇ ਧਯਾਨ ਮੇਂ ਸੋ ਗਈ ਤੋ ਸ੍ਵਪਨੇ ਮੇਂ ਦੇਖਤੀ ਕਯਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪੁਰਖ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਯ, ਸਯਾਮ ਬਰਣ, ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ, ਕਮਲਨਯਨ, ਅਤਿਸੁੰਦਰ ਕਾਮਦੇਵ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਮੋਹਨ ਰੂਪ ਪੀਤਾਂਬਰ ਪਹਿਨੇ ਮੋਰ ਮੁਕਟ ਸਿਰ ਧਰੇ ਤ੍ਰਿਭੰਗੀ ਛਬਿ ਕਰੇ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਆਭੂਖਣ ਮਕਰਾਕ੍ਰਿਤ ਕੁੰਡਲ ਬਨਮਾਲਾ ਗੁੰਜਤ ਹਾਰ ਪਹਿਨੇ ਔ ਪੀਤ ਬਸਨ ਓਢੇ ਮਹਾਂ ਚੰਚਲ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਖੜਾ ਹੁਆ ਯਿਹ ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਲਜਾਇ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਰਹੀ ਤਬ ਉਸਨੇ ਕੁਛ ਪ੍ਰੇਮਸਨੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਸਨੇਹ ਬਢਾਇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਇਸ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਔਰ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਸਬ ਵਿਸਰਾਇ ਦੀਯਾ ਫਿਰ ਤੋ ਪਰਸਪਰ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਸੇਜ ਪਰ ਬੈਠ ਹਾਵ ਭਾਵ ਕਟਾ-

ਖਯ ਔ ਆਲਿੰਗਨ ਚੁੰਬਨ ਕਰ ਸੁਖ ਲੇਨੇ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਨੇ ਕਿ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੀ ਇਕ ਬੇਰ ਪੀਛੇ ਊਖਾ ਨੇ ਜੋ ਪਯਾਰ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਪਤਿ ਕੋ ਅੰਕ ਵਾਰ ਭਰ ਕੰਠਲਗਾਊਂ ਤੋ ਨੈਨੋਂ ਸੇ ਨੀਂਦ ਗਈ ਔਰ ਜਿਸ ਭਾਂਤ ਹਾਬ ਬਢਾਇ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਗਈ ਬੀ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤ ਮੁਰਝਾਇ ਪਛਤਾਇ ਰਹਿ ਗਈ ॥

ਦੋਹਰਾ ਜਾਗ ਰਹੀ ਸੋਚਤ ਖੜੀ, ਭਯੋ ਪਰਮ ਦੁਖ ਤਾਹਿ
ਕਹਾਂ ਗਯੋ ਵੁਹ ਪ੍ਰਾਣਪਤਿ, ਦੇਖਤ ਚਹੁ ਦਿਸ ਚਾਹਿ

ਚੌਃ ਸੋਚਤ ਊਖਾ ਮਿਲਿਹੌਂ ਕਾਹਿ ॥ ਫਿਰਿ ਕੈਸੇ ਮੈਂ ਦੇਖੌਂ ਤਾਹਿ ॥ ਸੋਵਤ ਜੋ ਰਹਿਤੀ ਹੌਂ ਆਜ ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਬਹੁ ਨ ਜਾਤੋ ਭਾਜ ॥ ਕਯੋਂ ਸੁਖ ਮੇਂ ਗਹਿਬੇ ਕੋ ਭਈ ॥ ਜੋ ਯਿਹ ਨੀਂਦ ਨਯਨ ਤੇ ਗਈ ॥ ਜਾਗਤ ਹੀ ਯਾਮਿਨਿ ਯਮ ਭਈ ॥ ਜੈਹੇ ਕਯੋਂ ਕਰ ਅਬ ਯਿਹ ਦਈ ॥ ਬਿਨ ਪ੍ਰੀਤਮਜੀ ਨਿਪਟ ਅਚੈਨ ॥ ਦੇਖੇ ਬਿਨ ਤਰਸਤ ਹੈਂ ਨੈਨ ॥ ਸ੍ਰਵਣ ਸੁਨਯੋ ਚਾਹਤ ਹੈਂ ਬੈਨ ॥ ਕਹਾਂ ਗਏ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸੁਖ ਦੇਨ ॥ ਜੋ ਸੁਪਨੇ ਪਿਯ ਪੁਨਿ ਲਖਿ ਲੇਊਂ ॥ ਪ੍ਰਾਣ ਸਾਬ ਕਰ ਉਨਕੇ ਦੇਊਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਊਖਾ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਪਿਯਾ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕਰ ਸੇਜ ਪਰ ਜਾਇ ਮੁਖ ਲਪੇਟ ਪੜ ਰਹੀ ਜਬ ਰਾਤ ਗਈ ਭੋਰ ਭਈ ਔਰ ਡੇਢ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਾ ਤਬ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀ ਮਿਲ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਆਜ ਕਯਾ ਹੈ ਜੋ ਊਖਾ

ਇਤਨਾ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਾ ਔਰ ਅਬਤਕ ਸੋਤੀ ਨਹੀਂ ਉਠੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁੰਭਾਂਡ ਕੀ ਬੇਟੀ ਚਿੱਤ੍ਰ-ਸ਼ਾਲਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਯਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਕਿ ਊਖਾ ਛਪਰਖਟ ਕੇ ਬੀਚ ਮਨ ਮਾਰੇ ਜੀ ਹਾਰੇ ਨਿਹਾਰ ਪੜੀ ਰੋ ਰੋ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸ ਲੇ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸਕੀ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਦੇਖ॥

ਚੌ: ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬੋਲੀ ਅਕੁਲਾਇ॥ ਕਹਿ ਸਖੀ ਤੂੰ ਮੋ ਸੋਂ ਸਮਝਾਇ॥ ਆਜ ਕਹਾ ਸੋਚਿਤ ਹੈ ਖੜੀ॥ ਮਹਾਂ ਬਿਯੋਗ ਸਿੰਧੁ ਮੇਂ ਪੜੀ॥ ਰੋ ਰੋ ਅਧਿਕ ਉਸਾਸੇਂ ਲੇਤ॥ ਤਨ ਮਨ ਵਯਾਕੁਲ ਹੈ ਕਿਹ ਹੇਤ॥ ਤੇਰੇ ਮਨ ਕੋ ਦੁਖ ਪਰ-ਹਰੋਂ॥ ਮਨ ਚੀਤਯੋ ਕਾਰਜ ਸਬ ਕਰੋਂ॥ ਮੋ ਸੀ ਸਖੀ ਔਰ ਨਾ ਘਨੀ॥ ਹੈ ਪਰਤੀਤਿ ਮੋਹਿ ਆਪਨੀ॥ ਸਕਲ ਲੋਕ ਮੇਂ ਹੋਂ ਫਿਰਿ ਆਊਂ॥ ਜਹਾਂ ਜਾਉਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਲਾਊਂ॥ ਮੋ ਕੋ ਬਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਦੀਨੋ॥ ਬਸ ਮੇਰੇ ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਕੀਨੋ॥ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਸਾਰਦਾ ਰਹੈਂ॥ ਵਾਕੇ ਬਲ ਕਰ ਹੋਂ ਜੇ ਕਹੈਂ॥ ਐਸੀ ਮਹਾਂ ਮੋਹਨੀ ਜਾਨੋ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸ਼ਨ, ਰੁੱਦ੍ਰ, ਛਲ ਆਨੋ॥ ਮੋਰੋ ਕੋਊ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨੈ॥ ਅਪਨੇ ਗੁਣ ਕੋ ਆਪ ਬਖਾਨੈ॥ ਐਸੇ ਔਰ ਨਾ ਕਹਿ ਹੈ ਕੋਊ॥ ਭਲੋ ਬੁਰੋ ਕੋਊ ਕਿਨ ਹੋਊ॥ ਅਬ ਤੂੰ ਕਹਿ ਸਬ ਅਪਨੀ ਬਾਤ॥ ਕੈਸੇ ਕਟੀ ਆਜ ਕੀ ਰਾਤ॥ ਮੋ ਸੋਂ ਕਪਟ ਕਰੈ ਜਿਨ ਪਯਾਰੀ॥ ਪੁਜਵੋਂਗੀ ਸਬ ਆਸ ਤੁਮਾਰੀ॥

ਮਾਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਅਤਿਸਕੁਚਾਇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਚਿਤ੍ਰਰੇਖਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਇ ਮਧੁਰ ਬਚਨ ਸੇ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਅਪਨੀ ਹਿਤੂ ਜਾਨ ਰਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਸਬ ਕਹਿ ਸੁਨਾਤੀ ਹੂੰ ਤੂੰ ਨਿਜ ਮਨ ਮੇਂ ਰਖ ਔਰ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕਰ ਸਕੇ ਤੋ ਕਰ ਆਜ ਰਾਤ ਕੋ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਏਕ ਪੁਰਖ ਮੇਘ ਬਰਣ, ਚੰਦ੍ਰ ਬਦਨ, ਕਮਲ ਨਯਨ, ਪੀਤਾਂ ਬਰ ਪਹਿਨੇ, ਪੀਤਪਟਓਢੇ, ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬੈਠਾ ਔਰ ਅਤਿ ਹਿਤ ਕਰ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਮਨ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇਲੀਯਾ ਮੈਂ ਭੀ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਉਸ ਸੇ ਬਾਤੇਂ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਨਿਦਾਨ ਬਤਰਾਤੇ ਬਤਰਾਤੇ ਜੋ ਮੁਝੇ ਪਜਾਰ ਆਯਾ ਤੋ ਮੈਨੇ ਉਸੇ ਪਕੜਨੇ ਕੋ ਹਾਥ ਬਢਾਯਾ ਇਸ ਬੀਚ ਮੇਰੀ ਨੀਂਦ ਗਈ ਔਰ ਉਸਕੀ ਮੋਹਨੀ ਮੂਰਤਿ ਮੇਰੇ ਧਜਾਨ ਮੇਂ ਰਹੀ॥

ਚੌਃ ਦੇਖਜੋ ਸੁਨਜੋ ਔਰ ਨਹਿ ਐਸੋ॥ ਮੈਂ ਕਹੁ ਕਹਾ ਬਤਾਊਂ
ਜੈਸੋ॥ ਵਾ ਕੀ ਛਬ ਵਰਣੀ ਨਹਿ ਜਾਇ॥ ਮੋਰੋ ਚਿਤ
ਲੇ ਗਯੋ ਚੁਰਾਇ॥

ਜਬ ਮੈਂ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਵਿੱਦਜਾ ਪੜ੍ਹਤੀ ਥੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਮੁਝੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਪਤਿ ਤੁਝੇ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਆਇ ਮਿਲੇਗਾ ਤੂੰ ਉਸੇ ਢੂੰਡਵਾਤਿ ਲੀਜੋ ਸੋ ਬਰ ਆਜ ਰਾਤ ਕੋ ਮੁਝੇ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਮੈਂ ਉਸੇ ਕਹਾਂ ਪਾਊਂ ਔਰ ਅਪਨੇ ਬਿਰਹਿ ਕੀ ਪੀਰ ਕਿਸੇ ਸੁਨਾਊਂ ਕਹਾਂ ਜਾਊਂ ਉਸੇ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਢੂੰਡਵਾਊਂ ਨ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਜਾਨੂੰ ਨ ਗਾਂਵ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜਦ ਊਖਾ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸੇ ਲੇ ਮੁਰਝਾਇ

ਰਹਿ ਗਈ ਤਦ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਅਬ ਤੂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਤ ਕੋ ਤੁਝੇ ਜਹਾਂ ਹੋਗਾ ਤਹਾਂ ਸੇ ਢੂੰਡ ਲਾ ਮਿਲਾਊਂਗੀ ਮੁਝੇ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਮੇਂ ਜਾਨੇ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜਹਾਂ ਹੋਗਾ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਜੈਸੇ ਬਨੇਗਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਲੇ ਆਊਂਗੀ ਮੁਝੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਬਤਾ ਔਰ ਜਾਨੇ ਕੀ ਆਗਜਾ ਦੇ ॥

ਊਖਾ ਬੋਲੀ ਬੀਰ ਤੇਰੀ ਵਹੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀ ਕਜੋਂ, ਕਿ ਸਾਂਸ ਨ ਆਈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਗਾਂਵ ਹੀ ਜਾਨਤੀ ਤੋ ਦੁਖ ਕਾਹੇ ਕਾ ਥਾ ਕੁਛ ਨ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕਰਤੀ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬੋਲੀ ਸਖੀ ਤੂੰ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਭੀ ਸੋਚ ਨਾ ਕਰ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਪੁਰਖ ਲਿਖ ਦਿਖਾਤੀ ਹੂੰ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਅਪਨੇ ਚਿੱਤ ਚੋਰ ਕੋ ਦੇਖ ਬਤਾ ਦੀਜੋ ਫਿਰ ਲਾ ਮਿਲਾਨਾ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਤਬ ਤੋ ਹਸਕਰ ਊਖਾ ਬੋਲੀ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਯਿਹ ਬਚਨ ਊਖਾ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਲਿਖਨੇ ਕਾ ਸਬ ਸਾਮਾਨ ਮੰਗਾਇ ਆਸਨ ਮਾਰ ਬੈਠੀ ਔਰ ਗਣੇਸ਼ ਸਾਰਦਾ ਕੋ ਮਨਾਇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਧਜਾਨ ਕਰ ਲਿਖਨੇ ਲਗੀ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਉਸਨੇ ਤੀਨ ਲੋਕ, ਚੌਦਹ ਭੁਵਨ, ਸਪਤ ਦ੍ਵੀਪ, ਨਵ ਖੰਡ, ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਆਕਾਸ਼, ਸਾਤੋਂ ਸਮੁੱਦਰ ਆਠੋਂ ਲੋਕ ਬੈਕੁੰਠ ਸਹਿਤ ਲਿਖ ਦਿਖਾਏ ਪੀਛੇ ਸਬ ਦੇਵ, ਦਾਨਵ, ਗੰਧਰਬ, ਕਿੰਨਰ, ਯਖਜ, ਰਿਖਿ, ਮੁਨਿ, ਲੋਕਪਾਲ, ਦਿਗਪਾਲ, ਔਰ ਸਬ ਦੇਸ਼ੋਂ ਕੇ ਭੁਪਾਲ ਲਿਖ ਲਿਖ ਏਕ ਏਕ ਕਰ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਨੇ ਦਿਖਾਏ ਪਰ ਊਖਾ ਨੇ ਅਪਨਾ ਚਾਹਿਤਾ ਉਨਮੇਂ ਨ ਪਾਯਾ ਫਿਰ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ

ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਏਕ ਏਕ ਲਿਖ ਲਿਖ ਦਿਖਾਨੇ ਲਗੀ ਇਸਮੇਂ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕਾ ਚਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਬੋਲੀ ॥

ਚੌ: ਅਬ ਮਨ ਚੋਰ ਸਖੀ ਮੈਂ ਪਾਯੋ॥ ਰਾਤ ਯਹੀ ਮੇਰੇ ਢਿਗ ਆਯੋ ॥ ਕਰ ਅਬ ਸਖਿ ਤੂ ਕਛੁ ਉਪਾਵ ॥ ਯਾ ਕੋ ਢੂੰਡ ਕਹੂੰ ਤੇ ਲਯਾਵ ॥ ਸੁਨਕੈ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਯੋਂ ਕਹੈ ॥ ਅਬ ਯਿਹ ਮੋ ਤੇ ਕਯੋਂ ਬਚ ਰਹੈ ॥

ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਪੁਨਿ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਤੂ ਇਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੀ ਮੈਂ ਪਹਿਚਾਨੂੰ ਹੂੰ ਯਿਹ ਯਦੁਬੰਸੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਾ ਪੋਤ੍ਰਾ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਔ ਅਨਿਰੁੱਧ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਵੇ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਕੇ ਤੀਰ ਨੀਰ ਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਨਾਮ ਏਕ ਪੁਰੀ ਹੈ ਤਹਾਂ ਯਿਹ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਆਗਯਾ ਸੇ ਉਸ ਪੁਰੀ ਕੀ ਚੌਕੀ ਆਠ ਪਹਿਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲੀਯੇ ਕਿ ਕੋਈ ਦੈਤ ਦਾਨਵ ਦੁਸ਼ਟ ਆਇ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਨ ਸਤਾਵੈ ਔਰ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਵੈ ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਆਗਯਾ ਨ ਆਨੇ ਪਾਵੈ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਜੋ ਵਹਾਂ ਐਸੀ ਵਿਕਟ ਠਾਂਵ ਹੈ ਤੋ ਤੂ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਜਾਇ ਮੇਰੇ ਕੰਤ ਕੋ ਲਾਵੇਗੀ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਆਲੀ ਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਰਹੁ ਮੈਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਤਿ ਕੋ ਲਾ ਮਿਲਾਤੀ ਹੂੰ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਰਾਮਨਾਮੀ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨ ਗੋਪੀ ਚੰਦਨ ਕਾ ਊਰਧ ਪੁੰਡ੍ਰ ਤਿਲਕ ਕਾਢ ਛਾਪੇ ਉਰ ਭੁਜ ਮੂਲ ਔ ਕੰਠ ਮੇਂ ਲਗਾਇ ਬਹੁਤ ਸੀ ਤੁਲਸੀ ਕੀ ਮਾਲਾ

ਗਲੇ ਮੇਂ ਲਾਡ ਹਾਥ ਮੇਂ ਬੜੇ ਬੜੇ ਤੁਲਸੀ ਸੇ ਹੀਰੋਂ ਕੀ ਸਿਮਰਣੀ ਕੇ ਊਪਰ ਸੇ ਹੀਰਾ ਬਲ ਓਢ ਕਾਂਖ ਮੇਂ ਅਸਨੈਣੀ ਭਗਤਗੀਤਾ ਕੀ ਪੋਥੀ ਦਬਾ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਭਕਤ ਵੈਸਨਵ ਕਾ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਊਖਾ ਕੋ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲੀ॥

ਦੋਹਰਾ ਪੈਂਡੇ ਅਬ ਆਕਾਸ਼ ਕੇ, ਅੰਤ'ਰਿਖਜਹੈ੍ਂ ਜਾਉਂ
ਲਜਾਊਂ ਤੋਰੇ ਕੰਤ ਕੋ, ਚਿੱਤ੍ਰੇਖ ਤੋ ਨਾਉਂ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਚਿੱਤ੍ਰੇਖਾ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਕਰ ਪਵਨ ਕੇ ਤੁਰੰਗ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਮੇਂ ਸਜਾਮ ਘਟਾਕੇ ਸਾਥ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾ ਬਿਜਲੀ ਸੀ ਚਮਕੀ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਵੜ ਗਈ ਐਸੀ ਕਿ ਇਸਕਾ ਜਾਨਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਜਾਨਾ ਆਗੇ ਵੁਹ ਢੂੰਡਤੀ ਢੂੰਡਤੀ ਵਹਾਂ ਗਈ ਜਹਾਂ ਪਲੰਘ ਪਰ ਸੋਏ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਅਕੇਲੇ ਸ੍ਵਪਨ ਮੇਂ ਊਖਾ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਇਸਨੇ ਦੇਖਤੇਹੀ ਝਟ ਉਸਸੋਤੇ ਕਾ ਪਲੰਘ ਉਠਾਇਚੱਟ ਅਪਨੀ ਬਾਟਲਿ

ਚੌਂ: ਸੋਵਤ ਹੀ ਪਰਯੰਕ ਸਮੇਤ॥ ਲੀਏ ਜਾਤ ਊਖਾ ਕੇ ਹੇਤ॥
ਅਨਿਰੁਧ ਕੋ ਲੈ ਆਈ ਤਹਾਂ॥ ਊਖਾ ਚਿੰਤਤਿ ਬੈਠੀ ਜਹਾਂ

ਮਹਾਰਾਜ ਪਲੰਘ ਸਮੇਤ ਅਨਿਰੁਧ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਹਕਬਕਾਇ ਚਿੱਤ੍ਰੇਖਾ ਕੇ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਜਾਇ ਗਿਰੀ ਪੀਛੇ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਧੰਨਜ ਹੈਂ ਸਖੀ ਤੇਰੇ ਸਾਹਸ ਔ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਕੋ ਜੋ ਐਸੀ ਕਠਿਨ ਠੌਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਪਲੰਘ ਸਮੇਤ ਉਠਾ ਲਾਈ ਔਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਤਿਗਜਾ ਪੂਰੀ

ਕੀ ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਤੈਨੇ ਇਤਨਾ ਕਸ਼ਟ ਕੀਆ ਇਸਕਾ ਪਲਟਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਨਹੀਂ ਦੇਸਕਤੀ ਤੇਰੇ ਰਿਣੀਯਾਂ ਰਹੀ, ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬੋਲੀ ਸਖੀ ਸੰਧਾਰ ਮੇਂ ਬੜਾ ਸੁਖ ਯਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪਰ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਜੈ ਔ ਕਾਰਯ ਭੀ ਭਲਾ ਵਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਕਾਰ ਕੀਜੈ ਯਿਹ ਸਰੀਰ ਕਿਸੀ ਕਾਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਇਸ ਸੇ ਕਿਸੀ ਕੇ ਕਾਮ ਆ ਸਕੇ ਤੋ ਯਹੀ ਬੜਾ ਕਾਮ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਸ੍ਵਾਰਥ ਪਰਮਾਰਥ ਦੋਨੋਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਪੁਨਿ ਯੋਂ ਕਹਿ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਈ ਕਿ ਸਖੀ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਤੇਰਾ ਕੰਤ ਮੈਨੇ ਤੁਝੇ ਲਾ ਮਿਲਾਯਾ ਅਬ ਤੂ ਇਸੇ ਜਗਾਇ ਅਪਨਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਾ ਕਰ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਲਾਡ ਕੀਏ ਪ੍ਰਥਮ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਭਯ ਕੀਏ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀ ॥

ਚੌਃ ਕਹਾ ਬਾਤ ਕਹਿ ਪਿਯਹਿ ਜਗਾਊਂ ॥ ਕੈਸੇ ਭੁਜ ਕਰ
ਕੰਠ ਲਗਾਊਂ ॥

ਨਿਦਾਨ ਬੀਣਾ ਮਿਲਾਇ ਮਧੁਰ ਮਧੁਰ ਸੁਰੋਂ ਸੇ ਬਜਾਨੇ ਲਗੀ ਬੀਣਾ ਕੀ ਧੁਨਿ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਜਾਗ ਪੜੇ ਔਰ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਦੇਖ ਦੇਖ ਮਨ ਮੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਯਿਹ ਕੌਨ ਠਉਰ ਕਿਸਕਾ ਮੰਦਿਰ ਔ ਮੈਂ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਆਯਾ ਔਰ ਕੌਨ ਮੁਝੇ ਸੋਤੇ ਕੋ ਪਲੰਘ ਸਮੇਤ ਉਠਾ ਲਾਯਾ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਕਾਲ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਤੋ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਕਹਿ ਆਸਚਰਯ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਊਖਾ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਲੀਏ ਪ੍ਰਥਮ ਮਿਲਨੇ ਕਾ ਭਯ ਕੀਏ ਏਕ ਓਰ ਕੋਨੇ ਮੇਂ ਖੜੀ ਪਿਯ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰਮੁਖ ਨਿਰਖ

ਨਿਰਖ ਅਪਨੇ ਲੋਚਨ ਚਕੋਰੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤੀ ਥੀ ਇਸ ਬੀਚ ॥

ਚੌ: ਅਨਿਰੁੱਧ ਦੇਖਿ ਕਹੈਂ ਅਕੁਲਾਇ ॥ ਕਹਿ ਸੁੰਦਰਿ ਤੂੰ
ਅਪਨੇ ਭਾਇ ॥ ਹੈ ਤੂੰ ਕੋ ਮੋ ਪੈ ਕਜੋਂ ਆਈ ॥ ਕੈ ਤੂੰ
ਮੋਹਿ ਆਪ ਲੈ ਆਈ ॥ ਸਾਚ ਝੂਠ ਏਕੋ ਨਹਿ ਜਾਨੋਂ ॥
ਸੁਪਨੋ ਮੋ ਦੇਖਤ ਹੌਂ ਮਾਨੋਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਨੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹੀਂ ਔ ਊਖਾਨੇ ਅੰਤਰਾ ਕੁਛ ਨ ਦੀਯਾ ਵਰਨ ਔਰ ਭੀ ਲਾਜ ਕਰ ਕੋਨੇ ਮੇਂ ਸਟ ਰਹੀ ਤਬ ਤੋ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਝੱਟ ਉਸੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਪਲੰਘ ਪਰ ਲਾ ਬਿਠਾਯਾ ਔਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਨੀ ਪਯਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਉਸਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਔਰ ਭਯ ਸਬ ਮਿਟਾਇ ਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਆਗੇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਪਰਸਪਰ ਬੈਠੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਕਟਾਖਯ ਕਰ ਸੁਖ ਲੇਨੇ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ਔ ਪ੍ਰੇਮ ਕਥਾ ਕਹਿਨੇ ਇਸ ਬੀਚ ਬਾਤੋਂ ਹੀ ਬਾਤੋਂ ਮੇਂ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਨੇ ਊਖਾ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਹੇ ਸੁੰਦਰਿ ਤੂਨੇ ਪ੍ਰਥਮ ਮੁਝੇ ਕੈਸੇ ਦੇਖਾ ਔਰ ਪੀਛੇ ਕਿਸ ਭਾਂਤਿ ਯਹਾਂ ਮੰਗਾਯਾ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭਰਮ ਜਾਇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਊਖਾ ਪਤਿ ਕਾ ਮੁਖ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਸੇ ਬੋਲੀ ॥

ਚੌ: ਮੋਹਿ ਮਿਲੇ ਤੁਮ ਸੁਪਨੇ ਆਇ ॥ ਮੋਰਾ ਚਿਤ ਲੇ ਗਏ
ਚੁਰਾਇ ॥ ਜਾਗੀ ਮਨ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਲਹਿਯੋ ॥ ਤਬ ਮੈਂ
ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਸੋਂ ਕਹਯੋ ॥ ਸੋਈ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਕੋ ਯਹਿ ਲਾਈ
॥ ਤਾਂਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੀ ਨਹਿ ਜਾਈ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਊਖਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਤੋ ਜਿਸ ਭਾਂਤਿ ਤੁਮੇਂ ਦੇਖਾ ਔ ਪਾਯਾ ਵੈਸੇ ਸਭ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਅਬ ਆਪ ਕਹੀਏ ਅਪਨੀ ਬਾਤ ਸਮਝਾਇ, ਜੈਸੇ ਤੁਮਨੇ ਮੁਝੇ ਦੇਖਾ ਯਾਦਵ ਰਾਇ, ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਮੁਸ-ਕਰਾਇਕੇ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁੰਦਰਿ ਮੈਂ ਭੀ ਆਜ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਸ੍ਵਪਨੇ ਮੇਂ ਤਝੇ ਦੇਖ ਰਹਾ ਥਾ ਕਿ ਨੀਂਦ ਹੀ ਮੇਂ ਕੋਈ ਮੁਝੇ ਉਠਾਇ ਯਹਾਂ ਲੇ ਆਯਾ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਅਬ ਤਕ ਮੈਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਕਿ ਮੁਝੇ ਕੌਨ ਲਾਯਾ ਜਾਗਾ ਤੋ ਮੈਨੇ ਤੁਝੇ ਹੀ ਦੇਖਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਪੀਯਾ ਪਿਆਰੀ ਆਪਸਮੇਂ ਬਤਰਾਇ ਪੁਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਢਾਇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਕਾਮ ਕਲੋਲ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔ ਵਿਰਹ ਕੀ ਪੀਰ ਹਰਨੇ ਲਗੇ ॥

ਪਾਨਕੀ ਮਿਠਾਈ ਮੋਤੀ ਮਾਲ ਕੀ ਸੀਤਲਤਾਈ ਔਰ ਦੀਪ ਜਯੋਤਿ ਕੀ ਮੰਦਤਾਈ ਨਿਰਖ ਜੋ ਊਖਾ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਦੇਖੇ ਤੋ ਊਖਾ ਕਾਲ ਹੂਆ ਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਜਯੋਤਿ ਘਟੀ ਤਾਰੇ ਦ੍ਯੁਤਿ ਹੀਨ ਭਏ ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਆਰੁਣਾਈ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਚਿੜੀਆਂ ਚੁਹਚੁਹਾਈ ਸਰੋਵਰ ਮੇਂ ਕੁਮੁਦਿਨੀ ਕੁੰਭਿਲਾਈਂ ਔ ਕਮਲ ਫੂਲੇ ਚਕਵਾ ਚਕਵੀ ਕੋ ਸੰਯੋਗ ਹੂਆ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਸਮਯ ਦੇਖਏਕ ਬਾਰ ਤੋ ਸਬ ਦ੍ਵਾਰ ਮੂੰਦ ਊਖਾ ਬਹੁਤ ਘਬਰਾਇ ਘਰ ਮੇਂ ਆਇ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਕਰ ਪੀਯਾ ਕੋ ਕੰਠ ਲਗਾਇ ਲੇਟੀ ਪੀਛੇ ਪੀਯਾ ਕੋ ਦੁਰਾਇ ਸਖੀ ਸਹੇਲਿਯੋਂ

ਸੇ ਛਿਪਾਇ ਛਿਪ ਛਿਪ ਕੰਤ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਨਿਦਾਨ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕਾ ਆਨਾ ਸਖੀ ਸਹੇਲਿਯੋਂ ਨੇ ਜਾਨਾ ਫਿਰ ਤੋ ਵੁਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪਤਿ ਕੇ ਸੰਗ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕਿਆ ਕਰੇ ਏਕ ਦਿਨ ਊਖਾ ਕੀ ਮਾਂ ਬੇਟੀ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਨੇ ਆਈ ਤੋ ਉਸਨੇ ਛਿਪ ਕਰ ਦੇਖਾ ਕਿ ਵੁਹ ਏਕ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰ ਤਰੁਣ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਾਥ ਕੋਠੇ ਪਰ ਬੈਠੀ ਆਨੰਦ ਸੇ ਚੌਪੜ ਖੇਲ ਰਹੀ ਹੈ ਯਿਹ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਿਨ ਬੋਲੇ ਚਾਲੇ ਦਬੇ ਪਾਵੋਂ ਫਿਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਅਸੀਸ ਦੇਤੀ ਸੂਟ ਮਾਰੇ ਵੁਹ ਅਪਨੇ ਘਰ ਚਲੀ ਗਈ ਆਗੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਇਕ ਦਿਨ ਊਖਾ ਪਤਿ ਕੋ ਸੋਤੇ ਦੇਖ ਜੀ ਮੇ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕੁਚਤੀ ਸਕੁਚਤੀ ਘਰ ਸੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ ਕਿ ਕਹੀਂ ਐਸਾ ਨ ਹੋ ਜੋ ਕੋਈ ਮੁਝੇ ਨ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਜਾਨੇ ਕਿ ਊਖਾ ਪਤਿ ਕੇਲੀਏ ਘਰ ਸੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਤੀ, ਮਹਾਰਾਜ ਊਖਾ ਕੰਤ ਕੋ ਅਕੇਲਾ ਛੋੜ ਜਾਤੇ ਤੋ ਗਈ ਪਰ ਉਸ ਸੇ ਰਹਾ ਨ ਗਿਆ ਫਿਰ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਿਵਾੜ ਲਗਾਇ ਵਿਹਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਪੌਰੀਯੋਂ ਨੇ ਆਪਸ ਮੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਆਜ ਕਜਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਅਨੇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਔ ਫਿਰ ਉਲਟੇ ਪਾਵੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਇਕ ਬੋਲਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮੈਂ ਕਈ ਦਿਨ ਸੇ ਦੇਖਤਾ ਹੂ ਕਿ ਊਖਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔਰ ਘਰ ਭੀਤਰ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਕਭੀ ਹੰਸ ਹੰਸ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਭੀ ਚੌਪੜ ਖੇਲਤਾ ਹੈ

ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੱਚ ਹੈ ਤੋ ਚਲੋ ਬਾਨਾਸੁਰ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹੈਂ ਸਮਝ ਬੂਝ ਯਹਾਂ ਕਯੋਂ ਬੈਠੇ ਰਹੈਂ ॥

ਚੌਃ ਏਕ ਕਹੈ ਯਿਹ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ॥ ਤੁਮ ਸਬ ਬੈਠ ਰਹੋ
 ਅਰਗਾਇ॥ ਭਲੀ ਬੁਰੀ ਜੋ ਹੋਇ ਸੋ ਹੋਇ॥ ਹੋਨਹਾਰ
 ਮੇਟੈ ਨਹਿ ਕੋਇ॥ ਕਛੂ ਨ ਬਾਤ ਕੁਵਰਿ ਕੀ ਕਹੀਏ
ਚੁਪ ਹ੍ਵੈ ਦੇਖ ਬੈਠ ਹੀ ਰਹੀਏ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਆਪਸਮੇਂ ਯੇਹ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਹੀ ਥੇ ਕਿ ਕਈ ਇਕ ਯੋਧਾ ਸਾਥ ਲੀਏ ਫਿਰਤਾ ਫਿਰਤਾ ਬਾਨਾਸੁਰ ਵਹਾਂ ਆ ਨਿਕਲਾ ਔਰ ਮੰਦਿਰ ਕੇ ਊਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟੀ ਕਰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੀ ਦਈ ਹੂਈ ਧੁਜਾ ਕੋ ਦੇਖ ਬੋਲਾ ਕਿ ਯਹਾਂ ਸੇ ਧੁਜਾ ਕਿਆ ਹੂਈ ਦ੍ਵਾਰ ਪਾਲੋਂ ਨੇ ਉਤਰ ਦੀਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਤੋ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਹੂਏ ਕਿ ਟੂਟਕਰ ਗਿਰ ਪੜੀ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕਾ ਬਰਨ ਸਿਮਰਣ ਕਰ ਭਾਵਿਤ ਹੋ ਬਾਨਾਸੁਰ ਬੋਲਾ॥

ਚੌਃ ਕਬ ਕੀ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਗਿਰੀ ॥ ਵੈਰੀ ਕਹੂੰ ਔਤਰਯੋ ਹਰੀ

ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਇਕ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਸਨਮੁਖ ਜਾ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਬਾਤ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਊਂ ਤੋ ਜਯੋਂ ਕੀ ਤਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਊਂ ਬਾਨਾਸੁਰ ਨੇ ਆਗਯਾ ਕੀ ਅੱਛਾ ਕਹਿ ਤਬ ਪੌਰੀਯਾ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾਂ ਹੋ ਕਈ ਦਿਨ ਸੇ ਹਮ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਆਯਾ ਹੈ ਵੁਹ ਦਿਨ ਰਾਤ

ਬਾਤੇਂ ਕੀਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਹਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਿ ਵੁਹ ਕੌਨ ਪੁਰਖ ਹੈ ਔ ਕਬ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਹੈ ਔ ਕਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਉਠਾਇ ਦਬੇ ਪਾਵੋਂ ਅਕੇਲਾ ਊਖਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਛਿਪ ਕਰ ਕਿਆ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪੁਰਖ ਸਯਾਮ ਬਰਣ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਪੀਤਪਟ ਓਢੇ ਨਿਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਅਚੇਤ ਊਖਾ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋਯਾ ਪੜਾ ਹੈ ॥

ਚੌ: ਸੋਚਤ ਬਾਣਾਸੁਰ ਯੋਂਹੀਏ॥ ਹੋਇ ਪਾਪ ਸੋਵਤ ਬਧ ਕੀਏ

ਮਹਾਰਾਜ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਤੋ ਕਈ ਇਕ ਰਖਵਾਲੇ ਵਹਾਂ ਰਖ ਉਨਸੇ ਯਿਹ ਕਹਿਕਰ ਕਿ ਤੁਮ ਇਸਕੇ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਹਮੇਂ ਆਇ ਕਹੀਯੋ ਵੁਹ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਸਭਾ ਕਰ ਸਬ ਰਾਖਸੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੈਰੀ ਆਨ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ ਤੁਮ ਸਬ ਦਲ ਲੇ ਊਖਾ ਕਾ ਮੰਦਰ ਜਾਇ ਘੇਰੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਮੈਂ ਬੀ ਆਤਾ ਹੂੰ ਆਗੇ ਇਧਰ ਤੋ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਸਬ ਰਾਖਸੋਂ ਨੇ ਆਇ ਊਖਾ ਕਾ ਘਰ ਘੇਰਾ ਔਰ ਉਧਰ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਔ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਨੀਂਦ ਸੇ ਚੌਂਕ ਪੁਨਿ ਸਾਰ ਪਾਸੇ ਖੇਲਨੇ ਲਗੇ ਇਸਮੇਂ ਚੌਪੜ ਖੇਲਤੇ ਖੇਲਤੇ ਊਖਾ ਕਯਾ ਦੇਖਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚਹੁੰ ਓਰ ਸੇ ਘਨਘੋਰ ਘਟਾ ਘਿਰ ਆਈ ਬਿਜਲੀ ਚਮਕਨੇ ਲਗੀ ਦਾਦੁਰ, ਮੋਰ, ਪਪੀਹੇ ਬੋਲਨੇ ਲਗੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਪਪੀਹੇ ਕੀ ਬੋਲੀ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੀਯ ਕੇ ਕੰਠ ਲਗੀ ॥

ਚੌ: ਤੁਮ ਪਪੀਹਾ ਪੀਪੀ ਮਤ ਕਰੋ॥ ਯਿਹ ਬਿਯੋਗ ਭਾਖਾ ਪਰ ਹਰੋ

ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਬਾਨਾਸੁਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ਬੈਰੀ ਜਾਗਾ ਬੈਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਉਠਾ ਔਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਲੇ ਊਖਾ ਕੀ ਪੌਲੀ ਮੇਂ ਆਇ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਲਗਾ ਛਿਪਕਰ ਦੇਖਨੇ ਨਿਦਾਨ ਦੇਖਤੇ ਦੇਖਤੇ ॥

ਚੌ: ਬਾਨਾਸੁਰ ਯੌਂ ਕਹੈ ਹਕਾਰ ॥ ਕੋ ਹੈ ਰੇ ਤੂੰ ਗੇਹ ਮਝਾਰ
॥ ਧਨ ਤਨ ਬਰਨ ਮਦਨ ਮਨਹਾਰੀ ॥ ਕਮਲ ਨੈਨ
ਪੀਤਾਂਬਰ ਧਾਰੀ ॥ ਅਰੇ ਚੋਰ ਬਾਹਿਰ ਕਿਨ ਆਵੈਂ ॥
ਜਾਨ ਕਹਾਂ ਅਬ ਮੋ ਸੋਂ ਪਾਵੈਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਬਾਨਾਸੁਰ ਨੇ ਟੇਰਕੇ ਯੌਂ ਕਹੇ ਬੈਨ, ਤਬ ਊਖਾ ਔ ਅਨਿਰੁਧ ਸੁਨ ਔਰ ਦੇਖ ਭਏ ਨਿਪਟ ਅਚੈਨ, ਪੁਨਿ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਨੇ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਭਯਮਾਨ ਹੋ ਲੰਬੀ ਸਾਂਸ ਲੇ ਕੰਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਅਸੁਰ ਦਲ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਅਬ ਤੁਮ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੋਗੇ ॥

ਦੋਹਰਾ॥ ਤਬਹਿ ਕੋਪ ਅਨਿਰੁਧ ਕਹਿ, ਮਤ ਡਰਪੈ ਤੂੰ ਨਾਰਿ
ਸਜਾਰ ਝੁੰਡ ਰਾਖਸ ਅਸਰੁ, ਪਲ ਮੇਂ ਡਾਰੋਂ ਮਾਰਿ

ਐਸੇ ਕਹਿ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਨੇ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਏਕ ਸੌ ਆਠ ਹਾਥ ਕੀ ਸਿਲਾ ਮੰਗਾਇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਦਲ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੋ ਲਲਕਾਰਾ ਇਨਕੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਬਾਨਾ-ਸੁਰ ਧਨੁਖ ਚੜ੍ਹਾਇ ਸਬ ਦਲ ਲੇ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਪਰ ਯੌਂ ਟੂਟਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮਧੁ ਮਾਖੀਯੋਂ ਕਾ ਝੁੰਡ ਕਿਸੀ ਪੈ ਟੂਟੈ ਜਬ ਅਸੁਰ

ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਨੇ ਸਿਲਾ ਕੇ ਹਾਥ ਕਈ ਇਕ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕਾ ਈਸਾ ਫਟ ਗਿਆ ਕੁਛ ਮਰੇ ਔਰ ਕੁਛ ਘਾਇਲ ਹੂਏ ਬਚੇ ਸੋ ਭਾਗ ਗਏ ਪੁਨਿ ਬਾਨਾਸੁਰ ਜਾਇ ਸਬ ਕੋ ਘੇਰ ਲਾਯਾ ਔਰ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਤਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਸੁਰ ਚਲਾਤੇ ਥੇ ਤਿਤਨੇ ਇਧਰ ਉਧਰ ਹੀ ਜਾਤੇ ਥੇ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਕੇ ਅੰਗ ਮੇਂ ਏਕ ਭੀ ਨ ਲਗਤਾ ਥਾ ॥

ਚੌਃ ਜੇ ਅਨਿਰੁਧ ਪਰ ਪਰੇਂ ਹਥਿਯਾਰ ॥ ਅਧਵਰ ਕਟੈ
ਸਿਲਾ ਕੀ ਧਾਰ ॥ ਸਿਲਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ਸਹਜੋ ਨਹਿ ਪਰੈ ॥
ਬੱਜ੍ਰ ਚੋਟ ਜਨ ਸੁਰਪਤਿ ਕਰੈ ॥ ਲਾਗਤ ਸ.ਸ ਬੀਚ
ਤੇ ਫਟੈ ॥ ਟੂਟੈ ਜਾਂਘ ਭੁਜਾ ਧਰ ਕਟੈ ॥

ਨਿਦਾਨ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਜਬ ਬਾਨਾਸੁਰ ਅਕੇਲਾ ਰਹਿਗਯਾ ਐ ਸਬ ਕਟਕ ਕਟਗਿਆ ਤਬ ਉਸਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਆਸਚਰਯ ਕਰ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਗਫਾਸ ਸੇ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਕਿ ਇਸ ਅਜਿਤ ਕੋ ਮੈਂ ਕੈਸੇ ਜੀਤੂੰ ਗਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਬਾਨਾਸੁਰ ਨਾਗਫਾਸ ਸੇ ਬਾਂਧ ਅਪਨ. ਸਭਾ ਮੇਂ ਲੇਗਿਆ ਉਸ ਕਾਲ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਤੋ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਬਿਚਾਰਤੇ ਥੇ ਕਿ ਮੁਝੇ ਕਸ਼੍ਟ ਹੋਇ ਤੋ ਹੋਇ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਬਚਨ ਝੂਠ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂਕਿ ਜੋ ਮੈ ਨਾਗਫਾਸ ਸੇ ਬਲ ਕਰ ਨਿਕਲੂੰਗਾਂ ਤੋ ਉਸਕੀ

ਮਿਰਯਾਦ ਭੰਗ ਹੋਇਗੀ ਇਸਮੇਂ ਬੰਧੇ ਰਹਿਨਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਐ ਬਾਨਾਸੁਰ ਯਿਹ ਕਹਿ ਰਹਾਥਾ ਕਿ ਅਰੇ ਲੜਕੇ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਅਬ ਮਾਰਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਸਹਾਇਕ ਹੋਇ ਤੋ ਤੂੰ ਬੁਲਾ ਇਸ ਬੀਚ ਊਖਾ ਨੇ ਪਿਯ ਕੀ ਯਿਹ ਦਸ਼ਾ ਸੁਨ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਖੀ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨੇ ਕੋ ਜੋ ਪਤਿ ਮੇਰਾ ਦੁਖ ਮੇਂ ਰਹੇ ਔ ਮੈਂ ਸੁਖ ਸੇ ਖਾਊਂ ਪੀਊਂ ਔਰ ਸੋਊਂ ਚਿੱਤ੍ਰਰੇਖਾ ਬੋਲੀ ਸਖੀ ਤੂੰ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੈ ਤੇਰੇ ਪਤਿ ਕਾ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ਗਾ ਨਿਸਚਿੰਤ ਰਹੁ ਅਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਭ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਆਵੈਂਗੇ ਔ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੋ ਸੰਘਾਰ ਤੁਝ ਸਮੇਤ ਅਨਿਰੁਧ ਕੋ ਛੁੜਾਇ ਲੇ ਜਾਵੈਂਗੇ ਉਨਕੀ ਯਿਹੀ ਰੀਤਿ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਰਾਜਾ ਕੇ ਸੁੰਦਰੀ ਕੰਨਜਾ ਸੁਨਤੇ ਹੈ ਵਹਾਂ ਸੇ ਬਲ ਛਲ ਕਰ ਜੈਸੇ ਬਨੇ ਤੈਸੇ ਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਨਹੀਂ ਕਾ ਯਿਹ ਪੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁੰਡਨਪੁਰ ਸੇ ਰਾਜਾ ਭੀਖਮਕ ਕੀ ਬੇਟੀ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਮਹਾਂਬਲੀ ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਔ ਜਰਾਸੰਧ ਸੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਕਰ ਲੇ ਗਏ ਥੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਅਬ ਤੁਝੇ ਲੇ ਜਾਏਂਗੇ ਤੂੰ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਮਤ ਕਰ ਊਖਾ ਬੋਲੀ ਸਖੀ ਯਿਹ ਦੁਖ ਮੁਝਸੇ ਸਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ॥

ਚੌਃ ਨਾਗਫਾਸ ਬਾਂਧੇ ਪਿਯ ਹਰੀ ॥ ਦਹੈ ਗਾਤ ਜ੍ਵਾਲਾ ਬਿਖ
ਭਰੀ ॥ ਹੌਂ ਕੈਸੇ ਸੋਊਂ ਸੁਖ ਸੈਨਾ ॥ ਪਿਯ ਦੁਖ ਕੈਸੇ ਦੇਖੂੰ
ਨਯਨਾ ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਬਿਪਤਿ ਪਰੇ ਕਜੋਂ ਜੀਊਂ ॥ ਭੋਜਨ
ਕਰੋਂ ਨ ਪਾਨੀ ਪੀਊਂ ॥ ਬਰ ਬਧ ਅਬ ਬਾਨਾਸੁਰ

ਕੀਜੇ ॥ ਮੋਕੋ ਸ਼ਰਣ ਕੰਤ ਕੀ ਦੀਜੇ ॥ ਹੋਨਹਾਰ ਹੋਨੀ ਹੈ ਹੋਇ ॥ ਤਾਸੋਂ ਕਹਾਂ ਕਹੈਗੋ ਕੋਇ ॥ ਲੋਕ ਵੇਦ ਕੀ ਲਾਜ ਨ ਮਾਨੋਂ ॥ ਪਿਯ ਸੰਗ ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੀ ਮੈਂਜਾਨੋਂ

ਮਹਾਰਾਜ ਚਿੱਤ੍ਰੇਖਾ ਸੇ ਐਸੇ ਕਹਿ ਜਬ ਊਖਾ ਕੰਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਨਿਡਰ ਨਿਸਸੰਕ ਹੋਕਰ ਬੈਠੀ ਤਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੋ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜ ਕੰਨਯਾ ਘਰਸੇ ਨਿਕਲ ਉਸ ਪੁਰਖ ਕੇ ਪਾਸ ਗਈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਣਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਆਪਨੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਕੰਧ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬੇਟਾ ਤੁਮ ਆਪਨੀ ਬਹਿਨ ਕੋ ਸਭਾ ਸੇ ਉਠਾਇ ਘਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਇ ਪਕੜੇ ਰੱਖੋ ਔ ਨਿਕਲਨੇ ਨ ਦੋ॥

ਪਿਤਾ ਕੀਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸਕੰਧ ਬਹਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਗਯਾ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਤੈਨੇ ਯਿਹ ਕਯਾ ਕੀਆ ਪਾਪਿਨੀ ਜੋ ਛੋੜੀ ਲੋਕ ਲਾਜ ਔ ਕਾਨ ਆਪਨੀ, ਹੇ ਨੀਚਨੀ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਕਯਾ ਬਧ ਕਰੂੰ ਹੋਗਾ ਪਾਪ ਔ ਆਪਯਸ਼ ਸੇ ਭੀ ਡਰੂੰ ਹੂੰ ਊਖਾ ਬੋਲੀ ਭਾਈ ਜੋ ਤੁਝੇ ਭਾਵੇ ਸੋ ਕਹੋ ਔ ਕਰੋ ਮੁਝੇ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਬਰ ਦੀਆ ਥਾ ਸੋ ਬਰ ਮੈਨੇ ਪਾਯਾ ਅਬ ਇਸੇ ਛੋੜ ਔਰ ਕੋ ਧਾਊਂ ਤੋ ਆਪਨੇਕੋਗਾਲ. ਚੜ੍ਹਾਊਂ ਤਜਤੀਹੈਂਪਤਿਕੋ ਅਕੁਲੀਨਾ ਨਾਰੀ ਯਿਹੀ ਰੀਤਿ ਪਰੰਪਰਾ ਸੇ ਚਲੀ ਆਤੀ ਹੈ ਬੀਚ ਸੰਸਾਰ ਜਿਸ ਸੇ ਬਿਧਿਨਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧ ਕੀਆ ਉਸੀ ਕੇ ਸੰਗ ਜਗਤ ਮੇਂ ਅਪਯਸ਼ ਲੀਆ ਤੋ ਲੀਆ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਕੰਧ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਹਾਥ ਪਕੜ ਊਖਾ ਕੋ ਵਹਾ ਸੇ ਮੰਦਰ ਮੇਂ

ਉਠਾ ਲਾਯਾ ਔ ਫਿਰ ਨ ਜਾਨੇ ਦੀਆ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕੋ ਭੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠਾਇ ਕਹੀਂ ਅਨਤ ਲੇਜਾਇ ਬੰਦ ਕੀਆ ਉਸ ਕਾਲ ਇਧਰ ਤੋ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਤਿਯ ਵਿਯੋਗ ਮੇਂ ਮਹਾਂ ਸ਼ੋਕ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਉਧਰ ਰਾਜ ਕੰਨਜਾ ਕੰਤ ਕੇ ਬਿਰਹ ਮੇਂ ਅੰਨ ਪਾਨੀ ਤਜ ਕਠਿਨ ਯੋਗ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ॥

ਇਸ ਬੀਚ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਏਕ ਦਿਨ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਕੋ ਜਾਇ ਸਮਝਾਯਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਅਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਔ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਰਾਖਸ ਸੋਂ ਸੇ ਕਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਤੁਮੇਂ ਛੁੜਾਇ ਲੇ ਜਾਇੰਗੇ ਪੁਨਿ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੋ ਜਾ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਿਸੇ ਤੁਮ ਨੇ ਨਾਗਫਾਸ ਸੇ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਵੁਹ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਪੋਤਾ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਕਾ ਬੇਟਾ ਹੈ ਔ ਅਨਿਰੁਧ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤੁਮ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸੇ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਜੋ ਜਾਨੋ ਸੋ ਕਰੋ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਸੇ ਤੁਝੇ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨੇ ਆਯਾ ਥਾ ਸੋ ਕਰ ਚਲਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਕਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਮੈਂ ਸਬ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਊਖਾ ਅਨਿਰੁਧ
ਗ੍ਰਹਣੰ ਨਾਮ ਤ੍ਰਿਵਸ਼ਟਤਮੋਂ ਧਯਾਇ ੬੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਬੰਧੇ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਗਏ ਤਬ ਨਾਰਦ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਗਏ ਤੋ ਵਹਾਂ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਬ ਯਾਦਵ ਮਹਾਂ ਉਦਾਸ

ਮਨ ਮਲੀਨ ਤਨ ਖਜੀਣ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਉਸਕੇ ਬੀਚ ਬੈਠੇ ਅਤਿ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਾਲਕ ਕੋ ਯਹਾਂ ਸੇ ਉਠਾਇ ਕੌਨ ਲੇਗਿਯਾ ਇਸ ਭਾਂਤ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀਂ ਕਿ ਰਨਿਵਾਸ ਮੇਂ ਰੋਨਾ ਪੀਟਨਾ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਐਸਾ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬਾਤ ਨ ਸੁਨਤਾ ਥਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੈ ਜਾਤੇਹੀ ਸਬ ਲੋਗ ਕਜਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਜਾ ਪੁਰਖ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਅਤਿ ਵਜਾਕੁਲ ਤਨ ਖਜੀਣ ਮਨ ਮਲੀਣ ਰੋਤੇ ਬਿਲਬਿਲਾਤੇ ਸਨਮੁਖ ਆਨ ਖੜੇ ਹੂਏ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਹਾ ਹਾ ਸ੍ਵਾਯਸ੍ਵਾਇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇ ਸਬ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ॥

ਚੌ: ਸਾਚੀਬਾਤ ਕਹੋ ਰਿਖਿ ਰਾਇ ॥ ਜਾ ਸੋਂ ਜਿਯ ਰਾਖੇਂ
ਬਿਰਮਾਇ ॥ ਸੁਧਿ ਕੈਸੇ ਅਨਿਰੁਧ ਕੀ ਲੈਹੈਂ ॥ ਕਹੋ
ਸਾਧਿ ਤਾਕੇ ਬਲ ਰੈਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਔਰ ਅਪਨੇ ਮਨ ਕਾ ਸ਼ੋਕ ਹਰੋ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਜੀਤੇ ਜਾਗਤੇ ਸ੍ਰੋਣਿਤਪੁਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਉਨੀਂ ਨੇ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੀ ਕੰਨਜਾਸੇ ਭੋਗ ਕੀਆ ਇਸੀਲੀਏ ਉਸਨੇ ਉਨੇਂ ਨਾਗਫਾਸ ਮੇਂ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਹੈ ਬਿਨ ਯੁੱਧ ਕੀਏ ਵੁਹ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਨ ਛੋੜੇਗਾ ਯਿਹ ਭੇਦ ਮੈਨੇ ਤੁਮੇਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਆਗੇ ਜੋ ਉਪਾਇ ਤੁਮ ਸੇ ਹੋਸਕੇ ਸੋ ਕਰੋ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾਇ ਨਾਰਦਜੀ ਤੋ ਵਿਦਾ ਹੋ ਚਲੇ ਗਏ ਪੀਛੇ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਜਾਇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ

ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਨੇ ਠੀਕ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਯਾ ਕਿ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਸ਼ੋਣਿਤਪੁਰ ਮੇਂ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੇਯਹਾਂ ਹੈਂ ਉਨੋਂ ਨੇ ਉਸਕੀ ਕੰਨਯਾ ਰਮੀ ਇਸ ਸੇ ਉਸਨੇ ਉਨੇਂ ਨਾਗਫਾਸ ਸੇ ਬਾਂਧ ਰੱਖਾ ਹੈ ਅਬ ਹਮੇਂ ਕਯਾ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਹਮਾਰੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਜਾਓ ਔਰ ਜੈਸੇ ਬਨੇ ਤੈਸੇ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕੋ ਛੁੜਾ ਲਾਓ ਐਸਾ ਬਚਨ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਯਾਦਵ ਤੋ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਾ ਕਟਕ ਲੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੂਏ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਪ੍ਰਦਯੁਮਨ ਜੀ ਗਰੁੜ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਸਬ ਸੇਆਗੇ ਸ਼ੋਣਿਤਪੁਰ ਕੋ ਗਏ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕਾਲ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕਾ ਸਬ ਦਲ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਸੇ ਧੌਂਸਾ ਦੇ ਸ਼ੋਣਿਤਪੁਰ ਕੋ ਚਲੇ ਉਸ ਸਮੇ ਕੀ ਕੁਛ ਸ਼ੋਭਾ ਵਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿ ਸਬ ਕੇ ਆਗੇ ਤੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਦੰਤੀਲੇ ਮਤਵਾਲੇ ਹਾਥੀਓਂ ਕੀ ਪਾਂਤਿ ਤਿਨ ਪਰ ਧੌਂਸਾ ਬਾਜਤਾ ਜਾਤਾ ਥਾ ਔਰ ਧ੍ਵਜਾ, ਪਤਾਕਾ, ਫਹਿਰਾਤੀ ਥੀ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਏਕ ਔਰ ਗਜੋਂ ਕੀ ਅਵਲੀ ਅੰਬਾਰੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਜਿਨੋਂ ਪਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਐਰਾਵਤ ਯੋਧਾ ਸੂਰਬੀਰ ਯਾਦਵ ਝਿਲਮ ਟੋਪ ਪਹਿਨੇ ਸਬ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗਾਏ ਬੈਠੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਰਥੋਂ ਕੇ ਤਾਂਤੋਂ ਕੇ ਤਾਂਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਤੇ ਥੇ ਉਨਕੀ ਪੀਠ ਪਰ ਘੁੜਚੜ੍ਹੋਂ ਕੇ ਯੂਥ ਕੇ ਯੂਥ ਵਰਗ ਵਰਗਕੇ ਘੋੜੇ, ਗੈਣੇ, ਪੱਟੇ-ਵਾਲੇ, ਗਜਗਾਹ, ਪਾਖਰ ਡਾਲੇ ਜਮਾਤੇ, ਠਹਿਰਾਤੇ, ਨਚਾਤੇ,

ਕੁਦਾਤੇ, ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਉਨਕੇ ਬੀਚ ਬੀਚ ਚਾਰਣ ਯਸ਼ ਗਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਕੜਖੈਂਤ ਕੜਖਾ ਤਿਸ ਪੀਛੇ ਫਰੀ, ਖਾੜੇ, ਛੁਰੀ, ਕਟਾਰੀ, ਜਮਧਰ, ਧੌਂਪੇ, ਬਰਛੀ, ਬਰਛੇ, ਭਾਲੇ, ਬੱਲਮ ਬਾਨੇ, ਪਟੇ, ਧਨੁਖਬਾਣ, ਗਦਾ, ਚੱਕ੍ਰ, ਫਰਸੇ, ਗਡਾਸੇ, ਲੁਹਾਗੀ, ਬਾਂਕ, ਬਿਛੁਏ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਪਤ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੀਏ ਪੈਦਲੋਂ ਕਾ ਦਲ ਟੀਡੀ ਦਲ ਸਾ ਚਲਾ ਜਾਤਾਥਾ ਉਨਕੇ ਮੱਧਜ ਮੱਧਜ ਧੌਂਸੇ, ਢੋਲ, ਡੱਫ, ਬਾਂਸੁਰੀ, ਭੇਰ, ਨਰਸਿੰਗੇ, ਕਾ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਹੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਅਤਿ ਹੀ ਸੁਹਾਵਨਾ ਲਾਗਤਾ ਥਾ ॥

ਚੌਃ ਉਡੀ ਰੇਣੁ ਆਕਾਸ਼ ਲੌ ਛਾਈ ॥ ਛਿਪਯੋ ਭਾਨੁ ਭਯੋ
ਨਿਸ ਕੇ ਭਾਈ ॥ ਚਕਈ ਚਕਵਾ ਭਯੋ ਬਿਯੋਗ ॥
ਸੁੰਦਰਿ ਕਰੈਂ ਕੰਤ ਸ਼ੈਂ ਭੋਗ ॥ ਫੂਲੇ ਕੁਮੁਦ ਕਮਲ ਕੁਮ-
ਲਾਨੇ ॥ ਨਿਸਿਚਰ ਫਿਰੈਂ ਨਿਸਾ ਜਿਯ ਜਾਨੇ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬਾਰਹ ਅਖਯੋਹਿਣੋਂ ਸੈਨਾ ਲੇ ਅਤਿ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਉਸਕੇ ਗੜ੍ਹ ਗੜ੍ਹੀ ਕੋਟ ਤੋੜਤੇ ਔਰ ਦੇਸ਼ ਉਜਾੜਤੇ ਜਾਇ ਸ੍ਰੋਣਿਤਪੁਰ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਪ੍ਰਦੁਜਮਨ ਜੀ ਭੀ ਆਨ ਮਿਲੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਕਿਸੀ ਨੇ ਅਤਿ ਭਯ ਖਾਇ ਘਬਰਾਇ ਜਾਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬਾਨਾਸੁਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਗੜ੍ਹ ਗੜ੍ਹੀ ਕੋਟ ਢਾਇ

ਗਿਰਾਇ ਔਰ ਨਗਰ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਆਇ ਘੇਰਾ ਅਬ ਕਯਾ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਖਯਸੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬੋਲਾ ਤੁਮ ਸਬ ਦਲ ਆਪਨਾ ਲੇ ਜਾਇ ਨਗਰ ੇ ਬਾਹਿਰ ਜਾਇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋ ਪੀਛੇ ਸੇ ਮੈਂ ਭੀ ਆਤਾ ਹੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਵੇ ਅਸੁਰ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਬਾਰਹ ਅਖਯੋਹਣੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਲੜਨੇ ਕੋ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੀਏ ਆ ਖੜੇ ਰਹੇ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਭਜਨ ਸਮਰਣ ਧਯਾਨ ਕਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਭੀ ਆ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਧਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕਾ ਆਸਨ ਡੋਲਾ ਔਰ ਧਯਾਨ ਛੁਟਾ ਤੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਧਯਾਨ ਧਰ ਜਾਨਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਭਕਤ ਪਰ ਭੀੜ ਪੜੀ ਹੈ ਇਸ ਸਮਯ ਚਲ ਕਰ ਉਸਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਟਾ ਚਾਹੀਏ ਯਿਹ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚਾਰ ਜਬ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਕੋ ਅਰਧਾਂਗ ਧਰ ਜਟਾ ਜੂਟ ਬਾਂਧ ਭਸਮ ਚੜ੍ਹਾਇ ਬਹੁਤਸੀ ਭਾਂਗ ਔਰ ਆਕ ਧਤੂਰਾ ਖਾਇ ਸ੍ਵੇਤ ਨਾਗੋਂ ਕਾ ਜਨੇਊ ਪਹਿਨ ਗਜ ਚਰਮ ਓੜ੍ਹ ਮੁੰਡਮਾਲ ਸਰਪ ਹਾਰ ਪਹਿਨ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਪਿਨਾਕ ਡਮਰੂ ਸ੍ਵਪਰ ਲੇ ਨੰਦੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਪ੍ਰੇਤ, ਭੂਤ, ਪਿਸਾਚ, ਡਾਕਨੀ, ਸਾਕਨੀ, ਭੂਤਨੀ, ਪਿਸਾਚਨੀ, ਪ੍ਰੇਤਨੀ, ਆਦਿ ਸੈਨਾ ਲੇ ਭੋਲਾਨਾਥ ਚਲੇ ਉਸ ਸਮਯ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਕਿ ਕਾਨ ਮੇਂ ਗਜ ਮਣਿ ਕੀ ਮੁੱਦ੍ਰਾ ਲਿਲਾਟ ਪੈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੀਸ ਪੈ ਗੰਗਾ ਧਰੇ

ਲਾਲ ਲਾਲ ਲੋਚਨ ਕਰ ਅਤਿ ਭਯੰਕਰ ਭੇਖ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਬਨਾਏ ਇਸ ਰੀਤਿ ਸੇ ਬਜਾਤੇ ਗਾਤੇ ਸੈਨਾ ਕੋ ਨਚਾਤੇ ਥੇ ਕਿ ਵੁਹ ਰੂਪ ਵੇਖਤੇ ਹੀ ਬਨਿ ਆਵੈ ਕਹਿਨੇ ਮੇਂ ਨ ਆਵੈ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਏਕ ਬੇਰ ਮੇਂ ਸ਼ਿਵਜੀ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਲੀਏ ਵਹਾਂਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਹਾਂ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਲੀਏ ਬਾਨਾਸੁਰ ਖੜਾ ਥਾ ਹਰਿ ਕੋ ਵੇਖਤੇ ਹੀ ਬਾਨਾਸੁਰ ਹਰਖ ਕੇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਆਪ ਬਿਨ ਕੌਨ ਇਸ ਸਮਯ ਮੇਰੀ ਸੁਧਿ ਲੇ ॥

ਚੌਃ ਤੇਜ ਤੁਮਾਰੋ ਇਨਕੋ ਦਹੈ ॥ ਯਾਦਵ ਕੁਲ ਅਬ ਕੈਸੇ ਰਹੈ

ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਫਿਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਸਮਯ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਕਰੋ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਏਕ ਏਕ ਲੜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜੋ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਨਿਕਲੀ ਤੋ ਇਧਰ ਅਸੁਰ ਦਲ ਲੜਨੇ ਕੋ ਚਲ ਕਰ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔਰ ਉਧਰ ਯਦਬੰਸੀ ਆ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਏ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਜੁਝਾਊ ਬਾਜਨੇ ਲਗਾ ਸੂਰ, ਬੀਰ, ਰਾਵਤ, ਯੋਧਾ, ਧੀਰ, ਅਸ੍ਰ, ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸਾਜਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਅਧੀਰ, ਨਪੁੰਸਕ, ਕਾਇਰ, ਖੇਤ ਛੋੜ ਛੋੜ ਜੀ ਲੇ ਲੇ ਭਾਗਨੇ ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਮਹਾਂ ਕਾਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਸ਼ਿਵਜੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ੂਏ ਬਾਨਾਸੁਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀਕੇ ਸੋਹੀਂ ਹੂਆ ਸਕੰਧ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਸੇ ਭਿੜਾ ਔਰ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਏਕ ਏਕ ਸੇ ਜੁਟ ਗਿਯਾ ਔਰ ਲਗਾ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਸੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਨੇ ਉਧਰ ਧਨੁਖ ਪਿਨਾਕ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਹਾਥ, ਇਧਰ ਸਾਰੰਗ ਧਨੁਖ ਲੀਏ ਯਦੁਨਾਥ,

ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਣ ਚਲਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਸੇ ਕਾਟ ਗਿਰਾਯਾ ਫਿਰ ਰੁਦ੍ਰ ਨੇ ਚਲਾਈ ਮਹਾਂ ਬਯਾਰ, ਹਰਿ ਨੇ ਤੇਜਸੇ ਦੀਨੀ ਟਾਰ, ਪੁਨਿ ਮਹਾਂਦੇਵ ਨੇ ਅਗਨਿ ਉਪਜਾਈ ਵੁਹ ਮੁਰਾਰੀ ਨੇ ਮੇਂਹ ਬਰਖਾਇ ਬੁਝਾਈ, ਔਰ ਏਕ ਮਹਾਂ ਜ੍ਵਾਲਾ ਉਪਜਾਈ ਸੋ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਕੇ ਦਲ ਮੇਂ ਧਾਈ ਉਸਨੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਔਰ ਮੂਛ ਜਲਾਇ ਕੀਨੇ ਸਭ ਅਸੁਰ ਭਯਾਨਕ ਭੇਖ, ਜਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਜਲਨੇ ਲਗਾ ਔ ਬਡਾ ਤ੍ਰਾਹ ਕਾਲ ਹੂਆ ਤਬ ਭੋਲਾਨਾਥ ਨੇ ਜਲੇ ਅਧਜਲੇ ਰਾਖਸੋਂ ਔਰ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਕੋ ਤੋ ਜਲ ਬਰਖਾਇ ਠੰਡਾ ਕੀਆ ਔਰ ਆਪ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਨਾਰਾਇਣੀ ਬਾਣ ਚਲਾਨੇ ਕੋ ਲੀਆ ਪੁਨਿ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕੁਛ ਸੋਚ ਸਮਝ ਨ ਚਲਾਇ ਰਖ ਦੀਆ ਫਿਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਆਲਸਯ ਬਾਨ ਚਲਾਇ ਸਬਕੋ ਅਚੇਤ ਕਰ ਲਗੇ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕਾਟਨੇ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਕਾਟੇ ਯਿਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖ ਜੋ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀਨੇ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋਚ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਪ੍ਰਲਯ ਯੁਧ ਬਿਨ ਕੀਏ ਨਹੀਂ ਬਨਤਾ ਤੋਹੀ ਸਕੰਧ ਮੋਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਧਾਯਾ ਔਰ ਅੰਤਰਿਖਯ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਕੀ ਸੈਨਾ ਪਰ ਬਾਣ ਚਲਾਯਾ ॥

ਚੌਃ ਤਬ ਹਰਿ ਸੋਂ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਉਚਰੈ ॥ ਮੋਰ ਚੜ੍ਹੇ ਜੋ ਊਪਰ ਤੇ ਲਰੈ ॥ ਆਗਯਾ ਦੇਹੁ ਯੁਧ ਅਤਿ ਕਰੈਂ ॥ ਮਾਰੋਂ ਅਬਹਿ ਭੂਮਿ ਗਿਰ ਪਰੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਆਗਯਾ ਦੀ ਔ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁ-

ਮਨ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਬਾਣ ਮਾਰਾ ਸੋ ਮੋਰ ਕੇ ਲਗ ਸਕੰਧ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਸਕੰਧ ਕੇ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਕੋਪ ਕਰ ਪਾਂਚ ਸੌ ਧਨੁਖ ਚੜ੍ਹਾਇ ਏਕ ਏਕ ਧਨੁਖ ਪਰ ਦੋ ਦੋ ਬਾਣ ਧਰ ਲਗਾ ਮੇਹ ਸਾ ਬਰਖਾਨੇ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੀਚੇ ਹੀ ਲਗੇ ਕਾਟਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਕਾਲ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕੇ ਮਾਰੂ ਢੋਲ ਡੱਫ ਮੇਂ ਬਾਜਤੇ ਥੇ ਕੜਖੈਤ ਧਮਾਲ ਸੀ ਗਾਤੇ ਥੇ ਘਾਵੋਂ ਸੇ ਲੋਹੂ ਕੀ ਧਾਰੇਂ ਪਿਚਕਾਰੀਆਂ ਸੀ ਚਲ ਰਹੀ ਥੀਂ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਲਾਲ ਲਾਲ ਲੋਹੂ ਗੁਲਾਲ ਸਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਆਤਾ ਥਾ ਬੀਚ ਬੀਚ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਪਿਸਾਚ ਜੋ ਭਾਂਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਭੇਖ ਭਯਾਵਨੇ ਬਨਾਏ ਫਿਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਭਗਤ ਸੀ ਖੇਲ ਰਹੇ ਥੇ ਔਰ ਰਕ੍ਤ ਕੀ ਨਦੀ ਰੰਗ ਕੀ ਸੀ ਨਦੀ ਬਹਿ ਨਿਕਲੀ ਥੀ ਲੜਾਈ ਕਜਾ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਹੋਲੀ ਸੀ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਇਸਮੇਂ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਕਿਤਨੀ ਇਕ ਬੇਰ ਪੀਛੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਏਕ ਬਾਣ ਐਸਾ ਮਾਰਾ ਕਿ ਉਸਕਾ ਸਾਰਥੀ ਉਡ ਗਿਆ ਔ ਘੋੜੇ ਭੜਕੇ ਨਿਦਾਨ ਸਾਰਥੀ ਮਰਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਭਾਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸਕਾ ਪੀਛਾ ਕੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੇ ਭਾਗਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਉਸਕੀ ਮਾਂ ਜਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਕੋਟਰਾ ਸੋ ਉਸੀ ਸਮਯ ਭਯਾਨਕ ਭੇਖ ਛੂਟੇ ਕੇਸ ਨੰਗਮੁਨੰਗੀ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜੀ ਹੂਈ ਔ ਲਗੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੇ ॥

ਚੌਃ ਦੇਖਤ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਮੂੰਦੇ ਨੈਨ ॥ ਪੀਠ ਦਈ ਤਾਂਕੇ ਸੁਨ

ਬੈਨ ॥ ਤੌ ਲੌ ਬਾਨਾਸੁਰ ਭਜ ਗਯੋ ॥ ਫਿਰ ਅਪਨੋ ਦਲ ਜੋਰਤ ਭਯੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਤਕ ਬਾਨਾਸੁਰ ਏਕ ਅਖਯੋਹਿਣੀ ਦਲ ਸਾਜ ਵਹਾਂ ਆਯਾ ਤਬ ਤਕ ਕੌਟਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਆਗੇ ਸੇ ਨ ਟਲੀ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀ ਸੈਨਾ ਦੇਖ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਈ ਆਗੇ ਬਾਨਾ-ਸੁਰ ਨੇ ਆਇ ਬੜਾ ਯੁੱਧ ਕੀਆ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਨ ਠਹਿਰਾ ਫਿਰ ਭਾਗ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੋ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਸਿਵਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮਹਾਂ ਵਿਖਮ ਜ੍ਵਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਸੈਨਾ ਪਰ ਚਲਾਯਾ ਵੁਹ ਮਹਾਂਬਲੀ ਬੜਾ ਤੇਜ੍ਸੀ ਜਿਸਕਾ ਤੇਜ ਸੂਰਯ ਕੇ ਸਮਾਨ ਤੀਨ ਮੂੰਡ, ਨਵ ਪਗ, ਛਹ ਕਰ ਵਾਲਾ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਭਯਾਨਕ ਭੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਦਲ ਕੋ ਆਇ ਜਲਾ ਉਸਕੇ ਤੇਜ ਸੇ ਯਦੁਬੰਸੀ ਲਗੇ ਜਲਨੇ ਔ ਥਰ ਥਰ ਕਾਂਪਨੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤਿ ਦੁਖ ਪਾਇ ਘਬਰਾਇ ਯਦੁਬੰਸੀਓਂ ਨੇ ਆਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੇ ਜ੍ਵਰ ਨੇ ਆਇ ਸਾਰੇ ਕਟਕ ਕੋ ਜਲਾਇ ਮਾਰਾ ਅਬ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚਾਈਯੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਏਕ ਭੀ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਔਰ ਸਬ ਕੋ ਕਾਤਰ ਦੇਖ ਹਰਿ ਨੇ ਸੀਤ ਜ੍ਵਰ ਚਲਾਯਾ ਵੁਹ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੇ ਜ੍ਵਰ ਪਰ ਧਾਯਾ ਐਸੇ ਦੇਖਤੇਹੀ ਵੁਹ ਡਰ ਕਰ ਪਲਾਯਾ ਔ ਚਲਾ ਚਲ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ॥

ਚੌ: ਤਬ ਜ੍ਵਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਸੇ ਕਹੈ॥ ਰਾਖਹੁ ਸ਼ਰਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜ੍ਵਰ ਦਹੈ

ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ-ਕੇ ਜ੍ਵਰ ਬਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਐਸਾ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਮੇਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹਰੈ ਇਸ ਸੇ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਤੂ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਸ਼ਿਵ ਵਾਕਯ ਸੁਨ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਵਿਖਮ ਜ੍ਵਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਗਿਰ ਗਿੜਾਇ ਹਾ ਹਾ ਸ੍ਵਾਯ ਬੋਲਾ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾਂ ਕੀਜੈ ਔ ਅਪਨੇ ਜ੍ਵਰ ਸੇ ਬਚਾਇ ਲੀਜੈ ॥

ਚੌਃ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਹੋ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਈਸ ॥ ਤੁਮਰੀ ਸ਼ਕਤਿ
ਅਗਮ ਜਗਦੀਸ ॥ ਤੁਮ ਹੀ ਰਚ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਰਿ ਸਵਾਰੀ ॥
ਸਬ ਮਾਯਾ ਜਗ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੁਮਾਰੀ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮਾਰੀ
ਅਬ ਮੈਂ ਬੂਝਯੋ ॥ ਗਯਾਨ ਭਏ ਜਗ ਕਰਤਾ ਸੂਝਯੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਦਯਾਲ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੂ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਣ ਆਯਾ ਇਸਸੇ ਬਚਾ ਨਹੀ ਤੋ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚਤਾ ਮੈਨੇ ਤੇਰਾ ਅਬਕਾ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾਂ ਕੀਯਾ ਕਿ ਫਿਰ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਔ ਦਾਸੋਂ ਕੋ ਮਤ ਵਯਾਪੀਯੋ ਤੁਝੇ ਮੇਰੀ ਹੀ ਆਨ ਹੈ ਜ੍ਵਰ ਬੋਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਜੋ ਇਸ ਕਥਾ ਕੋ ਸੁਨੇਗਾ ਉਸੇ ਸੀਤ ਜ੍ਵਰ ਏਕ ਤਰ੍ਹਾ ਔ ਤਿਜਾਰੀ ਕਭੀ ਨ ਵਯਾਪੇਗੀ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੂ ਅਬ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾ ਯਹਾਂ ਮਤ ਰਹੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੇਰਾ ਜ੍ਵਰ ਤੁਝੇ ਦੁਖ ਦੇਗਾ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਵਿਦਾ ਹੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਵਿਖਮ ਜ੍ਵਰ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਯਾ ਔਰ ਜ੍ਵਰ ਕਾ ਭੈ ਸਭ

ਮਿਟ ਗਯਾ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ

ਚੌਃ ਯਿਹ ਸੰਬਾਦ ਸੁਨੇ ਜੋ ਕੋਇ॥ ਜ੍ਵਰ ਕੋ ਡਰ ਤਾਂਕੋ ਨਹਿ ਹੋਇ

ਆਗੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਕੋਪ ਕਰ ਸਬ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆ ਲਲਕਾਰਾ ਔ ਯਿਹ ਬੋਲਾ॥

ਚੌਃ ਤੁਮਤੇ ਯੁੱਧ ਕੀਯੋ ਮੈਂ ਭਾਰੀ॥ ਤੌਹੂੰ ਆਸ ਨ ਪੁਜੀ ਹਮਾਰੀ

ਜਬ ਯਿਹ ਕਹਿਕਰ ਲਗਾ ਸਬ ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਬਾਨ ਚਲਾਨੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਛੋੜ ਉਸਕੇ ਚਾਰ ਹਾਥ ਰਖ ਔਰ ਸਬ ਹਾਥ ਕਾਟ ਡਾਲੇ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਬ੍ਰਿਖਸ ਕੇ ਗੁੱਦ੍ਰੇ ਛਾਂਟ ਡਾਲੇ ਹਾਥ ਕੇ ਕਟਤੇ ਹੀ ਬਾਣਾਸੁਰ ਸਿਥਲ ਹੋ ਗਿਰਾ ਘਾਵੋਂ ਸੇ ਲੋਹੂ ਕੀ ਨਦੀ ਬਹਿ ਨਿਕਲੀ ਤਿਸਮੇਂ ਭੁਜਾਏਂ ਮਗਰ ਮੱਛ ਸੀ ਜਨਾਤੀ ਥੀਂ ਕਟੇ ਹੂਏ ਹਾਥੀਯੋਂ ਕੇ ਮਸਤਕ ਘੜਿਯਾਲ ਸੇ ਡੂਬਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਬੀਚ ਬੀਚ ਰਥ ਬੇੜੇ ਨਵਾੜੇ ਸੇ ਬਹੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਰਣਭੂਮਿ ਮੇਂ ਸ੍ਵਾਨ, ਸਯਾਰ, ਗਿੱਧ, ਆਦਿ ਪਸ਼ੁ ਪੰਖੀ ਲੋਥੇਂ ਖੈਂਚ ਖੈਂਚ ਆਪਸਮੇਂ ਲੜ ਲੜ ਝਗੜ ਝਗੜ ਫਾੜ ਫਾੜ ਖਾਤੇ ਥੇ ਪੁਨਿ ਕਊਵੇ ਸਿਰੋਂ ਸੇ ਆਂਖੇਂ ਨਿਕਾਲ ਨਿਕਾਲ ਲੇ ਲੇ ਉੜ ਉੜ ਜਾਤੇ ਥੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਣਭੂਮਿ ਕੀ ਯਿਹ ਗਤਿ ਦੇਖ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਪਛਤਾਨੇ ਲਗਾ ਨਿਦਾਨ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗਿਯਾ ਤਬ॥

ਚੌਃ ਕਹਿਤ ਰੁਦ੍ਰ ਮਨ ਮਾਹਿ ਬਿਚਾਰ॥ ਅਬ ਹਰਿ ਕੀ

ਕੀਜੈ ਮਨੁਹਾਰ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਵੇਦ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਵਹਾਂ ਆਏ ਕਿ ਜਹਾਂ ਰਣਭੂਮਿ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਖੜੇ ਥੇ ਬਾਨਾਸੁਰ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਡਾਲ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਸ਼ਰਣਾਗਤ ਬਤਸਲ ਅਬ ਯਿਹ ਬਾਨਾਸੁਰ ਆਪ ਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਯਾ ਇਸਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਰ ਕੀਜੈ ਔਰ ਇਸਕਾ ਅਪਰਾਧ ਮਨ ਮੇਂ ਨ ਲੀਜੈ ਤੁਮ ਤੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇਤੇ ਹੋ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਔਰ ਦੁਸ਼੍ਰ ਹਤਨ ਔ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਤਾਰਣ ਕੋ ਤੁਮ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਅਭੇਦੇ ਅਨੰਤ ਭਕਤੋਂ ਕੇ ਹੇਤੁ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਗਟਤੇ ਹੋ ਭਗਵੰਤ ਨਹੀਂ ਤੋ ਸਦਾ ਰਹਿਤੇ ਹੋ ਬਿਰਾਟ ਸ੍ਵਰੂਪ ਤਿਸਕਾ ਯਿਹ ਹੈ ਰੂਪ ਸ੍ਵਰਗ ਸਿਰ, ਨਾਭਿ ਆਕਾਸ਼, ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਾਂਵ, ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਪੇਟ, ਇੰਦ੍ਰ ਭੁਜਾ, ਪਰਬਤਨਖ ਬਾਦਲ ਕੇਸ, ਰੋਮ ਬ੍ਰਿਖਜ, ਲੋਚਨ ਸਸਿ ਔ ਭਾਨੁ, ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਨ, ਰੁੱਦ੍ਰ ਅਹੰਕਾਰ, ਪਵਨ ਸ੍ਵਾਸ, ਪਲਕ ਲਸਨਾ ਰਾਤ ਦਿਨ, ਗਰਜਨ ਸ਼ਬਦ॥

ਚੌ: ਐਸੇ ਰੂਪ ਸਦਾ ਅਨੁਸਰੈ॥ ਕਾਹੂ ਪੈ ਨਹੀਂ ਜਾਨੈ ਪਰੈ

ਔਰ ਯਿਹ ਸੰਸਾਰ ਦੁਖ ਕਾ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਚਿੰਤਾ ਔ ਮੋਹ ਰੂਪੀ ਜਲ ਭਰਾ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬਿਨ ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਨਾਵ ਕੇ ਸਹਾਰੇ ਕੋਈ ਇਸ ਮਹਾਂ ਕਠਿਨ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਤਾ ਔ ਯੋਂ ਤੋ ਬਹੁਤੇਰੇ ਡੂਬਤੇ ਉਛਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਨਰ ਦੇਹ ਪਾਕਰ ਤੁਮਾਰਾ ਭਜਨ ਸਮਰਣ ਔ ਧ੍ਯਾਨ ਨ ਕਰੇਗਾ ਜਾਪ, ਸੋ ਭੂਲੇਗਾ ਧਰਮ

ਔ ਬੜ੍ਹਾਵੇਗਾ ਪਾਪ, ਜਿਸਨੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਨ ਲੀਆ ਤਿਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੋਡ ਵਿਖ ਪੀਆ ਜਿਸਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਤੁਮ ਵਰੋ ਆਇ, ਉਸੀ ਕੋ ਭਕ੍ਤਿ ਮੁਕਤਿ ਮਿਲੀ ਗੁਣ ਗਾਇ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਤੁਮਾਰੀ ਮਹਿਮਾਂ ਅਪਰਾਪਾਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਇਤਨੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਉਸੇ ਵਖਾਨੇ ਔਰ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਜਾਨੇ ਅਬ ਮੁਝਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾਕਰ ਇਸ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕਾ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾ ਕੀਜੇ ਔ ਇਸੇ ਅਪਨੀ ਭਕ੍ਤਿ ਦੀਜੈ ਯਿਹ ਭੀ ਤੁਮਾਰੀ ਭਕ੍ਤਿ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਾ ਬੰਸ ਅੰਸ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹਮ ਤੁਮ ਮੇਂ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਔ ਜੋ ਭੇਦ ਸਮਝੇਗਾ ਸੋ ਮਹਾਂ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜੇਗਾ ਔਰ ਮੁਝੇ ਕਭੀ ਨ ਪਾਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਤੁਮਕੋ ਧਯਾਯਾ ਤਿਸਨੇ ਅੰਤ ਸਮਯ ਮੁਝੇ ਪਾਯਾ ਇਸਨੇ ਨਿ ਕਪਟ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਲੀਆ ਤਿਸੀ ਸੇ ਮੈਨੇ ਇਸੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਕੀਆ ਜਿਸੇ ਤੁਮਨੇ ਬਰ ਦੀਆ ਔ ਦੋਗੇ ਤਿਸਕਾ ਨਿਬਾਹ ਮੈਂਨੇ ਕੀਆ ਔਰ ਕਰੂੰਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਵਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਕੋ ਗਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਵਹਾਂ ਹੀ ਖੜੇ ਰਹੇ ਤਬ ਬਾਣਾਸੁਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਦੀਨਾਨਾਥ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੁਝੇ ਤਾਰਾ ਤੈਸੇ ਅਬ ਚਲਕੇ ਦਾਸ ਕਾ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਜੈ ਔ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਔ ਊਖਾ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੀਜੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ

ਭਕਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੇ
ਧਾਮ ਪਧਾਰੇ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸ ਕਾਲ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਬੜੀ ਆਵ ਭਕਤ ਸੇ ਪਾਟੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤਾ
ਲਿਵਾਇ ਲੇ ਗਿਆ ਆਗੇ ॥

ਚੌ: ਚਰਣ ਧੋਇ ਚਰਣੋਦਕ ਲੀਯੋ ॥ ਅਚਵਨ ਕਰ
ਮਾਥੇ ਪਰ ਦੀਯੋ ॥

ਪੁਨਿ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਜੋ ਚਰਣੋਦਕ ਸਬ ਕੋ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ
ਸੋ ਮੈਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਾਯਾ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ
ਗਵਾਯਾ ਯਹੀ ਚਰਣੋਦਕ ਤ੍ਰਿਭੁਵਨ ਕੋ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਇਸੀ
ਕਾ ਨਾਮ ਗੰਗਾ ਹੈ ਇਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਕਮੰਡਲ ਮੇਂ ਭਰਾ ਸ਼ਿਵਜੀ
ਨੇ ਸੀਸ ਪਰ ਧਰਾ ਪੁਨਿ ਸੁਰ, ਮੁਨਿ, ਰਿਖਿ, ਨੇ ਮਾਨਾ ਔ ਭਾਗੀਰਥ
ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀ ਤਪੱਸਜਾ ਕਰ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਨਾ ਤਬ
ਸੇ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਭਾਗੀਰਥੀ ਹੂਆ ਵੁਹ ਪਾਪ ਮਲ ਹਰਣੀ
ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਣੀ ਸਾਧੁ ਸੰਤ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੀ ਬੈਕੁੰਠ ਕੀ ਨਸ੍ਰੇਨੀ
ਹੈ ਔਰ ਜੋ ਇਸਮੇਂ ਨਹਾਯਾ ਉਸਨੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ
ਗਵਾਯਾ ਜਿਸਨੇ ਗੰਗਾ ਜਲ ਪੀਆ ਤਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ
ਜੀਤ ਲੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਾਣਾਸੁਰ ਅਨਿਰੁੱਧ
ਜੀ ਔਰ ਊਖਾ ਕੋ ਲੇ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌ: ਖਿਮਿਏ ਦੋਖ ਭਾਵਈ ਭਈ ॥ ਯਿਹ ਮੈਂ ਊਖਾ ਦਾਸੀ ਦਈ ॥

ਯੋਂ ਕਹਿ ਵੇਦ ਕੀ ਵਿਧਿ ਸੇ ਬਾਣਾਸੁਰ ਨੇ ਕੰਨਜਾਦਾਨ ਕੀਆ
ਔ ਤਿਸਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਦੀਆ ਜਿਸਕਾ ਵਾਰਾਪਾਰ

ਨਹੀਂ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਜਾਹ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੋ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਰਾਜ ਗੱਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਪੋਤੇ ਬਹੂ ਕੋ ਸਾਥਲੇਬਿਦਾ ਹੋ ਧੌਂਸਾ ਬਜਾਇ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਵਹਾਂ ਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਪਧਾਰੇ ਇਨਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸ਼ੀ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਗਾਜੇ ਬਾਜੇ ਸੇ ਲਿਵਾਇ ਲਾਏ ਉਸ ਕਾਲ ਪੁਰ ਬਾਸ਼ੀ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੋਂ ਚੌਤਰੋਂ ਕੋਠੋਂ ਸੇ ਮੰਗਲੀ ਗੀਤ ਗਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਆਦਿ ਸਬ ਸੁੰਦਰੀ ਬਧਾਈਏ ਗਾਇ ਰੀਤਿ ਭਾਂਤਿ ਕਰਤੀ ਥੀਂ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਮਾਨੋਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਊਪਰ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਇ ਬਰਖਾਇ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਕਿ ਉਸੀ ਸਮਯ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਬਿਦਾ ਦੇ ਅਨਿਰੁੱਧ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ॥

ਚੌਃ ਆਨੀ ਊਖਾ ਗੇਹ ਮਝਾਰੀ॥ ਹਰਖਹਿੰ ਦੇਖ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੀ
ਨਾਰੀ॥ ਦੇਹੀ ਅਸੀਸ ਸਾਸੁ ਉਰ ਲਾਵੈਂ॥ ਨਿਰਖ ਹਰਖ
ਭੂਖਨ ਪਹਿਰਾਵੈਂ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਊਖਾ ਚਰਿਤ੍ਰ
ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਚਤੁ ਖਸ਼੍ਠਤਮੋਂ ਅਧਯਾਇ ੬੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਖਯਾਕੁ ਬੰਸੀ ਰਾਜਾ

ਨ੍ਰਿਗ ਬੜਾ ਗਿਆਨੀ ਦਾਨੀ ਧਰਮਾਤਮਾ ਸਾਹਸੀ ਥਾ ਉਸਨੇ ਅਨਗਿਨਤ ਗੋ ਦਾਨ ਕੀਏ ਜੋ ਗੰਗਾ ਕੀ ਬਾਲੂ ਕੇ ਕਣਕੇ ਭਾਦੋਂ ਕੇ ਮੇਹ ਕੀ ਬੂੰਦੇਂ ਔ ਆਕਾਸ਼ ਕੇ ਤਾਰੇ ਗਿਨੇ ਜਾਇੰ ਤੋ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਕੇ ਦਾਨ ਕੀ ਗਾਏਂ ਭੀ ਗਿਨੀ ਜਾਏਂ ਐਸਾ ਜੋ ਗਯਾਨੀ ਮਹਾਂ ਦਾਨੀ ਸੋ ਥੋੜੇ ਅਧਰਮ ਸੇ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਰਹਾ ਤਿਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਮੋਖਜ ਕਰਦੀਆ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਧਰਮਾਤਮਾ ਦਾਨੀ ਰਾਜਾ ਕਿਸ ਪਾਪ ਸੇ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਰਹਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕੈਸੇ ਉਸੇ ਤਾਰਾ ਯਿਹ ਕਥਾ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਚਿਤ ਦੇ ਮਨ ਲਗਾਇ ਸੁਨੀਏ ਮੈਂ ਜਜੋਂ ਕੀ ਤਯੋਂ ਸਬ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਨਾਤਾ ਹੂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਤੋ ਨਿੱਤਜਪ੍ਰਤੀ ਗੋ ਦਾਨ ਕੀਆ ਕਰਤੇ ਹੀ ਥੇ ਪਰ ਏਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਾਤ ਹੀ ਨਹਾਇ ਸੰਧਯਾ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਸਹੱਸ੍ਰ ਧੌਲੀ, ਭੂਸਰੀ, ਕਾਲੀ, ਪੀਲੀ, ਭੂਰੀ, ਕਬਰੀ ਗੋ ਮੰਗਾਇ ਰੂਪੇ ਕੇ ਖੁਰ ਸੋਨੇ ਕੇ ਸੀਂਗ ਪੀਠ ਤਾਂਬੇ ਕੀ ਸਮੇਤ ਪਟੰਬਰ ਉੜ੍ਹਾਇ ਸ਼ੰਕਲਪੀਂ ਔਰ ਉਸਕੇ ਊਪਰ ਬਹੁਤਸਾ ਅੰਨ ਧਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੀਆ ਵੇ ਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਉਸੀ ਭਾਂਤਿ ਗੋ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤੋ ਏਕ ਗਾਇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਕੀ ਸ਼ੰਕਲਪੀ ਅਨਜਾਨੇ ਆਨ ਮਿਲੀ ਸੋ ਭੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨ ਗਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਦਾਨ ਕਰ ਦੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਲੇ

ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲਾ ਆਗੇ ਦੂਸਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਅਪਨੀ ਗੋ ਪਹਿਚਾਨ ਬਾਟ ਮੇਂ ਰੋਕੀ ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਗਾਇ ਮੇਰੀ ਹੈ ਮੁਝੇ ਕੱਲ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੀ ਹੈ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਹਾਂ ਇਸੇ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਬੋਲਾ ਇਸੇ ਤੋ ਮੈਂ ਅਭੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਯਹਾਂ ਸੇ ਲੀਏ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਹੁਈ ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰ ਝਗੜਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਝਗੜਤੇ ਝਗੜਤੇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਰਾਜਾ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ॥

ਚੌ: ਕੋਊ ਲਾਖ ਰੁਪੱਯਾ ਲੇਊ ॥ ਗੈਯਾ ਇਕ ਕਾਹੂ ਕੋ ਦੇਊ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਝਗੜਾਲੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਗਾਇ ਹਮਨੇ ਸ੍ਵਸਤਿ ਬੋਲ ਕੇ ਲੀ ਸੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪੱਯੇ ਪਾਨੇ ਸੇ ਭੀ ਹਮ ਨ ਦੇਂਗੇ ਵੁਹ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕੇ ਸਾਥ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਪੁਨਿ ਰਾਜਾ ਨੇ ਉਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਪਾਵੋਂ ਪੜ ਪੜ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਫੁਸਲਾਯਾ ਸਮਝਾਯਾ ਪਰ ਉਨ ਤਾਮਸੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਨੇ ਰਾਜਾ ਕਾ ਕਹਿਨਾ ਨ ਮਾਨਾ ਨਿਦਾਨ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦੋਨੋਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗਾਇ ਛੋੜ ਚਲੇ ਗਏ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਗਾਇ ਆਪ ਨੇ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕਰ ਹਮੇਂ ਦੀ ਔ ਹਮਨੇ ਸ੍ਵਸਤਿ ਬੋਲ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਲੀ ਵੁਹ ਗਾਇ ਰੁਪਯੇ ਲੇ ਨਹੀਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਅੱਛਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਰਹੀ ਤੋ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ

ਇਹ ਅਧਰਮ ਅਨਜਾਨੇ ਮੁਝਸੇ ਹੂਆ ਸੋ ਕੈਸੇ ਛੂਟੇਗਾ ਔਰ ਪੀਛੇ ਅਤਿ ਦਾਨ ਪੁੰਨਜ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਕਾਲਵਸ ਹੋ ਮਰ ਗਿਯਾ ਉਸੇ ਯਮ ਕੇ ਗਨ ਧਰਮ-ਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇਗਏ ਧਰਮਰਾਜ ਰਾਜਾ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਪੁਨਿ ਆਵ ਭਕਤ ਕਰ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਅਤਿ ਹਿਤ ਕਰ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਾਰਾ ਪੁੰਨਜ ਹੈ ਬਹੁਤ ਔ ਪਾਪ ਹੈ ਥੋੜਾ ਕਹੋ ਪਹਿਲੇ ਕਿਆ ਭੁਗਤੋਗੇ॥

ਚੌ: ਸੁਨਿ ਨ੍ਰਿਗ ਕਹਿਤ ਜੋੜ ਕੇ ਹਾਥ॥ ਮੋਰੋ ਧਰਮ ਬੜੋ
ਜਿਨ ਨਾਥ॥ ਪਹਿਲੇ ਹੌਂ ਭੁਗਤੋਂਗੋ ਪਾਪ॥ ਤਨ ਧਰ
ਕੈ ਸਹਿ ਹੌਂ ਸੰਤਾਪ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਸੇਂ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮਨੇ ਅਨਜਾਨੇ ਜੋ ਦਾਨ ਕੀ ਹੂਈ ਗਾਇ ਫਿਰ ਦਾਨ ਕੀ ਉਸੀ ਪਾਪ ਸੇ ਆਪ ਕੋ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋਵਨ ਬੀਚ ਗੋਮਤੀ ਤੀਰ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਰਹਿਨਾ ਹੋਗਾ ਜਬ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇਂਗੇ ਤਬ ਤੁਮੇਂ ਵੇ ਮੋਖਜ ਦੇਂਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਧਰਮਰਾਜ ਚੁਪ ਰਹਾ ਔਰ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਉਸੀ ਸਮਯ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਜਾ ਗਿਰਾ ਆਗੇ ਜੀਵ ਭੱਖਜਨ ਕਰ ਕਰ ਵਹਾਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗਾ ਆਗੇ ਕਈ ਯੁੱਗ ਬੀਤੇ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਲੀਆ ਔ ਬ੍ਰਿਜ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਜਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਗਏ ਔ ਉਨਕੇ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਭਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ

ਕੇ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਮਿਲ ਅਹੇਰ ਕੋ ਗਏ ਔਰ ਬਨ ਮੇਂ ਅਹੇਰ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਪਿਆਸੇ ਭਏ ਦੈਵੀ ਵੇ ਬਨ ਮੇਂ ਢੂੰਡਤੇ ਢੂੰਡਤੇ ਉਸੀ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਪਰ ਗਏ ਜਹਾਂ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਗਿਰਗਿਟ ਕਾ ਜਨਮ ਲੇ ਰਹਾ ਥਾ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਝਾਂਕਤੇ ਹੀ ਏਕ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਕੇ ਸਬ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਰੇ ਭਾਈ ਦੇਖੋ ਇਸ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਕਿਤਨਾ ਬੜਾ ਇਕ ਗਿਰਗਿਟ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਦੌੜ ਆਏ ਔ ਕੂਏਂ ਕੇ ਪਨਘਟ ਪਰ ਖੜੇ ਹੋ ਲਗੇ ਪਗੜੀ ਫੇਂਟੇ ਮਿਲਾਇ ਮਿਲਾਇ ਲਟਕਾਇ ਲਟਕਾਇ ਉਸੇ ਕਾਢਨੇ ਔ ਆਪਸ ਮੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਭਾਈ ਇਸੇ ਕੂਏਂ ਸੇ ਬਿਨ ਨਿਕਾਲੇ ਹਮ ਯਹਾਂ ਸੇ ਨ ਜਾਏਂਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਵੁਹ ਪਗੜੀ ਫੇਂਟੇ ਕੀ ਰੱਸੀ ਸੇਂ ਨ ਨਿਕਲਾ ਤਬ ਉਨੋਂ ਨੇ ਗਾਂਵ ਸੇ ਸਨ, ਸੂਤ, ਮੂੰਜ, ਚਾਮ ਕੀ ਮੋਟੀ ਮੋਟੀ ਭਾਰੀ ਭਾਰੀ ਬਰਤੇਂ ਮੰਗ-ਵਾਈਂ ਔਰ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਫਾਂਸੀ ਗਿਰਗਿਟ ਕੋ ਬਾਂਧ ਬਲ ਕਰ ਖੈਂਚਨੇ ਲਗੇ ਪਰ ਵੁਹ ਵਹਾਂ ਸੇ ਠਸਕਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਤਬ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਨ ਮੇਂ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਕੇ ਭੀਤਰ ਏਕ ਬੜਾ ਮੋਟਾ ਭਾਰੀ ਗਿਰਗਿਟ ਹੈ ਉਸੇ ਅਬ ਸਬ ਕੁਵਰ ਕਾਢ ਹਾਰੇ ਪਰ ਵੁਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਤਾ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਰਿ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਚਲੇ ਚਲੇ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਸਬ ਲੜਕੇ ਗਿਰਗਿਟ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਰਹੇ ਥੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਬ ਲੜਕੇ ਬੋਲੇ ਪਿਤਾ ਦੇਖੋ ਯਿਹ ਕਿਤਨਾ ਬੜਾ ਗਿਰਗਿਟ ਹੈ ਹਮ ਬੜੀ ਦੇਰ ਸੇ ਇਸੇ ਨਿਕਾਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਨਿਕਲਤਾ ਨਹੀਂ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਚਨ ਕੋ ਸੁਨ ਜੋਂ ਸ੍ਰੀ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਉਤਰ ਉਸਕੇ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਚਰਣ ਲਗਾਯਾ ਤਯੋਂ ਵੁਹ ਦੇਹ ਛੋੜ ਅਤਿ ਸੁੰਦ੍ਰ ਪੁਰਖ ਹੂਆ ॥

ਚੌਂ: ਭੂਪਤਿਰੂਪਰਹਯੋਗਹਿ ਪਾਇ॥ ਹਾਥਜੋੜਬਿਨਵੈ ਸਿਰਨਾਇ

ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਆਪਨੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਜੋ ਇਸ ਮਹਾਂ ਵਿਪਤ ਮੇਂ ਆਇ ਮੇਰੀ ਸੁਧਿ ਲੀ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਜਬ ਵੁਹ ਮਨੁੱਖਯ ਰੂਪ ਹੋ ਹਰਿ ਸੇ ਇਸ ਢਬ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਯਾਦਵੋਂ ਕੇ ਬਾਲਕ ਔਰ ਹਰਿ ਕੇ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਆਸ ਚਰਯ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸ ਪਾਪ ਸੇ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋ ਯਹਾਂ ਆ ਰਹਾ ਥਾ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਤੋ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਉਸ ਕਾਲ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਆਪ ਕੁਛ ਨ ਕਹਾ ਉਸ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌਂ: ਅਪਨੋ ਭੇਦ ਕਹੋ ਸਮਝਾਇ ॥ ਜੈਸੇ ਸਬੈ ਸੁਨੈ ਮਨ
ਲਾਇ ॥ ਕੋ ਹੈ ਆਪ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਏ ॥ ਕੌਨ ਪਾਪ
ਯਿਹ ਕਾਯਾ ਪਾਏ॥ ਸੁਨਕੈ ਨ੍ਰਿਪ ਕਹਿ ਜੋਰੇ ਹਾਥ ॥
ਤੁਮ ਸਬ ਜਾਨਤ ਹੋ ਯਦੁਨਾਥ ॥

ਤਿਸ ਪਰ ਆਪ ਪੂਛਤ ਹੋ ਤੋ ਮੈਂ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਮੈਂਨੇ ਅਨਗਿਨ ਗਊਏਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਤੁਮਹਾਰੇ ਨਮਿੱਤ ਦੀਂ ਇਕ ਦਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਕਿਤਨ। ਏਕ ਗਾਂਇ ਸੰਕਲਪ ਕਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਦੀਂ ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉਨ ਗਾਓਂ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਗਾਇ ਫਿਰ ਆਈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਔਰ ਗਾਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਅਨਜਾਨੇ ਦੂਸਰੇ ਦ੍ਵਿਜ ਕੋ ਦਾਨ ਕਰ ਦੀ ਜਯੋਂ ਲੇਕਰ ਨਿਕਲਾ

ਤੋ ਪਹਿਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਅਪਨੀ ਗਊ ਪਹਿਚਾਨ ਇਸ ਸੇ ਕਹਾ ਯਿਹ ਗਾਇ ਮੇਰੀ ਹੈ ਮੁਝੇ ਕਲ ਰਾਜਾ ਕੇ ਯਹਾਂ ਸੇ ਮਿਲੀ ਹੈ ਤੂ ਇਸੇ ਕਯੋਂ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਮੈਂ ਅਭੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਯਹਾਂ ਸੇ ਲੀਏ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੂੰ ਤੇਰੀ ਕੈਸੇ ਹੂਈ ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਬਿੱਪ੍ਰ ਇਸੀ ਬਾਤ ਪਰ ਝਗੜਤੇ ਝਗੜਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਏ ਮੈਨੇ ਉਨੇਂ ਸਮਝਾਯਾ ਔਰ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਗਾਇ ਕੇ ਪਲਟੇ ਮੁਝਸੇ ਲਾਖ ਗਊ ਲੋ ਔਰ ਤੁਮ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਯਿਹੀ ਗਾਇ ਛੋੜ ਦੋ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਹਠ ਕਰ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਨ ਮਾਨਾ ਨਿਦਾਨ ਗਊ ਛੋੜ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਮੈਂ ਪਛਤਾਇ ਪਛਤਾਇ ਮਨ ਮਾਰ ਬੈਠ ਰਹਾ ਅੰਤ ਸਮਯ ਯਮ ਕੇ ਦੂਤ ਮੁਝੇ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਲੇ ਗਏ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਮੁਝਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਹੈ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਹੈ ਥੋੜਾ ਪਹਿਲੇ ਕਯਾ ਭੁਗਤੇਗਾ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਪਾਪ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਧਰਮਰਾਜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਤੈਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਕੋ ਦੀ ਹੂਈ ਗਾਇ ਫਿਰ ਦਾਨ ਕੀ ਇਸ ਅਧਰਮ ਸੇ ਤੂ ਗਿਰਗਿਟ ਹੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਜਾਇ ਗੋਮਤੀ ਤੀਰ ਬਨ ਕੇ ਬੀਚ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਰਹਿ ਜਬ ਦ੍ਵਾਪੁਰ ਯੁਗ ਕੇ ਅੰਤ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਜਾਏਂਗੇ ਤਬ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਤਬੀ ਸੇ ਮੈਂ ਸਰਟ ਸਰੂਪ ਇਸ ਅੰਧੇ ਕੂਏਂ ਮੇਂ ਪੜਾ ਆਪਕੇ ਚਰਨ ਕਮਲ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਬ ਆਇ ਆਪ ਨੇ ਮੁਝੇ ਮਹਾਂ ਕਸ਼੍ਟ ਸੇ ਉਬਾਰਾ ਔ ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ, ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਤੋ ਵਿਦਾ ਹੋ ਵਿਮਾਨ ਮੇਂ ਬੈਠ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਗਿਯਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸਬ ਬਾਲ ਗੋਪਾਲੋਂ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ॥

ਚੌਃ ਬਿੱਪ੍ਰ ਦੋਖ ਜਿਨ ਕੋਊ ਕਰੈ॥ ਮਤ ਕੋ ਅੰਸ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੋ ਹਰੈ ॥ ਮਨ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕੀਯੋ ਜਨ ਰਾਖਜੇ ॥ ਸੱਤਯ ਬਚਨ ਬਿੱਪ੍ਰਨ ਸੋਂ ਭਾਖਜੇ॥ ਬਿੱਪ੍ਰਨ ਦੀਯੋ ਫੇਰ ਜੋ ਲੇਈ ॥ ਤਾਂਕੋ ਦੰਡ ਇਤੋ ਯਮ ਦੇਈ॥ ਬਿੱਪ੍ਰਨ ਕੇ ਸੇਵਕ ਭਏ ਰਹਜੇ॥ ਸਬ ਅਪਰਾਧ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੋ ਸਹਜੇ ॥ ਬਿੱਪ੍ਰਹਿ ਮਾਨੇ ਸੋ ਮੁਹਿ ਮਾਨੇ॥ ਬਿੱਪ੍ਰਨ ਮੋਹਿ ਭਿੰਨ ਨਹਿ ਜਾਨੇ ॥

ਜੋ ਮੁਝ ਮੇਂ ਔ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੇਂ ਭੇਦ ਜਾਨੇਗਾ ਸੋ ਨਰਕ ਮੇਂ ਪੜੇਗਾ ਔਰ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੋ ਮਾਨੇਗਾ ਵੁਹ ਮੁਝੇ ਪਾਵੇਗਾ ਔਰ ਨਿਰ ਸੰਦੇਹ ਪਰਮ ਧਾਮ ਕੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸਬ ਕੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਪਧਾਰੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਰਾਜਾ ਨ੍ਰਿਗ ਮੋਖਜੋ ਨਾਮ ਪੰਚ ਖਸ਼੍ਰਤਿਮੋ ਧਯਾਇ ੬੫

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਔ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਮਣਿਮਯ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕਿ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਜਬ ਹਮੇਂ ਬ੍ਰਿੰਦਾਬਨ ਸੇ ਕੰਸ ਨੇ ਬੁਲਾ ਭੇਜਾ ਥਾ ਔਰ ਹਮ ਮਥੁਰਾ ਕੋ ਚਲੇ ਥੇ ਤਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਔਰ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਹਮਨੇ

ਤੁਮਨੇ ਯਿਹ ਬਚਨ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਹਮ ਸ਼ੀਘਰ ਹੀ ਆਇ ਮਿਲੈ ਗੇ ਸੋ ਵਹਾਂ ਨ ਜਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਇ ਬਸੇ ਵੇ ਹਮਾਰੀ ਸੁਰਤ ਕਰਤੇ ਹੋਂਗੇ ਜੋ ਆਪ ਆਗਯਾ ਕਰੈਂ ਤੋ ਹਮ ਯਨਮਭੂਮਿ ਦੇਖ ਆਵੈਂ ਔਰ ਉਨਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰ ਆਵੈਂ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅੱਛਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਬ ਸੇ ਵਿਦਾ ਹੋ ਹਲ ਮੂਸਲ ਲੇ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਸਿਧਾਰੇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਜਿਸ ਪੁਰੀ ਨਗਰ ਗਾਂਵ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹ ਅਤਿ ਸਿਸ੍ਟਾਚਾਰ ਕਰ ਇਨੇਂ ਲੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਕਿਤਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਮੇਂ ਚਲੇ ਚਲੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਅਵਿੰਤਕਾ ਪੁਰੀ ਪਹੁੰਚੇ ॥

ਚੌ: ਵਿੱਦਯਾ ਗੁਰੁ ਕੋ ਕੀਯੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ॥ ਦਿਨ ਦਸ ਤਹਾਂ
ਰਹੇ ਬਲਰਾਮ ॥

ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਚਲੇ ਚਲੇ ਗੋਕੁਲ ਮੇਂ ਪਧਾਰੇ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਕਯਾ ਹੈਂ ਕਿ ਬਨ ਮੇਂ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਗਾਏਂ ਮੂੰਹ ਬਾਏਂ ਬਿਨ ਤ੍ਰਿਣ ਖਾਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸੁਰਤ ਕੀਏ ਬਾਂਸੁਰੀ ਕੀ ਤਾਨ ਮੇਂ ਮਨ ਦੀਏ ਰਾਂਭਤੀ ਹੋਂਕਤੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਗ੍ਵਾਲਬਾਲ ਹਰਿ ਯਸ਼ ਗਾਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰਾਤੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਲੋਗ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਔਰ ਲੀਲ੍ਹਾ ਬਖਾਨ ਰਹੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜਨਮ ਭੂਮਿ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸ਼ੀਓਂ ਔਰ ਗਾਓਂ ਕੀ ਯਿਹ ਅਵਸਥਾ ਦੇਖ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਨਯਨੋਂ ਮੇਂ ਨੀਰ ਭਰ ਲਾਏ

ਆਗੇ ਰਥ ਕੀ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਆਨਾ ਜਾਨ ਸਬ ਗ੍ਵਾਲਬਾਲ ਦੌੜ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਉਨਕੇ ਆਤੇਹੀ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਲਗੇ ਏਕ ਏਕ ਸੇ ਗਲੇ ਲਗ ਲਗ ਅਤਿ ਹਿਤ ਸੇ ਖਜੇਮ ਕੁਸ਼ਲ ਪੂਛਨੇ ਇਸ ਬੀਚ ਕਿਸੀ ਨੇ ਜਾਇ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਆਏ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਤੇ ਹੀ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਔਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਉਠ ਧਾਏ ਉਨੇਂ ਦੂਰ ਸੇ ਆਤੇ ਦੇਖ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਦੌੜ ਕਰ ਨੰਦਰਾਇ ਕੇ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਜਾਇ ਗਿਰੇ ਤਬ ਨੰਦ ਜੀਨੇ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਨਯਨੋਂ ਮੇਂ ਜਲ ਭਰ ਬੜੇ ਪਯਾਰ ਸੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਉਠਾਇ ਕੰਠ ਸੇ ਲਗਾਯਾ ਔ ਬਿਯੋਗ ਦੁਖ ਗਵਾਯਾ ਪੁਨਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ॥

ਚੌਃ ਗਹੇ ਚਰਣ ਯਸੁਮਤਿ ਕੇ ਜਾਇ॥ ਉਨ ਹਿਤ ਕਰ ਉਰ ਲੀਏ ਲਗਾਇ॥ ਭੁਜ ਭਰ ਭੇਂਟ ਕੰਠ ਗਹਿ ਰਹੀ ॥ ਲੋਚਨ ਤੇ ਜਲ ਸਰਿਤਾ ਬਹੀ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਮਿਲ ਜੁਲ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਘਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਇ ਕੁਸ਼ਲ ਖਜੇਮ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਕਹੋ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਆਦਿ ਸਬ ਯਾਦਵ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਆਨੰਦ ਸੇ ਹੈਂ ਔਰ ਕਭੀ ਹਮਾਰੀ ਸੁਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਆਪਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਸਬ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ਆਪਕਾ ਗੁਣ ਗਾਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਨੰਦਰਾਇ ਚੁਪ ਰਹੇ ਪੁਨਿ ਯਸੋਧਾ ਰਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ

ਕੀ ਸੁਰਤ ਕਰ ਲੋਚਨ ਮੇਂ ਨੀਰ ਭਰ ਅਤਿ ਵਯਾਕੁਲ ਹੋ ਬੋਲੀ ਕਿ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਹਮਾਰੇ ਪਯਾਰੇ ਨਯਨੋਂ ਕੇ ਤਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਅੱਛੇ ਹੈਂ ਬਲਰਾਮ ਜੀਨੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਹੈਂ ਪੁਨਿ ਨੰਦਰਾਨੀ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਬਲਦੇਵ ਜਬ ਸੇ ਹਰਿ ਯਹਾਂ ਸੇ ਸਿਧਾਰੇ ਤਬ ਸੇ ਹਮਾਰੀ ਆਂਖ ਕੇ ਆਗੇ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਹਮ ਆਠ ਪਹਿਰ ਉਨਹੀਂ ਕਾ ਧਯਾਨ ਕੀਏ ਰਹਿਤੀ ਹੈਂ ਔਵੇ ਹਮਰੀ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਛਾਇ ਰਹੇ ਔਰ ਦੇਖੋ ਬਹਿਨ ਦੇਵਕੀ ਰੋਹਿਣੀ ਭੀ ਹਮਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਛੋੜ ਬੈਠੀਂ ॥

ਚੌਃ ਮਥੁਰਾ ਤੇ ਗੋਕੁਲ ਢਿਗ ਜਾਨਯੋ ॥ ਬਸੀ ਦੂਰ ਤਬ ਹੀ
ਕੁਛ ਮਾਨਯੋ ॥ ਭੇਟਨ ਮਿਲਨ ਆਵਤੇ ਹਰੀ॥ ਫਿਰ ਨ
ਮਿਲੇ ਐਸੀ ਉਨ ਕਰੀ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜਬ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਰੋਨੇ ਲਗੀਂ ਤਬ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਆਸ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਉਨਕਾ ਢਾਢਸ ਬਧਾਯਾ ਪੁਨਿ ਆਪ ਭੋਜਨ ਕਰ ਪਾਨ ਖਾਇ ਘਰ ਸੇ ਬਾਹਿਰ ਨਿਕਲੇ ਤੋ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀ ਤਨ ਖੀਨ ਮਨ ਮਲੀਣ ਛੂਟੇ ਕੇਸ ਮੈਲੇ ਭੇਖ ਜੀ ਹਾਰੇ ਘਰ ਬਾਰ ਕੀ ਸੁਰਤ ਬਿਸਾਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰੰਗ ਰਾਤੀ ਯੌਬਨ ਕੀ ਮਾਤੀ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਤੀ ਬਿਰਹ ਮੇਂ ਬਯਾਕੁਲ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਮੱਤਵਤ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਬ ਹੀ ਦੌੜ ਆਈਂ ਔ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਖੜੀ ਹੋ ਲਗੀਂ

ਪੂਛਨੇ ਔ ਕਹਿਨੇ ਕਿ ਕਹੋ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖ ਧਾਮ ਅਬ ਕਹਾਂ ਬਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਸੁੰਦਰ ਸਯਾਮ ਕਭੀ ਹਮਾਰੀ, ਸੁਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਿਹਾਰੀ, ਕੈ ਰਾਜਪਾਟ ਪਾਇ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਬ ਬਿਸਾਰੀ ਜਬ ਸੇ ਯਹਾਂ ਸੇ ਗਏ ਹੈਂ ਤਬ ਸੇ ਏਕ ਬਾਰ ਊਧਵ ਕੇ ਹਾਥ ਯੋਗ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿ ਪਠਾਯਾ ਥਾ ਫਿਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸੁਧਿ ਨ ਲੀ ਅਬ ਜਾਇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਾਹਿ ਬਸੇ ਤੋ ਕਾਹੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸੁਧਿ ਲੇਂਗੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਏਕ ਗੋਪੀ ਬੋਲ ਉਠੀ ਕਿ ਸਖੀ ਹਰਿ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਾ ਕੌਨ ਪਰੇਖਾ ਉਨਕਾ ਤੋ ਦੇਖਾ ਸਬ ਮੇਂ ਯਿਹੀ ਲੇਖਾ॥

ਚੌਂ: ਵੇ ਕਾਹੂ ਕੇ ਨਾਹਿਨ ਈਠ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੋ ਜਿਨ ਦਈ ਪੀਠ ॥ ਰਾਧਾ ਬਿਨ ਰਹਿਤੇ ਨਹਿ ਘਰੀ ॥ ਸੋਊ ਹੈ ਬਰਸਾਨੇ ਪਰੀ॥

ਪੁਨਿ ਹਮ ਤੁਮਨੇ ਘਰ ਬਾਰ ਛੋੜ ਕੁਲ ਕਾਨ ਲੋਕ ਲਾਜ ਨਿਜ ਸੁਤ ਪਤਿ ਤਯਾਗ ਹਰਿ ਸੇ ਸਨੇਹ ਲਗਾਇ ਕਯਾ ਫਲ ਪਾਯਾ ਨਿਦਾਨ ਸਨੇਹ ਕੀ ਨਾਵ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਵਿਰਹ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮਾਂਝ ਛੋੜ ਗਏ ਅਬ ਸੁਨਤੀ ਹੈਂ ਕਿ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਯਾਹ ਕੀਏ ਔਰ ਸੋਲਹ ਸਹਸ੍ਰ ਏਕਸੈ ਰਾਜਕੰਨਯਾਂ ਜੋ ਭੋਮਾ-ਸੁਰ ਨੇ ਘੇਰ ਰੱਖੀ ਥੀਂ ਤਿਨੇਂ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਲਾਇ ਵਯਾਹਾ ਅਬ ਉਨਸੇ ਬੇਟੇ ਪੋਤੇ ਨਾਤੀ ਭਏ ਉਨੇਂ ਛੋੜ ਯਹਾਂ ਕਯੋਂ ਆਵੈਂਗੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਏਕ ਔਰ ਗੋਪੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਸਖੀ ਤੁਮ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਤੋਂ ਕਾ ਕੁਛ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਮਤ ਕਰੋ ਕਯੋਂਕਿ ਉਨਕੇ ਤੋ ਗੁਣ

ਸਭ ਊਧਵ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੁਨਾਏ ਥੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਵੁਹ ਬੋਲੀ ਕਿ ਆਲੀ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਮਾਨੋ ਤੋ ਅਬ॥

ਚੌ: ਹਲਧਰ ਜੂ ਕੇ ਪਰਸੋ ਪਾਇ॥ ਰਹਿ ਹੈਂ ਇਨਹੀਂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ॥ ਯੇਹ ਹੈਂ ਗੌਰ ਸਯਾਮ ਨਹਿ ਗਾਤ॥ ਕਰ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਕਪਟ ਕੀ ਬਾਤ॥ ਸੁਨਿ ਸੰਕਰਖਣ ਉੱਤਰ ਦੀਯੋ॥ ਤੁਮਰੇ ਹੇਤੁ ਗਮਨ ਹਮ ਕੀਯੋ॥ ਆਵਨ ਹਮ ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਹਿ ਗਏ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਠਾ ਬ੍ਰਿਜ ਦਏ॥ ਹਰਿ ਦ੍ਵੈ ਮਾਸ ਕਰੈਂਗੇ ਰਾਸ॥ ਪੁਜਵੈਂਗੇ ਸਬ ਤੁਮਰੀ ਆਸ

ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਕਿ ਆਜ ਮਧੁ ਮਾਸ ਕੀ ਰਾਤ ਹੈ ਤੁਮ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਬਨ ਮੇਂ ਆਓ ਹਮ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਮੇਂ ਰਾਸ ਕਰੈਂਗੇ ਯਿਹ ਕਹਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਬਨ ਕੋ ਸਿਧਾਰੇ ਤਿਨਕੇ ਪੀਛੇ ਸਭ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀ ਭੀ ਸੁਥਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਣ ਨਖਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀਂ॥

ਚੌ: ਠਾਢੀ ਭਈਂ ਸਭੈ ਸਿਰ ਨਾਇ॥ ਹਲਧਰ ਛਬਿ ਬਰਣੀ ਨਹਿ ਜਾਇ॥ ਕਨਕ ਬਰਨ ਨੀਲਾਂਬਰ ਧਰੇ॥ ਸਸਿ ਮੁਖ ਕਮਲ ਨਯਨ ਮਨ ਹਰੇ॥ ਕੁੰਡਲ ਏਕ ਸ੍ਰਵਣ ਛਬਿ ਛਾਜੈ॥ ਮਨੋ ਭਾਨੁ ਸਸਿ ਸੰਗ ਬਿਰਾਜੈ॥ ਏਕ ਸ੍ਰਵਣ ਹਰਿ ਯਸ਼ ਰਸ ਪਾਨ॥ ਦੂਜੇ ਕੁੰਡਲ ਧਰਤ ਨ ਕਾਨ॥ ਅੰਗ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਭੂਖਣ ਘਨੇ॥ ਤਿਨਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕਹਿਤ ਨ ਬਨੇ॥ ਯੋਂ ਕਹਿ ਪਾਇਨ ਪਰੀਂ ਸੁੰਦਰੀ॥

ਲੀਲ੍ਹਾ ਰਾਸ ਕਰੋ ਰਸ ਭਰੀ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਹੂੰ ਕੀਯਾ ਹੂੰ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਰਾਸ ਕੀ ਸਬ ਬਸਤੂ ਆਇ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਈ ਤਬ ਤੋ ਸਬ ਗੋਪੀਯਾਂ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਅਨੁਰਾਗਾ ਕਰ ਬੀਣ, ਮ੍ਰਿਦੰਗ, ਕਰਤਾਲ, ਉਪੰਗ, ਮੁਰਲੀ, ਆਦਿਕ ਸਬਯੰਤ੍ਰ ਲੇ ਲੇ ਲਾਗੀਂ ਬਜਾਨੇ ਗਾਨੇ ਔਰ ਥੇਈ ਥੇਈ ਕਰ ਨਾਚਨਾਚ ਭਾਵ ਬਤਾਇ ਬਤਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਰਿਝਾਨੇ ਉਨਕਾਬਜਾਨਾਗਾਨਾਨਾਚਨਾ ਸੁਨ ਵੇਖ ਮਗਨ ਹੋ ਬਾਰੁਣੀ ਪਾਨ ਕਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਸਬ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲ ਗਾਨੇ ਨਾਚਨੇ ਔ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤਿ ਕੇ ਕੁਤੂ-ਹਲ ਕਰ ਕਰ ਸੁਖ ਲੇਨੇ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ਉਸਕਾਲ ਦੇਵਤਾ ਗੰਧਰਬ ਕਿੰਨਰ ਯੱਖਜ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰਿਯੋਂ ਸਮੇਤ ਆਇ ਆਇ ਵਿਮਾਨਾਂ ਪਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਣ ਗਾਇ ਗਾਇ ਊਪਰ ਸੇ ਫੂਲ ਬਰ-ਖਾਤੇ ਥੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਸਮੇਤ ਰਾਮ ਮੰਡਲੀ ਕਾ ਮੁਖ ਵੇਖ ਦੇਖ ਕਿਰਣੋਂ ਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਰਖਤਾ ਥਾ ਔਰ ਪਵਨ ਪਾਨੀ ਭੀ ਥੰਮ ਰਹਾ ਥਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਰਹਿ ਚੈਤ੍ਰ, ਬਸਾਖ, ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਕੋ ਤੋ ਬ੍ਰਿਜ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਾਸ ਬਿਲਾਸ ਕੀਆ ਔਰ ਦਿਨ ਕੋ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਯਾ ਉਨੀਂ ਨੇ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਤ ਸਮਯ ਰਾਸ ਕਰਤੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜਾ ਚੌਂ: ਨਦੀ ਤੀਰ ਕਰਕੇ ਵਿਸ੍ਰਾਮ ॥ ਬੋਲੇ ਤਹਾਂ ਕੋਪਿ ਕੇ ਰਾਮ

॥ ਯਮੁਨਾ ਤੂ ਇਤ ਹੀ ਵਹਿ ਆਉ॥ ਸਹਸ ਧਾਰ ਕਰ ਮੋਹਿ ਨ੍ਹਵਾਉ॥ ਜੋ ਨ ਮਾਨਿ ਹੈ ਕਹਜੋ ਹਮਾਰੋ ॥ ਖੰਡ ਖੰਡ ਜਲ ਹੋਇ ਤਿਹਾਰੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਬਾਤ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਯਮੁਨਾ ਨੇ ਸੁਨੀ ਅਨਸੁਨੀ ਕੀ ਤਬ ਤੋ ਇਨੋਂ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਸੇ ਹਲ ਸੇ ਖੈਂਚ ਲੀ ਔ ਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਉਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਵਹਾਂ ਯਮੁਨਾ ਕਬ ਤਕ ਟੇਢਾ ਹੈ ਆਗੇ ਨ੍ਹਾਇ ਸ੍ਰਮ ਮਿਟਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਬ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਸਾਥ ਲੇ ਬਨ ਸੇ ਚਲੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਯੇ ਤਹਾਂ ਚੌਃ ਗੋਪੀ ਕਹੈਂ ਸੁਨੋਂ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ॥ ਹਮਕੋ ਹੂੰ ਲੇ ਚਲੀਯੇ ਸਾਥ

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਗੋਪੀਯੋਂ ਕੋ ਆਸਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਢਾਂਢਸ ਬੰਧਾਇ ਬਿਦਾ ਕਰ ਬਿਦਾ ਹੋਨੇ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਕੇ ਗਏ ਪੁਨਿ ਉਨੇਂ ਭੀ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਧੀਰਯ ਬੰਧਾਇ ਕਈ ਦਿਨ ਰਹੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲੇ ਔ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਰਾਸ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਖਟ ਖਸ੍ਰਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੬੬

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸੋ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਔ ਬੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਥਾ ਤਿਸਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਭੇਖ ਕੀਆ ਔਰ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਸਬ ਕਾ ਮਨ ਹਰ ਲੀਆ ਸਦਾ ਪੀਤ੍ਰਬਸਨ, ਬੈਜੰਤੀ ਮਾਲ, ਮੁਕ੍ਤੁ ਮਾਲ, ਮਨਿ ਮਾਲ ਪਹਿਨੇ ਰਹੈ ਔ ਸੰਖ, ਚੱਕ੍ਰ ਗਦਾ, ਪਦਮ, ਲੀਯੇ ਦੋ ਹਾਥ ਕਾਠ ਕੇ ਕੀਯੇ ਏਕ ਘੋੜੇ ਪਰ ਕਾਠ ਹੀ ਕਾ ਗਰੁੜ ਧਰੇ ਉਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ

ਫਿਰੇ ਵੁਹ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਕਹਾਵੈ ਔਰ ਸਬਸੇ ਆਪ ਕੋ ਪੁਜਾਵੈ ਜੋ ਰਾਜਾ ਉਸਕੀ ਆਗਜਾ ਨ ਮਾਨੇ ਉਸ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਇ ਫਿਰ ਮਾਰ ਧਾੜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਬਸ ਮੇਂ ਰੱਖੇ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਉਸਕਾ ਯਿਹ ਆਚਰਣ ਦੇਖ ਸੁਨ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਗਾਂਵ ਗਾਂਵ ਮੇਂ ਲੋਗ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਏਕ ਵਾਸੁਦੇਵ ਤੋ ਬ੍ਰਿਜ ਭੂਮਿ ਕੇ ਬੀਚ ਯਦੁਕੁਲ ਮੇਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੂਏ ਥੇ ਸੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਦੂਸਰਾ ਅਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਮੇਂ ਹੂਆ ਹੈ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਹਮ ਕਿਸੇ ਸੱਚਾ ਜਾਨੇਂ ਔ ਮਾਨੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇਸ਼ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਯਿਹ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਕਿ ਕੁਛ ਸੰਪਾਨ ਪਾਇ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਏਕ ਦਿਨ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਇ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌ: ਕੋ ਹੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਰਹੈ ॥ ਤਾਂ ਕੋ ਬਾਸੁਦੇਵ ਜਗ
ਕਹੈ ॥ ਭਗਤ ਹੇਤ ਭੂ ਹੌਂ ਅਵਤਰਯੋ ॥ ਮੋਰੋ ਭੇਖ ਤਹਾਂ
ਤਿਨ ਧਰਯੋ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਏਕ ਦੂਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਉਸਨੇ ਊਚ ਨੀਚ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸਬ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਭੇਜ ਦੀਯਾ ਕਿ ਕੈ ਤੋ ਮੇਰਾ ਭੇਖ ਬਨਾਏ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਛੋੜ ਦੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਲੜਨੇ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਰ ਆਗਜਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਦੂਤ ਵਿਦਾ ਹੋ ਕਾਂਸ਼ੀ ਸੇ ਚਲਾ ਚਲਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਪਹੁੰਚਾ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ, ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਤੂ ਕੌਨ ਹੈ ਔਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਹੈ ਬੋਲਾ ਮੈਂ ਕਾਂਸ਼ੀ ਪੁਰੀ ਕੇ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਕਾ ਦੂਤ

ਹੂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਪਠਾਯਾ ਕੁਛ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿਨੇ ਆਪ ਕੇ ਪਾਸ ਆਯਾ ਹੂ ਕਹੋ ਤੋ ਕਹੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅੱਛਾ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਯਿਹ ਬਚਨ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਦੂਤ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰਿਭਵਨ ਪਤਿ ਜਗਤ ਕਰਤਾ ਤੋ ਮੈਂ ਹੂੰ ਤੂੰ ਕੌਨ ਹੈ ਮੇਰਾ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੇ ਡਰ ਸੇ ਭਾਗ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਰਹਾ ਤੋ ਮੇਰਾ ਬਾਨਾ ਛੋੜ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਆਇ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਨ ਗਹੁ ਨਹੀਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਤੁਮੇਂ ਆਇ ਮਾਰੂੰਗਾ ਔਰ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਪਾਲੋਂਗਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹੂੰ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਨਿਰਾ-ਕਾਰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਜਪ, ਤਪ, ਜੱਗ, ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੁਰ, ਮੁਨਿ ਰਿਖਿ, ਨਰ, ਬਾਰ ਬਾਰ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਬਨਾਤਾ ਹੂ ਵਿਸ਼ਨ ਹੋ ਪਾਲਤਾ ਹੂ ਸ਼ਿਵ ਹੋ ਸੰਘਾਰਤਾ ਹੂ ਮੈਨੇ ਹੀ ਮੱਛ ਰੂਪ ਹੋ ਵੇਦ ਡੂਬਤੇ ਨਿਕਾਲੇ ਕੱਪਛ ਹੋ ਗਿਰਿ ਧਾਰਣ ਕੀਆ ਬਾਰਹ ਬਨ ਭੂਮਿ ਕੋ ਰੱਖ ਲੀਯਾ ਨ੍ਰਸਿੰਘ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਹਿਰਨਕੱਸਜਪ ਕੋ ਬਧ ਕੀਆ ਬਾਵਨ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਬਲਿ ਕੋ ਛਲਾ ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਮਹਾਂ ਦੁਸ਼੍ਰ ਰਾਵਣ ਕੋ ਮਾਰਾ ਮੇਰਾ ਯਹੀ ਕਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਜਬ ਮੇਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਅਸੁਰ ਆਇ ਸਤਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਬ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਭੂਮਿ ਕਾ ਭਾਰ ਉਤਾਰਤਾ ਹੂੰ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਕਾ ਦੂਤ ਤੋ ਇਸ ਢਬ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤਾ ਥਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਰਤਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਯਾਦਵੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ

ਹਸ ਹਸ ਕਰ ਸੁਨਤੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਕੋਈ ਯਦੁਬੰਸੀ ਬੋਲ ਉਠਾ
ਚੌ: ਤੋਹਿ ਕਹਾਂ ਯਮ ਆਯੋ ਲੈਨ ॥ ਭਾਖਤ ਜੋ ਤੂ ਐਸੇ ਬੈਨ ॥
ਮਾਰੇਂ ਕਹਾ ਤੋਹਿ ਹਮ ਨੀਚ ॥ ਆਯੋ ਹੈ ਕਪਟੀ ਕੇ ਬੀਚ

ਜੋ ਤੂ ਬਸੀਠ ਨ ਹੋਤਾ ਤੋ ਬਿਨ ਮਾਰੇ ਨ ਛੋੜਤੇ ਦੂਤ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੀ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦੂਤ ਕੋ ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਇ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਕਿ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂ ਜਾਇ ਅਪਨੇ ਵਾਸੁਦੇਵ ਕਹਿ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਬਾਨਾ ਛੋੜ ਸ਼ਰਣ ਆਤਾ ਹੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਰਹੋ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦੂਤ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਵਿਦਾ ਹੂਆ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਭੀ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਕਾਂਸ਼ੀਪੁਰੀ ਕੋ ਸਿਧਾਰੇ ਦੂਤ ਨੇ ਜਾਇ ਵਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਆਪ ਕਾ ਸਬ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੁਨਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੂ ਅਪਨੇ ਸ੍ਵਾਮੀ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹਿ ਕਿ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਮੈਂ ਉਸਕਾ ਬਾਨਾ ਛੋੜ ਸ਼ਰਣ ਲੇਨੇ ਆਤਾ ਹੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਬਸੀਠ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹਿਤਾ ਹੀ ਥਾ ਕਿ ਕਿਸੀ ਨੇ ਆਇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਨਿਸਚਿੰਤ ਕਯਾ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਉਸੀ ਭੇਖ ਸੇ ਅਪਨਾ ਸਬ ਕਟਕ ਲੇ ਚੜ੍ਹ ਧਾਯਾ ਔ ਚਲਾ ਚਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਯਾ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਏਕ ਔਰ ਭੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਕਾ ਰਾਜਾ ਚੜ੍ਹ ਦੌੜਾ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਦਲ ਤੁਲ ਕਰ ਖੜੇ ਹੂਏ ਜੁਝਾਊ ਬਾਜੇ ਬਾਜਨੇ ਲਗੇ

ਸੂਰਬੀਰ ਰਾਵਤ ਲੜਨੇ ਔਰ ਕਾਇਰ ਖੇਤ ਛੋੜ ਛੋੜ ਅਪਨਾ ਜੀ ਲੇ ਲੇ ਭਾਗਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਯੁੱਧ ਕਰਤਾ ਕਾਲਵਸ ਹੂਆ ਵਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਉਸੀ ਭਾਂਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਲਲਕਾਰਾ ਉਸੇ ਬਿਸ਼ਨ ਭੇਖ ਦੇਖ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੇ ਇਸ ਭੇਖ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਮਾਰੇਂਗੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕਹਾ ਕਪਟੀ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕਾ ਕੁਛ ਦੋਖ ਨਹੀਂ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਹਰਿ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਉਸਨੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਜੋ ਦੋ ਭੁਜਾਂ ਕਾਠ ਕੀ ਥੀਂ ਸੋ ਉਖਾੜਲੀਂ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਗਰੁੜ ਭੀ ਟੂਟਾ ਔ ਤੁਰੰਗ ਭਾਗਾ ਜਬ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਤਬ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਫੇਂਕਾ॥

ਚੌਃ ਕਟਤ ਸੀਸ ਨ੍ਰਿਪ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਤਰਜੋ॥ ਸੀਸ ਜਾਇ ਕਾਂਸ਼ੀ
ਮੇਂ ਪਰਜੋ॥ ਜਹਾਂ ਹੁਤੇ ਤਾਂਕੋ ਰਨਵਾਸ॥ ਦੇਖਤ ਸੀਸ
ਸੁੰਦਰੀ ਤਾਸ॥ ਰੋਵੇਂ ਯੋਂ ਕਹਿ ਖੈਂਚੇ ਵਾਰ॥ ਯਿਹਗਤਿ
ਕਹਾ ਭਈ ਕੰਤਾਰ॥ ਤੁਮ ਤੋ ਅਜਰ ਅਮਰ ਹੇ ਭਏ॥
ਕੈਸੇ ਪ੍ਰਾਨ ਪਲਕ ਮੇਂ ਗਏ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਨੀਯੋਂ ਕਾ ਰੋਨਾ ਸੁਣ ਸੁਦੱਖਸ਼ਣ ਨਾਮ ਉਸ ਕਾ ਏਕ ਬੇਟਾ ਥਾ ਸੋ ਵਹਾਂ ਆਇ ਬਾਪ ਕਾ ਸਿਰ ਕਟਾ ਦੇਖ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਮਾਰਾ ਹੈ ਉਸ ਸੇ ਮੈਂ ਬਿਨ ਪਲਟਾ ਲੀਏ ਨ ਰਹੂੰਗਾ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਸੁਦੇਵ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਕੋ ਮਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਤੋ ਅਪਨਾ ਸਬ

ਕਟਕ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਸਿਧਾਰੇ ਔ ਉਸਕਾ ਬੇਟਾ ਅਪਨੇ ਬਾਪ ਕਾ ਬੈਰ ਲੇਨੇ ਕੋ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਅਤਿ ਕਠਿਨ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਮਹਾਂਦੇਵ ਭੋਲਾਨਾਥ ਨੇ ਆਇ ਕਹਾ ਕਿ ਬਰ ਮਾਂਗ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੁਝੇ ਯਹੀ ਵਰ ਦੀਜੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ ਸੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਬੈਰ ਲੂੰ ਸ਼ਿਵਜੀ ਬੋਲੇ ਅੱਛਾ ਜੋ ਤੂ ਬਰ ਲੀਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਤੋ ਏਕ ਕਾਮ ਕਰ ਵੁਹ ਬੋਲਾ ਕਯਾ ਉਲਟੇ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰੋਂ ਸੇ ਯੱਗਯ ਕਰ ਇਸਮੇਂ ਏਕ ਰਾਖਯਸੀ ਅਗਨਿ ਸੇ ਨਿਕਲੇਗੀ ਉਸ ਸੇ ਜੋ ਤੂ ਕਹੇਗਾ ਸੋ ਵੁਹ ਕਰੇਗੀ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਸੁਨ ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਜਾਇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਬੁਲਵਾਇ ਵੇਦੀ ਰਚ ਤਿਲ ਵ ਘੀ ਚੀਨੀ ਆਦਿ ਸਬ ਹੋਮ ਕੀ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਲੇ ਸ਼ੰਕਲਪ ਬਨਾਇ ਲਗਾ ਉਲਟੇ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਹੋਮ ਕਰਨੇ ਨਿਦਾਨ ਯੱਗਯ ਕਰਤੇ ਅਗਨਿ ਕੁੰਡ ਸੇ ਕ੍ਰਿੱਤਯਾ ਨਾਮ ਏਕ ਰਾਖਯਸੀ ਨਿਕਲੀ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਪੀਛੇ ਹੀ ਪੀਛੇ ਨਗਰ ਦੇਸ਼ ਗਾਂਵ ਜਲਾਤੀ ਜਲਾਤੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੀ ਔ ਲਗੀ ਪੁਰੀ ਕੋ ਜਲਾਨੇ ਨਗਰ ਕੋ ਜਲਤਾ ਦੇਖ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਭਯ ਖਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਆਗ ਸੇ ਕੈਸੇ ਬਚੇਂਗੇ ਯਿਹ ਤੋ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਕੋ ਜਲਾਤੀ ਚਲੀ ਆਤੀ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਯਿਹ ਕ੍ਰਿੱਤਯਾ ਨਾਮ ਰਾਖਯਸੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਸੇ ਆਈ ਹੈ ਮੈਂ ਅਭੀ ਇਸ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ

ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਕਿ ਇਸੇ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਔ ਇਸੀ ਸਮਯ ਕਾਂਸ਼ੀ ਕੋ ਜਲਾਇ ਆਵੇ ਹਰਿ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਨੇ ਕ੍ਰਿੱਤਯਾ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਇ ਔਰ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਕਾਂਸ਼ੀ ਕੋ ਜਲਾਇ ॥

ਚੌ: ਪਰਜਾ ਭਾਗੀ ਫਿਰੇ ਦੁਖਾਰੀ॥ ਗਾਰੀ ਦੇਹਿ ਸੁਦੱਖਯਹਿ ਭਾਰੀ ॥ ਫਿਰਯੋ ਚੱਕ੍ਰ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਜਲਾਇ ॥ ਸੋਈ ਕਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋ ਆਇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਨ੍ਰਿਪ ਪੌਂਡ੍ਰਿਕ ਮੋਖਯ ਬਰਣਨੋ ਨਾਮ ਸਪਤ ਖਸ੍ਰਿਤਿਮੋ ਧਯਾਇ ੬੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੈਸੇ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖਧਾਮ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਨੇ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਕਪਿ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਜੋ ਸੁਗ੍ਰੀਵਕਾ ਮੰਤ੍ਰੀ ਔ ਮਯੰਦ ਕਪਿ ਕਾ ਭਾਈ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕਾ ਸਖਾ ਥਾ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਏਕ ਸੂਲ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਤਕ ਖਟਕਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਿਸੀ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੋ ਕਯਾ ਵਹ ਬੋਲਾ ਜਿਸਨੇ ਮੇਰੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਭੋਮਾਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤਿਸੇ ਮਾਰੂੰ ਤੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਦੁਖ ਜਾਇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵੁਹ ਉਸੀਸਮੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਚਲਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਉਜਾੜਤਾ ਔ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪਾਨੀ ਬਰਖਾਇ ਬਹਾਇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਆਗ ਬਰਖਾਇ ਜਲਾਯਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪਹਾੜਸੇ ਪਟਕਾ ਕਿਸੀ

ਪਰ ਪਹਾੜ ਦੇ ਪਟਕਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਡੁਬਾਯਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਪਕੜ ਬਾਂਧ ਗੁਫਾ ਮੇਂ ਛਪਾਯਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੇਟ ਫਾੜ ਡਾਲਾ ਕਿਸੀ ਪਰ ਬ੍ਰਿਖਜ ਉਖਾੜ ਮਾਰਾ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਸਤਾਤਾ ਜਾਤਾ ਥਾ ਔ ਜਹਾਂ ਰਿਖ। ਮੁਨਿ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਬੈਠੇ ਪਾਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਰੁਧਿਰ ਬਰਖਾਤਾ ਥਾ ਨਿਦਾਨ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਦੁਖਦੇਤਾ ਔ ਉਪਾਧਿ ਕਰਤਾ ਜਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਪਹੁੰਚਾ ਔ ਅਲਪ ਤਨ ਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਪਰ ਜਾ ਬੈਠਾ ਉਸਕੋ ਸਬ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇਖ ਮੰਦਿਰ ਕੇ ਭੀਤਰ ਕਿਵਾੜ ਦੇ ਦੇ ਭਾਗ ਕਰ ਜਾਇ ਛਿਪੀ ਤਬ ਤੋ ਵੁਹ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਰੈਵਤ ਗਿਰ ਪਰ ਗਿਯਾ ਕਿ ॥

ਚੌ: ਪਹਿਲੇ ਹਲਧਰ ਕੋ ਬਧ ਕਰੋਂ ॥ ਪੀਛੇ ਪ੍ਰਾਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਹਰੋਂ

ਜਹਾਂ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਛਿਪਕਰ ਵਹਾਂ ਕ੍ਯਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਲਰਾਮ ਮਦ ਪੀ ਸਬ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਏਕ ਸਰੋਵਰ ਬੀਚ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰ ਗਾਇ ਗਾਇ ਨਹਾਇ ਨੁਲ੍ਹਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਏਕ ਪੇੜ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ ਔ ਕਿਲਕਾਰੀਯਾਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਘੁਰਕ ਘੁਰਕ ਲਗਾ ਡਾਲ ਡਾਲ ਕੂਦ ਕੂਦ ਫਿਰ ਫਿਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਕਰਨੇ ਔਰ ਜਹਾਂ ਮਦਿਰਾ ਕਾ ਕਲਿਸ ਭਰਾ ਔ ਸਬਕੇ ਚੀਰ ਧਰੇ ਥੇ ਤਿਨ ਪਰ ਮਲ ਕਰਨੇ ਬੰਦਿਰ ਕੋ ਸਬ ਸੁੰਦਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਡਰ ਕਰ ਪੁਕਾਰੀਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਕਪਿ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਯਾ ਜੋ ਹਮੇਂ ਡਰਾਇ ਡਰਾਇ

ਹਮਾਰੇ ਬਸਤ੍ਰੋਂ ਪਰ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਰੋਵਰ ਸੇ ਨਿਕਲ ਜਜੋਂ ਹੰਸ ਕੇ ਢੇਲ ਚਲਾਯਾ ਤਜੋਂ ਵੁਹ ਇਨਕੋ ਮਤਵਾਲਾ ਜਾਨ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਕਿਲਕਾਰੀ ਮਾਰ ਨੀਚੇ ਆਯਾ ਆਤੇ ਹੀ ਉਸਨੇ ਮਦਿਰਾ ਕਾ ਭਰਾ ਘੜਾ ਜੋ ਤੀਰ ਪਰ ਧਰਾ ਥਾ ਸੋ ਰੁੜ੍ਹਾਇ ਦੀਆ ਔ ਸਾਰੇ ਚੀਰ ਫਾੜ ਲੀਰ ਲੀਰ ਕਰ ਡਾਲੇ ਤਬ ਤੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਹਲ ਮੂਸਲ ਸੰਭਾਲਾ ਔ ਵੁਹ ਭੀ ਪਰਬਤ ਸਮ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਆਇ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਇਧਰ ਸੇ ਵੇ ਹਲ ਮੂਸਲ ਚਲਾਤੇ ਥੇ ਔ ਉਧਰ ਸੇ ਵੁਹ ਪੇੜ ਪਰਬਤ॥

ਚੌ: ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਦੋਊ ਮਿਲ ਕਰੇਂ॥ ਨੈਕੁ ਨ ਕਹੂੰ ਠੌਰ ਤੇ ਟਰੇਂ

ਮਹਾਰਾਜ ਯੇਹ ਤੋ ਦੋਨੋਂ ਬਲੀ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਘਾਤੇਂ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਨਿਧੜਕ ਲੜਤੇ ਥੇ ਪਰ ਦੇਖਨੇ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਮਾਰੇ ਭਯ ਕੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੀ ਨਿਕਲਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਦੁਖਿਤ ਜਾਨ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਕੋ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਉਸਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਸਭ ਕੇ ਜੀ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਔ ਦੁਖ ਦ੍ਵੰਦ ਗਿਯਾ॥

ਚੌ: ਫੂਲੇ ਦੇਵ ਪੁਸ਼ਪ ਬਰਖਾਵੈਂ॥ ਜੈ ਜੈ ਕਰ ਹਲਧ੍ਰਹਿ ਸੁਨਾਵੈਂ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤ੍ਰੇਤਾ ਯੁਗ ਸੇ ਵਹ ਬੰਦਰ ਹੀ ਥਾ ਤਿਸੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਆਗੇ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖਧਾਮ ਸਬ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਸਾਥ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਏ ਔ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਕੇ ਮਾਰਨ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸਾਰੇ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਯਾ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦ੍ਵਿਬਿਦ ਕਪਿ ਬਧੋ ਨਾਮ ਅਸ਼੍ਰ ਖਸ਼੍ਰਿਤਮੋ ਧਿਆਇ ੬੮

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਅਬ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਲਖਸਮਣਾ ਕੇ ਬਿਵਾਹ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸੰਬ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਜਾਇ ਉਸੇ ਵਿਆਹ ਲਾਇ, ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੀ ਪੁੱਤ੍ਰੀ ਲਖਸਮਨਾ ਜਬ ਵਿਆਹਨੇ ਯੋਗਯ ਹੂਈ ਤਬ ਉਸਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੋ ਪੱਤ੍ਰ ਲਿਖ ਲਿਖ ਬੁਲਾਯਾ ਔ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੀਆ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਜੋ ਜਾਮਵਤੀ ਸੇ ਥਾ ਸੰਬ ਨਾਮ ਵੁਹ ਭੀ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਸੰਬ ਕਯਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ਼ ਬਲਵਾਨ ਗੁਣਵਾਨ ਰੂਪ ਵਾਨ ਮਹਾਜਾਨ ਬਸਤ੍ਰ ਸੁਥਰੇ ਆਭੂਖਣ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਪਹਿਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਬਾਂਧੇ ਮੌਨ ਸਾਧੇ ਸ੍ਵਯੰਬਰ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਂਤਿ ਪਾਂਤਿ ਖੜੇ ਹੈਂ ਔ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਉਸੀ ਭਾਂਤ ਸਬ ਕੌਰਵ ਭੀ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਬਾਹਿਰ ਬਜਨ ਬਾਜ ਰਹੇ ਹੈਂ ਭੀਤਰ ਮੰਗਲੀ ਲੋਗ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸਬ ਕੇ ਬੀਚ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੀ ਦੁਲਾਰੀ ਪਰਮ ਪਯਾਰੀ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਕਹਿਤੀ ਹਾਰ ਲੀਏ ਆਂਖੋਂ ਕੀ ਸੀ ਪੁਤਲੀ ਫਿਰਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵਰੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਵੁਹ ਸੀਲਵਾਨ ਰੂਪ ਨਿਧਾਨ ਮਾਲਾ ਲੀਏ ਲਾਜ ਕੀਏ ਫਿਰਤੀ ਫਿਰਤੀ ਸੰਬ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਈ ਤਬ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਸੋਕ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਨਿਰਭਯ ਉਸੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਅਪਣੀ ਬਾਟਲੀ ਸਬ ਰਾਜਾ ਖੜੇ ਮੂੰਹ

ਦੇਖਤੇ ਰਹਿ ਗਏ ਔਰ ਕਰਣ, ਦ੍ਰੋਣ, ਸਲਪ, ਭੂਰਿਸ੍ਰੰਵਾ, ਦੁਰ-
ਯੋਧਨ ਆਦਿ ਸਾਰੇ ਕੌਰਵ ਭੀ ਉਸ ਸਮਯ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲੇ ਪੁਨਿ
ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਦੇਖੋ ਇਸਨੇ ਕਸ
ਕਾਮ ਕੀਆ ਜੋ ਰਸ ਮੇਂ ਆਇ ਅਨਰਸ ਕੀਆ ਕਰਣ ਬੋਲ
ਕਿ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੀ ਸਦਾ ਸੇ ਯਿਹ ਟੇਵ ਹੈ ਕਿ ਜਹਾਂ ਕਹੀਂ ਸ਼ੁਭ
ਕਾਜ ਮੇਂ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਉਪਾਧਿ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਲਯ ਨੇ ਕਹਾ॥
ਚੌਃ ਜਾਤਿ ਹੀਨ ਅਬਹੀ ਯੇਹ ਬੜ੍ਹੇ॥ ਰਾਜ ਪਾਇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹੇ

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਕੌਰਵ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕਰ
ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਅਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਚੜ੍ਹ ਦੌੜੇ ਕਿ ਦੇਖੈਂ
ਯਿਹ ਕੈਸਾ ਬਲੀ ਹੈ ਜੋ ਹਮਰੇ ਆਗੇ ਸੇ ਕੰਨਯਾ ਲੇ ਨਿਕਲ
ਜਾਏਗਾ ਔ ਬੀਚ ਬਾਟ ਕੇ ਸੰਬ ਕੋ ਘੇਰਾ ਆਗੇ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਸੇ
ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੀ ਇਕ ਬੇਰ ਕੇ ਲੜਨੇ ਮੇਂ
ਜਬ ਸੰਬ ਕਾ ਸਾਰਥੀ ਮਾਰਾ ਗਿਯਾ ਔ ਵੁਹ ਨੀਚੇ ਉਤਰਾ ਤਬ
ਯੇਹ ਉਸੇ ਘੇਰ ਪਕੜ ਕਰ ਬਾਂਧ ਲਾਏ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚੋਂ ਬੀਚ ਖੜਾ
ਕਰ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਅਬ ਤੇਰਾ ਪਰਾਕ੍ਰਮ ਕਹਾਂ
ਗਿਯਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਵੁਹ ਲਜਾਇ ਕਹਾ ਇਸਮੇਂ ਨਾਰਦ ਜੀ
ਨੇ ਆਇ ਰਾਜਾ ਦੁਰਯੋਧਨ ਸਮੇਤ ਸਬ ਕੌਰਵੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ
ਯਿਹ ਸੰਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੈ ਤੁਮ ਇਸੇ ਕੁਛ ਮਤ
ਕਹੋ ਜੋ ਹੋਨਾ ਥਾ ਸੋ ਹੂਆ ਅਭੀ ਇਸਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਦਲ
ਸਾਜ ਆਵੈਂਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੋ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਸੁਨਨਾ
ਹੋਇ ਸੋ ਉਨ ਸੇ ਕਹਿ ਸੁਨ ਲੀਜੋ ਲੜਕੇ ਸੇ ਬਾਤ ਕਹਿਨਾ ਤੁਮੇਂ

ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਇਸਨੇ ਲੜਕ ਬੁਧਿ ਕੀ ਤੋ ਕੀ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਵਹਾਂ ਸੇ ਬਿਦਾਹੋ ਚਲੇ ਚਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਕੋ ਗਏ ਔਰ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਖੜੇ ਹੂਏ ॥

ਚੌ: ਦੇਖਤ ਸਬੈ ਉਠੇ ਸਿਰ ਨਾਇ ॥ ਆਸਨ ਦੀਯੋ
ਤੱਤ ਖਜਣ ਜਾਇ ॥

ਬੈਠਤੇ ਹੀ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋਰਵੋਂ ਨੇਸੰਬ ਕੋ ਬਾਧ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਦੀਆ ਔ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਸਮਯ ਜਾਇ ਉਸਕੀ ਸੁਧਿ ਲੋ ਤੋ ਲੋ ਨਹੀਂ ਤੋ ਫਿਰ ਸੰਬ ਕਾ ਬਚਨਾ ਕਠਿਨ ਹੈ॥

ਚੌ: ਗਰਬ ਭਯੋ ਕੌਰਵ ਕੋ ਭਾਰੀ ॥ ਲਾਜ ਸਕੁਚ ਨਹਿ
ਕਰੀ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਬਾਲਕ ਕੋ ਬਾਂਧਯੋ ਉਨ ਐਸੇ ॥
ਅਰਿ ਕੋ ਬਾਂਧੇ ਕੋਊ ਜੈਸੇ॥

ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਅਤਿ ਕੋਪ ਕਰ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੁ਼ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਭੀ ਸਬ ਹਮਾਰਾ ਕਟਕ ਲੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਓ ਔ ਕੌਰਵੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਸੰਬ ਕੋ ਛੁੜਾਇ ਲੇ ਆਵੋ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗ੍ਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ਜੋ ਸਬ ਦਲ ਚਲਨੇ ਕੋਂ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਆ ਤੋ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਉਨਪਰ ਸੈਨਾ ਨਾ ਪਠਾਏਂ ਮੁਝੇ ਆਗ੍ਯਾ ਕੀਜੇ ਜੋ ਮੈਂ ਜਾਇ ਉਨਹੇਂ ਉਲਾਹਨਾ ਦੇ ਸੰਬ ਕੋ ਛੁੜਾਇ ਲਾਊਂ ਦੇਖੂੰ ਉਨਹੋਂ ਨੇ ਕਿਸ ਲੀਏ ਸੰਬ ਕੋ ਪਕੜ ਬਾਂਧਾ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਭੇਦ ਬਿਨ

ਮੇਰੇ ਗਏ ਨ ਖੁਲੇਗਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਜਾਨੇ ਕੀ ਆਗਜਾ ਦੀ ਔ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪੰਡਿਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਔ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸ ਸਮਯ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਿਰ ਏਕ ਬਾੜੀ ਮੇਂ ਡੇਰਾ ਕਰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਯਹਾਂ ਉਤਰੇ ਹੈਂ ਆਪ ਜਾਇ ਕੌਰਵੋਂ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਕਹੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਜਾ ਪਾਇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਲ-ਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਆਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨਾਯਾ ॥

ਚੌ: ਸੁਨਕੇ ਸਾਵਧਾਨ ਸਬ ਭਏ ॥ ਆਗੇ ਹੋਏ ਲੇਨ ਤਹ
ਗਏ ॥ ਭੀਖਮ ਕਰਣ ਦ੍ਰੋਣ ਮਿਲ ਚਲੇ ॥ ਲੀਨੇ ਬਸਨ
ਪਟੰਬਰ ਭਲੇ ॥ ਦੁਰਜੋਧਨ ਯੋਂ ਕਹਿ ਕਰ ਧਾਯੋ ॥
ਮੋਰੋ ਗੁਰ ਸੰਕਰਖਣ ਆਯੋ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਕੌਰਵੋਂ ਨੇ ਉਸ ਬਾੜੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਭੇਂਟ ਕਰ ਭੇਂਟ ਦੀ ਔ ਪਾਵੋਂ ਪਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਹੁਤ ਸੀ ਸਤੁਤਿ ਕੀ ਆਗੇ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਲਗਾਇ ਫੂਲ ਮਾਲਾ ਪਹਿਰਾਇ ਪਾਟੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਬਿਛਾਇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲਿਵਾਇ ਲਾਏ ਪੁਨਿ ਖਟ ਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਪਾਸ ਬੈਠ ਸਬ ਕੀ ਕੁਸ਼ਲ ਖਜੇਮ ਪੂਛ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਕੌਰਵੋਂ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ

ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹਮ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਠਾਏ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿਨੇ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਏ ਹੈਂ ਕੌਰਵ ਬੋਲੇ ਕਹੋ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਮੇਂ ਹਮਸੇ ਬਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨ ਥਾ ॥

ਚੌ: ਤੁਮ ਹੋ ਬਹੁਤਸੇ ਬਾਲਕ ਏਕ ॥ ਕੀਯੋ ਯੁੱਧ ਤਜ
ਗਯਾਨ ਬਿਬੇਕ ॥ ਮਹਾਂ ਅਧਰਮ ਜਾਨਕੈ ਕੀਯੋ ॥
ਲੋਕ ਲਾਜ ਤਜ ਸੁਤ ਗਹਿ ਲੀਯੋ॥ ਐਸੇ ਗਰਬ ਤੁਮੇਂ
ਅਬ ਭਯੋ ॥ ਸਮਝ ਬੂਝ ਤਾਂਕੋ ਦੁਖ ਦਯੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕੌਰਵ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬਸ ਕਰੋ ਅਧਿਕ ਬੜਾਈ ਉਗ੍ਰ-ਸੈਨ ਕੀ ਮਤ ਕਰੋ ਹਮ ਸੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਮਾਨਤਾ ਨ ਥਾ ਜਬ ਸੇ ਹਮਾਰੇ ਯਹਾਂ ਸਗਾਈ ਕੀ ਤਬੀ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਪਾਈ ਅਬ ਹਮੀ ਸੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਪਠਾਈ ਉਸੇ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ਆਤੀ ਜੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾਮੇਂ ਬੈਠਾ ਰਾਜ ਪਾਇ ਪਿਛਲੀ ਬਾਤ ਸਬ ਗਵਾਇ ਜੋ ਮਨ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਦਿਨ ਭੂਲ ਗਿਯਾ ਕਿ ਮਥੁਰਾ ਮੇਂ ਗ੍ਵਾਲ ਗੂਜਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਤਾ ਖਾਤਾ ਥਾ ਜੈਸੀ ਹਮਨੇ ਸਾਥ ਖਿਲਾਇ ਸੰਬੰਧ ਕਰ ਰਾਜ ਦਿਲਵਾਯਾ ਤਿਸ ਕਾ ਫਲ ਹਾਥੋਂ ਹਾਥ ਪਾਯਾ ਜੋ ਕਿਸੀ ਪੂਰੇ ਪਰ ਗੁਣ ਕਰਤੇ ਤੋ ਵੁਹ ਜਨਮ ਭਰ ਹਮਾਰਾ ਗੁਣ ਮਾਨਤਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਸਚ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਛੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਬਾਲੂ ਕੀ ਭੀਤ ਸਮਾਨ ਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕਰਣ, ਦ੍ਰੋਣ, ਭੀਖਮ, ਦ੍ਰਯੋਧਨ, ਆਦਿ ਸਬ ਕੌਰਵ ਗਰਬ ਕਰ ਉਠ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਏ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਉਨਕੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨ ਸੁਨ ਹਸ ਹਸ ਵਹਾਂ ਬੈਠੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਕਹਿਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਇਨਕੋ ਰਾਜ ਔਰ ਬਲ ਕਾ ਗਰਬ ਭਯਾ ਹੈ ਜੋ ਐਸੀ ਐਸੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਰੁੱਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰ ਕਾ ਈਸ, ਜਿਸੇ ਨਿਵਾਵੇ ਸੀਸ, ਤਿਸ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਯੇਹ ਨਿੰਦਾ ਕਰੈਂ, ਤੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਬਲਦੇਵ ਜੋ ਸਬ ਕੌਰਵੋਂ ਕੋ ਨਗਰ ਸਮੇਤ ਯਮੁਨਾ ਮੇਂ ਡੁਬਾਊਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸਬ ਕੌਰਵੋਂ ਕੋ ਨਗਰ ਸਮੇਤ ਹਲ ਸੇ ਖੈਂਚ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਲੇ ਗਏ ਔਰ ਚਾਹੇਂ ਕਿ ਡੁਬੋਵੇਂ ਤਯੋਂ ਹੀ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਭੈ ਖਾਇ ਸਬ ਕੌਰਵ ਆਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਗਿੜ ਗਿੜਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾਂ ਕੀਜੈ ਹਮ ਆਪਕੀ ਸ਼ਰਣ ਆਇ ਅਬ ਬਚਾਇ ਲੀਜੈ ਜੋ ਕਹੋਗੇ ਸੋ ਕਰੈਂਗੇ ਸਦਾ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਆਗਯਾ ਮੇਂ ਰਹੇਂਗੇ, ਰਾਜਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਕ੍ਰੋਧ ਸ਼ਾਂਤਿ ਹੂਆ ਔਰ ਜੋ ਹਲ ਸੇ ਖੈਂਚ ਨਗਰ ਯਮੁਨਾ ਤੀਰ ਪਰ ਲਾਇ ਥੇ ਸੋ ਵਹੀਂ ਰੱਖਾ ਤਿਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਯਮੁਨਾ ਪਰ ਹੈ ਪਹਿਲੇ ਯਹਾਂ ਨ ਥਾ ਆਗੇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸੰਬਰ ਕੋ ਛੋੜ ਦੀਆ ਔਰ ਰਾਜਾ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਨੇ ਚਾਚਾ ਭਤੀਜੋਂ ਕੋ ਮਨਾਇ ਘਰ ਮੇਂ ਲੇ ਜਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ

ਕਰਵਾਇ ਬੇਦ ਕੀਬਿਧਿ ਸੇ ਸੰਬਰ ਕੋ ਕੰਨਯਾਦਾਨ ਦੀਆ ਔਰ ਉਸਕੇ ਯੌਤੁਕ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕੀਯਾ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਜਾਇ ਕੌਰਵੋਂ ਕਾ ਗਰਬ ਗਵਾਇ ਭਤੀਜੇ ਕੋ ਛੁੜਾਇ ਵਯਾਹ ਲਾਇ ਉਸ ਕਾਲ ਸਾਰੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋ ਗਿਯਾ ਔਰ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕਾ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਵਯੋਰੇਸਮੇਤ ਸਮਝਾਇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਹਾ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੰਬਰ ਵਿਵਾਹ
ਕਥਨੋ ਨਾਮ ਏਕੋਨ ਸਪ੍ਤਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੬੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਸਮਯ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੈ ਆਠ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲੇ ਕੈਸੇ ਗ੍ਰਹਸਥਾਸ਼੍ਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚਲਕਰ ਦੇਖਾ ਚਾਹੀਏ ਇਤਨਾ ਵਿਚਾਰ ਚਲੇ ਚਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਏ ਤੋ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਕੇਈ ਬਾੜੀਯੋਂ ਮੇਂ ਨਾਨਾ ਭਾਂਤ ਕੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਊਚੇ ਬ੍ਰਿਖ ਹਰੇ ਫਲ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਭਰੇ ਖੜੇ ਝੂਮ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਉਨ ਪਰ ਕਪੋਤ, ਕੀਰ, ਚਾਤਕ, ਮੋਰ ਆਦਿ ਪੰਖੀ ਮਨ ਭਾਵਨ ਬੋਲੀਆਂ ਬੈਠੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਈ ਸੁੰਦਰ ਸਰੋਵਰੋਂ ਮੇਂ ਕਮਲ ਖਿਲੇ ਹੂਏ ਤਿਨ ਪਰ ਭੌਰੋਂ ਕੇ ਝੁੰਡ ਕੇ ਝੁੰਡ ਗੂੰਜ ਰਹੇ ਤੀਰ ਮੇਂ ਹੰਸ ਸਾਰਸ ਸਮੇਤ ਖਗ ਕੁਲਾਹਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਹੀਂ ਫੁਲਵਾੜੀਯੋਂ ਮੇਂ ਮਾਲੀ ਮੀਠੇ ਮੀਠੇ ਸੁਰੋਂ ਸੇ ਗਾਇ ਗਾਇ

ਊਚੇ ਨੀਚੇ ਨੀਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਜਾਰੀਯੋਂ ਮੇਂ ਜਲ ਖੈਂਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਹੀ ਇੰਦਾਰੇ ਬਾਵੜੀਯੋਂ ਪਰ ਰਹਟ ਪਰੋਹੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਪਨ ਘਟ ਪਰ ਪਨਹਾਰੀਯੋਂ ਕੇ ਠਠ ਕੇ ਠਠ ਲਗੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਹੈ ਵੁਹ ਦੇਖੇ ਹੀ ਬਨ ਆਵੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਸ਼ੋਭਾ ਬਨ ਉਪਬਨ ਕੀ ਨਿਰਖ ਹਰਖ ਨਾਰਦ ਜੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਦੇਖੇਂ ਤੋ ਅਤਿ ਸੁੰਦ੍ਰ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮਣਿ ਮਯ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਜਗਮਗਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਪਰ ਧ੍ਵਜਾ ਪਤਾਕਾ ਫਹਿਰਾਇ ਰਹੀ ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਮੇਂ ਤੋਰਨ ਬੰਦਨਵਾਰ ਬੰਧੀ ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਕੇਲੇ ਕੇ ਖੰਭ ਔਰ ਕੰਚਨ ਕੇ ਕੁੰਭ ਸਪੱਲਵ ਭਰੇ ਧਰੇ ਹੈਂ ਘਰ ਘਰ ਕੀ ਜਾਲੀ ਝਰੋਖੋਂ ਮੋਖੋਂ ਮੇਂ ਧੂਪ ਕਾ ਧੁਵਾਂ ਨਿਕਲ ਸਜਾਮ ਘਟਾ ਸਾ ਮੰਡਲਾਇ ਰਹਾ ਹੈ ਉਸਕੇ ਬੀਚ ਬੀਚ ਸੋਨੇ ਕੇ ਕਲਸ ਕਲਸੀਯਾਂ ਬਿਜਲੀ ਸੀ ਚਮਕ ਰਹੀ ਹੈਂ ਘਰ ਘਰ ਪੂਜਾ, ਪਾਠ ਹੋਮ, ਜੱਗਜ, ਦਾਨ, ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਠੌਰ ਠੌਰ ਭਜਨ, ਸਿਮਰਣ, ਗਾਨ ਕਥਾ, ਪੁਰਾਣ ਚਰਚਾ, ਚਲ ਰਹੀ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਤਹਾਂ ਯਦੁਬੰਸੀ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀਸੀ ਸਭਾ ਕੀਏ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਔਰ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਸੁਖਛਾਇ ਰਹਾ ਹੈ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨਾਰਦ ਜੀ ਪੁਰੀ ਮੇ। ਜਾਤੇ ਹੀ ਮਗਨ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮ ਕਿਸ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਜਾਊਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਪਾਉਂ ਮਹਾਰਾਜ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਪਹਿਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੈਂ ਗਏ ਵਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਥੇ ਸੋ ਇਨਹੇਂ ਦੇਖ ਉਠ ਖੜੇ ਭਏ ਰੁਕ

ਮਣੀ ਜੀ ਜਲ ਝਾਰੀ ਭਰ ਲਾਇ ਪ੍ਰਭੁਨੇ ਪਾਂਵ ਧੋਇ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਵੇਦਜਧਰ ਪੂਜਾ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌ: ਸੁਨੋ ਮੁਨੀਸ ਸੋਈ ਬਡ ਭਾਗੀ ॥ ਜੋ ਸੁਰ ਧੇਨੁ ਵਿੱਪ੍ਰ
ਅਨੁਰਾਗੀ ॥ ਜਾਂ ਘਰ ਚਰਣ ਸਾਧੁ ਕੇ ਪਰੇਂ ॥ ਤੇ ਨਰ
ਸੁਖ ਸੰਪਤਿ ਅਨੁਸਰੇਂ ॥ ਹਮਸੇ ਕੁਟਸੀ ਤਾਰਨ ਹੇਤ ॥
ਘਰਹਿ ਆਇ ਤੁਮ ਦਰਸਨ ਦੇਤ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਯਿਹਅਸੀਸ ਦੀ ਕਿ ਯਗਦੀਸ, ਤੁਮ ਚਿਰ ਥਿਰ ਰਹੋ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕ ਮਨੀ ਜੀ ਕੇ ਸੀਸ, ਫਿਰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਜਾਮਵਤੀ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਗਏ ਦੇਖਾ ਕਿ ਹਰਿ ਸਾਰਪਾਸੇ ਖੇਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਉਠੇ ਤੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਅਸੀਰਬਾਦ ਦੇ ਉਲਟੇ ਫਿਰੇ ਪੁਨਿ ਸੱਤਯ ਭਾਮਾ ਕੇ ਯਹਾਂ ਗਏ ਤੋ ਦੇਖਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੈਠੇ ਤੇਲ ਉਬਟਨ ਲਗਵਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਨਾਰਦ ਜੀ ਫਿਰ ਆਇ ਇਸ ਲੀਏ ਕੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਲਗਾਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਨ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰੇ ਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਸੀਸ ਦੇ ਆਗੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾਲਿੰਦੀ ਕੇ ਘਰਗਏ ਵਹਾਂਦੇਖਾ ਕਿ ਹਰਿ ਸੋ ਰਹੇ ਹੈਂ, ਮਹਾਰਾਜ ਕਾਲਿੰਦੀ ਨੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹਰਿਕੇ ਪਾਂਵ ਦਾਬ ਜਗਾਯਾ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਗਤੇ ਹੀ ਰਿਖਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸਾਧੁ ਕੇ ਚਰਣ ਤੀਰਥ ਕੇ ਜਲ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਪੜੇਂ ਤਹਾਂ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਯਿਹ

ਸੁਨ ਵਹਾਂ ਸੇ ਭੀ ਅਸੀਸ ਦੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਚਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਔਰ ਮਿੱਤ੍ਰਬਿੰਦਾ ਕੇ ਧਾਮ ਗਏ ਤਹਾਂ ਦੇਖਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਭੋਜ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਪਰੋਸਤੇ ਹੈਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਏ ਹੋ ਤੋ ਆਪ ਭੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਲੇ ਹਮੇਂ ਉਛਿਸ੍ਰਦੀਜੇ ਔ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਜੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਫਿਰ ਆਊਂ ਤਬ ਖਾਊਂਗਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਜਿਮਾ ਲੀਜੈ ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮ ਸੇਖ ਆਇ ਮੈਂ ਪਾਊਂਗਾ ਯੋਂ ਸੁਨਾਇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬਿਦਾ ਹੋ ਸੱਤਜਾ ਕੇ ਗ੍ਰਹ ਪਧਾਰੇ ਵਹਾਂ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਿਹਾਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਆਨੰਦ ਸੇ ਬੈਠੇ ਬਿਹਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਨਾਰਦ ਜੀ ਉਲਟੇ ਪਾਵੋਂ ਫਿਰੇ ਪੁਨਿ ਭੱਦ੍ਰਾ ਕੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਗਏ ਤੋ ਦੇਖਾ ਕਿ ਹਰਿ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਵਹਾਂ ਸੇ ਫਿਰੇ ਤੋ ਲਖਸਮਣਾ ਕੇ ਘਰ ਪਧਾਰੇ ਤੋ ਤਹਾਂ ਦੇਖਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭੁ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਨਾਰਦ ਮੁਨ ਜੀ ਸ਼ੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੈ ਆਠ ਘਰ ਫਿਰੇ ਪਰ ਬਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੋਈ ਨ ਦੇਖਾ ਜਹਾਂ ਦੇਖਾ ਤਹਾਂ ਹਰਿ ਕੋ ਗ੍ਰਿਹਸਥਾਸ਼੍ਰਮ ਕਾ ਕਾਜ ਹੀ ਕਰਤੇ ਦੇਖਾ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਲਖ॥

ਚੌਃ ਨਾਰਦ ਕੇ ਮਨ ਅਚਰਜ ਯੇਹ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਿਨਾ ਨਹਿ
ਕੋਊ ਗ੍ਰੇਹ ॥ ਜਹਿ ਘਰ ਜਾਊਂ ਤਹਿ ਹਰਿ ਪਯਾਰੀ ॥
ਐਸੀ ਪ੍ਰਭੁ ਲੀਲ੍ਹਾ ਬਿਸਥਾਰੀ ॥ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਅਠੋ-
ਤਰ ਸੈ ਘਰ ॥ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਸੁੰਦਰਿ ਸੰਗ ਗਿਰਧਰ ॥

ਮਗਨ ਹੋਇ ਰਿਖਿ ਕਹਿਤ ਬਿਚਾਰੀ ॥ ਯਿਹ ਮਾਯਾ ਯਦੁਨਾਥ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਕਾਹੂ ਸੋਂ ਨਹਿ ਜਾਨੀ ਪਰੈ ॥ ਕੌਨ ਤਿਹਾਰੀ ਮਾਯਾ ਤਰੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਨਾਰਦ ਜੀਨੇ ਅਚੰਭਾ ਕਰ ਕਹੇ ਯਿਹ ਬੈਨ, ਤਬ ਬੋਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੁਖ ਦੈਨ, ਕਿ ਨਾਰਦ ਤੂ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਖੇਦ ਮਤ ਕਰੇ ਮੇਰੀ ਮਾਯਾ ਅਤਿ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਔਰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਯਿਹ ਮੁਝੇ ਹੀ ਮੋਹਤੀ ਹੈ ਤੋ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਕਯਾ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਇਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚੇ ਔਰ ਜਗਤ ਕੇ ਬੀਚ ਆਇ ਇਸਮੇਂ ਨ ਰਚੇ ॥

ਚੌਃ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਬਿਨਵੈ ਸਿਰ ਨਾਇ ॥ ਮੋ ਪੈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ ਯਦੁ ਰਾਇ ॥

ਜੋ ਆਪ ਕੀ ਭਗਤਿ ਸਦਾ ਮੇਰੇ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਰਹੈ ਔ ਮੇਰਾ ਮਨ ਮਾਯਾ ਕੇ ਵਸ ਹੋਇ ਬਿਖਯ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਨ ਚਹੈ, ਰਾਜਾ ਇਤਨ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਬੀਣਾ ਬਜਾਤੇ ਗੁਨ ਗਾਤੇ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰਤੇ ਰਹੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਨਾਰਦ ਮਾਯਾ ਦਰਸ਼ਨੋ ਨਾਮ ਸਪ੍ਤਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੭੦

ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਆਨੰਦ ਮੇਂ ਮਗਨ ਬੈਠੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾ ਚੰਦ ਮੁਖ

ਨਿਰਖ ਅਪਨੇ ਨਯਨ ਚਕੋਰੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਤੀ ਥੀ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਰਾਤ੍ਰ ਬਯਤੀਤ ਭਈ ਚਿੜੀਯਾਂ ਚੁਹਚਹਾਈਂ ਅੰਬਰ ਮੇਂ ਅਰੁਣਾਈ ਛਾਈ ਚਕੋਰੋਂ ਕੋ ਵਿਯੋਗ ਹੂਆ ਔ ਚਕਵਾ ਚਕਵੀਯੋਂ ਕੋ ਸੰਯੋਗ ਕਮਲ ਬਿਗਸੇ ਕੁਮੋਦਨੀ ਕੁਮਿਲਾਈ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਛਬਿ ਛੀਨ ਭਯਾ ਔ ਸੂਰਯ ਕਾ ਤੇਜ ਬਢਾ ਸਬ ਲੋਗ ਜਾਗੇ ਔ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਗ੍ਰਿਹ ਕਾਜ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਉਸ ਕਾਲ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਸਮੀਪ ਸੇ ਉਠ ਸੋਚ ਸਕੋਚ ਲੀਯੇ ਘਰ ਕੀ ਟਹਲ ਟਕੋਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਦੇਹ ਸੁੱਧ ਕਰ ਹਾਥ ਮੂੰਹ ਧੋਇ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਜਪ, ਧਯਾਨ, ਪੂਜਾ, ਪਰਪਣ, ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋ ਕੋ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਦਾਨ ਦੇ ਨਿੱਤਯ ਕਰਮ ਸੇ ਸੁਚਿੰਤ ਹੋ ਬਾਲਭੋਗ ਪਾਇ ਪਾਨ, ਲੌਂਗ, ਇਲਾਇਚੀ, ਜਾਵਿੱਤ੍ਰੀ, ਜਾਇਫ਼ਲ, ਕੇ ਸਾਥ ਖਾਇ ਸੁਥਰੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਮੰਗਾਇ ਪਹਿਨ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲਗਾਇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਪੁਨਿ ਜੁਹਾਰ ਕਰ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਆਇ ਰਤਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸੀ ਸਮਯ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਜਾਇ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਜਾਕਰ ਕਹੋ ਕਿ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੀਏ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਵੇ ਤੋ ਭੀਤਰ ਆਵੈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਜਾ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਆਪਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕੀਏ ਪੌਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੈ ਜੋ ਆਗਯਾ ਪਾਵੈ ਤੋ ਆਵੈ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ਅਭੀ ਲਾਵੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਬਾਤ ਨਿਕਲਤੇ

ਹੀ ਹਾਥੋਂ ਹਾਥ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਸਨਮੁਖ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਲੇਗਏ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਤਰ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹ ਹਾਥ ਪਕੜ ਉਸੇ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਲੇ ਗਏ ਔਰ ਰਤਨ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਬਿਠਾਇ ਪੂਛਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਕਹੋ ਦੇਵਤਾ ਆਪਕਾ ਆਨਾ ਕਹਾਂ ਸੇ ਭਯਾ ਔਰ ਕਿਸ ਕਾਰਯ ਕੇ ਹੇਤੁ ਪਧਾਰੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਦੀਨਬੰਧੁ ਮੈਂ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਸੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਔ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਰਾਜਿਓਂ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਲਾਇਆ ਹੂੰ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਸੋ ਕਯਾ ਬ੍ਰਹਮਣ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਨ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਰਾਜੋਂ ਕੋ ਜਰਾਸਿੰਧ ਨੇ ਬਲ ਕਰ ਪਕੜ ਹਥਕੜੀ ਔ ਬੇੜੀ ਦੇ ਰੱਖਾ ਹੈ ਤਿਨ੍ਹੋ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਆਪ ਕੋ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਯਿਹ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਿਲਾ ਭੇਜਾ ਹੈ ਕਿ ਦੀਨਾ-ਨਾਥ ਤੁਮਾਰੀ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ਯਿਹ ਰੀਤ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਜਬ ਅਸੁਰ ਤੁਮਾਰੇ ਭਗਤੋਂ ਕੋ ਸਤਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਤਬ ਤੁਮ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਅਪਨੇ ਭਗਤੋਂ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰਤੇ ਹੋ ਨਾਥ ਜੈਸੇ ਹਿਰਨਯ-ਕਸਯਪ ਸੇ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕੋ ਛੁੜਾਯਾ ਔ ਗਜ ਕੋ ਗ੍ਰਾਹ ਸੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਦਯਾ ਕਰ ਅਬ ਹਮੇਂ ਇਸ ਮਹਾਂ ਦੁਸ਼੍ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਛੁੜਾਓ ਹਮ ਮਹਾਂ ਕਸ਼੍ਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਤੁਮ ਬਿਨ ਔਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਸ ਮਹਾਂ ਬਿਪਤ ਸੇ ਨਿਕਾਲੇ ਔ ਹਮਾਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰੇ ਮਹਾ-ਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਦਯਾਲ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵਤਾ ਤੁਮ ਅਬ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਉਨਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੁਝੇ ਹੈ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ

ਆਸੀਸ ਦੇਨੇ ਲਗਾ ਇਸ ਬੀਚ ਨਾਰਦ ਜੀ ਆ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਏ ਪ੍ਰਨਾਮ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਉਨ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤੁਮ ਸਬ ਠੌਰ ਜਾਤੇ ਹੋ ਕਹੋ ਹਮਾਰੇ ਭਾਈ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਆਦਿ ਪਾਚੋਂ ਪਾਂਡਵ ਇਨ ਦਿਨ ਕੈਸੇ ਹੈਂ ਔ ਕਯਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਦਿਨੋਂ ਸੇ ਹਮਨੇ ਉਨਕੇ ਕੁਛ ਸਮਾਚਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਇਸ ਸੇ ਹਮਾਰਾ ਚਿੱਤ ਉਨਹੀਂ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੈ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਉਨਹੀਂ ਕੇ ਪਾਸ ਸੇ ਆਤਾ ਹੂੰ ਹੈਂ ਤੋ ਕੁਸ਼ਲ ਖਸ਼ੇਮ ਸੇ ਪਰ ਇਨ ਦਿਨੋਂ ਰਾਜਸੂ ਯੱਗਯ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲੀਏ ਨਿਪਟ ਭਾਵਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔ ਘੜੀ ਘੜੀ ਯਿਹ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਹਮਾਰਾ ਯੱਗਯ ਪੂਰਾ ਨ ਹੋਗਾ ਇਸ ਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਕਹਾ ਮਾਨੀਏ ਤੋ ॥

ਚੌਃ ਪਹਿਲੇ ਉਨਕੋ ਯੱਗਯ ਸਵਾਰੋ ॥ ਪੀਛੇ ਕਹੋਂ ਅਨਤ
ਪਗ ਧਾਰੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਹਾ ॥

ਚੌਃ ਊਧਵ ਤੁਮ ਹੋ ਸਖਾ ਹਮਾਰੇ ॥ ਮਨ ਆਂਖਨ ਤੇ ਕਬਹੁੰ
ਨ ਨਯਾਰੇ ॥ ਦੂਹੂੰ ਓਰ ਕੀ ਭਾਰੀ ਭੀਰ ॥ ਪਹਿਲੇ ਕਹਾਂ
ਚਲੌਂ ਕਹੁ ਬੀਰ ॥ ਉਤ ਰਾਜਾ ਸ਼ੰਕਟ ਮੇਂ ਭਾਰੀ ॥ ਦੁਖ
ਪਾਵਤ ਕੀਏ ਆਸ ਹਮਾਰੀ ॥ ਇਤ ਪਾਂਡਵ ਮਿਲ ਯੱਗ
ਰਚਾਯੋ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਬਚਨ ਸੁਨਾਯੋ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ

ਸੰਦੇਸੋ ਨਾਮੈਕ ਸਪ੍ਤਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੭੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਬ੍ਰਹਮਣ ਕੋ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵਿਦਾ ਕੀਆ ਜੋ ਰਾਜਾਓਂ ਕਾ ਸੰਦੇਸਾ ਲਾਯਾ ਥਾ ਕਿ ਦੇਵਤਾ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਸੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਜਾ ਕਹੋ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਸੇ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਹਮ ਬੇਗ ਆਇ ਤੁਮੇਂ ਛੁੜਾਵੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਬਿਦਾ ਕਰ ਊਧਵ ਜੀ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੂਰਸੈਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਗਏ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਕਹੇ ਵੇ ਸੁਨਕਰ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹੇ ਇਸਮੇਂ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਕਾਜ ਕੀਜੈ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਜਰਾਸੰਧ ਸੇ ਛੁੜਾ ਦੀਜੈ ਪੀਛੇ ਚਲ ਕਰ ਯੱਗਯ ਸੰਵਾਰੀਯੇ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਰਾਜਸੂਯ ਯਗਯ ਕਾ ਕਾਮ ਬਿਨ ਰਾਜਾ ਔਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਔ ਕਹਾਂ ਬੀਸ ਸਹਸ੍ਰ ਨ੍ਰਿਪ ਇਕੱਠੇ ਹੈਂ ਉਨੇਂ ਛੁੜਾਓਗੇ ਤੋ ਵੇ ਸਬ ਗੁਣ ਮਾਨ ਯੱਗਯ ਕਾ ਕਾਜ ਬਿਨ ਬੁਲਾਏ ਜਾਕਰ ਕਰੇਂਗੇ ਮਹਾਰਾਜ ਔਰ ਕੋਈ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਜੀਤ ਆਵੈਗਾ ਤੌ ਭੀ ਇਤਨੇ ਰਾਜਾ ਇਕੱਠੇ ਨ ਪਾਵੈਗਾ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਉੱਤਮ ਯਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੋ ਚਲੀਏ ਪਾਂਡਵੋਂ ਸੇ ਮਿਲ ਮਤਾ ਕਰ ਜੋ ਕਾਮ ਕਰਨਾ ਹੋ ਸੋ ਕਰੀਏ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਜਰਾਸੰਧ ਬੜਾ ਦਾਤਾ ਔ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਮਾਨਨੇ ਔ ਪੂਜਨੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਉਸ ਸੇ ਜਾਕਰ ਮਾਂਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਤਾ ਹੈ ਉਸਕੇ ਬਲ ਕੇ ਸਮਾਨ

ਭੀਮਸੈਨ ਕਾ ਬਲ ਹੈ ਨਾਥ ਜੋ ਤੁਮ ਵਹਾਂ ਚਲੋ ਤੋ ਭੀਮਸੈਨ ਕੋ ਭੀ ਸਾਥ ਲੇ ਚਲੋ ਮੇਰੀ ਬੁਧਿ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਕੀ ਮੀਚ ਭੀਮਸੈਨ ਹੀ ਕੇ ਹਾਥ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਬ ਊਧਵ ਜੀ ਨੇ ਯੋਂ ਬਾਤੇਂ ਕਹੀਂ ਤਭੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੂਰਸੈਨ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਕਟਕ ਸਾਜੋ ਹਮ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੋ ਚਲੈਂਗੇ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਸੈਨਾ ਸਾਜ ਲੇ ਆਇ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਭੀ ਆਠੋਂ ਪਟ-ਰਾਨੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਕਟਕ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਧੌਂਸਾ ਦੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਸੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੋ ਚਲੇ ਉਸ ਸਮਯ ਕੀ ਸ਼ੋਭਾ ਕੁਛ ਬਰਣੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਆਗੇ ਹਾਥੀਓਂ ਕਾ ਕੋਟ, ਬਾਏਂ ਦਾਹਿਨੇ ਰਥ ਘੋੜੋਂ ਕੀ ਓਟ, ਬੀਚ ਮੇਂ ਰਨਿਵਾਸ ਔ ਪੀਛੇ ਸਬ ਸੈਨਾ ਸਾਥ ਲੀਏ ਸਬ ਕੀ ਰੱਖਜਾ ਕੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਜਹਾਂ ਡੇਰਾ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤਹਾਂ ਕਈ ਯੋਜਨ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਸੁੰਦਰ ਸੁਹਾਵਨਾ ਨਗਰ ਬਨ ਜਾਤਾ ਥਾ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਭਯ ਖਾਇ ਆਇ ਆਇ ਭੇਂਟਪਰ ਭੇਂਟ ਧਰਤੇ ਥੇ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਉਨਹੇਂ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਤਿਨਕਾ ਸਬ ਭਾਂਤ ਸਮਾਧਾਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਇਸੀ ਧੂਮਧਾਮ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਹਰਿ ਸਬ ਸਮੇਤ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਪਹੁੰਚੇ ਇਸਮੇਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਸੇ ਜਾਇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋਈ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਅਤਿ ਸੈਨਾ ਲੇ ਬਡੀ ਭੀੜ ਭਾੜ ਸੇ ਆਪ ਕੇ ਦੇਸ਼

ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਹੈ ਆਪ ਬੇਗ ਉਸੇ ਦੇਖੀਏ ਨਹੀਂ ਤੋ ਉਸੇ ਯਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾ ਜਾਨੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ੍ਰਰ ਨੇ ਅਤਿ ਭੈ ਖਾਇ ਅਪਨੇ ਨਕੁਲ ਸਹਦੇਵ ਦੋਨੋਂ ਛੋਟੇ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਯਿਹ ਕਹਿ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਾਸ ਭੇਜਾ ਕਿ ਤੁਮ ਦੇਖ ਆਓ ਕਿ ਕੌਨ ਰਾਜਾ ਚੜ੍ਹਾ ਆਤਾ ਹੈ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਤੇ ਹੀ ॥

ਚੌ: ਸਹਦੇਵ ਨਕੁਲ ਦੇਖ ਫਿਰ ਆਏ॥ ਰਾਜਾ ਕੋ ਯਿਹ ਬਚਨ
ਸੁਨਾਏ ॥ ਪ੍ਰਾਨ ਨਾਥ ਆਏ ਹੈਂ ਹਰੀ ॥ ਸੁਨ ਰਾਜਾ
ਚਿੰਤਾ ਪਰਹਰੀ ॥

ਆਗੇ ਅਤਿ ਆਨੰਦ ਕਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਭੀਮ ਅਰਜਨੁ ਕੋ ਬੁਲਾ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਚਾਰੋਂ ਭਯਾ ਆਗੂ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕੋ ਲੇ ਆਓ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾਆਨਾ ਸੁਨ ਵੇ ਚਾਰੋਂ ਭਾਈ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਭੇਂਟ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮਾ ਔ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਲੇਨੇ ਚਲੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤਿ ਆਦਰ ਮਾਨ ਸੇ ਮਿਲ ਵੇਦ ਕੀ ਵਿਧਿ ਸੇ ਭੇਂਟ ਪੂਜਾ ਕਰ ਯੇਹ ਚਾਰੋਂ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਸਬ ਸਮੇਤ ਪਾਟੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲਤੇ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਗੁਲਾਬ ਨੀਰ ਛਿੜਕਤੇ ਚਾਂਦੀ ਸੋਨੇ ਕੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਤੇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਵੇਦਯ ਕਰਤੇ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਏ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਮਿਲ ਅਤਿ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਔਰ ਅਪਨਾ ਜੀਵਨ ਸੁਫਲ ਜਾਨਾ ਆਗੇ ਬਾਹਰ ਭੀਤਰ ਸਬ ਨੇ ਸਬ ਸੇ ਮਿਲ ਯਥਾ ਯੋਗਯ ਪਰਸਪਰ ਸਨਮਾਨ ਕੀਆ

ਔ ਨੈਯਨੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਯਾ ਘਰ ਬਾਹਰ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋਗਿਯਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਵਹਾਂ ਰਹਿ ਸਬਕੋ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਸਿਤਨਾਪੁਰ ਗਮਨੋ ਨਾਮ ਦ੍ਵਿ ਸਪ੍ਤਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੭੨

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕਰੁਣਾ ਸਿੰਧੁ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਨੇ ਆਇ ਅਤਿ ਗਿੜਗਿੜਾਇ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਕੇ ਈਸ, ਤੁਮਾਰਾ ਧਯਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਦਾ ਸੁਰ ਮੁਨਿ ਰਿਖਿ ਯੋਗੀਸ, ਤੁਮ ਹੋ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਅਭੇਦ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਦ, ॥

ਚੌਃ ਮੁਨਿ ਯੋਗੀਸ਼ਰ ਇਕ ਚਿਤ ਧਯਾਵਤ ॥ ਤਿਨ ਕੋ ਮਨ
ਖਯਣ ਕਬ੍ਹੂ ਨ ਆਵਤ ॥ ਹਮਕੋ ਘਰ ਹੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਤ
॥ ਮਾਨਤ ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤ ਕੇ ਹੇਤ ॥ ਜੈਸੀ ਮੋਹਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕਰੋ
॥ ਕਾਹੂ ਪੈ ਨਹਿ ਜਾਨੇ ਪਰੋ ॥ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਭੂਲਯੋ ਸੰਸਾਰ ॥
ਤੁਮ ਸੋਂ ਕਰਤ ਲੋਕ ਵਯਵਹਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਮ ਕੋ ਸੁਮਿਰਤ
ਜਗਦੀਸ ॥ ਤਾਹਿ ਆਪਨੋ ਜਾਨਤ ਈਸ ॥ ਅਭਿਮਾਨੀ
ਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਦੂਰ ॥ ਸਤਬਾਦੀ ਕੇ ਜੀਵਨ ਮੂਰ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਦੀਨ ਦਯਾਲ ਆਪ ਕੀ ਦਯਾ ਸੇ ਮੇਰੇ ਸਬ ਕਾਮ ਸਿੱਧ ਹੂਏ ਪਰ ਏਕ ਹੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਰਹੀ ਪ੍ਰਭੂ, ਬੋਲੇ ਸੋ ਕਯਾ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ

ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਯਿਹੀ ਮਨੋਰਥ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸੂਯ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰ ਆਪ ਕੋ ਅਰਪਣ ਕਰੂੰ ਤੋ ਭਵਸਾਗਰ ਤਰੂੰ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯਿਹ ਤੁਮਨੇ ਭਲਾ ਮਨੋਰਥ ਕੀਆ ਇਸ ਸੇ ਸੁਰਨਰ ਮੁਨਿ ਰਿਖਿ ਸਬ ਸੰਤੁਸ਼੍ਰ ਹੋਂਗੇ ਯਿਹ ਸਬ ਕੋ ਭਾਤਾ ਹੈ ਔ ਇਸ ਕਾ ਕਰਨਾ ਤੁਮੇਂ ਕੁਛ ਕਠਿਨ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਚਾਰੋਂ ਭਾਈ ਭੀਮ, ਅਰਜੁਨ, ਨਕੁਲ, ਸਹਦੇਵ, ਬੜੇ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਔ ਅਤਿ ਬਲੀ ਹੈਂ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਐਸਾ ਅਬ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਨਕੇ ਸਨ-ਮੁਖ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਇਨਹੇਂ ਭੇਜੀਏ ਕਿ ਯਿਹ ਜਾਇ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਜੀਤ ਅਪਨੇ ਬਸ ਕਰ ਆਵੇਂ ਪੀਛੇ ਆਪ ਨਿਸਚਿੰਤਾਈ ਸੇ ਯੱਗ੍ਯ ਕੀਜੈ ॥

ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਜਯੋਂ ਨਿਕਲੀ ਤਯੋਂ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਟਕ ਦੇ ਚਾਰੋਂ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਭੇਜ ਦ।ਆ ਦੱਖਯਣ ਕੋ ਸਹਦੇਵ ਜੀ ਪਧਾਰੇ ਪਸਚਿਮ ਕੋ ਨਕੁਲ ਸਿਧਾਰੇ ਉੱਤਰ ਕੋ ਅਰਜੁਨ ਧਾਏ ਪੂਰਬ ਮੇਂ ਭੀਮਸੈਨ ਜੀ ਆਏ ਆਗੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਮਹਾਰਾਜ ਵੇ ਚਾਰੋਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਸਾਤ ਦ੍ਵੀਪ ਨਵਖੰਡ ਜੀਤ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਬਸ ਕਰ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਆਏ ਉਸ ਕਾਲ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸੇ ਯਿਹ ਕਾਮ ਤੋ ਹੂਆ ਅਬ ਕਯਾ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਊਧਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ

ਧਰਮਾਵਤਾਰ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਤੋ ਆਏ ਪਰ ਅਬ ਏਕ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਰਾਜਾ ਜਰਾਸਿੰਧ ਹੀ ਆਪ ਕੇ ਬਸ ਨਹੀਂ ਔਰ ਜਬ ਤਕ ਵੁਹ ਬਸ ਨ ਹੋਇਗਾ ਤਬ ਤਕ ਯੱਗਯ ਭੀ ਕਰਨਾ ਸਫਲ ਨ ਹੋਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਿਹਦ੍ਰਥ ਕਾ ਬੇਟਾ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਬੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਔ ਅਤਿ ਦਾਨੀ ਧਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਸਾਮ-ਰਥ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨ ਜੋ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਤਯੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨ ਕੀਜੇ ਭਾਈ ਭੀਮ ਅਰਜੁਨ ਸਮੇਤ ਹਮੇਂ ਆਗਯਾ ਦੀਜੈ ਕੈ ਤੋ ਬਲ ਛਲ ਕਰ ਹਮ ਉਸੇ ਪਕੜ ਲਾਵੈਂ ਕੈ ਮਾਰ ਆਵੈਂ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਤਬ ਹਰਿ ਨੇ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਕੀ ਬਾਟ ਲੀ ਆਗੇ ਜਾਇ ਪੰਥ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਅਰਜੁਨ ਔ ਭੀਮ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ॥

ਚੌਃ ਵਿੱਪ੍ਰ ਰੂਪ ਹ੍ਵੈ ਪਗ ਧਾਰੀਏ॥ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਬੈਰੀ ਮਾਰੀਏ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹ-ਮਣ ਕਾ ਭੇਖ ਕੀਆ ਉਨ ਕੇ ਸਾਥ ਭੀਮ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਭੀ ਵਿੱਪ੍ਰ ਭੇਖ ਲੀਆ ਤੀਨੋਂ ਤ੍ਰਿਪੁੰਡ੍ਰ ਦਾਏ ਪੁਸਤਕ ਕਾਂਖ ਮੇਂ ਲੀਏ ਅਤਿ ਉੱਜਲ ਸ੍ਵਰੂਪ ਬਨ ਠਨ ਕਰ ਐਸੇ ਚਲੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ ਸਤੋ ਰਜ, ਤਮ, ਦੇਹ ਧਰੇ ਜਾਤੇ ਹੋਇਕੈ ਤੀਨੋਂ ਕਾਲ ਨਿਦਾਨ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਚਲੇ ਚਲੇ ਯੇਹ ਮਗਧ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ

ਔ ਦੋਪਹਿਰ ਕੇ ਸਮਯ ਰਾਜਾ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੀ ਪੌਰ ਪਰ ਜਾ ਖੜੇ ਹੂਏ ਇਨਕਾ ਭੇਖ ਦੇਖ ਪੌਰੀਯੋਂ ਨੇ ਅਪਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਜਾ ਕਹਾਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੀਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤਿਥਿ ਬੜੇ ਤੇਜਸ੍ਵੀ ਮਹਾ ਪੰਡਿਤ ਅਤਿ ਗਯਾਨੀ ਕੁਛ ਕਾਛਾ ਲੀਏ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਖੜੇ ਹੈਂ ਹਮੇਂ ਕਯਾ ਆਗਯਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਜਰਾਸਿੰਧ ਉਠ ਆਯਾ ਔ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਅਤਿ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਸੇ ਘਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਯਾ ਆਗੇ ਵੁਹ ਇਨ੍ਹੇਂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਆਪ ਸਨਮੁਖ ਹਾਥ ਜੋੜ ਖੜਾ ਹੋ ਦੇਖ ਦੇਖ ਸੋਚ ਸੋਚ ਬੋਲਾ ॥

ਚੌ: ਯਾਚਕ ਜੋ ਪਰ ਦ੍ਵਾਰੇ ਆਵੈ॥ ਬੜਾ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਸੋ ਅਤਿਥਿ ਕਹਾਵੈ ॥ ਬਿੱਪ੍ਰ ਨਹੀਂ ਤੁਮ ਯੋਧਾ ਬਲੀ ॥ ਬਾਤ ਨ ਕਛੂ ਕਪਟ ਕੀ ਭਲੀ ॥ ਜੋ ਠਗ ਠਗਨਿ ਰੂਪ ਧਰ ਆਵੈ ॥ ਠਗ ਤੇ ਜਾਇ ਭਲੀ ਨ ਕਹਾਵੈ॥ ਛਿਪੈ ਨ ਖਤ੍ਰੀ ਕਾਂਤਿ ਤਿਹਾਰੀ ॥ ਦੀਖਤ ਸੂਰ ਬੀਰ ਬਲ ਭਾਰੀ ॥ ਤੇਜਵੰਤ ਤੁਮ ਤੀਨੋਂ ਭਾਈ ॥ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਹਰਿ ਸੇ ਵਸਦਾਈ ॥ ਮੈਂ ਜਾਨਜੋ ਜਿਯ ਕਰ ਨਿਰਮਾਨ ॥ ਕਰੋ ਦੇਵ ਤੁਮ ਆਪ ਬਖਾਨ ॥ ਤੁਮਰੀ ਇੱਛਾ ਹੋ ਸੋ ਕਰੋ ॥ ਅਪਨੀ ਬਾਚਾ ਤੇ ਨਹਿ ਟਰੋ ॥ ਦਾਨੀ ਮਿਥਯਾ ਕਬਹੂ ਨ ਭਾਖੈ ॥ ਧਨ ਤਨ ਸਰਬਸ ਕਛੂ ਨ ਰਾਖੈ ॥ ਮਾਂਗੋ ਸੋਈ ਦੇਹੋਂ ਦਾਨ॥ ਸੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸਰਬੰਸ ਪਰਾਣ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ

ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਸੀ ਸਮਯ ਰਾਜਾ ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਬੜਾ ਦਾਨੀ ਹੋ ਗਿਯਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੀ ਕੀਰਤਿ ਅਬ ਤਕ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਛਾਇ ਰਹੀ ਹੈ ਸੁਨੀਯੇ ਏਕ ਸਮਯ ਰਾਜਾ ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਕਾਲ ਪੜਾ ਔ ਅੰਨ ਬਿਨ ਸਬ ਲੋਗ ਮਰਨੇ ਲਗੇ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਪਨਾ ਸਰਬੰਸ ਬੇਚ ਕੇ ਸਬ ਕੋ ਖੁਲਾਯਾ ਜਬ ਦੇਸ਼ ਨਗਰ ਕਾ ਧਨ ਗਿਯਾ ਔ ਨ੍ਰਿਧਨ ਹੋ ਰਾਜਾ ਰਹਾ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਸਾਂਝ ਸਮਯ ਯਿਹ ਤੋ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਭੂਖਾ ਬੈਠਾ ਥਾ ਕਿ ਇਸਮੇਂ ਵਿੱਸ੍ਵਾਮਿੱਤ੍ਰ ਨੇ ਆਇ ਇਨਕਾ ਸਤ ਦੇਖਬੇ ਕੋ ਯਿਹ ਬਚਨ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੁਝੇ ਧਨ ਦੀਜੇ ਔ ਕੰਨਯਾ ਦਾਨ ਕਾ ਫਲ ਲੀਜੈ ਇਸ ਬਚਨ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜੋ ਕੁਛ ਘਰ ਮੇਂ ਥਾ ਸੋ ਦਾ,ਯਾ ਪੁਨਿ ਰਿਖਿ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਇਤਨੇ ਮੇਂ ਨ ਹੋਗਾ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਬੇਚ ਧਨ ਲਾ ਦੀਆ ਔ ਧਨ ਜਨ ਗਵਾਇ ਨਿਰਧਨ ਨਿਰਜਨ ਹੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲੇ ਰਹਾ ਪੁਨਿ ਰਿਖਿ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਧਰਮ ਮੂਰਤਿ ਇਤਨੇ ਧਨ ਸੇ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਨ ਹੋਗਾ ਅਬ ਮੈਂ ਕਿਸਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਮਾਂਗੂ ਮੁਝੇ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਤੁਝਸੇ ਅਧਿਕ ਧਨਵਾਨ ਧਰਮਾਤਮਾ ਦਾਨੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਤਾ ਹੈ ਏਕ ਸ੍ਵਪਚ ਮਾਯਾ ਪਾਤ੍ਰ ਹੈ ਕਹੋ ਤੋ ਉਸ ਸੇ ਜਾਇ ਧਨ ਮਾਂਗੂ ਪਰ ਇਸਮੇਂ ਭੀ ਲਾਜ ਆਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਦਾਨੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਯਾਚ ਉਸ ਸੇ ਕਯਾ ਯਾਚੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਵਿਸ੍ਵਾਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਉਸ ਚੰਡਾਲ ਕੇ ਘਰ ਗਏ ਔਰ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਤੂ ਹਮੇਂ

ਏਕ ਬਰਖ ਕੇ ਲੀਏ ਗਹਿਨੇ ਧਰ ਔਰ ਇਨਕਾ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰ ਕਰ ਸ੍ਵਪਚ ਬੋਲਾ॥

ਚੌਃ ਕੈਸੇ ਟਹਿਲ ਹਮਾਰੀ ਕਰਿ ਹੋ॥ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਮਨ
ਤੇ ਹਰਿ ਹੋ॥ ਤੁਮ ਨ੍ਰਿਪ ਮਹਾਂ ਤੇਜ ਬਲ ਧਾਰੀ॥ ਨੀਚ
ਟਹਿਲ ਹੈ ਖਰੀ ਹਮਾਰੀ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਯਿਹੀ ਕਾਮ ਹੈ ਕਿ ਸਮਸਾਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਚੌਕੀ ਦੇ ਔ ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਵੈ ਉਸਕਾ ਕਰ ਲੇ ਪੁਨਿ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਬਾਰ ਕੀ ਚੌਕਸੀ ਕਰੈ ਤੁਮਸੇ ਯਿਹ ਹੋਸਕੇ ਤੋ ਮੈਂ ਰੁਪੱਯੇ ਦੂੰ ਔ ਬੰਧਕ ਰੱਖੂੰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅੱਛਾ ਮੈਂ ਬਰਖ ਭਰ ਤੁਮਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂੰਗਾ ਤੁਮ ਇਨੇਂ ਰੁਪੱਯੇ ਦੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਰਾਜਾ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸ੍ਵਪਚ ਨੇ ਵਿਸ੍ਵਾਮਿੱਤ੍ਰ ਕੋ ਰੁਪੱਯੇ ਗਿਨ ਦੀਏ ਵੁਹ ਲੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਰ ਰਾਜਾ ਵਹਾਂ ਰਹਿ ਉਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਕਾਲ ਬਸ ਹੋ ਰਾਜਾ ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਰੋਹਿਤਾਸ੍ਵ ਮਰ ਗਿਯਾ ਉਸ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕੋ ਲੇ ਰਾਨੀ ਮਰਘਟ ਮੇਂ ਗਈ ਅਰ ਜਯੋਂ ਚਿਤਾ ਬਨਾਇ ਅਗਨਿ ਸਿਸਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਤਯੋਂ ਹੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਆਇ ਕਰ ਮਾਂਗਾ॥

ਚੌਃ ਰਾਨੀ ਵਿਲਖ ਕਹੈ ਸਿਰਨਾਇ॥ ਦੇਖੋ ਸਮਝਹੀਏ ਤੁਮ ਰਾਇ

ਯਿਹ ਤੁਮਾਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਰੋਹਿਤ ਹੈ ਔਰ ਕਰ ਦੇਨੇ ਕੋ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਏਕ ਚੀਰ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਰੇ ਖੜੀ ਹੂੰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰਾ ਇਸਮੇਂ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੇ ਕਾਰਯ ਪਰ ਖੜਾ

ਹੂ ਜੋ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕਾ ਕਾਮ ਨ ਕਰੂੰ ਤੋ ਮੇਰਾ ਸਤ ਜਾਇ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਨੀ ਨੇ ਚੀਰ ਉਤਾਰਨੇ ਕੋ ਜਯੋਂ ਆਂਚਲ ਪਰ ਹਾਥ ਡਾਲਾ ਤਯੋਂ ਤੀਨੋਂ ਲੋਕ ਕਾਂਪ ਉਠੇ ਵੋਹੀਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀ ਕਾ ਸਤ ਦੇਖ ਪਹਿਲੇ ਏਕ ਬਿਮਾਨ ਭੇਜ ਦੀਆ ਔਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਆਪ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਤੀਨੋਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ, ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਬਿਧਾਤਾ ਨੇ ਰੋਹਿਤ ਕੋ ਜਿਲਾਯਾ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀ ਕੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਬਿਮਾਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਬੈਕੁੰਠ ਜਾਨੇ ਕੀ ਆਗਯਾ ਕੀ ਤਬ ਰਾਜਾ ਹਰਿਸਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਦੀਨ ਬੰਧੁ, ਪਤਿਤ ਪਾਵਨ, ਦੀਨ ਦਯਾਲ, ਮੈਂ ਸ੍ਵਪਚ ਬਿਨਾਂ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਮੇਂ ਜਾ ਕਯਾ ਕਰੂੰ ਬਿਸ੍ਰਾਮ, ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਔਰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾ ਜਾਨ ਸ੍ਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤ-ਕਾਰੀ ਕਰੁਣਾ ਸਿੰਧੁ ਹਰਿ ਨੇ ਪੁਰੀ ਸਮੇਤ ਸ੍ਵਪਚ ਕੋ ਭੀ ਰਾਜਾ ਰਾਨੀ ਕੁਵਰ ਕੇ ਸਾਥ ਤਾਰਾ ॥

ਚੌਃ ਤ੍ਵਹ ਹਰਿਚੰਦ ਅਮਰ ਪਦ ਪਾਯੋ ॥ ਯਹਾਂ ਯੁਗਮ ਯੁਗ
ਯਸ਼ ਚਲਿ ਆਯੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੋ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਔਰ ਸੁਨੀਏ ਕਿ ਰਤਨ ਦੇਵ ਨੇ ਐਸਾ ਤਪ ਕੀਆ ਕਿ ਅਠਤਾਲੀਸ ਦਿਨ ਬਿਨ ਪਾਨੀ ਰਹਾ ਔਰ ਜਬ ਜਲ ਪੀਨੇ ਬੈਠਾ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਕੋਈ ਪਯਾਸਾ ਥਾ ਇਸਨੇ ਵਹ ਨੀਰ ਆਪ ਨ ਪੀ ਉਸ ਤ੍ਰਿਖਾਵੰਤ ਕੋ ਪਿਲਾਯਾ ਉਸ ਜਲ ਦਾਨ ਸੇ ਉਸਨੇ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਪੁਨਿ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਨੇ ਅਤਿ ਦਾਨ

ਕੀਯਾ ਤੋ ਪਾਤਾਲ ਕਾ ਰਾਜਜ ਲੀਆ ਔਰ ਅਬ ਤਕ ਉਸਕਾ ਯਸ਼ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਦੇਖੀਏ ਉਦਜਾਲਕ ਮੁਨਿ ਛਠੇ ਮਹੀਨੇ ਅੰਨ ਖਾਤੇ ਥੇ ਏਕ ਸਮਯ ਸ੍ਵਾਤੀ ਬਿਰੀਯਾਂ ਉਨਕੇ ਯਹਾਂ ਅਤਿਥ ਆਯਾ ਉਨ ਨੇ ਅਪਨਾ ਭੋਜਨ ਆਪ ਨਾ ਖਾਯਾ ਭੂਖੇ ਕੋ ਖਿਲਾਯਾ ਅਰ ਉਸ ਖਯੁਧਾ ਹੀ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਨਿਦਾਨ ਅੰਨ ਦਾਨ ਕਰਨੇ ਸੇ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਗਏ ਚੜ੍ਹ ਕਰ ਬਿਮਾਨ, ਪੁਨਿ ਏਕ ਸਮਯ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਜਾਇ ਦਧੀਚ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮ ਬ੍ਰਿਤਾਸੁਰ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਅਬ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਜੀ ਆਪ ਅਪਨਾ ਅਸਿਤ ਹਮੇਂ ਦੀਜੈ ਤੋ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚੇਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਬਚਨਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਡ ਕੇ ਆਯੁਧ ਬਿਨ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਨ ਮਾਰਾ ਜਾਏਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤੇਂ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਦਧੀਚ ਨੇ ਸਰੀਰ ਗਾਇ ਸੇ ਬਟਵਾਯਾ ਜਾਂਘ ਕਾ ਹਾਡ ਨਿਕਾਲ ਦੀਯਾ ਦੇਵਤਾਓਂ ਨੇ ਲੇ ਉਸ ਅਸਿਤ ਕਾ ਬੱਜ੍ਰ ਬਨਾਯਾ ਔਰ ਦਧੀਚ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣ ਗਵਾਯਾ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਪਾਯਾ ॥

ਚੌਂ: ਐਸੇ ਦਾਤਾ ਭਏ ਅਪਾਰ॥ ਤਿਨਕੋ ਯਸ਼ ਗਾਵਤ ਸੰਸਾਰ

ਰਾਜਾ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੈਸੇ ਆਗੇ ਔਰ ਯੁਗੋਂ ਮੇਂ ਧਰਮਾਤਮਾ ਦਾਨੀ ਰਾਜਾ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਅਬ ਇਸ ਕਾਲ ਮੇਂ ਤਮ ਹੋ ਜਯੋ ਆਗੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਯਾਚਕੋਂ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਪੂਰੀ ਕੀ ਤਯੋਂ ਅਬ ਹਮਾਰੀ ਆਸ ਪੁਜਾਓ ਕਹਾ ਹੈ ॥

ਦੋਹ: ਯਾਚਕ ਕਹਾਂ ਨ ਮਾਂਗਈ, ਦਾਤਾ ਕਹਾਂ ਨ ਦੇਇ॥

ਗ੍ਰਿਹ ਸੁਤ ਸੁੰਦਰਿ ਲੋਭ ਨਹਿ, ਤਨ ਧਨ ਦੇ ਯਸ਼ ਲੇਇ ॥

ਇਤਨੇ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਜਰਾਸਿੰਧ ਬੋਲਾ ਕਿ ਯਾਚਕ ਕੋ ਦਾਤਾ ਕੀ ਪੀਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਤੋ ਭੀ ਦਾਨੀ ਧੀਰ ਅਪਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤਿ ਨਹੀਂ ਛੋਡਤਾ ਇਸਮੇਂ ਸੁਖ ਪਾਵੈ ਕੈ ਦੁਖ, ਦੇਖੋ ਹਰਿ ਨੇ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਰ ਬਾਮਨ ਬਨ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਤੀਨ ਪਗ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮਾਂਗੀ ਉਸ ਸਮਯ ਸ਼ੁਕ੍ਰ ਨੇ ਬਲਿ ਕੋ ਚਿਤਾਯਾ ਤੌ ਭੀ ਰਾਜਾ ਨੇ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਣ ਨ ਛੋਡਾ ॥

ਚੌਃ ਦੇਹ ਸਮੇਤ ਰਹੀ ਤਿਨ ਦਈ॥ ਤਾਂ ਕੀ ਜਗ ਮੇਂ ਕੀਰਤਿ
ਭਈ ॥ ਯਾਚਕ ਬਿਸ਼ਨ ਕਹਾਂ ਯਸ਼ ਲੀਨਾ॥ ਸਰਬਸ
ਲੇ ਤਾਹੂ ਹਠ ਕੀਨਾ ॥

ਇਸ ਸੇ ਤੁਮ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਭੇਦ ਕਹੋ ਤਦ ਜੋ ਤੁਮ ਮਾਂਗੋਗੇ ਸੋ ਮੈਂ ਦੂੰਗਾ ਮੈਂ ਮਿੱਥਯਾ ਨਹੀ ਭਾਖਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਹਮ ਖਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਬਾਸਦੇਵ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਤੁਮ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਹਮੇਂ ਜਾਨ ਤੇ ਹੋ ਔਰ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਅਰਜੁਨ ਭੀਮ ਹਮਾਰੇ ਫੁਫੇਰੇ ਭਾਈ ਹੈਂ ਹਮ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਏ ਹੈਂ ਹਮ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕੀਜੈ ਹਮ ਯਹੀ ਤੁਮ ਸੇ ਮਾਂਗਨੇ ਆਏ ਹੈਂ ਔਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮਾਂਗਤੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਸੁਨ ਜਰਾਸਿੰਧ ਹੰਸ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਮ ਸੇ ਕਯਾਂ ਲੜੂੰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸੋਹੀਂ ਸੇ ਭਾਗ ਚੁਕਾ ਹੈ, ਔਰ ਅਰਜਨੁ ਸੇ ਭੀ ਨ ਲੜੂੰਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਯਿਹ ਬਿਦਰਭ ਦੇਸ਼ ਗਿਯਾ ਥਾ ਕਰਕੇ ਨਾਰੀ ਕਾ ਭੇਖ, ਰਹਾਂ ਭੀਮਸੈਨ ਕਹੋ ਤੋ ਇਸ ਸੇ ਲੜੂੰ ਯਿਹ ਮੇਰੀ ਸਮਾਨ ਕਾ ਹੈ

ਇਸ ਸੇ ਲੜਨੇ ਮੇਂ ਮੁਝੇ ਕੁਛ ਲਾਜ ਨਹੀਂ ॥

ਚੌ: ਪਹਿਲੇ ਤੁਮ ਸਭ ਭੋਜਨ ਕਰੋ ॥ ਪਾਛੇ ਮੱਲ ਅਖਾੜੇ ਲੜੋ ॥ ਭੋਜਨ ਦੇ ਨ੍ਰਿਪ ਬਾਹਰ ਆਯੋ॥ ਭੀਮਸੈਨ ਤਹਿ ਬੋਲਿ ਪਠਾਯੋ॥ ਅਪਨੀ ਗਦਾ ਤਾਹਿ ਤਿਨ ਦਈ ॥ ਗਦਾ ਦੂਸਰੀ ਆਪ ਪੁਨਿ ਲਈ ॥

ਦੋ: ਜਹਾਂ ਸਭਾ ਮੰਡਲ ਬਨਿਯੋ, ਬੈਠੇ ਜਾਇ ਮੁਰਾਰਿ ॥
ਜਰਾਸਿੰਧ ਅਰ ਭੀਮ ਤਹਿ, ਭਏ ਠਾਡੇ ਇਕ ਬਾਰਿ॥

ਚੌ: ਟੋਪੀ ਸੀਸ ਕਾਛਨੀ ਕਾਛੇ॥ ਬਨੇ ਰੂਪ ਨਟਵਰ ਕੇ ਆਛੇ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਦੋਨੋਂ ਬੀਰ ਅਖਾੜੇ ਮੇਂ ਖ਼ਮ ਠੋਕ ਗਦਾ ਤਾਨ ਧਜ ਪਲਟ ਝੂਮ ਕਰ ਸਨਮੁਖ ਆਏ ਉਸ ਕਾਲ ਐਸੇ ਜਨਾਏ ਕਿ ਮਾਨੋ ਦੋ ਮਤੰਗ ਉਠ ਧਾਏ ਆਗੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਨੇ ਭੀਮ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਗਦਾ ਤੂ ਚਲਾ ਕਯੋਂਕਿ ਤੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਭੇਖ ਲੇ ਮੇਰੀ ਪੌਰ ਪਰ ਆਯਾ ਥਾ ਇਸ ਸੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਤੁਮ ਪਰ ਨ ਕਰੂੰਗਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਭੀਮਸੈਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਹਮ ਸੇ ਤੁਮ ਸੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਹੈ ਇਸਸੇ ਯਿਹ ਗਯਾਨ ਨ ਚਾਹੀਏ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕਰੋ ਮਹਾਰਾਜ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਬੀਰੋਂ ਨੇ ਪਰਸਪਰ ਯਿਹ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਏਕ ਸਾਥ ਹੀ ਗਦਾ ਚਲਾਈਂ ਔਰ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗੇ॥

ਚੌ: ਤਾਕਤ ਘਾਤੈਂ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ॥ ਚੋਟ ਕਰਤ ਬਾਈਂ ਔ ਦਾਹਨੀ ॥ ਅੰਗ ਬਚਾਇ ਉਛਰਿ ਪਗ ਧਰੈਂ ॥ ਝਰਪੈਂ ਗਦਾ ਗਦਾ ਸੋਂ ਲਰੈਂ ॥ ਖਟ ਪਟ ਚੋਟ ਗਦਾ ਪਟਕਾਰੀ

॥ ਲਾਗਤ ਸ਼ਬਦ ਕੁਲਾਹਲ ਭਾਰੀ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਯੇਹ ਦੋਨੋਂ ਬਲੀ ਦਿਨ ਭਰ ਤੋ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਔ ਸਾਂਝ ਕੋ ਘਰ ਆਇ ਏਕ ਸਾਥ ਭੋਜਨ ਕਰ ਵਿਸ੍ਰਾਮ ਐਸੇ ਨਿੱਤ ਜ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ ਸਤਾਈਸ ਦਿਨ ਭਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਵਸ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਲੜਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰਾ ਕਿ ਯਿਹ ਤੋ ਨ ਮਾਰਾ ਜਾਏਗਾ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਬ ਯਿਹ ਜਨਮਾ ਥਾ ਤਬ ਦੋ ਫਾਂਕ ਹੋ ਜਨਮਾ ਥਾ ਉਸ ਸਮਯ ਜਰਾ ਰਾਖਸੀ ਨੇ ਆਇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕਾ ਮੂੰਹ ਔਰ ਨਾਕ ਮੂੰਦੀ ਤਬ ਦੋਨੋਂ ਫਾਂਕ ਮਿਲ ਗਈਂ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਉਸਕੇ ਪਿਤਾ ਬਿਹਦ੍ਰਥ ਨੇ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕਹੋ ਇਸ ਲੜਕੇ ਕਾ ਨਾਮ ਕਯਾ ਹੋਗਾ ਔ ਕੈਸਾ ਹੋਗਾ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਾ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਜਰਾਸਿੰਧ ਹੂਆ ਔ ਯਿਹ ਬੜਾ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਔ ਅਜਰ ਅਮਰ ਹੋਗਾ ਜਬ ਤਕ ਇਸਕੀ ਸੰਧਿ ਨ ਫਟੇਗੀ ਤਬ ਤਕ ਯਿਹ ਕਿਸੀ ਸੇ ਜਾਇਗਾ। ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀ ਵਿਦਾ ਹੋ ਚਲੇ ਗਏ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਸੋਚ ਔਰ ਅਪਨਾ ਬਲ ਦੇ ਭੀਮਸੈਨ ਕੋ ਤਿਨਕਾ ਚੀਰ ਸੈਨ ਸੇ ਜਤਾਯਾ ਕਿ ਇਸੇ ਇਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਚੀਰ ਡਾਲੋ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਚਿਤਾਤੇ ਹੀ ਭੀਮਸੈਨ ਨੇ, ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਦੇ ਮਾਰਾ ਔ ਏਕ ਜਾਂਘ ਪਰ ਪਾਂਵ ਦੇ ਦੂਸਰਾ ਪਾਂਵ ਹਾਥ ਸੇ ਪਕੜ ਯੋਂ ਚੀਰ ਡਾਲਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਦਾਂਤਨ ਚੀਰ ਡਾਲੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੇ ਮਰਤੇ

ਹੀ ਸੁਰਨਰ ਗੰਧਰਬ ਢੋਲ ਦਮਾਮੇ ਭੇਰ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਇ ਬਰਖਾਇ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਦੁਖ ਦਰਿਦ੍ਰ ਜਾਇ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੋ ਗਿਯਾ ਉਸੀ ਬਿਰੀਯਾਂ ਜਰਾ ਸਿੰਧ ਕੀ ਨਾਰੀ ਰੋਤੀ ਪੀਟਤੀ ਆ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੀ ਕਿ ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਧੰਨਯ ਹੈਂ ਨਾਥ ਤੁਮਨੇ ਜੋ ਐਸਾ ਕਾਮ ਕੀਆ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸਰਬੰਸ ਦੀਯਾ ਤੁਮਨੇ ਉਸਕਾ ਪ੍ਰਾਣ ਲੀਆ ਜੋ ਜਨ ਤੁਮੇਂ ਸੁਤ ਬਿਤ ਔਰ ਸਮਰਪੇ ਦੇਹ, ਉਸ ਸੇ ਤੁਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਐਸਾ ਹੀ ਸਨੇਹ ॥

ਚੌਃ ਕਪਟ ਰੂਪ ਕਰ ਛਲ ਬਲ ਕੀਓ ॥ ਜਗਤ ਆਇ ਤੁਮ
ਯਿਹ ਯਸ਼ ਲੀਓ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੀ ਰਾਨੀ ਨੇ ਜਬ ਕਰੁਣਾਕਰ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ਕੇ ਆਗੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਦਯਾਲੁ ਹੋ ਪਹਿਲੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਪੀਛੇ ਉਸਕੇ ਸੁਤ ਸਹਦੇਵ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨੀਤ ਸਹਿਤ ਰਾਜਯ ਕੀਜੋ ਔਰ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ, ਗੋ, ਬ੍ਰਹਮਣ, ਕੀ ਰੱਖਯਾ ॥

ਇਤ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਬਧੋ
ਨਾਮ ਤ੍ਰਿ ਸਪਤਤਿਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੭੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਪਾਟ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਸਮਝਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਹਦੇਵ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਇ ਉਨ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਲੇ ਆਓ ਜਿਨੋਂ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ

ਪਿਤਾ ਨੇ ਪਹਾੜ ਕੀ ਕੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਮੂੰਦ ਰੱਖਾ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਹਦੇਵ ਬਹੁਤ ਅੱਛਾ ਕਹਿ ਕੰਦ੍ਰਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਉਸਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸਿਲਾ ਉਠਾਇ ਆਠ ਸੌ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਨਿਕਾਲ ਹਰਿ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਲੇਆਯਾ ਆਤੇ ਹੀ ਹਥਕੜੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਪਹਿਨੇ ਗਲੇ ਮੇਂ ਸਾਂਕਲ ਲੋਹੇ ਕੀ ਡਾਲੇ ਨਖ ਕੇਸ ਬੜ੍ਹਾਏ ਤਨ ਖੀਣ ਮਨ ਮਲੀਨ ਮੈਲੇ ਭੇਖ ਸਬ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਪਾਂਤਿ ਪਾਂਤਿ ਖੜੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਿੰਧੁ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਆਪ ਨੇ ਭਲੇ ਸਮੇ ਆਇ ਹਮਾਰੀ ਸੁਧਿ ਲੀ ਨਹੀਂ ਤੋ ਸਬ ਮਰ ਚੁਕੇ ਥੇ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ ਹਮਾਰੇ ਜੀ ਮੇਂ ਜੀ ਆਯਾ ਪਿਛਲਾ ਦੁਖ ਸਬ ਗਵਾਯਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸਾਗਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਜਯੋਂ ਉਨ ਪਰ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿ ਕੀ ਤਯੋਂ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਸਹਦੇਵ ਉਨਕੋ ਲੇਜਾਇ ਹਥਕੜੀ ਬੇੜੀ ਕੜੀ ਕਟਵਾਇ ਖਯੋਰ ਕਰਾਇ ਨੁਲ੍ਹਵਾਇ ਧੁਲਵਾਇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਖਿਲਾਇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਰਾਇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅਸਤ੍ਰ ਬੰਧਵਾਇ ਪੁਨਿ ਹਰਿ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਲਿਵਾਇ ਲਾਯਾ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਨੇ ਚਤੁਰਭੁਜੀ ਹੋ ਸੰਖ, ਚੱਕ੍ਰ, ਗਦਾ, ਪਦਮ, ਧਾਰਣ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਆ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਭੂਪ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਤੁਮ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਕਠਨ ਬੰਧਨ ਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਛੁੜਾਤੇ ਹੋ ਤੁਮਹੀ ਜਰਾਸੰਧ ਕੀ ਬੰਧਿ ਸੇ ਛੁੜਾਤੇ ਕਿਆ ਕਠਿਨ ਥਾ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮੇਂ ਇਸ ਕਠਿਨ ਬੰਧਿਨ ਸੇ ਛੁੜਾਯਾ ਤੈਸੇ ਹੀ

ਅਬ ਹਮੇਂ ਗ੍ਰਿਹ ਰੂਪ ਕੂਪ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਸੇ ਛੁੜਾਈਏ ਜੋ ਹਮ ਏਕਾਂਤ ਬੈਠ ਆਪ ਕਾ ਧਯਾਨ ਧਰੇਂ ਔ ਭਵ-ਸਾਗਰ ਤਰੈਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜਬ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਨੇ ਐਸੇ ਗਯਾਨ ਬੈਰਾਗਯ ਭਰੇ ਬਚਨ ਕਹੇ ਤਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਜਿਨਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਭਕਤਿ ਹੈ ਵੇ ਨਿਸ ਸੰਦੇਹ ਭਕਤਿ ਮੁਕ੍ਤਿ ਪਾਵੇਂਗੇ ਬੰਧ ਮੋਖਯ ਮਨ ਹੀ ਕ ਕਾਰਣ ਹੈ ਜਿਸਕਾ ਮਨ ਸਿਥਰ ਹੈ ਤਿਨੇਂ ਘਰ ਔਰ ਬਨ ਸਮਾਨ ਹੈ ਤੁਮ ਔਰ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਆਨੰਦ ਸੇ ਘਰ ਮੇਂ ਬੈਠ ਨੀਤਿ ਸਹਿਤ ਰਾਜਯ ਕਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਪਾਲੋਗੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਝੂਠ ਨਾ ਭਾਖੋ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਅਭਿਮਾਨ, ਤਜੋ ਭਾਵ ਭਕ੍ਤਿ ਸੇ ਹਰਿ ਕੋ ਭਜੋ ਤੁਮ ਨਿਸਸੰਦੇਹ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਓਗੇ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਆਇ ਜਿਸਨੇ ਅਭਿਮਾਨ ਕੀਆ ਵੁਹ ਬਹੁਤ ਨ ਜੀਆ ਦੇਖੋ ਅਭਿਮਾਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਨਖੋ ਦੀਆ॥

ਚੌਃ ਸਾਹਸਬਾਹੁ ਅਤਿ ਬਲੀ ਬਖਾਨਯੋ॥ ਪਰਸਰਾਮ ਤਾਕੋ
ਬਲ ਭਾਨਯੋ॥ ਵਿਸ਼ਨੁ ਰੂਪ ਰਾਵਣ ਹੋ ਭਯੋ॥ ਗਰਬ
ਆਪ ਨੇ ਸੋਊ ਗਯੋ॥ ਭੋਮਾਸੁਰ ਬਾਣਾਸੁਰ ਕੰਸ॥ ਭਏ
ਗਰਬ ਤੇਤੇ ਬਿਧੰਸ॥ ਸ੍ਰੀਮਦ ਗਰਬ ਕਰੋ ਜਿਨ ਕੋਇ
॥ ਤਯਾਗੇ ਗਰਬ ਸੋ ਨਿਰਭਯ ਹੋਇ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਭ ਰਾਜਾਓਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਓ ਕੁਟੰਬ ਸੇ ਮਿਲ ਅਪਨਾ ਰਾਜ ਪਾਟ ਸੰਭਾਲ ਹਮਾਰੇ ਨ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹਸਤਿਨਾ ਪੁਰ ਮੇਂ

ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਯਹਾਂ ਰਾਜਸੂ ਯੱਗਯ ਮੇਂ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਆਓ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ
ਸਹਦੇਵ ਨੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸਾਮਾਨ ਜਿਤਨਾ ਚਾਹੀਏ
ਤਿਤਨਾ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਲਾ ਉਪਸਥਿਤ ਕੀਆ ਵੇਲੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭੁ
ਸੋਂ ਬਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ ਕੋ ਗਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਭੀ
ਸਹਦੇਵ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਭੀਮ ਅਰਜੁਨ ਸਹਿਤ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ
ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਆਏ ਆਗੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਰਾਜਾ
ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਜਰਾਸਿੰਧ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ
ਔਰ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੇ ਛੁੜਾਨੇ ਕੇ ਬਯੋਰੇ ਸਮੇਤ ਕਹਿ ਸੁਨਾਏ,
ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਸੇ
ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਜੋ ਕਿ ਹਸ੍ਤਿਨਾ
ਪੁਰ ਪਹੁੰਚਤੇ ਪਹੁੰਚਤੇ ਵੇ ਸਭ ਰਾਜਾ ਭੀ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸੈਨਾ
ਲੇ ਭੇਂਟ ਸਹਿਤ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਸੇ ਭੇਂਟ ਕਰ
ਭੇਂਟ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਲੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੇ
ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਜਾ ਉਤਰੇ ਔ ਯੱਗਯ ਕੀ ਟਹਿਲ ਮੇਂ ਆ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਏ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸਰਬ ਭੂਪਤਿ ਹਸਤਿਨਾ
ਪੁਰ ਗਮਨੋ ਨਾਮ ਚਤੁ ਸਪ੍ਤਤਮੋ ਅਧ੍ਯਾਇ ੭੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਜੱਗਯ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿ
ਸ਼੍ਰ ਨੇ ਕੀਆ ਔ ਸਿਸੁਪਾਲ ਮਾਰਾ ਗਿਯਾ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਸਬ ਕਥਾ
ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਬੀਸ ਸਹੱਸ੍ਰ ਆਠਸੋ ਰਾਜਾਓਂ ਕੇ
ਜਾਤੇ ਹੀ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਕੇ ਔਰ ਜਿਤਨੇ ਰਾਜਾ ਥੇ ਕਯਾ ਸੂਰਯਬੰਸੀ

ਕਿਣਾ ਚੰਦ੍ਰਬੰਸੀ ਜਿਤਨੇ ਸਬ ਆਇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਮੇਂ ਉਪ
ਸਥਿਤ ਹੂਏ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ
ਮਿਲ ਕਰ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕਾ ਸਬ ਭਾਂਤ ਸਿਸ੍ਰਾਚਾਰ ਕਰ ਸਮਾ-
ਧਾਨ ਕੀਆ ਔਰ ਹਰਏਕ ਕੋ ਏਕ ਏਕ ਕਾਮ ਯੱਗਯ ਕਾ ਸੌਂਪਾ
ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀਨੇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਭੀਮ, ਅਰਜੁਨ, ਨਕੁਲ, ਸਹਦੇਵ, ਸਹਿਤ ਹਮ ਪਾਂਚੋਂ
ਭਾਈ ਤੋ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਊਪਰ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰੈਂ ਔ
ਆਪ ਰਿਖਿ, ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ, ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਯੱਗਯ ਕਾ ਆਰੰਭ
ਕੀਜੀਐ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ
ਨੇ ਸਬ ਰਿਖਿ, ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ, ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਪੂਛਾ ਕਿ
ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਜੋ ਬਸਤੁ ਯੱਗਯ ਮੇਂ ਚਾਹੀਏ ਸੋ ਸੋ ਆਗਯਾ ਕੀਜੈ
ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਨੇ
ਗ੍ਰੰਥ ਦੇਖ ਦੇਖ ਯੱਗਯ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਏਕ ਪੱਤ੍ਰ ਪਰ ਲਿਖ ਦੀ
ਔ ਰਾਜਾ ਨੇ ਵੋਹੀ ਮੰਗਵਾਇ ਉਨਕੇ ਆਗੇ ਧਰਵਾ ਦੀ ਰਿਖਿ,
ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ, ਨੇ ਮਿਲ ਯੱਗਯ ਕੀ ਵੇਦੀ ਰਚੀ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦਕ ਕੇ
ਸਬ ਰਿਖਿ, ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਵੇਦੀ ਕੇ ਬੀਚ ਆਸਨ ਬਿਛਾਇ
ਜਾ ਬੈਠੇ ਪੁਨਿ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੋਇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਿਤ ਗਾਂਠ ਜੋੜ ਬਾਂਧ
ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਭੀ ਆਇ ਬੈਠੇ ਔ ਦ੍ਰੋਨਾਚਾਰਯ, ਕ੍ਰਿਪਾਚਾਰਯ
ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼੍ਰਰ, ਦ੍ਰਯੋਧਨ, ਸਿਸੁਪਾਲ, ਆਦਿ ਜਿਤਨੇ ਯੋਧਾ ਔਰ
ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਜਾ ਥੇ ਵੇ ਭੀ ਆਨ ਬੈਠੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਨੇ ਸ੍ਵਸਤਿ ਬਾਚ
ਕਰ ਗਣੇਸ਼ ਪੁਜਵਾਇ ਕਲਸ ਸਥਾਪਨ ਕਰ ਗ੍ਰਹਸਥਾਪਨ

ਕੀਆ ਰਾਜਾ ਨੇ ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਗੋਤਮ ਵਸਿਸ਼੍ਟ, ਵਿਸ੍ਵਾਮਿੱਤ੍ਰ, ਵਾਸਦੇਵ ਪਰਾਸਰ, ਬਯਾਸ, ਕੱਸਯਪ, ਆਦਿ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਿਖਿ, ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ, ਕਾ ਬਰਣ ਕੀਆ ਔ ਉਨੋਂ ਨੇ ਵੇਦਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਸਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕਾ ਆਵਾਹਨ ਕੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਆਹੁਤੀ ਦੇਨੇ ਲਗੇ ਔ ਦੇਵਤਾ ਪ੍ਰਤੱਖਯ ਹਾਥ ਬੜ੍ਹਾਇ ਬੜ੍ਹਾਇ ਲੇਨੇ ਉਸ ਸਮਯ ਬ੍ਰਹਮਣ ਵੇਦ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਸਬ ਰਾਜਾ ਹੋਮਨੇ ਕੀ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਲਾ ਲਾ ਦੇਤੇ ਥੇ ਔ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟਰ ਹੋਮਤੇ ਥੇ ਕਿ ਇਸਮੇਂ ਨਿਰਵ੍ਰਿਦ ਯੱਗਯ ਪੂਰਣ ਹੂਆ ਔ ਰਾਜਾ ਨੇ ਪੂਰਣ ਆਹੁਤੀ ਦੇ ਉਸ ਕਾਲ ਸੁਰ, ਨਰ, ਮੁਨਿ, ਸਬ ਰਾਜਾ ਕੋ ਧੰਨਯ ਧੰਨਯ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਔਰ ਯੱਖਯ, ਗੰਧ੍ਰਬ, ਕਿੰਨਰ, ਬਾਜਨ ਬਜਾਇ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਗਾਇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਨੇ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯੱਗਯ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟਰ ਨੇ ਸਹਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਪੂਛਾ॥

ਚੌਃ ਪਹਿਲੇ ਪੂਜਾ ਕਾ ਕੀ ਕੀਜੈ॥ ਅੱਖਯਤ ਤਿਲਕ ਕੌਨ ਕੋ
ਦੀਜੈ॥ ਕੌਨ ਬਡੋ ਦੇਵਨ ਕੋ ਈਸ॥ ਤਾਹਿ ਪੂਜ ਹਮ
ਨਾਵਹਿ ਸੀਸ॥

ਸਹਦੇਵ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਦੇਵ ਹੈਂ ਵਾਸੁਦੇਵ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਇਨਕਾ ਭੇਦ ਯੇਹ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮ, ਰੁੱਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰ, ਕੇ ਈਸ, ਇਨਹੀਂ ਕੋ ਪਹਿਲੇ ਪੁਜਵਾਈਏ ਨਾਈਏ ਸੀਸ, ਜੈਸੇ ਤਰੁਵਰ ਕੀ ਜੜ੍ਹ ਮੇਂ ਜਲ ਦੇਨੇ ਸੇ ਸਬ ਸ਼ਾਖ਼ਾਂ ਹਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈਂ

ਤੈਸੇ ਹਰਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਸੰਤੁਸ਼੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਯਹੀ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔਰ ਯਹੀ ਉਪਜਾਤੇ ਮਾਰਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਨੰਤ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਇਨਕਾ ਅੰਤ, ਯੇਹੀ ਹੈਂ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਅਵਿਨਾਸ਼ੀ, ਇਨਹੀਂ ਕੇ ਚਰਣ ਕਮਲ ਸਦਾ ਸੇਵਤੀ ਹੈਂ ਕਮਲਾ ਭਈ ਦਾਸੀ, ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਹੇਤੁ ਬਾਰ ਬਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਅਵਤਾਰ ਤਨ ਧਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਲੋਕ ਵਯਵਹਾਰ॥

ਚੌ: ਬੰਧੂ ਕਹਿਤ ਘਰ ਬੈਠੇ ਆਵੈਂ ॥ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਮੋਹਿ
ਭੁਲਾਵੈਂ ॥ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਹਮ ਪ੍ਰੇਮ ਭੁਲਾਨੇ ॥ ਈਸ਼ਰ ਕੋ
ਭ੍ਰਾਤਾ ਕਰਿ ਜਾਨੇ ॥ ਇਨਤੇ ਬੜੇ ਨ ਦੀਸਤ ਕੋਈ ॥
ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਥਮ ਇਨੀਂ ਕੀ ਹੋਈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਔ ਰਾਜਾ ਬੋਲ ਉਠੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਸਹਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੱਤਯ ਕਹਾ ਪ੍ਰਥਮ ਪੂਜਨੇ ਯੋਗਯ ਹਰਿ ਹੀ ਹੈਂ ਤਬ ਤੋ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੋ ਸਿੰਘਾਸਨ ਬੈਠਾਇ ਆਠੋਂ ਪਟਰਾਨੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਚੰਦਨ, ਅੱਛਯਤ, ਪੁਸ਼ਪ, ਧੂਪ, ਦੀਪ, ਨੈਵੇਦਯ ਕਰ ਪੂਜਾ, ਪੁਨਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾਓਂ ਰਿਖੀਯੋਂ ਮੁਨੀਯੋਂ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਔ ਰਾਜਿਓਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕੇ ਜੋੜੇ ਪਹਿਨਾਇ ਚੰਦਨ ਕੇਸਰ ਕੀ ਖੌਰੇ ਕੀਂ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਹਾਰ ਪਹਿਰਾਇ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਇ ਯਥਾ ਯੋਗਯ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸਬ ਕੀ ਮਨੁਹਾਰ ਕੀ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ॥

ਚੌ: ਹਰਿ ਪੂਜਤ ਸਬ ਕੋ ਸੁਖ ਭਯੋ॥ ਸਿਸੁਪਾਲਹਿ ਕੋ ਸਿਰ ਭੂਨਯੋ

ਕਿਤਨੀ ਇਕ ਬੇਰ ਤਬ ਤੋ ਵੁਹ ਸਿਰ ਝੁਕਾਇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕੁਛ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਰਹਾ ਨਿਦਾਨ ਕਾਲਵਸ ਹੋ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਤਰ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਨ੍ਹਿਸੰਕੋਚ ਨਿਡਰ ਹੋ ਬੋਲਾ ਕਿ ਇਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਧ੍ਰਿਤਰਾਸ਼੍ਰ ਦ੍ਰਯੋਧਨ, ਭੀਖਮ, ਕਰਣ, ਦ੍ਰੋਣਾਚਾਰਯ, ਆਦਿ ਸਬ ਬੜੇ ਬੜੇ ਗਜਾਨੀ ਮਾਨੀ ਹੈਂ ਪਰ ਇਸ ਸਮਯ ਸਬ ਕੀ ਗਤਿ ਮਤਿ ਮਾਰੀ ਗਈ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮੁਨੀਸ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਔ ਨੰਦ ਗੋਪ ਕੇ ਸੁਤ ਕੀ ਪੂਜਾ ਭਈ ਔ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲਾ ਜਿਸਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਨਮ ਲੇ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਕੀ ਜੂਠੀ ਛਾਕ ਖਾਈ ਤਿਸੀ ਕੀ ਇਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਭਈ ਪ੍ਰਭੁਤਾਈ ਬੜਾਈ

ਚੌਃ ਤਾਹਿੰ ਬਡੋ ਸਬ ਕਹਿਤ ਅਚੇਤ ॥ ਸੁਰਪਤਿ ਕੋ ਬਲਿ
ਕਾਗਹਿ ਦੇਤ ॥

ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਗੋਪੀ ਔ ਗ੍ਵਾਲਨੀਯੋਂ ਸੇ ਸਨੇਹ ਕੀਆ ਇਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਤਿਸੇ ਹੀ ਸਬ ਸੇ ਬੜਾ ਸਾਧੁ ਬਨਾਇ ਦੀਯਾ ਜਿਸਨੇ ਦੂਧ ਦਹੀ ਮਹੀ ਮਾਖਨ ਘਰ ਘਰ ਚੁਰਾਇ ਖਾਯਾ ਉਸੀ ਕਾ ਯਸ਼ ਸਬ ਨੇ ਮਿਲ ਗਾਯਾ ਘਾਟ ਘਾਟ ਮੇਂ ਜਿਨ ਨੇ ਲੀਯਾ ਦਾਨ, ਉਸੀ ਕਾ ਯਹਾਂ ਹੂਆ ਸਨਮਾਨ, ਪਰ ਨਾਰੀ ਸੇ ਜਿਸਨੇ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਭੋਗ ਕੀਯਾ ਸਬ ਨੇ ਮਤਾ ਕਰ ਉਸਕੋ ਪਹਿਲੇ ਤਿਲਕ ਦੀਯਾ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਜਿਸਨੇ ਉਡਾਈ ਔ ਪਰਬਤ ਕੀ ਪੂਜਾ ਠਹਿਰਾਈ ਪੁਨਿ ਪੂਜਾ ਕੀ ਸਬ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਗਿਰਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਲਿਵਾਇ ਲੇਜਾਇ ਮਿਲ ਕਰ ਆਪ ਹੀ ਖਾਈ ਤੋ ਭੀ ਉਸੇ ਲਾਜ ਨ ਆਈ ਜਿਸਕੀ ਜਾਤਿ ਪਾਤਿ ਔ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੁਲ

ਧਰਮ ਕਾ ਨਹੀਂ ਵਿਕਾਨਾ, ਤਿਸੀ ਕੋ ਅਲਖ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ ਕਰ ਸਬ ਨੇ ਮਾਨਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਭਾਂਤ ਸੇ ਕਾਲਬਸ ਹੋਇ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬੁਰੀ ਬਾਤੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੋ ਕਹਿਤਾ ਥਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਸੁਨ ਸੁਨ ਏਕ ਏਕ ਬਾਤ ਪਰ ਏਕ ਏਕ ਲਕੀਰ ਖੈਂਚਤੇ ਥੇ ਇਸ ਬੀਚ ਭੀਮ, ਕਰਣ, ਦ੍ਰੋਣ, ਔ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਜਾ ਹਰਿ ਨਿੰਦਾ ਸੁਨ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਰੇ ਮੂਰਖ ਤੂ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਹਮਾਰੇ ਸਾਮਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਰੇ ਚੰਡਾਲ ਚੁਪ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਅਭੀ ਪਛਾੜ ਮਾਰ ਡਾਲਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਕਹਿ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੇ ਲੇ ਸਬ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਉਠ ਧਾਏ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਰੋਕ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਇਸ ਪਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਮਤ ਕਰੋ ਖੜੇ ਖੜੇ ਦੇਖੋ ਯਿਹ ਆਪ ਸੇ ਆਪ ਹੀ ਮਾਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਇਸਕੇ ਸੌ ਅਪਰਾਧ ਸਹੂੰਗਾ ਕਯੋਂਕਿ ਮੈਂਨੇ ਬਚਨ ਹਾਰਾ ਹੈ ਸੌ ਸੇ ਬਢਤੀ ਨ ਸਹੂੰਗਾ ਇਸੀ ਲੀਏ ਮੈਂ ਰੇਖਾ ਕਾਢਤਾ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਨਾਥ ਇਸਕਾ ਕਯਾ ਭੇਦ ਹੈ ਜੋ ਆਪ ਇਸਕੇ ਸੌ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾ ਕਰੀਏਗਾ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮੇਂ ਸਮਝਾਈਯੇ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮਯ ਯਿਹ ਜਨਮਾਥਾ ਤਿਸ ਸਮਯ ਇਸਕੇ ਤੀਨ

ਨੇਤ੍ਰ ਔਰ ਚਾਰ ਭੁਜਾਥੀਂ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਇਸਕੇ ਪਿਤਾ ਦਮਘੋਖ ਰਾਜਾ ਨੇ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਔ ਬੜੇ ਬੜੇ ਪੰਡਿਤੋਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਯਿਹ ਲੜਕਾ ਕੈਸਾ ਹੂਆ ਇਸਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਮੁਝੇ ਉੱਤਰ ਦੋ ਰਾਜਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪੰਡਿਤ ਔ ਜਯੋਤਿਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਬਿਚਾਰ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬੜਾ ਬਲੀ ਔ ਪ੍ਰਤਾਪੀ ਹੋਗਾ ਔ ਯਿਹ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਬਿਚਾਰ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਮਿਲਨੇ ਸੇ ਇਸਕੀ ਏਕ ਆਂਖ ਔ ਦੋ ਬਾਂਹ ਗਿਰ ਪੜੇਂਗੀ ਯਿਹ ਉਸੀ ਕੇ ਹਾਥ ਮਾਰਾ ਜਾਏਗਾ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਇਸਕੀ ਮਾਂ ਭੱਦ੍ਰਾਹ ਦੇਵੀ ਸੂਰਸੈਨ ਕੀ ਬੇਟੀ ਬਸੁਦੇਵ ਕੀ ਬਹਿਨ ਹਮਾਰੀ ਫੁੱਫੀ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਭਈ ਔ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੀ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਂ ਰਹਿਨੇ ਲਗੀ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਏਕ ਸਮਯ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਲੀਏ ਪਿਤਾ ਕੇ ਘਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਆਈ ਔਰ ਇਸੇ ਸਬ ਸੇ ਮਿਲਾਯਾ ਜਬ ਯਿਹ ਮੁਝ ਸੇ ਮਿਲਾ ਤਬ ਇਸਕੀ ਏਕ ਆਂਖ ਔਰ ਦੋ ਬਾਂਹ ਗਿਰਪੜੀ ਤਬ ਫੁੱਫੀ ਨੇ ਮੁਝੇ ਬਚਨ ਬਧ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸਕੀ ਮੀਚ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਹੈ ਤੁਮ ਇਸੇ ਮਤ ਮਾਰੀਯੋ ਮੈਂ ਯਿਹ ਭੀਖ ਤੁਮ ਸੇ ਮਾਂਗਤੀ ਹੂੰ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਅੱਛਾ ਸੌ ਅਪਰਾਧ ਹਮ ਇਸਕੇ ਨ ਗਿਨੇਂਗੇ ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਹਨੇਂਗੇ ਹਮਸੇ ਯੇਹ ਬਚਨ ਲੇ ਫੁਫੂ ਸਬ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਈ ਕਿ ਯਿਹ ਸੌ ਅਪਰਾਧ ਕਯੋਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਮਰੇਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸਬ

ਰਾਜਾਓਂ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਮਿਟਾਇ ਉਨ ਲਕੀਰੋਂ ਕੋ ਗਿਨਾ ਜੋ ਏਕ ਏਕ ਅਪਰਾਧ ਪਰ ਖੈਂਚੀ ਥੀਂ ਗਿਨਤੇ ਹੀ ਸੌ ਸੇ ਬਢਤੀ ਹੂਈਂ ਤਭੀਂ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗਯਾ ਦੀ ਉਸਨੇ ਝਟ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਡਾਲਾ ਉਸਕੇ ਧੜਸੇ ਜੋਤਜੋਤਿ ਨਿਕਲੀ ਸੋ ਏਕ ਬਾਰ ਤੋ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਧਾਈ ਫਿਰ ਆਇ ਸਬ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਸਮਾਈ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸੁਰ, ਨਰ, ਮੁਨਿ, ਜਯ ਜਯਕਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਔ ਪੁਸ਼ਪ ਬਰਖਾਨੇ ਉਸਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸੇ ਤੀਸਰੀ ਮੁਕਤਿ ਦੀ ਔਰ ਉਸਕੀ ਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੀਸਰੀ ਮੁਕਤਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕਿਸ ਭਾਂਤ ਦੀ ਸੋ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹੀਏ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਏਕ ਬਾਰ ਯਿਹ ਹਿਰਨਯ-ਕਸਪ ਹੂਆ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਨ੍ਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਤਾਰਾ ਦੂਸਰੀ ਬੇਰ ਰਾਵਣ ਭਯਾ ਤੋ ਹਰਿ ਨੇ ਰਾਮਾ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਇਸਕਾ ਉਧਾਰ ਕੀਆ ਅਬ ਤੀਸਰੀ ਬਿਰੀਯਾਂ ਯਿਹ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ ਤੀਸਰੀ ਮੁਕਤਿ ਭਈ ਇਤਨਾ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮੁਨਿ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਆਗੇ ਕਥਾ ਕਹੀਏ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਯੱਗਯ ਕੇ ਹੋ ਚੁਕਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਨੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਿਤ ਬਾਗੇ ਪਹਿਰਾਇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਅਗਿਨਤ ਦਾਨ ਦੀਆ ਦੇਨੇ ਕਾ ਕਾਮ ਯੱਗਯ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਦੁਰ-ਯੋਧਨ ਕੋ ਥਾ ਦ੍ਵੇਖ ਕਰ ਏਕ ਕੀ ਠੌਰ ਅਨੇਕ ਦੀਏ ਇਸਮੇਂ

ਉਸਕਾ ਯਸ਼ ਹੂਆ ਤੌ ਭੀ ਵੁਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨ ਹੂਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਸ਼ਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯੱਗਯ ਕੇ ਪੂਰਨ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਹਸ-ਤਿਨਾਪੁਰ ਸੇ ਚਲੇ ਚਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਪਧਾਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੀ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਔ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਮੇ ਆਨੰਦ ਹੋ ਗਿਯਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸਿਸੁਪਾਲ ਮੋਖਯੋ ਨਾਮ ਪੰਚ ਸਪ੍ਤਤਿਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੭੫

ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਸ਼ਤ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਸੂਯ ਯੱਗਯ ਹੋਨੇ ਸੇ ਸਬ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਏ ਏਕ ਦੁਰਯੋਧਨ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਇਸਕਾ ਕਾਰਣ ਕਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਰਾਜਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਿਤਾ-ਮਹ ਬੜੇ ਗਯਾਨੀ ਥੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਯੱਗਯ ਮੇਂ ਜਿਸੇ ਜੈਸਾ ਦੇਖਾ ਤਿਸੇ ਤੈਸਾ ਕਾਮ ਦੀਆ ਭੀਮ ਕੋ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਨੇ ਕਾ ਅਧਿ-ਕਾਰੀ ਕੀਆ ਪੂਜਾ ਪਰ ਸਹਦੇਵ ਕੋ ਰੱਖਾ ਧਨ ਲਾਨੇ ਕੋ ਨਕੁਲ ਰਹੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੇ ਪਰ ਅਰਜਨੁ ਠਹਿਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਪਾਂਵ ਧੋਨੇ ਔ ਜੂਠੀ ਪੱਤਲ ਉਠਾਨੇ ਕਾ ਕਾਮ ਲੀਆ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੋ ਧਨ ਬਾਂਟਨੇ ਕਾ ਕਾਰਯ ਦੀਆ ਔਰ ਸਬ ਜਿਤਨੇ ਰਾਜਾ ਥੇ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਏਕ ਏਕ ਕਾਮ ਬਾਂਟ ਲੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਤੋ ਨਿਸਕਪਟ ਯੱਗਯ ਕੀ ਟਹਿਲ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪਰ ਏਕ ਰਾਜਾ ਦੁਰਯੋਧਨ ਹੀ

ਕਪਟ ਸਹਿਤ ਕਾਮ ਕਰਤਾ ਥਾ ਇਸ ਸੇ ਵੁਹ ਏਕ ਕੀ ਠੌਰ ਅਨੇਕ ਉਠਾਤਾ ਥਾ ਨਿਜ ਮਨ ਮੇਂ ਯੇਹ ਬਾਤ ਠਾਨਕੇ ਕਿ ਇਨਕਾ ਭੰਡਾਰ ਟੂਟੇ ਤੋ ਅਪ੍ਰਤਿਸ਼੍ਰਾ ਹੋ ਪਰ ਭਗਵਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਅਪ੍ਰਤਿਸ਼੍ਰਾ ਨ ਹੂਈ ਔਰ ਯਸ਼ ਹੋਤਾ ਥਾ ਇਸ ਲੀਏ ਵੁਹ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਥਾ ਔਰ ਵੁਹ ਯਿਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਥਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਚੱਕ੍ਰ ਹੈ ਏਕ ਰੁਪਯਾ ਦੂੰਗਾ ਤੋ ਚਾਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਂਗੇ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਅਬ ਆਗੇ ਕਥਾ ਸੁਨੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਧਾਰਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਨੇ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੋ ਖਿਲਾਇ ਪਿਲਾਇ ਪਹਿਰਾਇ ਅਤਿ ਸਿਸ੍ਰਾਚਾਰ ਕਰ ਬਿਦਾ ਕੀਆ ਵੇ ਦਲ ਸਾਜ ਸਾਜ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਦੇਸ਼ ਕੋ ਸਿਧਾਰੇ ਆਗੇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਪਾਂਡਵ ਔ ਕੌਰਵੋਂ ਕੋ ਲੇ ਗੰਗਾ ਸ਼ਨਾਨ ਕੋ ਬਾਜੇ ਗਾਜੇ ਸੇ ਗਏ ਤੀਰ ਪਰ ਜਾਇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਰਜਲ ਗਾਇ ਆਚਮਨ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਿਤ ਨੀਰ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਸਬ ਨੇ ਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਪੁਨਿ ਨ੍ਹਾਇ ਧੋਇ ਸੰਧਯਾ ਪੂਜਾ ਸੇ ਨਿਸ-ਚਿੰਤ ਹੋਇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਨ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ੍ਰਰ ਕਹਾਂ ਆਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਹਾਂ ਮਯ ਦੈਤਯ ਨੇ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਰਣ ਕੇ ਰਤਨ ਜੜਿਤ ਬਨਾਏ ਥੇ ਮਹਾਰਾਜ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਰਾਜੇ ਉਸ ਕਾਲ ਗੰਧ੍ਰਬ ਗੁਣ ਗਾਤੇ ਥੇ ਬੰਦੀਜਨ ਯਸ਼ ਬਖਾਨਤੇ ਥੇ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਪਾਤ੍ਰ ਨਿਰਤ ਕਰਤੀ ਥੀਂ ਘਰ ਬਾਹਰ ਮੇਂ ਮੰਗਲੀਲੋਗ ਗਾਇ ਬਜਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਤੇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰਰ ਕੀ

ਸਭਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸੀ ਸਭਾ ਹੋ ਰਹੀ ਥੀ ਇਸ ਬੀਚ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਆਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਰਾਜਾ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਭੀ ਕਪਟ ਸਨੇਹ ਕੀਏ ਵਹਾਂ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਆਯਾ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਵਹਾਂ ਮਯ ਨੇ ਚੌਂਕ ਕੇ ਬੀਚ ਐਸਾ ਕਾਮ ਕੀਯਾ ਥਾ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤਿਸੇ ਥਲ ਮੇਂ ਜਲ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਹੋਤਾ ਥਾ ਔਰ ਜਲ ਮੇਂ ਥਲ ਕਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਜਯੋਂ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਪੈਠਾ ਤੋ ਉਸੇ ਥਲ ਦੇਖ ਜਲ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਭਯਾ ਉਸਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਸਮੇਤ ਉਠਾਇ ਲੀਏ ਆਗੇ ਪੁਨਿ ਬੜ੍ਹ ਜਲ ਦੇਖ ਥਲ ਕਾ ਧੋਖਾ ਹੂਆ ਜਯੋਂ ਪਾਂਵ ਬੜ੍ਹਾਯਾ ਤਯੋਂ ਉਸਕੇ ਕਪੜੇ ਭੀਗੇ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਸਬ ਸਭਾ ਕੇ ਲੋਗ ਖਿਲ ਖਿਲਾ ਉਠੇ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿ-ਸ਼੍ਰ ਨੇ ਹਸੀ ਕੋ ਰੋਕ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲੀਆ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਕੇ ਹੰਸ ਪੜਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਅਤਿ ਲੱਜਿਤ ਹੋ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਲਟਾ ਫਿਰ ਗਿਯਾ ਸਭਾ ਮੇਂ ਪੈਠ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾ ਬਲ ਪਾਇ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੋ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਆਜ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠ ਮੇਰੀ ਹਸੀ ਕੀ ਇਸਕਾ ਪਲਟਾ ਮੈਂ ਲੂੰ ਔ ਉਸਕਾ ਗਰਬ ਤੋੜੂੰ ਤੋ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨਹੀਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਨਾਮ ਮਰਦਨੋ ਨਾਮ ਖਟ ਸਪਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੭੬

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਮੇਂ ਥੇ ਤਿਸੀ ਸਮਯ ਸਾਲਵ

ਾਮ ਦੈਤਯ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕਾ ਸਾਥੀ ਜੋਰੁਕਮਣੀ ਕੇ ਵਯ ਹ ਮੇਂਸ੍ਰੀ
੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਹਾਥ ਕੀ ਮਾਰ ਖਾਇ ਭਾਗਾ ਥਾ ਸੋ ਮਨ ਹੀ
ਨਇਤਨਾ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰਕੇ
ਬ ਮੈਂ ਅਪਨਾ ਬੈਰ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸੇ ਲੂੰਗਾ ॥

ਃ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤ ਸਬੈ ਬਸ ਕੀਨੀ ॥ ਭੂਖ ਪਯਾਸ ਸਬ ਰਿਤੁ
ਸਹਿ ਲੀਨੀ ॥ ਐਸੀ ਬਿਧਿ ਤਪ ਲਾਗਯੋ ਕਰਨ ॥
ਸਿਮਰੈ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕੇ ਚਰਨ ॥ ਨਿਤ ਉਠ ਮੁਠੀ ਰੇਤ ਲੈ
ਖਾਇ ॥ ਕਰੈ ਕਠਿਨ ਤਪ ਸ਼ਿਵ ਮਨ ਲਾਇ ॥ ਬਰਖ
ਏਕ ਯਾਹੀ ਬਿਧ ਗਯੋ ॥ ਤਬ ਹੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਵਰ ਦਯੋ ॥

ਕਿ ਆਂਜ ਸੇ ਤੂ ਅਜਰ ਅਮਰ ਹੂਆ ਔ ਏਕ ਰਥ ਮਾਯਾ ਕਾ
ੁਝੇ ਮਯ ਦੈਤਯ ਬਨਾ ਦੇਗਾ ਤੂ ਜਹਾਂ ਜਾਨੇ ਚਾਹੇਗਾ ਵੁਹ ਤੁਝੇ
ਹਾਂ ਲੇ ਜਾਏਗਾ ਬਿਮਾਨ ਕੀ ਭਾਂਤ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੇਂ ਉਸੇ ਮੇਰੇ
ਰ ਸੇ ਸਭ ਠੌਰ ਜਾਨੇ ਕੀ ਸਾਮਰਥ ਹੋਗੀ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੇ ਜੋ ਬਰ ਦੀਆ ਤੋ ਏਕ ਰਥ
ਆਇ ਇਸਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੂਆ ਯਿਹ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ
ਕਰ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਧਰ ਧਮਕਾ ਵਹਾਂ ਜਾਇ
ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਯੋਂ ਕੋ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਭਾਂਤ ਕੀ ਪੀੜਾ ਉਪਜਾਨੇ
ਲਗਾ ਕਭੀ ਅਗਨਿ ਬਰਖਾਤਾ ਥਾ ਕਭੀ ਜਲ ਕਭੀ ਬ੍ਰਿਖਯ
ਉਖਾੜ ਨਗਰ ਪਰ ਫੈਂਕਤਾ ਥਾ ਕਭੀ ਪਹਾੜ ਉਸਕੇ ਡਰ ਸੇ
ਸਬ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸ਼ੀ ਅਤਿ ਭਯਮਾਨ ਹੋ ਭਾਗ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ
ਕੇ ਪਾਸ ਜਾ ਪੁਕਾਰੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਦੁਹਾਈ ਦੈਤਯ ਨੇ ਆਇ

ਨਗਰ ਮੇਂ ਅਤਿ ਧੂੰਮ ਮਚਾਈ ਜੋ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਉਪਾਧਿ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਕੋਈ ਜੀਤਾ ਨ ਰਹੇਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਔ ਸੰਬ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਖੋ ਹਰਿ ਕਾ ਪੀਛਾ ਤਾਕ ਯਿਹ ਅਸੁਰ ਆਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਨੇ ਤੁਮ ਇਸਕਾ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਕਰੋ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਸਬ ਕਟਕ ਲੇ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਲੜਨੇ ਕੋ ਜਾ ਉਪਸਿਥਤ ਹੂਏ ਔ ਸੰਬ ਕੋ ਭਯਾਤੁਰ ਦੇਖ ਬੋਲੇ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਮਤ ਕਰੋ ਮੈਂ ਹਰਿ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਇਸ ਅਸੁਰ ਕੋ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਮਾਰ ਲੇਤਾ ਹੂ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਕਹਿ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਸੈਨਾ ਲੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਪਕੜ ਜੋ ਉਸਕੇ ਸਨੇਮੁਖ ਹੂਏ ਤੋ ਉਸਨੇ ਐਸੀ ਮਾਯਾ ਕੀ ਕਿ ਦਿਨ ਕੀ ਮਹਾਂ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਹੋ ਗਈ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਨੇ ਵੋਹੀਂ ਤੇਜ ਬਾਣ ਚਲਾਇ ਯੌਂ ਮਹਾਂ ਅੰਧਕਾਰ ਕੋ ਦੂਰ ਕੀਆ ਜਜੋਂ ਸੂਰਜ ਕਾ ਤੇਜ ਕੁਹਾਰ ਸੇ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰੇ ਪੁਨਿ ਕਈ ਇਕ ਬਾਣ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਉਸਕਾ ਰਥ ਅਸ਼ਤਬਿਅਸਤ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਵੁਹ ਘਬਰਾ ਕਰ ਕਭੀ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਥਾ ਕਭੀ ਆਇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਰਾਖਸੀ ਮਾਯਾ ਉਪਜਾਇ ਉਪਜਾਇ ਲੜਤਾ ਥਾ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਅਤਿ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਥਾ ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੋਨੋਂ ਓਰ ਸੇ ਮਹਾਂ ਯੁਧ ਹੋਤਾ ਹੀ ਥਾ ਇਸ ਬੀਚ ਏਕਾ ਏਕੀ ਆਇ ਸਾਲਵ ਦੈਤ ਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਦਯੋਮਾਨ ਨੇ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਜੀ ਕੀ ਛਾਤੀ ਮੇਂ ਏਕ ਗਦਾ ਐਸੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਯੇਹ

ਮੂਰਛਾ ਖਾਇ ਗਿਰੇ।ਇਨਕੇ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਕਿਲਕਾਰੀ ਮਾਰਕੇ ਪੁਕਾਰਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਪ੍ਰਦਜੁਮਨ ਕੋ ਮਾਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਜਾਦਵ ਤੇ ਰਾਖਸਜਸੋਂ ਸੇ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਉਸੀ ਸਮਯ ਪ੍ਰਦਜੁਮਨ ਜੀ ਕੋ ਮੂਰਛਿਤ ਦੇਖ ਦਾਰੁਕ ਸਾਰਥੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਰਥ ਮੇਂ ਡਾਲ ਰਣ ਸੇ ਲੇ ਭਾਗਾ ਔਰ ਨਗਰ ਮੇਂ ਲੇ ਆਯਾ ਚੈਤੰਨਜ ਹੋਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਦਜੁਮਨ ਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸੂਤ ਸੇ ਕਹਾ॥

ਚੌ: ਐਸੇ ਨਾਹਿੰ ਉਚਿਤ ਹੈ ਤੋਹਿ॥ ਜਾਨ ਅਚੇਤ ਭਜਾਵੈ
ਮੋਹਿ॥ ਰਣ ਤਜ ਕੈ ਤੂ ਲਜਾਯੋ ਧਾਮ॥ ਯਿਹ ਤੋ ਨਹੀਂ
ਸੂਰ ਕੋ ਕਾਮ॥ ਯਦੁਕੁਲ ਮੇਂ ਐਸੋ ਨਹਿੰ ਕੋਇ॥ ਤਜ
ਕੇ ਖੇਤ ਜੋ ਭਾਗਯੋ ਹੋਇ॥

ਕਿਯਾ ਤੂਨੇ ਮੁਝੇ ਕਭੀ ਭਾਗਤੇ ਦੇਖਾ ਥਾ ਜੋ ਤੂੰ ਆਜ ਮੁਝੇ ਰਣ ਸੇ ਭਗਾਇ ਲਾਯਾ ਯਿਹ ਬਾਤ ਜੋ ਸੁਨੇਗਾ ਸੋ ਮੇਰੀ ਹਾਸੀ ਔਰ ਨਿੰਦਾ ਕਰੇਗਾ ਤੈਨੇ ਯਿਹ ਕਾਮ ਭਲਾ ਨ ਕੀਯਾ ਜੋ ਬਿਨ ਕਾਮ ਕਲੰਕ ਕਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾ ਦੀਯਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਾਰਥੀ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਿਰ ਨਾਇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮ ਸਬ ਨੀਤਿ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਐਸਾ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਕੋਈ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਜਿਸੇ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਕਹਾ ਹੈ॥

ਚੌ: ਰਥੀ ਸੂਰ ਜੋ ਘਾਂਇਲ ਪਰੈ॥ ਤਾਹਿੰ ਸਾਰਥੀ ਲੈ
ਨੀਕਰੈ॥ ਜੋ ਸਾਰਥੀ ਪਰੈ ਖਾ ਘਾਇ॥ ਤਾਹਿੰ ਬਚਾਇ
ਰਥੀ ਲੈ ਜਾਇ॥ ਲਾਗੀ ਪ੍ਰਬਲ ਗਦਾ ਅਤਿ ਭਾਰੀ
ਮੂਰਛਿਤ ਹ੍ਵੈ ਸਧ ਦੇਹ ਬਿਸਾਰੀ॥ ਤਬ ਹੌਂ ਰਣ ਸੇ ਲੈ

ਨੀਸਰਜੋ॥ ਸ੍ਵਾਸਿ ਦ੍ਰੋਹ ਅਪਯਸ਼ ਤੈ ਡਰਜੋ॥ ਘੜੀ ਏਕ ਲੀਨੋ ਬਿਸ੍ਰਾਮ॥ ਅਬ ਚਲਕਰ ਕੀਜੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ॥ ਤੁਮਤੇ ਧਰਮਨੀਤਿ ਜਾਨੀਯੇ॥ ਜਗ ਉਪਹਾਸ ਨ ਮਨ ਆਨੀਯੇ॥ ਅਬ ਤੁਮ ਸਬ ਹੀ ਕੋ ਬਧ ਕਰ ਹੋ॥ ਮਾਯਾ ਮਯ ਦਾਨਵ ਕੀ ਹਰਿ ਹੋ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਸੂਤ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਜੀ ਕੋ ਜਲ ਕੇ ਨਿਕਟ ਲੈ ਗਿਯਾ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਮੁਖ ਹਾਥ ਪਾਂਵ ਧੋਇ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਇ ਕਵਚ ਟੋਪ ਪਹਿਨ ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਸੰਭਾਲ ਸਾਰਥੀ ਸੇ ਕਹਾ ਭਲਾ ਜੋ ਭਯਾ ਸੋ ਭਯਾ ਪਰ ਅਬ ਤੂੰ ਮੁਝੇ ਵਹਾਂ ਲੇ ਚਲ ਜਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਨ ਯਦੁਬੰਸੀਓਂ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰ ਰਹਾ ਹੈ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਾਰਥੀ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਰਥ ਵਹਾਂ ਲੇ ਗਿਯਾ ਜਹਾਂ ਵੁਹ ਲੜ ਰਹਾ ਥਾ ਜਾਤੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਲਲਕਾਰ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਇਧਰ ਉਧਰ ਕਜਾ ਲੜਤਾ ਹੈ ਆ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਜੋ ਤੁਝੇ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੇ ਪਾਸ ਭੇਜੂੰ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਜਜੋਂ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਪਰ ਆਇ ਟੂਟਾ ਤਜੋਂ ਕਈ ਇਕ ਬਾਣ ਮਾਰ ਇਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਉਸੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਔ ਸਭ ਨੇ ਭੀ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕਾਟ ਕਾਟ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪਾਟਾ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਸੇ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਓਂ ਕੋ ਸਤਾਈਸ ਦਿਨ ਹੂਏ ਤਬ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਬੈਠੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੀ ਦਸ਼ਾ ਦੇਖ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਟਰ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੇ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸੁਪਨ ਮੇਂ ਦੇਖਾ ਕਿ

ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਅਤਿ ਦੁਖੀ ਹੈਂ ਇਸ ਸੇ ਅਬ ਆਗਯਾ ਦੋ ਤੋ ਹਮ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕਰੇਂ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਨੇ ਹਾਥ ਜੋੜਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਇੱਛਾ, ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸਬ ਸੇ ਵਿਦਾ ਹੋ ਜਯੋਂ ਪੁਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਤੋ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਾਈਂ ਓਰ ਏਕ ਹਰਨੀ ਦੌੜੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਸੋਹੀਂ ਸ੍ਵਾਨ ਖੜਾ ਸਿਰ ਝਾੜਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਅਪਯਸ਼ ਕੂ ਦੇਖ ਹਰਿ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਪੀਛੇ ਪੀਛੇ ਆਓ ਮੈਂ ਆਗੇ ਚਲਤਾ ਹੂੰ, ਰਾਜਾ ਭਾਈ ਸੇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਆਗੇ ਜਾਇ ਰਣਭੂਮਿ ਮੇਂ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਸੁਰ ਯਦੁਬੰਸੀਓਂ ਕੋ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਬੜੀ ਮਾਰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵੇ ਨਿਪਟ ਘਬਰਾਇ ਘਬਰਾਇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਹਰਿ ਜਯੋਂ ਵਹਾਂ ਖੜੇ ਹੋ ਕੁਛ ਭਾਵਤ ਹੂਏ ਤਯੋਂ ਪੀਛੇ ਸੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਜਾਇ ਨਗਰ ਔ ਪ੍ਰਜਾ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ ਮੈਂ ਇਨ੍ਹੇਂ ਮਾਰ ਚਲਾ ਆਤਾ ਹੂੰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਤੋ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਧਾਰੇ ਅਰ ਆਪ ਹਰਿ ਵਹਾਂ ਰਣ ਮੇਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਪ੍ਰਦ੍ਯਮਨ ਜੀ ਸਾਲਵ ਸੇ ਯੁਧ ਕਰ ਰਹੇ ਥੇ ਯਦੁਪਤਿ ਕੇ ਆਤੇ ਹੀ ਸੰਖ ਧ੍ਵਨਿ ਹੂਈ ਔ ਸਬ ਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਸਾਲਵ ਅਪਨਾ ਰਥ ਉੜਾਇ

ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਲੇ ਗਿਯਾ ਅਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਅਗਨਿ ਮਯ ਬਾਨ ਬਰਖਾਨੇ ਲਗਾ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੋਲਹ ਬਾਣ ਗਿਨ-ਕਰ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਉਨਕਾ ਰਥ ਔ ਸਾਰਥੀ ਉਡ ਗਿਯਾ ਔਰ ਵੁਹ ਲੜ ਖੜਾਇ ਨੀਚੇ ਗਿਰਾ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਸੰਭਲ ਕਰ ਏਕ ਬਾਣ ਉਸਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਬਾਮ ਭੁਜਾ ਮੇਂ ਮਾਰਾ ਔ ਯੋਂ ਪੁਕਾਰਾ ਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਖੜਾ ਰਹੁ ਮੈਂ ਯੁੱਧ ਕਰ ਤੇਰਾ ਬਲ ਦੇਖਤਾ ਹੂੰ ਤੈਨੇ ਤੋ ਸੰਖਾਸੁਰ ਭੋਮਾਸੁਰ ਔ ਸਿਸੁਪਾਲ ਆਦਿ ਬੜੇ ਬੜੇ ਬਲਵਾਨ ਛਲ ਬਲ ਕਰ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰ ਅਬ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਸੇ ਤੇਰਾ ਬਚਨਾ ਕਠਿਨ ਹੈ.

ਚੌ: ਮੋ ਸੋਂ ਤੋਹਿ ਪਰਯੋ ਅਬ ਕਾਮ ॥ ਕਪਟ ਛਾਡ ਕੀਜੇ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ॥ ਬਾਨਾਸੁਰ ਭੋਮਾਸੁਰ ਬਰੀ॥ ਤੇਰੋ ਮਗ ਦੇਖਤ ਹੈਂ ਹਰੀ ॥ ਪਠਹੂੰ ਤਹਾਂ ਬਹੁਰਿ ਨਹਿੰ ਆਵੈਂ ॥ ਭਾਜੇ ਤੂੰ ਨ ਬਡਾਈ ਪਾਵੈਂ ॥

ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਜਯੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਇਤਨਾ ਕਹਾ ਕਿ ਰੇ ਮੂਰਖ ਅਭਿਮਾਨੀ ਕਾਇਰ ਕ੍ਰੂਰ ਜੋ ਹੈਂ ਖਯਤ੍ਰੀ ਗੰਭੀਰਧੀਰ ਸੂਰ ਵੇ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸੀ ਸੇ ਬੜਾ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਬੋਲਤੇ ਤੋ ਉਸਨੇ ਦੌੜ ਕਰ ਹਰਿ ਪਰ ਏਕ ਗਦਾ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਚਲਾਈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸਹਜ ਸੁਭਾਵ ਹੀ ਕਾਟ ਗਿਰਾਈ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸਕੇ ਏਕ ਗਦਾ ਮਾਰੀ ਵੁਹ ਗਦਾ ਸ੍ਰਾਯ ਮਾਯਾ ਕੀ ਓਟ ਮੇਂ ਜਾਇ ਦੋ ਘੜੀ ਮੂਰਛਿਤ ਰਹਾ ਫਿਰ ਕਪਟ ਰੂਪ ਬਨਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਬੋਲਾ ॥

ਦੋਹਰਾ ਮਾਤ ਤੁਮਾਰੀ ਦੇਵਕੀ, ਪਠਯੋ ਮੋਹਿ ਅਕੁਲਾਇ ॥

ਰਿਪੁ ਸਾਲਵ ਬਸੁਦੇਵ ਕੋ, ਪਕਰੇ ਲੀਨੇ ਜਾਇ

ਮਹਾਰਾਜ ਵੁਹ ਅਸੁਰ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨਾਇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਜਾਇ ਮਾਯਾ ਕਾ ਬਸੁਦੇਵ ਬਨਾਇ ਬਾਂਧਲਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਆਨ ਬੋਲਾ ਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਖ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਬਾਂਧ ਲਾਯਾ ਔ ਅਬ ਇਸਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟਸਬ ਯਦੁਬੰਸਿਯੋਂ ਕੋ ਮਾਰ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਮੇਂ ਪਾ ਦੂੰਗਾ ਪੀਛੇ ਤੁਝੇ ਮਾਰ ਏਕ ਖਤ੍ਰ ਰਾਜ ਕਰੂੰਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਉਸਨੇ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸੁਦੇਵਕਾ ਸਿਰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਕਾਟ ਡਾਲਾ ਔਰ ਬਰਛੀ ਕੇ ਫਲ ਪਰ ਰਖ ਸਬ ਕੋ ਦਿਖਾਯਾ ਯਿਹ ਮਾਯਾ ਕਾ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਮੂਰਛਾ ਆਈ ਪੁਨਿ ਦੇਹ ਸੰਭਾਲ ਮਨ ਹੀ ਮਨਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਯਿਹ ਕਯੋਂ ਕਰਹੂਆ ਜੋ ਯਿਹ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਰਹਿਤੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਸੇ ਪਕੜ ਲਾਯਾ ਕਯਾ ਯਿਹ ਉਨਸੇ ਭੀ ਬਲੀਹੈ ਜੋਉਨਕੇਸਨਮੁਖ ਸੇ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਲੇ ਨਿਕਲ ਆਯਾ

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਕੀ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਾਤੇਂ ਕਿਤਨੀ ਇਕ ਬੇਰ ਲਗ ਆਸੁਰੀ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਆਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕੀਂ ਮਹਾਂ ਭਾਵਤ ਰਹੇ ਨਿਦਾਨ ਧਯਾਨ ਕਰ ਹਰਿ ਨੇ ਦੇਖਾ ਤੋ ਸਬ ਆਸੁਰੀ ਮਾਯਾ ਮੇਂ ਬਸ ਛਾਯਾ ਕਾ ਭੇਦ ਪਾਯਾ ਤਬ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਲਲਕਾਰਾ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਲਲਕਾਰ ਸੁਨ ਵੁਹ ਆਕਾਸ਼ ਕੋ ਗਿਯਾ ਔ ਲਗਾ ਵਹਾਂ ਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਨੇ ਇਸ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕਈ ਇਕ ਬਾਣ ਐਸੇ ਮਾਰੇ ਕਿ ਵੁਹ ਰਥ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਮੇਂ ਗਿਰਾ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਸਾਲਬ ਗਦਾ ਲੇ

ਪ੍ਰਭੁ ਪਰ ਝਪਟਾ ਤਬ ਤੋ ਹਰਿ ਨੇ ਉਸੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸੁਰਪਤਿ ਨੇ ਬ੍ਰਿਤ੍ਰਾਸੁਰ ਕੋ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਥਾ ਮਹਾਰਾਜ ਉਸਕੇ ਗਿਰਤੇ ਹੀ ਸੀਸ ਕੀ ਮਣਿ ਨਿਕਲ ਭੂਮਿ ਪਰ ਗਿਰੀ ਔਰ ਜਯੋਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਮੁੰਹ ਮੇਂ ਸਮਾਈ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀਲਾਲਕ੍ਰਿਤੇਪ੍ਰੇਮਸਾਗਰੇ ਸਾਲਬਦੈਤਯ ਬਧੋ ਨਾਮ ਸਪਤ ਸਪ੍ਤਿਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੭੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੈਂ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੇ ਭਾਈ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਔ ਵਿਦੂਰਥ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੈਸੇ ਵੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਬ ਸੇ ਸਿਸੁਪਾਲ ਮਾਰਾ ਗਿਯਾ ਤਬ ਸੇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਆਪਨੇ ਭਾਈ ਕਾ ਪਲਟਾ ਲੇਨੇ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਿਯਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਸਾਲਬ ਔ ਦੁਯੋਧਨ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਅਪਨਾ ਸਬ ਕਟਕ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਆਏ ਔ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸੇ ਘੇਰ ਲਗੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯੰਤ੍ਰ ਔ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਨੇ॥

ਚੌਂ: ਪਰਾ ਨਗਰ ਮੇਂ ਖਰਭਰ ਭਾਰੀ॥ ਸੁਨ ਪੁਕਾਰ ਰਥ
ਚੜ੍ਹੇ ਮੁਰਾਰੀ॥

ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਿਰ ਜਾਇ ਵਹਾਂ ਖੜੇ ਹੂਏ ਕਿ ਜਹਾਂ ਅਤਿ ਕੋਪ ਕੀਏ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਲੀਏ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਅਸੁਰ ਲੜਨੇ ਕੋ ਉਪਸਿਥਤ ਥੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਮਹਾਂ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਰੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਤੂ ਪਹਿਲੇ ਅਪਨਾ ਸ਼ਸਤ੍ਰ

ਚਲਾਇ ਲੇ ਪੀਛੇ ਤੁਝੇ ਮੈਂ ਮਾਰੂੰਗਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਮੈਨੇ ਇਸ ਲੀਏ ਤੁਝਸੇ ਕਹੀ ਕਿ ਮਰਤੀ ਸਮਯ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਯਿਹ ਅਭਿਲਾਖਾ ਨ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਨੇ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਪਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਨ ਕੀਯਾ ਤੂਨੇ ਤੋ ਬੜੇ ਬੜੇ ਬਲੀ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰ ਅਬ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਸੇ ਜੀਤਾ ਨ ਬਚੇਗਾ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦੁਸ਼ਟ ਬਚਨ ਕਹਿ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰ ਗਦਾ ਚਲਾਈ ਸੋ ਹਰਿ ਨੇ ਸਹਜ ਹੀ ਕਾਟ ਗਿਰਾਈ ਪੁਨਿ ਦੂਸਰੀ ਗਦਾ ਲੇ ਹਰਿ ਸੇ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਤਬ ਤੋ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਉਸੇ ਮਾਰ ਗਿਰਾਯਾ ਔ ਉਸਕਾ ਜੀ ਨਿਕਲ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਮੇਂ ਸਮਾਯਾ॥

ਆਗੇ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਕਾ ਮਰਨਾ ਦੇਖ ਵਿਦੂਰਥ ਜੋ ਯੁਧ ਕਰਨੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਥਾ ਤਯੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਚਲਾਯਾ ਉਸਨੇ ਵਿਦੂਰਥ ਕਾ ਸਿਰ ਮੁਕਟ ਕੁੰਡਲ ਸਮੇਤ ਕਾਟ ਗਿਰਾਯਾ ਪੁਨਿ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੋ ਮਾਰ ਭਗਾਯਾ ਉਸ ਕਾਲ॥

ਚੌਃ ਫੂਲੇ ਦੇਵ ਪੁਸ਼ਪ ਬਰਖਾਵੈਂ॥ ਕਿੰਨਰ ਚਾਰਣ ਹਰਿ ਯਸ਼
ਗਾਵੈਂ॥ ਸਿੱਧ ਸਾਧੁ ਵਿੱਦਯਾਧਰ ਸਾਰੇ॥ ਜਯ ਜਯ ਚੜ੍ਹੇ
ਵਿਮਾਨ ਪੁਕਾਰੇ॥

ਪੁਨਿ ਸਬ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਅਪਰੰਪਾਰ ਹੈ ਕੋਈ ਇਸਕਾ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਪ੍ਰਥਮ ਹਿਰਨਯਕੱਸਯਪ ਔ ਹਿਰਣਾਖਯ ਭਏ ਪੀਛੇ ਰਾਵਣ ਔਰ ਕੁੰਭਕਰਣ ਅਬ ਯੇਹ ਦੰਤਵੱਕ੍ਰ ਔਰ ਸਿਸੁਪਾਲ ਹੋ ਆਏ ਤੁਮਨੇ ਤੀਨੋਂ ਬੇਰ ਇਨੇਂ ਮਾਰਾ ਔਰ ਪਰਮ ਮੁਕਤਿ ਦੀ ਇਸ ਸੇ ਤੁਮਾਰੀ ਗਤਿ ਕੁਛ

ਕਿਸੂ ਸੇ ਜਾਨੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦੇਵਤਾ ਤੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਹਰਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਭਾਈ ਕੌਰਵ ਔ ਪਾਂਡਵੋਂ ਸੇ ਹੂਈ ਲੜਾਈ ਅਬ ਕਯਾ ਕਰੇਂ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨਿਧਾਨ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਆਪ ਹਸਤਿਨਾਪੁਰ ਕੋ ਸਿਧਾਰੀਏ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕਰ ਪੀਛੇ ਸੇ ਮੈਂ ਭੀ ਆਤਾ ਹੂੰ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਤੋ ਵਹਾਂ ਕੋ ਪਧਾਰੇ ਜਹਾਂ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਕੌਰਵ ਔਰ ਪਾਂਡਵ ਮਹਾਂ ਭਾਰਥ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਨਿਕਲੇ ਆਗੇ ਸਬ ਤੀਰਥ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੈਮਿਖਾਰਰਾਇ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਤੋ ਵਹਾਂ ਕਯਾ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਏਕ ਓਰ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਯੱਗਯ ਰਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਏਕ ਓਰ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਸੂਤ ਜੀ ਕਥਾ ਬਾਂਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਇਨਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨੀਓਂ ਨੇ ਉਠਕਰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਯਾ ਔਰ ਸੂਤ ਸਿੰਘਾ-ਸਨ ਪਰ ਗੱਦੀ ਲਗਾਇ ਬੈਠਾ ਦੇਖਤਾ ਰਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਸੂਤ ਕੇ ਨ ਉਠਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨੀਓ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮੂਰਖ ਕੋ ਕਿਸਨੇ ਬਕਤਾ ਕੀਯਾ ਔਰ ਬਯਾ-ਸਾਸਨ ਦੀਯਾ ਬਕਤਾ ਕਹੀਏ ਭਕਤਿਵੰਤ ਵਿਵੇਕੀ ਔ ਗਯਾਨੀ ਯਿਹ ਹੈ ਗੁਣ ਹੀਨ ਕ੍ਰਿਪਣ ਔਰ ਅਤਿ ਅਭਿਮਾਨੀ ਪੁਨਿ ਚਾਹੀਏ ਨਿਰਲੋਭੀ ਔਰ ਪਰਮਾਰਥੀ ਯਿਹ ਹੈ ਮਹਾਂ ਲੋਭੀ ਔਰ ਅਪਸ੍ਵਾਰਥੀ ਗਯਾਨ ਹੀਨ ਅਵਿਵੇਕੀ ਕੋ ਯਿਹ ਬਯਾਸਾ

ਗੱਦੀ ਫਬਤੀ ਨਹੀਂ ਇਸੇ ਮਾਰੇਂ ਤੋ ਕ੍ਯਾ ਪਰ ਯਹਾਂ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਦੀਯਾ ਚਾਹੀਏ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮੁਨਿ ਰਿਖਿ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਮ ਹੋ ਬੀਰ ਧੀਰ ਸਕਲ ਧਰਮ ਨੀਤਿ ਕੇ ਗ੍ਯਾਤਾ ਯਿਹ ਹੈ ਕਾਇਰ ਅਧੀਰ, ਅਵਿਵੇਕੀ, ਅਭਿਮਾਨੀ, ਅਗ੍ਯਾਨੀ, ਇਸਕਾ ਅਪਰਾਧ ਖ੍ਯਮਾਂ ਕੀਜੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਯਿਹ ਬ੍ਯਾਸ ਗੱਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਔਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰਮ ਕੇ ਲੀਏ ਇਸੇ ਯਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਯਾ ਹੈ॥

ਚੌ: ਆਸਨ ਗਰਬ ਮੂੜ੍ਹ ਮਨ ਧਰ੍ਯੋ ॥ ਉਠਿ ਪ੍ਰਨਾਮ ਤਮ
ਕੋ ਨਹਿ ਕਰ੍ਯੋ ॥ ਯਹੀ ਨਾਥ ਯਾਂਕੋ ਅਪਰਾਧ॥ ਪਰੀ
ਚੂਕ ਹੈ ਤੋ ਯਿਹ ਸਾਧ॥ ਸੂਤਹਿੰ ਮਾਰੇ ਪਾਤਿਕ ਹੋਇ॥
ਜਗ ਮੇਂ ਭਲੋ ਕਹੈ ਨਹਿੰ ਕੋਇ॥ ਨਿਸਫਲ ਬਚਨ ਨ
ਜਾਇ ਤਿਹਾਰੋ॥ ਯਿਹ ਤੁਮ ਨਿਜ ਮਨ ਮਾਹਿੰ ਵਿਚਾਰੋ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਏਕ ਕੁਸ ਉਠਾਇ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਵ ਸੂਤ ਕੋ ਮਾਰਾ ਉਸਕੇ ਲਗਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਮਰ ਗਿਯਾ ਯਿਹ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਵੇਖ ਸੌਨਕਾਦਿ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਹਾਹਾਕਾਰ ਕਰ ਅਤਿ ਉਦਾਸ ਹੋ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਬਾਤ ਹੋਨੀ ਥੀ ਸੋ ਤੋ ਹੂਈ ਪਰ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਮੇਟੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਤੁਮੇਂ ਕਿਸ ਬਾਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਹਮ ਪੂਰੀ ਕਰੈਂ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮਾਰੇ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕਾ ਬਿਘਨ ਨ ਹੋਇ ਹਮਾਰੀ ਯਹੀ ਬਾਸਨਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੀ ਕੀਜੇ ਔਰ ਭਗਤ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੀਜੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਮੁਨੀਯੋਂ

ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸੂਤਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਬਯਾਸ ਗੱਦੀ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਯਿਹ ਅਪਨੇ ਬਾਪ ਸੇ ਅਧਿਕ ਬਕਤਾ ਹੋਗਾ ਔਰ ਮੈਨੇ ਇਸੇ ਅਮਰ ਪਦ ਦੇ ਚਿਰੰਜੀਵ ਕੀਆ ਅਬ ਤੁਮ ਨਿਸਚਿੰਤਾਈ ਸੇ ਯੱਗਕਰੋ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੂਤ ਬਧੋ ਨਾਮਾਸ੍ਟ

ਸਪ੍ਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੭੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਸੌਨਕਾਦਿ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਜਯੋਂ ਯੱਗਯ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਤਯੋਂ ਇਲਵਲ ਨਾਮ ਦੈਤਯ ਬਲਵਲ ਕਾ ਬੇਟਾ ਆਇ ਮਹਾਂ ਮੇਘ ਕਰ ਬਾਦਲ ਗਰਜਾਇ ਬੜੀ ਭਯੰਕਰ ਅਤਿ ਕਾਲੀ ਆਂਧੀ ਚਲਾਇ ਲਗਾ ਆਕਾਸ਼ ਸੇ ਰੁਧਿਰ ਔ ਮਲ ਮੂਤ੍ਰ ਬਰਖਾਵਨੇ ਔਰ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਉਪੱਦ੍ਰਵ ਮਚਾਨੇ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਦੈਤਯ ਕੀ ਯਿਹ ਅਨੀਤਿ ਦੇਖ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਹਲ ਮੂਸਲ ਕੋ ਆਵਾਹਨ ਕੀਆ ਵੇ ਆਇ ਉਪਸਿਥਤ ਹੂਏ ਪੁਨਿ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਇਲਵਲ ਕੋ ਹਲ ਸੇ ਖੈਂਚ ਏਕ ਮੂਸਲ ਉਸਕੇ ਸਿਰ ਮੇਂ ਐਸੇ ਮਾਰਾ ਕਿ॥

ਚੌਂ: ਫੂਟਯੋ ਮਸਤਕ ਛੂਟਯੋ ਪ੍ਰਾਨ॥ ਰੁਧਿਰ ਪ੍ਰਵਾਹ ਭਯੋ ਤਿਹ
ਥਾਨ॥ ਕਰ ਭੁਜ ਡਾਰਿ ਪਰਯੋ ਵਿਕਰਾਰ॥ ਨਿਕਰੇ
ਲੋਚਨ ਰਾਤੇ ਬਾਰ॥

ਇਲਵਲ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਸਬ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਅਤਿ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੀ ਔਰ ਬਹੁਤਸੀ ਸਤੁਤਿ ਕਰ

ਭੇਂਟ ਦੀ ਫਿਰ ਬਲਰਾਮ ਸੁਖਧਾਮ ਵਹਾਂ ਸੇ ਵਿਦਾ ਹੋ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਕੋ ਨਿਕਲੇ ਤੋ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਤੀਰਥ ਕਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪ੍ਰਦੱਖਣਾ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕਹਾਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਜਹਾਂ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਦੁਰਯੋਧਨ ਔਰ ਭੀਮਸੈਨ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਪਾਂਡਵ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔਰ ਬੜੇ ਬੜੇ ਰਾਜਾ ਖੜੇ ਦੇਖਤੇ ਥੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕੀਆ ਏਕ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜਾਨ ਦੂਸਰੇ ਨੇ ਬੰਧੁ ਜਾਨ, ਮਹਾਰਾਜ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਕੋ ਲੜਤਾ ਦੇਖ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਸੁਭਟ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਬਲ ਦੋਊ ਬੀਰ॥ ਅਬ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਤਜਹੁ
ਤੁਮ ਧੀਰ॥ ਕੌਰਵ ਪਾਂਡਵ ਕੋ ਰਾਖਹੁ ਬੰਸ॥ ਬੰਧੁ ਮਿੱਤ੍ਰ
ਸਬ ਭਏ ਵਿਧੰਸ ॥ ਦੋਊ ਸੁਨਿ ਬੋਲੇ ਸਿਰ ਨਾਇ ॥
ਅਬ ਰਣ ਤੇ ਉਤਰਯੋ ਨਹਿ ਜਾਇ ॥

ਪੁਨਿ ਦੁਰਯੋਧਨ ਬੋਲਾ ਕਿ ਗੁਰੁਦੇਵ ਮੈਂ ਆਪਕੇ ਸਨਮੁਖ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਭਾਖਤਾ ਆਪ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨੀਏ ਯਿਹ ਜੋ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਯੁੱਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਔਰ ਲੋਗ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਜਾਏਂਗੇ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਭਾਈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਮਤੇ ਸੇ ਪਾਂਡਵ ਕੇਵਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਬਲ ਸੇ ਲੜਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀਂ ਤੋ ਇਨਕੀ ਕਯਾ ਸਾਮਰਥ ਥੀ ਜੋ ਯਹ ਕੌਰਵੋਂ ਸੇ ਲੜਤੇ ਯਹ ਬਾਵਰੇ ਤੋ ਹਰਿ ਕੇ ਵਸ ਐਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਾਠ ਕੀ ਪੁਤਲੀ ਨਟੂਏ ਕੇ ਵਸ ਹੋ ਜਿਧਰ ਵੁਹ ਚਲਾਵੇ ਤਿਧਰ ਵੁਹ ਚਲੇ ਉਨਕੋ ਯਿਹ ਉਚਿਤ ਨਾ ਥਾ ਜੋ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ

ਹਮ ਸੇ ਇਤਨਾ ਦ੍ਵੇਖ ਕਰੇਂ ਦੁਸਾਸਨ ਕੀ ਭੀਮ ਸੇ ਭੁਜਾ ਉਖੜਾਈ ਔ ਮੇਰੀ ਜਾਂਘ ਮੇਂ ਗਦਾ ਲਗਵਾਈ ਤੁਮ ਸੇ ਅਧਿਕ ਹਮ ਕਜਾ ਕਹੇਂਗੇ ਇਸ ਸਮਯ ॥

ਚੌ: ਜੋ ਹਰਿ ਕਰੈ ਸੋਈ ਅਬ ਹੋਇ॥ ਯੇਹ ਬਾਤੇਂ ਜਾਨੈ ਸਬ ਕੋਇ

ਯਿਹ ਬਚਨ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਏ ਕਿ ਤੁਮ ਭੀ ਉਪਾਧਿ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਕੁਛ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਔਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮਨੇ ਯਿਹ ਕਜਾ ਕੀਆ ਜੋ ਯੁੱਧ ਕਰਵਾਇ ਦੁਸਾਸਨ ਕੀ ਭੁਜਾ ਉਖੜਵਾਈ ਔ ਦੁਰਯੋਧਨ ਕੀ ਜਾਂਘ ਕਟਵਾਈ ਯਿਹ ਧਰਮ ਕੀ ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਬਲ਼ਵਾਨ ਹੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਭੁਜਾ ਉਖਾੜੇ ਕੈ ਕਟਿ ਕੇ ਨੀਚੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਚਲਾਵੈ ਹਾਂ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਯਿਹ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਏਕ ਕੋ ਲਲਕਾਰ ਸਨਮੁਖ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਕੈਰਵ ਬਡੇ ਅਧਰਮੀ ਅੰਨਯਾਈ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਅਨੀਤਿ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਪਹਿਲੇ ਇਨੋਂ ਨੇ ਦੁਸਾਸਨ ਸ਼ਕਤੀ ਭਗਵੰਤ ਕੇ ਕਹੇ ਜੂਆ ਖੇਲ ਕਪਟ ਕਰ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼੍ਰ ਕਾ ਸਰਬੰਸ੍ਰ ਜੀਤ ਦੁਸਾਸਨ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਕੋ ਹਾਥ ਪਕੜ ਲਾਯਾ ਇਸ ਸੇ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਭੀਮਸੈਨ ਨੇ ਉਖਾੜੇ ਦੁਰਯੋਧਨ ਨੇ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਕੋ ਜਾਂਘ ਪਰ ਬੈਠਨੇ ਕੋ ਕਹਾ ਇਸੀ ਸੇ ਉਸਕੀ ਜਾਂਘ ਕਾਟੀ ਗਈ ਇਤਨਾ ਕਹ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਮ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤੇ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਕੀ ਜੋ ਜੋ ਅਨੀਤਿ ਕੌਰਵੋਂ ਨੇ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਕਹਾਂ ਤਕ ਕਹੇਂਗੇ

ਇਸ ਸੇ ਯਿਹ ਭਾਰਤ ਕੀ ਆਗ ਕਿਸੀ ਰੀਤ ਸੇ ਅਬ ਨ ਬੁਝੇਗੀ ਤੁਮ ਇਸਕਾ ਕੁਛ ਉਪਾਇ ਮਤ ਕਰੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੁਰਖਜੇਤ੍ਰ ਸੇ ਚਲ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਏ ਔਰ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੂਰਸੈਨ ਸੇ ਭੇਂਟ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕੇ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਸਬ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਤੋਕਰ ਆਏ ਪਰ ਏਕ ਅਪਰਾਧ ਹਮ ਸੇ ਹੂਆ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਬੋਲੇ ਸੋ ਕਯਾ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੈਮਿਖਾਰਰਾਇ ਜਾਇ ਹਮਨੇ ਸੂਤ ਕੋ ਮਾਰਾ ਤਿਸ ਕੀ ਹੱਤਯਾ ਹਮੇਂ ਲਗੀ ਅਬ ਆਪ ਕੀ ਆਗਯਾ ਹੋਇ ਤੋ ਪੁਨਿ ਨੈਮਖਾਰਰਾਇ ਜਾਇ ਯੱਗਯ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਤੀਰਥ ਨ੍ਹਾਇ ਹਤਯਾ ਕਾ ਪਾਪ ਮਿਟਾਇ ਆਵੇਂ ਪੀਛੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਜਾਤਿ ਕੋ ਜਯਾਵੇਂ ਜਿਸ ਸੇ ਯੱਗ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਪਾਵੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਬੋਲੇ ਹੱਛਾ ਆਪ ਹੋ ਆਈਏ, ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਬਲਰਾਮਜੀ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਨਿਮਖ ਖਜੇਤ੍ਰ ਸੇ ਜਾਇ ਸ਼ਨਾਨ ਦਾਨ ਕਰ ਸ਼ੁਧ ਹੋ ਆਏ ਪੁਨਿ ਪਰੋਹਿਤ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਹੋਮ ਕਰਵਾਇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਿਮਾਇ ਜਾਤ ਕੋ ਖਿਲਾਇ ਲੋਕ ਰੀਤਿ ਕਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਹੂਏ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਚੌਃ ਜੋ ਯਿਹ ਚਰਿਤ ਸਨੇ ਮਨ ਲਾਇ ॥ ਤਾਕੇ ਸਬਹੀ ਪਾਪ ਨਸਾਇ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬਲਰਾਮ ਤੀਰਥ ਕਰਣੰ ਨਾਮੈਕੋ ਨਾ ਸੀਤਿਤਮੋ ਅਧਯਾਇ ੭੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਮੈਂ ਸੁਦਾਮਾ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੈਸੇ ਵੁਹ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਯਾ ਔਰ ਉਸਕਾ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਕਟਾ ਸੋ ਤੁਮ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨੋ ਦੱਖਜਣ ਦਿਸ਼ਾ ਕੀ ਓਰ ਹੈ ਏਕ ਦ੍ਰਾਵੜ ਦੇਸ਼, ਤਹਾਂ ਵਿੱਪ੍ਰ ਔਰ ਬਨਿਕ ਬਸਤੇਥੇ ਨਰੇਸ, ਜਿਸਕੇ ਰਾਜਯ ਮੇਂ ਘਰ ਘਰ ਹੋਤਾ ਥਾ ਭਜਨ ਸਿਮਰਣ ਔਰ ਹਰਿ ਕਾ ਧਯਾਨ ਪੁਨਿ ਸਬ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਪ, ਯੱਗਯ, ਧਰਮ, ਦਾਨ, ਔਰ ਸਾਧੁ ਸੰਤ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਕਾ ਸਨਮਾਨ ॥

ਚੌਃ ਐਸੇਵੇ ਸਬਹੀ ਤਹਿ ਠੌਰ॥ ਹਰਿ ਬਿਨ ਕਛੁ ਨ ਜਾਨੈਂ ਔਰ

ਤਿਸੀ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਸੁਦਾਮਾ ਨਾਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਗੁਰੁ ਭਾਈ ਅਤਿ ਦੀਨ ਤਨ ਖਜੀਨ ਮਹਾਂ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਐਸਾ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਘਰ ਪੈ ਨ ਘਾਸ, ਨ ਖਾਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਪਾਸ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਏਕ ਦਿਨ ਸੁਦਾਮਾ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਸੇ ਅਤਿ ਘਬਰਾਇ ਮਹਾਂਦੁਖ ਪਾਇ ਪਤਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਜਾਇ ਭਯ ਖਾਇ ਡਰਤੀ ਕਾਂਪਤੀ ਬੋਲੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਬ ਇਸ ਦਰਿੱਦ੍ਰ ਕੇ ਹਾਥਸੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪ ਇਸੇ ਖੋਯਾ ਚਾਹੀਏ ਤੋ ਮੈਂ ਏਕ ਉਪਾਇ ਬਤਾਊਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬੋਲਾ ਸੋ ਕਯਾ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰੇ ਪਰਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਾਸ਼ੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨਕੇ ਪਾਸ ਜਾਓ ਤੋ ਯਿਹ ਜਾਇ ਕਿਯੋਂਕਿ ਵੇ ਅਰਥ, ਧਰਮ, ਕਾਮ ਮੋਖਯ ਕੇ ਦਾਤਾ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੇ ਐਸਾ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਤਬ ਸੁਦਾਮਾ ਬੋਲਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯੇ ਬਿਨ ਦੀਏ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਭੀ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਮੈਂ ਭਲੀ ਭਾਂਤਸੇ

ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜਨਮ ਭਰ ਮੈਨੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਕਬੀ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦੀਯਾ ਬਿਨ ਦੀਏ ਕਹਾਂ ਪਾਊਂਗਾ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਕਹੇ ਸੇ ਜਾਊਂਗਾ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਆਊਂਗਾ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਨੇ ਏਕ ਅਤਿ ਪੁਰਾਨੇ ਧੌਲੇ ਬਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਥੋੜੇ ਸੇ ਚਾਵਲ ਬਾਂਧ ਲਾ ਦੀਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਭੇਟ ਕੇ ਲੀਏ, ਔਰ ਡੋਰੀ ਲੋਟਾ ਲਾਠੀ ਲਾਆਗੇ ਧਰੀ ਤਬ ਤੋ ਸੁਦਾਮਾ ਡੋਰੀ ਲੋਟਾ ਕਾਂਧੇ ਪਰ ਡਾਲ ਚਾਵਲ ਕੀ ਪੋਟਲੀ ਕਾਂਖ ਮੇਂ ਦਬਾਇ ਲਾਠੀ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੇ ਗਣੇਸ਼ ਕੋ ਮਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕਾ ਧ੍ਯਾਨ ਕਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੋ ਪਧਾਰਾ

ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਟ ਹੀ ਮੇਂ ਚਲਤੇ ਚਲਤੇ ਸੁਦਾਮਾ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਭਲਾ ਧਨ ਤੋ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਜਾਨੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋ ਪਾਊਂਗਾ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਸੇ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਸੁਦਾਮਾ ਤੀਨ ਪਹਿਰ ਕੇ ਬੀਚ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚਾ ਤੋ ਕਯਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈ ਔ ਬੀਚ ਮੇਂ ਪੁਰੀ ਵੁਹ ਪੁਰੀ ਕੈਸੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਕੇ ਚਹੁੰ ਓਰ ਬਨ ਉਪਬਨ ਫੈਲ ਰਹੈਂ ਹੈਂ ਤੜਾਗ ਬਾਪੀ ਇੰਦਾਰੋਂ ਪਰ ਰਹਟ ਪਰੋਹੇ ਚਲ ਰਹੇ ਹੈਂ ਠੌਰ ਠੌਰ ਗਾਓਂ ਕੇ ਯੂਥ ਕੇ ਯੂਥ ਚਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਨਜਾਰੇ ਹੀ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਦਾਮਾ ਬਨ ਉਪਬਨ ਕੀ ਸੋਭਾ ਨਿਰਖ ਪੁਰੀ ਕੇ ਭੀਤਰ ਜਾਇ ਦੇਖੇ ਤੋ ਕੰਚਨ ਕੇ ਮਣਿਮਯ ਮੰਦਿਰ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਿਰ ਜਗ ਮਗਾਇ

ਰਹੇ ਹੈਂ ਠਾਂਵ ਠਾਂਵ ਅਥਾਈਯੋਂ ਮੇਂ ਯਦੁਬੰਸੀ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸੀ ਸਭਾ ਕੀਏ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੋਂ ਮੇਂ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਸਤੁ ਬਿਕ ਰਹੀ ਹੈਂ ਘਰ ਘਰ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਗਾਨ ਦਾਨ ਹਰਿਭਜਨ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਯਸ਼ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਔ ਸਾਰੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀ ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਮੇਂ ਹੈਂ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਦੇਖਤਾ ਦੇਖਤਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਮੰਦਿਰ ਪੂਛਤਾ ਸੁਦਾਮਾ ਜਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸਿੰਘ ਪੌਰ ਪਰ ਖੜਾ ਹੂਆ ਇਸਨੇਂ ਕਿਸੀ ਸੇ ਡਰਤੇ ਡਰਤੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕਹਾਂ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੇਵਤਾ ਆਪ ਮੰਦਿਰ ਭੀਤਰ ਜਾਓ ਸਨਮੁਖ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਰਤਨ ਸਿੰਘਾ-ਸਨ ਪਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸੁਦਾਮਾ ਜੋ ਭੀਤਰ ਗਿਆ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸਿੰਘਾਸਨ ਸੇ ਉਤਰ ਆਗੂ ਬੜ੍ਹ ਭੇਂਟ ਕਰ ਅਤਿ ਪਯਾਰ ਸੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਉਸੇ ਲੇਗਏ ਪੁਨਿ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬਿਠਾਇ ਪਾਂਵ ਧੋਏ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਲੀਆ ਆਗੇ ਚੰਦਨ ਅੱਖਯਤ ਲਗਾਇ ਪੁਸ਼ਪ ਚੜ੍ਹਾਇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਸੁਦਾਮਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ॥

ਚੌ: ਇਤਨੀ ਕਰਕੇ ਜੋਰੇ ਹਾਥ॥ ਕੁਸ਼ਲ ਖਯੇਮ ਪੂਛਤ ਯਦੁਨਾਥ

ਇਤਨੀ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸਮੇਤ ਆਠੋਂ ਪਟਰਾਨੀਯਾਂ ਔ ਸੋਲਾਂ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਰਾਨੀਆ ਔਰ ਸਬ ਯਦੁ ਬੰਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮਯ ਵਹਾਂ ਥੇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਇਸ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਦੁਰਬਲ ਮਲੀਨ ਵਸਤ੍ਰ ਹੀਣ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਨੇ ਐਸਾ ਕਯਾ ਅਗਲੇ

ਜਨਮ ਪੁੰਨਜ ਕੀਯਾ ਥਾ ਜੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਨੇ ਇਸੇ ਇਤਨਾ ਮਾਨਾ ਮਹਾਰਾਜ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਸਮਝ ਉਨਕੇ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਨੇ ਕੋ ਸੁਦਾਮਾ ਸੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਘਰ ਕੀ ਬਾਂਤੇਂ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਭਾਈ ਤੁਮੇਂ ਵੁਹ ਸੁਧਿ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਪਤਿਨੀ ਨੇ ਹਮੇਂ ਤੁਮੇਂ ਈਂਧਨ ਲੇਨੇ ਭੇਜਾ ਥਾ ਔਰ ਜਬ ਬਨ ਮੇਂ ਈਂਧਨ ਲੇ ਗਠਰੀਯਾਂ ਬਾਂਧ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰ ਘਰ ਕੋ ਚਲੇ ਤਬ ਆਂਧੀ ਔਰ ਮੇਂਹ ਆਯਾ ਔ ਲਗਾ ਮੂਸਲਾ ਧਾਰ ਬਰਸਨੇ ਜਲ ਥਲ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਭਰ ਗਿਯਾ ਹਮ ਤੁਮਨੇ ਭੀਗ ਕਰ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਯਾ ਜਾੜਾ ਖਾਇ ਰਾਤ ਭਰ ਏਕ ਬ੍ਰਿਖਜ ਕੇ ਨੀਚੇ ਰਹੇ ਭੋਰ ਹੀ ਗੁਰਦੇਵ ਬਨ ਮੇਂ ਢੂੰਡਨੇ ਆਏ ਔ ਅਤਿ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਅਸੀਸ ਦੇ ਹਮੇਂ ਤੁਮੇਂ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਘਰ ਲਿਵਾ ਲਾਏ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਭਾਈ ਜਬ ਸੇ ਤੁਮ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਯਹਾਂ ਸੇ ਵਿਛੁੜੇ ਤਬ ਸੇ ਹਮਨੇ ਤੁਮਾਰਾ ਸਮਾਚਾਰ ਨ ਪਾਯਾ ਥਾ ਕਿ ਕਹਾਂ ਥੇ ਔਰ ਕਜਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਬ ਆਇ ਦਰਸ ਦਿਖਾਇ ਤੁਮਨੇ ਹਮੇਂ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਦੀਯਾ ਔਰ ਘਰ ਪਵਿੱਤ੍ਰ ਕੀਆ ਸੁਦਾਮਾ ਬੋਲਾ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ, ਦੀਨਬੰਧੁ, ਸ੍ਵਾਮੀ, ਅੰਤਰਯਾਮੀ, ਤੁਮ ਸਬ ਜਾਨਤੇ ਹੋ ਕੋਈ ਬਾਤ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਐਸੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਮ ਸੇ ਛਿਪੀ ਹੋ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੁਦਾਮਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਗਮਨੋ ਨਾਮ ਅਸੀਤਿਤਮੋ ਧਜਾਇ ੮੦

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅੰਤਰ ਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਾਮਾ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਔ ਉਸਕੇ ਅਨੇਕ ਮਨੋਰਥ ਸਮਝ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਭਾਭੀ ਨੇ ਹਮਾਰੇ ਲੀਏ ਕਜਾ ਭੇਂਟ ਭੇਜੀ ਹੈ ਦੇਤੇ ਕਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਾਂਖ ਮੇਂ ਕਿਸ ਲੀਏ ਦਬਾਇ ਰਹੇ ਹੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਚਨ ਸੁਨ ਸੁਦਾਮਾ ਤੋ ਸਕੁਚਾਇ ਮੁਰਝਾਇ ਰਹਾ ਔ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਝਟ ਚਾਵਲ ਕੀ ਪੋਟਲੀ ਉਸਕੀ ਕਾਂਖ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਲੀ ਪੁਨਿ ਖੋਲ੍ਹ ਉਸਮੇਂ ਸੇ ਅਤਿ ਰੁਚ ਕਰ ਦੋ ਮੁੱਠੀ ਚਾਵਲ ਖਾਇ ਔਰ ਜੋ ਤੀਸਰੀ ਮੁਠਿ ਭਰੀ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਨੇ ਹਰਿ ਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜਾ ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਨੇ ਦੋ ਲੋਕ ਤੋ ਇਸੇ ਦੀਏ ਅਬ ਅਪਨੇ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਭੀ ਕੋਈ ਠੌਰ ਰੱਖੋਗੇ ਕੈ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਤੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੁਸੀਲ ਕੁਲੀਨ ਅਤਿ ਬੈਰਾਗੀ ਮਹਾਂ ਤਯਾਗੀ ਸਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਕਜੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਵਿਭਵ ਪਾਨੇ ਸੇ ਕੁਛ ਹਰਖ ਨਾ ਹੂਆ ਇਸ ਸੇ ਮੈਨੇ ਜਾਨਾ ਕਿ ਯੇਹ ਲਾਭ ਹਾਨਿ ਸਮਾਨ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਇਨੇਂ ਪਾਨੇ ਕਾ ਹਰਖ ਨ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸ਼ੋਕ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲ ਤੇਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯੇ ਯਿਹ ਮੇਰਾ ਪਰਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਇਸਕੇ ਗੁਨ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਬਖਾਨੂੰ ਸਦਾ ਸਰਬਦਾ ਮੇਰੇ ਸਨੇਹ ਮੇਂ ਮਗਨ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਔ ਉਸਕੇ ਆਗੇ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਸੁਖ ਕੋ ਤ੍ਰਿਣ ਵਤ ਸਮਝਤਾ ਹੈਂ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰ ਪ੍ਰਭੁ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਕੋ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਏ

ਆਗੇ ਖਟਰਸ ਭੋਜਨ ਕਰਵਾਇ ਪਾਨ ਖਿਲਾਇ ਹਰਿ ਠੇ ਸੁਦਾਮਾ ਕੋ ਫੇਨ ਸੀ ਸੇਜ ਪਰ ਲੇ ਜਾਇ ਬੈਠਾਯਾ ਵੁਹ ਪਥ ਕਾ ਹਾਰਾ ਥਕਾ ਤੋ ਥਾ ਹੀ ਸੇਜ ਪਰ ਜਾ ਸੁਖ ਪਾਇ ਸੋ ਗਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇ ਵਿਸ੍ਵਕਰਮਾ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਇ ਸੁਦਾਮਾ ਕੇ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕੰਚਨ ਰਤਨ ਕੇ ਬਨਾਇ ਤਿਨ ਮੇਂ ਅਸ਼੍ਟ ਸਿਧੀ ਨਵ ਨਿਧੀ ਧਰ ਆਓ ਜੋ ਇਸੇ ਕਿਸੀ ਬਾਤ ਕੀ ਕਾਂਖਯਾ ਨ ਰਹੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਵਿਸ੍ਵ-ਕਰਮਾ ਵਹਾਂ ਜਾ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਬਨਾਇ ਆਯਾ ਐ ਹਰਿ ਸੇ ਕਹਿ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਕੋ ਗਿਆ, ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਸੁਦਾਮਾ ਉਠ ਸ਼ਨਾਨ ਧਯਾਨ ਭਜਨ ਪੂਜਾ ਸੇ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਾਸ ਵਿਦਾ ਹੋਨੇ ਗਿਆ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਮੁਖ ਸੇ ਤੋ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲੇ ਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਆਂਖੇਂ ਡਬ ਡਬਾਇ ਸਿਥਲ ਹੋ ਦੇਖਤੇ ਰਹੇ ਸੁਦਾਮਾ ਬਿਦਾ ਹੋ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰ ਅਪਨੇ ਘਰ ਕੋ ਚਲਾ ਔ ਪੰਥ ਮੇਂ ਜਾਇ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਭਲਾ ਜੋ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇ ਕੁਛ ਨ ਮਾਂਗਾ ਜੋ ਉਨ ਸੇ ਕੁਛ ਮਾਂਗਤਾ ਤੋ ਵੇ ਦੇਤੇ ਤੋ ਸਹੀ ਪਰ ਮੁਝੇ ਲੋਭੀ ਲਾਲਚੀ ਸਮਝਤੇ ਕੁਛ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕੋ ਮੈਂ ਸਮਝਾਇ ਲੂੰਗਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਮਾਨ ਸਨਮਾਨ ਅਤਿ ਕੀਯਾ ਔ ਮੁਝੇ ਨਿਰਲੋਭੀ ਜਾਨਾ ਯਹੀ ਮੁਝੇ ਲਾਖ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸੋਚ ਬਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਕਰਤਾ ਸੁਦਾਮਾ ਅਪਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਯਾ ਤੋ ਕਯਾ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨ ਵੁਹ ਠਾਂਵ ਹੈ ਨ ਵੁਹ ਟੂਟੀ ਮੜੈਯਾ ਵਹਾਂ ਤੋ ਏਕ ਇੰਦ੍ਰ ਪੁਰੀ ਸੀ

ਬਸ ਰਹੀ ਹੈ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸੁਦਾਮਾ ਅਤਿ ਦੁਖਤਿ ਹੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਤੂਨੇ ਯਿਹ ਕਜਾ ਕੀਆ ਏਕ ਦੁਖ ਤੋ ਥਾ ਹੀ ਦੂਸਰਾ ਔਰ ਦੁਖ ਦੀਆ ਯਹਾਂ ਸੇ ਮੇਰੀ ਝੌਂਪੜੀ ਕਜਾ ਹੂਈ ਔਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕਹਾਂ ਗਈ ਕਿਸ ਸੇ ਪੂਛੂੰ ਔ ਕਿਧਰ ਢੂੰਡੂੰ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਜਾਇ ਸੁਦਾਮਾ ਨੇ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਯਿਹ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਕਿਸਕੇ ਹੈਂ ਦ੍ਵਾਰਪਾਲ ਨੇ ਕਹਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਮਿੱਤ੍ਰ ਸੁਦਾਮਾ ਕੇ ਹੈਂ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸੁਦਾਮਾ ਜੋ ਕੁਛ ਕ੍ਹਹਿਨੇ ਕੋ ਹੂਆ ਤਜੋਂ ਭੀਤਰ ਸੇ ਦੇਖ ਉਸਕੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਅੱਛੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਣ ਪਹਿਨੇ ਨਖਸਿਖ ਸੇ ਸਿੰਗਾਰ ਕੀਏ ਪਾਨ ਖਾਇ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਇ ਸਖੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੀਏ ਪਤਿ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਈ ॥

ਚੌ: ਪਾਵਨ ਪਰ ਪਾਟੰਬਰ ਡਾਰੇ ॥ ਹਾਥ ਜੋੜ ਯੋਹ ਬਚਨ ਉਚਾਰੇ ॥ ਨਾਥੇ ਕਜੋਂ ਮੰਦਿਰ ਪਗ ਧਾਰੋ ॥ ਮਨ ਸੋਂ ਸੋਚ ਕਰੋ ਤੁਮ ਨਜਾਰੇ ॥ ਤੁਮ ਪਾਛੇ ਬਿਸਕਰਮਾ ਆਏ ॥ ਤਿਨ ਮੰਦਿਰ ਪਲ ਮਾਂਝ ਬਨਾਏ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨ ਸੁਦਾਮਾ ਜੀ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਗਏ ਔ ਅਤਿ ਬਿਭਵ ਦੇਖ ਮਹਾਂ ਉਦਾਸ ਭਏ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਬੋਲੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਧਨ ਪਾਇ ਲੋਗ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੁਮ ਉਦਾਸ ਹੂਏ ਇਸਕਾ ਕ੍ਹਾਰਣ ਕਜਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸੁਦਾਮਾ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਿਯੇ ਯਿਹ ਮਾਯਾ ਬੜੀ ਠਗਨੀ ਹੈ ਇਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਠਗਾ ਹੈ ਔਰ

ਠਗਤੀ ਹੈ ਔਰ ਠਗੇਗੀ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਮੁਝੇ ਦੀ ਔ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਨ ਕੀ ਮੈਨੇ ਉਨਸੇ ਕਬ ਮਾਂਗੀ ਥੀ ਜੋ ਉਨੋਂ ਨੇ ਮੁਝੇ ਦੀ ਇਸੀ ਸੇ ਮੇਰਾ ਚਿੱਤ ਉਦਾਸ ਹੈ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਬੋਲੀ ਸ੍ਵਾਮੀ ਤੁਮਨੇ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਕੁਛ ਨ ਮਾਂਗਾ ਥਾ ਪਰ ਵੇ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਘਟ ਘਟ ਕੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਧਨ ਕੀ ਬਾਸਨਾ ਥੀ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਪੂਰੀ ਕੀ ਤੁਮ ਅਪਨੇ ਮਨ ਮੇਂ ਔਰ ਕੁਛ ਮਤ ਸਮਝੋ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੋ ਜੋ ਸਦਾ ਸੁਨੇ ਸੁਨਾਵੇਗਾ ਸੋ ਜਨ ਜਗਤ ਮੇਂ ਆਇ ਦੁਖ ਕਭੀ ਨ ਪਾਵੇਗਾ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੁਦਾਮਾ ਦਰਿਦ੍ਰ ਗਮਨੋ ਨਾਮੈਕਾਸੀਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੯੧

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਅਬ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਜਾਨੇ ਕੀ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨੋ ਕਿ ਜੈਸੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸੂਰਯ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨ੍ਹਾਨੇ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਗਏ, ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕਹੀਏ ਮੈਂ ਮਨ ਦੇ ਸੁਨਤਾ ਹੂੰ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਸਮਯ ਸੂਰਯ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੇ ਸਮਾ-ਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਹੁਤ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਸੂਰਯ ਗ੍ਰਹਿਣ ਆਯਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪਰਬ ਕੋ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਚਲ ਕਰ ਕੀਜੇ ਤੋ ਬੜਾ ਪੁੰਨ ਹੋਇ ਕਯੋਂਕਿ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮੇਂ ਲਿਖਾ ਹੈ ਕਿ

ਕੁਰਖ੍ਯੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਜੋ ਪੁੰਨ੍ਯ ਕਰੀਏ ਸੋ ਸਹੱਸ੍ਰ ਗੁਣਾ ਹੋਇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਦੁਬੰਸ਼ੀਯੋਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਰਖ੍ਯੇਤ੍ਰ ਐਸਾ ਤੀਰਥ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਸ਼ੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਹਮਸੇ ਸਮਝਾਇ ਕੇ ਕਹੀਏ ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਯਮਦਗਿਨ ਰਿਖਿ ਜੀ ਬੜੇ ਗ੍ਯਾਨੀ ਧ੍ਯਾਨੀ ਤਪੱਸੀ ਤੇਜਸ੍ਵੀ ਥੇ ਤਿਨਕੇ ਤੀਨ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੂਏਉਨ ਮੇਂ ਸਬ ਸੇ ਬੜੇ ਪਰਸਰਾਮ ਸੋ ਵੈਰਾਗ੍ਯ ਕਰ ਘਰ ਛੋੜ ਚਿੱਤ੍ਰਕੂਟ ਮੇ ਜਾਇ ਰਹੇ ਔ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਕੀ ਤਪੱਸ੍ਯਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਲੜਕੋਂ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੀ ਯਮਦਗਿਨ ਰਿਖਿ ਗ੍ਰਿਹਸਥਾਸ਼੍ਰਮ ਛੋੜ ਬੈਰਾਗ੍ਯ ਕਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਹਿਤ ਬਨ ਮੇਂ ਜਾਇ ਤਪ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਉਨਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਰੇਣੁਕਾ ਸੋ ਏਕ ਦਿਨ ਅਪਨੀ ਬਹਿਨ ਕੋ ਨੌਤਨੇ ਗਈ ਉਸਕੀ ਬਹਿਨ ਰਾਜਾ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਥੀ ਨ੍ਯੋਤਾ ਦੇਤੇ ਹੀ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰ ਰਾਜਾ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰੇਣੁਕਾ ਕੀ ਬਹਿਨ ਹਸ ਕਰ ਬੋਲੀ ਕਿ ਬਹਿਨ ਹਮੇਂ ਹਮਾਰੇ ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਜਿਮਾਇ ਸਕੇ ਤੋ ਨ੍ਯੋਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਨ ਦੇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਰੇਣੁਕਾ ਅਪਨਾ ਸਾ ਮੁਖ ਲੇ ਚੁਪ ਚਾਪ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਈ ਇਸੇ ਉਦਾਸ ਦੇਖ ਯਮ-ਦਗਿਨ ਰਿਖਿ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਆਜ ਕ੍ਯਾ ਹੈ ਜੋ ਤੂ ਅਨਮਨੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਤ ਕੇ ਪੂਛਤੇ ਹੀ ਰੇਣੁਕਾ ਨੇ ਰੋ ਕਰ ਸਬ ਜ੍ਯੋਂ ਕੀ ਤ੍ਯੋਂ ਬਾਤ ਕਹੀ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਯਮਦਗਿਨ ਰਿਖਿ ਨੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅੱਛਾ ਤੂ ਜਾਇ ਕੇ ਅਭੀ ਅਪਨੀ ਬਹਿਨ

ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਨਯੋਤ ਆ, ਪਤਿ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਰੇਣੁਕਾ ਹਿਨ ਕੇ ਘਰ ਜਾਇ ਨਯੋਤ ਆਈ ਉਸਕੀ ਬਹਿਨ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕੱਲ ਤੁਮੇਂ ਸਭ ਦਲ ਸਮੇਤ ਯਮਦਗਿਨ ਰਿਖ ਕੇ ਯਹਾਂ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਕੋ ਜਾਨਾ ਹੈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਛਾ ਕਹਿ ਹਸ ਕਰ ਚੁਪ ਹੋ ਰਹਾ ਭੋਰ ਹੋਤੇ ਹੀ ਯਮਦਗਿਨ ਠ ਕਰ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਔ ਕਾਮਧੇਨ ਮਾਂਗ ਲਾਏ ਨਿ ਜਾਇ ਰਾਜਾ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਕੋ ਬੁਲਾ ਲਾਏ ਵੁਹ ਕਟਕ ਮੇਤ ਆਯਾ ਤਿਸੇ ਯਮਦਗਿਨ ਜੀ ਨੇ ਅੱਛਾ ਭੋਜਨ ਖਿਲਾਯਾ॥

ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਭੋਜਨ ਕਰ ਰਾਜਾ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਅਤਿ ਜਿਤ ਹੂਆ ਔ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਇਤਨੇ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਸਾਮੱਗ੍ਰੀ ਰਾਤ ਭਰ ਮੇਂ ਕਹਾਂ ਪਾਈ ਔ ਕੈਸੇ ਬਨਾਈ ਇਸਕਾ ਦ ਕੁਛ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਿਦਾ ਹੋਇ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਯੋਂ ਕਹਿ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੋ ਭੇਜ ਦੀਯਾ ਕਿ ਵਤਾ ਤੁਮ ਯਮਦਗਿਨ ਕੇ ਘਰ ਜਾਇ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਭੇਦ ਬ ਲਾਓ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਸਕੇ ਬਲ ਸੇ ਏਕ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਝੇ ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਨਯੋਤਾ ਜਮਾਯਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਹਮਣ ਨੇ ਝਟ ਜਾਇ ਦੇਖ ਆਇ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਾਰਾਜ ਉਸਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਾਮਧੇਨ ਹੈ ਉਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇ ਤੁਮੇਂ ਕ ਦਿਨ ਮੇਂ ਨਯੋਤ ਜਮਾਯਾ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਸੁਨ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਉਸੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਇ ਹਮਾਰੀ ਓਰ ਸੇ ਮਦਗਿਨ ਰਿਖਿ ਸੇ ਕਹੋ ਕਿ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਨੇ ਕਾਮਧੇਨ ਮਾਂਗੀ ਹੈ

ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੰਦੇਸ ਲੇ ਰਿਖਿ ਪਾਸ ਗਿਯਾ ਔ ਉਸਨੇ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਕੀ ਕਹੀ ਬਾਤ ਕਹੀ ਰਿਖਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਯਿਹ ਗਾਇ ਹਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਹਮ ਦੇਂ ਯਿਹ ਤੋ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਹੈ ਹਮ ਇਸਕੋ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਤੁਮ ਜਾਇ ਅਪਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹੋ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਆਇ ਰਾਜਾ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਿਖਿ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਾਮਧੇਨ ਹਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਤੋ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਹੈ ਇਸੇ ਹਮ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਨੇ ਅਪਨੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਯੋਧਾਓਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇਕੇ ਕਹਾ ਤੁਮ ਅਭੀ ਜਾਇ ਯਮਦਗਿਨ ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਕਾਮਧੇਨ ਖੋਲ੍ਹ ਲਾਓ ਸ੍ਵਾਮੀ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਯੋਧਾ ਰਿਖਿ ਕੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਗਏ ਔ ਜਯੋਂ ਧੇਨ ਕੋ ਖੋਲ੍ਹ ਯਮਦਗਿਨ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋ ਲੇ ਚਲੇ ਤੋ ਰਿਖਿ ਨੇ ਦੌੜ ਕਰ ਬਾਟ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕਾਮਧੇਨ ਕੋ ਰੋਕਾ ਯਿਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਨੇ ਆਇ ਰਿਖਿ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟ ਡਾਲਾ ਕਾਮਧੇਨ ਭਾਗ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇ ਯਹਾਂ ਗਈ ਰੇਣੁਕਾ ਆਇ ਪਤਿ ਕੇ ਪਾਸ ਖੜੀ ਹੂਈ ॥

ਦੋ: ਸਿਰ ਖਸੋਟ ਲੋਟਤ ਫਿਰੈ, ਬੈਠ ਰਹੀ ਗਹਿ ਪਾਇ ॥
ਛਾਤੀ ਪੀਟੇ ਰੁਦਨ ਕਰਿ, ਪਿਯ ਪਿਯ ਕਹਿ ਬਿਲਲਾਇ ॥

ਉਸ ਕਾਲ ਰੇਣੁਕਾ ਕਾ ਬਿਲਲਾਨਾ ਔ ਰੋਨਾ ਸੁਨ ਦਸੋ ਦਿਸਾ ਕੇ ਦਿਗਪਾਲ ਕਾਂਪ ਉਠੇ ਔਰ ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਤਪ ਕਰਤੇ ਆਸਨ ਡਿਗਾ ਧਯਾਨ ਛੂਟਾ ਧਯਾਨ ਛੂਟਤੇ ਹੀ ਗਯਾਨ

ਰ ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ ਅਪਨਾ ਕੁਠਾਰ ਲੇ ਵਹਾਂ ਆਏ ਜਹਾਂ ਪਿਤਾ
ੀ ਲੋਥ ਪੜੀ ਥੀ ਔ ਮਾਤਾ ਪੀਟਤੀ ਖੜੀ ਥੀ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪਰ-
ਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਹੂਆ ਇਸਮੇਂ ਰੇਣੁਕਾ ਨੇ ਪਤਿ ਕੇ
ਾਰੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸਬ ਭੇਦ ਪੁੱਤ੍ਰਕੋ ਰੋ ਰੋ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਬਾਤ ਕੇ
ੁਨਤੇ ਹੀ ਪਰਸਰਾਮ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰ-
ੁਨ ਅਪਨੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠਾ ਥਾ ਕਿ ਮਾਤਾ ਪਹਿਲੇ ਮੈਂ ਅਪਨੇ
ਪਿਤਾ ਕੇ ਬੈਰੀ ਕੋ ਮਾਰ ਆਊਂ ਤਬ ਆਇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਠਾਊਂਗਾ
ਉਸੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ ਉਸਕੋ ਪਕੜ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌ: ਅਰੇ ਕੂਰ ਕਾਇਰ ਕੁਲ ਦ੍ਰੋਹੀ ॥ ਤਾਤ ਮਾਰ ਦੁਖ ਦੀਨੋ ਮੋਹੀ

ਐਸੇ ਕੈਹਿ ਜਬ ਫਰਸਾ ਲੇ ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਮੇਂ
ਆਏ ਤਬ ਵੁਹ ਭੀ ਧਨੁਖ ਬਾਨ ਲੇ ਇਨਕੇ ਸੋਹੀਂ ਖੜਾ ਹੂਆ
ਦੋਨੋਂ ਬਲੀ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਨਿਦਾਨ ਲੜਤੇ ਲੜਤੇ
ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਚਾਰ ਘੜੀ ਕੇ ਬੀਚ ਮੇਂ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰਜੁਨ ਕੋ ਮਾਰ
ਗਿਰਾਯਾ ਪੁਨਿ ਉਸਕਾ ਕਟਕ ਚੜ੍ਹ ਆਯਾ ਤਿਸੇ ਭੀ ਇਨੋਂ ਨੇ
ਉਸੀ ਕੇ ਪਾਸ ਕਾਟ ਡਾਲਾ ਫਿਰ ਵਹਾਂ ਸੇ ਆਇ ਪਿਤਾ ਕੀ ਗਤਿ
ਕਰੀ ਔ ਮਾਤਾ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਪੁਨਿ ਉਸੀ ਠੌਰ ਪਰਸਰਾਮ ਜੀ
ਨੇ ਰੁੱਦ੍ਰ ਯੱਗ ਕੀਯਾ ਤਬ ਸੇ ਵੁਹ ਸਥਾਨ ਖੇਤ੍ਰ ਕਹਿ ਕਰ
ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੂਆ ਵਹਾਂ ਜਾ ਕਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਮੇਂ ਜੋ ਕੋਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਦਾਨ ਤਪ ਯੱਗ ਕਰਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਸਹੱਸ੍ਰ ਗੁਣਾ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ
ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸਬ ਧਦੁ-

ਬੰਸੀਯੋਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਕੋ ਚਲੀਏ ਅਬ ਬਿਲੰਬ ਨ ਕਰੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਪਰਬ ਪਰ ਪਹੁੰਚਾ ਚਾਹੀਏ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਕੋਈ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਕੋ ਚਲੇਂਗੇ ਯਹਾਂ ਪੁਰੀ ਕੀ ਚੌਕਸੀ ਕੋ ਕੌਨ ਰਹੇਗਾ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਕਹਾ ਅਨਿਰੁੱਧ ਜੀ ਕੋ ਰਖ ਚਲੀਏ ਰਾਜਾ ਕੀ ਆਗਯਾ ਪਾਇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਅਨਿਰੁਧ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਬੇਟਾ ਤੁਮ ਯਹਾਂ ਰਹੋ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੋ ਔਰ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਪਾਲੋ ਹਮ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਨ੍ਹਾਇ ਆਵੈਂ ਅਨਿਰੁੱਧਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਆਗਯਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਅਨਿਰੁਧ ਜੀ ਕੋ ਪੁਰੀ ਕੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕੋ ਛੋੜ ਸੂਰਸੈਨ ਬਸੁਦੇਵ ਊਧਵ ਕ੍ਰਿਤ ਬਰਮਾ ਅਕ੍ਰੂਰਾਦਿ ਛੋਟੇ ਬੜੇ ਸਬੈ ਯਦੁਬੰਸੀ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸੰਮੇਤ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਰਖਯੇਤ੍ਰ ਕੋ ਉਪਸਿਥਤ ਹੂਏ ਜਿਸ ਸਮਯ ਕਟਕ ਸਮੇਤ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਪੁਰੀ ਕੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਉਸ ਕਾਲ ਸਬ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਤਿਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਭੀ ਭਾਈ ਭੌਜਾਈ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਆਠੋਂ ਪਟਰਾਨੀ ਔਰ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕਸੈ ਰਾਨੀ ਔਰ ਬੇਟੋਂ ਪੋਤੋਂ ਸਮੇਤ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਪਹੁਚਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਨੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਡੇਰਾ ਉਠਾਯਾ ਔ ਵਹਾਂ ਸੇ ਰਾਜਾ ਇੰਦ੍ਰ ਕੀ ਭਾਂਤ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਆਗੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸਥਾਨ ਕੀਆ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਚਲੇ ਚਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਸੇ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਪਰਬ ਮੇਂ ਸਬ ਨੇ ਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਅਰ ਯਥਾਸ਼ਕਤਿ ਹਰਇਕ ਨੇ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਰਥ ਪਾਲਕੀ ਬਸਤ੍ਰਰਤਨ ਅ ਭੂਖਣ ਅੰਨ ਧਨ ਦਾਨ ਦੀਆ ਪੁਨਿ ਵਹਾਂ ਸਭੋਂ ਨੇ ਡੇਰੇ ਡਾਲੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔਬਲਰਾਮਜੀ ਕੇਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਆਨੇ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਚਹੁੰ ਓਰ ਕੇ ਰਾਜਾ ਕੁਟੰਬ ਸਹਿਤ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਸਬ ਸੈਨਾ ਲੇ ਲੇ ਵਹਾਂ ਆਇ ਆਇਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਮਿਲੇ ਪੀਛੇ ਸਭ ਕੌਰਵ ਪਾਡਵ ਭੀ ਅਪਨਾ ਅਪਨਾ ਦਲ ਲੇ ਸਕੁਟੰਬ ਵਹਾਂ ਆਇ ਮਿਲੇ ਉਸ ਕਾਲ ਕੁੰਤੀ ਔ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਰਨਿਵਾਸ ਮੇਂ ਜਾਇਸਬ ਸੇ ਮਿਲੀਂ ਆਗੇ ਕੁੰਤੀ ਨੇ ਭਾਈ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਮੈਂ ਬੜੀ ਅਭਾਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੇ ਭਾਗੀ ਉਸੀ ਦਿਨ ਸੇ ਦੁਖਉਠਾਤੀ ਹੂੰ ਤੁਮਨੇ ਜਬ ਸੇ ਵਯਾਹ ਦੀ ਤਬ ਸੇ ਮੇਰੀ ਸੁਧਿ ਕਭੀ ਨ ਲੀ ਔ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੋ ਸਬ ਕੋਹੈਂ ਸੁਖਦਾਈ ਉਨ ਕੋਭੀ ਮੇਰੀ ਦਯਾ ਕੁਛ ਨ ਆਈ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਕਰੁਣਾਕਰ ਆਂਖੋਂ ਭਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਬਹਿਨ ਤੂ ਮੁਝੇ ਕਯਾ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਇਸਮੇਂ ਮੇਰਾ ਕੁਛ ਬਸ ਨਹੀਂ ਕਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਜਾਨੀ ਨਹੀ ਜਾਤੀ ਹਰਿ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਦੇਖੋ ਕੰਸ ਕੇ ਹਾਥ ਮੈਨੇ ਭੀ ਕਯਾ ਕਯਾ ਦੁਖ ਨ ਪਾਯਾ॥

ਚੌਃ ਪ੍ਰਭੁ ਆਧੀਨ ਸਕਲ ਜਗ ਆਇ॥ ਕਿਤ ਦੁਖ
ਕਰੋਂ ਦੇਖ ਜਗ ਭਾਇ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਬਹਿਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਸਬ ਰਾਜਾ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਥੇ ਔਰ ਰਾਜਾ ਦਰਯੋਧਨ ਆਦਿ ਬੜੇ ਬੜੇ ਨ੍ਰਿਪ ਔਰ ਪਾਂਡਵ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਰਤੇ ਥੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਤੁਮ ਬੜੇ ਭਾਗੀ ਹੋ ਜੋ ਸਦਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਤੇ ਹੋ ਔਰ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ ਗਵਾਤੇ ਹੋ ਜਿਨੇਂ ਸ਼ਿਵ ਬਿਰੰਚ ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਖੋਜਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਤੁਮਾਰੀ ਸਦਾ ਰੱਖਯਾ ਕਰੇਂ ਜਿਨਕਾ ਭੇਵ ਯੋਗੀ ਯਤੀ ਮੁਨਿ ਰਿਖਿ ਨ ਪਾਵੇਂ ਸੋ ਹਰਿ ਤੁਮਾਰੀ ਆਗਯਾ ਲੇਨੇ ਆਵੇਂ ਜੋ ਹੈਂ ਸਬ ਜਗ ਕੇ ਈਸ ਵੇਈ ਤੁਮੇਂ ਨਿਵਾਤੇ ਹੈਂ ਸੀਸ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਸਬ ਰਾਜਾ ਆਇ ਆਇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਵੇ ਯਥਾ ਯੋਗਯ ਸਬ ਕਾ ਸਮਾਧਾਨ ਇਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਆਨਾ ਸੁਨ ਨੰਦ ਉਪਨੰਦ ਭੀ ਸੁਕਟੰਬ ਔ ਸਬ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਮੇਤ ਆਨ ਪਹੁੰਚੇ ਸ਼ਨਾਨ ਦਾਨ ਸੇ ਸੁਚਿਤ ਹੋ ਨੰਦ ਜੀ ਵਹਾਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਹਿਤ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਵਿਰਾਜਤੇ ਥੇ ਇਨੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਉਠ ਕਰ ਮਿਲੇ ਔਰ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰ ਐਸੇ ਸੁਖ ਮਾਨਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਗਈ ਬਸਤੁ ਪਾਇ ਸੁਖ ਮਾਨੇ ਆਗੇ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ

ਨੇ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਸੇ ਬ੍ਰਿਜ ਕੀ ਪਿਛਲੀ ਸਬ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸੁਨਾਈ ਜੈਸੇ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਪਾਲਾ ਥਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਨਯਨੋਂ ਮੇ ਨੀਰ ਭਰ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਰਹੇ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਥਮ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਜੀ ਕੋ ਯਥਾ ਯੋਗ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਪੁਨਿ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਸੇ ਜਾਇ ਮਿਲੇ ਤਹਾਂ ਗੋਪੀਯੋਂ ਨੇ ਆਇ ਹਰਿ ਕਾ ਚੰਦ੍ਰ ਮੁਖ ਨਿਰਖ ਅਪਨੇ ਨਯਨ ਚਕੋਰੋਂ ਕੋ ਸੁਖ ਦੀਆ ਔਰ ਜੀਤਵ ਕਾ ਫਲ ਲੀਯਾ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਵਸੁਦੇਵ ਦੇਵਕੀ ਰੋਹਿਣੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸੇ ਮਿਲ ਜੋ ਕੁਛ ਪ੍ਰੇਮ ਨੰਦ ਯਸੋਧਾ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਨੇ ਕੀਯਾ ਸੋ ਮੁਝ ਸੇ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵਹੁ ਦੇਖੇ ਹੀ ਬਨਿ ਆਵੇ ਨਿਦਾਨ ਸਬ ਕੋ ਸਨੇਹ ਮੇਂ ਨਿਪਟ ਬਯਾਕੁਲ ਦੇਖ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ॥

ਚੌਃ ਮੇਰੀ ਭਕਤਿ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨੀ ਕਰੈ ॥ ਭਵਸਾਗਰ ਨਿਰਭਯ
ਸੋ ਤਰੈ ॥ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਤੁਮ ਅਰਪਣ ਕੀਨੋ ॥ ਨੇਹ
ਨਿਰੰਤਰ ਕਰ ਮੁਹਿ ਚੀਨੋ ॥ ਤੁਮ ਸਮ ਬਡਭਾਗੀ ਨਹਿੰ
ਕੋਇ ॥ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰੁੱਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕਿਨ ਹੋਇ ॥ ਯੋਗੀਸ੍ਵਰ ਕੇ
ਧਯਾਨ ਨ ਆਯੋ ॥ ਤੁਮ ਸੰਗ ਰਹਿ ਨਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਬਢਾਯੋ
॥ ਹੌਂ ਸਬ ਹੀ ਕੇ ਘਟ ਘਟ ਰਹੋਂ ॥ ਅਗਮ ਅਗਾਧ
ਜੁ ਬਾਨੀ ਕਹੋਂ ॥

ਜੈਸੇ ਤੇਜ ਜਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵਾਯੁ ਆਕਾਸ਼ ਕਾ ਹੈ ਦੇਹ ਮੇਂ ਬਾਸ

ਤੈਸੇ ਸਬ ਘਟ ਮੇਂ ਹੈ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਯਿਹ ਸਬ ਭੇਦ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਤਬ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜ ਬਾਸ਼ੀਯੋਂ ਕੋ ਧੀਰਯ ਆਯਾ ॥

।ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਕੁਰਖਯੇਤ ਗਮਨੰ ਨਾਂਮ ਦ੍ਵਾਸੀਤਿਤਮੋਧ੍ਯਾਇ ੯੨

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਮੇਂ ਪਰਸਪਰ ਬਾਤੇਂ ਹੂਈਂਸੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਸੁਨੋਂ ਏਕ ਦਿਨ ਕੌਰਵ ਔਰ ਪਾਂਡਵੋਂ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀਯਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਨਾਰੀਯੋਂ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਥੀਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਔਰ ਗੁਣ ਗਾਤੀ ਥੀਂ ਇਸਮੇਂ ਕੁਛ ਬਾਤ ਜੋ ਚਲੀ ਤੋ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਸੁੰਦ੍ਰੀ ਕਹਿ ਤੂਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਕੈਸੇ ਪਾਯਾ ਸ੍ਰੀ ਰੁਕਮਣੀ ਜੀ ਬੋਲੀ॥

ਚੌ: ਸੁਨੋ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਤੁਮ ਮਨ ਲਾਇ ॥ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਭੁ ਨੇ ਕੀਏ ਉਪਾਇ॥

ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕਾ ਤੋ ਮਨੋਰਥ ਥਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਕੰਨਯਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੋ ਦੂੰ ਔ ਭਾਈ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸਿਸੁਪਾਲ ਕੋ ਦੇਨੇ ਕਾ ਪ੍ਰਨ ਕੀਆ ਵੁਹ ਬਰਾਤ ਲੇ ਬਯਾਹਨੇ ਕੋ ਆਯਾ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੋ ਮੈਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੇਜ ਬੁਲਾਯਾ ਬਯਾਹ ਕੇ ਦਿਨ ਮੈਂ ਜੋ ਗੌਰੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਘਰ ਕੋ ਚਲੀ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਕੇ ਬੀਚ ਸੇ ਮੁਝੇ ਉਠਾਇ ਕੇ ਲੇ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਅਪਨੀ ਬਾਟ ਲੀ ਤਿਸ ਪੀਛੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸਬ ਅਸੁਰ ਦਲ ਪ੍ਰਭੁ ਪਰ ਆਇ ਟੂਟਾ ਸੋ ਹਰਿ ਨੇ ਸਹਿਜ ਹੀ

ਮਾਰ ਭਗਾਯਾ ਪੁਨਿ ਮੁਝੇ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪਧਾਰੇ ਵਹਾ ਜਾਤੇ ਹੀ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੂਰਸੈਨ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੇਦ ਕੀ ਵਿਦਿ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਮੇਰਾ ਬਜਾਹ ਕੀਯਾ ਬਿਵਾਹ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰਪਾਇ ਮੇਰੇਪਿਤਾ ਨੇ ਬਹੁਤਸਾ ਯੌਤਕ ਭਿਜਵਾਇ ਦੀਯਾ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਛਿਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜੈਸੇ ਦ੍ਰੋਪਦੀ ਜੀ ਨੇ ਰੁਕਮਣੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਔਰ ਉਨੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਸਤਜਭਾਮਾ; ਜਾਮਵਤੀ, ਕਾਲਿੰਦ੍ਰੀ ਭੱਦ੍ਰਾ, ਸੱਤਜਾ, ਮਿੱਤ੍ਰਬਿੰਦਾ, ਲੱਖਜਮਣਾ, ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੈ ਆਠ ਪਟਰਾਨੀਯੋਂ ਸੇ ਪੂਛਾ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਨੇ ਸਬ ਸਮਾਚਾਰ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਿਵਾਹ ਕਾ ਬਯੋਰੇ ਸਮੇਤ ਕਹਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਗੀਤ ਵਰਣਨਿ ਨਾਮ ਤ੍ਰੈ ਸੀਤਿਤਮੋ ਧਿਆਇ ੯੩

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜਅਬ ਮੈਂ ਸਬ ਰਿਖੀਓਂ ਕੇ ਆਨੇ ਕੀ ਔ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਯੱਗਜ ਕਰਨੇ ਕੀ ਕਥਾ ਕ਼ਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਚਿੱਤ ਦੇ ਸੁਨੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਏਕਦਿਨ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਸੂਰ-ਸੈਨ ਬਸੁਦੇਵ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਓਂ ਸਮੇਤ ਸਭਾ ਕੀਏ ਬੈਠੇ ਥੇ ਔ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸ ਵਹਾ ਉਪਸ ਥਿਤ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ ਆਨੰਦਕੰਦ ਕੇ ਦਰ-ਸ਼ਨ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕਰ ਬਜਾਸ; ਵਸਿਸ਼੍ਟ, ਵਿਸਵਾਮਿੱਤ੍ਰ, ਬਾਮਦੇਵ, ਪਰਾਸੁਰ, ਭ੍ਰਿਗੁ, ਪੁਲਸਤ, ਭਾਰਦ੍ਵਾਜ, ਮਾਰਕੰਡੇ,

ਆਦਿ ਅਵ੍ਯਾਸੀ ਸਹੱਸ੍ਰ ਰਿਖਿ ਵਹਾਂ ਆਏ ਔ ਤਿਨਕੇ ਸਾਥ ਨਾਰਦ ਜੀ ਭੀ ਉਨ੍ਹੇਂ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸਭਾ ਕੀ ਸਭਾ ਸਭ ਉਠ ਖੜੀ ਹੁਈ ਨਿ ਸਬ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਪਟੰਬਰ ਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲ ਸਭ ਕੋ ਸਭਾ ਮੇਂ ਲੇਗਏ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਸਭ ਕੋ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਪਾਂਵ ਧੋਇ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਲੇ ਪੀਯਾ ਔ ਸਾਰੀ ਸਭਾ ਪਰ ਛਿੜਕਾ ਫਿਰ ਚੰਦਨ ਅੱਖਤ ਪੁਸ਼ਪ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਵੇਦ੍ਯ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਸਬ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕੀ ਪੁਨਿ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਧੰਨ੍ਯ ਭਾਗ ਹਮਾਰੇ ਜੋ ਆਪਨੇ ਆਇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਯਾ ਸਾਧੁ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਗੰਗਾਕੇ ਸ਼ਨਾਨ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਸਾਧੁ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਯਾ ਉਸਨੇ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕਾ ਪਾਪ ਗਵਾਯਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ॥

ਚੌਃ ਸ੍ਰੀ ਭਗ੍ਵਾਨ ਬਚਨ ਜਬ ਕਹੇ। ਤਬ ਸਬ ਰਿਖੀ ਬਿਚਾਰਤ ਰਹੇ॥

ਕਿ ਜੋ ਪ੍ਰਭੁ ਹੈ ਜਜੋਤੀ ਸ੍ਵਰੂਪ ਔ ਸਕਲ ਸ੍ਰਿਸ਼੍ਰਿ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸੋ ਜਬ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੇ ਤਬ ਔਰ ਕੀ ਕਿਸਨੇ ਚਲਾਈ ਮਨਹੀ ਮਨ ਸਬ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਜਦ ਇਤਨਾ ਕਹਾ ਤਦ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ

ਚੌਃ ਸੁਨੋ ਸਭਾ ਤੁਮ ਸਭ ਮਨ ਲਾਇ॥ ਹਰਿ ਮਾਯਾ ਜਾਨੀ ਨਾ ਜਾਇ॥

ਯੇਹ ਆਪ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋ ਉਪਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਵਿਸ਼ਨ ਹੋ ਪਾਲਤੇ ਹੈਂ ਸ਼ਿਵ ਹੋ ਸੰਘਾਰਤੇ ਹੈਂ ਇਨਕੀ ਗਤਿ ਅਪਰੰਪਾਰ ਹੈ ਇਸਮੇ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬੁੱਧਿ ਕੁਛ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਪਰ ਇਤਨਾ ਇਨਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਹਮ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਾਧੋਂ ਕੇ ਸੁਖ ਦੇਨੇ ਕੋ ਔ ਦੁਸ਼ੋ

ਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਔ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਚਲਾਨੇ ਕੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਅਵ-
ਤਾਰ ਲੇ ਪ੍ਰਭੁ ਆਤੇ ਹੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਨਾਰਦ
ਜੀ ਸਭਾ ਸੇ ਉਠਤੇ ਹੂਏ ਤੋ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਹਾਥ
ਜੋੜ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਿਖਿਰਾਜ ਮਨੁਸ੍ਯ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ
ਆਇ ਕਰਮ ਸੇ ਕੈਸੇ ਛੂਟੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਮਹਾਰਾਜ
ਯਿਹ ਬਾਤ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਬ ਰਿਖਿ
ਮੁਨਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਰਹੇ ਤਬ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਮੁਨੀਓਂ
ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿੱਪ੍ਰਾਯ ਸਮਝ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵਤਾਓ ਤੁਮ
ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਅਚਰਜ ਮਤ ਕਰੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੀ ਮਾਯਾ
ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਇਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਜੀਤ ਰੱਖਾ ਹੈ ਇਸੀ ਸੇ
ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੀ ਔਰ ਦੂਸਰੇ ਐਸੇ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ
ਕਿ ਜੋ ਜਨ ਜਿਸਕੇ ਸਮੀਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਵੁਹ ਉਸਕਾ ਗੁਣ
ਪ੍ਰਭਾਵ ਔ ਪ੍ਰਤਾਪ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸ ਹੋ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਜੈਸੇ॥

ਚੌ: ਗੰਗਾ ਬਾਸ਼ੀ ਅਨਤਹਿੰ ਜਾਇ ॥ ਤਜਕੇ ਗੰਗ ਕੂਪ
ਜਲ ਨ੍ਹਾਇ॥ ਯੌਂ ਹੀ ਯਾਦਵ ਭਏ ਅਯਾਨੇ ॥ ਯੇਹ ਨਹਿ
ਕਛੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਤਿ ਜਾਨੇ ॥

ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਮੁਨੀਯੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕਾ
ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਇ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਮੇਂ
ਕਹਾਂ ਹੈ ਜੋ ਨਰ ਤੀਰਥ ਦਾਂਨ ਤਪ ਬ੍ਰਤ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰਤਾ ਹੈਸੋ
ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਬੰਧਨ ਸੇ ਛੂਟ ਪਰਮ ਗਤਿ ਪਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ
ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਤ ਕੀ ਬਾਤ ਮੇਂ ਸਬ

ਯੱਗਯ ਕੀ ਸਾਮਾ ਮੰਗਾਇ ਉਪਸਥਿਤ ਕੀ ਔਰ ਰਿਖੀਯੋਂ ਮੁਨੀਯੋਂ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਯੱਗਯ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕੀਜੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖਸੇ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮਣੋਂ ਨੇ ਯੱਗਯ ਕਾ ਸਥਾਨ ਬਨਾਇ ਸੰਵਾਰਾ ਇਸ ਬੀਚ ਇਸਤ੍ਰੀਯੋਂ ਸਮੇਤ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਵੇਦੀ ਮੇਂ ਜਾ ਬੈਠੇ ਸਬ ਰਾਜਾ ਐ ਯਾਦੁਵ ਯੱਗਯ ਕੀ ਟਹਿਲ ਮੇਂ ਆ ਉਪਸਥਿਤ ਹੂਏ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੇਦੀ ਮੇਂ ਜਾ ਬੈਠੇ ਉਸ ਕਾਲ ਵੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਯੱਗਯ ਕਾ ਆਰੰਭ ਕੀਯਾ ਐ ਲਗੇ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਅਹੁਤੀ ਦੇਨੇ ਐ ਦੇਵਤਾ ਸਦੇਹ ਆਇ ਆਇ ਭਾਗ ਲੇਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਕਾਲ ਯੱਗਯ ਹੋਨੇ ਲਗਾ ਉਸ ਕਾਲ ਉਧਰ ਕਿੰਨਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਭੇਰ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਗੁਣ ਗਾਤੇ ਥੇ ਚਾਰਣ ਬੰਦੀਜਨ ਯਸ਼ ਬਖਾਨਤੇ ਥੇ ਉਰਬਸੀ ਆਦਿ ਅਪਸਰਾ ਨਾਚਤੀ ਥੀਂ ਐ ਦੇਵਤਾ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਵਿਮਾਨੋਂ ਮੇਂ ਬੈਠੇ ਫੂਲ ਬਰਖਾਵਤੇ ਥੇ ਐ ਇਧਰ ਸਬ ਮੰਗਲੀ ਲੋਗ ਗਾਇ ਬਜਾਇ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਯਾਚਿਕ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਇਸ ਮੇਂ ਯੱਗਯ ਪੂਰਨ ਹੂਆ ਐ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੂਰਣਾਹੁਤੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੋਂ ਕੋ ਪਾਟੰਬਰ ਪਹਿਰਾਇ ਅਲੰਕ੍ਰਿਤ ਕਰ ਰਤਨ ਧਨ ਬਹੁਤ ਸਾ ਦੀਆ ਐ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਵੇਦ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹ ਪੜ੍ਹ ਅਸੀਰਬਾਦ ਦੀਆ ਆਗੇ ਸਬ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਨਰੇਸੋਂ ਕੋ ਭੀ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਹਿਰਾਇ ਔਰ ਜਿਮਾਯਾ ਪੁਨਿ ਉਨੋਂ ਯੱਗਯ ਕੀ ਭੇਟ ਕਰਕਰ

ਵਿਦਾ ਹੋ ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਬਾਟ ਲੀ, ਮਹਾਰਾਜ ਸਬ ਰਾਜਾਓਂ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਭੀ ਵਿਦਾ ਹੂਏ ਪੁਨਿ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਗੋਪੀ ਗੋਪ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲ ਸਮੇਤ ਜਬ ਬਾਸੁ-ਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੋਨੇ ਲਗੇ ਉਸ ਸਮਯ ਕੀ ਬਾਤ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਇਧਰ ਤੋ ਯਦੁਬੰਸੀ ਕਰੁਣਾ ਕਰ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਉਧਰ ਸਬ ਬ੍ਰਿਜਬਾਸ਼ੀ ਉਸਕਾ ਬਖਾਨ ਕੁਛ ਕਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਵੁਹ ਸੁਖ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਬਨਿ ਆਵੈ ਨਿਦਾਨ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਸਮੇਤ ਨੰਦਰਾਇ ਜੀ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਹਰਾਇ ਔ ਬਹੁਤਸਾ ਧਨ ਦੇ ਬਿਦਾ ਕੀਯਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਭਾਂਤਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਵ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਪਰਬ ਨ੍ਹਾਇ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰ ਸਬ ਸਮੇਤ ਜਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਇ ਤੋ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਭੈ ਬਧਾਇ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬਸੁਦੇਵ ਯੱਗ੍ਯ ਕਰਣੰ ਨਾਮ ਚਤੁਰ ਸੀਤਿ ਤਮੋ ਧਯਾਇ ੮੪

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਔ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਜੋ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਗਏ ਵੇ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਯਿਹ ਬਾਤ ਮਨ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰ ਉਠ ਖੜੇ ਹੂਏ ਕਿ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜਗਤ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਔ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਪ੍ਰਭੁ ਅਲਖ ਅਗੋਚਰ ਅਬਿਨਾਸ਼ੀ, ਸਦਾ ਸੇਵਤੀ ਹੈ

ਕਮਲਾ ਭਈ ਦਾਸੀ, ਤੁਮ ਹੋ ਸਬ ਦੇਵੋਂ ਕੇ ਦੇਵ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਤੁਮਾਰਾ ਭੇਵ, ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਜਯੋਤਿ ਹੈ ਚੰਦ, ਸੂਰਯ ਪ੍ਰਿਥਵੀ, ਆਕਾਸ਼, ਤੁਮ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸਬ ਠੌਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਤੁਮਾਰੀ ਮਾਯਾ ਹੈ ਪ੍ਰਬਲ ਉਸਨੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਕੋ ਭੁਲਾਇ ਰੱਖਾ ਹੈ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੇਂ ਸੁਰ, ਨਰ, ਮੁਨਿ, ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚਾ ਹੋ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਵਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਨਾਥ॥

ਚੌਃ ਕੋਊ ਨ ਭੇਦ ਤੁਮਾਰੋ ਜਾਨੈ॥ ਵੇਦਨ ਮਾਂਝ ਅਗਾਧ ਬਖਾਨੈ ॥ ਸ਼ਤ੍ਰੂ ਮਿੱਤ੍ਰੂ ਨਹਿ ਕੋਊ ਤੁਮਾਰੋ॥ ਪੁੱਤ੍ਰੂ ਪਿਤਾ ਨ ਸਹੋ-ਦਰ ਪਯਾਰੋ ॥ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਭਾਰ ਹਰਣ ਅਵਤਰੋ ॥ ਜਨ ਕੇ ਹੇਤੁ ਭੇਖ ਬਹੁ ਧਰੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਕਰੁਣਾ ਸਿੰਧੁ ਦੀਨ ਬੰਧੁ ਜੈਸੇ ਆਪਨੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪਤਿਤੋਂ ਕੋ ਤਾਰਾ ਤੈਸੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰਾ ਭੀ ਨਿਸਤਾਰ ਕੀਜੈ ਜੋ ਭਵਸਾਗਰ ਕੇ ਪਾਰ ਹੋ ਆਪਕੇ ਗੁਣ ਗਾਊਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਪਿਤਾ ਤੁਮ ਗਯਾਨੀ ਹੋਇ ਪੁੱਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਬਡਾਈ ਕਯੋਂ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੁਮ ਆਪ ਹੀ ਮਨ ਮੇਂ ਬਿਚਾਰੋ ਕਿ ਭਗਵਤ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਅਪਰੰਪਾਰ ਹੈ ਉਸਕਾ ਪਾਰ ਆਜ ਤਕ ਕਿਸੂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਯਾ ਦੇਖੋ ਵੁਹ॥

ਚੌਃ ਘਟ ਘਟ ਮਾਹਿ ਜਯੋਤਿ ਹ੍ਵੈ ਰਹੈ॥ ਤਾਹੀਂ ਸੋਂ ਜਗ ਨਿਰ ਗੁਣ ਕਹੈ ॥ ਆਪਹਿ ਸਿਰਜੇ ਆਪਹਿ ਹਰੈ॥ ਰਹੈ ਮਿਲਯੋ ਬਾਂਧਯੋ ਨਹਿ ਪਰੈ ॥ ਭੂ ਆਕਾਸ਼ ਵਾਯੁ ਜਲ

ਜਯੋਤਿ ।। ਪੰਚ ਤੱਤ੍ਵ ਤੇ ਦੇਹ ਜੋ ਹੋਤਿ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਸ਼ਕਤਿ ਸਬਨ ਮੇਂ ਰਹੈ ॥ ਵੇਦ ਮਾਹਿ ਬਿਧਿ ਐਸੇ ਕਹੈ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਮੋਹ ਬਸ ਹੋਇ ਚੁਪ ਕਰ ਹਰਿਕਾਮੁਖ ਦੇਖ ਰਹੇ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਵਹਾਂ ਸੇ ਚਲ ਮਾਤਾ ਕੇ ਨਿਕਟ ਗਏ ਤੋ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਦੇਵਕੀ ਜੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਏਕ ਦੁਖ ਮੁਝੇ ਜਬ ਤਕ ਸਾਲੇ ਹੈ ਪ੍ਰਭੁ ਬੋਲੇ ਸੋ ਕਯਾ ਦੇਵਕੀ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤੁਮਾਰੇ ਛੇ ਭਾਈ ਬੜੇ ਜੋ ਕੰਸ ਨੇ ਮਾਰ ਡਾਲੇ ਹੈਂ ਉਨਕਾ ਦੁਖ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਾਤਾ ਤੁਮ ਅਬ ਮਤ ਕੁਢੋ ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਅਭੀ ਜਾਇ ਲੇ ਆਤਾ ਹੂੰ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪਾਤਾਲ ਪੁਰੀ ਕੋ ਗਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਆਇ ਅਤਿ ਧੂਮ ਧਾਮ ਸੇ ਪਾਟੰਬਰਕੇ ਪਾਂਵੜੇ ਡਾਲ ਨਿਜ ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਿਆ ਆਗੇ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਨੇ ਚੰਦਨ ਅੱਛਤ ਪੁਸ਼ਪ ਚੜ੍ਹਾਇ ਧੂਪ ਦੀਪ ਨੈਵੇਦਯ ਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ ਪੁਨਿ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਹਾਥ ਜੋੜ ਅਤਿ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪ ਕਾ ਆਨਾ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਹਰਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਸਤਯੁਗ ਮੇਂ ਮਰੀਚ ਰਿਖਿ ਨਾਮ ਏਕ ਰਿਖੀ ਬੜੇ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਗਯਾਨੀ ਸੱਤਯਬਾਦ। ਔ ਹਰਿ ਭਗਤ ਥੇ ਉਨਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਨਾਮ ਉਰਨਾ ਉਸਕੇ ਛੇ ਬੇਟੇ ਏਕ ਦਿਨ ਵੇ ਛਹੋਂ ਭਾਈ ਤਰੁਣ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ

ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾ ਹਸੇ ਉਨਕੋ ਦੇਖ ਪ੍ਰਜਾ ਪਤਿ ਨੇ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕਰ ਯਿਹ ਸ੍ਰਾਪ ਦੀਯਾ ਕਿ ਤੁਮ ਜਾਇ ਅਵਤਾਰ ਲੇ ਅਸੁਰ ਹੋ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਰਿਖਿ ਪੁੱਤ੍ਰ ਅਤਿ ਭਯ ਖਾਇ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਕੇ ਚਰਣੋਂ ਪਰ ਜਾਇ ਗਿਰੇ ਔਰ ਬਹੁਤ ਗਿੜ ਗਿੜਾਇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਆਪਨੇ ਸ੍ਰਾਪ ਤੋ ਦੀਯਾ ਪਰ ਅਬ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਕਿ ਇਸ ਸ੍ਰਾਪ ਸੇ ਕਬ ਮੋਖਜ ਪਾਵੈਂਗੇ ਉਨਕੇ ਦੀਨ ਬਚਨ ਸੁਨ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਨੇ ਦਿਯਾਲ ਹੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਦਰਸ਼ਨ ਪਾਇ ਮੁਕਤਿ ਹੋਵਹੁਗੇ॥

ਚੌਃ ਇਤਨੋ ਕਹਿਤ ਪ੍ਰਾਣ ਤਬ ਗਏ॥ ਤੋ ਹਰਨਾਕਸ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਭਏ ॥ ਪੁਨਿ ਬਸੁਦੇਵ ਕੇ ਜਨਮੇ ਜਾਇ॥ ਤਿਨਕੋ ਹਤਯੋ ਕੰਸ ਨੇ ਆਇ ॥ ਮਰਤ ਤਿਨੇਂ ਮਾਯਾ ਲੈ ਆਈ ॥ ਯਿਹ ਠਾਂ ਰਾਖਿ ਗਈ ਸੁਖਦਾਈ॥

ਉਨਕਾ ਦੁਖ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ਕਰਤੀ ਹੈ ਇਸ ਲੀਏ ਹਮ ਯਹਾਂ ਆਏ ਹੈਂ ਕਿ ਅਪਨੇ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਲੇਜਾ ਮਾਤਾ ਕੋ ਦੇਂਗੇ ਔ ਉਨਕੇ ਚਿੱਤ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਦੂਰ ਕਰੇਂਗੇ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਨੇ ਛਹੋਂ ਬਾਲਕ ਲਾ ਦੀਏ ਔ ਬਹੁਤਸੀ ਭੇਂਟ ਆਗੇ ਧਰੀ ਤਬ ਪ੍ਰਭੁ ਵਹਾਂ ਸੇ ਭਾਈਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਮਾਤਾ ਪੁੱਤ੍ਰੋਂ ਕੋ ਦੇਖ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਸੁਨ ਸਾਰੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਹੂਆ ਔ ਉਨਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਛੂਟਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦੇਵਕੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤ੍ਰ

ਜੀਵਨੰ ਨਾਮ ਪੰਚਾਸੀਤਿਤਮੋਅਧਜਾਇ ੯੫

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੈਸੇ ਦ੍ਵਰਕਾ ਮੇਂ ਅਰਜੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਬਹਿਨ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਕੋ ਹਰਿ ਲੇ ਗਏ ਔ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਮਿਥਲਾ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਮਨ ਲਗਾਇ ਸੁਨੋ ਦੇਵਕੀ ਕੀ ਬੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਸੇ ਛੋਟੀ ਜਿਸਕਾ ਨਾਮ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਜਬ ਬਜਾਹਨ ਯੋਗਜ ਹੂਈ ਤਬ ਬਸੁਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਕੁਟੰਬੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਅਬ ਕੰਨਜਾ ਬਜਾਹਨ ਯੋਗਯ ਭਈ ਕਹੋ ਕਿਸਕੋ ਦੀਜੇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਕਹਾ ਹੈ ਬਯਾਹ ਔਰ ਬੈਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸਮਾਨ ਸੇ ਕੀਜੈ ਏਕ ਬਾਤ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਯਿਹ ਕੰਨਯਾ ਦ੍ਰਯੋਧਨ ਕੋ ਦੀਜੈ ਤੋ ਜਗ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਔ ਬਡਾਈ ਲੀਜੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਮੇਂ ਆਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਲੜਕੀ ਦੇਂ ਤੋ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਯਸ਼ ਲੇਂ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਪਰ ਤੋ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲਾ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਬਾਤ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਸਬ ਪੁਕਾਰ ਉਠੇ ਕਿ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਕੰਨਜਾ ਦੇਨਾ ਅਤਿ ਉਤਮ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਬੁਰਾ ਮਾਨ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਗਏ ਔ ਉਨਕਾ ਬੁਰਾ ਮਾਨਨਾ ਦੇਖ ਸਬ ਲੋਗ ਚੁਪ ਰਹੇ ਆਗੇ ਯੇਹ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਅਰਜੁਨ ਸੰਨਜਾਸੀ ਕਾ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਦੰਡ ਕਮੰਡਲ ਲੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਏਕ ਭਲੀ ਸੀ ਠੌਰ ਦੇਖ ਮ੍ਰਿਗਸ਼ਾਲਾ ਬਿਛਾਇ ਆਸਨ ਮਾਰ ਬੈਠਾ ॥

ਚੌਃ ਚਾਰ ਮਾਸ ਬਰਖਾ ਭਰ ਰਹਯੋ॥ ਕਾਹੁ ਮਰਮ ਨ ਤਾ ਕੋ ਲਹਯੋ॥ ਅਤਿਥਿ ਜਾਨ ਸਬ ਸੇਵਨ ਲਾਗੇ॥ ਵਿਸ਼ਨੁ ਹੇਤੁ ਤਾ ਸੋਂ ਅਨੁਰਾਗੇ॥ ਵਾਂ ਕੋ ਭੇਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਬਜਾਨਯੋਂ॥ ਕਾਹੂੰਸਯੋਂ ਤਿਨ ਨਾਹਿ ਬਖਾਨਯੋਂ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਭੀ ਜਿਮਾਨੇ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਧ ਕਰ ਲਿਵਾਇ ਲੇਗਏ ਜਯੋਂ ਅਰਜੁਨ ਭੋਜਨ ਕਰਨੇ ਬੈਠੇ ਤਯੋਂ ਚੰਦ੍ਰ ਬਦਨੀ ਮ੍ਰਿਗਲੋਚਨੀ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਜੀਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਈ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਉਧਰ ਤੋ ਅਰਜੁਨ ਮੋਹਿਤ ਹੋ ਸਭ ਕੀ ਡੀਠਬਚਾਇ ਫਿਰ ਫਿਰ ਦੇਖਨੇ ਲਗੇ ਔ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਯਿਹ ਬਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਕਿ ਦੇਖੀਏ ਬਿਧਾਤਾ ਕਬ ਜਨਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਕੀ ਬਿਧਿ ਮਿਲਾਵੈ ਔ ਇਧਰ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਜੀ ਇਨਕੇ ਰੂਪ ਕੀ ਛਟਾ ਦੇਖ ਰੀਝ ਤਨ ਮਨ ਸੇ ਯੋਂ ਕਹਿਤੀ ਥੀ ਕਿ॥

ਚੌਃ ਹੈ ਕੋਊ ਨ੍ਰਿਪਤਿ ਨਾਹਿ ਸੰਨਜਾਸੀ॥ ਕਾ ਕਾਰਣ ਯਿਹ ਭਯੋ ਉਦਾਸੀ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਉਧਰ ਤੋ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਜੀ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪਤਿ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨੇ ਲਗੀ ਔਰ ਇਧਰ ਭੋਜਨ ਕਰ ਅਰਜੁਨ ਅਪਨੇ ਆਸਨ ਪਰ ਆਇ ਪ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਇਸਮੇਂ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਪੀਛੇ ਏਕ ਸਮਯ ਸ਼ਿਵਰਾਤ੍ਰੀ ਕੇ ਦਿਨ ਸਬ ਪੁਰ ਬਾਸ਼ੀ ਕਯਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਯਾ ਪੁਰਖ ਨਗਰ ਕੇ ਬਾਹਰ ਸ਼ਿਵ ਪੂਜਨ ਕੋ ਗਏ ਤਹਾਂ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਜੀ ਅਪਨੀ ਸਖੀ ਸਹੇਲੀਯੋਂ

ਸਮੇਤ ਗਈ ਉਨਕੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਅਰਜੁਨ ਭੀ ਰਥ ਪਰ ਚੜ੍ਹ ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਲੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਉਪਸਿਤ ਹੂਏ ਮਹਾਰਾਜ ਜਯੋਂ ਸ਼ਿਵ ਪੂਜਨ ਕਰ ਸਖੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸੁਭਦ੍ਰਾ ਜੀ ਫਿਰੀਂ ਤੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਸੋਚ ਸੰਕੋਚ ਤਜ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਹਾਥ ਪਕੜ ਉਠਾਇ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਕੋ ਰਥ ਮੇਂ ਬੈਠਾਇ ਅਪਨੀ ਬਾਟ ਲੀ ॥

ਚੌਃ ਸੁਨਕੈ ਕੋਪ ਰਾਮ ਅਤਿ ਕਰਯੋ॥ ਹਲ ਮੂਸਲ ਲੇ ਕਾਂਧੇ
ਧਰਯੋ ॥ ਏਤੇ ਨਯਨ ਰਕਤ ਸੇ ਕਰੇ॥ ਘਨ ਸਮ ਗਾਜ
ਬੋਲ ਉਚਰੇ ॥ ਅਬਹਿ ਜਾਇ ਪ੍ਰਲਯ ਮੇਂ ਕਰਹੋਂ॥ ਭੁਵ
ਉਠਾਇ ਮਾਥੇ ਪਰ ਧਰ ਹੋਂ ॥ ਮੇਰੀ ਬਹਿਨ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ
ਪਯਾਰੀ॥ ਤਾਂ ਕੋ ਕੈਸੇ ਹਰੈ ਭਿਖਾਰੀ ॥ ਅਬਹੀ ਜਹੈ
ਸੰਨਯਾਸੀ ਪਾਊਂ ॥ ਤਿਨਕੋ ਸਬ ਕੁਲ ਖੋਜ ਮਿਟਾਊਂ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਤੋ ਮਹਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਮੇਂ ਬਕ ਝਕ ਰਹੇ ਹੀ ਥੇ ਕਿ ਇਸ ਬਾਤ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਪ੍ਰਦ੍ਯੁਮਨ ਅਨਿਰੁੱਧ ਸੰਬ ਔ ਬੜੇ ਬੜੇ ਯਾਦਵ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਆਇ ਹਾਥ ਜੋੜ ਜੋੜ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਹਮੇਂ ਆਗਯਾ ਹੋਇ ਤੋ ਸ਼ੱਤ੍ਰੁ ਕੋ ਪਕੜ ਲਾਵੈਂ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਜਿਸ ਸਮਯ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਅਰਜੁਨ ਕੇ ਪੀਛੇ ਚਲਨੇ ਕੋ ਉਪਸਿਤ ਹੂਏ ਉਸ ਕਾਲ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਹਰਣ ਕਾ ਸਭ ਭੇਦ ਸਮਝਾਯਾ ਔ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਭਾਈ ਅਰਜੁਨ ਏਕ ਤੋ ਹਮਾਰੀ ਫੁੱਫੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਔਰ ਦੂਸਰੇ

ਪਰਮ ਮਿੱਤ੍ਰ ਉਸਨੇ ਜਾਨੇ ਅਨਜਾਨੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨ ਸਮਝੇ ਯਿਹ ਕਰਮ ਕੀਯਾ ਤੋ ਕੀਯਾ ਪਰ ਹਮੇਂ ਉਸਸੇ ਲੜਨਾ ਕਿਸੀ ਭਾਂਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਯਿਹ ਧਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਔ ਲੋਕ ਵਿਰੁਧ ਹੈ ਇਸ ਬਾਤ ਕੋ ਜੋ ਸੁਨੇਗਾ ਸੋ ਕਹੇਗਾ ਕਿ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਬਾਲੂ ਕੀ ਸੀ ਭੀਤ, ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਸਿਰ ਧੁਨ ਝੁੰਝਲਾ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਯਿਹ ਤੁਮਾਰਾ ਹੀ ਕਾਮ ਹੈ ਕਿ ਆਗ ਲਗਾਇ ਪਾਨੀ ਕੋ ਦੌੜਨਾ ਨਹੀਂ ਤੋ ਅਰਜੁਨ ਕੀ ਕਯਾ ਸਾਮਰਥ ਥੀ ਜੋ ਹਮਾਰੀ ਬਹਿਨ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤਾ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਮਨ ਹੀ ਮਨਪਤਛ਼ਾਇ ਦਾਵ ਪੇਚ ਲਗਾਇ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਭਾਈ ਕਾ ਮੁਖ ਦੇਖ ਹਲ ਮੂਸਲ ਪਟਕ ਬੈਠ ਰਹੇ ਔ ਉਨਕੇ ਸਾਥ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀ ਭੀ॥

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਇਧਰ ਤੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸਬ ਕੋ ਸਮਝਾਇ ਬੁਝਾਇ ਰੱਖਾ ਔ ਉਧਰ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਘਰ ਜਾਇ ਵੇਦ ਕੀ ਵਿਧਿ ਸੇ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾ ਕੇ ਸਾਥ ਵਯਾਹ ਕੀਯਾ ਵਯਾਹ ਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਆਭੂਖਨ ਦਾਸ ਦਾਸੀ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਰਥ ਔ ਬਹੁਤ ਸੇ ਰੁਪਯੇ ਏਕ ਬਿੱਪ੍ਰ ਕੇ ਹਾਥ ਸ਼ੰਕਲਪ ਕਰ ਹਸਿਤਨਾਪੁਰ ਭੇਜ ਦੀਏ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਭਗਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਮਿਥਲਾ ਕੋ ਚਲੇ ਜਹਾਂ ਸੁਕਦੇਵ ਬਹੁਲਾਸ੍ਵ ਨਾਮ ਏਕ ਰਾਜਾ ਔਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮਣ ਦੋ ਭਗਤ ਥੇ, ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਚਲਤੇ ਹੀ ਨਾਰਦ, ਬਯਾਸਦੇਵ, ਵਾਸਦੇਵ, ਅਤ੍ਰੀ, ਪਰਸਰਾਮ, ਆਦਿ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਮੁਨਿ ਆਨ

ਮਿਲੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋ ਲੀਏ ਪੁਨਿ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਕੇ ਰਾਜਾ ਆਗੂ ਆਇ ਆਇ ਪੂਜ ਪੂਜ ਭੇਂਟ ਧਰਤੇ ਜਾਤੇ ਥੇ ਨਿਦਾਨ ਚਲੇ ਚਲੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨੋਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਵਹਾਂ ਪਧਾਰੇ ਹਰਿ ਕੇ ਆਨੇਕੇ ਸਮਾਚਾਰ ਪਾਇ ਵੇ ਦੋਨੋਂ ਜੈਸੇ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤੈਸੇ ਹੀ ਭੇਟਲੇ ਉਠ ਧਾਏ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਆਏ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਹੀ ਦੋਨੋਂ ਭੇਂਟ ਧਰ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਹੋ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਕ੍ਰਿਪਾਸਿੰਧੁ ਆਪਨੇ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਜੋ ਹਮ ਸੇ ਪਤਿਤੋਂ ਕੋ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪਾਵਨ ਕੀਯਾ ਔ ਜਨਮ ਮਰਣ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਚੁਕਾ ਦੀਯਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅੰਤਰਯਾਮੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਉਨ ਦੋਨੋਂ ਭਗਤੋਂ ਕੇ ਮਨ ਕੀ ਭਗਤਿ ਦੇਖ ਦੋ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਦੋਨੋਂ ਕੇ ਘਰ ਰਹੇ ਉਨੋਂ ਨੇ ਮਨ ਮਾਨਤਾ ਸਭ ਰਾਵ ਚਾਵ ਕੀਯਾ ਔਰ ਹਰਿ ਨੇ ਕਿਤਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਵਹਾਂ ਠਹਿਰ ਉਨੇਂ ਅਧਿਕ ਸੁਖ ਦੀਯਾ ਪ੍ਰਭੁ ਉਨਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸਬ ਮਨੋਰਥ ਪੂਰਾ ਕਰ ਗਿਯਾਨ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਜਬ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੋ ਚਲੇ ਤਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਪੰਥ ਸੇ ਬਿਦਾ ਹੂਏ ਔ ਹਰਿ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਮੇਂ ਜਾ ਬਿਰਾਜੇ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਸੁਭੱਦ੍ਰਾਹਰਣੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਥਲਾਂ ਗਮਨੰ ਨਾਮ ਖਟ ਸੀਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੬੬

ਇਤਨੀ ਕਥਾ _ਨ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਸੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਾਹਾਰਾਜ ਆਪ ਜੋ ਆਗੇ ਕਹਿ ਆਏ ਕਿ ਵੇਦ ਨੇ

ਪਰਮ ਈਸ਼ੂਰ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਸੋ ਨਿਰਗੁਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਵੇਦ ਨੇ ਕਸੇਂ ਕਰ ਕੀ ਯਿਹ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਣੀਏ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਬੁਧਿ, ਇੰਦ੍ਰੀਯ, ਮਨ, ਪ੍ਰਾਣ, ਧਰਮ, ਅਰਥ, ਕਾਮ, ਮੋਖਯ, ਕੋ ਬਨਾਯਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਬ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰਚਤਾ ਹੈ ਤਬ ਸਗੁਣ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਸੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਗੁਣ ਵਹੀ ਏਕ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਮੁਨਿ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੁਮਨੇ ਕੀਆ ਸੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਏਕ ਸਮਯ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਨਰਨਾਰਾਇਣ ਸੇ ਕੀਯਾ ਥਾ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਯਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾਇ ਕਰ ਕਹੀਏ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਜਾਇ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਰਾਜਾ ਸਤਜੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਸਮਯ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਸੱਤਯਲੋਗ ਮੇਂ ਜਾਇ ਜਹਾਂ ਨਰਨਾਰਾਇਨ ਅਨੇਕ ਮੁਨੀਯੋਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬੈਠੇ ਤਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਰਾਕਾਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਵੇਦ ਕਿਸ ਭਾਂਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਨਰ ਨਾਰਾਇਨ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਜੋ ਸੰਦੇਹ ਤੂਨੇ ਮੁਝਸੇ ਪੂਛਾ ਯਹੀ ਸੰਦੇਹ ਏਕ ਸਮਯ ਜਨਲੋਕ ਮੇਂ ਜਹਾਂ ਸਨਾਤਨਾਦਿ ਰਿਖਿ ਬੈਠੇ ਤਪ ਕਰਤੇ ਥੇ ਵਹਾਂ ਹੂਆ ਥਾ ਤਬ ਸਨੰਦਨ ਮੁਨਿ ਨੇ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸਬਕਾ ਸੰਦੇਹ ਮਿਟਾਯਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਮਹਾਂ ਰਾਜ ਮੈਂ ਭੀ ਤੋ ਵਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਲਤਾ ਤੋ ਮੈਂ ਭੀ ਸੁਨਤਾ ਨਾਰਾਇਨ ਨੇ ਕਹਾ ਨਾਰਦ ਜੀ ਤਬ ਤੁਮ ਸ੍ਵੇਤ

ਦ੍ਵੀਪ ਮੇਂ ਭਗਵਤ ਦਰਸ਼ਨ ਕੋ ਗਏ ਥੇ ਤਭੀ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਲਾ ਥਾ ਇਸਸੇ ਤੁਮਨੇ ਨਹੀਂ ਸੁਨਾ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਵਹਾਂ ਕਯਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਚਲਾ ਥਾ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੀਯੇ ਨਰਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੇ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਜਦ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਯਾ ਥਾ ਤਦ ਸਨੰਦਨ ਮੁਨਿ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਸੁਨੋ ਜਿਸ ਸਮਯ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲਯ ਹੋਇ ਚੌਦਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਜਲਾ-ਕਾਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਉਸ ਸਮਯ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਅਕੇਲੇ ਸੋਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜਬ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਕਰ ੇ ਕੀ ਇੱਛਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਬ ਉਨਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸੇ ਵੇਦ ਨਿਕਲ ਹਾਥ ਜੋੜ ਉਸਤਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਅਪਨੇ ਸਥਾਨ ਪਰ ਸੋਤਾ ਹੋ ਔ ਬੰਦੀਜਨ ਭੋਰ ਹੀ ਉਸਕਾ ਯਸ਼ ਗਾਇ ਗਾਇ ਉਸੀ ਕੋ ਜਗਾਵੇ ਇਸ ਲੀਏ ਕਿ ਚੈਤੰਨਯ ਹੋ ਸ਼ੀਗ੍ਰ ਅਪਨੇ ਕਾਰਯ ਕੋ ਕਰੈਂ ਇਤਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕਹਿ ਨਰਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨ ਨਾਰਦ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲ ਵੇਦ ਯਿਹ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਨਾਥ ਬੇਗ ਚੈਤੰਨਯ ਹੋ ਸ੍ਰਿਸ੍ਰਿ ਰਚੋ ਔ ਜੀਵੋਂ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਅਪਨੀ ਮਾਯਾ ਦੂਰ ਕਰੋ ਕਯੋਂਕਿ ਵੇ ਤੁਮਾਰੇ ਰੂਪ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨੇਂ ਮਾਯਾ ਤੁਮਾਰੀ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ ਯਿਹ ਸਬ ਜੀਵੋਂ ਕੋ ਅਗਯਾਨ ਕਰ ਰਖਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੇ ਛੂਟੇ ਤੋ ਜੀਵ ਕੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸਮਝਨੇ ਕਾ ਗਯਾਨ ਹੋ ਹੇ ਨਾਥ ਤੁਮ ਬਿਨ ਇਸੇ ਕੋਈ ਬਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਜਿਸਕੇ ਹਿਰਦੈ ਮੈਂ ਗਯਾਨ ਰੂਪ ਹੋ ਤੁਮ ਬਿਰਾਜਤੇ ਸੋਈ ਇਸ ਮਾਯਾ ਕੋ ਜੀਤਤਾ ਹੈ ਯਿਹ ਤੋ ਕਿਸਕੀ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਜੋ ਮਾਯਾ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ

ਬਚੇ ਤੁਮ ਸਬ ਕੇ ਕਰਤਾ ਹੋ ਸਬ ਜੀਵ ਤੁਮਹੀਂ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋ ਤੁਮਹੀਂ ਮੇਂ ਸਮਾਤੇ ਹੈਂ ਐਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਵਸਤੁ ਹੋ ਪੁਨਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ ਮਿਲ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਉਸਤਤਿ ਕਰੇ ਪਰ ਵੁਹ ਤੁਮਾਰੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਉਸਤਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਐਸੇ ਕੋਈ ਕੰਚਨ ਕੇ ਅਨੇਕ ਆਭਰਨ ਬਨਾਇ ਅਨੇਕ ਨਾਮ ਧਰੇ ਪਰ ਵੁਹ ਕੰਚਨ ਹੀ ਹੈ ਤਿਸੀ ਭਾਂਤਿ ਤੁਮਾਰੇ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਹੈਂ ਔਰ ਗਯਾਨ ਕਰ ਦੇਖੀਏ ਤੋ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਿਧਰ ਦੇਖੀਏ ਤਿਧਰ ਤੁਮਹੀਂ ਤੁਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਪੜਤੇ ਹੋ ਨਾਥ ਤੁਮਾਰੀ ਮਾਯਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਯਹੀ ਸੱਤ੍ਵ, ਰਜ, ਤਮ, ਤੀਨ ਗੁਣ ਹੋ ਤੀਨ ਸ੍ਵਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਕੋ ਉਪਜਾਇ ਪਾਲਨ ਨਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈਂ ਇਸਕਾ ਭੇਵ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨ ਪਾਯਾ ਨ ਕੋਈ ਪਾਵੈਗਾ ਇਸਸੇ ਜੀਵ ਕੋ ਉਚਿਤ ਯੇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬ ਬਾਸਨਾ ਛੋੜ ਤੁਮਾਰਾ ਧਯਾਨ ਕਰੇ ਇਸੀ ਮੇਂ ਇਸਕਾ ਕਲਯਾਣ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਇ ਨਰਨਾਰਾਇਣ ਜੀ ਨੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਨਾਰਦ ਜਬ ਸਨੰਦਨ ਮੁਨਿ ਨੇ ਪੁਰਾਤਨ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸਬ ਕੇ ਮਨ ਕਾ ਸੰਦੇਹ ਦੂਰ ਕੀਯਾ ਤਬ ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਮੁਨੀਯੋਂ ਨੇ ਵੇਦ ਕੀ ਬਿਧਿ ਸੇ ਸਨੰਦਨ ਮੁਨਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕੀ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਯਿਹ ਨਾਰਾਇਣ ਨਾਰਦ ਕਾ ਸੰਬਾਦ ਜੋ ਕੋਈ ਸੁਨੇਗਾ ਸੋ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਇ ਕਰ ਮੁਕਤਿ ਹੋਗਾ ਜੋ ਕਥਾ ਪੂਰਣ ਬ੍ਰਹਮ ਕੀ ਵੇਦ ਨੇ ਗਾਈ ਸੋਈ ਕਥਾ ਸਨੰਦਨ ਮੁਨਿ ਜੀ ਨੇ

ਸੌਨਕਾਦਿਕ ਮੁਨੀਯੋਂ ਕੋ ਸੁਨਾਈ ਪੁਨਿ ਵਹੀ ਕਥਾ ਨਰਨਾਰਾ-ਇਣ ਨੇ ਨਾਰਦ ਕੇ ਆਗੇ ਗਾਈ ਨਾਰਦ ਸੇ ਬ੍ਯਾਸ ਨੇ ਪਾਈ ਬ੍ਯਾਸ ਨੇ ਮੁਝੇ ਪਢਾਈ ਸੋ ਮੈਨੇ ਅਬ ਤੁਮੇਂ ਸੁਨਾਈ ਇਸ ਕਥਾ ਕੋ ਜੋ ਜਨ ਸੁਨੇ ਸੁਨਾਵੇਗਾ ਸੋ ਮਨ ਮਾਨਤਾ ਫਲ ਪਾਵੇਗਾ ਜੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਪ ਦਾਨ ਯੱਗ੍ਯ ਬ੍ਰਤ ਤੀਰਥ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਸੋਈ ਪੁੰਨ੍ਯ ਹੋਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਥਾ ਕੇ ਕਹਿਨੇ ਸੁਨਨੇ ਮੇਂ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਨਰਨਾਰਾਇਣ ਨਾਰਦ ਸੰਬਾਦੇ ਨਾਮ ਸਪਤਾਸੀ ਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੮੭

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਭਗਵੰਤ ਕੀ ਅਦਭੁਤ ਲੀਲ੍ਹਾ ਹੈ ਇਸੇ ਸਬ ਕੋਈ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨ ਹਰਿ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇ ਸੋ ਦਰਿੱਦ੍ਰੀ ਹੋਇ ਔਰ ਦੇਵ ਕੋ ਮਾਨੇ ਸੋ ਧਨਵਾਨ ਦੇਖੋ ਹਰਿ ਹਰ ਕੀ ਕੈਸੀ ਰੀਤਿ ਐ ਯੇਹ ਲਖਯਮੀ ਪਤਿ ਵੇ ਗੌਰੀ ਪਤਿ ਯੇਹ ਧਰੇਂ ਬਨ ਮਾਲ ਵੇ ਧਰੇਂ ਮੁੰਡਮਾਲ ਯੇਹ ਚੱਕ੍ਰਪਾਨਿ ਵੇ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਪਾਨਿ ਯੇਹ ਧਰਣੀਧਰ ਵੇ ਗੰਗਾ ਧਰ ਯੇਹ ਮੁਰਲੀ ਬਜਾਵੇਂ ਵੇ ਸ੍ਰਿੰਗੀ ਯੇਹ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥ ਵੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਯੇਹ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੇਂ ਵੇ ਸੰਘਾਰੇਂ ਯੇਹ ਚਰਚੇਂ ਚੰਦਨ ਵੇ ਲਗਾਵੇਂ ਭਸਮ ਯੇਹ ਓਢੇਂ ਅੰਬਰ ਵੇ ਬਾਘੰਬਰ ਯੇਹ ਪੜ੍ਹੇਂ ਵੇਦ ਵੇ ਆਗਮ ਇਨਕਾ ਬਾਹਿਨ ਗਰੁੜ ਉਨਕਾ ਨੰਦੀ ਯੇਹ ਰਹੇਂ ਗ੍ਵਾਲ ਬਾਲੋਂ ਮੇਂ ਵੇ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਮੇਂ ॥

ਚੌਂ: ਦੋਊ ਪ੍ਰਭੁ ਕੀ ਉਲਟੀ ਰੀਤਿ ॥ ਜਿਨ ਇੱਛਾ ਤਿਨ ਕੀਜੈ ਪ੍ਰੀਤਿ

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਜਾ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਯੁਧਿਸ਼ਟਰ

ਜਿਸਪਰ ਮੈਂ ਅਨੁੱਗ੍ਰਹ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਹੌਲੇ ਹੌਲੇ ਉਸਕਾ ਸਬ ਧਨ ਖੋਤਾ ਹੂੰ ਇਸ ਲੀਏ ਕਿ ਧਨ ਹੀਨ ਕੋ ਭਾਈ ਬੰਧੁ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਆਦਿ ਸਬ ਕੁਟੰਬ ਕੇ ਲੋਗ ਤਜ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਉਸੇ ਬੈਰਾਗਜ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਬੈਰਾਗਜ ਹੋਨੇ ਸੇ ਧਨ ਜਨ ਕੀ ਮਾਯਾ ਛੋੜ ਨ੍ਰਿਮੋਹੀ ਹੋ ਮਨ ਲਗਾਇ ਮੇਰਾ ਭਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਭਜਨ ਕੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੇ ਅਟਲ ਨਿਰਬਾਣ ਪਦ ਪਾਤਾ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਪੁਨਿ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਔਰ ਦੇਵਤਾ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਮਨ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕ੍ਤਿ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਯਿਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸੁਨਾਇ ਮੁਨਿ ਨੇ ਪੁਨਿ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਸਮਯ ਕੱਸਜਪ ਕਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਤਪ ਕਰਨੇ ਕੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਕਰ ਜੋ ਘਰ ਸੇ ਨਿਕਲਾ ਤੋ ਪੰਥ ਮੇਂ ਉਸੇ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਮਿਲੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਇਸਨੇ ਡੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਅਤਿ ਦੀਨਤਾ ਕਰ ਪੂਛਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸ਼ਨੁ ਮਹਾਂਦੇਵ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਮੇ ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਬਰ ਦਾਤਾ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਤੋ ਮੈਂ ਉਨਹੀਂ ਕੀ ਤਪੱਸਯਾ ਕਰੂੰ ਨਾਰਦ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਸੁਨ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਮੇਂ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੜੇ ਬਰ ਦਾਈ ਹੈਂ ਇਨੇਂ ਨ ਰੀਝਤੇ ਬਿਲੰਬ ਨ ਖੀਝਤੇ, ਦੇਖੋ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਥੋੜੇ ਸੇ ਤਪ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਹੱਸ੍ਰਾਰੁਜਨ ਕੋ ਸਹਸ੍ਰ ਹਾਥ ਦੀਏ ਔ ਅਲਪ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਮੇਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਉਸਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ, ਮਹਾ-ਰਾਜ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਤੋ ਚਲੇ ਗਏ ਔਰ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ

ਅਪਨੇ ਸਥਾਨਪਰ ਆਇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਕਾ ਅਤਿ ਤਪ ਯੱਗਜਕਰਨੇ ਲਗਾ ਸਾਤ ਦਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਉਸਨੇ ਛੁਰੀ ਸੇ ਅਪਨੇ ਸਰੀਰਕਾ ਮਾਸ ਸਬ ਕਾਟ ਕਾਟ ਹੋਮ ਦੀਯਾ ਆਠਵੇਂ ਦਿਨ ਜਬ ਸਿਰ ਕਾਟਨੇ ਕੋ ਮਨ ਕੀਯਾ ਤਬ ਭੋਲਾਨਾਥ ਨੇ ਆਪ ਉਸਕਾ ਹਾਥ ਪਕੜ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਝਸੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇੱਛਾ ਮੇਂ ਆਵੇ ਸੋ ਵਰ ਮਾਂਗ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਅਭੀ ਦੂੰਗਾ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਸ਼ਿਵਜੀ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੋਲਾ॥

ਦੋਹਰਾ ਐਸੇ ਬਰ ਦੀਜੈ ਅਬੈ, ਜਾ ਸਿਰ ਰਾਖੋਂ ਹਾਥ
ਭਸਮ ਹੋਇ ਸੋ ਪਲਕ ਮੇਂ, ਕਰਹੁ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੁਮ ਨਾਥ

ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਤ ਕੇ ਕਹਿਤੇ ਹੀ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਉਸੇ ਮੂੰਹ ਮਾਂਗਾ ਵਰ ਦੀਯਾ ਵਰ ਪਾਇ ਵੁਹ ਸ਼ਿਵਜੀ ਹੀ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਨੇ ਗਿਯਾ ਉਸ ਕਾਲ ਭੈ ਖਾਇ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਅਪਨਾ ਆਸਨ ਛੋੜ ਭਾਗੇ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਅਸੁਰ ਭੀ ਦੌੜਾ ਮਹਾਰਾਜ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਜੀ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਫਿਰੇ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਵੁਹ ਭੀ ਉਨਕੇ ਪੀਛੇ ਹੀ ਲਗਾ ਆਯਾ ਨਿਦਾਨ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹੋ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਗਏ ਇਨਕੋ ਮਹਾਂ ਦੁਖਿਤ ਦੇਖ ਭਕਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਬੈਕੁੰਠ ਨਾਥ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਕਰੁਣਾ ਨਿਧਾਨ ਕਰੁਣਾਕਰ ਵਿੱਪ੍ਰ ਭੇਖ ਧਰ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਜਾਇ ਬੋਲੇ ਕਿਹੇ ਅਸੁਰਰਾਇ ਤੁਮ ਇਨਕੇ ਪੀਛੇ ਕਯੋਂ ਸ੍ਰਮ ਕਰਤੇ ਹੋ ਯਿਹ ਮੁਝੇ ਸਮਝਾ ਕਰ ਕਹੋ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਨੇ ਸਭ ਭੇਦ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਪੁਨਿ ਭਗਵਾਨ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਅਸੁਰਰਾਇ ਤੁਮ ਸਾ ਸਜਾਨਾ ਹੋ ਧੋਖਾ ਖਾਇ ਯਿਹ ਬੜੇ

ਅਚਰਜ ਕੀ ਬਾਤਹੈ ਇਸ ਨੰਗਮੁਨੰਗੇ ਬਾਵਲੇ ਭਾਂਗ ਧਤੂਰਾ ਖਾਨੇ ਵਾਲੇ ਯੋਗੀ ਕੀ ਬਾਤ ਕੌਨ ਸੱਤਜ ਮਾਨੇਯਿਹ ਸਦਾ ਭਸਮ ਲਗਾਏ ਸਰਪ ਲਿਪਟਾਏ ਭਯਾਨਕ ਭੇਖ ਕੀਏ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤੋਂ ਕੋ ਸੰਗ ਲੀਏ ਸਮਸਾਨ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਇਸਕੀ ਬਾਤ ਕਿਸਕੇ ਜੀ ਮੇਂ ਸੱਚ ਆਵੈ ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਅਸੁਰਰਾਇ ਜੋ ਤੁਮ ਮੇਰਾ ਕਹਿਨਾ ਝੂਠ ਮਾਨੋ ਤੋ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਰਖ ਦੇਖ ਲੋ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਮਾਯਾ ਕੇ ਬਸ ਅਗਜਾਨ ਹੋ ਜਯੋਂ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਨੇ ਅਪਨੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹਾਥ ਧਰਾ ਤੋ ਜਲਕਰ ਭਸਮ ਕਾ ਢੇਰ ਹੂਆ ਅਸੁਰ ਕੇ ਮਰਤੇ ਹੀ ਸੁਰ ਪੁਰ ਮੇਂ ਆਨੰਦ ਕੇ ਬਾਜਨ ਬਾਜਨੇ ਲਗੇ ਔ ਦੇਵਤਾ ਜੈ ਜੈਕਾਰ ਕਰ ਫੂਲ ਬਰਖਾਨੇ ਵਿੱਦਜਾਧਰ ਗੰਧਰਬ ਕਿੰਨਰ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਹਰ ਨੇ ਹਰਿ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਵਿਦਾ ਕੀਯਾ ਔ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਕੋ ਮੋਖਯ ਪਦਾਰਥ ਦੀਯਾ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੋ ਜੋ ਸੁਨੇ ਸੁਨਾਵੇਗਾ ਸੋ ਨਿਰ ਸੰਦੇਹ ਹਰ ਹਰਿ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੇ ਪਰਮ ਪਦ ਪਾਵੇਗਾ ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਬ੍ਰਿਕਾਸੁਰ ਬਧੋ ਨਾਮਾਸ਼੍ਰਾਸੀਤਿਤਮੋ ਧਯਾਇ ੮੮

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਸਮਯ ਸਰੱਸ੍ਵਤੀ ਕੇ ਤੀਰ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਬੈਠੇ ਤਪ ਯੱਗਯ ਕਰਤੇ ਥੇ ਕਿ ਉਨਮੇਂ ਸੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸ਼ਨ, ਮਹੇਸ਼, ਇਨ ਤੀਨੋਂ

ਦੇਵਤਾਓਂ ਮੇਂ ਬੜਾ ਕੌਨ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ ਇਸਮੇਂ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਬਿਸ਼ਨੁ ਕਿਸੀ ਨੇ ਕਹਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਹਾਂਦੇਵ, ਪਰ ਸਬ ਨੇ ਮਿਲ ਏਕ ਕੋ ਬੜਾ ਨ ਬਤਾਯਾ ਤਬ ਕਈ ਏਕ ਬੜੇ ਬੜੇ ਮੁਨੀਸ਼ੋਂ ਰਖੀਸ੍ਰੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਯੋਂ ਤੋ ਕਿਸੀ ਕੀ ਬਾਤ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਪਰ ਹਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਇਨ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀ ਜਾ ਕੇ ਪਰੀਖਜਾ ਕਰ ਆਵੇ ਔਰ ਧਰਮ ਸ੍ਰੂਪੀ ਕਹੇ ਤੋ ਉਸਕਾ ਕਹਿਨਾ ਸੱਤਜ ਮਾਨੈਂ, ਮਹਾਰਾਜ ਯਿਹ ਬਾਤ ਸੁਨ ਸਬ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਕੀ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਭ੍ਰਿਗੁ ਕੋ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕੀ ਪਰੀਖਜਾ ਕਰ ਆਨੇ ਕੋ ਆਗਜ਼ਾ ਦੀ ਆਗਜਾ ਪਾਇ ਭ੍ਰਿਗੁ ਮੁਨਿ ਪ੍ਰਥਮ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਮੇਂ ਗਏ ਔ ਚੁਪ ਚਾਪ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾ ਬੈਠੇ ਨ ਦੰਡਵਤ ਕੀ ਨ ਉਸਤਤਿ ਨ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਦੀ, ਰਾਜਾ ਪੁਤ੍ਰ ਕਾ ਅਨਾਚਾਰ ਦੇਖ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਮਹਾਂ ਕੋਪ ਕੀਯਾ ਔ ਚਾਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰਾਪ ਦੂੰ ਪਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੀ ਮਮਤਾ ਕਰ ਨ ਦੀਯਾ ਉਸ ਕਾਲ ਭ੍ਰਿਗੁ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਰਜੋ ਗੁਣ ਮੇਂ ਆਸਕਤ ਦੇਖ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਕੈਲਾਸ਼ ਮੇਂ ਗਿਯਾ ਔਰ ਜਹਾਂ ਸ਼ਿਵ ਪਾਰਬਤੀ ਬਿਰਾਜਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਜਾ ਖੜਾ ਰਹਾ ਇਸੇ ਦੇਖ ਸ਼ਿਵਜੀ ਖੜੇ ਹੋ ਜਜੋਂ ਹਾਥ ਪਸਾਰ ਮਿਲਨੇ ਕੋ ਹੂਏ ਤਜੋਂ ਯਿਹ ਬੈਠ ਗਿਯਾ ਬੈਠਤੇ ਹੀ ਸ਼ਿਵਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕੀਯਾ ਔ ਇਸਕੇ ਮਾਰਨੇ ਕੋ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਹਾਥ ਮੇਂ ਲੀਯਾ ਉਸ ਸਮਯ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਅਤਿ ਬਿਨਤੀ ਕਰ ਪਾਵੋਂ ਪੜ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਸਮਝਾਯਾ ਔ ਕਹਾ ਕਿ ਯਿਹ ਤੁਮਾਰਾ ਛੋਟਾ ਭਾਈ ਹੈ ਇਸਕਾ ਅਪਰਾਧ ਖਜਮਾ ਕੀਜੈ ॥

ਚੌਃ ਚੂਕ ਕਛੂ ਬਾਲਕ ਸੇ ਪਰੈ ॥ ਸਾਧ ਨ ਕਬਹੂੰ ਮਨ ਮੇਂ ਧਰੈ

ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਪਾਰਬਤੀ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਕੋ ਸਮਝਾ ਕਰ ਠਾਂਢਾ ਕੀਯਾ ਤਬ ਭ੍ਰਿਗੁ ਮਹਾਂਦੇਵ ਜੀ ਕੋ ਤਮੋ ਗੁਣ ਮੇਂ ਲੀਨ ਦੇਖ ਚਲ ਖੜੇ ਹੂਏ ਪੁਨਿ ਵੈਕੁੰਠ ਮੇਂ ਗਏ ਜਹਾਂ ਭਗਵਾਨ ਮਣਿਮਯ ਕੰਚਨ ਕੇ ਛਪਰਖਟ ਪਰ ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਸੇਜ ਮੇਂ ਲਖਯਮੀ ਕੇ ਸਾਥ ਸੋਤੇ ਥੇ ਜਾਤੇ ਹੀ ਭ੍ਰਿਗੁ ਨੇ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਏਕ ਲਾਤ ਮਾਰੀ ਐਸੀ ਮਾਰੀ ਕਿ ਵੇ ਨੀਂਦ ਸੇ ਚੌਂਕ ਪੜੇ ਮੁਨਿ ਕੋ ਦੇਖ ਲਖਯਮੀ ਕੋ ਛੋੜ ਛਪਰਖਟ ਸੇ ਉਤਰ ਹਰਿ ਭ੍ਰਿਗੁ ਜੀ ਕਾ ਪਾਂਵ ਸਿਰ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਲਗਾਇ ਲਗੇ ਦਾਬਨੇ ਔਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਕਿਹੇ ਰਿਖਿਰਾਇ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਯਮਾ ਕੀਜੈ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰਿਦਯ ਕਠੋਰ ਕੀ ਚੋਟ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋਮਲ ਚਰਣ ਕਮਲ ਮੇਂ ਅਨਜਾਨੇ ਲਗੀ ਯਿਹ ਦੋਖ ਚਿੱਤ ਮੇਂ ਨ ਲੀਜੈ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਭ੍ਰਿਗੁ ਜੀ ਅਤਿ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਵਿਦਾ ਹੋ ਵਹਾਂ ਆਇ ਜਹਾਂ ਸਰੱਸ੍ਵਤੀ ਤੀਰ ਪਰ ਸਬ ਰਿਖਿ ਮੁਨਿ ਬੈਠੇ ਥੇ ਆਤੇ ਹੀ ਭ੍ਰਿਗੁ ਜੀ ਨੇ ਤੀਨੋਂ ਦੇਵਤਾਓਂ ਕਾ ਭੇਦ ਸਬ ਜਯੋਂ ਕਾ ਤਯੋਂ ਕਹਿ ਸੁਨਾਯਾ ਕਿ ॥

ਚੌਃ ਬ੍ਰਹਮਾ ਰਾਜਸ ਮੇਂ ਲਪਟਾਨਯੋ ॥ ਮਹਾਂਦੇਵ ਤਾਮਸ ਮੇਂ ਸਾਨਯੋ ॥ ਬਿਸ਼ਨੁ ਜੋ ਸ਼ਾਂਤਿਕ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਾਧਨ ॥ ਤਿਨਤੇ ਬਡੋ ਦੇਵ ਨਹਿ ਆਨ॥ ਸੁਨਤ ਰਿਖਨ ਕੋ ਸੰਸਯ ਗਯੋ ॥ ਸਬ ਹੀ ਕੇ ਮਨ ਆਨੰਦ ਭਯੋ॥ ਬਿਸ਼ਨੁ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਸਬ ਨੇ ਕਰੀ॥ ਅਬਚਲ ਭਗਤਿ ਹ੍ਰਿਦਯ ਮੇਂ ਧਰੀ ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀ-ਖ੍ਯਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਅੰਤਰ ਕਥਾ ਕਹਿਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ ਮਨ ਲਗਾਇ ਸੁਨੋ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਤੋ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਬਲਰਾਮ ਉਨਕੇ ਆਗਯਾ-ਕਾਰੀ ਰਾਜਾ ਕੇ ਰਾਜ੍ਯ ਕੇ ਸਬ ਲੋਗ ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਕਾਜ ਕਰਮ ਮੇਂ ਸਗ੍ਯਾਨ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਔ ਆਨੰਦ ਬੈਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਹਾਂ ਏਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਅਤਿ ਸੁਸੀਲ ਧਰਮਿਸ਼੍ਰ ਰਹਿਤਾ ਥਾ ਏਕ ਸਮਯ ਉਸਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋ ਮਰ ਗਿਆ ਵੁਹ ਉਸ ਮਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਲੇ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੇ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਗਿਆ ਔਰ ਜੋ ਉਸਕੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਆਯਾ ਸੋ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਤੁਮ ਬੜੇ ਅਧਰਮੀ ਪਾਪੀ ਹੋ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੇ ਪ੍ਰਜਾ ਦੁਖਪਾਤੀ ਹੈ ਔਰ ਮੇਰਾ ਭੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਤੁਮਾਰੇ ਹੀ ਪਾਪ ਆਚਰਣ ਸੇ ਮਰਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤ ਕੀ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਾਤੇਂ ਕਹਿ ਮਰੇ ਲੜਕੇ ਕੋ ਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਰਖ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਪਨੇ ਘਰ ਆਯਾ ਆਗੇ ਉਸਕੇ ਆਠ ਬੇਟੇ ਹੂਏ ਔ ਆਠੋਂ ਕੋ ਵੁਹ ਉਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਰਖ ਰਖ ਆਯਾ ਜਬ ਨਾਵਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋਨੇ ਕੋ ਹੂਆ ਤਬ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਜਾਇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਖੜਾ ਹੋ ਪੁੱ ਕੇ ਮਰਨੇ ਕਾ ਦੁਖ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਰੋ ਰੋ ਯੋਂ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਰਾਜਾ ਔ ਇਸਕੇ ਰਾਜ੍ਯ ਕੋ ਪੁਨਿ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਉਨ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਜੋ ਇਸ ਅਧਰਮੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਧਿਕਾਰ ਮੁਝੇ ਜੋ ਇਸ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੂੰ ਜੋ ਇਨ

ਪਾਪੀਯੋਂ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਨ ਰਹਿਤਾ ਤੋ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਬਚਤੇ ਇਨਹੀ ਕੇ ਅਧਰਮ ਸੇ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਮਰੇ ਔ ਕਿਸੀ ਨੇ ਉਪਾਇ ਨ ਕੀਯਾ ॥

ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਢਬ ਕੀ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਖੜੇ ਹੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਰੋ ਰੋ ਬਹੁਤ ਸੀ ਬਾਤੇਂ ਕਹੀਂ ਪਰ ਕੋਈ ਕੁਛ ਨ ਬੋਲਾ ਨਿਦਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਸੁਨ ਸੁਨ ਘਬਰਾ ਕਰ ਅਰਜੁਨ ਬੋਲਾ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵਤਾ ਤੂ ਕਿਸਕੇ ਆਗੇ ਯਿਹ ਬਾਤ ਕਹੇ ਹੈ ਔਰ ਕਯੋਂ ਇਤਨਾ ਖੇਦ ਕਰੇ ਹੈ ਇਸ ਸਭਾ ਮੇਂ ਕੋਈ ਧਨਰੁਧਨਨਹੀਂ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰੈ ਆਜ ਕਲ ਕੇ ਰਾਜਾ ਆਪ ਕਾਰਯੀ ਹੈਂ ਪਰ ਦੁਖ ਨਿਵਾਰਣ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪ੍ਰਜਾ ਕੋ ਸੁਖ ਦੇਂ ਔ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੀ ਰੱਖਯਾ ਕਰੇਂ ਐਸੇ ਸੁਨਾਇ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਪੁਨਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵਤਾ ਅਬ ਤੁਮ ਜਾਇ ਅਪਨੇ ਘਰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਬੈਠੋ ਜਬ ਤੁਮਾਰੇ ਲੜਕਾ ਹੋਨੇ ਕਾ ਦਿਨ ਆਵੈ ਤਬ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਈਯੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥ ਚਲੂੰਗਾ ਔ ਲੜਕੇ ਕੋ ਨ ਮਰਨੇ ਦੂੰਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਖਿਜਲਾਇ ਕੇ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਲਰਾਮ ਪ੍ਰਦੁਮਨ ਔ ਅਨਿਰੁੱਧ ਛੁੜਾਇ ਐਸਾ ਬਲਿਵਾਨ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਕਾਲ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਬਚਾਵ ਅਰਜੁਨ ਬੋਲਾ ਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੂੰ ਮੁਝੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਧਨੰਜਜ ਹੈ ਮੈਂ ਤੁਝਸੇ ਪ੍ਰਤਿਗਯਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕਾਲ ਕੇ ਹਾਥ ਸੇ ਨਾ ਬਚਾਊਂ ਤੋ ਤੇਰੇ ਮਰੇ ਹੂਏ ਲੜਕੇ ਜਹਾਂ ਪਾਊਂ ਤਹਾਂ ਸੇ ਲੇ ਆਇ ਤੁਝੇ ਦਿਵਾਊਂ ਔ ਵੇ ਭੀ ਨ ਮਿਲੇਂ ਤੋ

ਗੰਡੀਵ ਧਨੁਖ ਸਮੇਤ ਅਪਨੇ ਤਈਂ ਅਗਨਿ ਮੇਂ ਜਲਾਊਂ ਮਹਾ-
ਰਾਜ ਯਿਹ ਪ੍ਰਤਿੱਗਜਾ ਕਰ ਜਬ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਐਸਾ ਕਹਾ ਤਬ
ਵੁਹ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਅਪਣੇ ਘਰ ਗਿਯਾ ਪੁਨਿ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਨੇ
ਕੇ ਸਮਯ ਵਿੱਪ੍ਰ ਅਰਜੁਨ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਯਾ ਉਸ ਕਾਲ ਅਰਜੁਨ
ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਲੇ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਉਠ ਧਾਯਾ ਆਗੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ
ਉਸਕਾ ਘਰ ਅਰਜੁਨ ਨੇ ਬਾਣੋਂ ਸੇ ਐਸਾ ਛਾਯਾ ਕਿ ਜਿਸਮੇਂ
ਪਵਨ ਭੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨ ਕਰ ਸਕੇ ਔਰ ਆਪ ਧਨਖ ਬਾਣ ਲੀਏ
ਉਸਕੇ ਚਾਰੋਂ ਓਰ ਫਿਰਨੇ ਲਗਾ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕ-
ਦੇਵ ਜੀਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਅਰਜੁਨ ਨੇ
ਬਹੁਤ ਸਾ ਉਪਾਇ ਬਾਲਕ ਬਚਾਨੇ ਕੋ ਕੀਯਾ ਪਰ ਨ ਬਚਾ
ਔਰ ਦਿਨ ਬਾਲਕ ਹੋਨੇ ਕੇ ਸਮਯ ਰੋਤਾ ਥਾ ਉਸ ਦਿਨ ਸ੍ਵਾਸ
ਭੀ ਨ ਲੀਯਾ ਬਰਨ ਪੇਟ ਹੀ ਸੇ ਮਰਾ ਨਿਕਲਾ ਮਰੇ ਲੜਕੇ ਕੋ
ਸੁਨ ਲੱਜਿਤ ਹੋ ਅਰਜੁਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਨਿਕਟ ਆਯਾ ਔ
ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ, ਮਹਾਰਾਜ ਅਤਿ ਹੀ ਰੋ ਰੋ ਵੁਹ ਬ੍ਰਾਹ-
ਮਣ ਕਹਿਨੇ ਲਗਾ ਕਿ ਰੇ ਅਰਜੁਨ ਧਿਕਾਰ ਹੈ ਤੁਝੇ ਔਰ ਤੇਰੇ
ਜੀਵਤ ਕੋ ਜੋ ਮਿੱਥਯਾ ਬਚਨ ਕਹਿ ਸੰਸਾਰ ਮੇਂ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਮੁਖ
ਦਿਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰੇ ਨਪੁੰਸਕ ਜੋ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ ਕਾਲ ਸੇ ਨ ਬਚਾ
ਸਕਤਾ ਥਾ ਤੋ ਤੈਨੇ ਪ੍ਰਤਿੱਗਜਾ ਕਜੋਂ ਕੀ ਥੀ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਕੋ
ਬਚਾਊਂਗਾ ਔ ਨ ਬਚਾ ਸਕੂੰਗਾ ਤੋ ਤੇਰੇ ਮਰੇ ਹੂਏ ਪੁੱਤ੍ਰ ਸਬ ਲਾ
ਦੂੰਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਅਰਜੁਨ ਧਨੁਖ
ਬਾਣ ਲੇ ਵਹਾਂ ਸੇ ਉਠ ਚਲਾ ਚਲਾ ਸੰਯਮਨੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਧਰਮ-

ਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਗਿਯਾ ਇਸੇ ਵੇਖ ਧਰਮਰਾਜ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਔ ਹਾਥ ਜੋੜ ਉਸਤਤਿ ਕਰ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਆਪਕਾ ਆਗਮਨ ਯਹਾਂ ਕੈਸੇ ਹੂਆ ਅਰਜੁਨ ਬੋਲਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਮੁਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਲੜਕੇ ਲੇਣੇ ਆਯਾ ਹੂੰ ਧਰਮਰਾਜ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਯਹਾਂ ਵੇ ਨਹਾਂ ਆਏ, ਮਹਾਰਾਜ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਤੇ ਹੀ ਅਰਜੁਨ ਬਿਦਾ ਹੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਸਬ ਠੌਰ ਫਿਰਾ ਪਰ ਉਸਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਲੜਕੋਂ ਕੋ ਕਹੀਂ ਨ ਪਾਯਾ ਨਿਦਾਨ ਅਛਤਾ ਪਛਤਾ ਦ੍ਵਾਰਕਾਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਇ ਚਿਤਾ ਬਨਾਇ ਧਨੁਖ ਬਾਣ ਸਮੇਤ ਜਲਨੇ ਕੋ ਉਪਸਿਥਤ ਹੂਆ ਆਗੇ ਅਗਨਿ ਜਲਾਇ ਅਰਜੁਨ ਜ੍ਯੋਂ ਚਾਹੇ ਕਿ ਚਿਤਾ ਪਰ ਬੈਠੇ ਤ੍ਯੋਂ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਮੁਰਾਰੀ ਗਰਬ ਪ੍ਰਹਾਰੀ ਨੇ ਆਇ ਹਾਥ ਪਕੜਾ ਔ ਹੰਸਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਅਰਜੁਨ ਤੂ ਮਤ ਜਲੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿੱਗਯਾ ਪੂਰੀ ਕਰੂੰਗਾ ਜਹਾਂ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋਂਗੇ ਤਹਾਂ ਸੇ ਲਾ ਦੂੰਗਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਐਸੇ ਕਹਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਰਥ ਪਰ ਬੈਠ ਅਰਜੁਨ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਪੂਰਬ ਦਿਸਾ ਕੀ ਓਰ ਕੋ ਚਲੇ ਔ ਸਾਤ ਸਮੁੱਦ੍ਰ ਪਾਰ ਹੋ ਲੋਕਾਲੋਕ ਪਰਬਤ ਕੇ ਨਿਕਟ ਪਹੁੰਚੇ ਵਹਾਂ ਜਾਇ ਰਥ ਸੇ ਉਤਰ ਏਕ ਅਤਿ ਅੰਧੇਰੀ ਕੰਦਰਾ ਮੇਂ ਪੈਠੇ ਉਸ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਚੱਕ੍ਰ ਕੋ ਆਗਯਾ ਕੀ ਵੁਹ ਕੋਟਿ ਸੂਰਯ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਏ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਆਗੇ ਆਗੇ ਮਹਾਂ ਅੰਧਕਾਰ ਕੋ ਟਾਲਤਾ ਚਲਾ ॥

ਚੌਃ ਤਮ ਤਜਿ ਕੇਤਕ ਆਗੇ ਗਏ॥ ਜਲ ਮੇਂ ਤਬੈ ਜੁ ਪੈਠਤ ਭਏ॥ ਮਹਾਂ ਤਰੰਗ ਤਾਸ ਮੇਂ ਲਸੇ ॥ ਮੂੰਦ ਆਂਖ ਯੇਹ

ਤਾ ਮੇਂ ਧਸੇ ॥ ਪਹੁਚੇ ਹੁਤੇ ਸ਼ੇਖ ਜੀ ਜਹਾਂ ॥ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ
ਅਰਜੁਨ ਪਹੁੰਚੇ ਤਹਾਂ ॥

ਜਾਤੇ ਹੀ ਆਂਖ ਖੋਲ੍ਹ ਕਰ ਦੇਖਾ ਕਿ ਏਕ ਬੜਾ ਲੰਬਾ ਚੌੜਾ ਊਂਚਾ ਕੰਚਨ ਕਾ ਮਣਿਮਯ ਮੰਦਿਰ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਹੈ ਤਹਾਂ ਸੇਯ ਜੀ ਕੇ ਸੀਸ ਪਰ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਸਿੰਘਾਸਨ ਧਰਾ ਹੈ ਤਿਸ ਪਰ ਸਜਾਮ ਘਨ ਰੂਪੀ ਸੁੰਦਰ ਸ੍ਵਰੂਪ ਚੰਦ੍ਰ ਬਦਨ ਕਮਲ ਨਯਨ ਕ੍ਰੀਟ ਕੁੰਡਲ ਪਹਿਨੇ ਪੀਤ ਬਸਨ ਓਢੇ ਪੀਤਾਂਬਰ ਕਾਛੇ ਬਨ ਮਾਲ ਮੁਕਤ ਮਾਲ ਡਾਲੇ ਆਪ ਪ੍ਰਭੂ ਮੋਹਨੀ ਮੂਰਤਿ ਬਿਰਾਜੇ ਹੈਂ ਔ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਰੁੱਦ੍ਰ, ਇੰਦ੍ਰ, ਆਦਿ ਸਬ ਦੇਵਤਾ ਸਨਮੁਖ ਖੜੇ ਸਤੁਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ, ਮਹਾਰਾਜ ਐਸਾ ਸ੍ਵਰੂਪ ਦੇਖ ਅਰਜੁਨ ਔ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਕੇ ਸੋਹੀਂ ਜਾਇ ਦੰਡਵਤ ਕਰ ਹਾਥ ਜੋੜ ਕਰ ਅਪਨੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਸਬ ਕਾਰਣ ਕਹਾ ਬਾਤ ਕੇ ਸੁਨਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕੇ ਬਾਲਕ ਸਬ ਮੰਗਾਇ ਦੀਨੇ ਔ ਅਰ-ਜੁਨ ਨੇ ਦੇਖ ਭਾਲ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਲੀਨੇ ਤਬ ਪ੍ਰਭੂ ਬੋਲੇ ॥

ਚੌਃ ਤੁਮ ਦੋਊ ਮੇਰੀ ਕਲਾ ਜੁ ਆਹਿ ॥ ਹਰਿ ਅਰਜੁਨ ਦੇਖੇ
ਚਿਤ ਚਾਹਿ ॥ ਭਾਰ ਉਤਾਰਨ ਭੂ ਪਰ ਗਏ ॥ ਸਾਧੁ ਸੰਤ
ਕੋ ਬਹੁ ਸੁਖ ਦਏ ॥ ਅਸੁਰ ਦੈਤਜ ਤੁਮ ਸਬ ਸੰਘਾਰੇ
॥ ਸੁਰ ਨਰ ਮੁਨਿ ਕੇ ਕਾਜ ਸਵਾਰੇ ॥ ਮੇਰੇ ਅੰਸ ਜੋ
ਤੁਮ ਮੇਂ ਦ੍ਵੈ ਹੈਂ ॥ ਪੂਰਣ ਕਾਮ ਤੁਮਾਰੇ ਹ੍ਵੈ ਹੈਂ ॥

ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਅਰਜੁਨ ਔਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੋ ਵਿਦਾ ਕੀਯਾ ਯੇਹ ਬਾਲਕ ਲੇ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਆਇ ਦ੍ਵਿਜ ਕੇ

ਪੁੱਤ੍ਰ ਦ੍ਵਿਜ ਨੇ ਪਾਏ ਘਰ ਘਰ ਆਨੰਦ ਮੰਗਲ ਭਏ ਬਧਾਏ, ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਪਰੀਖਜਤ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ॥

ਚੌਃ ਜੋ ਯਿਹ ਕਥਾ ਸੁਨੇ ਧਰ ਧਯਾਨ॥ ਤਿਨਕੇ ਪੁੱਤ੍ਰ ਹੋਇ ਕੱਲਯਾਨ

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦ੍ਵਿਜ ਕੁਮਾਰ ਹਰਣੰ ਨਾਮ ਨਬਾਸੀਤਿਤਮੋ ਧਜਾਇ ੮੯

ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਪੁਰੀਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਸਦਾ ਬਿਰਾਜੇ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਬ ਯਦੁਬੰਸੀਯੋਂ ਕੇ ਘਰ ਘਰ ਰਾਜੇ ਨਰ ਨਾਰੀ ਬਸਨ ਆਭੂਖਨ ਲੇ ਨਵ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਚਰਚ ਸੁਗੰਧ ਲਗਾਇ ਮਹਾਰਾਜ ਹਾਟ ਬਾਟ ਚੌਹਟੇ ਝੜ ਬੁਹਾਰ ਛਿੜਕਾਵੇਂ ਤਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਕੇ ਬਜਾਪਾਰੀਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਪਦਾਰਥ ਬੇਚਨੇ ਕੋ ਲਾਵੇਂ ਜਿਧਰ ਤਿਧਰ ਪੁਰ ਬਾਸ਼ੀ ਕੌਤੂਹਲ ਕਰੈਂ ਠੌਰ ਠੌਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵੇਦ ਉਚਰੈਂ ਘਰ ਘਰ ਮੇਂ ਲੋਗ ਕਥਾ ਪੁਰਾਨ ਸੁਨੇਂ ਸੁਨਾਵੇਂ ਸਾਧੁ ਸੰਤ ਆਠੋਂ ਯਾਮ ਹਰਿ ਯਸ਼ ਗਾਵੇਂ ਸਾਰਥੀ ਰਥ ਘੁੜਬਹਿਲ ਜੋਤ ਜੋਤ ਰਾਜਦ੍ਵਾਰ ਪਰ ਲਾਵੈਂ ਰਥੀ, ਮਹਾਂਰਥੀ, ਗਜਪਤਿ, ਅਸ੍ਵਪਤਿ, ਸੂਰਬੀਰ, ਰਾਵਤ, ਯੋਧਾ, ਯਾਦਵ, ਰਾਜਾ ਕੇ ਜੁਹਾਰ ਕਰਨ ਆਵੈਂ ਗੁਣੀ ਜਨ ਨਾਚੈਂ ਗਾਵੈਂ ਬਜਾਵੈਂ ਰਿਝਾਵੈਂ ਬੰਦੀਜਨ ਚਾਰਣ ਯਸ਼ ਬਖਾਨ ਕਰ ਹਾਥੀ ਘੋੜੇ ਬਸਤ੍ਰ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਅੰਨ ਧਨ ਕੰਚਨ ਕੇ ਰਤਨ ਜਟਿਤ ਆਭੂਖਣ ਪਾਵੈਂ॥

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜ। ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ

ਮਹਾਰਾਜ ਉਧਰ ਤੋ ਰਾਜਾ ਉਗ੍ਰਸੈਨ ਕੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮੇਂ ਇਸੀ ਰੀਤਿ ਸੇ ਭਾਂਤ ਭਾਂਤ ਕੇ ਕੌਤੂਹਲ ਹੋ ਰਹੇ ਥੇ ਔਰ ਇਧਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਆਨੰਦ ਕੰਦ ਸੋਲਹ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੈ ਆਠ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਨਿੱਤਯ ਵਿਹਾਰ ਕਰੇਂ ਕਭੀ ਯੁਵਤੀਯਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸੇ ਆਸਕਤ ਹੋ ਪ੍ਰਭੁ ਕਾ ਭੇਖ ਬਨਾਇ ਕਰ ਕਭੀ ਹਰਿ ਆਸਕਤ ਹੋ ਯੁਵ-ਤੀਯੋਂ ਕੋ ਸਿੰਗਾਰੇਂ ਔਰ ਜੋ ਪਰਸਪਰ ਲੀਲ੍ਹਾ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰੇਂ ਸੋ ਅਕਥ ਹੈ ਮੁਝ ਸੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਵੁਹ ਦੇਖੇ ਹੀ ਬਨਿ ਆਵੈ, ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਏਕ ਦਿਨ ਰਾਤ੍ਰਿ ਸਮਯ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਸਬ ਯੁਵਤੀਯੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਥੇ ਔਰ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਚਰਿੱਤ੍ਰ ਦੇਖ ਕਿੰਨਰ ਗੰਧਰਬ ਬੀਣਾ ਪਖਾਵਜ ਭੇਰ ਦੁੰਦਭੀ ਬਜਾਇ ਬਜਾਇ ਗੁਣ ਗਾਤੇ ਥੇ ਔਰ ਏਕ ਸਮਾ ਹੋ ਰਹਾ ਥਾ ਕਿ ਇਸਮੇਂ ਬਿਹਾਰ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਯਾ ਤੋ ਸਬ ਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਤੀਰ ਜਾਇ ਨੀਰ ਮੇਂ ਪੈਠ ਜਲ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਆਗੇ ਜਲ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਸਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਕੇ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਂ ਮਗਨ ਹੋ ਤਨ ਮਨ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਇ ਏਕ ਚਕਵਾ ਚਕਵੀ ਕੋ ਸਰੋਵਰ ਕੇ ਵਾਰ ਪਾਰ ਬੈਠੇ ਬੋਲਤੇ ਦੇਖ ਬੋਲੀਂ ॥

ਚੌ: ਹੇ ਚਕਈ ਤੂੰ ਦੁਖ ਕਯੋਂ ਰੋਵੈਂ ॥ ਪਿਯ ਬਿਯੋਗ ਤੇ ਰੈਨ
ਨ ਸੋਵੈਂ ॥ ਅਤਿ ਬਯਾਕੁਲ ਹ੍ਵੈ ਪਿਯਾ ਪੁਕਾਰੇਂ ॥ ਹਮ ਸੀ
ਤੂੰ ਨਿਜ ਪੀਯਹ ਸੰਭਾਰੇ ॥ ਹਮ ਤੋ ਉਨਕੀ ਚੇਰੀ ਭਈਂ
॥ ੧ ॥ ਐਸੇ ਕਹਿ ਆਗੇ ਕੋ ਗਈਂ ॥

ਪੁਨਿ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੀਂ ਕਿ ਹੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੂੰ ਜੋਲੰਮ
ਸ੍ਵਾਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਔਰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜਾਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਆ ਤ
ਕਿਸੀ ਕਾ ਬਜੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚੌਦਹ ਰਤਨ ਗਏ ਕਾ ਸ਼ੋਕ ਹੈ ਇਤਨ
ਕਹਿ ਫਿਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਦੇਖਿ ਬੋਲੀਂ ਹੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤੂੰ ਕਯੋਂ ਤਨਖੀਣ
ਮਨ ਮਲੀਣ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਕਯਾ ਤੁਝੇ ਰਾਜ ਰੋਗ ਹੂਆ ਜੋ ਦਿਨ
ਦਿਨ ਘਟਤਾ ਬੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਕੈ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ... ਦੇਖ ਜੈਸੇ ਹਮਾਰੀ
ਗਤਿ ਮਤਿ ਭੂਲਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੇਰੀ ਭੂਲੀ ਹੈ।

ਇਤਨੀ ਕਥਾ ਕਹਿ ਸ੍ਰੀ ਸੁਕਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਸੇ ਕਹਾ ਕਿ
ਮਹਾਰਾਜ ਇਸੀ ਭਾਂਤਿ ਸਬ ਯੁਵਤੀਓਂ ਨੇ ਪਵਨ ਮੇਘਕੋਕਿਲਾ
ਪਰਬਤ ਨਦੀ ਹੰਸ ਸੇ ਅਨੇਕ ਅਨੇਕ ਬਾਤੇਂ ਕਹੀਂ ਸੋ ਜਾਨ
ਲੀਜੇ ਆਗੇ ਸਬ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਕੇ ਸਾਥ ਬਿਹਾਰ
ਕਰੇਂ ਔ ਸਦਾ ਸੇਵਾ ਮੇਂ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਭੁ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੇਂ ਔਰ ਮਨ
ਬਾਂਛਿਤ ਫਲ ਪਾਵੈਂ ਪ੍ਰਭੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਧਰਮ ਸੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤਾਸ਼੍ਰਮ
ਚਲਾਵੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸੋਲਹ ਸਹਸ੍ਰ ਏਕ ਸੌ ਆਠ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ
ਕੀ ਰਾਨੀ ਜੋ ਪ੍ਰਥਮ ਬਖਾਨੀ ਤਿਨ ਮੇਂ ਏਕ ਏਕ ਰਾਨੀ ਕੇ ਦਸ ਦਸ
ਪੁੱਤ੍ਰ ਔਰ ਏਕ ਏਕ ਕੰਨਯਾ ਔਰ ਉਨ ਕੀ ਸਨਤਾਨ ਅਗਣਿਤ
ਹੁਈ ਸੋ ਮੇਰੀ ਸਾਮਰਥ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਨਕਾ ਬਖਾਨ ਕਰੂੰ ਪਰ ਮੈਂ
ਇਤਨਾ ਜਾਨਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਤੀਨ ਕਰੋੜ ਅਠਾਸੀ ਸਹੱਸ੍ਰ ਏਕ ਸੈ
ਪਾਠ ਸ਼ਾਲਾ ਥੀਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਚੰਦ੍ਰ ਕੀ ਸੰਤਾਨ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਨੇ ਕੋ ਔਰ
ਇਤਨੇ ਹੀ ਪਾਂਡੇ ਥੇ ਆਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੇ ਜਿਤਨੇ ਬੇਟੇ
ਪੋਤੇ ਨਾਤੀ ਹੁਏ ਰੂਪ ਬਲ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਮ ਧਨ ਧਰਮ ਮੇਂ ਕੋਈ ਕਾਹ

ਨ ਥਾ ਏਕ ਏਕ ਸੇ ਬੜ੍ਹ ਕਰ ਥਾ ਉਨਕਾ ਬਰਣਨ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਤਕ ਾਂ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਰਿਖਿ ਬੋਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੇ ਬ੍ਰਿਜ ਔਰ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਕੀ ਲੀਲ੍ਹਾ ਗਾਈ ਯਿਹ ਹੈ ਸਬ ਕੀ ਸੁਖਦਾਈ ਔਰ ਜੋ ਜਨ ਇਸੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਾਵੇਗਾ ਸੋ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਭਕ੍ਤਿ ਮੁਕ੍ਤਿ ਪਦਾਰਥ ਪਾਵੇਗਾ ਜੋ ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਪ ਯੱਗਯ ਦਾਨ ਬ੍ਰਤ ਤੀਰਥ ਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਸੋ ਫਲ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਹਰਿ ਕਥਾ ਸੁਨਨੇ ਔ ਸੁਨਾਨੇ ਸੇ॥

ਇਤਿ ਸ੍ਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿ ਪ੍ਰੇਮ ਸਾਗਰੇ ਦ੍ਵਾਰਕਾ ਬਿਹਾਰ
ਬਰਨਣੰ ਨਾਮ ਨਵ ਮੋਂ ਧਜਾਇ ੯੦
ਸੰਪੂਰ

ਪੋਖ ਸੰਮਤ ੧੯੫੨ ਜਨਵਰੀ ਸੰਨ ੧੮੯੬
ਸੰਮਤ ਨਾਃ ੪੨੭

—+ః॰ః+—